

Sammanträde med kommunstyrelsen

Datum: Onsdag den 13 mars 2024

Tid: Klockan 13:00

Plats: Falköpingssalen, Stadshuset

Ledamöter

Adam Johansson (M), Ordförande
Karola Svensson (C), 1:e vice ordförande
Johanna Svensson (S), 2:e vice ordförande
Jonas Larsson (SD)
Johan Eriksson (M)
Niclas Hillestrand (S)
Martin Johansson (L)
Ingvor Bergman (S)
Göran Gynnemo (KD)
Albin Gilbertsson (SD)
Erik Kyrkander (V)
Fredy Neuman (S)
Anders Blom (MP)

Ersättare

Pema Malmgren (M)
Heléne Svensson (S)
Stefan Lennartsson (C)
Gerhard Karlsson (SD)
Christina Jorméus (M)
Hassan Hussein (S)
Annika Carp (L)
Maria Henriksson (S)
Maria Bruckshaw (KD)
Johanna Johansson (SD)
Emil Estébanez (V)
Patrik Andersson (S)
Mats Svanteman (MP)

Tjänstepersoner

Lars Svensson, kommundirektör
Linda Karelid, kanslichef
Sara Cronholm, kommunjurist
Jenny Trygg, kommunsekreterare

Föredragningslista

Formalia

- Mötets öppnande
- Upprop
- Val av protokolljusterare
- Närvarorätt
- Anmälan om jäv
- Eventuella ärenden som tillkommer eller utgår

Ärenden

- 1. Information om Skaraborgs arbete med energiförsörjning**
Dnr 2024/00172
Tid: 13:00-13:20 (15+5 min)
Föredragande: Magnus Fredriksson, Skaraborgs kommunalförbund
 - 2. Kommunstyrelsens verksamhetsredovisning för år 2023**
Dnr 2024/00100
Tid: 13:20-13:50 (20+10 min)
Föredragande: Dina Ebbeson, biträdande kommundirektör, Tina Gustavsson, förvaltningsekonom, Edvid Ekholm, utvecklingschef
 - 3. Strategiska utvecklingsmedel för år 2024**
Dnr 2023/01378
Tid: 13:50-14:00 (5+5 min)
Föredragande: Christoffer Eriksson, biträdande ekonomichef
 - 4. Extra månadsrapport per februari 2024**
Dnr 2024/00182
Tid: 14:00-14:15 (10+5 min)
Föredragande: Christoffer Eriksson, biträdande ekonomichef
 - 5. Antagande av vattentjänstplan för Falköpings kommun**
Dnr 2023/01180
Tid: 14:15-14:30 (10+5 min)
Föredragande: Adela Kapetanovic, VA-chef
- Paus 15 min**
- 6. Samråd för översiktsplan 2024–2040 för Falköpings kommun**
Dnr 2023/01275
Tid: 14:45-15:00 (10+5 min)
Föredragande: Josef Ydeskog, planstrateg
 - 7. Antagande av strategi för bostadsförsörjning för Falköpings kommun**
Dnr 2023/01163
Tid: 15:00-15:15 (10+5 min)
Föredragande: Josef Ydeskog, planstrateg
 - 8. Uppdaterad spårplan för Marjarp**
Dnr 2024/00112
Tid: 15:15-15:30 (10+5 mn)
Föredragande: Ida Elf, utvecklingsledare

Ärenden

9. **Avsiktsförklaring mellan Herrljunga kommun och Falköpings kommun gällande väg 181**
Dnr 2024/00093
10. **Val av ombud till Coompanion Skaraborgs föreningsstämmor för år 2024**
Dnr 2024/00176
11. **Nominering till styrelsen för Coompanion Skaraborg till årsstämman år 2025**
Dnr 2024/00170
12. **Ett andra samråd för planprogram för Marjarps logistikområde**
Dnr 2019/00438
13. **Ändringar av verksamhetsområden gällande vatten, spillvatten och dagvatten**
Dnr 2024/00067
14. **Ändring av taxa för felparkeringsavgifter inom Falköpings kommun**
Dnr 2024/00033
15. **Upphävande av taxa för förvaring av fordon som flyttats**
Dnr 2024/00069
16. **Besvarande av motion från Johanna Johansson (SD) om att köpa in applikation för att varna om pågående dödligt våld till förskolor, skolor och fritidshem**
Dnr 2023/01120
17. **Uppdrag om att utreda förutsättningarna för intraprenad**
Dnr 2024/00041
18. **Iordningställande av Mossvägen, kvarteret Värjan**
Dnr 2024/00111
19. **Tillägg till reglemente för nämnden för samhällsskydd mellersta Skaraborg**
Dnr 2024/00070
20. **Exploateringsavtal med Automotive Components Floby AB och Fastighetsaktiebolaget Mösseberg för Domkraften 10 med flera**
Dnr 2024/00074
21. **Samarbetsavtal med Aktiv Handel gällande Stadsfesten 2024**
Dnr 2024/00071
22. **Riktlinje för säkerhetsskydd**
Dnr 2024/00113
23. **Kommunstyrelsens delegationsbeslut**
Dnr 2024/00002
24. **Kommunstyrelsens anmälningsärenden**
Dnr 2024/00001

Ärenden

- 25. Rapportering från arbetet i kommunalförbunden**
Dnr 2023/01420

Adam Johansson (M)
Ordförande

Information om Skaraborgs arbete med energiförsörjning

Information

Magnus Fredricson från Skaraborgs kommunalförbund informerar om arbetet med en delregional energiförsörjningsplan baserat på ett beslut i direktionen för Skaraborgs kommunalförbund samt kopplar det till kommunens roll och behovet av elektrifiering. Energiförsörjningsplanen ska antas av direktionen i december 2024.

Underlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2024-03-06

Jenny Trygg
Kommunsekreterare

§ 19

Dnr 2024/00100

Kommunstyrelsens verksamhetsredovisning för år 2023

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen godkänner kommunstyrelsens verksamhetsredovisning för år 2023.
- 2 Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att ombudgetera enligt bifogat dokument, investeringsmedel från år 2023 till år 2024.
- 3 Kommunstyrelsen godkänner slutredovisningen av de tre investeringsprojekten.

Sammanfattning

Verksamhetsredovisningen är ett stöd för uppföljning och analys av föregående verksamhetsår. Verksamhetsredovisningen syftar även till att visa hur mål och ambitioner samspelat med nämndens ekonomiska resultat.

Kommunstyrelsens resultat, exklusive VA och Biogas, för år 2023 är -310,5 miljoner kronor, budgeterat 314,2 miljoner kronor vilket motsvarar ett överskott om 3,6 miljoner kronor. Ett statligt elstöd, på 7,9 miljoner kronor som avser elförbrukning för tidigare år har betalats ut under 2023 och påverkar utfallet. Utan elstödet visar kommunstyrelsen ett underskott med -4,3 miljoner kronor mot budget.

VA-avdelningen redovisar ett överskott med + 3,5 miljoner kronor, då har ett statligt elstöd om 1,8 miljoner kronor erhållits. Biogasens resultat är ett underskott med -3,3 miljoner kronor, ett statligt elstöd 0,2 miljoner kronor har erhållits samt ett produktionsstöd om cirka 1,3 miljoner kronor.

Av nämndens totala investeringsram på 495,4 miljoner kronor har 339,5 miljoner kronor förbrukats. Förslag till ombudgetering av investeringsmedel har sammanställts och bifogas. Kommunledningsförvaltningen föreslår att kommunstyrelsen godkänner kommunstyrelsens verksamhetsredovisning för år 2023.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2024-02-06
- Kommunstyrelsens verksamhetsredovisning för år 2023
- Förslag till ombudgetering av kommunstyrelsens investeringsmedel
- Slutredovisning - Ombyggnad Stenstorps vårdcentral
- Slutredovisning - Jättenegatan 4
- Slutredovisning - Om- och tillbyggnad av Odensbergs Förskola och Kök

Justerarnas signaturer			Protokollsutdraget bestyrks
Digital justering			

Yrkanden

Adam Johansson (M) yrkar att kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen att godkänna slutredovisningen av de tre investeringsprojekten.

Beslutsgång

Ordföranden ställer proposition på Adam Johanssons (M) yrkande och finner att kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar enligt förslaget.

Justerarnas signaturer			Protokollsutdraget bestyrks
Digital justering			

Kommunstyrelsens verksamhetsredovisning för år 2023 och förslag till ombudgetering av investeringsmedel från år 2023 till år 2024

Förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen godkänner kommunstyrelsens verksamhetsredovisning för år 2023.
- 2 Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att ombudgetera enligt bifogat dokument, investeringsmedel från år 2023 till år 2024.

Sammanfattning

Verksamhetsredovisningen är ett stöd för uppföljning och analys av föregående verksamhetsår. Verksamhetsredovisningen syftar även till att visa hur mål och ambitioner samspelas med nämndens ekonomiska resultat.

Kommunstyrelsens resultat, exklusive VA och Biogas, för år 2023 är -310,5 miljoner kronor, budgeterat 314,2 miljoner kronor vilket motsvarar ett överskott om 3,6 miljoner kronor.

Ett statligt elstöd, på 7,9 miljoner kronor som avser elförbrukning för tidigare år har betalats ut under 2023 och påverkar utfallet. Utan elstödet visar kommunstyrelsen ett underskott med -4,3 miljoner kronor mot budget.

VA-avdelningen redovisar ett överskott med + 3,5 miljoner kronor, då har ett statligt elstöd om 1,8 miljoner kronor erhållits. Biogasens resultat är ett underskott med -3,3 miljoner kronor, ett statligt elstöd 0,2 miljoner kronor har erhållits samt ett produktionsstöd om cirka 1,3 miljoner kronor.

Av nämndens totala investeringsram på 495,4 miljoner kronor har 339,5 miljoner kronor förbrukats. Förslag till ombudgetering av investeringsmedel har sammanställts och bifogas.

Kommunledningsförvaltningen föreslår att kommunstyrelsen godkänner kommunstyrelsens verksamhetsredovisning för år 2023.

Bakgrund

Verksamhetsredovisningen är ett stöd för uppföljning och analys av det föregående verksamhetsåret. Verksamhetsredovisningen syftar även till visa hur mål och ambitioner samspelar med nämndens ekonomiska resultat.

Kommunstyrelsens verksamhet styrs till stor del av Falköpings kommuns övergripande mål, vilka är följande.

1. Skapa förutsättningar för ett socialt hållbart Falköping
2. Skapa förutsättningar för ett attraktivare Falköping
3. Skapa förutsättningar för ett näringsliv som utvecklas
4. Kommunens organisation ska vara utvecklande och förnyande med en tillitsbaserad styrning

Kortfattad samlad bedömning av kommunstyrelsens mål

Mål 1

Mer resurser har lagts på interna strukturer, så som ett kommunövergripande trygghetsarbete och samarbete mellan vuxenutbildning och näringsliv, vilket leder till stärkt samverkan. Samtidigt har en effekt kunnat ses i upplevd trygghet i tidigare oroliga områden. Dock kvarstår arbete i att skapa mer långsiktiga åtgärder mot segregation och processer som syftar till att öka delaktighet i det offentliga.

Samlad bedömning av måluppfyllelse: Godtagbar.

Mål 2

Med beslutad grönstrukturplan och beviljade LONA-projekt har det skapats bra förutsättningar för intressanta projekt som stadskärnan, våtmarksrestaurering skapar väldigt bra förutsättningar för en attraktiv och grönskande kommun. De antagna strategierna för klimat och trafik samlar kommunens verksamheter mot en hållbar morgondag och skapar bra förutsättningar för en fortsatt attraktiv kommun.

Samlad bedömning av måluppfyllelse: God.

Mål 3

Den långsiktiga satsningen att göra Falköping till ett logistikcentrum har lyckats väldigt väl med ett idag oerhört aktivt område. Ännu mer trafikerat kommer det att bli i framtiden i och med nya satsningar från både kommunens organisation och från privata företag. Tillsammans med detta sker utveckling inom hållbar besöksnäring, något som värdesätter och behåller det unika som kommunen har, samtidigt som den öppnar det för besökare.

Samlad bedömning av måluppfyllelse: God.

Mål 4

Vägen till en tillitsstyrd organisation tar alltmer form genom arbete som konkretiserar begreppen och samlar organisationen. Den beslutade digitaliseringsstrategin sätter en bra ambitionsnivå som ger förutsättningar för en alltmer effektiv organisation som dessutom skapar en bättre arbetsmiljö. De antagna klimatlöftena har inte bara gett kommunens

verksamheter spännande utmaningar utan har också höjt kompetensen hos berörda aktörer i klimatfrågan.

Samlad bedömning av målpuppfyllelse: God.

Kommunstyrelsens resultat

Kommunstyrelsens resultat exklusive VA o Biogas för år 2023 är -310,5 miljoner kronor, vilket är 98,8 % av budgeten, budgeterat är 314,2 miljoner kronor. Detta motsvarar ett överskott om 3,6 miljoner kronor.

Ett statligt elstöd, på 7,9 miljoner kronor som avser elförbrukning för tidigare år har betalats ut under 2023 och påverkar utfallet. Utan elstödet visar kommunledningsförvaltningen ett underskott med -4,3 miljoner kronor mot budget.

Resultatet förklaras bland annat av införandet av det nya ekonomisystemet som ger en avvikelse mot budget med -2,1 miljoner kronor.

Måltidsavdelningen visar ett underskott mot budget på -5,6 miljoner kronor, detta på grund av att livsmedelspriset ökat med närmare 20 % under 2023 vilket motsvarar ungefär 7 miljoner kronor. Detta vägs upp av ett överskott med 8 miljoner kronor inom park och gata. Verksamheten har hållit nere på kostnader för att kunna parera eventuella avvikelser då utfallet inte har varit tydligt långt in på året i och med byte av ekonomisystem. Inköp och maskininvesteringar har också avvaktats med, vilket gett minskade verksamhetskostnader och lägre kapitalkostnader.

VA-avdelningen redovisar ett överskott med + 3,5 miljoner kronor, detta förklaras dels på grund av ett elstöd som avser tidigare år har utbetalats med 1,8 miljoner kronor och påverkar utfallet 2023. Dels har kapitalkostnaderna minskat något då avskrivningstiderna förändrats i och med att de äldre anläggningarna komponentuppdelats i samband med byte av ekonomisystem.

Resultatet för Biogasen är ett underskott med -3,3 miljoner kronor.

Underskottet beror på att det saknas intäkter som kan matcha kostnaderna för att driva biogasanläggningen. Biogasen har erhållit ett produktionsstöd om 1,3 miljoner kronor för året.

Av nämndens totala investeringsram på 495,4 miljoner kronor har 339,5 miljoner kronor förbrukats. Det är främst budgeten för de fleråriga projekten som inte har förbrukats fullt ut beroende på att byggnation av Platåskolan inte startat än och att anpassningen av Vartofta och Gudhemsskola till F-6 skolor är i fasan för att påbörja projektering.

Medel för de re- och mindre investeringarna har i stort förbrukats under året.

Inom mark och exploateringsbudgeten har budgeten överskridits då överlämningsbangården blivit betydligt dyrare än budgeterat.

För VA-investeringar återstår det medel för de fleråriga projekten och medel finns även kvar för re- och mindre investeringarna.

Förslag på ombudgetering av investeringsmedel från år 2023 till år 2024 har sammanställts och bifogas verksamhetsredovisningen.

Slutrapporter av investeringsprojekt

Tre av investeringsprojekten överstiger fem miljoner kronor och har färdigställts under 2023. Dessa redovisas i slutrapporter och bifogas verksamhetsredovisningen:

- Ombyggnad Stenstorps vårdcentral
- Jättenegatan 4
- Om- och tillbyggnad av Odensbergs förskola och kök

Förvaltningens bedömning

Kommunledningsförvaltningen föreslår att kommunstyrelsen godkänner kommunstyrelsens verksamhetsredovisning för år 2023.

Kommunledningsförvaltningen föreslår kommunstyrelsen att anhålla om ombudgeteringar från år 2023 till år 2024 enligt framtaget förslag enligt bilaga. Ombudgetering för kommunstyrelsen och övriga nämnder beslutas av kommunfullmäktige i ett eget samlingsärende.

Med anledning av det i augusti prognostiserade underskottet för nämnden lämnade kommunledningsförvaltningen i november (§ 203/23) förslag på åtgärder till kommunstyrelsen för att redovisa hur förvaltningen arbetar med att hålla budget. Resultatet av detta har varit minskade kostnader och med hjälp av elstödet blev resultatet positivt för nämnden år 2023. Arbetet fortgår dock för att minska underskottet till 2024 och fler åtgärder kommer att krävas för att nå balans.

Finansiering och ekonomiska konsekvenser

Det redovisade överskottet för kommunstyrelsen och VA samt underskottet för biogasen faller ut i bokslutet och kommunens totala resultat.

Överskottet för VA-avdelningen redovisas i en sammanställning, VA-fonden, med 3,5 miljoner kronor.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2024-02-06
- Kommunstyrelsens verksamhetsredovisning för år 2023
- Förslag till ombudgetering av kommunstyrelsens investeringsmedel
- Slutredovisning - Ombyggnad Stenstorps vårdcentral
- Slutredovisning - Jättenegatan 4
- Slutredovisning - Om- och tillbyggnad av Odensbergs Förskola och Kök

Beslutet ska skickas till

Dina Ebbeson, biträdande kommundirektör
Tina Gustavsson, förvaltningsekonom
Ekonomiavdelningen

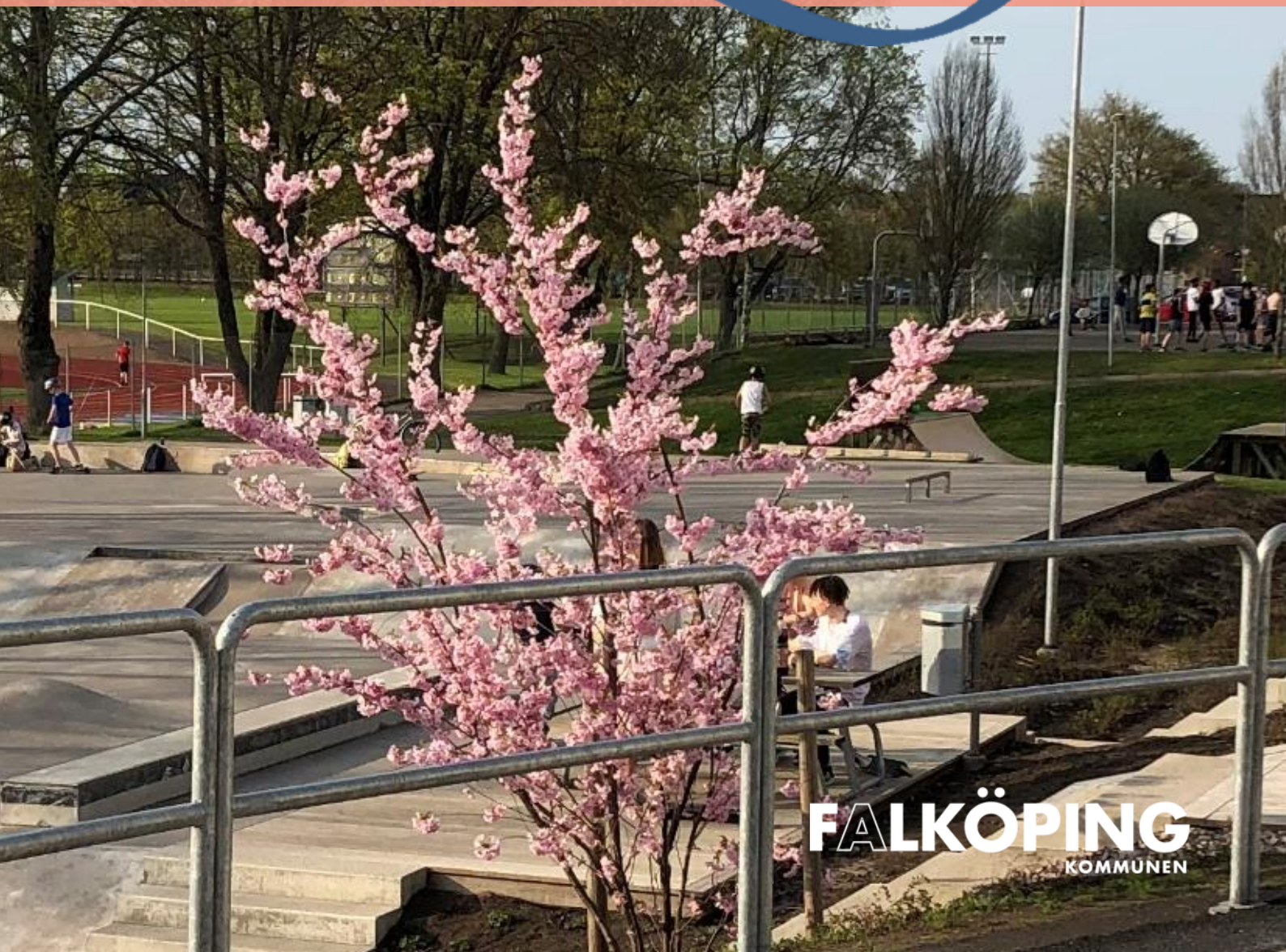
Dina Ebbeson
Biträdande kommundirektör

Tina Gustavsson
Förvaltningsekonom

Kommunstyrelsen

Verksamhetsredovisning

för år 2023

Nämndens ordförande:

Adam Johansson
0515-88 52 79
adam.johansson@falkoping.se

Bitr. kommundirektör:

Dina Ebbeson
0515-88 53 32
dina.ebbeson@falkoping.se

Innehållsförteckning

Nämndsberättelse.....	2
Viktiga händelser för resultat och ekonomisk ställning.....	3
Nämndens uppföljningsarbete	4
Skapa förutsättningar för ett socialt hållbart Falköping	5
Skapa förutsättningar för ett attraktivare Falköping.....	7
Skapa förutsättningar för ett näringsliv som utvecklas	9
Kommunens organisation ska vara utvecklande och förnyande med en tillitsbaserad styrning	11
Verksamhetsredovisning	14
Personalredovisning	19
Ekonomiska förutsättningar	21
Ekonomisk redovisning	24
Resultaträkning, exklusive VA och Biogas.....	24
Verksamhetsredovisning	26
Enhetsredovisning	28
Resultaträkning – VA	29
Resultaträkning – Biogas	29
Investeringsredovisning.....	30
Re- och mindre investeringar	30
Större investeringsprojekt	33
Mark- och exploateringsinvesteringar	36
Taxefinansierade investeringar VA	38
Kommunfullmäktiges uppdrag till nämnd under år 2023	39

Nämndsberättelse

Inledning

Syftet med verksamhetsrapporten är att vara ett verktyg för uppföljning av verksamhetsplan och en indikation hur målarbetet i kommunen fortgår. Rapporten ska också tydliggöra att mål och ambitioner samspelar med de resurser som kommunen avsatt i verksamhetsplanen. Verksamhetsredovisningen ska även fungera som ett underlag till eventuella verksamhetsförändringar som kan behövas för att nå mål och ekonomiska resultat.

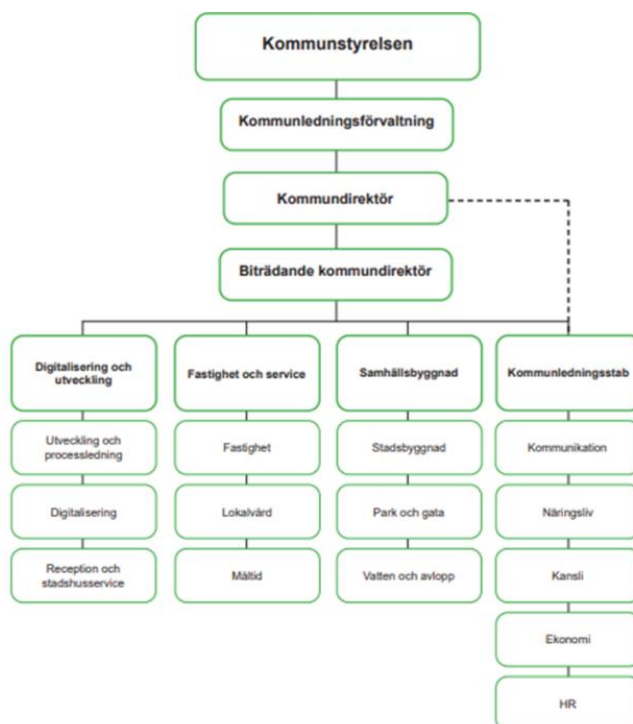
Den kommunövergripande redovisningen har som utgångspunkt i kommunen som helhet, där varje nämnd har ansvar att bidra till kommunfullmäktiges övergripande mål och koppla till varje nämnds uppdrag och utvecklingsbehov. Kommunen är inne i ett utvecklingsarbete som syftar till att sammanföra verksamhets- och ekonomistyrning. Nämnden följer kontinuerligt upp sin verksamhetsplan och budget i samband med kommunens gemensamma uppföljningar genom verksamhetsrapporterna per april och augusti samt verksamhetsredovisningen vid årets bokslut.

Kommunstyrelsens uppdrag är att leda och samordna den kommunala organisationen och ha överblick över nämndernas verksamhet samt den verksamhet som bedrivs i kommunala bolag. Kommunstyrelsen har ett övergripande ansvar för den ekonomiska förvaltningen samt beredning av ärenden till kommunfullmäktige och ansvarar även för att verkställa och följa upp kommunfullmäktiges beslut.

Organisation

Kommundirektören leder kommunledningsförvaltningen och är tillika chef för övriga nämnders förvaltningschefer och är länken till politikerna i kommunstyrelsen. Kommunledningsförvaltningen utgår från kommunens helhetsperspektiv och har därmed en tydlig roll som styrande och stödjande i de strategiska och kommungemensamma frågorna med syfte att uppnå effektivt resursutnyttjande och en god kvalitet.

Biträdande kommundirektör ansvarar för verksamhet, ekonomi och personal inom kommunledningsförvaltningen som fr.o.m. 2023 har en ny organisation som bättre ska svara upp förvaltningens uppdrag och framtida utmaningar. Förvaltningen är uppdelad i fyra verksamhetsområden; digitalisering och utveckling, fastighet och service, samhällsbyggnad och kommunledningsstab. Den nya organisationen innebär några tillkommande ansvarsområden: park och gata, vatten och avlopp, fastighet, måltid, lokalvård, reception och stadshusservice. Under 2023 har arbete pågått med att forma en ny gemensam förvaltning.

Kommunal verksamhet via avtalssamverkan

Här återfinns de områden där kommunstyrelsen har gemensamt myndighetsansvar med andra kommuner. Falköpings kommun ingår i kommunalförbundet Miljösamverkan Östra Skaraborg (MÖS) som har ett myndighetsansvar inom miljö- och hälsoskyddsområdet. Skaraborgs kommunalförbund utgör plattformen för gemensamma delregionala utvecklingsarbeten i Skaraborgs 15 kommuner. Huvudmannaskap för verksamheten som verkställs av kommunförbundet Avfall & återvinning Skaraborg (A&ÅS).

Kommunal verksamhet via privata utförare

Inom park/gata-avdelningen finns det avtal om att utföra kommunal verksamhet inom områdena:

- Vinterväghållning i Falköpings ytterområden, avtal finns med Carlgrens Entreprenad och transport AB och Josefssons gräv i Åsarp AB.
- Driftsavtal för skötsel av flygplatsen med Marcbro AB.
- Driftsavtal med One Nordic AB om drift av offentlig belysning.

Viktiga händelser för resultat och ekonomisk ställning

Omvärldsförändringar under år 2023

Under 2023 har det ekonomiska- och säkerhetsläget påverkats av en mängd olika faktorer både globalt och nationellt. En omvärldsanalys av dessa faktorer är avgörande för att förstå och anpassa sig till de utmaningar och möjligheter som uppstår på dessa områden.

Förändringar i handelspolitiken mellan länder och regionala handelsavtal påverkar i hög grad den globala ekonomiska situationen. Tullar, handelshinder och protektionistiska åtgärder kan påverka export- och importverksamhet, vilket i sin tur kan påverka företagets intäkter och ekonomisk stabilitet.

Konflikter och spänningar mellan nationer och regioner kan ha en direkt inverkan på säkerheten. Vapenkapprustning, territoriella tvister, terrorism och andra säkerhetsproblem kan destabilisera länder och regioner samt påverka den globala stabiliteten.

Klimatförändringar och naturkatastrofer utgör allvarliga hot mot både människor och infrastruktur. Ökade stormar, översvämningar och extremt väder kan ha förödande ekonomiska och mänskliga konsekvenser och kräver adaptiva åtgärder för att minska deras påverkan.

Med den snabba utvecklingen av digital teknik och anslutna system ökar också hotet mot cybersäkerheten. Övergrepp, stöld av företagsinformation och sabotage i viktiga infrastruktursystem kan orsaka allvarliga ekonomiska och säkerhetsproblem.

Det är viktigt att komma ihåg att dessa faktorer är starkt sammanlänkade och att förändringar i en faktor kan få direkta eller indirekta konsekvenser för andra områden. En omvärldsanalys är avgörande för att kunna förutse och anpassa sig till de utmaningar och möjligheter som dessa faktorer innebär för det nuvarande ekonomiska och säkerhetsläget.

Nämndens nulägesanalys

Osäkert i omvärlden med snabbt förändrat säkerhetsläge kopplat till krig inom Europa har påverkat verksamheterna inom kommunstyrelsens ansvarsområde genom bland annat succesivt stigande inköspriser på råvaror, material och drivmedel. Livsmedelspriserna har ökat med cirka 20 % under år 2023. Dessutom har det under 2023 funnits en osäkerhet gällande fortsatt utveckling av elpriserna på grund av rörligt elprisavtal. Konjunkturen har varit svårt att förutse framåt. Detta har påverkat flera av de lokala företagen inom Falköping som känner av en ökad inflation, brist på varor och komponenter samt en ökad oro för ränteläget. Konsekvenserna är bland annat en minskad investeringsvilja och det i kombination med stigande räntor under året så har byggnationstakten stagnerat. Även kommunstyrelsens verksamheter har märkt av svårigheter att få fram vissa varor

och stått inför valet att antingen välja ett dyrare alternativ som kan levereras eller att avvakta. Vilket i vissa fall har inneburit merkostnader. Elkostnaderna på totalen har ökat något trots att förbrukningen inte har ökat, dock är ökningen inte lika stor som befarats under 2023. Sammanfattningsvis så har 2023 inneburit stora utmaningar i att förutse kostnadsutveckling för nämnden verksamheter och detta i kombination med införandet av nytt ekonomisystem som gjort att nämnden inte kunnat utläsa utfall (april och oktober 2023) har försvårat arbetet med prognosen.

Händelser av väsentlig betydelse

Från 1 januari 2023 upphörde tekniska nämnden och dess ansvarsområden flyttades till kommunstyrelsen. En ny förvaltning formades på kommunledningsförvaltningen med underliggande verksamheter. På grund av omorganisationen har organisationskartan gjorts om och tre verksamhetschefer är tillsatta samt att biträdande förvaltningschef är ansvarig för avdelningscheferna inom kommunledningsstaben. Respektive förvaltning gjorde en egen verksamhetsplan som sedan i samband med beslut av kommunstyrelsens verksamhetsplan lades samman till ett gemensamt dokument och varje avdelning behöll sin ursprungliga budget. Planen antogs i januari 2023 med tillägg för vissa yrkanden. Omorganisationen och omfördelning av budgeten har gjorts under året för att anpassas till den nya organisationen. Detta försvårar uppföljningen och vissa avvikelser konstateras i verksamhetsområdena på grund av detta. Jämförbarheten mot föregående år är inte relevant dock ger totalen för nämnden ändå en rättvisande bild.

Nämndens uppföljningsarbete

Uppföljningsarbete

Inför varje nytt år antas en verksamhetsplan för de kommande tre åren som bestämmer inriktning för verksamheterna inom förvaltningen.

Förvaltningens årshjul med tillhörande processchema är strukturen för det systematiska kvalitetsarbetet. Tre gånger om året mars, maj och oktober, tar förvaltningen fram en månadsprognos, denna lämnas till ekonomiafdelningen som sedan redovisar uppföljningen för hela kommunen i kommunstyrelsen.

Delårsrapport per 30 april och delårsbokslut per 31 augusti avges med uppföljning av nämndens måluppfyllelse och ekonomiska resultat för drift och investeringar. Rapporterna innehåller också en prognos för helåret. Efter årets slut görs ett årsbokslut med bedömning av årets måluppföljning och ett sammanställt ekonomiskt resultat för året. Löpande under året återkopplas till nämnden olika specifika beslut fattade på delegation. En internkontrollplan beslutas för varje år och följs upp vid delårsbokslut och årsbokslut.

Skapa förutsättningar för ett socialt hållbart Falköping

I Falköpings kommun skapas det goda livet – det är tillsammans som ett hållbart samhälle utvecklas.

Under kommunstyrelsen finns utskottet för social hållbarhet, som har prioriterat fem fokusområden.

Trygghet

Att kommunen upplevs som trygg är en förutsättning för att människor ska kunna leva ett gott liv. Invånare ska känna sig trygga i både den offentliga miljön och i sitt hem.

Kommunstyrelsen i Falköpings kommun leder det övergripande arbetet med trygghet och uppväxtvillkor, där alla nämnder och förvaltningar är delaktiga. Under år 2023 genomfördes en nuläges- och orsaksanalys av barn- och ungas uppväxtvillkor för att identifiera utmaningar och orsaker. Målet är att arbeta kunskapsbaserat och förebyggande.

Samtidigt har en ny lag trätt i kraft som innebär att svenska kommuner nu måste ta ansvar för det brottsförebyggande arbetet. Syftet är att kommunerna effektivt ska minska brottsligheten genom kunskapsbaserade insatser. I förberedelsearbetet har kommunstyrelsen och nämnden för Samhällsskydd mellersta Skaraborg (SMS) samarbetat och tagit fram förslag till en ny samverkansöverenskommelse mellan kommunen och polisen. Det inkluderar även en ny organisering för samverkan både internt och externt.

Delaktighet, inflytande, social sammanhållning

Falköpings kommun behöver arbeta med att öka delaktigheten i de politiska besluten och stärka inflytandet från kommunens invånare för att bygga ett samhälle med starkare social sammanhållning.

Information till medborgare sker genom tidningsartiklar och radio, via sociala medier, kommunens hemsida, och SMS där abonnenter och verksamheter informeras om planerade och oplanerade händelser, som driftavbrott eller underhållsarbete samt riktade informationsbrev till fastighetsägare som anses påverkas av olika VA-projekt.

Dialog med medborgare har skett genom träffar med elever, i form av kostråd samt dialog med verksamheten rörande lokaler och utemiljö vilket indirekt berör medborgarna. Kommunstyrelsen har också tillsammans med Socialnämnden tagit fram underlag för kommunfullmäktiges beredning för framtidens äldreomsorg. Underlaget togs fram genom dialog med anhöriga, brukare och personal.

Utbildning och sysselsättning / arbetsmarknadsstrategi

För att kommuninvånare ska kunna leva ett gott liv krävs utbildning och sysselsättning.

Kommunstyrelsen har tillsammans med kultur- och fritidsnämnden en gemensam satsning för att skapa fler lågtröskelarbeten i kommunen, kallat Gröna Jobb. Satsningen är utöver en arbetsmarknadsåtgärd även en

stärkning av arbeten inom den gröna sektorn. Under sommaren har verksamheten flyttat in i egna lokaler på Nils Ericsonsgatan.

Under 2023 har en kartläggning gjorts av vilket rekryterings- och kompetensbehov som eftersöks i nuläget och i framtiden inom Falköpings näringsliv. Detta för att kunna planera kommunens utbildningsinsatser så att de stämmer överens med behoven. Syftet är också att stärka samverkan mellan näringslivet och kommunen för att på sikt uppnå arbetsmarknadsstrategin.

Barn, unga, familj, hälsa

Alla barn i Falköpings kommun ska ha lika och bra uppväxtvillkor.

I projektsamarbetet mellan kommunstyrelsen och Hyresbostäder Falköping AB är fokus att stärka områden där Hyresbostäder har fastigheter. En del av det arbetet handlar om att förbättra uppväxtvillkoren där insatser som läxhjälp, frukost eller mellanmål till skolelever i socioekonomisk utsatthet utreds.

För att stärka barn och ungas motståndskraft mot alkohol, droger, dopning, tobak och spel har utbildningsinsatser genomförts. Dessa inkluderar samarbete med skolor för att nå högstadielärover samt samverkan med polisen och Samhällsskydd mellersta Skaraborg (SMS) för att erbjuda föräldrar digitala utbildningsföreläsningar och informationsbroschyrer.

Kommunstyrelsen bidrar även till folkhälsan genom att systematiskt erbjuda måltider som främjar en god och jämlik hälsa. Skolmåltiderna används som ett positivt och naturligt sätt att främja en hälsosam livsstil och lära elever om hur livsmedelskonsumtion påverkar hälsa och miljö.

Fysisk miljö och bostadsmiljö

För att målsättningen om ett socialt hållbart Falköping ska kunna uppfyllas krävs att den fysiska planeringen och miljön tillåter och främjar levande, integrerade livsmiljöer.

Arbete för att minska bostadssegregationen i Falköpings tätort förs dialog med till exempel externa aktörer vid olika former av upplåtelse. Bedömningskriterier vid markanvisningstävlingar formuleras också utifrån målet att minska bostadssegregation. En kraftig inbromsning i bostadsbyggande på nationell nivå har resulterat i att inga nya markanvisningstävlingar för bostäder blev aktuella under året.

Sammanfattande bedömning

Mer resurser har lagts på interna strukturer, så som ett kommunövergripande trygghetsarbete och samarbete mellan vuxenutbildning och näringsliv, vilket leder till stärkt samverkan. Samtidigt har en effekt kunnat ses i upplevd trygghet i tidigare oroliga områden. Dock kvarstår arbete i att skapa mer långsiktiga åtgärder mot segregation och processer som syftar till att öka delaktighet i det offentliga.

Samlad bedömning av måluppfyllelse

Mindre god	Godtagbar	God	Mycket god
	√		

Skapa förutsättningar för ett attraktivare Falköping

Falköpings kommun ska vara en bra plats att bo, verka och leva på - en plats där invånare känner stolthet och trygghet.

För att skapa ett attraktivare Falköping ska kommunstyrelsen fokusera på boende, klimatomställning och att ta fram ett platsvarumärke.

Boende, boendemiljöer och infrastruktur

För att utveckla Falköpings kommuns attraktivitet som boendeort arbetar kommunstyrelsen med landsbygdsutveckling samt infrastruktur och kommunikationer.

I juni 2023 antog kommunfullmäktige "Planeringsstrategi för Falköpings kommuns översiktsplan 2017 – 2030" och beslutade samtidigt att ta fram en ny översiktsplan. Arbetet med den nya översiktsplanen påbörjades hösten 2023 och förväntas antas sommaren 2025. Översiktsplanen kommer att vara grundläggande för all framtida bebyggelseutveckling inom Falköpings kommun, inklusive bostäder, handel, verksamheter, grönområden och infrastruktur.

För att möjliggöra den nya gestaltningen enligt projektet "Utveckling av stads kärna" har fastigheterna Klockaren 7 och 8 förvärvat från Falköpings Hyresbostäder AB. Det innebär att den nuvarande parkeringen på dessa fastigheter kommer att ersättas av en större temalekplats. En ny parkering kommer i stället att anläggas något längre söderut jämfört med nuvarande plats.

Arbetet med projektet "Utveckling av stads kärnan" har fortsatt under 2023 och byggstarten för ombyggnationen av Stora torget beslutades av fullmäktige i slutet av juni 2023. Arbetet har pågått under 2023 på Stora torget och planeras att fortsätta under 2024.

Under 2023 antogs också Grönstrukturplanen, som kommer att vara grundläggande för utvecklingen av gröntor i kommunen. Ansvaret för att genomföra åtgärderna i Grönstrukturplanen ligger främst inom kommunstyrelsens verksamheter.

Besöksnäring

Fokus ska finnas på att utveckla Platåbergssamheten och Hornborgasjön som besöksmål. Allt med ett tydligt hållbarhetsperspektiv.

Arbetet med att utveckla Platåbergssamvetkan fortskrider med fokus på möjligheten att marknadsföra bergen som en helhet för att öka besök och gästrätter. Under 2023 har omställningen av besöksnäringen fortsatt med ett tydligt hållbarhetsperspektiv, både internt i kommunen och i samarbete med externa parter. År 2021 antog kommunstyrelsen initiativet Hållbarhetsklivet, vilket kopplas till insatser, samarbeten och aktiviteter inom besöksnäringen. Visit Hornborgasjön tilldelades Årets hållbarhetskliv i Skaraborg för det kommunala initiativet. Tillväxtverksprojektet Hållbar Platsutveckling Hornborgasjön är ett fördjupningsprojekt som avslutades i april 2023, där Falköping bidragit till en nationell metod för långsiktigt och offentligt ansvarstagande inom turism-

och besöksnäring. En hållbar utveckling kräver samstämmighet mellan traditionell destinationsutveckling, företagsutveckling, produktutveckling och marknadsföring enligt samhällsplaneringens principer. Inför sommarsäsongen 2023 övergick turistbyråfunktionen till ny leverantör som kommer att driva turistbyrån.

Klimatomställning och kommunens klimatstrategi

Kommunen ska bidra till att minska klimatpåverkan och skapa ett hållbart energisystem som bygger på lokala och förnybara resurser och aktivt arbeta med hållbara livsstilar. Falköpings kommun ska vara en fossilfri och klimatneutral kommun år 2030.

Kommunstyrelsens verksamheter strävar dagligen efter att uppfylla klimatstrategins mål om att göra kommunens organisation fossilfri till år 2030. Falköpings kommun en del av den regionala satsningen Klimat 2030 och har under 2023 antagit 27 Klimatlöften för perioden 2024–2026. Klimatlöften är ett konkret sätt att arbeta med klimatåtgärder i den dagliga verksamheten.

Över 90 % av de kommunala fastigheterna har redan övergått till fossilfri uppvärmning, men en utmaning återstår med fordon och maskiner som drivs av diesel och bensin. En lösning övervägs genom ökad användning av fossilfritt bränsle, såsom HVO, trots att detta kan medföra ökade driftkostnader.

För att främja hållbara transporter för kommunens anställda förbereds installationen av laddstolpar utanför stadshuset. Detta ingår i en plan för att införa en transportpool med fossilfria fordon. Dessutom har cyklar köpts in som ett alternativ till bilresor inom centralorten. Byggnationen av ett cykelgarage utanför stadshuset har påbörjats för att stödja användningen av tjänstecyklar och erbjuda parkeringsmöjligheter för medarbetarnas cyklar. Ett klimatväxlingssystem för tjänsteresor är också framtagen.

Under 2023 arrangerades en utställning i samarbete med Falbygdens Museum för att höja kunskapen och skapa inspiration kring klimatomställningen. Utställningen med titeln "Who cares?" visades under Earth Hour-veckan och nationaldagsfirandet i Plantis.

Platsvarumärke

Ett platsvarumärkesarbete handlar om att tillsammans med medborgare, näringsliv, civilsamhälle med flera arbeta med platsens identitet – vilka är vi och vilka vill vi vara? Syftet är att attrahera inflyttning, företagsetableringar, besökare och att skapa tillväxt. Det handlar också om att bygga stolthet, engagemang och ambassadörskap hos invånarna.

Arbetet med att fram Falköpings kommuns nya platsvarumärke har pågått sedan hösten 2022. Under 2023 har en ny varumärkesplattform arbetats fram som slår fast hur vi vill att Falköping som plats ska uppfattas i framtiden. Arbetet är gjort av kommun, näringsliv och civilsamhälle tillsammans, med delaktighet av medborgare. Nästa steg är att påbörja genomförandearbetet för att förändra platsvarumärket i fastslagen riktning. Det sker genom platsutveckling tillsammans med kommunikations- och marknadsföringsinsatser.

Sammanfattande bedömning

Med beslutad grönstrukturplan och beviljade LONA-projekt har det skapats bra förutsättningar för intressanta projekt som stadskärnan, våtmarksrestaurering skapar väldigt bra förutsättningar för en attraktiv och grönskande kommun. De antagna strategierna för klimat och trafik samlar kommunens verksamheter mot en hållbar morgondag och skapar bra förutsättningar för en fortsatt attraktiv kommun.

Samlad bedömning av måloppfyllelse

Mindre god	Godtagbar	God	Mycket god
		√	

Skapa förutsättningar för ett näringsliv som utvecklas

Falköping – en drivande aktör.

Falköpings kommun ska vara och upplevas som en kreativ och drivande kommun som skapar goda förutsättningar för nya företag, nya etableringar och befintliga företag.

Kommunledningsförvaltningen genomför regelbundna företagsbesök i olika branscher för att förstå konjunkturläget och identifiera framtida kompetensbehov. Sammantaget visar analysen från dessa besök att företagen i kommunen har en stark framtidstro, men kommande kvartal kan medföra utmaningar med hänsyn till rådande konjunktur.

Under hösten 2023 har förberedelser påbörjats för att utveckla en ny näringslivs- och landsbygdsstrategi för Falköpings kommun.

Kommunfullmäktige har beslutat att starta projektet Sikagårdsgatan, östra delen, med anslutning till befintlig del av Sikagårdsgatan. Detta projekt syftar till att tillgängliggöra ytterligare cirka 90 000 kvadratmeter mark för industri. Projektet har en beräknad kostnad på 25,3 miljoner kronor och planeras vara färdigt våren 2025.

Under 2023 har kommunen tecknat tre markanvisningar för industri-/verksamhetsmark om totalt cirka 30 000 kvadratmeter och sålt flera fastigheter för industriverksamhet, inklusive områden i Floby, Falevi, Brogårdet och Marjarp.

Under våren 2023 har Falköpings kommun beslutat om en ny prissättning för försäljning av kommunal verksamhetsmark, vilken ersätter den tidigare från 2012. De nya priserna varierar mellan 30–150 kronor per kvadratmeter och kommer årligen att justeras med fastighetsprisindex för hyreshus, med 2021 som basår. Denna uppdaterade taxa förväntas bättre täcka kostnaderna för utbyggnad av nya verksamhetsområden. De nya tomtpriserna började gälla från och med den 1 maj 2023.

Infrastruktur som möjliggör etableringar

Falköping har ett strategiskt kommunikationsläge vid västra stambanan och en god infrastruktur som ska användas och utvecklas för att stärka Falköpings attraktivitet. Detta skapar förutsättningar för logistikutveckling, nyetableringar och stärker befintligt näringsliv. En infrastruktur med hög ambitionsnivå påverkar utvecklingen av företagande.

Under 2023 färdigställdes Dryport spår 5 och den nya överlämningsbangården på Marjarp.

Nya industritomter med tillhörande infrastruktur har byggts under 2023 på Fåraberget och den norra delen av Sikagårdsgatan har färdigställts under andra tertialen.

Arbetet med att undersöka möjligheterna och förutsättningarna för en expansion av Marjarps industriområde och skapa plats för etableringar som är transportintensiva pågår genom ett planprogram. Målet är att bidra till ökade godstransporter via tåg istället för lastbil och därmed möjliggöra för lägre utsläpp av växthusgaser. För

att kunna komma vidare med planeringen behöver olika riksintressen inom området preciseras. Trafikverket och länsstyrelsen driver detta arbete.

Sammanfattande bedömning

Den långsiktiga satsningen att göra Falköping till ett logistikcentrum har lyckats väldigt väl med ett idag oerhört aktivt område. Ännu mer trafikerat kommer det att bli i framtiden i och med nya satsningar från både kommunens organisation och från privata företag. Tillsammans med detta sker utveckling inom hållbar besöksnäring, något som värdesätter och behåller det unika som kommunen har, samtidigt som den öppnar det för besökare.

Samlad bedömning av måloppfyllelse

Kommunens organisation ska vara utvecklande och förnyande med en tillitsbaserad styrning

Verksamheterna är till för kommuninvånarna

Falköpings kommun ska vara en väl fungerande serviceorganisation med myndighetsansvar gentemot Falköpings kommuns invånare. Uppdraget är att skapa goda förutsättningar för att utveckla och tillhandahålla service och tjänster med hög kvalitet och bra bemötande.

Kommunstyrelsen arbetar med att skapa goda förutsättningar för hela kommunens organisation att vara effektiv och innovativ.

Kommunstyrelsen har daglig kontakt med kommunens invånare genom att ge service, hänvisa och svara på frågor. Under kommunstyrelsen ligger flera av de kommunikationsvägar som används för att ge kommunens invånare svar på frågor samt erbjuda tjänster och service.

Kompetensförsörjning och utveckling

En stor del i en lärande och utvecklande verksamhet är att kunna attrahera, rekrytera, utveckla och behålla kvalificerade medarbetare till olika arbetsuppgifter.

Kommunstyrelsen har ansvaret för att samordna och följa upp hela kommunens personalpolitik. Utifrån kompetensutmaningen inom flera verksamhetsområden är det viktigt att fortsatt prioritera arbetet med att uppfattas som en attraktiv arbetsgivare med en god arbetsmiljö. En viktig del är att arbeta med samordnade strategier och rutiner gällande kompetensförsörjningen. En modell som används för att täcka alla delar av kompetensförsörjningscykeln är ARUBA, där fokusområdena *Attrahera, Rekrytera, Utveckla, Behålla* och *Avsluta* ingår.

Under 2023 har ett antal utbildningar och hälsoaktiviteter genomförts, med syfte att utveckla och behålla medarbetare. Den kommungemensamma gruppen som undersöker utbildningsbehov och arrangerar utbildningar (KOKOS) leds av HR-avdelningen. Utbildningarna genomförs i kommunägda lokaler för att underlätta deltagande och vara kostnadseffektiva. Utvärderingar visar att utbildningarna är uppskattade och möter kompetensbehoven. Under våren noterades det att platserna inte alltid blev helt fyllda men under hösten har fyllnadsgraden varit hög. Kostnadsfria hälsoaktiviteter har också erbjudits, med ett brett innehåll inom träning, yoga och kultur. Aktiviteterna är välbesökta.

Ett annat exempel på aktivitet med utveckla-perspektiv är de utbildningar om medarbetarskap som genomförts under flera år men varit extra intensiv under 2023. Utbildningen tar bland annat upp vad det innebär att vara medarbetare i Falköpings kommun, vad som förväntas av medarbetare respektive chef samt vad samverkan och tillit innebär.

En lärande och utvecklande verksamhet

Kommunens organisation ska genom tillitsstyrning balansera behovet av kontroll med förtroende till medarbetarnas verksamhetsnära kunskap och erfarenhet. Den nya digitaliseringsstrategin ska underlätta utveckling och förnyelse av kommunens organisation och verksamhetsutveckling.

Kommunstyrelsens förvaltning, kommunledningsförvaltningen, genomgick en förändring den 1 januari 2023 då två förvaltningar, den tidigare kommunledningsförvaltningen och samhällsbyggnadsförvaltningen, slogs samman. Denna omorganisation syftade till att skapa förutsättningar för en väl fungerande verksamhet genom professionalism, respektfullt bemötande och dialog. Trots att omorganisationen har möjliggjort utveckling har den också krävt tid och resurser som inte kunnat användas för direkt utvecklingsarbete. Arbetet med att ge förvaltningen en tydlig struktur och likartad kultur har pågått under året.

En annan betydande förändring som kanske inte är synlig för kommunens invånare är implementeringen av ett nytt ekonomisystem, som blev operativt den andra maj. Projektet, som genomfördes i samarbete med åtta andra kommuner, är det största samverkansprojektet av sitt slag i Sverige.

Samverkan sker mellan kommunledningsförvaltningen och samhällsskydd mellersta Skaraborg för att utveckla styrdokument inom områdena informationssäkerhet och dataskydd. Målet med arbetet är att tydliggöra och beskriva kommunens organisation för informationssäkerhet och dataskydd samt att ta fram rutiner och stöd för medarbetarna.

Ett utvecklingsarbete på arbetsmiljöområdet är de chefsnätverk som skapats under året, på efterfrågan av kommunens chefer. Ytterligare ett exempel, som stärker arbetet med en lärande och utvecklande verksamhet, är kvalitetssäkringen gällande det systematiska arbetsmiljöarbetet genom uppstarten av systemet OPUS. Systemet stöttar kommunens chefer att följa arbetsmiljölägstiftning genom planerade insatser för att undersöka, riskbedöma, åtgärda och följa upp genomförda insatser.

Digitalisering och kommunens digitaliseringsstrategi

Genom kontinuerligt arbete med utveckling av e-tjänster har förvaltningen framgångsrikt ökat graden av digitalisering inom flera av dess processer. Dessa e-tjänster har syftat till att göra förvaltningens tjänster mer tillgängliga och effektiva för medarbetare och invånare.

För att ytterligare förbättra effektiviteten har förvaltningen aktivt deltagit i flera utvecklingsprojekt där integrations- och robotiseringsteknik har implementerats. Dessa tekniker har möjliggjort automatisering av upprepande uppgifter och smidigare samverkan mellan olika system, vilket har resulterat i ökad produktivitet och kvalitet.

Ett initiativ som förvaltningen har tagit sig an är etableringen av en strategi för och central förvaltning av kommunens IoT-plattform. Detta arbete syftar till att skapa en enhetlig och säker miljö för Internet of Things (IoT)-enheter.

Inom området artificiell intelligens (AI) pågår en snabb utveckling, och förvaltningen har aktivt följt med i denna utveckling. Särskild uppmärksamhet har ägnats åt initiativ såsom det arbete som AI Sweden har påbörjat, särskilt kopplat till en gemensam digital assistent för offentlig sektor. Genom att följa dessa initiativ strävar förvaltningen efter att hålla sig ajour med de senaste framstegen inom AI och utnyttja dem för att förbättra service och effektivitet inom hela kommunens verksamhet.

Under året har kommunstyrelsen också påbörjat införandet av Microsoft 365-plattformen för alla kommunens verksamheter. Målet är att skapa en effektivare organisation för dokumenthantering, e-post och mötesbokningar, även om valet av plattform har medfört vissa dilemman gällande informationssäkerhet. Samtidigt förbereder kommunstyrelsen ett samarbete med Tidaholms kommun angående IT-frågor.

Pågående initiativ fokuserar på att etablera robust stöd och adekvat styrning inom områdena för informationssäkerhet och dataskydd. Vi arbetar aktivt med att utforma policydokument, riktlinjer och rutiner som är anpassade till våra specifika behov och som kommer att erbjuda tydligare och mer målgruppsanpassat stöd i dessa kritiska frågor.

Inom ramen för IT-säkerhetsområdet genomförs löpande utvärderingar av vår kapacitet och förmåga, särskilt med avseende på den ökande digitaliseringen och förändringarna i det omgivande säkerhetsläget. Dessa utvärderingar är avgörande för att säkerställa att vi är rustade för att möta dagens och framtidens utmaningar när det gäller IT-säkerhet.

Miljömässigt hållbart perspektiv

En annan del är att förvaltningen ska ha ett långsiktigt perspektiv på sina verksamheter i syfte att skapa ett miljömässigt hållbart samhälle som tar miljö- och klimatansvar för att göra ett så litet klimatavtryck som möjligt.

Kommunstyrelsen utvecklar sitt interna miljöansvar genom att till exempel lägga större vikt vid materialval vid upphandling, och upphandlingen av städkemikalier och städutrustning samordnas med Skövdes upphandlingsenhet för att minska klimatpåverkan.

Arbetet med de nationella miljömålen och arbete för biologisk mångfald är en viktig del för miljömässig hållbarhet i Falköpings kommun. Det arbetet bidrar både lokalt men bidrar även regionalt och nationellt. Kommunstyrelsen ser till att detta perspektiv alltid finns med i verksamhetens olika processer.

Falköpings kommun satsar stort på att kommunens projekt ska vara hållbara och miljövänliga. Detta uppmärksammades i tidningen Kommuninvest Dialog tack vare flera framgångsrika ansökningar för gröna lån från kommunen. Hittills har 11 projekt blivit godkända för gröna lån, om ett totalt belopp av 537 miljoner kronor. Utöver byggnadsprojekt har gröna lån även möjliggjort vatten- och avloppsprojekt. Ett av dessa är projektet med utvecklingen av stadskärnan där gamla ledningar bytts ut och nya byggs för avrinning av dagvatten på Stora Torget.

Sammanfattande bedömning

Vägen till en tillitsstyrd organisation tar allt mer form genom arbete som konkretiserar begreppen och samlar organisationen. Den beslutade digitaliseringsstrategin sätter en bra ambitionsnivå som ger förutsättningar för en allt mer effektiv organisation som dessutom skapar en bättre arbetsmiljö. De antagna klimatlöftena har inte bara gett kommunens verksamheter spännande utmaningar utan har också höjt kompetensen hos berörda aktörer i klimatfrågan.

Samlad bedömning av måluppfyllelse

Mindre god	Godtagbar	God	Mycket god
		√	

Verksamhetsredovisning

Digitalisering och utveckling

Verksamhetsområdet digitalisering och utveckling har genomfört och samordnat en rad utvecklingsprojekt inom digitaliseringsområdet. I verksamheten ligger också ansvar för att leda och stödja utvecklingen samt ledningen för flera centrala processer. Verksamheten driver även stadshusets reception och stadshusservice.

För att öka effektiviteten har kommunens produktion av ID-kort överförs till digitaliseringsavdelningen. Denna förändring ger avdelningen bättre förutsättningar att upprätthålla processen utan att vara alltför beroende av enskilda personer. Ett nytt växelsystem har implementerats under hösten, vilket har resulterat i en förenklad och mer digitaliserad arbetsmetod för kommunen som helhet och speciellt för stadshusets reception. Under året har också införandet av Microsoft 365 fortsatt och nya verktyg och möjligheter till samarbete har etablerats i kommunen. En annan viktig utveckling är att receptionen nu även hanterar DF Respons, kommunens system för hantering av klagomål och synpunkter. Dessutom har ansvaret för och hanteringen av kommunens officiella epostbrevlåda flyttats till receptionen. Dessa förändringar har bidragit till en ökad effektivitet och en mer samordnad hantering av olika arbetsuppgifter inom kommunen.

I verksamhetsområdet ingår även utvecklingsavdelningen som arbetar med ett flertal av politiken prioriterade frågor såsom exempelvis klimatomställningen enligt klimatstrategin, social hållbarhet, utveckling av Marjarp och Skaraborg Logistic Center. En del av detta arbete beskrivs under målredovisningen i detta dokument. Avdelningen arbetar nämnds-, förvaltnings- och kommunövergripande med frågor, uppdrag, projekt och processer på olika sätt och navigerar mellan att vara styrande, stödjande, samordnande med mera.

Fastighet och service

Verksamhetsområdet får ständigt hantera förändringar som sker hos respektive förvaltning i syfte att kunna upprätthålla ändamålsenliga lokaler gällande lokalvård och fastighetsskötsel samt uppfylla behoven för måltid. Verksamheten arbetar vidare med implementeringen av nytt verksamhetssystem för planerat underhåll av kommunala byggnader. Inköp av ny städrobot har implementerats under hösten på Ållebergsgymnasiet.

Verksamhetsområdet ser en ökad kostnad inom en rad olika segment på grund av omvärldsläget samt inflation. Livsmedelspriserna har ökat med cirka 20% under 2022 och den höjda budgetramen för 2023 är 6%. Priserna på livsmedel har ökat ytterligare under 2023. Även en ökning på cirka 129 000 portioner har påverkat kostnaderna. Det finns en ständig osäkerhet gällande elpriser på grund av rörligt elprisavtal. Under första kvartalet 2023 har kostnader för snöröjning på kommunala fastigheter varit högre än planerat.

Vid 2023 års utgång är verksamhetsområdet i slutskedet med implementeringen av nytt verksamhetssystem för planerat underhåll av kommunala byggnader. Verksamhetsområdet har fått flertalet nya byggnader att förvalta vilket har inneburit en ökad driftkostnad.

Fokus 2023 har varit utbildning i bland annat PRYL-certifiering inom lokalvården, brand- och säkerhet samt HLR. PRYL-certifiering är en viktig utbildning i syfte att hantera lokalvård i våra kommunala byggnader på ett säkert och effektivt sätt. Arbete med risk- och sårbarhetsanalyser vid händelse av kris har påbörjats i hela verksamhetsområdet under 2023 men i olika stor omfattning.

Måltidsavdelningen Antal portioner jan-dec 2023	2020	2021	2022	2023
Barn-och utbildningsförvaltningen	1 560 479	1 548 544	1 616 636	1 736 297
Socialförvaltningen	624 551	606 515	614 513	624 924
Externa portioner	12 748	12 431	2 841	2 523
Totalt antal portioner	2 197 778	2 167 490	2 233 990	2 363 744

Samhällsbyggnad

Inom stadsbyggnadsavdelningen har antalet inkomna bygglovsärenden minskat jämfört med de fem senaste åren. Det har varit ett högt tryck på nya planuppdrag från både kommunala och externa aktörer. Totalt har tio nya planuppdrag inkommit till stadsbyggnadsavdelningen under 2023.

För att möjliggöra den nya gestaltningen enligt projektet *Utveckling av stadskärnan* har fastigheterna Klockaren 7 och 8 förvärvat från Falköpings Hyresbostäder AB. Falköpings kommun har även förvärvat den strategiska fastigheten Tåstorp 7:8 (Sikagården) där det tidigare bedrivits boende och skolverksamhet i privat regi. Byggnaderna inom fastigheten är tänkta att på sikt rivas så att marken kan användas för framtida tätortsutbyggnad.

Projektet *Utveckling av stadskärnan* fortgår. Beslutet om byggstart för ombyggnation av Stora torget togs av fullmäktige i slutet av juni. Arbetet har påbörjats på Stora torget, och kommer att fortsätta även 2024.

Beslut om att starta *Projekt Sikagårdsgatan östra delen* med anslutning till befintlig del av Sikagårdsgatan förbi demenscentret på Tåstorp och Österängsgatan har tagits, för att tillgängliggöra ytterligare cirka 90 000 kvadratmeter mark för industri. Utbyggnaden planeras stå klar våren 2025. Beslut om att starta projektet för utbyggnad av Vintervägen i Stenstorp fattades i juni och arbetet startades under hösten och vintern.

Kommunen har under 2023 tecknat tre markanvisningar för industri-/verksamhetsmark om totalt cirka 30 000 kvadratmeter. Kommunen har även sålt flera fastigheter för industriverksamhet under 2023: cirka 6 000 kvadratmeter i Floby, cirka 5 000 kvadratmeter på Falevi, cirka 5 000 kvadratmeter på Brogårdet och cirka 8 000 kvadratmeter på Marjarp.

Kommunfullmäktige antog den 26 juni planeringsstrategi 2023 för *Falköpings kommuns översiktsplan 2017–2030*. Samtidigt beslutade kommunfullmäktige att uppdra åt kommunledningsförvaltningen att ta fram en ny översiktsplan och det arbetet har påbörjats. Den nya översiktsplanen antas enligt beräkning till sommaren 2025.

Arbetet med framtagande av nya riktlinjer för bostadsförsörjning för Falköpings kommun har genomförts och riktlinjerna skickades på samråd under december. De nya riktlinjerna beräknas kunna antas under första kvartalet 2024.

Grönstrukturplan för Falköping, Stenstorp och Floby antogs i kommunfullmäktige den 17 mars. I dokumentet redovisas åtgärder som kommunen behöver vidta och som kommer att implementeras med start 2024.

Under 2023 har arbete med flera *LONA-projekt* pågått såsom inventering av naturvärden vid Store mosse och Gröna mad på Mösseberg. Projektet med syfte att restaurera betesmarker i Stenstorp och Åsarp avslutades 2023 genom framtagande av nytt biotopskyddsområde i Åsarp. Inom projektet för inventeringar av potentiella våtmarkslägen har 47 lämpliga platser lokaliserats i kommunen och dialog har förts med berörda markägare.

Falköpings kommun ligger i framkant i landet gällande de kommunala karttjänsterna vilka hanteras av stadsbyggnadsavdelningen. Under 2023 har kommunen blivit godkända enligt *Blåljuskollen*. Syftet är att göra det lättare för blåljuspersonal att hitta rätt.

Park och gata-avdelningens verksamhet har påverkats av den långa vintern 2022–2023 vilket inneburit att vår-sopningen startade cirka fem veckor senare än planerat. Detta har påverkat sommarens drift då alla arbeten blivit försenade. Även vintern 2023–2024 startade ovanligt tidigt, med åtgärder för vinterväghållning redan i november, tjäle som gick ner i marken under december och försenade flera projekt. Under året har gatumark som byggts ut ökat med cirka 15 000 kvadratmeter och parkmark med cirka 16 000 kvadratmeter vilket innebär nya ytor som ska tas i drift och underhållas framöver.

Den årliga tillsynen gällande dricksvatten har granskat verksamhetens undersökningsprogram för dricksvattnet och gjort bedömningen att verksamheten uppfyller lagstiftningskraven. Även tillsynen av kommunens samtliga avloppsreningsverk har resulterat i bedömningen att denna verksamhet uppfyller ställda krav enligt gällande miljötillstånd, lagstiftning och föreskrifter.

Inom VA-avdelningen pågår arbete med kontinuitetshantering och säkring av verksamheter, även under krig och kris. Framtagande av reserv- och nödvatten fortsätter enligt planen. Under 2023 arbetade personal från VA-avdelningen, stadsbyggnadsavdelningen och Miljösamverkan östra Skaraborg med vattentjänstplanen. Vattentjänstplanen är färdig för antagande och kommer till politisk beredning under våren 2024. VA-verksamheten har också arbetat med att förbättra informationen till allmänheten. En del av detta arbete är regelbunden publicering av information på sociala medier i syfte att öka medvetenheten om vatten. Under hösten infördes möjligheten att erbjuda fakturering till abonnenter via Kivra, vilket minskar utskick av pappersfakturor. Under sommaren 2023 gjordes renovering av biologisk rening, etapp 2 på Hulesjöns reningsverk. I samband med renovering av Stora Torget renoverades ledningsnätet inom området. Arbete med klimatomställning och VA-renovering i Vartofta pågår som planerat. Arbete med sluttäckning av Stenstorp och Flobys deponi och uppbyggnad av nya återvinningscentraler pågår och beräknas vara färdigt 2024. Sluttäckning på Falevis deponi pågår enligt planen.

Från den 1 september 2023 började A&ÅS (Avfall & Återvinning Skaraborg) leverera matavfall till biogasanläggningen. En rad åtgärder för att effektivisera produktionen av fordonsgas har vidtagits på anläggningen under året. Trots detta har problem hos slutkunden orsakat att produktionen av fordonsgas fick minska. Under 2023 fick biogasanläggningen KRAV-certifikat för biogödsel, vilket möjliggör spridning av biogödsel på KRAV-märkta gårdar.

Kommunledningsstab

Under maj 2023 genomfördes införandet av ett nytt ekonomisystem, Unit4 ERP. Projektet och arbetet med att byta ekonomisystem gör Falköpings kommun i samverkan med åtta Skaraborgskommuner och samverkansgruppen benämns Östra Skaraborg 9 kommuner, Ö9. Projektet är helt unikt och är det första samverkansprojektet i sitt slag i kommunsverige. Samarbetet innebär att de nio kommunerna i Ö9 tillsammans har upphandlat ett gemensamt ekonomisystem med mål om en gemensam drift, där Skövde kommun ansvarar för den övergripande drift- och systemförvaltningen. Syftet med Ö9-samarbetet är att skapa ökade utvecklingsmöjligheter och minska sårbarheten. Den andra maj var det driftstart där Falköping, Skövde och Tibro kommuner var först ut. Under 2024 kommer resterande kommuner inom Ö9 gå in i Unit4 ERP.

Falköpings kommun satsar på att kommunens projekt ska vara hållbara och miljövänliga. Detta uppmärksammades i tidningen Kommuninvest Dialog tack vare flera framgångsrika ansökningar för gröna lån från kommunen. Hittills har 11 projekt blivit godkända för gröna lån, om ett totalt belopp av 537 miljoner kronor. Utöver byggnadsprojekt har gröna lån även möjliggjort vatten- och avloppsprojekt. Ett av dessa är projektet med utvecklingen av stadskärnan där gamla ledningar bytts ut och nya byggts för avrinning av dagvatten på Stora Torget.

Kansliavdelningens uppdrag är registratur, ärendeberedning, sammanträdesadministration, dokumenthantering och arkiv vilket innebär administrativt och juridiskt stöd. Utvecklingsarbetet som avdelningen bedriver har som fokus att göra dessa processer enklare, säkrare, mer effektiva och digitala. Kansliavdelningen har under 2023 arbetat med att fortsatt förfina beredningsprocessen båda inom den egna förvaltningen, men även samordnande genom samverkan med övriga förvaltningar, med utgångspunkt i tidigare antagen rutin. I och med tekniska nämndens upphörande vid årsskiftet 2022/2023 har personella resurser tillförts kansliavdelningen bland annat för att stödja kommunstyrelsens utökade uppdrag och dess nya utskott för stöd och service. Kansliavdelningen har fortsatt under året stöttat och utbildat nya handläggare i Ciceron och arbetat mot en likriktad hantering gäller registrering och hantering av handlingar för att skapa god kvalitet och effektivitet. Avdelningen har genom den juridiska rådgivningen stöttat och medverkat i flera övergripande processer och utbildat i allmänna handlingar och sekretess. Inom arkivområdet pågår arbete för avställning till e-arkiv, samordning av arbetet med uppdatering av nämndernas dokumenthanteringsplaner samt utbildningar för arkivredogörare.

Kansliavdelningen har tillsammans med digitaliseringsavdelningen och informationssäkerhetssamordnare arbetat med framtagande av policy, riktlinjer och rutiner för informationssäkerhet och dataskydd.

Inom Näringslivsavdelningen fortsätter arbetet med besöksnäringen genom att utveckla *Platåbergssamverkan* enligt plan. Styrkor framöver är möjligheten att utveckla och marknadsföra bergen som en helhet vilket beräknas ge bättre utväxling i form av besök och gästnätter. Under årets första månader har arbetet med omställningen av besöksnäringen med ett mycket tydligt hållbarhetsperspektiv, såväl internt i kommunen som externt med andra partner och samarbetspartners, fortsatt. Kommunstyrelsen har antagit Turistrådet Västsveriges initiativ *Hållbarhetsklivet* vilket kommer synas i insatser, samarbeten, initiativ och aktiviteter. Falköping har i Tillväxtverksprojektet *Hållbar Platsutveckling Hornborgasjön* bidragit till en nationell metod för att säkerställa det långsiktiga och offentliga ansvarstagandet gällande turism- och besöksnäringens utveckling. För att uppnå rätt resultat måste den traditionella destinationsutvecklingen, som inbegriper företagsutveckling, produktutveckling och marknadsföring ske i samklang med samhällsplaneringens principer för en hållbar utveckling. Platsvarumärkesarbetet fortlöper, det handlar om att i medskapande med medborgare, näringsliv, civilsamhälle med flera arbeta med platsens identitet – vilka är vi och vilka vill vi vara. Detta ger en gemensam bild av platsen Falköpings kommun som ska användas vid marknadsföring för att attrahera inflyttning, etableringar, besökare och skapa tillväxt. Det bygger också stolthet, engagemang och ambassadörskap som stärker platsens attraktivitet. Förberedelser har påbörjats för att utforma en ny näringslivs- och landsbygdsstrategi för kommunen.

HR-avdelningen har i uppdrag att leda, samordna och följa upp kommunens utveckling inom personalområdet. Avdelningen ska också vara ett stöd för chefer och medarbetare och bidra till ett meningsfullt och hållbart arbetsliv genom att erbjuda olika insatser, såväl förbyggande som vid behov. HR-avdelningen har under 2023 bland annat haft fokus på arbetsmiljöfrågor genom utveckling av verksamhetssystemet Opus och genomförande av olika utbildningar. Nätverksgrupper för organisationens chefer har startats upp då det funnits efterfrågan i verksamheterna. Friskfaktorer spelar en betydande roll för välmående och hållbarhet i arbetslivet över tid. Därför har arbete med friskfaktorer påbörjats och kommer fortsatt utvecklas och systematiseras i Opus under 2024. Medarbetarundersökningen genomfördes under hösten och frågorna hade sin utgångspunkt i OSA (Organisatorisk och social arbetsmiljö). Arbetet med uppföljning av resultatet och framtagande av handlingsplan pågår på de enskilda arbetsplatserna och dokumenteras i Opus som en del i arbetsmiljöarbetet.

Frågorna till löne- och utvecklingssamtalen har uppdaterats utifrån fokusområdena i medarbetarundersökningen. Frågor om erfarenhet av våld i nära relationer har lagts till. Alla chefer och skyddsombud har erbjudits utbildning om våld i nära relationer som arbetsgivarfråga, i samband med att frågan blivit obligatorisk vid utvecklingssamtal. En gång per halvår framöver erbjuds utbildning för nya chefer/skyddsombud (via utbildningskalendern) för att säkra en gemensam kunskapsbas. Kompetensförsörjning är, precis som för alla kommuner, en stor fråga. Insatser görs för att attrahera, men också behålla och utveckla medarbetare. Under våren 2023 uppdaterades tjänstepensionsavtalet för kommuner och regioner. Förändringen innebär att avsättningen till medarbetarnas tjänstepension ökar från 4,5 till 6 % av den pensionsgrundande lönen.

I februari fick kommunen en kommunikationschef och medarbetarna vid kommunikationsavdelningen fick därmed en ordinarie chef. Kommunikationsavdelningen genomförde i april/maj medieträning tillsammans med en extern konsult för kommunens kommunalråd, nämndsordförande och ledningsgrupp. Syftet med utbildningen var att skapa en ökad förståelse för hur journalister arbetar och att öva på att hantera olika slags intervjusituationer. Under året har en för kommunen gemensam kommunikationspolicy och riktlinje för mediekontakter tagits fram, liksom rutiner för kommunens webbplatser, sociala medier och grafiska profil. Arbetet med ett helt nytt intranät påbörjades under hösten och beräknas bli klart i september 2024. Kommunikationsavdelningen har också varit aktiv i styrgruppen och arbetsgruppen för den nya platsvarumärkesstrategin och får under 2024 ett samordnande ansvar för genomförandet.

Förväntad utveckling

Inflationens påverkan och den försvagade kronan har resulterat i ökade kostnader för många av de avtal som kommunen har med olika leverantörer, särskilt inom digitaliseringsområdet. Dessa ekonomiska utmaningar kräver noggrann övervakning och strategisk planering för att säkerställa att kommunen fortsätter att driva sina digitaliseringsinitiativ effektivt. Den ökade aktiviteten inom cybersäkerhetsområdet sätter fokus på behovet av att stärka förmågan att upprätthålla god säkerhet i den befintliga IT-miljön. Med hot och attacker som ständigt utvecklas blir det viktigare än någonsin att förbättra och anpassa säkerhetsåtgärderna för att skydda

kommunens digitala tillgångar och information. Implementeringen av bland annat NIS2-direktivet kommer att introducera ytterligare krav på resurser och kompetenser inom informationssäkerhetsområdet. Detta innebär att kommunen måste investera i att utveckla och upprätthålla en stark och robust informationssäkerhetskultur för att möta de nya kraven och säkerställa överensstämmelse med regler och lagar.

Under 2023 har måltidsavdelningen serverat 129 000 portioner fler än under 2022. Hur utvecklingen kommer att se ut under 2024 svårt att förutse, men det finns ingen förväntan om att antalet serverade portioner kommer att minska. Ingenting tyder heller på att livsmedelspriserna kommer att sjunka under 2024 utan sannolikt ligga kvar på samma höga nivå.

Verksamhetsområde Fastighet och service ser att driftkostnaderna ökar inom flertalet områden, bland annat inköp av byggnader, men även eventuellt återtagande av lokalvård i idrottshallarna på Odenområdet. Behovet av strategiska insatser i form av att lokalutnyttja våra lokaler bättre samt se över fastighetsbeståndet i stort är viktigt. I och med att kommunen har ett rörligt elprisavtal finns en utmaning att kunna förutse utfall inom elhandel.

Myndighetskrav inom brandskydd kommer kräva flertalet större investeringar i kommunala byggnader. Dessa åtgärder kommer behöva påbörjas senast 2025.

Under de kommande åren kommer ett antal nya områden att exploateras och byggas ut. Detta innebär kommunala satsningar i form av utbyggnad av kommunal infrastruktur; nya vägar, VA-ledningar med mera. Detta leder till en markant utökning av ytor för drift och underhåll.

Vatten och avloppsförsörjning har kommit i fokus i samband med det förändrade geopolitiska läget i Europa. Nya EU-direktiv och förordningar styr mot strängare reningskrav och energineutralitet för avloppsreningsverk vilket kommer att påverka VA- och biogasverksamheten och leda till större investerings- och resursbehov.

Biogasverksamheten har säkrat matavfall fram till den 1 sep 2025. Ett inriktningsbeslut gällande biogasverksamheten kommer att antas under 2024.

Sluttäckning av deponier förväntas vara klart år 2026. Kommunen kommer att bygga en ny återvinningscentral i Falköping. Driftsättning av återvinningscentral i Floby och Stenstorp förväntas under 2024.

Stora delar av stadsbyggnadsområdet är händelsestyrt och kan därför bara marginellt styras av verksamheten själv gällande exempelvis försäljning av mark och byggande. Eftersom lågkonjunkturen spås pågå även under 2024 är sannolikheten stor att det kommer att påverka både verksamheten och ekonomin för stadsbyggnadsavdelningen även under 2024.

Personalredovisning

Kommunövergripande

Ny kommundirektör tillträdde den 1 augusti 2023 och ny förvaltningschef för kompetens- och arbetslivsförvaltningen tillträdde den 28 september 2023. Den tidigare socialchefen gick vidare till nytt uppdrag och ny förvaltningschef för socialförvaltningen tillträdde den 2 januari 2024.

Kommunledningsförvaltningen hade vid årsskiftet 2023/2024, 508 tillsvidareanställda medarbetare. Könsfördelningen var 61 % kvinnor och 39 % män. Medelåldern var 46,4 år. Under 2023 hade kommunledningsförvaltningen totalt sju pensionsavgångar.

Digitalisering och utveckling

Digitaliseringsavdelningen genomförde under våren en ersättningsrekrytering efter en pensionsavgång. Den blev uppmärksammasad och fick stor spridning på grund av en oortodoxt formulerad annons. En person har inlett arbetsträning på digitaliseringsavdelningen. Utöver det har det inte skett några större förändringar på personalsidan.

Fastighet och service

Verksamhetsområdet fastighet och service består av cirka 250 medarbetare som primärt arbetar med att serva kommunala verksamheter. På grund av de ständiga förändringar som sker inom de förvaltningar som verksamhetsområdet servar arbetar verksamhetsområdet aktivt med att ha rätt dimensionering på personalstyrkan. Under 2023 har mindre utökningar genomförts då antalet byggnader har ökat och till viss del förvaltningarnas behov.

Samhällsbyggnad

I samband med bildandet av nytt verksamhetsområde, Samhällsbyggnad, har en ny stadsbyggnadschef tillsatts. En översyn av stadsbyggnadsorganisation har gjorts och i samband med återbesättning av en tjänst på byggheten har en enhetschef för enheterna bygg och mät/kart rekryterats. Förändringen innebär inte någon utökning av personalstyrkan. Återbesättning av två tjänster på planenheten är klar. VA-avdelningen utökades tillfälligt med en tjänst på driftenheten. Driftenheten har upparbetat en driftskuld som gör att det blir svårt att planera och utveckla verksamheten. Målet är att gå från avhjälpande till förebyggande arbete och jobba med förbättringar. Biogasverksamheten bemannas av en driftsteknikertjänst samt 75 % av en administrativ ingenjörs-tjänst som har hand om alla tillstånd, avtal, tillsyn, certifieringar, faktureringar och debiteringar, med mera. En del av VA-personalen arbetar med verksamheten vilket debiteras internt. Bemanningen inom verksamheten behöver ses över för att säkra att resurser finns för arbete som nya inriktningar på biogasverksamhet kan innebära. En biogasstrateg har anställts och kommer att tillträda tjänsten den 15 april 2024. På avfallsanläggningarna pågår arbete med sluttäckning av deponier och arbete med de nya återvinningscentralerna kräver mer resurser än vad som finns nu genom 30% av miljöingenjörens tjänst. Både VA-chef och VA-ingenjör arbetar idag mycket med avfallsfrågor, något som behöver fortsatt ses över.

Antalet tjänster på park/gata har minskat under året då *Gröna Jobb* har inneburit att tidigare arbetsmarknadsåtgärder anställda på avdelningen numera finns på kultur- och fritidsförvaltningen.

Kommunledningsstab

I och med organisationsförändringen vid årsskiftet 2022/2023 flyttades resurser till kansliavdelningen som under året bestått av åtta medarbetare. Förutom kommunstyrelsen och dess utskott utgör kansliavdelningen administrativt stöd för byggnadsnämnden, valnämnden och nämnden för Samhällsskydd mellersta Skaraborg. Under året har en tjänst på avdelningen varit vakant på grund av en föräldraledighet.

Kommunikationsavdelningen fick en kommunikationschef samt en ny kommunikatör i början av året. Tjänsten som kommunikationschef är en nyinrättad tjänst. Den nye kommunikatören ersätter en kommunikatör som slutat och har webb och sociala medier som ansvarsområde. Totalt består kommunikationsavdelningen av fyra

medarbetare. Under året har avdelningens medarbetare tillsammans bland annat arbetat med grupputveckling, förhållningssätt gentemot interna kunder samt effektivitets- och produktivetsfrågor.

Trycket på HR-avdelningen har varit högt under 2023. Sjukskrivningar har påverkat verksamheten men situationen har lösts med hjälp av omstrukturering av arbetsuppgifter. För långsiktig hållbarhet och planering ser avdelningen ett behov av att förstärka med ytterligare kompetens i ett närstående perspektiv.

Kommunledningsförvaltningens sjukfrånvaro för januari – december 2023

	2022	2023	Kvinnor 2022	Kvinnor 2023	Män 2022	Män 2023	Varav över 60 dgr 2022	Varav över 60 dgr 2023	- 29 år 2022	- 29 år 2023	30 – 49 år 2022	30 – 49 år 2023	50 år – 2022	50 år – 2023
Totalt	6,5 %	5,6 %	7,9 %	6,5 %	4,3 %	4,2 %	34,6 %	34,9 %	7,2 %	4,4 %	6,6 %	5,3 %	6,2 %	6,0 %

Sjukfrånvaro samtliga anställda per förvaltning inklusive anställda med timlön (sjuktimmars av tillgänglig ordinarie arbetstid).

I tabellen visas sjukfrånvaro (sjuktimmars av tillgänglig ordinarie arbetstid) för samtliga anställda i kommunledningsförvaltningen, inklusive anställda med timlön. Vid redovisning i verksamheter med få medarbetare påverkas procenttalen mer av antalet medarbetare i förhållande till antalet frisk-/sjukdagar. Av kommunledningsförvaltningens medarbetare hade 41,2 % ingen sjukfrånvaro under 2023 (jämför med 31,71 % 2022) varav 23,7 % hade 1–5 sjukfrånvarodagar 2023 (jämför med 24,3 % 2022). Den totala sjukfrånvaron 2023 för kommunledningsförvaltningen var 5,6 % och den totala sjukfrånvaron för hela kommunen var 7,1 %.

Personalförmåner

På kommunledningsförvaltningen har 41 % nyttjat friskvårdsbidrag eller friskvårdstid vilket motsvarar 206 medarbetare (41 % kvinnor och 40 % män). Av medarbetarna av valde 72 % friskvårdsbidrag och 28 % friskvårdstid. Sedan möjligheten till förmånscykel lanserades 2022 har totalt 32 medarbetare inom kommunledningsförvaltningen köpt en cykel med bruttolöneavdrag. Under 2023 valde 86 medarbetare att nyttja förmånen semesterväxling som innebär att man får byta sitt semesterdagstillägg mot fler lediga dagar.

Personalredovisning	Bokslutt 2022	Bokslutt 2023	Budget 2023	Avvikelse 2023	Medelålder	Prognos Delår aug 2023
<i>Kommunledningsförvaltningen</i>						
Årsarbetare	403	408	408	0		408
Antal medarbetare		508	508	0	46,4	508
Kvinna		309			47,1	
Man		199			45,3	
Antal extern avgång inkl. pension		26				
Antal externa rekryteringar		24				

Förväntad utveckling

Kommunledningsförvaltningen följer sin personalplanering på 408 årsarbetare (åa) trots att det rör sig lite mellan verksamhetsområdena fram och tillbaka. Det är en utmaning för verksamhetsområdena att veta exakt hur utvecklingen ser ut framåt, då personalplaneringen är beroende av förändringar i den kommunala verksamheten som förvaltningen ger stöd och service. Förvaltningen anpassar sig till nya uppkomna behov och politikens uppdrag kring fokus på ett mer strategiskt arbete framåt. Inom fastighet innebär det en utökning av lokalstrateg med det långsiktiga arbetet i syfte att klara förväntningarna samt att det inom biogasen framåt för att stödja verksamhetens utveckling utifrån styrgruppens direktiv har rekryterats en biogasstrateg under hösten 2023.

Ekonomiska förutsättningar

Nämndens budgetram för år 2022 och justeringar

Från 1 januari 2023 har f.d. tekniska nämnden upphört och gått in under kommunstyrelsen. En ny förvaltning har formats på kommunledningsförvaltningen med underliggande verksamheter. En verksamhetsplan togs fram genom att slå samman de två nämndernas förslag till verksamhetsplan till en gemensam verksamhetsplan och varje avdelning behöll sin ursprungliga budget. Planen antogs i januari 2023 med tillägg för vissa yrkanden. Under året har omfördelning av budgeten gjorts mellan verksamheterna för att anpassa ramarna efter den nya organisationen. Det är främst budgeten från f.d. samhällsbyggnadsförvaltningen kansli som har omfördelats och sedan har enheterna med tillhörande chefer sorterats in under respektive verksamhet enligt den nya organisationen.

Strategiska medel har tilldelats, KS §72/2023, avseende stärkt samverkan mellan kommunen och Falköpings Hyresbostäder AB om 500 tkr kronor för år 2023 och Projekt Platssamverkan Ranten år 2022–2024 om 183 tkr för år 2023. I KF beslut §60/2023 har kompensation för 2022 års löneöversyn tilldelats med 493 tkr, en budgetpost om 1 000 tkr för gröna jobb har växlats över till kultur- och fritidsnämnden och en justering av internhyrorna har gjorts med 860 tkr från fastighetsavdelningen till övriga nämnder. Enligt delegationsbeslut 2023/01045 har 1 335 tkr tilldelats kommunstyrelsen för ökade lönekostnader efter löneöversynen 2023. En intern flytt av budgetmedel för ½ tjänst har gjorts mellan enheten för biträdande förvaltningschef till kansliet på totalt 346 tkr.

Riktade medel i flerårsplan

I flerårsplanen finns riktade medel för att starta "Gröna Jobb" en arbetsmarknadsåtgärd för att få färre personer att leva i bidrag och samtidigt öka skötseln av "Gröna Jobb" i Falköpings kommun. Under 2022 anställdes en arbetsledare för uppdraget och organisationen har kommit igång under 2023. I april 2023 beräknas 14 personer ingå i organisationen. Riktade medel har även erhållits för trafikåtgärder 500 tkr, höjning av arvoden 200 tkr och partistöd 400 tkr, ökad ram för konsultarvoden 800 tkr, ökade föreningsbidrag 1000 tkr samt höjning av friskvårdsbidrag med 300 tkr och för avtal med Science park 500 tkr.

Förväntad utveckling

En osäkerhet finns i att budgeterade intäkter inte får utfall som planerats och att verksamhetskostnaderna tenderar att bli högre än budgeterat. Det beror på olika kostnader kopplat till centrala IT-system och till konsulter samt ökande livsmedelspriser och osäkerheten kring fortsatt utveckling av elpriserna och hur dessa kommer slå mot verksamheterna.

Avgifter inom renhållning, vatten/avlopp, fjärrvärme och elnät har höjts markant inför kommande år vilket kommer kräva en omfördelning av budgeterade medel inom fastighet och service. Även osäkerheten i omvärlden är en riskfaktor som fastighet och service kopplat till kostnader för material, livsmedel och uppvärmning av kommunala byggnader.

Ekonomiska underlag

Budgetförändring (tkr)	Flerårsplan 2023	Omfördelning gamla TN kansli	Paletten och KIF	KS §72 Strategiska medel	Ny organisation	KF §60 Löner 2022 + gröna jobb + just internhyra	Löneöversyn 2023	Budget 2023
<i>Verksamhetsområden</i>								
Kommunövergripande verksamhet	-39 365	-926	15		40 276			0
Kommunledningsförvaltningen	-75 335	-3 992	-15	-683	80 025			0
ParkGata	-74 516				74 516			0
Måltid	-101 566				101 566			0
Fastighet	-12 894				12 894			0
Lokalvård	-							0
Övrigt	-9 824	4 918			4 906			0
Kommunövergripande					-35 931			-35 931
Digitalisering och utveckling					-32 697			-32 697
Fastighet och service					-114 460	860		-113 600
Samhällsbyggnad					-84 636	1 000		-83 636
Kommunledningsstab					-46 459	-493	-1 335	-48 287
SUMMA BUDGET	-313 500	0	0	-683	0	1 367	-1 335	-314 151

Ekonomiska underlag

för år 2023

Ekonomisk redovisning

Resultaträkning, exklusive VA och Biogas

Resultaträkning	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Budget 2023	Avvikelse 2023	Prognos delår aug 2023
Verksamhetens intäkter	420 164	449 299	441 294	8 005	443 368
Summa intäkter	420 164	449 299	441 294	8 005	443 368
Personalkostnader	-231 030	-244 921	-250 532	5 611	-251 147
Övriga verksamhetskostnader	-370 546	-381 879	-370 719	-11 160	-377 888
Kapitalkostnader	-129 402	-133 034	-134 194	1 160	-134 563
Summa kostnader	-730 978	-759 834	-755 445	-4 389	-763 598
Resultat exkl VA o Biogas	-310 814	-310 536	-314 151	3 616	-320 230

Analys av nämndens resultat

Nämndens resultat exklusive VA och Biogas för år 2023 är -310,5 miljoner kronor av budgeterade -314,2 miljoner kronor vilket motsvarar 98,8 % av budgeten. Avvikelsen för 2023 visar ett överskott med 3,6 miljoner kronor exkl. VA och Biogas.

Från och med 1 maj har ett nytt ekonomisystem införts och en ny kodplan har tagits i bruk. Beloppen inom respektive kostnadsdrag kan ha fördelats om. Interna intäkter och kostnader särredovisades tidigare men är nu inkluderade i verksamhetens intäkter och övriga verksamhetskostnader. Detta kan medföra att vissa avvikelser mot budget kan uppstå då lagd budget och utfall hamnar på olika rader.

Ett statligt elstöd, som avser elförbrukning för tidigare år, på ca 7,9 miljoner kronor har betalats ut under 2023 och påverkar utfallet, VA har fått 1,8 miljoner kronor och Biogasen 0,2 miljoner kronor.

Analys av resultatet, i förhållande med budgeteratresultat och delårsprognos per augusti 2023

På grund av byte av ekonomisystemet fanns inget relevant utfall att grunda prognosen på per 31 augusti 2023, det är en förklaring till att det skiljer 13,7 miljoner kronor mellan augustiprognosen och utfallet i bokslutet. Det gjordes dock en oktoberprognos när det fanns ett utfall att analysera i ekonomisystemet, oktober prognosen visar på ett resultat på -313,0 miljoner kronor vilket skiljer sig med 3,0 miljoner kronor jämfört med utfallet i bokslutet för 2023. Den skillnaden beror främst på osäkerheten kring kapitalkostnaderna. I och med byte av ekonomisystem har anläggningsregistret migrerats först under hösten 2023. De äldre befintliga anläggningstillgångarna har komponentuppdelats vilket i detta fall innebär att kapitalkostnaderna har minskat totalt för nämnden.

Förväntad utveckling

Nämnden har framöver stora utmaningar i att hantera de stora kostnadsnivåökningar som varit under flera år. Priset på material, livsmedel, fordon, el, drivmedel ökar i snabb takt. Nämnden behöver se över val av livsmedel, se över fastighetsbestånden samt arbeta med att ytterligare effektivisera park och gatuskötsel.

Uppföljning av rapporterade åtgärder under år 2023

I verksamhetsrapporten för augusti lade cheferna en prognos utan att kunna utläsa ett verkligt utfall för sina verksamheter, då införandet av det nya ekonomisystemet inte möjliggjort detta. En viss försiktighet i prognosen per augusti vidtogs. Vid uppföljning per oktober och nu i verksamhetsredovisningen finns utfall att utläsa och utfallet ser bättre ut än prognostiserat.

Kommunledningsförvaltningen föreslog följande åtgärder för att nå balans.

- Att följa framtagna kostnadsfördelning för kommunövergripande IT system gällande Microsoft 365 för respektive förvaltning.

- Att fortsätta arbete med vilka inköp av både material och livsmedel som gjordes för att på så sätt vara kostnadseffektiv med bibehållen kvalitet tex. köpa mer efter säsong.
- Arbeta med fortsatta åtgärder inom biogasen pågår inom arbetsgruppen för biogas. En tillsatt politisk styrgrupp har i uppdrag att ge inriktning i det fortsatta arbetet med biogasen.
- Starta upp en ny struktur för ekonomiuppföljning

Kostnadsfördelning Microsoft 365

Den nya licensformen för Microsoft 365 har inneburit en driftkostnadsökning som under hösten 2023 fördelas ut på respektive förvaltning enligt nedanstående fördelning.

Kommunledning	602 591 kr
Barn- och utbildning	517 558 kr
Kompetens- och arbetsliv	129 374 kr
Kultur- och fritid	44 229 kr
Samhällsskydd Mellersta Skaraborg	172 979 kr
Socialförvaltningen	1 437 195 kr
Summa:	2 903 926 kr

Förväntad effekt

Kostnader på 2,9 miljoner kronor har belastat digitaliseringsavdelningen vilka har debiterats ut till respektive förvaltning. Detta innebär ett förbättrat resultat med 2,3 miljoner kronor för kommunstyrelsen.

Medvetna val av material och val av livsmedel

Förvaltningen har sett ökade kostnad inom en rad olika segment på grund av omvärldsläget samt inflationen. När det gäller val av material görs fortsatt medvetna val då till exempel priset för diesel nästan har fördubblats sedan 2022.

Fortsatt arbete med att välja vilka livsmedel som köps in tex. mer efter säsong samtidigt som hänsyn tas till gällande kvalitetskrav såsom val av ekologiska och närproducerade livsmedel.

Förväntad effekt

Minska kostnaderna genom hållbara och medvetna val av alternativa livsmedel, bygg, drivmedel, kemikalier och förbrukningsmaterial.

Arbete med fortsatta åtgärder med biogasen

Styrgrupp och arbetsgrupp arbetar med att ta fram olika åtgärder för att skapa ökade intäkter och minskade kostnader.

Förväntad effekt

Minskat underskott.

Verksamhetsredovisning

Resultat per verksamhetsområde (tkr)	Bokslut 2022	Bokslut 2023			Budget 2023	Avvikelse 2023	Prognos delår aug 2023
	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto	Netto	Netto	Netto
Kommunövergripande		507,8	-37 378,7	-36 871	-35 931,0	-940	-36 656
Kommunledningsstab		9 945,7	-58 195,6	-48 250	-48 287,0	37	-48 746
Digitalisering och utveckling		3 401,4	-36 251,2	-32 850	-32 697,0	-153	-35 197
Fastighet och service		344 617,3	-462 206,7	-117 589	-113 600,0	-3 989	-115 300
Samhällsbyggnad		90 826,3	-165 801,8	-74 975	-83 636,0	8 661	-84 331
VA		73 788,9	-70 337,2	3 452	0,0	3 452	1 731
Biogas		5 944,5	-9 251,2	-3 307	0,0	-3 307	-5 221
Resultat	-313 607	529 032	-839 422	-310 390	-314 151	3 761	-323 720
Resultat exkl VA och biogas	-310 814	449 299	-759 834	-310 535	-314 151	3 616	-320 230

Analys av nämndens resultat per verksamhetsområde

Kommunövergripande

Utfallet för de kommunövergripande verksamheterna är en avvikelse på -0,9 miljoner kronor. Detta förklaras främst av att kommunfullmäktige har kostnader för Beredning av Framtidens Äldreomsorg som inte var budgeterade. Även de personalstrategiska medlen och enheten för facklig verksamhet visar på en avvikelse jämfört med budget. Det är fler än vanligt som tagit ut sitt friskvårdsbidrag under 2023 och personal- och lokalkostnader för facklig verksamhet ökar.

Kommunstyrelsens bidragsgivning har under året betalat ut 5,1 miljoner kronor.

Kommunledningsstab

Kommunledningsstabens innehåller kommunledningsförvaltningens övergripande kostnader samt kommunledningsstabens olika enheter. Kommunledningsstabens har ett överskott om 3,5 miljoner kronor, detta beroende på att förvaltningens tilldelade budgetpost för lönerrevisionen 2022 och 2023 ligger här samt en övergripande budgetpost i och med omorganisationen. Dessa budgetposter är inte utfördelade till enheterna under 2023.

Näringslivsavdelningen går med -2,5 miljoner kronor i underskott, detta främst beroende på campingen med en budgetavvikelse på -1,6 miljoner kronor. Detta underskott kan vägas upp av att fastighetsavdelningen går +1,2 miljoner kronor på internhyran som betalas av Näringslivsavdelningen. Från 1 maj 2023 har driften av campingen övergått till extern regi. Övrigt underskott inom Näringslivsavdelningen består av ökade kostnader på grund av strategiskt arbete med Platåbergssamverkan m.fl. projekt. Även bidrag till föreningar och arrangemang har ökat och ger en negativ avvikelse mot budget.

Ekonomiavdelningen visar ett underskott om -2,1 miljoner kronor. Detta beroende på kostnader på grund av införandet av det nya ekonomisystemet som inte var budgeterat.

HR visar ett överskott om +0,9 miljoner kronor, detta främst beroende på att intäkter inte varit budgeterade.

Kommunikation och kansli håller budgeten.

Digitalisering och utveckling

Den införda licensformen för Microsoft 365 har resulterat i en förskjutning av licenshanteringen från investeringsidan till driftsidan. Under 2023 har detta inneburit en ökning av driftkostnaderna för kommunen med över 2 miljoner kronor. Vid beslutet om införandet av M365 beaktades det att driftkostnaden skulle fördelas ut på respektive nämnd, och denna fördelning genomfördes också mot slutet av året.

Kommunstyrelsen har bidragit med ungefär 0,6 miljoner kronor till den totala licenskostnaden. Denna specifika kostnad har belastat Digitaliseringsavdelningens driftbudget.

Utveckling och processledning redovisar ett utfall enligt budget och reception och stadshusservice redovisar ett överskott om ca 0,4 miljoner kronor, vilket är något bättre än vad som prognostiserades i oktoberrapporten. Överskottet härleds främst till lägre kostnader för posthantering.

Fastighet och service

Verksamhetsområdet har en avvikelse mot budget med -3,6 miljoner kronor. På grund av omvärldsläget samt inflation syns en ökad kostnad inom en rad olika segment. Måltidsavdelningen redovisar en avvikelse på -5,6 miljoner kronor beroende på att livsmedelspriserna har ökat med cirka 7 miljoner kronor jämfört med tilldelad budgetram för 2023, lägre personalkostnader än budgeterat förbättrar underskottet för måltidsavdelningen. Lokalvårdsavdelningen redovisar ett mindre underskott. Underskottet härleds till utökade ytor under året som ej fakturerats samt utbetalning av sparade semesterdagar som inte budgeterats.

Fastighetsavdelningen redovisar 2,3 miljoner kronor i överskott. Överskottet beror på tilldelat el-stöd för tidigare år (2021-10-01 till 2022-09-30) som betalats ut 2023, +6,9 miljoner kronor. Utfallet blev sämre än prognostiserat på grund gamla investeringar komponentuppdelats. Detta har inneburit högre kapitalkostnader över lag då flera anläggningsobjekt fått en högre avskrivningstakt. Även elpriset ökade i slutet av året vilket innebar högre kostnader under slutet av året.

Samhällsbyggnad

Totalt går verksamhetsområdet samhällsbyggnad med överskott 8,8 miljoner kronor, nedan särredovisas VA-enheten och biogas-enheten med separata resultaträkningar då det finns lagkrav att särredovisa VA-kollektivet i egen balans- och resultaträkning och att biogasen är en affärsverksamhet som redovisas separat i totala driftsredovisningen. Exklusive VA och Biogas går samhällsbyggnad +8,7 miljoner kronor.

En inbromsning av byggandet, på grund av höga räntor, ökade byggkostnader och svag köpkraft, har påverkat stadsbyggnadsavdelningens intäktssida. Trots detta har Stadsbyggnad ett överskott på +0,5 miljoner kronor.

Park/gata avdelningens resultat är betydligt bättre än budget 2023, +8,0 miljoner kronor. Stor osäkerhet har rått gällande energipriser, inflation samt nya entreprenadavtal vilket inneburit att avdelningen har hållit nere kostnader för att kunna parera eventuella avvikelser. Avdelningens kostnad för dieselinköp uppgår på helåret till cirka 4 miljoner kronor och för elinköp (nät och energi) till cirka 3 miljoner kronor. Vinterväghållningen hölls inom budget men den tidiga vintern 2023–2024 innebar att många andra projekt inte kunde genomföras enligt plan p.g.a. kyla och tjäle. Under året görs stora maskininvesteringar som resulterar i kapitalkostnader, dessa maskininvesteringar har genomförts sent på året och genererar kapitalkostnader först under 2024 och framåt. Detta gör att avdelningen ligger betydligt bättre än budgeterat.

Avfall redovisar ett överskott mot budget med +0,4 miljoner kronor, detta är exklusive de utgifter för sluttäckning av deponierna i Falköping, Stenstorp och Floby och som ligger separat och går mot en avsättning i balansräkningen. Årets utgifter för sluttäckning av deponierna är 19,4 miljoner kronor och kvar av avsättningen är 9,9 miljoner kronor.

Förväntad utveckling

Sluttäckning av deponier i Falköping, Stenstorp och Floby fortsätter och ska slutföras under år 2026. Återstående kostnader för sluttäckning av deponier kommer att beräknas närmare under år 2024 av en extern konsult. Det är högst troligt att avsättningen kommer att behöva justeras under 2024 för att kunna svara upp till återstående kostnader.

På de sluttäckta deponierna kommer återvinningscentraler att byggas på uppdrag åt A&ÅS (Avfall & Återvinning Skaraborg). Detta är under projektering och beslut i frågan väntas under budgetprocessen.

Kontinuerligt genomförs en pågående ansträngning för att noggrant analysera behov och övervaka förändringar i omvärlden när avtal löper ut. Målet är att säkerställa en teknisk plattform som är så ändamålsenlig, stabil och kostnadseffektiv som möjligt. Genom att systematiskt granska och utvärdera behoven i takt med att avtal når sitt slut, strävar organisationen efter att anpassa och förbättra sin tekniska infrastruktur för att ligga i framkant när det gäller funktionalitet och effektivitet.

Fastighet och Service, arbetar aktivt med att hålla ner kostnader, men samtidigt finns en förväntad leverans på måltider, lokalvård, temperaturer i lokaler samt elförbrukning som innebär att åtgärder kan få stora konsekvenser på kvalitén av den kommunala verksamheten.

Enhetsredovisning

Resultat per verksamhetsområde (tkr)	Bokslut 2022	Bokslut 2023			Budget 2023	Avvikelse 2023	Prognos delår aug 2023
	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto	Netto	Netto	Netto
<i>Kommunövergripande</i>							
Kommundirektör			-14 077	-14 077	-14 460	383	-13 960
Personalstrategi		356	-5 118	-4 762	-4 415	-347	-4 415
Facklig verksamhet			-4 140	-4 140	-3 700	-440	-3 700
KS Bidragsgivning			-5 125	-5 125	-4 930	-195	-4 947
Kommunstyrelsen		149	-5 419	-5 270	-5 526	256	-6 164
Kommunfullmäktige		2	-3 499	-3 497	-2 900	-597	-3 470
Summa kommunövergripande	0	507	-37 378	-36 871	-35 931	-940	-36 656
<i>Kommunledningsstab</i>							
Övergripande kommunledningsstab		3 900	-9 593	-5 693	-9 209	3 516	-6 609
Kommunikation		14	-3 206	-3 192	-3 214	22	-3 114
Näringsliv		4 966	-15 507	-10 541	-8 083	-2 458	-10 233
Kansli		110	-5 795	-5 685	-5 792	107	-5 501
Ekonomi		242	-13 455	-13 213	-11 144	-2 069	-12 444
HR		713	-10 639	-9 926	-10 845	919	-10 845
Summa kommunledningsstab	0	9 945	-58 195	-48 250	-48 287	37	-48 746
<i>Digitalisering och utveckling</i>							
Övergripande digitalisering o utveckling			-298	-298		-298	
Utveckling och processledning		1 090	-9 398	-8 308	-8 341	33	-8 341
Digitalisering		2 157	-22 423	-20 266	-19 920	-346	-22 420
Reception o stadshusservice		155	-4 133	-3 978	-4 436	458	-4 436
Summa digitalisering och utveckling	0	3 402	-36 252	-32 850	-32 697	-153	-35 197
<i>Fastighet och service</i>							
Övergripande fastighet o service			-10	-10		-10	0
Fastighet		294 061	-304 185	-10 124	-12 034	1 910	-5 234
Lokalvård		42 407	-42 659	-252	0	-252	0
Måltid		8 149	-115 352	-107 203	-101 566	-5 637	-110 066
Summa fastighet och service	0	344 617	-462 206	-117 589	-113 600	-3 989	-115 300
<i>Samhällsbyggnad</i>							
Övergripande samhällsbyggnad			-258	-258		-258	
Stadsbyggnad		11 851	-21 045	-9 194	-9 650	456	-11 190
Park/ gata		77 278	-142 772	-65 494	-73 516	8 022	-72 971
Avfall		1 696	-1 725	-29	-470	441	-170
VA		73 788	-70 336	3 452	0	3 452	1 731
Biogas		5 945	-9 252	-3 307	0	-3 307	-5 221
Summa samhällsbyggnad	0	170 558	-245 388	-74 830	-83 636	8 806	-87 821
Resultat	-310 814	529 029	-839 419	-310 390	-314 151	3 761	-323 720

Resultaträkning – VA

Resultaträkning VA (tkr)	Bokslut 2022*	Bokslut 2023	Budget 2023	Avvikelse 2023	Prognos delår aug 2023
Verksamhetens intäkter	72 553	73 789	73 661	128	75 392
Summa intäkter	72 553	73 789	73 661	128	75 392
Personalkostnader	-14 480	-15 449	-15 497	48	-15 497
Övriga verksamhetskostnader	-33 485	-34 812	-35 049	237	-35 049
Kapitalkostnader	-22 657	-20 076	-23 115	3 039	-23 115
Summa kostnader	-70 622	-70 337	-73 661	3 324	-73 661
Resultat	1 931	3 452	0	3 452	1 731

*2022 erhöll VA-kollektivet ett internt bidrag om 5 771 kr för nollställa den upparbetade skulden.

VA-avdelningen resultat hamnade på ett överskott på +3,5 miljoner kronor. Överskottet beror delvis på utbetalning av det statliga elstödet på 1,8 miljoner kronor och delvis på att man i samband med byte av ekonomisystem komponentuppdelat de gamla anläggningstillgångarna vilket generera lägre kapitalkostnader än budgeterat.

Överskottet redovisas i en sammanställning, VA-fonden uppgår till 3,5 miljoner kronor per 2023-12-31.

År	IB	Årets resultat	UB
2019	-1 511	-1 744	-3 255
2020	-3 255	751	-2 504
2021	-2 504	573	-1 931
2022	-1 931	1 931	0 *
2023	-	3 452	3 452

*2022 erhöll VA-kollektivet ett internt bidrag om 5 771 kr för nollställa den upparbetade skulden.

Resultaträkning – Biogas

Resultaträkning Biogas (tkr)	Bokslut 2022*	Bokslut 2023	Budget 2023	Avvikelse 2023	Prognos delår aug 2023
Verksamhetens intäkter	5 419	5 945	9 283	-3 338	4 062
Summa intäkter	5 419	5 945	9 283	-3 338	4 062
Personalkostnader	-1 673	-1 417	-1 480	63	-1 480
Övriga verksamhetskostnader	-5 126	-4 533	-4 495	-38	-4 495
Kapitalkostnader	-3 345	-3 301	-3 308	7	-3 308
Summa kostnader	-10 144	-9 251	-9 283	32	-9 283
Resultat	-4 725	-3 307	0	-3 307	-5 221

Biogasanläggningen redovisar ett underskott på -3,3 miljoner kronor. Underskottet beror på att det saknas intäkter som kan matcha kostnaderna för att driva biogasanläggningen. Kostnader både för verksamheten och för personal avviker inte märkvärt från budgeten, utan det är intäkterna som saknas. Ett produktionsstöd om cirka 1,3 miljoner har erhållits.

Investeringsredovisning

Investeringsredovisning (tkr)	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Budget 2023	Avvikelse	Prognos delår aug 2023
Investeringar (re- och mindre invest)	-54 293	-52 497	-54 300	1 803	-49 500
Större investeringsprojekt*	-134 004	-99 872	-266 050	166 178	-116 946
Mark- och exploateringsprojekt	-86 634	-152 113	-124 264	-27 849	-137 912
Taxefinansierade investeringar VA	-29 160	-35 004	-50 790	15 786	-40 831
Nämnds investeringsrapport	-304 091	-339 486	-495 404	155 918	-345 189

*Specificerad investeringslista per projekt nedan

Analys av nämndens investeringar

Av 495 miljoner kronor budgeterade medel för 2023 förbrukades cirka 340 miljoner kronor. Avvikelsen beror främst på fördröjning av byggstart för Platåskolan samt senareläggning av ombyggnad av Gudhems och Vartoftas skolor. Större investeringsprojekt löper ofta under flera år och ett flertal kommer att färdigställas under 2024. Utfallet i bokslutet avviker från prognosen i augusti med 1,7%.

Re- och mindre investeringar

Re- och mindre investering (tkr)	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Budget 2023	Avvikelse 2023	Prognos aug 2023
Digitalisering och utveckling	-1 038	-3 073	-2 800	-273	-800
Fastighet och service	-29 778	-30 331	-29 200	-1 131	-29 200
Samhällsbyggnad	-22 827	-18 982	-21 900	2 918	-19 100
Kommunledningsstab	-650	-111	-400	289	-400
Summa re- och mindre investeringar	-54 293	-52 497	-54 300	1 803	-49 500

Digitalisering och utveckling

Digitaliseringsenheten har investerat i servermiljö, reservkraftanläggningar och optisk fiber till en kostnad av 0,9 miljoner kronor. Övriga investeringar är utbyte av switchar, accesspunkter mm till en kostnad av 2,2 miljoner kronor.

Fastighet och service

Maskiner och inventarier:

Fastighetsavdelningen byter ut maskiner löpande enligt utbytesplan och har 2023 investerat i bland annat en ny gräsklippare samt hjullastare. Lokalvårdsavdelningen har lagt större delen av investeringsmedlen på införande av robotar i lokalvården. Måltidsavdelningen har näst intill 150 värmeskåp med en planerad utbytestakt om vart tionde år, under 2023 har måltidsavdelningens investeringsbudget nyttjats primärt till värmeskåp. Avdelning arbetar aktivt för att skjuta upp investeringar och i stället satsa på att reparera.

Passage, larm:

I syfte att ha säkra och trygga system behöver passage och larm alltid uppdateras. Just nu är fokus på mer digitala nycklar samt uppdatering av larmsändare då 2G och 3G nät kommer stängas ner.

Reinvesteringar:

Nytt verksamhetssystem är i slutfasen av implementeringen. Det nya verksamhetssystemet ökar förståelsen och långsiktiga behovet av planerat underhåll i de kommunala byggnaderna. Under 2023 har reinvesteringssmedlen nyttjats till bland annat:

- Takbyte Stenstorps hembygdsgård
- Takbyte Stenstorp VC
- Fönsterbyte Stenstorp VC
- Takbyte Dalémuseet

- Takbyte Floby vårdcentrum
- Hissbyte Stadshuset
- Fönsterbyte Stadshuset

Lokalförändringar utanför ram:

För att klara av mindre anpassningar som krävs när verksamheten ändras i en lokal är det viktigt att det finns ekonomiska möjligheter för detta. Inför kommande år kommer benämning ändras till mindre nyinvesteringar och verksamhetsanpassningar (MIA). Detta på grund av att myndighetskraven ständigt ökar samt att ha ett utrymme för de mindre nyinvesteringar som verksamheterna har behov av men som inte ingår i fleråriga investeringsplanen. Under 2023 har investeringsmedlen nyttjats till bland annat:

- Hissinstallation Centralskolan
- Lokaler Gröna jobb
- Komfortkyla konferenslokaler Stadshuset
- Säkerhetsklassning av vägg SMS
- Cykelgarage Stadshuset
- Matsal Floby vårdcentrum
- Ljudklassad vägg i matsal, konferenslokal Ranliden
- Lokalanpassning daglig verksamhet Stenstorp VC

Samhällsbyggnad

Offentlig belysning:

De senaste årens stora investeringar inom belysning har under 2023 kommit i mål inom bland annat utflyttning av belysningscentraler från transformatorstationer och även utbyte mot LED, som nu genomförts i den stora delen av kommunens cirka 7 800 belysningspunkter. De närmaste åren är fokus här på att byta ut belysningsstolpar där underhållet är eftersatt.

Trafiksäkerhetsåtgärder:

För trafiksäkerhetsåtgärder medfinansieras dessa oftast av Trafikverket genom statsbidrag och under 2023 har satsningar gjorts för kollektivtrafikanslutningar på Ållebergscener samt korsningsåtgärder för att kunna hantera ökade trafikmängder. Endast enklare investeringar av trafiksäkerhetsåtgärder finansieras i denna re/löpandeinvesteringsbudget och större investeringar får skrivas fram som enskilda objekt.

Asfaltsunderhåll:

För att bibehålla befintlig standard på asfaltsbeläggningar i kommunen krävs en årlig budget om 7,5 miljoner kronor. Denna budget är alltså något underfinansierad och behöver ökas framöver när ytorna ökar vid nyexploatering av nya gator i kommunen. Under året har stora läggningar gjorts på Göteborgsvägen, Brogårdsgatan och Rastvägen men även i yttertätorter tex Klostervägen i Gudhem och betydande läggningar på gång och cykelvägar för cirka 1,5 miljoner kronor.

Reinvestering Marjarp:

Marjarp som logistikområde växer. För att kunna behålla attraktionskraften för företag att etablera sig här måste reinvesteringar göras även i de delar som inte omfattas av gatuinvesteringar. Detta innefattar spår och växlar och andra anläggningar som kommunen äger.

Reinvestering parker:

Stora investeringar behöver göras för att återplantera träd. Under 2023 har almsjukan utvecklats i Falköping och återplantering vid exempelvis alléer kommer fortsatt vara en stor kostnad i Falköping. Utbyte av mycket parkmöbler där underhållet är eftersatt genomförs. Under 2023 påbörjades upprustning av Dotorparken vilket tyvärr inte kunders avslutas pga. av den tidigare vintern.

Reinvestering gatukropp:

Här är ambitionen att kunna genomföra reinvesteringar i samprojekt med framför allt VA för att kunna byta ut

äldre anläggningar såsom dagvattenbrunnar och dåliga gatu-överbyggnader. Under 2023 har Park/gata genomfört en större renovering av en parkering på Kvarnfallsgatan i Floby.

Park/Gata maskininvesteringar:

Park/gatas maskinpark har ett värde av cirka 42 miljoner kronor. För att bibehålla värdet och för att kunna genomföra det ålagda uppdraget beräknas att reinvesteringar bör göras om 5,8 miljoner kronor per år. Utökas uppdraget och då fler ytor tillkommer behöver maskinparken utökas i samma takt. Under senare delen av 2023 har flera nya redskapsbärare köpts in till avdelningen. Varje redskapsbärare är en investering om ca 1,9 miljoner kronor och när dessa investeringar utförs har stor inverkan på driftsbudget i form av kapitalkostnader.

Biogas

På rågasanläggningen och uppgraderingsanläggningen finns ett löpande underhållsbehov, under 2023 har en ny komprimator köpts in.

Större investeringsprojekt

Fleråriga investeringsprojekt (tkr)	Projektbudget	Ack tom 2022	Bokslut 2023	Budget 2023	Projekt - prognos	Prognosavvikelse
<i>Barn- och utbildning</i>						
Platåskolan	-466 500	-50 176	-161	-96 330	-466 500	0
Odensbergs förskola och kök	-47 500	-11 876	-29 938	-31 600	-47 710	-210
Anpassning Kyrkerör (Högstadium centrum)	-1 000	-777	0	-220	-1 000	0
Vartofta + Gudhems skola inkl. kök - anpassning F-6	-66 000	-158	-378	-18 340	-66 000	0
Ersättningslokaler Tätort 7-9	-6 000	0	-5 281	-6 000	-6 000	0
Summa Barn och utbildning	-587 000	-62 987	-35 758	-152 490	-587 210	-210
<i>Vård och omsorg</i>						
Frökingsgården, bidrag 2023	-25 700	-27 813	1 570	0	-26 249	-549
Jättenegatan, LSS	-38 000	-30 245	-7 254	-7 760	-37 700	300
Hjelmarsrörsgatan 20, (fd Fredriksbergskyrkan)	-12 000	-	-5 055	-12 000	-12 000	0
Summa vård och omsorg	-75 700	-58 058	-10 739	-19 760	-75 949	-249
<i>Övrigt</i>						
Ishallen	-38 900	-379	-30 154	-38 520	-38 900	0
Stadskärnan, etapp 1 & 2	-41 000	-7 443	-13 098	-8 260	-46 400	-5 400
SMS T22	-15 000	-151	4 590	-14 850	-10 000	5 000
Stadshuset - etapp 2, konferensrum entreplan	-15 000	-100	-8 117	-14 900	-14 700	300
Skidbacken	-2 500	-	-	-2 500	-2 500	0
Ny hållplats Ållebergcentrum, Warodellsväg	-2 600	-	-1 953	-2 600	-2 600	0
Grillplatser	-500	-	-366	-500	-500	0
Vintergatan, Mösseberg	-500	-	-469	-500	-469	31
Ekehagen restaurering forntidsgården	-1 250	-924	-334	-330	-1 400	-150
Stenstorps vårdcentral ombyggnad	-5 800	-3 962	-2 138	-1 840	-6 000	-200
Skolgårdar (10-årig investeringsperiod)	-20 000	-	-1 500	-2 000	-20 000	0
Summa övrigt	-143 050	-12 959	-53 539	-86 800	-143 469	-419
<i>Planerade investeringar</i>						
Nytt kök Vartofta	-500	-	0	-500	-500	0
Ny ÄVC, etapp 1-3	-28 200	-	-80	-500	-35 000	-6 800
Ej specificerade investeringar	-	-	244	-6 000	245	245
Summa planerade investeringar	-28 700	0	164	-7 000	-35 255	-6 555
FLERÅRIGA INVESTERINGAR	-834 450	-134 004	-99 872	-266 050	-841 883	-7 433

Platåskolan

Byggnation har ej påbörjats på grund av överklagan kopplat till artskyddsförordningen. Beslut är fattat i mark och miljööverdomstolen om att bevilja flytt av salamandrar i området. Detaljplan beslutas under januari 2024 i kommunfullmäktige och en byggnation kan påbörjas först när detaljplan samt bygglov har trätt i laga kraft. Kalkylen för projektet bör uppdateras före byggstart. En alternativ utredning om placering av ny högstadieskola i tätorten har genomförts och rapportering sker under januari 2024 i kommunfullmäktige.

Odensbergs förskola och kök

Förhyrning av modulskola är färdigställd och slutbesiktad under kvartal 1 2022. Renovering av befintlig förskola är genomförd och slutbesiktad. Rivning av tidigare skolbyggnad samt iordningställande av utemiljö är genomfört och verksamheten har flyttat in under hösten 2023.

Anpassning Kyrkerör (Högstadium centrum)

1 miljoner kronor är tidigare lagda i syfte att genomföra mindre anpassningar som ska skapa en tryggare skolmiljö. Anpassningarna är genomförda med positivt resultat. Projektet kommer lyftas ur flerårsplan då projektkalkyl och underlag behöver omarbetas.

Vartofta + Gudhems skola inkl. kök – anpassning F-6

Förstudie är klar och kalkylerade kostnader är högre än budgeterat. Tilläggsanslag är beslutat av kommunfullmäktige §54/2023. Upphandling är genomförd och projektering påbörjas i början av 2024 och projektet planeras att vara klart sommaren 2025.

Ersättningslokaler årskurs 7–9 i Falköpings tätort

Beslut om tilläggsanslag i kommunfullmäktige §54/2023 för temporära lokaler för årskurs 7-9 i Falköpings tätort. Projektet påbörjades i september 2023 och slutbesiktigat i december 2023. Projektet är avslutat och verksamheten har flyttat in.

Frökindsgården

Ombyggnation av Frökindsgården färdigställdes 2022, statligt investeringsstöd har utbetalats under 2023.

Jättenegatan, LSS

Nytt korttidsboende, som ersättning för Näregården och Prästgårdsgatan. Byggnation är genomförd och verksamheten har flyttat in.

Hjelmarsrörsgatan 20 - köp av Fredriksbergskyrkan inkl. anpassning

Köp av fastighet är genomförd under sommaren 2023 och upphandling av entreprenör är genomförd. Projektet omfattar verksamhetsanpassningar samt underhållsåtgärder och planeras att vara klart under 2024.

Ishallen inkl. solceller

Ombyggnation av klimatskal pågår. Färdigställandetiden kommer att påverka verksamheten som bedrivs i ishallen under säsong 2023/2024. Påverkan har minimerats genom att hockeyklubbarna och kommunerna i Falköping och Tidaholm har inlett ett samarbete. Projektet pågår och beräknas vara färdigställt under våren 2024.

Stadskärnan

I projektet för Stora Torget har en arkitekttävling genomförts under första delen av 2021 och avtal har tecknats med en arkitekt. I projektet finns en budget avsatt om 25 miljoner kronor och en etappindelning är fastslagen med start under 2022 där första etappen var entréplatsen vid Östertullsgatan. I juni 2023 har kommunfullmäktige tagit beslut om att om budgetera 16 miljoner kronor till etapp 2 från etapp 3 och 4. Därefter kunde avtal tecknas med upphandlad entreprenör och startmöte och byggstart har hållits i augusti. Denna etapp innefattar Stora Torget och entréplatsen vid Dotorpsgratan. För att genomföra etapp 3 och 4 som innefattades i arkitekttävlingen saknas nu fullständig finansiering och omfattningen på dessa etapper får avgöras i senare flerårsplan.

SMS T22

Entreprenör är upphandlad och projektering pågår. Utökad stöd från statlig myndighet är beviljat.

Stadshus – Etapp 2, konferensrum entréplan

Byggnation påbörjades vecka 37. Ombyggnationen påverkar både våningsplan 2 samt 4 på grund av tekniska installationer. Projektet är avslutat mars 2024.

Skidbacken

Akuta åtgärder är genomförda under 2022. Projektering omfattar att byta ut ledningar i syfte att skapa en tryggare, säkrare och effektivare anläggning. Utmaningar finns kopplat till bland annat artskydd samt markägarförhållanden. Tillstånd kommer behöva sökas och bli godkända innan en eventuell grävning kan påbörjas tillsammans med övriga ledningsägare.

Ny hållplats Ålleberg centrum - Warodellsväg

För att skapa en bättre trafiksäkerhet för oskyddade trafikanter till handelsområdet Ålleberg center har kommunen drivit på för att förlänga befintlig busslinje hela vägen ut till detta område. För att ändå kunna bibehålla en effektiv kollektivtrafik villkorade Västtrafik detta med att kommun skulle komplettera med en ny hållplats

vid Warodellsväg med tillhörande anslutning för gång och cykeltrafik. Projektet har genomförts under 2023 och stadsbidrag beviljats från Trafikverket om 2,4Mkr. Projektet kunde avslutas med ett positivt resultat strax under budget.

Grillplatser

För att verkställa den grillplatsutredning som tidigare gjorts av Kultur- och fritid och tidigare Samhällsbyggnadsförvaltningen satsas 0,5 miljoner kronor på att iordningställa grillplatser i framför allt yttertätorterna.

Vintergatan, Mösseberg

Vintergatan på Mösseberg har genomförts under 2023 på Kultur och fritids uppdrag. Samförläggningar av el och opto gör projektet samhällsekonomiskt bärande och projektet har kunnat avslutas med ett positivt resultat strax under budget.

Ekehagen restaurering forntidsgården

Byggnation av ett järnåldershus pågår och beräknas vara klar under 2024.

Stenstorps vårdcentral - ombyggnad

Ombyggnation av vårdcentralen som förhys av Västfastigheter. Byggnationen är genomförd och slutbesiktad under våren 2023. Mindre åtgärder kvarstår såsom flytt av träd.

Skolgårdar (10-årig investeringsperiod)

I syfte att skapa trygga, säkra och funktionsdugliga lekplatser på kommunens skolor och förskolor har en utbytesplan tagits fram tillsammans med barn- och utbildningsförvaltningen. Under 2023 har Flöbyskolan renoverats. Projektet pågår och beräknas vara färdigställt under våren 2024.

Nytt kök Vartofta

Lokaliseringsutredning som ska se över vart ett nytt kök är lämpligast att placera. De två alternativ som utreds är Elvagårdens äldreboende samt Vartofta skola. Utredningen kommer att påbörjas under 2024.

Ny yta för ÅVC etapp 1–3

Utredningen om platsen för den nya återvinningscentralen är färdigt och det har påbörjats arbete med en ny detaljplan. Planen är att under 2024 genomförs upphandling av byggnation av den nya återvinningscentralen samtidigt som arbetet med detaljplanen pågår i syfte att kunna slutföra sluttäckningen på Falevis deponi.

Mark- och exploateringsinvesteringar

MARK- OCH EXPLOATERING (tkr)	Projekt- budget	Ack tom 2022	Bokslut 2023	Budget 2023	Projekt - prognos	Projekt- avvikelse
Marjarp logistikområde	-104 300	-25 341	-120 462	-49 300	-152 800	-48 500
Marjarp etapp 1-3	-33 300	-28 864	0	-4 000	-33 000	300
Gata	-33 300	-28 864	0	-4 000	-33 000	300
Spårinvestering Marjarp	-11 000	-2 486	-11 856	-8 800	-17 500	-6 500
Dryport spår 5	-14 500	-2 486	-11 856	-8 800	-21 000	-6 500
Intäkter vid försäljning	3 500				3 500	0
Överlämningsbangård	-48 500	6 009	-108 606	-25 000	-90 800	-42 300
Spår	-107 700	-26 461	-110 403	-25 000	-150 000	-42 300
Statliga bidrag	45 700	32 470	1 797		45 700	0
Bidrag regionen samt intäkter vid fsg	13 500				13 500	0
Tillkommande spåranslutning, spår 6	-11 500	0	0	-11 500	-11 500	0
Spår	-11 500			-11 500	-11 500	0
Fåraberg	-107 900	-47 799	-20 828	-45 400	-101 450	6 450
Fåraberg etapp 2B, bostadsområde	-19 700	-13 583	-101	-2 800	-13 684	6 016
Gata	-12 600	-8 269	-101	-2 800	-8 370	4 230
VA	-7 100	-5 314	0		-5 314	1 786
Fåraberg etapp 2A radhus	-23 100	-21 544	0	-1 300	-22 895	205
Gata	-11 200	-9 849	0	-1 300	-11 200	0
Övrigt (Höstbruksgatan, Fårabergsparken)	-11 900	-11 695	0	0	-11 695	205
Västerångsgatan, Fåraberg	-1 000	-1 491	0	-1 000	-2 491	-1 491
Gata	-1 000	-1 491	0	-1 000	-2 491	-1 491
Sikagårdsgatan inkl rondell och gator	-11 400	-3 028	-4 251	-8 300	-10 280	1 120
Gata	-11 100	-3 028	-3 971	-8 000	-10 000	1 100
VA	-300	0	-280	-300	-280	20
Förlängning Sikagårdsgatan	-27 400	-8 153	-13 058	-21 700	-24 600	2 800
Gata	-20 300	-3 838	-11 056	-15 850	-18 000	2 300
VA	-7 100	-4 315	-2 002	-5 850	-6 600	500
Sikagårdsgatan östra delen	-25 300	0	-3 418	-10 300	-27 500	-2 200
Gata	-14 300		-1 708	-3 300	-15 300	-1 000
VA	-11 000		-1 710	-7 000	-12 200	-1 200
Övrigt	-49 814	-13 494	-10 823	-29 564	-52 039	-825
Krokstorps Handelsområde (Megaliten et 1)	-15 100	-12 505	0	-1 400	-14 000	1 100
Gata	-15 100	-12 505		-1 400	-14 000	1 100
Västorpsgatan/Herregårdsgatan, Floby	-4 000	0	0	-4 000	0	4 000
Gata	-2 000	0	0	-2 000	0	2 000
VA	-2 000	0	0	-2 000	0	2 000
Anneborg 1:6 Hildasro	-1 800	-537	-648	-800	-1 184	616
Gata	-800	-25	-648	-800	-672	128
VA	-1 000	-512		0	-512	488
Vintervägen Stenstorp	-6 950	0	-216	0	-7 784	-834
Gata	-3 750		-112	0	-4 584	-834
VA	-3 200		-104	0	-3 200	0
Friggeråker 23:1 Bäckabo, inköp mark	-16 100	-246	-172	-16 100	-16 100	0
Klockaren 7 och 8 inköp mark	-1 400		-1 397	-1 400	-1 397	3
FAL_Tåstorp 7_8_köp_2023_996	-3 864		-3 895	-3 864	-3 895	-31
FAL_Gamla stan 2:24_köp_2021_394			-4 196		-4 196	-4 196
FAL_Friggeråker 25-10_köp_2023_1298			-12		-2 750	-2 750
Oförutsett Mex	-600	-206	-287	-2 000	-733	1 267
Oförutsett Mex				-1 426	0	1 426
Friggeråker 27:7 köp	-350	0	-59	-350	-399	-49
Brogårdet dispensåtgärder	-250	-206	-128	-224	-334	-110
FAL_Fåraberg etapp 2B_Avstyckning_2021			-100			
SUMMA MARK OCH EXPLOATERING	-262 014	-86 634	-152 113	-124 264	-306 289	-42 875

För 2023 är utfallet för mark och exploateringsprojekten 152,1 miljoner kronor vilket ger en avvikelse på 27,8 miljoner kronor jämfört mot 2023 års budget. Det som avviker är främst årets utgifter för överlämningsbangården.

Marjarp logistikområde

Investeringen i dryport spår 5 på Marjarp samt överlämningsbangården är i sitt slutskede och projektbudgeten överskrids p.g.a. den kraftiga forceringen som var nödvändig under vecka 9–11 då all tågtrafik var nedstängd i området. Projektet kunde inte startas i tänkt tidsplan under hösten p.g.a. försenade beslut om naturvärdesinventeringar och tillstånd för vattenverksamhet samt bygglov.

Fåraberget

Investeringsplanen lägger fokus på fortsatt investering inom Fåraberget i form av del iordningställande av Sika-gårdsgatan där projektet av den gata som löper parallellt med Rv 184 avslutas under 2023 med ett positivt resultat strax under budget. Nya tomter för privatbostäder inom Fåraberget beräknas först i och med att etapp 3 startar under år 2026.

Övrigt

Under 2023 har bygget av gata och infrastruktur påbörjats för att iordningställa fler småhustomter på Vintervägen i Stenstorp och projektet förväntas kunna avslutas under första halvan av 2024.

Taxefinansierade investeringar VA

Investeringsredovisning VA (tkr)	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Budget 2023	Avvikelse	Prognos delår aug 2023
Anslutningsavgifter	559	1 693	500	1 193	500
Åtgärder på ledningsnät	-16 405	-23 767	-26 000	2 233	-26 500
Åtgärder på anläggningar	-5 345	-3 732	-5 000	1 268	-3 400
Övriga inventarier	-899	0	-1 500	1 500	-700
Re- och löpande investeringar	-22 090	-25 806	-32 000	6 194	-30 100
Fleråriga investeringar VA*	-7 070	-9 198	-18 790	9 592	-10 731
Taxefinansierade investeringar VA	-29 160	-35 004	-50 790	15 786	-40 831

*Specificerad investeringslista per projekt nedan

Re- och löpande investeringar VA

VA-avdelningen har en reinvesteringsbudget på 32,0 miljoner kronor för reinvestering i ledningsnät och anläggningar, 5 miljoner kronor avsätts till det fleråriga projektet för spillvatten Broddetorp-Axvall.

2023 var ett "snällt" år ur vattenläckperspektiv. Under året har vi haft relativt få vattenläckor, 11 st. Vi har gjort cirka 50 mindre reinvesteringsjobb på ledningsnätet. Stora reinvesteringsprojekt har varit renovering av ledningar på Stora Torget i Falköping. I samband med ombyggnad av torget, renoverades Va-nätet.

Som en del i reinvesteringar pågår arbete med dagvatten i Vartofta.

Under 2023 gjordes etapp 2 i renoveringen av biologisk rening på Hulesjöns reningsverk. Renoveringen innefattar även energioptimering av processen.

Fleråriga investeringsprojekt VA

Fleråriga investeringsprojekt VA (tkr)	Projekt-budget	Ack tom 2022	Bokslut 2023	Budget 2023	Projekt - prognos	Prognos-avvikelse
Spillvattenledning Broddetorp-Axevalla	-17 000	-3 808	-8 993	-13 192	-17 000	0
Reservvattenåtgärder	-5 000	-442	-122	-2 000	-5 000	0
Danska vägen etapp 2	-4 000	-402	-83	-3 598	-3 000	1 000
FLERÅRIGA INVESTERINGAR	-26 000	-4 652	-9 198	-18 790	-25 000	1 000

Spillvattenledning Broddetorp-Axvall

Ledningen läggs i samarbete med Vallebygdens EI. Arbete med att lägga ledningar till Broddetorp pågår. Efter det återstår arbete med investeringar och reinvesteringar i Broddetorp. Arbetet beräknas vara klart 2024/2025.

Reservvattenåtgärder

Arbete inom VA-avdelningen med reserv- och nödvatten fortsätter enligt planen. Under 2023 gjordes provpumpningar och provtagningar på vattentäcker, dialog med olika verksamheter och en workshop med politiken som satte inriktning för arbete med reserv- och nödvatten. En reserv- och nödvattenplan kommer att presenteras till politiken under 2024. Reservvattenplanen kommer att innehålla en lista på åtgärder som behöver genomföras innan reservvattenförsörjningen kan tas i drift.

Danska vägen, etapp 2

Dricksvattenprojektet som ansluter vattenledningen mellan Danskavägen och Anneborg har startat. Under året har olika undersökningar gjorts för att kartlägga bästa placering för ledningen. Vi bestämde oss till slut att ansluta dricksvattenledningen österut mot Anneborg.

Kommunfullmäktiges uppdrag till nämnd under år 2023

Beslutade tillägg i verksamhetsplan för Kommunstyrelsen.

Det pågår ett intensivt arbete med de uppdrag som kommunstyrelsen gett kommundirektören i tillägg i verksamhetsplanen för 2023–2025.

att ta fram förslag på en landsbygdsstrategi. Näringslivsavdelningen och utvecklingsavdelningen har tagit fram process- och tidsplan för arbetet med uppdaterad näringslivsstrategi samt ny landsbygdsstrategi. Utkast till processplan och upplägg för arbetet har redovisats till KSAU och KS. Uppdraget som helhet ska redovisas för kommunstyrelsen under år 2024.

Status: Uppdraget flyttas med till 2024 och beräknas startas upp enligt plan våren 2024.

att ta fram förslag på hur ett klimatpolitiskt råd i Falköpings kommun kan utformas.

Utvecklingsavdelningen har till uppgift att arbeta fram förslag kring klimatpolitiskt råd i Falköpings kommun och redovisa till KS.

Status: Uppdraget slutredovisades på kommunstyrelsens möte 17 januari 2024.

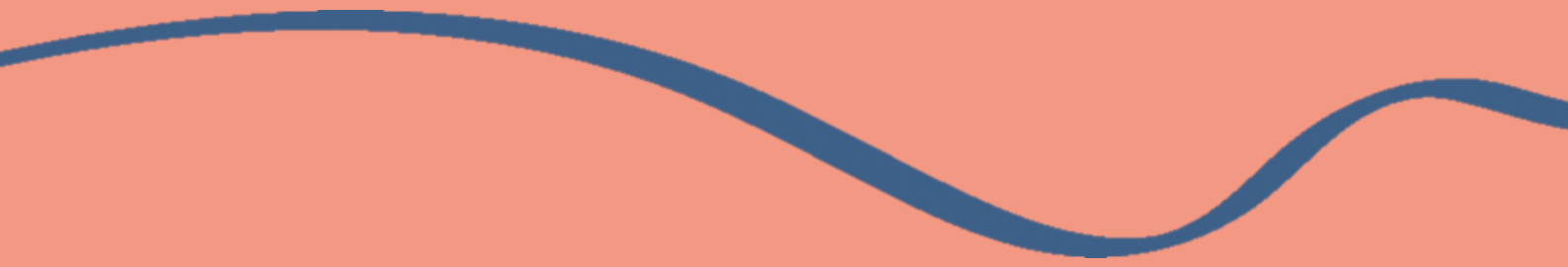
att genomföra en översyn kring arbetskläder inklusive skor i den kommunala verksamheten. Översynen ska innefatta hur arbetskläder används i dag och hur ett framtida behov ser ut, detta ska även belysas ur jämställdhets- och ekonomiskt perspektiv. Uppdraget ska återredovisas till kommunstyrelsen under år 2023 samt utgöra underlag till budgetprocessen för 2024–2026.

HR-avdelningen tillsammans med berörda förvaltningar arbetar med att göra en översyn kring arbetskläder inkl. skor inom respektive förvaltning i Falköpings kommun. Åtterrapporering planeras ske hösten 2023.

Status: Översynen är klar och redovisas för kommunstyrelsen under april 2024.

att ta fram ett underlag som utreder och klargör förutsättningarna för framtida etableringar av vindkraft i kommunen. Underlaget ska innefatta en analys kring vad de senaste årens utveckling och forskning inom vindteknik har för påverkan på naturvärden, närboende samt andra samhällsliga värden. Även den miljönytta som vindkraften ger ska belysas. Uppdraget ska redovisas för kommunstyrelsen under år 2024 och underlaget ska ligga till grund för en reviderad vindkraftsplan i samband med antagande av en uppdaterad översiktsplan under mandatperioden.

Status: Verksamhetsområde samhällsbyggnad har fått uppdraget att samordna arbetet med att utreda förutsättningarna för framtida vindkraftsetablering. Detta arbete ingår nu i ordinarie process kring att uppdatera översiktsplan där arbetet startat upp hösten 2023 och beräknas bli klar under andra kvartal 2025.

FALKÖPING
KOMMUNEN

Ombudgetering från år 2023 till år 2024

Fleråriga investeringsprojekt (tkr)	Förslag till ombudgetering
<i>Barn- och utbildning</i>	
Platåskolan	30 000
Vartofta + Gudhems skola inkl. kök - anpassning F-6	-9 460
Högstadium Odenvi, tätorten	-1 720
<i>Vård och omsorg</i>	
Hjelmarsörsgatan 20, (fd Fredriksbergskyrkan)	-1 950
<i>Övrigt</i>	
Ishallen	-5 370
Stadskärnan, etapp 1 & 2	1 540
SMS T22	-5 440
Stadshuset - etapp 2, konferensrum entreplan	-1 790
Grillplatser	-130
<i>Planerade investeringar</i>	
Nytt kök Vartofta	-500
ÅVC, Falköpings kommun	-420
Fleråriga investeringar	4 760

Re- och löpande investeringar	Förslag till ombudgetering
MIA Laddstolpar Stadshuset	-650
Re- och löpande investeringar	-650

Fleråriga investeringsprojekt VA (tkr)	Förslag till ombudgetering
Spillvattenledning Broddetorp-Axevalla	-4 200
Danska vägen etapp 2	-2 500
Fleråriga investeringar VA	-6 700

Mark- och exploateringsprojekt (tkr)	Förslag till ombudgetering
Marjarp etapp 1-3	-4 440
Fåraberget etapp 2B, bostadsområde	-4 230
Fåraberget etapp 2A radhus	-1 300
Västerängsgatan, Fåraberget	-1 000
Sikagårdsgatan inkl rondell och gator	-4 100
Förlängning Sikagårdsgatan norra delen	-3 000
Sikagårdsgatan östra delen (gata rondell o grönområde)	-6 880
Krokstorps Handelsområde (Megaliten et 1)	-1 100
Friggeråker 23:1 Bäckabo, inköp mark	-16 100
Friggeråker 27:7 köp	-290
Mark- och exploateringsprojekt	-42 440
Totala ombudgeteringar	-45 030

Slutredovisning investeringsprojekt Om- och tillbyggnad av Odensbergs förskola och kök.

Projekt: 3471, 3482.

Datum: 2024-02-08

Revisionsdatum: -

Dokumentansvarig: Krister Lundberg

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Innehållsförteckning

1 Projektets bakgrund	3
2 Projektförloppet	3
2.1 Genomförande	3
2.2 Tider	5
2.3 Organisation	5
3 Ekonomi	6
3.1 Projektresultat	6
3.2 Projektets kostnader	6
4 Utvärdering och erfarenheter	6

Samhällsbyggnadsförvaltningen

1 Projektets bakgrund

Odensbergs Förskola har vuxit fram genom om- och tillbyggnader mellan åren 1972-1991 av den äldre byggnaden med gymnastikhall från 1962. Utöver tillbyggnaden från 1991 med 2 hemvister hade förskolan sin verksamhet i alla utrymmen som inte var idrott och skolrestaurang/kök i den äldre byggnaden.

Förskola, kök, matsal, idrottshall samt hela utemiljön var nu i behov av en upprustning.

2 Projektförloppet

2.1 Genomförande

Påsken 2022 flyttade elever och lärare in i den nybyggda skolbyggnaden i Odensberg, i samband med detta flyttade förskoleverksamheten över från förskolans lokaler till den gamla skolbyggnaden för att där bedriva verksamhet under den kommande ombyggnationen av förskola, kök, matsal och idrottshall. En tillfällig matsal och servering skapades också i två tidigare klassrum i den gamla

Samhällsbyggnadsförvaltningen

skolbyggnaden. På detta sätt kunde vi hushålla med befintliga lokaler under ombyggnationerna och behövde ej tillsätta några tillfälliga förhyrda moduler på fastigheten, ej heller någon evakuering till annan förskola.

Förskolan byggdes om med hänsyn till hur byggnaden såg ut vid projektstart och utefter verksamhetens lokalbehov och funktionsprogram. Förskolan har efter ombyggnationen en ny, invändig planlösning. Samtliga invändiga och utvändiga ytskikt har sets över.

Ett nytt tillagningskök har byggts och matsalen har byggts om och till.

Samtliga elinstallationer har sets över, jordfelsbrytare har installerats, ny yttre skolbelysning har monterats, solceller har monterats på taket över matsal & idrottshall vilka under första halvåret har genererat ca 9000 kwh.

Värme, ventilation och avlopp har byggts om. Olje-pellets pannan har ersatts med en ny bergvärmeanläggning. Ny utvändig pedagogisk utrustning har monterats så som linbana, gungor m.m. Dagvattenmagasin har anlagts på den åker som tillhör fastigheten för att ta hand om vatten som vi nu leder bort/dränerar bort från byggnaden, vi hade innan byggstart problem med fukt och regnvatten som rann mot byggnaden i och med stora asfaltsytor som lutade mot byggnaden. Den stora utvändiga runda sittytan med grönt konstgräs i mitten har utöver att den är en bra sittyta funktionen av att ta hand om regnvatten och leda detta vidare ut till åkern väster om byggnaden. Riskträd i trädallén har tagits ner och planterats om efter det att Länsstyrelsen beviljade dispens för att avverka träden i allén.

Då förskolan och köket var färdigbyggd och tagen i drift kunde vi riva den gamla skolbyggnaden och färdigställa utemiljön.

Förskola och kök invigdes 13 September 2023.

Samhällsbyggnadsförvaltningen

2.2 Tider

Delprocess	Färdigställd
Projektdirektiv	2020-04-08
Förstudie	2021-03-29
Projektering	2022-04-01
Utförande	2023-09-13
Slutbesked	2023-09-13

2.3 Organisation

Ombud – Jan Aurén och senare Marcus Boström, Fastighetsavdelningen.

Projektledare - Krister Lundberg, Fastighetsavdelningen.

Delprojektmedlemmar verksamhetsfrågor – Björn Stenström, Per Linderoth, Carina Olsson, BU.

Delprojektmedlemmar verksamhetsfrågor- Maja Silvander, Christin Hallner, Kerstin Johansson, kostavdelningen.

Projektmedlemmar fastighetsavdelningen – Johan Olsson, Pertti Haaga, Ola Elmestrand, Roddy Frithsche, Patrik Alm, Johan Singstrand, Jim Gegerfelt.

Projektmedlemmar lokalvård – Solveig Pettersson.

Projektmedlemmar VA-frågor – Adela Kapetanovic, Mikael Larsson.

Projektmedlemmar Park & Gata – Marianne Magnusson.

Projektmedlemmar Stadsbyggnadsavdelningen – Stefan Tiverman.

Totalentreprenör – Allt i Bygge Tidholm AB.

Samhällsbyggnadsförvaltningen

3 Ekonomi

3.1 Projektresultat

Projektanslag	47 500 000 kr
Projektkostnader	47 710 000 kr
Avvikelse från budget	- 210 000 kr

3.2 Projektkostnader

Redovisning fördelning av projektkostnaden mellan entreprenadsumma och byggherrekostnad:

Entreprenadsumma	42 250 000 kr
BU inventarier	2 000 000
Byggherrekostnader	3 460 000 kr
Summa	47 710 000 kr

4 Utvärdering och erfarenheter

Efter om- och tillbyggnad av Odensbergs förskola, kök, matsal, idrottshall, skola samt utemiljö har idag elever och personal en fastighet i linje med BUs funktionsprogram samt fastighetsavdelningens övriga tekniska standarder.

Stort Tack för Bra, viktigt och trevligt samarbete mellan verksamheterna, politik och personal från involverade förvaltningar samt samtliga involverade entreprenörer i detta projekt.

Krister Lundberg
Byggprojektledare

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Slutredovisning

Investeringsprojekt 700114
Ombyggnad Stenstorps Vårdcentral

Datum: 2024-02-13
Revisionsdatum:
Dokumentansvarig: Stefan Danielsson

Innehållsförteckning

1 Projektets bakgrund	3
2 Måluppfyllelse	3
2.1 <i>Projektmål</i>	3
2.2 <i>Effektmål</i>	4
2.3 <i>Måluppfyllelse</i>	4
2.4 <i>Klimatlöften</i>	5
3 Projektförloppet	5
3.1 <i>Genomförande</i>	5
3.3 <i>Organisation</i>	10
3.4 <i>Beslut</i>	10
4 Ekonomi	10
4.1 <i>Projektresultat</i>	10
5 Utvärdering och erfarenheter	11
5.1 <i>Projektdirektiv</i>	11
5.2 <i>Förstudie</i>	11
5.3 <i>Projektering</i>	11
5.4 <i>Utförande</i>	11
5.5 <i>Projektavslut</i>	11

Kommunledningsförvaltningen

1 Projektets bakgrund

Falköpings kommun äger och förvaltar ett äldreboende i Stenstorp där delar av byggnaden hyrs ut till Västra Götalandsregionen som bedriver vårdcentral och folktandvård i lokalerna. Vid samma entré som vårdcentralen finns också Apotek.

Projektet omfattar:

- Ombyggnad och lokalanpassningar av Stenstorps vårdcentral på grund av verksamhetens behov av lokalförändring på plan 1 samt mindre anpassningar av lokaler på plan 2.
- Planlösningen ska förändras och underhållsarbeten ska utföras så som nya ytskikt och fönsterbyten.
- Apoteket lokalanpassas för butik vid vårdcentralen entré.
- Verksamheterna kommer att få en gemensam entré för besökande.
- Ny entré för barnvårdscentralen skapas och ur säkerhetsynpunkt för personal kommer en personalingång att skapas.
- För samtliga ytor ska komfortkyla installeras.
- Utvändigt ska en ny parkering anläggas i syfte att uppfylla myndighetskravet med avstånd från entré till parkering för rörelsehindrade.

Eftersom verksamheten kommer att vara igång under entreprenadtiden sker ombyggnaden etappvis enligt överenskommelse med Västra Götalandsregionen

2 Måluppfyllelse

2.1 Projekt mål

Syftet och målet med projektet är att tillgodose hyresgästens behov av önskade lokalförändringar.

Projekt mål:

1. Förbättra arbetsmiljön för vårdcentralens personal samt att centralisera till en patiententré och väntrum.
2. Skapa ett akutrum och angöring för ambulans på ett sätt som inte blockeras av allmän parkering och trafik.
3. Skapa en barnvårdscentral med en egen avdelning inom vårdcentralen för att skapa mer trygghet för familjer och personal vid planerade och oplanerade besök.
4. Skapa en rumsbildning för butik till Apoteket inom gemensamt väntrum för vårdcentralen.
5. Installera komfortkyla för verksamheterna i byggnaden.

Kommunledningsförvaltningen

2.2 Effektmål

Effektmålet är att en ombyggnation förutsätter ett längre hyreskontrakt vilket tryggar en intäkt för aktuell lokal under en längre tid. Lokalen bedöms som svåruthyrd till annan verksamhet samt att kommunen ej ser att någon egen verksamhet skulle ha behov av lokalerna.

Förbättrad arbetsmiljö för personal minskar risken för arbetsrelaterade skador på personal. Med ett akutrum samt en ny barnvårdscentral i Stenstorp ökar säkerhet och möjlighet till akut vård och behandling. Detta möjliggör uppföljning avseende hälsa för de boende inom närområdet Stenstorp.

2.3 Måluppfyllelse

Projekt mål

Då Apoteket lämnade fastigheten och sa upp kontraktet när bygglov och startbesked var lämnat försenades byggstarten eftersom att en ny detaljprojektering av utförandet behövdes. De ändrade förutsättningarna för projektet medförde ingen justering av projektmålet utan målet bedöms som uppfyllt.

Effektmål

Effektmålet för projektet är uppfyllt.

Falköpings kommuns övergripande vision och mål

Nedan redovisas hur projektet bidrar till kommunfullmäktiges verksamhetsmål.

Mål nr	Hur projektet bidrar till målet
Mål 1 – Skapa förutsättningar för ett socialt hållbart Falköping. Ett socialt hållbart Falköping utgår från alla människors lika värde och mänskliga rättigheter.	<i>Projektet bidrar till ett socialt hållbart Falköping genom att det erbjuder fortsatt goda livsvillkor även på orter utanför Falköpings tätort och gör det möjligt för de boende i Stenstorp att ha möjligheter till god hälsovård lokalsamhället.</i>
Mål 2 – Skapa förutsättningar för ett attraktivare Falköping Ett attraktivare Falköping handlar om kommunens möjligheter att stärka sin position och bli intressant för invånare och näringsliv samt den idéburna sektorn.	<i>Projektet skapar förutsättningar för ett attraktivare Falköping då förutsättningarna för att etablera sig i Stenstorp stärks då folktandvård, vårdcentral och barnvårdscentral finns i närområdet.</i>
Mål 3 – Skapa förutsättningar för ett näringsliv som utvecklas Ett attraktivare Falköping handlar om kommunens möjligheter att stärka sin position och bli intressant för invånare och näringsliv samt den idéburna sektorn.	<i>Detta mål berörs ej av projektet.</i>
Mål 4 – Kommunens organisation ska vara utvecklande och förnyande med en tillitsbaserad styrning	<i>Detta mål berörs ej av projektet.</i>

Kommunledningsförvaltningen

Kommunens organisation ska genom tillsynsstyrning balansera behovet av kontroll med förtroende till medarbetarnas verksamhetsnära kunskap och erfarenhet.	
---	--

God kvalitet säkerställs genom att kommunen kan attrahera, rekrytera, utveckla och behålla den kompetens som krävs för att möta medborgarnas behov och nå verksamheternas mål.	
--	--

2.4 Klimatlöften

Kommunstyrelsen har antagit klimatlöften i syfte att minska kommunens utsläpp kraftigt, i detta projekt har vi kontrollerat allt inbyggt material mot byggvarubedömningen för byggnadsmaterial. Det vill säga att metoder och materialval är utförda på ett klimatsmart sätt.

Vid rivningsarbeten påträffades rivningsmassor som medförde sortering som farligt avfall. Det var gamla golvspackelmassor som innehöll miljöfarliga ämnen som sanerades så att det i framtiden inte påverkar miljö eller inomhusmiljön på ett negativt sätt.

Det har också varit ett mål att genomföra energieffektiviseringar i projektet. Fönster har bytts till mer energieffektiva och ventilationsaggregatet är utbytt till ett nytt med värmeåtervinning och inbyggd komfortkyla.

De motordrivna jalousier som demonterades vid Apotekets avetablering från fastigheten har flyttats och återanvänts vid byggnation av tillfälligt kök och matsal i aulabyggnad på Högstadium Centrum i Falköping vilket minskade investeringskostnad för det projektet med cirka 60000 kr.

3 Projektförloppet

3.1 Genomförande

Under våren 2021 genomfördes en projektering för att ta fram ett förfrågningsunderlag i syfte att göra en konkurrensutsättning inom pågående ramavtal för hantverkartjänster. En utmaning vid projekteringen var svårigheten att få tillgänglighet till byggnaden för inventering på grund av pågående pandemi (Covid-19).

Under pågående projektering och upphandlingsfas meddelade Apoteket uppsägning av hyresavtal för sin lokal och verksamhet i fastigheten. Detta innebar att när upphandlingen var klar och avtal skrevs med PEAB Byggservice AB och bygglov beviljades 2021-06-22 var villkoren för entreprenaden delvis förändrade. Detaljprojekteringen för framtagande av nya handlingar tog lite längre tid än förväntat då ändringarna för ny rumsbildning efter Apotekets avveckling fördröade hyreskostnaderna för Närhälsans lokaler.

Kommunledningsförvaltningen

Startbesked för projektet meddelades av byggnadsnämnden 2022-02-04 och projektet beräknades var klart i början oktober 2022. I samband med byggstart meddelade upphandlad entreprenör hinder enligt ABT06 beroende på omvärldsfaktorer orsakade av kriget i Ukraina. Senare skulle det visa sig påverka leveransen av fönster med försening om 40 veckor.

Ombyggnaden utfördes etappvis under pågående verksamhet. Rivningsarbeten och håltagning för nya installationer planerades noga för att underlätta för patienter. Utförandet av etapp 1 som bestod i att utföra nya omklädningsrum och personallokaler gick planenligt.

I de kommande 3 etapperna uppstod komplikationer. I golven på vårdcentralen fanns golvspackel som innehöll miljöfarligt avfall vilket innebar att åtgärda mer rum och byta mer golv än projekterat. Konsekvensen blev mer tidsåtgång på grund av saneringsarbeten. Ökade byggkostnader och mer störningar då allt golv måste saneras med slipning var en annan konsekvens. Samarbetet med Närhälsan och Folkandvården i Stenstorp fungerade väldigt bra trots störningarna och med förståelse för varandras utmaningar under byggtiden kunde verksamheterna planera öppettider och vara i drift hela byggtiden. Utvärdigt markarbete för anläggande av ny parkering inom fastigheten gick heller inte som planerat. För att uppfylla myndighetskravet om tillgänglighet för parkeringsplats för personer med nedsatt rörelsefunktion inom 25 meter från huvudentrén upptäcktes att körväg för fordon inte kunde uppfyllas på grund av träd som stod på fastighetsmark. Dessa träd var en del av den allé som omfattas av biotopskydd vilket innebar att en ansökan om dispens från biotopskydd och åtgärden medförde att kommunen får ersätta träden med att återplantera träd för en allé utmed Skolgatan i Stenstorp.

Inom entreprenadens utförande fanns en överenskommelse och gränsdragning beträffande leverans av material/installationer och larm för verksamheten beträffande provtagning/laboratorium samt akutvård/ambulans som krävde noggrann planering vid utförandet.

Överflyttning och driftsättning vid avslutning av en etapp till nästa etapp tog mer tid i anspråk än planerat eftersom den del av slutleverans från Västra Götalandsregionen som skulle vara på plats innan vi fick slutbesked för att ta avslutad etapp i bruk var svår att planera för upphandlad entreprenör. Dessutom skulle risken för att patienters säkerhet vid omflyttningen och pågående byggarbeten planeras så att allt fungerade på ett säkert sätt.

Det var många planeringsmöten mellan byggleddning, platschef och verksamhetsansvarig för Närhälsan. Det är med tillfredsställelse vi kan konstatera att hela entreprenaden avslöpte utan en enda incidentrapport.

Genomförandetiden för byggnationen tog 4 månader längre tid än planerat och slutbesked lämnades 2023-02-20.

Kommunledningsförvaltningen

Etapp 1

Ombyggnad från entré till personalingång

Etapp 2

Träd är fällda och ny parkering etableras

Kommunledningsförvaltningen

Etapp 3

Rivning och sanering av golv samt den nya expeditionen tar form.

Kommunledningsförvaltningen

Ettapp 4

Väntrum vårdcentralen Närhälsan

Väntrum Barnvårdcentralen (BVC)

Kommunledningsförvaltningen

Delprocess	Färdigställd
Projektdirektiv	2020-08-12
Förstudie	2020-12-22
Projektering FU	2021-04-27
Byggstart	2022-02-04
Projektavslut	2023-03-15

3.3 Organisation

Projektorganisation har sett ut enligt följande:

Projektledare – Ansvarar för att leda projektet

Namn	Befattning	Projekttroll	Ansvar i projektet
Jan Aurén	Fastighetschef	Beställare/avtalsansvarig hyreskontrakt	Besluta i styrande frågor till 2022-02
Marcus Boström	Fastighetschef	Beställare/avtalsansvarig hyreskontrakt	Besluta i styrande frågor från 2022-03
Richard Lööv	Byggprojektledare	Projektledare tidigt skede	Projektdirektiv, förstudie, förfrågan
Stefan Danielsson	Byggprojektledare	Projektledare	Ansvara för genomförandet av byggprojektet.

Projektmedlemmar – Ansvariga för tilldelade aktiviteter

Namn	Befattning	Projekttroll	Ansvar i projektet
Ola Elmestrand	El-ingenjör	El-ansvarig	Elfrågor
Pertti Haaga	VVS-ingenjör	VVS-ansvarig	VVS frågor
Johan Olsson	Fastighetsförvalt.	Fastighetsansvarig	Fastighetsfrågor
Per Kronberg	IT-tekniker	IT-ansvarig	IT-frågor

Utöver dessa personer har arbetsgrupper med personal från verksamheten deltagit.

3.4 Beslut

Större politiska beslut med stor påverkan på projektet har ej varit aktuellt.

4 Ekonomi

4.1 Projektresultat

Investeringsbudget	5 800 000
Investeringsutgift	6 100 000
Avvikelse från budget	- 300 000

Kommunledningsförvaltningen

5 Utvärdering och erfarenheter

5.1 Projektdirektiv

Inget att notera, projektdirektiv med tydliga projektavgränsningar, syfte och mål fanns upprättat.

5.2 Förstudie

Kalkylen som togs fram i förstudien hade en felmarginal på 20%. En bidragande orsak är att dokumentation från tidigare ombyggnader inte fanns upprättat eller saknades vilket bidrog till osäkerhet vid tidig kalkyl. Önskvärt i detta skede är att kalkylen stämmer bättre, någon mer fördjupad projektering i detta skede bör utföras.

5.3 Projektering

Vissa brister fanns i handlingarna eftersom byggnaden ej kunde inventeras ordentligt på grund av pågående pandemi (Covid-19). Vid ombyggnationer i pågående verksamheter bör också i framtiden samverkansentreprenader mer övervägas eftersom alla förutsättningar är svåra i förväg att beskriva, samverkansentreprenader är något mera flexibla.

I projekteringsskedet förändrades förutsättningarna då Apotekets verksamhet upphörde. Detta föranledde ett omtag med upphandlad entreprenör och detaljprojekteringen fick göras om i sin helhet med Västra Götalandsregionen.

5.4 Utförande

Samarbetet mellan entreprenörer och verksamheten fungerade bra, eftersom byggnationen utfördes under pågående verksamhet var det viktigt med en bra kommunikation.

Det uppstod stora störningar för verksamheten och patienter till både folktandvård och vårdcentral, särskilt under rivningsskedet i varje etapp då håltagnings- och saneringsarbetena blev mycket mer omfattande än planerat.

Då Västra Götalandsregionen är en hyresgäst var det svår för projektledningen att kontrollera deras patientflöde och leveranser av både tjänster och material. Trots ett mycket gott samarbete och stor flexibilitet av alla deltagande parter bör man överväga om tillfällig utflyttning till ersättningslokal är ett alternativ vid liknande ombyggnationer i framtiden. Den tidsförlängning om cirka 5 månader som vi drabbades av för övertidskostnader och materialförseningar för att klara utmaningarna i projektet bidrog till mycket tillkommande arbeten.

5.5 Projektavslut

Projektet avslutades och överlämnades till verksamhet, drift och förvaltning enligt gällande rutiner som fungerade bra.

Stefan Danielsson
Byggprojektledare

Kommunledningsförvaltningen

Slutredovisning

Investeringsprojekt 700013
Jättenegatan 4

Datum: 2024-01-19
Revisionsdatum:
Dokumentansvarig: Richard Lööv

Innehållsförteckning

1 Projektets bakgrund	3
2 Måluppfyllelse.....	3
2.1 <i>Projektmål</i>	3
2.2 <i>Effektmål</i>	4
2.3 <i>Måluppfyllelse</i>	4
2.4 <i>Klimatlöften</i>	5
3 Projektförloppet	5
3.1 <i>Genomförande</i>	5
3.2 <i>Tider</i>	8
3.3 <i>Organisation</i>	8
3.4 <i>Beslut</i>	8
4 Ekonomi.....	8
4.1 <i>Projektresultat</i>	8
5 Utvärdering och erfarenheter	9

Kommunledningsförvaltningen

1 Projektets bakgrund

Socialförvaltningen var i behov av nya lokaler för att bedriva korttidsverksamhet.

Socialförvaltningen bedömde att de lokaler man bedrev verksamheten i lokaler på Näregården samt lokaler i kommunägd fastighet på Prästgårdsgatan ej är tillräckligt anpassade, varken utformning eller ytmässigt. Därutöver är Näregårdens underhåll eftersatt och hyran var relativt hög.

2 Måluppfyllelse

2.1 Projekt mål

Projektets mål var att bygga en lokal för verksamheten som ska innehålla:

2 avdelningar med vardera:

- 10 övernattnings/aktivitetsrum. 4 mindre och 6 större. OM man enbart ska täcka det som finns idag kan man gå ned till 8 rum per avdelning. Inte önskvärt då det är ett hårt tryck in och mindre ytor/rum medför högre risk för konfrontation och andra problem.
- Matplats i anslutning till kök
- Jourrum
- Tvättstuga
- Kontor
- Förråd
- Tv/vardagsrum

Gemensamma ytor:

- Omklädningsrum
- Samtalsrum
- Kök
- Lekrum
- Utemiljö, både för mindre barn och för ungdomar. Lekställningar, asfalterade gångstigar gungor, sittgrupper/bersåer, fotbollsmål.
- Parkeringar. Avstigningsyta för taxi-bussar, 2 platser med eluttag för tjänstebilar samt 8-10 personalparkering då det troligen inte finns i närheten.
- Annat. Takliftar i sov/aktivitetsrum samt rullstolsvätt med lift i entré. Helst gemensam.

Kommunledningsförvaltningen

2.2 Effektmål

Effektmål är:

- Kommunen slutar att hyra lokalerna på Näregården.
- Kommunen kan möta det kommande behovet av platser på korttidsboende.
- Kvalitén ökar för verksamheten med bättre anpassade lokaler.
- Säkerheten ökar för verksamheten med lokaler med betydligt bättre brandskydd.

2.3 Måluppfyllelse

Projektmål

Måluppfyllelsen var god där byggnaden uppfördes med de funktioner som verksamheten efterfrågade.

Effektmål

Måluppfyllelsen var också god, för att utvärdera om kvalitén för verksamheten har ökat kräver att byggnaden har använts en tid, resultatet av detta redovisas därför inte i denna slutredovisning utan detta är något för verksamheten att senare utvärdera.

Falköpings kommuns övergripande vision och mål

Nedan redovisas hur projektet bidrar till kommunfullmäktiges verksamhetsmål.

Mål nr	Hur projektet bidrar till målet
Mål 1 – Skapa förutsättningar för ett socialt hållbart Falköping. Ett socialt hållbart Falköping utgår från alla människors lika värde och mänskliga rättigheter.	<i>Projektet bidrar till ett socialt hållbart Falköping genom att erbjuda en god LSS-verksamhet.</i>
Mål 2 – Skapa förutsättningar för ett attraktivare Falköping Ett attraktivare Falköping handlar om kommunens möjligheter att stärka sin position och bli intressant för invånare och näringsliv samt den idéburna sektorn.	<i>Projektet skapar förutsättningar för ett attraktivare Falköping då kommunen kan erbjuda bra boendemiljö för de som har behov av LSS-verksamhet.</i>
Mål 3 – Skapa förutsättningar för ett näringsliv som utvecklas Ett attraktivare Falköping handlar om kommunens möjligheter att stärka sin position och bli intressant för invånare och näringsliv samt den idéburna sektorn.	<i>Detta mål berörs ej av projektet.</i>
Mål 4 – Kommunens organisation ska vara utvecklande och förnyande med en tillitsbaserad styrning Kommunens organisation ska genom tillitsstyrning balansera behovet av kontroll med förtroende till	<i>Detta mål berörs ej av projektet.</i>

Kommunledningsförvaltningen

<p>medarbetarnas verksamhetsnära kunskap och erfarenhet.</p> <p>God kvalitet säkerställs genom att kommunen kan attrahera, rekrytera, utveckla och behålla den kompetens som krävs för att möta medborgarnas behov och nå verksamheternas mål.</p>	
--	--

2.4 Klimatlöften

Kommunstyrelsen har antagit klimatlöften som om de uppfylls minskar kommunens utsläpp kraftigt, i detta projekt har två löften uppnåtts.

Vi producerar egen sol

En solcellsanläggning har uppförts i projektet.

Vi finansierar investeringar i egen verksamhet genom grön obligation

De villkor som är ställda på ombyggnationer för att kunna ansöka om grönt lån är uppfyllda.

3 Projektförloppet

3.1 Genomförande

Projektet genomfördes enligt projektmodellen för större investeringar i fastigheter:

Projektdirektiv

Ett projektdirektiv där lokalbehovet beskrevs togs fram av verksamheten och fastighetsavdelningen som färdigställdes 2019-08-13.

Förstudie

En förstudie genomfördes som färdigställdes 2020-05-04 där skisser på en byggnad tillsammans med en förbättrad investeringskalkyl togs fram.

Projektering

Projektering av förfrågningshandlingar för byggtreprenaden genomfördes med hjälp av byggkonsulter och var färdigställt 2021-10-13. Anbud togs där efter in där tre godkända

Kommunledningsförvaltningen

anbud kom in och utav dessa var det Skanska som var billigast och därmed vann upphandlingen.

Byggstart

Entreprenadkontrakt skrevs med Skanska 2022-03-10 och byggnationen kunde därefter starta. Byggnationen genomfördes enligt plan, dock så drabbades entreprenaden av ökade kostnader på grund av att kriget i Ukraina startades. Kostnaderna för byggnationen ökade därmed med cirka 3 400 000: - och utav av detta ersatte kommunen Skanska med 2 665 053: - i enlighet med gällande avtal. Entreprenaden färdigställdes och slutbesiktigades 2023-03-02.

Markarbeten påbörjas

Baksida och utegård med lekredskap

Kommunledningsförvaltningen

Flygfotot under byggnation, rörelsesal och entré

Projektavslut

Efter avslutad entreprenad överlämnades bygganden till verksamhet, drift och förvaltning enligt gällande rutiner och verksamheten kunde därefter starta 2023-03-13.

Kommunledningsförvaltningen

3.2 Tider

Delprocess	Färdigställd
Projektdirektiv	2019-08-13
Förstudie	2020-05-04
Projektering	2021-12-09
Byggstart	2023-03-02
Projektavslut	2023-12-31

3.3 Organisation

Projektorganisation har sett ut enligt följande:

Projektledare – Ansvarar för att leda projektet

Namn	Befattning	Projektroll	Ansvar i projektet
Michael Karlsson	Enhetschef	Projektledare	Verksamhetens involvering i projektet samt ansvara för mottaganden av projektresultatet
Richard Lööv	Byggprojektledare	Projektledare	Ansvara för genomförandet av byggprojektet.

Projektmedlemmar – Ansvariga för tilldelade aktiviteter

Namn	Befattning	Projektroll	Ansvar i projektet
Ola Elmestrand	El-ingenjör	El-ansvarig	Elfrågor
Pertti Haaga	VVS-ingenjör	VVS-ansvarig	VVS frågor
Johan Olsson	Fastighetsförvalt.	Fastighetsansvarig	Fastighetsfrågor
Per Kronberg	It-tekniker	IT-ansvarig	IT-frågor

Utöver dessa personer har arbetsgrupper med personal från verksamheten deltagit.

3.4 Beslut

Större politiska beslut med stor påverkan på projektet har varit:

2022-01-26 Beslut i byggnadsnämnden om bygglov för byggnationen.

2022-02-28 Beslut i kommunfullmäktige om att genomföra byggnationen.

4 Ekonomi

4.1 Projektresultat

Investeringsbudget	38 000 000:-
Investeringsutgift	37 447 514:-
Avvikelse från budget	552 486:-

Kommunledningsförvaltningen

5 Utvärdering och erfarenheter

Projektdirektiv

Projektdirektiv med tydliga projektavgränsningar, syfte och mål fanns upprättat.

Förstudie

Kalkylen som togs fram i förstudien hade en större felmarginal. Önskvärt är att i detta skede är att kalkylen stämmer bättre, något mer fördjupad projektering i detta skede bör utföras.

Projektering

Det framkom under projekteringen att en fjärrvärmeledning går igenom fastigheten och att denna behövde flyttas, detta hade i tidigare utredningar missats. Ledningar utreds i detaljplanearbetet och när förstudien genomfördes var inte området detaljplanelagt och på grund av detta missades detta. För att undvika att liknade händelse inträffar igen har fastighetsavdelningens checklista för förstudie kompletterats.

Utförande

Samarbetet med entreprenörer fungerade bra och byggnationen utfördes enligt plan.

Projektavslut

Projektet avslutades och överlämnades till verksamhet, drift och förvaltning enligt gällande rutiner vilket också fungerade bra.

Övrigt

Föra att möta ett förändrat klimat byggdes byggnaden med komfortkyla och utvändiga screenmarkiser vilket är kommunens första byggnad att byggas med detta. Hur mycket detta har påverkat inomklimatet för byggnadens brukare bör utvärderas efter en tids användning för att få med den erfarenheten till nya liknande projekt.

Richard Lööv

Byggprojektledare

§ 20

Dnr 2023/01378

Strategiska utvecklingsmedel för år 2024**Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut**

- 1 Kommunstyrelsen beslutar att godkänna barn- och utbildningsnämndens ansökan om strategiska utvecklingsmedel avseende projekt KRAFT om 1 000 000 kronor för år 2024. Projektet bedrivs i samverkan med socialnämnden.
- 2 Kommunstyrelsen beslutar att godkänna socialnämndens ansökan om strategiska utvecklingsmedel avseende projekt KRAFT om 840 000 kronor för år 2024. Projektet bedrivs i samverkan med barn- och utbildningsnämnden.
- 3 Kommunstyrelsen beslutar att godkänna kompetens- och arbetslivsnämndens ansökan om strategiska utvecklingsmedel avseende projekt Förstudie gällande automatisering av handläggning av ekonomiskt bistånd om 300 000 kronor för år 2024.
- 4 Kommunstyrelsen beslutar att godkänna kommunstyrelsens ansökan om strategiska utvecklingsmedel avseende projekt Platssamverkan Ranten för år 2022–2024 om 190 000 kronor för år 2024.
- 5 Kommunstyrelsen beslutar att godkänna kommunstyrelsens ansökan om strategiska utvecklingsmedel avseende projekt Stärkt samverkan mellan kommunen och Falköpings Hyresbostäder AB om 500 000 kronor för år 2024.
- 6 Kommunstyrelsen beslutar att godkänna kommunstyrelsens ansökan om strategiska utvecklingsmedel avseende projekt Tunnelkonst Stenstorp stationsområde för år 2024 om 140 000 kronor.
- 7 Kommunstyrelsen beslutar att godkänna kommunstyrelsens ansökan om strategiska utvecklingsmedel avseende projekt Gång- och cykelplan om 400 000 kronor för år 2024.
- 8 Kommunstyrelsens beslutar att godkänna kommunstyrelsens ansökan om strategiska utvecklingsmedel avseende Lanserings och implementering av platsvarumärke om 320 000 kronor för år 2024.
- 9 Kommunstyrelsen beslutar att fördela ut budgetram från Interna poster och kommunstyrelsens ej fördelade medel, strategiska utvecklingsmedel, för år 2024 om 3 700 000 kronor till nämnderna utifrån beviljade ansökningar.
- 10 Kommunstyrelsen uppdrar till berörda nämnder att uppdatera sina verksamhetsplaner och budgetramar för år 2024 utifrån kommunstyrelsens beviljade ansökningar av strategiska utvecklingsmedel för år 2024.

Justerarnas signaturer			Protokollsutdraget bestyrks
Digital justering			

Sammanfattning

Kommunfullmäktige beslutade i samband med flerårsplan för 2022–2024 att inrätta en central pott med strategiska utvecklingsmedel. I gällande flerårsplan för år 2024–2026 återfinns strategiska utvecklingsmedel om 3,7 miljoner kronor för år 2024

Syftet med medlen är att kunna nyttjas för olika samverkans, alternativt utvecklingsprojekt som bidrar till att nå kommunens övergripande mål. Medlen förfogas av kommunstyrelsen som beviljar medel efter ansökan från nämnderna.

Ordförandegruppen har berett ärendet utifrån gällande rutin och kommunledningsförvaltningens förslag om att bevilja samtliga inkomna ansökningar.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2024-02-21
- Excel-underlag Budgetramomfördelning kopplat till strategiska utvecklingsmedel år 2024.
- Ansökningar till strategiska utvecklingsmedel för år 2024

Justerarnas signaturer			Protokollsutdraget bestyrks
Digital justering			

Strategiska utvecklingsmedel för samtliga nämnder år 2024

Förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen beslutar att godkänna barn- och utbildningsnämndens ansökan om strategiska utvecklingsmedel avseende projekt KRAFT om 1 000 000 kronor för år 2024. Projektet bedrivs i samverkan med socialnämnden.
- 2 Kommunstyrelsen beslutar att godkänna socialnämndens ansökan om strategiska utvecklingsmedel avseende projekt KRAFT om 840 000 kronor för år 2024. Projektet bedrivs i samverkan med barn- och utbildningsnämnden.
- 3 Kommunstyrelsen beslutar att godkänna kompetens- och arbetslivsnämndens ansökan om strategiska utvecklingsmedel avseende projekt Förstudie gällande automatisering av handläggning av ekonomiskt bistånd om 300 000 kronor för år 2024.
- 4 Kommunstyrelsen beslutar att godkänna kommunstyrelsens ansökan om strategiska utvecklingsmedel avseende projekt Platssamverkan Ranten för år 2022-2024 om 190 000 kronor för år 2024.
- 5 Kommunstyrelsen beslutar att godkänna kommunstyrelsens ansökan om strategiska utvecklingsmedel avseende projekt Stärkt samverkan mellan kommunen och Falköpings Hyresbostäder AB om 500 000 kronor för år 2024.
- 6 Kommunstyrelsen beslutar att godkänna kommunstyrelsens ansökan om strategiska utvecklingsmedel avseende projekt Tunnelkonst Stenstorp stationsområde för år 2024 om 140 000 kronor.
- 7 Kommunstyrelsen beslutar att godkänna kommunstyrelsens ansökan om strategiska utvecklingsmedel avseende projekt Gång- och cykelplan om 400 000 kronor för år 2024.
- 8 Kommunstyrelsens beslutar att godkänna kommunstyrelsens ansökan om strategiska utvecklingsmedel avseende Lanserings och implementering av platsvarumärke om 320 000 kronor för år 2024.

- 9 Kommunstyrelsen beslutar att fördela ut budgetram från Interna poster och kommunstyrelsens ej fördelade medel, strategiska utvecklingsmedel, för år 2024 om 3 700 000 kronor till nämnderna utifrån beviljade ansökningar.
- 10 Kommunstyrelsen uppdrar till berörda nämnder att uppdatera sina verksamhetsplaner och budgetramar för år 2024 utifrån kommunstyrelsens beviljade ansökningar av strategiska utvecklingsmedel för år 2024.

Sammanfattning

Kommunfullmäktige beslutade i samband med flerårsplan för 2022-2024 att inrätta en central pott med strategiska utvecklingsmedel. I gällande flerårsplan för år 2024-2026 återfinns strategiska utvecklingsmedel om 3,7 miljoner kronor för år 2024

Syftet med medlen är att kunna nyttjas för olika samverkans, alternativt utvecklingsprojekt som bidrar till att nå kommunens övergripande mål. Medlen förfogas av kommunstyrelsen som beviljar medel efter ansökan från nämnderna.

Ordförandegruppen har berett ärendet utifrån gällande rutin och kommunledningsförvaltningens förslag om att bevilja samtliga inkomna ansökningar.

Bakgrund

Kommunfullmäktige beslutade i samband med flerårsplan för år 2022-2024 att inrätta en central pott med strategiska utvecklingsmedel. I flerårsplan för år 2024-2026 gjordes en justering av de strategiska utvecklingsmedlen till 3,7 miljoner kronor för år 2024.

Syftet med medlen är att kunna nyttjas för olika samverkans, alternativt utvecklingsprojekt som bidrar till att nå kommunens övergripande mål. Medlen förfogas av kommunstyrelsen som beviljar medel efter ansökan från nämnderna.

Projekten som tilldelas medel ska kunna planeras, genomföras och slutföras under respektive år som det strategiska bidraget är beslutat för, då de strategiska medlen är av tillfällig karaktär.

Inkommen ansökan från barn- och utbildningsnämnden och socialnämnden

Barn- och utbildningsnämnden har tillsammans med socialnämnden skickat in ansökningar avseende förläggning av projektet KRAFT. KRAFT är en samverkan med syfte att stärka föräldraskapet, skapa goda relationer och ge förutsättningar för hälsa och lärande. Målsättning är att hitta verktyg för att få skolsituationen att fungera i ett längre perspektiv och att öka den kommunikativa förmågan hos såväl vårdnadshavare som barn/ungdom och därmed stärka de relationella banden i familjen. Nämnderna ansöker för strategiska utvecklingsmedel om totalt 1,85 miljoner kronor för år 2024 fördelat på 1,0 miljoner kronor till barn- och utbildningsnämnden och 0,85 miljoner kronor till socialnämnden.

Inkommen ansökan från kompetens- och arbetslivsnämnden

Kompetens- och arbetslivsnämnden ansöker om strategiska utvecklingsmedel för år 2024 avseende förstudie gällande automatisering av handläggning av ekonomiskt bistånd. Handläggningsprocessen är i sig tidskrävande. Stor del av handläggningstiden läggs på inhämtande av underlag, kontroller, beräkningar och beslutsfattande. Arbetsmoment som i sig inte skapar värde för de vi är till för. Det finns en utbredd upplevelse av en hög arbetsbelastning i arbetsgruppen, härrörande till handläggningen. Detta är huvudorsaken till att handläggare inte hinner träffa de personer som uppstår försörjningsstöd i önskad omfattning.

Idag finns möjligheten att ansöka om fortsatt ekonomiskt bistånd via e-tjänst, vilken nyttjas i ca 16 procent av ansökningarna. Många kommuner har sedan flera år i hög grad automatiserat hela handläggningsprocessen. Det finns goda och mindre goda exempel på detta som Falköping kan dra lärdom utav.

Inkommen ansökan från kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen ansöker om strategiska utvecklingsmedel för fem projekt för år 2024.

Projekt Stärkt samverkan mellan kommunen och Falköpings Hyresbostäder AB. Målet med projektet är att stärka tryggheten och uppväxtvillkoren i områden där Hyresbostäder har stort fastighetsbestånd, främst Dotorpsområdet. Detta görs genom att stödja en utveckling av mötesplatser där alla är välkomna, känner gemenskap och får en meningsfull fritid, samt att invånare och civilsamhälle tillfälle att vara delaktiga i positiva sammanhang i närområdet och därigenom stärka sin koppling till närområdet. Nämnden har ansökt strategiska utvecklingsmedel om 500 000 kronor för år 2024, projektet finansierades under år 2022 via social investeringsreserv (SIR) och strategiska utvecklingsmedel under år 2023.

Projekt Platssamverkan Ranten år 2022-2024. Projektet mål är att Ranten ska bli en attraktiv, hållbar och levande del i hjärtat av Falköping. Området ska vara en säker, trygg och levande plats där människor känner tillhörighet och vill mötas. Nya aktörer ska etablera sig i området och bidra till ett ökat utbud av aktiviteter och verksamheter som attraherar en bred målgrupp. Nämnden har ansökt strategiska utvecklingsmedel om 183 000 kronor för år 2023, projektet finansierades under år 2022 via SIR och strategiska utvecklingsmedel under år 2023.

Projekt Tunnelkonst Stenstorp stationsområde, syftet med projektet är att öka den upplevda tryggheten genom att skapa en tunnel som upplevs som omhändertagen och konstnärlig samt ge invånarna i Stenstorp ett märke som kännetecknar dess invånare och plats som de också kan känna sig stolta över. Kostnaden för konstverk och målning av tunneln uppskattas till 140 000 kronor.

Projekt Gång- och cykelplan, syftet med projektet är att utifrån nuläget och en tänkt målbild kartlägga och beskriva de åtgärder som kommer att utgöra Falköpings kommuns gång- och cykelplan för tätorterna. Syftet är också att åtgärderna tas fram med en bred samsyn och förankring genom att samverkan sker förvaltningsöverskrivande hela projektet igenom. Kostnaden för hela projektet beräknas till 600 000 kronor varav 200 000 kronor avser resurser som tas i anspråk av den egna verksamheten och 400 000 kronor

avser kostnader kopplat till konsulter. Ansökan gäller endast den del som konsultkostnaden avser, alltså 400 000 kronor.

Projekt lansering och implementering av platsvarumärke, syftet med projektet att skapa kännedom om Falköpings nya platsvarumärke och att påbörja arbetet med förflyttningen, vilket är nödvändigt för att uppfylla strategin och dess mål. Genom detta kan också syftet att stärka stoltheten för platsen Falköping uppnås. Kostnaden för detta beräknas till 750 000 kronor.

Beredning av ansökningarna

I den styrande koalitionens budgetarbete inför flerårsplan för år 2024-2026 gjordes en prioritering av strategiska utvecklingsmedel för år 2024 till 3,7 miljoner kronor.

Totalt har åtta ansökningar från nämnderna inkommit till kommunstyrelsen för år 2024 om totalt 4 123 000 kronor. Utifrån gällande budget för år 2024 samt inkomna ansökningar från nämnderna har kommunledningsförvaltningen tagit fram förslag till fördelning av 2024 års strategiska utvecklingsmedel.

Förvaltningen har berett de inkomna ansökningarna i ordförandegruppen i och förvaltningen föreslår att alla ansökningar ska beviljas, dock med en justering av projektmedel för lansering och implementering av platsvarumärke där beviljade projektmedel revideras till 320 000 kronor, för att inte övergå avsatt budgetram för år 2024.

Ordförandegruppen föreslår kommunstyrelsen att bevilja strategiska utvecklingsmedel till samtliga inkomna ansökningar enligt förvaltningens förslag.

Förvaltningens bedömning

Det är kommunledningsförvaltningens bedömning att ansökan har inkommit till kommunstyrelsen enligt den rutin som finns angående strategiska utvecklingsmedel 2022-2024. Ärendet är berett i ordförandegruppen och budgetmedel finns att dela ut ifrån centrala poster avseende strategiska utvecklingsbidrag för år 2024.

Kommunstyrelsen har, genom kommunfullmäktiges beslut om flerårsplan för år 2024-2026, delegation på att besluta och fördela ut budgetmedel från centrala poster avseende strategiska utvecklingsmedel för år 2024.

Finansiering och ekonomiska konsekvenser

Finansiering av beviljande projekt sker genom budgetramomfördelning till respektive nämnd från centrala poster avseende strategiska utvecklingsmedel för år 2024.

Beslutet innebär att nämnderna kan ta upp projektkostnader upp till beslutad projektbudgetram utan att kommunen eller nämndens resultat för år 2024 påverkas.

De strategiska utvecklingsmedlen är interna budgetmedel och kan inte periodiseras mellan olika år, ej utnyttjade projektmedel kommer förbättra nämnden och i sin tur kommunens övergripanderesultat för år 2024.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2024-02-21
- Excel-underlag Budgetramomfördelning kopplat till strategiska utvecklingsmedel år 2024.
- Ansökningar till strategiska utvecklingsmedel för år 2024

Beslutet ska skickas till

Barn- och utbildningsnämnden

Socialnämnden

Kompetens- och arbetslivsnämnden

Dina Ebbeson, bitr kommundirektör

Christoffer Eriksson, bitr ekonomichef

Christoffer Eriksson

Biträdande ekonomichef

Sammanställning beslut SIR och strategiska utvecklingsmedel

Budget i Flerårsplan 2024-2027

3 700 000

3 700 000

Strategiska utvecklingsmedel	Budget 2023	Budget 2024	Sökt belopp
Läsglädje (BUN)			
KRAFT (BUN)	- 1 000 000	1 000 000	1 000 000
KRAFT (SN)	- 1 000 000	850 000	850 000
Dotorp (KFN)	- 1 000 000		
Stärkt samverkan mellan kommunen och Falköpings hyresbostäder AB (KS)	- 500 000	500 000	500 000
Ranten (KS)	- 183 000	190 000	183 000
Automatesering handläggning av ekonomiskt bistånd (KAN)		300 000	
Tunnelkonst Stenstorp (KS)		140 000	140 000
Platsvarumärke (KS)		320 000	750 000
Gång och cykelplan (KS)		400 000	400 000
Summa	-3 683 000	-3 700 000	3 823 000
Kvar att besluta om	17 000	0	

Extra månadsrapport per februari 2024

Förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen beslutar att godkänna Falköpings kommuns extra månadsrapport per februari 2024.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen beslutade den 17 januari 2024, § 12, att ge kommunledningsförvaltningen i uppdrag att ta fram en extra månadsrapport per februari 2024. Månadsrapporten ska innehålla ekonomiskt utfall per februari samt årsprognos för år 2024.

Kommunledningsförvaltningen har gjort bedömningen att plocka bort utfall per februari 2024 i månadsrapporten kopplat till att bokfört resultat för perioden inte ger en rättvisande bild av det ekonomiska utfallet. Orsaken till detta är att rapporten krockar med bokslutsarbete för år 2023 samt att det skiljer kraftigt mellan hur förvaltningarna arbetar med utfall.

Årsprognosen för år 2024 bedöms vara -49,5 miljoner kronor efter en generell justering av resultatet med 25,0 miljoner kronor. Denna justering är gjord av ekonomiavdelningen utifrån utfall för perioden men även för att tidiga ekonomiska uppföljningar tenderar att vara mer negativa. Även arbetet med årsprognoser skiljer sig mellan förvaltningarna, detta kommer att diskuteras inför månadsrapport per mars 2024.

Sammantaget visar månadsrapporten per februari dyster ekonomisk prognos, dels på grund av påverkan av inflationen, minskad befolkning samt föregående års underskott från barn- och utbildningsnämnden som även påverkar år 2024.

Bakgrund

Kommunstyrelsen beslutade den 17 januari 2024, § 12, att ge kommunledningsförvaltningen i uppdrag att ta fram en extra månadsrapport per februari 2024. Månadsrapporten skulle innehålla ekonomiskt utfall per februari 2024 samt årsprognos för alla nämnder och kommuntotal. Rapporten skulle redovisas på kommunstyrelsen den 13 mars 2024.

Kommunledningsförvaltningen har genom ekonomiavdelningen sammanställt inkomna ekonomiska underlag och årsprognoser från alla förvaltningar samt gjort avstämning utifrån den bokföring som finns att tillgå per februari 2024.

Då flera stora poster inte är bokförda avseende februari och inte heller periodiserade, har ekonomiavdelningen valt att plocka bort utfall för driftredovisningen. Anledningen till detta är dels att bokslutsarbetet för år 2023 dragit ut på tiden men även för att det skiljer sig kraftigt mellan hur olika förvaltningar arbetar med utfall. Den ekonomiska uppföljningen i kommunen har tidigare främst fokuserats på årsprognoser snarare än olika perioders utfall. Fördelen med denna extra månadsrapport är att detta nu uppmärksammas och att åtgärder kommer att genomföras inför månadsrapport per mars 2024, som ska innehålla ett rättvisande resultat för perioden.

Årsprognosen för år 2024 är i februari -49,5 miljoner kronor vilket är knappt 70,0 miljoner kronor sämre än budgeterat resultat för året. I årsprognosen har även ekonomiavdelningen gjort en övergripande justering av resultatet med 25,0 miljoner kronor. Denna justering är gjord utifrån utfall för perioden men även för att tidiga ekonomiska uppföljningar tenderar att vara mer negativa en faktiskt utfall vid årsbokslutet. Även arbetet med att sätta årsprognoser skiljer sig mellan förvaltningarna, arbetet för att samordna detta har redan påbörjats.

Sammantaget visar månadsrapporten per februari 2024 en dyster ekonomisk prognos, dels på grund av påverkan av inflationen och minskad befolkning samt föregående års underskott från barn- och utbildningsnämnden. Det budgeterade årsresultatet för år 2024 på 19,8 miljoner kronor är lägre än den effekt som befolkningsminskning gör på skatteintäkter och generella statsbidrag som kommunen nu erhåller.

Nästa ekonomiska uppföljningen sker till kommunstyrelsen den 17 april 2024.

Förvaltningens bedömning

Kommunledningsförvaltningens bedömning är att den extra månadsrapporten per februari 2024 följer gällande styrdokument för verksamhets- och ekonomistyrning. Genom dokumentet har kommunstyrelsen via sin uppsiktsplikt gett kommunledningsförvaltningen i uppdrag att sammanställa en månadsrapport per februari 2024 med utfall och årsprognos.

I sammanställningen av de ekonomiska underlagen från förvaltningarna till månadsrapporten, har ekonomiavdelningen gjort bedömningen att utfall per februari 2024 inte kommer redovisas på kommuntotalen. Anledningen är att det utfall som finns bokfört vid sammanställningen ger en missvisande del av kommunens ekonomiska resultat, dels beroende på interna som externa poster och dels beroende på olika tolkningar av periodiserad budget och periodiserat utfall. Ett arbete att se över detta har redan påbörjats och till nästa månadsrapport, per mars 2024, ska utfall redovisas på kommuntotalen.

Årsprognosen visar på ett underskott om 49,5 miljoner kronor för år 2024 vilket är knappt 70,0 miljoner kronor lägre än budgeterat resultat. I detta ingår även den generella justering om 25,0 miljoner kronor som

ekonomiavdelningen har gjort på 2024 års prognostiserade resultat utifrån utfall och erfarenhet av tidiga ekonomiska uppföljningar.

Barn- och utbildningsnämndens underskott från år 2023 fortsätter att påverka nämndens ekonomi under år 2024, samtidigt som en minskad befolkning ger lägre skatteintäkter och generella statsbidrag än tidigare beräknat. Även inflationens påverkan hänger sig kvar under år 2024 vilket ger högre kostnader i och med att pensionerna behöver inflationssäkras. Kostnader som påverkas av inflationen beräknas minska när densamma sjunker tillbaka under året men intäktsbortfall på grund av befolkningsminskningen kommer att kvarstå. Det är därför viktigt att kommunen fortsätter sitt arbete med att anpassa verksamheten utifrån befolkningsförändringen.

Finansiering och ekonomiska konsekvenser

Förvaltningens förslag till beslut rörande Månadsrapport per februari 2024 leder inte till några direkta konsekvenser varför beslut om finansiering inte behöver tas.

Dock visar månadsrapporten per februari 2024 att det kommer bli ett tufft ekonomiskt år, dels på grund av kortsiktiga kostnader kopplat till inflation, och dels utifrån en befolkningsminskning, varför andra beslut rörande kommunens ekonomi kan behövas fattas under år 2024.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2024-03-13
- Månadsrapport per februari 2024

Beslutet ska skickas till

Magnus Fleischer, ekonomichef

Christoffer Eriksson
Biträdande ekonomichef

Magnus Fleischer
Ekonomichef

Månadsrapport

per februari 2024

Kommunens uppdrag och organisation

Syfte

Syftet med månadsrapporten är att ge en övergripande bild av Falköpings kommun ekonomiska läge, samt uppdatering kring arbetslöshetsstatistik och befolkningsutveckling.

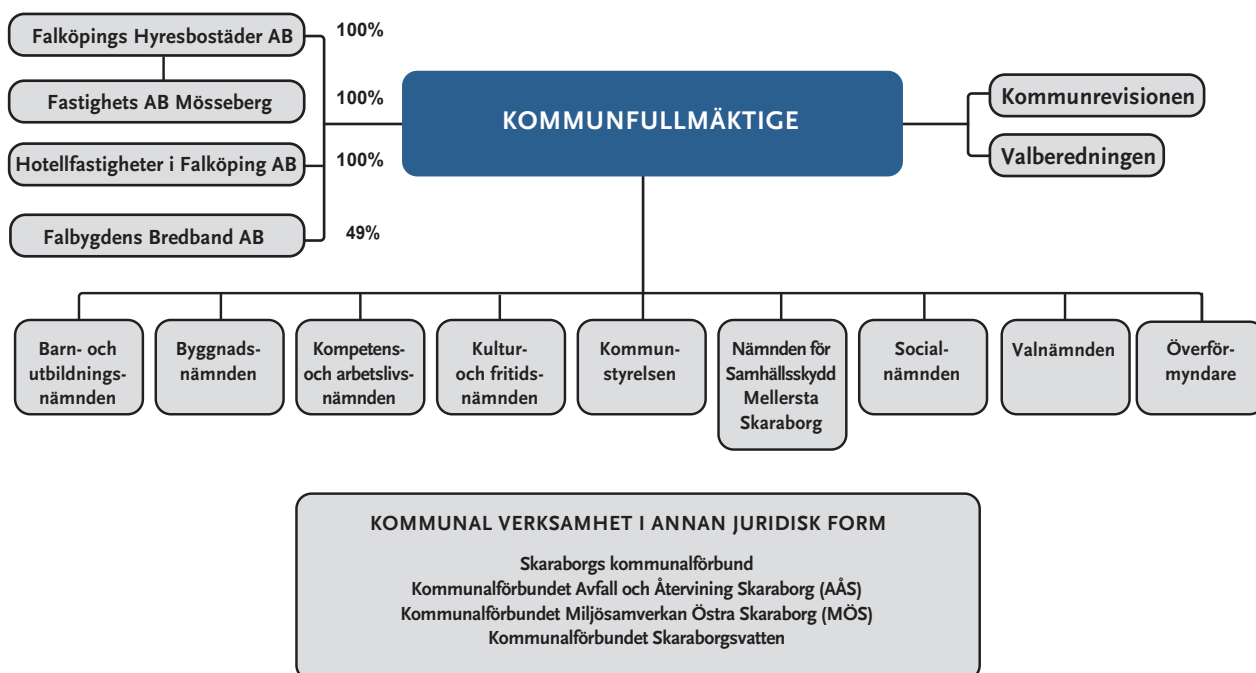
Rapporten sammanställs tre gånger per år; mars, maj och oktober. I rapporten, vilken är framtagen av förvaltningschefer tillsammans med ekonomer, finns en helårsprognos för förvaltningen med korta kommentarer per verksamhetsområde. Dessa rapporter sammanställs sedan av ekonomiavdelningen till en övergripande månadsrapport.

Rapporten är en del i kommunstyrelsens uppsiktsplikt om Falköpings kommuns ekonomiska ställning mellan de officiella delårsrapporterna och återfinns i kommunens styrdokument kopplat till verksamhets- och ekonomistyrning.

Kommunens uppdrag

Falköpings kommun har ansvar för viktiga samhällsfunktioner som en del av den service som samhället ger till sina medborgare. Kommunens verksamheter styrs till stor del av kommunallagens bestämmelser där det framkommer att kommunen ansvarar för barnomsorg, utbildning, socialtjänst och äldreomsorg liksom ansvaret för planering av bostäder, hälsoskydd, miljöskydd och räddningstjänst.

Centralt i kommunallagen är att kommunen genom sitt självstyre får bestämma vad den ska arbeta med och i vilken omfattning, men allt måste ta sin utgångspunkt i att kommunen är till för medborgaren. Syftet är att omsätta och nå nationella krav, statliga och kommunala mål. Kommunen som huvudman fördelar olika ansvarområden tillsammans med budget ut till nämnderna.

Extra månadsrapport per februari

Kommunstyrelsen beslutade den 17 januari att ge kommunledningsförvaltningen i uppdrag att ta fram en extra månadsrapport per februari 2024. Månadsrapporten ska innehålla ekonomiskt utfall per februari samt årsprognos för år 2024.

Ekonomiavdelningen har sammanställt inkomna underlag och årsprognoser från alla förvaltningar samt gjort avstämning utifrån den bokföring som finns att tillgå per februari 2024.

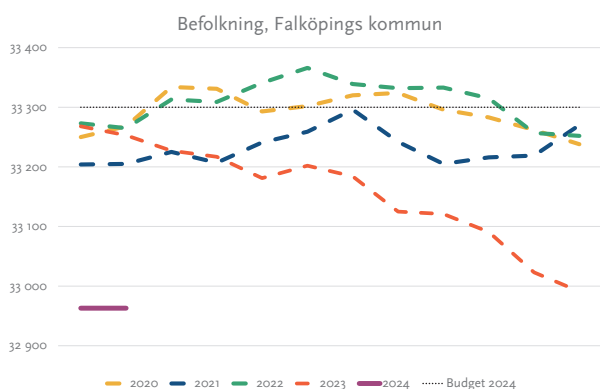
Då flera stora poster inte är bokförda avseende februari och inte heller periodiserade har ekonomiavdelningen valt att plocka bort utfall för driftsredovisningen. Anledningen till detta är dels bokslutsarbetet för år 2023 dragit ut på tiden, dels att det skiljer sig kraftigt hur olika förvaltningar arbetar med utfall. Den ekonomiska uppföljningen i kommunen har tidigare främst fokuserats på årsprognoser snarare än olika perioders utfall. Fördelen med denna extra månadsrapport är detta nu uppmärksammas och åtgärder

kommer att genomföras inför månadsrapport per mars 2024 ska innehålla ett rättvisande resultat för perioden.

Årsprognosen för år 2024 bedöms vara -49,5 miljoner kronor efter en generell justering av resultatet med 25,0 miljoner kronor. Denna justering är gjord av ekonomiavdelningen utifrån utfall för perioden men även att tidiga ekonomiska uppföljningar tenderar att vara mer negativa. Arbetet med årsprognoser skiljer sig mellan förvaltningarna, även detta kommer att diskuteras inför månadsrapport per mars 2024. Sammantaget visar månadsrapporten per februari dyster ekonomisk prognos, dels på grund av påverkan av inflationen, minskad befolkning samt föregående års underskott från Barn- och utbildningsnämndens även påverkar år 2024. Nästa ekonomiska uppföljningen sker till kommunstyrelsen den 17 april.

Befolkningsutveckling

Falköpings kommuns befolkningsutveckling fortsätter vara tyvärr vara negativ och antalet personer var per januari 2024 är 32 963, vilket är en minskning med 28 personer jämfört den 31 december 2023. Kommunens befolkning är nu 337 personer mindre än budgeten för år 2024. Den fortsatta minskningen av medborgare har ingen direkt påverkan på skatteintäkterna för år 2024 då dessa utgår från befolkningsantalet per den 1 november 2023.

Under januari föddes 30 barn i kommunen samtidigt som 38 personer avled. Detta leder till ett födelseunderskott för månaden på -8. Antalet födda är något högre än medelvärdet per månad för de senaste åren, dock brukar födelsetalen vara något högre under våren och sommaren jämfört med höst och vinter.

Antalet som flyttar från kommunen var 140 personer samtidigt som 120 personer flyttade till kommunen, vilket ger ett nettoflyttande på -20 personer. Både antalet som flyttar till och från kommunen är i nivå med månadsmedelvärdet för år 2023.

Driftsredovisning per februari år 2024

Månadsrapport (mnkr)	2024		
	Prognos helår	Budget helår	Prognos-avvikelse
NÄMNDERNAS RAMAR			
Barn- och utbildningsnämnden	-941,5	-911,5	-30,0
Byggnadsnämnden	-1,0	-1,0	-
Kommunstyrelsen	-339,7	-334,0	-5,7
Kompetens- och arbetslivsnämnden	-131,2	-133,5	2,3
Kultur- och fritidsnämnden	-90,4	-89,2	-1,2
Samhällsskydd mellersta Skaraborg	-40,5	-38,8	-1,7
Socialnämnden	-971,3	-957,7	-13,6
Kommunrevisionen	-1,5	-1,5	-
Valnämnden	-1,3	-1,3	-
Överförmyndare	-5,0	-5,0	-
SUMMA NÄMNDERNAS RAMAR	-2 523,4	-2 473,5	-49,9
INTERNA POSTER			
Kommunstyrelsens ej fördelade medel	-12,0	-12,0	0,0
- Oförutsedda driftskostnader	-1,5	-1,5	-
- Ej utfördelad internjustering till nämnd	-6,8	-6,8	-
- Strategiska utvecklingsmedel	-3,7	-3,7	-
- Framtida lokalbehov	-	-	-
Interna kapitalkostnader	47,7	187,7	-140,0
EXTERNA POSTER			
Personalkostnader	-45,8	-45,8	0,0
- Pensionsutbet på ansvarsförbindelsen	-44,0	-44,0	-
- PO-pålägg avvikelse	0,0	0,0	-
- Förändring av semesterlöneskuld	2,0	2,0	-
- Avsättning personalkostnadsökning	-3,8	-3,8	-
Kommungemensamma poster	12,5	12,5	0,0
- Bidrag till statlig infrastruktur (E20 sista år 2025)	-7,5	-7,5	-
- Övriga kommungemensamma poster	20,0	20,0	-
Exploateringsintäkter	10,0	10,0	0,0
Avskrivning av kommunens tillgångar	-30,0	-170,0	140,0
SUMMA INTERNA OCH EXTERNA POSTER	-17,6	-17,6	0,0
Verksamhetens nettokostnad	-2 541,0	-2 491,1	-49,9
TAXEFINANSIERADE VERKSAMHETER			
Taxefinansierad VA	2,8	-	2,8
Biogas-verksamhet	-2,3	-	-2,3
SUMMA TAXEFINANSIERADE VERKSAMHETER	0,5	-	0,5
Verksamhetens nettokostnad	-2 540,5	-2 491,1	-49,4
ÖVRIGA POSTER			
Skatteintäkter	1 694,5	1 706,9	-9,0
Generella statsbidrag	817,3	833,5	-16,2
Finansnetto	-29,5	-29,5	-
- Finansiella intäkter	6,5	6,5	-
- Finansiella kostnader	-36,0	-36,0	-
SUMMA ÖVRIGA POSTER	2 482,4	2 510,9	-25,1
RESULTA (innan övergripande justering)	-58,1	19,8	-74,5
Övergripande justering utfall	-	-	25,0
RESULTAT FÖR ÅR 2024	-58,1	19,8	-49,5

Månadsrapport per februari 2024

I den extra månadsrapporten per februari 2024 vissas inget utfall för perioden i driftsredovisningen. Anledningen till detta beror på att det finns flera större poster som inte bokförts och därför ger en missvisande bild av de ekonomiska nuläget. Detta handlar främst om centrala poster och intern bokföring samt oklarheter kring periodiseringar i månadsrapporten.

En del av denna problematik är kopplat till bokslutsarbete för år 2023 men även behov av gemensamma tolkningar av hur kommunen ska arbeta med periodiseringar av såväl budget som utfall.

Det prognostiserade resultatet för år 2024 visar på ett resultat på -49,5 miljoner kronor. I denna prognos har även en övergripande justering av den ekonomiska prognosen gjorts om 25,0 miljoner kronor. Justeringen grundar sig i utfall för perioden men även utifrån tidigare års erfarenheter av prognosutveckling under året.

Nämnderna

Nämnderna visar på ett underskott om -49,9 miljoner kronor för år 2024.

Interna poster

I årsprognosen beräknas alla budgetmedel på interna poster att förbrukas. Strategiska utvecklingsmedel är uppe för beslut att fördelas ut på kommunstyrelsen den 13 februari och ej utfördelade internjustering till nämnd kommer att budgetväxlas till nämnderna i kommande ärende om budgetramförändring för år 2024. Detta avser främst ej utfördelade internhyreskostnader som inte var klara vid arbetet med gällande flerårsplan.

Interna kapitalkostnader beräknas minskas med 140,0 miljoner kronor vilket är kopplat till den ändrade redovisning som gäller från hösten år 2023 där nämnderna står för den externa avskrivningar direkt istället för att finanserna interndebliter avskrivningen från nämnderna och sen gör den externa avskrivningen centralt.

Den post som kan ge ett överskott för år 2024 är kommunstyrelsens ej fördelade medel avseende oförutsedda driftskostnader. Posten avser 1,5 miljoner kronor för år 2024. Denna post användes inte under år 2023 men prognostiseras i denna månadsrapport att användas under år 2024.

Externa poster

Inom de externa posterna finns främst risker osäkerheter kopplat till 2024 års höjning av personalomkostnadspålägget samt pausad löneöversyn för år 2024. Nämnderna kommer att bli kompenserade för det högre PO-pålägget i kommande budgetramförändringar vilket medför att eventuell avvikelse kommer att synas på externa poster och inte ut på nämnderna. Löneöversynen för år 2024 är utfördelad till nämnderna på 3,3 procent.

I budgetram för år 2024 är merparten av kompensation för årets löneöversyn fördelad, för att utfallet ska harmonisera med budget behöver därför budgetmedel för personalkostnaderna vara periodiserade. Nämnderna kommer även få full kompensation efter genomförd löneöversyn enligt gällande styrdokument, riktlinjer för verksamhets- och ekonomistyrning. Eventuell avvikelse mot budgeterad löneöversyn kommer att synas på externa poster.

VA och Biogas

Biogasverksamheten är prognostiserad att visa ett underskott på 2,3 miljoner kronor för år 2024 samtidigt som den taxefinansierade VA-verksamheten prognostiserar ett överskott om 2,8 miljoner kronor för året.

Finans

SKRs skatteprognos för år 2024 har justerat ner kommunens skatteintäkter och generella statsbidrag om 25,2 miljoner kronor, varav cirka 20,0 miljoner kronor beror på befolkningsminskningen jämfört med flerårsplanen för år 2024-2026.

Övergripande justering utfall

En justering av årsprognosen för år 2024 har gjorts av ekonomiavdelningen baserat på dels utfall inom vissa kostnadslag men även utifrån att tidiga ekonomiska rapporter tenderar att vara mer negativa än faktiskt utfall för året.

Barn- och utbildningsförvaltningen

Resultatrapport (mnkr)	Per februari 2024			Helårsprognos 2024		
	Utfall	Budget	Avvikelse	Prognos	Budget	Avvikelse
Intäkter	34,9	31,4	3,5	199,4	188,2	11,2
Summa intäkter	34,9	31,4	3,5	199,4	188,2	11,2
Personalkostnader	-117,0	-108,3	-8,8	-702,2	-666,6	-35,6
Övriga kostnader	-71,5	-70,7	-0,8	-429,2	-424,1	-5,1
Avskrivning/ finansiella kostnader	-1,6	-1,5	-0,1	-9,5	-9,0	-0,5
Summa kostnader	-190,1	-180,5	-9,7	-1 140,9	-1 099,7	-41,2
Resultat	-155,2	-149,1	-6,2	-941,5	-911,5	-30,0

Månadsrapport (mnkr)	Per februari 2024			Helårsprognos 2024		
	Utfall	Budget	Avvikelse	Prognos	Budget	Avvikelse
Förskola	-16,6	-15,6	-0,9	-100,6	-97,6	-3,0
Grundskola, anp grundskola	-63,2	-59,5	-3,7	-385,9	-365,9	-20,0
Gymnasieskola, anp gymnasie- skola, kulturskola	-20,3	-19,6	-0,7	-127,0	-120,0	-7,0
Central barn- och elevhälsa	-6,9	-6,1	-0,7	-37,8	-37,8	0,0
Central administration	-48,4	-48,3	-0,1	-290,2	-290,2	0,0
Resultat	-155,2	-149,1	-6,2	-941,5	-911,5	-30,0

Viktiga händelser som påverkar utfall och prognos

Thorengruppen har valt att avsluta sin verksamhet vid halvårsskiftet år 2024. Detta kommer få en positiv ekonomisk effekt på nämndens interkommunala kostnader för grundskolan under andra halvåret 2024. Kompensation för höjt PO är inte med i utfallet, men är med i prognosen.

Kommentar på förvaltningens resultat- och månadsrapport

Helårsprognosen för barn- och utbildningsnämnden är en negativ avvikelse mot budget med 30,0 miljoner kronor.

Barn- och utbildningsnämnden gick med ett underskott på över 30,0 miljoner kronor år 2023. Då nämnden också har ett effektiviseringskrav på 1 procent att hantera samt kostnadsökningar som överstiger den generella uppräknings, går nämnden in i år 2024 med en för stor organisation.

Vissa åtgärder vidtogs under hösten och dessa får helårseffekt 2024, så den negativa avvikelsen på personal är mindre än motsvarande avvikelse år 2023. Merparten av de handlingsplaner som ska genomföras kommer dock få effekt under våren eller inför hösten år 2024. Det innebär att när den effekten inträffar kommer det ekonomiska läget för barn- och utbildningsnämnden se bättre ut och prognosen kommer sannolikt skrivas upp flera gånger under året, i nuläget är dock det prognostiserade utfallet enligt ovan.

Förskola

Förskolan har haft en god budgetfölsamhet de senaste åren, men fick en negativ avvikelse mot budget år 2023. Under våren 2023 hade förskolan en positiv avvikelse mot budget vilket innebär att hösten var dyrare än vad underskottet visar. Organisationen man går in i år 2024 med är med andra helårseffekten på den dyrare hösten i kombination med ett barnantal som sjunker. Detta kommer enligt de handlingsplaner som lämnats in hanteras under år 2024, men i nuläget går man mot ett underskott år 2024.

Grundskola, anpassad grundskola

Grundskolan hade ett ansenligt underskott 2023 och precis som i förskolan var hösten dyrare än våren, även om man hela året hade en negativ avvikelse mot budget. Det innebär att även här går man in med den dyrare organisationen från hösten i kombination ett elevantal som minskar. Detta kommer hanteras under år 2024 enligt de handlingsplaner som lämnats in, men i nuläget går grundskolan mot ett större underskott år 2024.

Anpassad grundskola prognostiseras hålla sin budget år 2024.

Gymnasieskola, anpassad gymnasieskola, kulturskola

Ållebergsgymnasiet hade år 2022 en negativ avvikelse mot budget. Åtgärder vidtogs under våren år 2023 och effekten av dessa syntes under höstterminen år 2023. De vidtagna åtgärderna var dock inte tillräckliga för att uppnå balans år 2023 och då färre elever började på Ållebergsgymnasiet under hösten än som slutade i våras, har gymnasiet dessutom en minskad ram utifrån ett sjunkande elevantal. Ållebergsgymnasiet hade i sin planering räknat med ett ökat elevantal under hösten år 2023, så den planerade organisationen var större än det nya elevantalet medgav. Sammantaget innebär detta att helårseffekten av de åtgärder som vidtogs år 2023 inte är tillräckliga för att få Ållebergsgymnasiet i balans. Enligt den handlingsplan som lämnats in kommer detta hanteras under år 2024, men i nuläget går man mot ett underskott år 2024.

Anpassad gymnasieskola samt kulturskola prognostiseras hålla sin budget år 2024.

Central barn- och elevhälsa, central administration

Nämnden hade negativa avvikelser mot budget på flera av de övriga posterna år 2023. Här har det skjutits till budgetmedel både för att täcka differensen mellan budget och utfall år 2023 och för att kompensera de förväntade kostnadsökningarna år 2024. Mot bakgrund av detta förväntas dessa poster vara i balans år 2024.

Åtgärder för att nå budgeterat resultat**Förskola**

Minskad personaltäthet, se över vikarietillsättningen, tillsättning av arbetslagsledare, minskning av extra resurser.

Grundskola

Minskad personaltäthet, omorganisation av klasser och grupper, minskning av extra resurser, ej förlängning av tidsbegränsade anställningar, ej tillsätta tjänster vid pensionsavgång, b-form, minska inköp av läromedel.

Gymnasieskola

Minska inköp av läromedel, minskad personaltäthet, omorganisation av IM.

Centrala poster

Fortsatt anpassning av CFF, rymma eleverna från Thoren Framtid inom befintlig organisation, samtliga kostnader ses över.

Kommunstyrelsen

Resultatrapport (mnkr)	Per februari 2024			Helårsprognos 2024		
	Utfall	Budget	Avvikelse	Prognos	Budget	Avvikelse
Intäkter	87,7	91,0	-3,3	545,6	548,4	-2,8
Summa intäkter	87,7	91,0	-3,3	545,6	548,4	-2,8
Personalkostnader	-45,0	-46,8	1,8	-277,5	-280,4	2,9
Övriga kostnader	-74,4	-74,4	0,0	-418,8	-413,2	-5,6
Avskrivning/ finansiella kostnader	-32,2	-31,5	-0,7	-189,0	-188,8	-0,2
Summa kostnader	-151,6	-152,8	1,2	-885,4	-882,4	-2,9
Resultat	-63,8	-61,7	-2,1	-339,7	-334,0	-5,7
Resultat exkl VA och Biogas	-63,2	-61,7	-1,5	-340,2	-334,0	-6,2

Månadsrapport (mnkr)	Per februari 2024			Helårsprognos 2024		
	Utfall	Budget	Avvikelse	Prognos	Budget	Avvikelse
Kommunövergripande	-8,6	-8,2	-0,5	-34,0	-31,9	-2,1
Kommunledningsstab	-9,1	-8,2	-0,9	-56,2	-49,3	-6,9
Digitalisering och utveckling	-5,2	-5,8	0,6	-34,9	-34,9	0,0
Fastighet och service	-21,1	-20,4	-0,7	-122,1	-122,1	0,0
Samhällsbyggnad	-19,8	-19,1	-0,7	-92,5	-95,8	3,3
VA	-0,9	0,0	-0,9	2,8	0,0	2,8
Biogas	0,2	0,0	0,2	-2,3	0,0	-2,3
Resultat	-63,8	-61,7	-2,1	-339,7	-334,0	-5,7
Resultat exkl VA och Biogas	-63,2	-61,7	-1,5	-340,2	-334,0	-6,2

Viktiga händelser som påverkar utfall och prognos

Under år 2023 påverkades det ekonomiska läget av en mängd olika faktorer både globalt och nationellt. Faktorer så som kraftigt förändrat säkerhetsläge, ökande inflation och ökande inköpspriser på allt från material, drivmedel och livsmedel kommer fortsatt även under år 2024 påverka kostnadsutvecklingen inom kommunstyrelsens ansvarsområden.

Arbete med att skapa en gemensam kommunledningsförvaltning pågår fortsatt efter den sammanslagning som trädde i kraft från 1 januari 2023 då tekniska nämnden upphörde och samhällsbyggnadsförvaltningen gick in under kommunstyrelsen. Under hösten år 2023 följdes arbetet upp och resulterade

i några mindre korrigeringar av organisation från 1 mars 2024 då det går från fyra underliggande verksamhetsområden till att bli tre verksamhetsområden "Utveckling och kvalitet", "Fastighet och service" och "Samhällsbyggnad". HR- och ekonomiavdelningarna kommer kopplas direkt till kommundirektör och kansli- och kommunikationsavdelningarna läggs direkt kopplad till biträdande kommundirektör. Gemensam verksamhetsplan 2024–2026 antogs i januari 2024. Trots att det är tidigt på året så kan vissa avvikelser konstateras inom verksamhetsområdena "digitalisering och utveckling", "fastighet och service", "samhällsbyggnad" inkl. VA och Biogas samt inom "kommunledningsstaben".

Kommentar på förvaltningens resultat- och månadsrapport

Resultatet för kommunledningsförvaltningen januari till februari är ett underskott med 2,1 miljoner kronor. Underskottet beror bland annat på att uttaget av friskvårdsbidraget varit stort under perioden. Även vinterväghållningen har haft högre kostnader än budgeterat. Nytt för år 2024 är att förvaltningens budget periodiseras till de perioder där utfallet normalt bokförs. Till exempel har största delen av budgeten för bidragsgivningen lagts i februari månad eftersom bidraget betalas ut då, budgeten för vinterväghållningen har lagts på vintermånaderna i början på året och på årets sista månader.

Prognosen för kommunstyrelsen visar på ett underskott på totalt minus 5,7 miljoner kronor, utan VA och Biogas minus 6,2 miljoner kronor. Den främsta förklaringen till underskottet kommer ifrån att det i budgetprocessen lagts en stor minusbudget (-8,8 miljoner kronor) centralt för kommunledningsförvaltningen som avser gemensamma besparingsåtgärder att arbeta med under året. Det pågår arbete kring att ta fram åtgärder kopplat till att skapa förutsättningar för budget i balans vilka redovisas nedan under rubriken åtgärder för att nå budgeterat resultat. Hos kommunledningsstaben finns även nämndens reserv på 0,5 procent budgeterad (1,6 miljoner kronor), denna post är inte utnyttjad än utan lyfts fram som ett överskott i prognosen.

Prognosen visar ett överskott för personalkostnader, detta förklaras av fler föräldradigheter än budgeterat samt av sjukfrånvaro.

Kommunövergripande

Prognosen för de kommunövergripande posterna är ett underskott på 2,1 miljoner kronor. Detta förklaras främst av att internhyror för lokaler som kan rivas, försäljas eller annat, nu bokförs i denna verksamhet. Denna post har tidigare redovisats mot finanserna. I prognosen lyfts ökade kostnader för personalstrategiska medel samt ökade personalkostnader för facklig tid. Uppdraget om beredning för framtidens äldreomsorg är inte budgeterat så även där prognostiseras en negativ avvikelse.

Kommunledningsstab

Kommunledningsstabens prognos är minus 6,9 miljoner kronor. Verksamhetsområdet prognostiserar med att hålla budget, förutom HR-avdelningen som prognostiserar ett mindre överskott på grund av sjukfrånvaro. Det stora prognostiserade underskottet kommer ifrån att det i budgetprocessen lagts en stor minusbudget (-8,8 miljoner kronor) centralt för kommunledningsförvaltningen som avser gemensamma besparingsåtgärder att arbeta med under året. Det pågår arbete kring att ta fram åtgärder kopplat till att skapa förutsättningar för budget i balans. Hos kommunledningsstaben finns även nämndens reserv på 0,5 procent budgeterad (1,6 miljoner kronor), denna post är inte utnyttjad än utan lyfts fram som ett överskott i prognosen.

Digitalisering och utveckling

Verksamhetens budget ser, utifrån dessa två månaders perspektiv, ut att följa planen. Det finns några poster med något högre kostnader än förväntat, särskilt för konsulter och licenser, som behöver övervakas noggrant.

Verksamhetens nuvarande form upphör den sista februari. Från mars och framåt så byts namnet och Näringslivsavdelningen flyttar organisatoriskt in i det nya verksamhetsområdet; 'Utveckling och kvalitet'.

Fastighet och service

Verksamhetsområdet har flera olika kostnadsslag som är svåra att prognostisera, exempelvis rörliga elpriser, livsmedel och akuta fel i kommunala byggnader. Prognosen utgår från att dessa priser håller sig på budgeterad nivå och därför ser verksamhetsområdet inte några avvikelser i dagsläget.

Samhällsbyggnad (exkl VA och Biogas)

Under förutsättning att intäkterna följer budgeten prognosticeras ett överskott på 2,8 miljoner kronor. Överskottet förklaras bland annat av minskade personalkostnader till följd av föräldradigheter och sjukfrånvaro. Vinterväghållningen har varit kostsam i början på året och prognosen för den landar på ett underskott om 1,5 miljoner kronor.

VA

På grund av ny beräkning av kapitalkostnader i samband med det nya ekonomisystemet, är prognosen för verksamheten ett överskott på 2,8 miljoner kronor.

Biogas

Verksamheten prognostiserar ett underskott på 2,3 miljoner kronor. Detta är något mindre än tidigare prognostiserats då produktionsstödet beräknas att bli något högre än budgeterat.

Åtgärder för att nå budgeterat resultat

Kommunledningsförvaltningen arbetar vidare med att ta fram åtgärdsförslag till kommunstyrelsen för att skapa en budget i balans. I samband med den nya ekonomiuppföljningen enligt VEP-uppföljning (verksamhet, ekonomi, personal) så arbetas det fram förslag på åtgärder inom respektive verksamhetsområde. Dessa åtgärder kommer sedan att generera en gemensam åtgärdslista för kommunledningsförvaltningen som därefter lyfts upp för eventuella beslut till kommunstyrelsen.

Kommunledningsförvaltningen arbetar med följande åtgärder för att nå budget i balans.

- Att fortsätta arbeta med medvetna val vid inköp av både material och livsmedel för att på så sätt vara kostnadseffektiv med bibehållen kvalitet tex. inköp enligt säsong ger lägre kostnader inom måltider.
- Återhållsamhet kring att åka på konferenser, utbildningar och resor.
- En ny struktur för ekonomiuppföljning.
- Arbeta med fortsatta åtgärder inom Biogasen på går inom arbetsgruppen för biogas. En tillsatt politisk styrgrupp har i uppdrag att ge inriktning i Biogasens fortsatta arbete framåt.
- Arbeta med att ta fram åtgärdslista pågår inom förvaltningen fortsatt.

Kompetens- och arbetslivsnämnden

Resultatrapport (mnkr)	Per februari 2024			Helårsprognos 2024		
	Utfall	Budget	Avvikelse	Prognos	Budget	Avvikelse
Intäkter	5,1	4,7	0,4	39,2	39,5	-0,3
Summa intäkter	5,1	4,7	0,4	39,2	0,0	-0,3
Personalkostnader	-17,5	-17,5	0,0	-105,5	-108,1	2,6
Övriga kostnader	-10,2	-10,6	0,4	-64,2	-64,2	0,0
Avskrivning/ finansiella kostnader	-0,2	-0,1	0,0	-0,7	-0,7	0,0
Summa kostnader	-27,8	-28,3	0,5	-170,4	-173,0	2,6
Resultat	-22,7	-23,6	0,8	-131,2	-133,5	2,3

Månadsrapport (mnkr)	Per februari 2024			Helårsprognos 2024		
	Utfall	Budget	Avvikelse	Prognos	Budget	Avvikelse
Vuxnas lärande	-8,3	-8,6	0,3	-41,2	-42,0	0,8
Arbetsmarknadsenheten	-12,9	-13,4	0,5	-81,1	-82,1	1,0
Förvaltningsgemensamt	-1,5	-1,5	0,0	-8,9	-9,4	0,5
Resultat	-22,7	-23,5	0,8	-131,2	-133,5	2,3

Viktiga händelser som påverkar utfall och prognos

Från och med den 1 januari 2024 sänks nivåerna för lönebidrag för nya anställningar. Det finns olika ersättningsnivåer som alla förändras olika mycket. Det är ett område som förvaltningen måste följa löpande under året och anpassa volymer för att inte överskrida tilldelad budget.

Personalkostnaderna har minskats med 1,2 miljoner kronor i helårsprognosen då nämnden fått information om att den kommer att kompenseras med 1,2 miljoner kronor i utökad budget på grund av höjt personalomkostnadspålägg. Vidare kommer nämnden att kompenseras med 0,6 miljoner kronor i lokal-kostnader. Instruktionen från centralt håll är att ta hänsyn för detta i prognosen redan i februari, men att motsvarande ska dras av i förväntat utfall i stället för att ändra helårsbudget.

Kommentar på förvaltningens resultat- och månadsrapport

En helårsprognos per februari är givetvis väldigt osäker, men utifrån vad nämnden ser idag så är bedömningen att utfallet blir 2,3 miljoner kronor bättre än budgeterat.

Nämnden har enligt direktiv i budgetprocessen avsatt en resultatbuffert motsvarande 850 tkr och ser i dagsläget inget behov av att nyttja den under året. Vidare förväntas lägre personalkostnader än budgeterat vilket beror på vakanser, men också en anpassning till något lägre volymer för subventionerade anställningar. Den senare innebär även lägre intäkter i form av lönebidrag från Arbetsförmedlingen än budgeterat.

Antalet kursdeltagare inom yrkesutbildningar är i nivå med föregående år. Då statsbidragen baseras på producerade poäng är prognosen osäker, men det är sannolikt att budgeterade statsbidrag erhålls.

Förvaltningsgemensamt

Inga större avvikelser att rapportera om. Dock finns en resultatbuffert motsvarande 0,85 miljoner kronor budgeterad centralt vilken nämnden inte ser behov av att nyttja i dagsläget.

Vuxnas lärande

Inom Vuxnas lärande inväntas beslut gällande ett Skolverksprojekt. Det kan även ha en positiv påverkan på ekonomin då befintliga resurser styrs om till projektet. Ingen hänsyn har tagits till detta i prognosen då beslut inte är taget.

Arbetsmarknadsenheten

Utfallet för ekonomiskt bistånd är i linje med budget per 29 februari.

Ingen hänsyn har tagits till den eventuella tilldelningen av strategiska utvecklingsmedel gällande automatisering av handläggningen av ekonomiskt bistånd. Nämnden har ansökt om 0,3 miljoner kronor för år 2024.

Åtgärder för att nå budgeterat resultat

Då prognosen är en positiv resultatavvikelse planeras inga särskilda åtgärder.

Kultur- och fritidsförvaltningen

Resultatrapport (mnkr)	Per februari 2024			Helårsprognos 2024		
	Utfall	Budget	Avvikelse	Prognos	Budget	Avvikelse
Intäkter	3,2	4,1	-0,9	17,5	18,0	-0,5
Summa intäkter	3,2	4,1	-0,9	17,5	18,0	-0,5
Personalkostnader	-8,1	-8,5	0,4	-50,1	-49,8	-0,3
Övriga kostnader	-7,9	-9,4	1,4	-54,7	-54,4	-0,4
Avskrivning/ finansiella kostnader	-0,5	-0,5	0,0	-3,0	-3,0	0,0
Summa kostnader	-16,5	-18,4	1,9	107,8	-107,2	-0,6
Resultat	-13,3	-14,3	0,9	-90,4	-89,2	-1,2

Månadsrapport (mnkr)	Per februari 2024			Helårsprognos 2024		
	Utfall	Budget	Avvikelse	Prognos	Budget	Avvikelse
Stabsenheten	-1,5	-1,3	-0,2	-7,6	-7,6	0,0
Verksamhetsområde Bad & Fritid	-6,8	-7,9	1,1	-51,9	-50,7	-1,2
Verksamhetsområde Kultur	-4,0	-3,9	-0,2	-23,1	-23,1	0,0
Verksamhetsområde Ungdom	-1,1	-1,3	0,2	-7,7	-7,7	0,0
Resultat	-13,3	-14,3	0,9	-90,4	-89,2	-1,2

Viktiga händelser som påverkar utfall och prognos

Per februari 2024 redovisar nämnden ett resultat på 13,3 miljoner kronor i förhållande till budget om 14,2 miljoner kronor. Förvaltningen förutspår i februari ett underskott på 1,2 miljoner kronor ur ett helårsperspektiv, vilket hänför sig till verksamheten Mössbergsbacken.

I jämförelsen med budgeten visar utfallet ett överskott på cirka 1,0 miljon kronor i februari. Detta kan huvudsakligen förklaras av att förvaltningens budget inte är fullständigt periodiserad. De säsongsbetonade huvudverksamheterna genererar ett ojämnt utfall över året. För att anpassa utfallet till budgeten har förvaltningen påbörjat processen med att periodisera budgeten, denna åtgärd kommer att fortsätta under våren för att skapa en årlig budget som bättre återspeglar verksamhetens ekonomiska förlopp över året. Effekten av en

budget som inte är fullt ut periodiserad synliggörs vid intäkterna, samt personal-och övriga kostnader.

Kommentar på förvaltningens resultat- och månadsrapport

Vid februaris månadsrapport framgår att förvaltningen redovisar ett överskott totalt sett. Överskottet är främst resultatet av den jämnt fördelade budgeten för föreningsbidrag över året, som slår på kostnadssidan. Dock sker faktiska utbetalningar ojämnt, med en tydlig koncentration under hösten. Detta resulterar i ett påtagligt överskott under våren. Med införandet av en digitaliserad bidragshanteringsprocess år 2024 kan det dock bli möjligt att jämna ut bidragsutbetalningarna över året, vilket kan påverka budgetperiodiseringen framöver.

Ett faktiskt intäktsbortfall återfinns särskilt hos Mössebergsbacken per februari men underskottet i intäkter tillskrivas även de säsongsbetingade verksamheterna. Vanligtvis är det först i augusti som förvaltningen kan få en tydligare bild av det förväntade utfallet för helåret, då större delen av utfallet för de intäktsberoende verksamheterna har ägt rum. Samtidigt närmar sig säsongen för verksamheten Mössebergsbacken sitt slut vid februari, vilket gör att förvaltningen kan med större säkerhet bedöma det förväntade underskottet eller överskottet för helåret för verksamheten. Det prognostiserade underskottet härleds både till ett förväntat intäktsbortfall och högre kostnader än förväntat, främst relaterat till elkostnader. För år 2024 förväntar sig förvaltningen ett intäktsbortfall om 0,5 miljoner kronor hos Mössebergsbacken. Samtidigt förutspås verksamhetens elkostnader och personalkostnader öka med totalt 0,65 miljoner kronor sammanlagt. Ökade personalkostnaderna uppstår då verksamheten kommer att behöva tillföra en säsongsanställning för att säkerställa en trygg drift och arbetsmiljö. Det samlade intäktsbortfallet och de ökade kostnaderna resulterar i ett prognostiserat underskott på 1,2 miljoner kronor.

Bad & Fritid

Basverksamheten är säsongsbetonad, och det är först när sommarens utfall kan betraktas som förvaltningens kan utge en prognos för helåret.

Inom Fritidsverksamheten noterar man vid februari att verksamhetsplaneringen för året förväntas följas, och det finns ingen tydlig tendens till avvikelser för lokalbokning eller övriga verksamheter. Vid vinterverksamheten, Mössebergsbacken, är balansen av utfallet utmanande. Vid februari ser förvaltningen att trots en avsevärd förbättring av intäkter jämfört med föregående säsong kommer den budgeterade intäkten på 1,8 miljoner inte att uppnås. Förvaltningen förväntar sig intäkter om 1,3 miljoner kronor för året 2024. Samtidigt noteras det att elkostnaderna, baserat på utfall från föregående säsong och nuvarande säsong, är avsevärt högre än förväntat.

Verksamhetsområde Kultur

Biblioteket ser ingen indikation på avvikelse från budget och följer sin verksamhetsplan för året. För kulturarvsavdelningen är både Ekehagen Forntidsby och Falbygdens Museum säsongsberoende verksamheter. Det förväntas att kulturarvsavdelningen kommer att bedriva sin verksamhet inom tilldelad budget och för Ekehagens Forntidsby har bokningarna för skolbesök nått förväntad nivå.

Verksamhetsområde Ungdom

Ungdomsverksamheten ser ingen tendens till avvikelse gentemot budget.

Åtgärder för att nå budgeterat resultat

Förvaltningen har påbörjat arbetet med att granska kostnaderna inom förvaltningen och hur verksamheterna kan arbeta för att öka sina intäkter. Samtidigt utgör verksamheten Mössebergsbacken den stora osäkerhetsfaktorn, och utfallet kan variera betydligt mellan åren beroende på säsongens väderförhållanden.

Samhällsskyddförvaltningen

Resultatrapport (mnkr)	Per februari 2024			Helårsprognos 2024		
	Utfall	Budget	Avvikelse	Prognos	Budget	Avvikelse
Intäkter	10,5	12,5	-2,0	75,1	74,8	-0,3
Summa intäkter	10,5	12,5	-2,0	75,1	74,8	-0,3
Personalkostnader	-13,3	-13,7	0,4	-82,2	-83,6	-1,4
Övriga kostnader	-3,7	-4,7	1,1	-28,5	-28,5	0,0
Avskrivning/ finansiella kostnader	-0,6	-0,5	-0,1	-3,3	-3,3	0,0
Summa kostnader	-17,6	-19,0	1,4	-113,9	-115,3	-1,4
Resultat	-7,1	-6,5	-0,7	-38,8	-40,5	-1,7

Månadsrapport (mnkr)	Per februari 2024			Helårsprognos 2024		
	Utfall	Budget	Avvikelse	Prognos	Budget	Avvikelse
Gemensam Samhällsskydd Mellersta Skaraborg	-14,7	-14,4	-0,3	-86,4	-87,8	-1,4
Driftbidrag SMS	8,0	8,2	-0,2	48,9	48,9	0,0
Verksamhet Falköping SMS	-0,5	-0,2	-0,2	-1,3	-1,6	-0,3
Resultat	-7,1	-6,5	-0,7	-38,8	-40,5	-1,7

Månadsrapport (mnkr)	Per februari 2024			Helårsprognos 2024		
	Utfall	Budget	Avvikelse	Prognos	Budget	Avvikelse
Nämnd- och styrelseverk- samhet	0,0	0,0	0,0	-0,1	-0,1	0,0
Räddningstjänst	-6,1	-5,2	-0,9	-30,0	-31,4	-1,4
Totalförsvaret och samhällsskydd	-0,8	-1,2	0,4	-7,4	-7,4	0,0
Övriga insatser i ordinärt boende	-0,1	0,0	-0,1	0,0	0,0	0,0
Gemensamma verksamheter	-0,1	0,0	-0,1	-0,2	-0,5	-0,3
Resultat	-7,1	-6,5	-0,7	-37,7	-39,4	-1,7

Viktiga händelser som påverkar utfall och prognos

Nya arbetstidsregler påverkar kostnaden för skiftgående personal oavsett om dispensansökan godkänns eller ej. I dagsläget är det oklart hur mycket dyrare det blir. De nya arbetstidsreglerna påverkar också indirekt möjligheten till att arbeta med utveckling och förebyggande arbete.

Verkstaden kommer prognostisera underskott även år 2024 då åtgärder inte får full effekt förrän år 2025.

I budget 2024 beräknades personalomkostnadspålägget till 45,6 procent av lönekostnaden. Detta har

höjts till 47,18 procent och belastar verksamheten, totalt beräknas ökningen kosta ca 0,9 miljoner kronor utöver budget. Kostnadsökningen kommer att kompenseras enligt Falköpings rutin för löneökningar som inte kan påverkas av verksamheten. Kompensationen påverkar även övriga medlemskommuner i form av ökat driftbidrag.

Kommentar på förvaltningens resultat- och månadsrapport

Ledning och nämnd

Budgerad buffert om 0,4 miljoner kronor lyfts fram som ett överskott för att täcka del av underskott i övriga verksamheter.

Räddningstjänst

SMS har lämnat in en dispensansökan för att kunna frångå kravet på ett arbetspass längd, upp till 24 timmar istället för det i kollektivavtalet AB och Bilaga R till maximalt 20 timmar. Detta avhjälp dock inte kravet på dygnsvilotider och veckovilotider som ska följas. För att lösa vilotiderna krävs det från den 1 februari fler personer som är tillgängliga. Inför 2024 uppskattas detta behov till två brandmannatjänster och två styrkeledartjänster för den operativa verksamhetens behov samt även till viss del stödja behovet av tillgängliga avlösare som vakthavande befäl (VB) i ledningscentralen.

Prognosen för år 2024 är väldigt osäker, förutom underskott finns också risk att verksamheten kan tvingas att bryta mot reglerna för vilotider för att klara uppdraget inom LSO.

Förebyggande

Inga avvikelser från budget kända.

Stöd och utveckling

Den 1 februari 2024 började de omtolkade arbetstidsreglerna att gälla vilket innebär skärpningar i viloregler gällande skiftgående personal inom räddningstjänst som ingår i bilaga R. På Kommunernas samordningscentral (KSC), inom enheten för stöd och utveckling, arbetar vakthavande befäl (VB) som omfattas av de skärpta reglerna. Med fem VB och skärpta viloregler finns mycket litet utrymme att "täcka för varandra" i KSC- vid t ex ledigheter, utbildningar och/eller utvecklingsarbete, så som arbetet tidigare organiserats. För att lösa det lagstadgade uppdraget och säkerställa ledning och genomförande av insatser för räddningstjänst, samt möjliggöra ledigheter och kompetensutveckling, samt utvecklingsarbete kopplat till de politiskt beslutade kommer vikarierande VB i KSC att behöva användas i högre utsträckning under år 2024 jämfört med år 2023. Utmaningen med att nyttja vik. VB är att dessa arbetar som styrkeledare i den operativa räddningstjänsten, så när dessa går in i KSC behöver de ersättas i sina ordinarie tjänster.

Arbetsättet med utvecklingsområden, där brandmän engagerar sig i grupper kring olika frågor som är viktiga för Samhällsskydd Mellersta Skaraborg (SMS)

mål- och resultatarbete är ytterligare en utmaning med de skärpta arbetstidsreglerna. Utvecklingsområdena är ett sätt att skapa delaktighet och förstärka den tillitsbaserade styrningen och bygger på brandmännens möjligheter att utföra visst arbete utöver sin ordinarie skiftgång. När det nu blir svårare att göra tid vid sidan av skiftet kommer arbetet kräva att brandmännen i högre utsträckning blir utlösta från sitt ordinarie arbete i samband med arbete kring till exempel barn- och unga, civila insatspersoner och suicidprevention. Detta kommer föranleda ökade kostnader för det socialt förbyggande och riskreducerande arbetet på förvaltningen framöver.

Säkerhet och beredskap

Brottsförebyggande arbetet växer på nationell nivå genom att regeringen kommer med nya verktyg till offentliga och privata aktörer att arbeta med. Under vecka 6 presenterade regeringen strategin Motståndskraft och handlingskraft- en nationell strategi mot organiserad brottslighet. Strategin visar på medvetenheten att den organiserade brottsligheten är systemhotande. Det krävs utöver nationella resurser också lokala förutsättningar för att komma åt problematiken. Det innebär för våra brottsförebyggare att höja eller införskaffa ny kompetens inom nya områden som ska fokuseras på i det brottsförebyggande arbetet.

Informationssäkerhetsarbetet kommer att påverkas i större utsträckning och mer omfattande genom lagstiftningen av The directive om security of network an information system (NIS 2) och Directive on the resilience of critical entities CER direktivet. Hur omfattande kommunerna och informationssäkerhetssamordnare arbete kommer påverkas vet vi inte än, lagstiftningarna kommer presenteras i slutet av februari av MSB.

Verkstad

Det underskott som visats under år 2022 och år 2023 bedöms kvarstå under år 2024, bedömningen är att det kommer ge cirka 0,3 miljoner kronor i underskott på helåret för Falköpings del, då kommunverkstaden endast arbetar åt Falköpings kommun. Eftersom att pensionsavgångar kommer ske under året så kommer kostnaderna att minska framgent men detta kommer synas först under år 2025. Nya områden utreds men bedöms inte kunna täcka den mellanskillnad som uppstått under åren.

Åtgärder för att nå budgeterat resultat

Nämndens stora osäkerhet för år 2024 är de nya arbetstidsreglerna. Under året ska nämnden arbeta med att följa de nya viloreglerna och kommer inte att rekrytera personal under innevarande år för att täcka bristen som uppstår. Detta kommer istället lösas med befintlig personal och övertider. Risk för att kostnaderna ökar är uppenbar och är helt hänförlig till det nya arbetstidsavtalet. Arbeta med att hitta åtgärder för att minimera underskottet pågår.

Stöd och utveckling arbetar aktivt och i dialog med kommunernas förvaltningar för att öka nyttjandegraden av tjänster inne i Kommunernas samordningscentral, för att på så vis skapa ökat budgetutrymme. Arbetet med att färdigställa en kompletterad och justerad prislista utifrån nya och förändrade tjänster är också inne i en slutfas. Sammantaget hoppas enheten på vissa ökade intäkter under år 2024.

Socialförvaltningen

Resultatrapport (mnkr)	Per februari 2024			Helårsprognos 2024		
	Utfall	Budget	Avvikelse	Prognos	Budget	Avvikelse
Intäkter	40,1	40,4	-0,2	243,5	242,1	1,4
Summa intäkter	40,1	40,4	-0,2	243,5	242,1	1,4
Personalkostnader	-129,9	-134,6	4,6	-799,0	-807,5	8,5
Övriga kostnader	-32,6	-64,6	32,0	-411,0	-387,5	-23,5
Avskrivning/finansiella kostnader	-0,9	-0,8	-0,1	-4,8	-4,8	0,0
Summa kostnader	-163,4	-200,0	36,5	-1 199,8	-1 199,8	-15,0
Resultat	-123,3	-159,6	36,3	-971,3	-957,7	-13,6

Månadsrapport (mnkr)	Per februari 2024			Helårsprognos 2024		
	Utfall	Budget	Avvikelse	Prognos	Budget	Avvikelse
Särskilda boenden	-38,7	-44,3	5,5	-269,7	-265,6	-4,1
Hemstöd	-20,0	-13,6	-6,4	-87,6	-81,8	-5,8
HSL	-14,4	-16,7	2,3	-103,2	-100,2	-3,0
Funktionsnedsättning	-29,1	-35,5	6,4	-213,2	-213,0	-0,2
IFO	-20,6	-36,3	15,7	-222,8	-217,8	-5,0
Central administration	-0,4	-13,2	12,9	-74,9	-79,4	4,5
Resultat	-123,3	-159,6	36,3	-971,3	-957,7	-13,6

Viktiga händelser som påverkar utfall och prognos

Utfallet per februari saknar kostnader för hyror och städ i stor omfattning. Dessa bokförs i mars. Likaså är utfallet för personalkostnader bokförda med ett högre PO-pålägg, som kommer att kompenseras för i budget under april.

Kommentar på förvaltningens resultat- och månadsrapport

Intäkter

Under året kommer en översyn av avgifter ske. Arbetet är påbörjat men i dagsläget är det svårt att sia om den ekonomiska effekten. Prognosen på årsbasis omfattar lite högre belopp för sökta statsbidrag än budgeterat.

Personalkostnader

Utfall per februari visar en positiv avvikelse mot budget. Årsbudgeten är fördelad med tolfedelar, medan utfallet varierar mer över årets månader, exempelvis är perioden juni – september relativt dyrare, då många av nämndens verksamheter tar in semestervikarier. I helårsprognosen ligger antaganden om fortsatta vakanser inom vissa verksamheter (ex.vis sjuksköterskor) där det istället blir ökade kostnader för inhyrda konsulter.

Övriga kostnader

Utfallet per februari saknar kostnader för hyror och städ, vilket förklarar cirka 12,0 miljoner kronor av avvikelsen. Likaså saknas bokförda kostnader för inhyrda konsulter och kostnader för hemtjänst avseende februari, totalt cirka 9,0 miljoner kronor. Resterande avvikelse per februari hänförs till kostnader för placeringar inom IFO, HVB och familjehem.

Prognosen tar hänsyn till totala kostnader för hyror och städ. Det som sammantaget ger en negativ avvikelse i helårsprognosen mot budget är ökade bilkostnader, IT-kostnader i form av ökade licensavgifter, samt placeringskostnader.

Särskilda boenden

I utfallet per februari saknas hyres- och städkostnader, vilket förklarar hela avvikelsen. Särskilda boendens nettobudget består till drygt 80 procent av personalkostnader och avvikelsen per februari är -0,6 miljoner kronor vilket i princip motsvarar det bokförda, högre PO-pålägget. Prognosen tar höjd för osäkerheten kring effekten av reglerna om 11-timmars dygnsvila.

Hemstöd

Utfallet per februari saknar intäkter för hemtjänst avseende februari, cirka 7,0 miljoner kronor. Rutinen för ersättning inom LOV innebär att ersättning för en månad kan bokföras tidigast 10 dagar in på nästkommande månad.

Prognosen för hemstöd omfattar ökade kostnader för bilar och även här effekt av 11-timmars dygnsvila.

HSL

Utfallet saknar en månads kostnader för inhyrda konsulter, cirka 1,0 miljoner kronor. Budgeten för förbrukningsmaterial är fördelad med 12-delar, medan

större inköp sker vid ett fåtal tillfällen under året. Prognosen tar höjd för fortsatta konsultkostnader under tiden för rekrytering, sannolikt fram till slutet av sommaren.

Funktionsnedsättning

I utfallet saknas hyres- och städkostnader, cirka 3,6 miljoner kronor. Personalkostnaderna visar en positiv avvikelse på 1,7 miljoner kronor, vilket framför allt härrör från assistans/ledsagnings- och korttidsverksamheterna. Prognosen bedöms i dagsläget motsvara budgeten.

IFO, inklusive biståndsenheten

Budgeten för IFO fick en förstärkning på 5,0 miljoner kronor inför år 2024. Utfallet år 2023 blev ett ekonomiskt underskott på 10,0 miljoner kronor. Fortsatta insatser för att minska placeringar pågår, men totalt sett bedöms prognosen landa på minus 5,0 miljoner kronor. Även om antalet placeringar kan minskas stiger dygnskostnaderna för de placeringar som kvarstår.

I utfallet avseende biståndsenheten saknas kostnader för en månads ersättning för utförd hemtjänst, cirka 9,5 miljoner kronor samt kostnader för LSS ledsagning och personlig assistans, totalt cirka 2,4 miljoner kronor. Intäkter för särskilt boende översteg budget med 1,0 miljoner kronor. Prognosen för biståndsenheten bedöms motsvara budget vid årets slut.

Central administration

Utfallet per februari omfattar centralt placerade medel för löneöversyn att fördela när avtalen är klara, 5,8 miljoner kronor. Intäkter från statsbidrag är bokförda, 5,5 miljoner kronor, kostnaderna har inte börjat bokföras i motsvarande mån ännu.

Prognosen bedöms landa i nivå med fullmäktiges krav på en budgeterad ekonomisk reserv om 0,5 procent av nettobudgeten.

Åtgärder för att nå budgeterat resultat

Nämndens sammanträde i mars kommer att innehålla en halvdag där förvaltningens ledningsgrupp kommer att presentera förslag till åtgärder, samt grupparbete för att hitta underlag till beslut om besparingar. Målet är att hitta åtgärder som ger ett resultat i nivå med budget för år 2024 vid årets slut.

§ 21

Dnr 2023/01180

Antagande av vattentjänstplan för Falköpings kommun

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen godkänner granskningsredogörelse av vattentjänstplan för Falköpings kommun.
- 2 Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att anta vattentjänstplan för Falköpings kommun.

Sammanfattning

Den första januari 2023 ändrades 6 § i lag (2006:412) om allmänna vattentjänster. Ändringen innebär att varje kommun innan den första januari 2024 ska anta en plan för kommunens långsiktiga planering av allmänna vattentjänster.

Kommunledningsförvaltningen har tagit fram förslag till vattentjänstplan och den 14 juni 2023, § 126 beslutade kommunstyrelsen att sända ut planförslaget på samråd mellan den 4 juli och den 31 augusti 2023.

Inkommande synpunkter har bemötts i en samrådsredogörelse och inarbetats i vattentjänstplanen. Vattentjänstplanen sändes ut på granskning mellan den 24 november 2023 och den 22 december 2023. Under granskningstiden inkom yttranden från Miljönämnden östra Skaraborg och Länsstyrelsen Västra Götalands län. Yttrandena innehöll inga ytterligare synpunkter på vattentjänstplanen och därmed bedömer förvaltningen att kommunstyrelsen kan föreslå kommunfullmäktige att anta vattentjänstplanen.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2024-02-01
- Vattentjänstplan för Falköpings kommun 2024
- Bilaga 1 – Vattentjänstplan för Falköpings kommun 2024
- Bilaga 2 - Vattentjänstplan för Falköpings kommun 2024
- Bilaga 3 – Granskningsredogörelse Vattentjänstplan

Antagande av vattentjänstplan för Falköpings kommun

Förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen godkänner granskningsredogörelse av vattentjänstplan för Falköpings kommun.
- 2 Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att anta vattentjänstplan för Falköpings kommun.

Sammanfattning

Den första januari 2023 ändrades 6 § i lag (2006:412) om allmänna vattentjänster. Ändringen innebär att varje kommun innan den första januari 2024 ska anta en plan för kommunens långsiktiga planering av allmänna vattentjänster.

Kommunledningsförvaltningen har tagit fram förslag till vattentjänstplan och den 14 juni 2023, § 126 beslutade kommunstyrelsen att sända ut planförslaget på samråd mellan den 4 juli och den 31 augusti 2023. Inkommande synpunkter har bemötts i en samrådsredogörelse och inarbetats i vattentjänstplanen. Vattentjänstplanen sändes ut på granskning mellan den 24 november 2023 och den 22 december 2023. Under granskningstiden inkom yttranden från Miljönämnden östra Skaraborg och Länsstyrelsen Västra Götalands län. Yttrandena innehöll inga ytterligare synpunkter på vattentjänstplanen och därmed bedömer förvaltningen att kommunstyrelsen kan föreslå kommunfullmäktige att anta vattentjänstplanen.

Bakgrund

Den första januari 2023 ändrades 6 § i lag (2006:412) om allmänna vattentjänster. Ändringen innebär att varje kommun innan den första januari 2024 ska anta en plan för kommunens långsiktiga planering av allmänna vattentjänster.

Kommunledningsförvaltningen har tagit fram förslag till vattentjänstplan som syftar cirka 12 år framåt. Planen har identifierat 25 områden utanför verksamhetsområde för vatten och avlopp. Alla identifierade områden har bedömts utifrån påverkan på människors hälsa, miljön samt möjligheten att anordna allmänna vattentjänster och bebyggelsestryck. Det bedöms inte

finnas behov av allmänna vattentjänster i något av områdena men 2 områden bedöms behöva undersökas närmare.

Det har kartlagts vilka anläggningar för allmänna vattentjänster som riskerar att påverkas negativt vid skyfall och förslag på åtgärder har tagits fram. En undersökning gällande betydande miljöpåverkan har genomförts och genomförandet av vattentjänstplanen för Falköpings kommun kan utifrån denna inte antas medföra en betydande miljöpåverkan.

Kommunstyrelsen beslutade den 14 juni 2023, § 126 att sända ut planförslaget på samråd från den 4 juli till den 31 augusti 2023. Inkommande synpunkter har bemötts i en samrådsredogörelse och inarbetats i vattentjänstplanen. Vattentjänstplanen sändes ut på granskning mellan den 24 november 2023 och den 22 december 2023. Under granskningstiden inkom yttranden från Miljönämnden östra Skaraborg och Länsstyrelsen Västra Götalands län. Yttranden innehöll inga ytterligare synpunkter på vattentjänstplanen.

Förvaltningens bedömning

Framtagande av vattentjänstplan är lagkrav som kommunen ska förhålla sig till. Föreslagen vattentjänstplan har samrått med och granskats av berörda parter enligt lagen om allmänna vattentjänster.

Finansiering och ekonomiska konsekvenser

Planen innebär inga direkta ekonomiska konsekvenser som inte ryms i beslutat budget.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2024-02-01
- Vattentjänstplan för Falköpings kommun 2024
- Bilaga 1 – Vattentjänstplan för Falköpings kommun 2024
- Bilaga 2 - Vattentjänstplan för Falköpings kommun 2024
- Bilaga 3 – Granskningsredogörelse Vattentjänstplan

Beslutet ska skickas till

Länsstyrelsen i Västra Götalands län
Miljösamverkan östra Skaraborg
Anna-Karin Linder, administratör
Josef Ydeskog, planstrateg
Adela Kapetanovic, VA-chef

Adela Kapetanovic
VA-chef

Vattentjänstplan för Falköpings kommun

PLAN

Typ av styrdokument	Plan
Beslutsinstans	Kommunfullmäktige
Diarienummer	KS 2023/1180
Giltighetstid	
Dokumentet gäller för	Samtliga nämnder och förvaltningar i kommunen
Fastställd	
Ersätter	Finns ingen tidigare version av dokumentet
Dokumentansvarig	
Tidpunkt för aktualitetsprövning	

Namn	Roll
Adela Kapetanovic	VA-chef
Rasmus Nyman	VA-ingenjör
Josef Ydeskog	Planstrateg
Emma Stifors	Driftcontroller
Lena Gustafsson	VA-rådgivare, Miljösamverkan Östra Skaraborg
Sweco: Sofia Refsnes Karin Heimdahl Jenny Forsberg	Processledare och rapportförfattare

Innehåll

1.	Inledning.....	7
1.1	Bakgrund och syfte.....	7
1.2	Innehåll.....	8
1.2.1	Långsiktig planering av kommunens VA-utbyggnad	8
1.2.2	Skyfall	8
1.2.3	Långsiktig planering av kommunens allmänna VA-försörjning	8
1.2.4	Undersökning av behov av strategisk miljöbedömning ..	8
1.3	Arbetsätt.....	9
1.3.1	Uppdatering och revidering.....	9
1.4	Befintlig strategisk VA-planering	10
2.	VA-utbyggnad	11
2.1	Identifiering av VA-planområden	12
2.2	Bedömning av möjlighet och behov.....	13
2.3	Klassificering av VA-planområden.....	14
2.3.1	Enskilt VA-område.....	15
2.3.2	VA-bevakningsområde.....	15
2.3.3	VA-utredningsområde	16
2.3.4	VA-utbyggnadsområde	16
2.4	VA-planområden	17
2.4.1	Identifierade VA-planområden.....	17
2.5	Områden med enskilt VA.....	20
2.6	VA-bevakningsområden.....	25
3.	Skyfall.....	27
3.1	Generellt	27
3.2	Skyfallskartering	27
3.2.1	Framtagande av åtgärdsförslag.....	29
3.3	Identifierade VA-anläggningar där risk för översvämning föreligger.....	30
3.4	Ansvar för skyfall	32
4.	Långsiktig planering av kommunens allmänna VA-försörjning	34
5.	Bedömning av betydande miljöpåverkan	37
6.	Sammanställning åtgärder	38
6.1	VA-planområden	38
6.2	Skyfall	38

6.3	Långsiktig planering av kommunens allmänna VA-	
försörjning	38	
Referenser.....		39

Ordlista

Allmän VA-anläggning är en anläggning för vatten eller avlopp som kommunen äger eller har rättsligt bestämmande över och som har anordnats för att uppfylla kommunens skyldigheter enligt lagen om allmänna vattentjänster (LAV). De samlade VA-anläggningarna (för produktion, distribution och omhändertagande) inom en kommuns gränser, för vilka en kommun är huvudman, benämns ”den allmänna VA-anläggningen”. En allmän VA-anläggning kan även benämnas kommunal VA-anläggning.

Allmän VA-försörjning avser VA-försörjning inom allmänt verksamhetsområde för VA. Allmän VA-försörjning kan även benämnas kommunal VA-försörjning.

Avloppsvatten är samlingsnamn för spillvatten och dagvatten från detaljplanerat område.

Avtalsanslutning innebär att ett eller flera hushåll är anslutna till allmänt vatten och/eller avlopp och har ett avtal som styr nyttjandet av tillhandahållna VA-tjänster. Hushåll med avtalsanslutning ligger inte inom verksamhetsområde för allmänt VA.

Dagvatten är ytligt avrinnande regnvatten och smältvatten.

Enskild VA-anläggning är en anläggning eller annan anordning för vatten eller avlopp som inte ingår i kommunal VA eller allmän VA.. Enskilda anläggningar kan finnas för ett hushåll, för flera hushåll tillsammans eller för samfälligheter och föreningar.

Enskild VA-försörjning avser VA-försörjning utanför allmänt verksamhetsområde för VA.

Gemensamhetsanläggning är en enskild VA-anläggning som inrättats för två eller flera hushåll/fastigheter gemensamt.

Huvudman är den som äger en VA-anläggning.

Kommunalt VA-område används i vattentjänstplanen som begrepp på ett område som ligger inom verksamhetsområde för allmän VA-försörjning och där Falköpings kommun är huvudman för vatten- och/eller avloppsförsörjning.

Recipient är en sjö eller ett vattendrag som får motta dagvatten, bräddvatten och renat avloppsvatten.

Spillvatten är vatten från hushåll (toalett, bad/dusch, disk och tvätt) och andra verksamheter (industrier, biltvättar och dylikt).

Statusklassning av vattenförekomster innebär att tillståndet i vattenförekomsten bedömts utifrån kriterier och gränsvärden som fastlagts i vattendirektivet. För grundvattenförekomster bedöms kemisk och kvantitativ status (vattentillgång) och för ytvattenförekomster bedöms kemisk och ekologisk status. Målet är att vattenförekomsterna ska uppnå ”god status” i samtliga avseenden.

VA är ett samlingsnamn för vatten och avlopp.

Vattenförekomst är, enligt vattenförvaltningsförordningen för vatten, den minsta enheten för beskrivning och bedömning av vatten.

Grundvattenförekomster är grundvattenmagasin där det idag tas ut vatten till fler än 50 personer eller där det bedöms vara möjligt att ta ut mer än 10 m³/d. Ytvattenförekomster är sjöar med en yta större än 0,5 km² eller vattendrag som har ett tillrinningsområde större än 10 km². Vattenförekomster presenteras i den nationella databasen VISS (VattenInformationssystem i Sverige). I databasen finns uppgifter om bland annat statusklassificeringar, miljökvalitetsnormer, riskbedömningar och bedömningar av vattenmiljöproblem.

Verksamhetsområde är ett av kommunfullmäktige fastställt geografiskt definierat område, inom vilket kommunen är huvudman för vatten- och/eller avloppsförsörjning. Inom verksamhetsområdet gäller kommunal VA-taxa.

VA-planområden används i vattentjänstplanen som gemensamt begrepp för de områden med sammanhållen bebyggelse som identifierats i arbetet med vattentjänstplanen. VA-planområden delas in i fyra olika typer av områden enligt nedan:

- *Enskilt VA* är ett område som har enskild VA-försörjning med godtagbart omhändertagande av avloppsvatten och godkänt

dricksvatten. Området kan lösas genom enskilda VA-anläggningar även i framtiden, utifrån den kunskap kommunen har om området idag.

- *VA-bevakningsområde* är ett område som har enskild VA-försörjning och som, utifrån den kunskap kommunen har om området idag, sannolikt inte har behov av en förändrad VA-struktur. Bevakning av området behövs för att följa om behovet av en förändrad VA-struktur förändras över tid, utifrån den kunskap kommunen har om området idag.
- *VA-utredningsområde* är ett område som har enskild VA-försörjning och som, utifrån den kunskap kommunen har om området idag, kan ha behov av en förändrad VA-struktur. Utredning behöver utföras för att visa vilka behov som finns samt vilka möjligheter som finns för att förbättra VA-situationen i området, utifrån den kunskap kommunen har om området idag
- *VA-utbyggnadsområde* är ett område som har enskild VA-försörjning och som har behov av en förändrad VA-struktur. När beslut är fattat gällande verksamhetsområde för allmän VA-försörjning och VA-utbyggnaden är utförd blir området Kommunalt VA-område, utifrån den kunskap kommunen har om området idag

1. Inledning

1.1 Bakgrund och syfte

Den lagändring i Lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster (LAV) som trädde i kraft 1 januari 2023 innebar bland annat att alla kommuner i Sverige ska ta fram en vattentjänstplan under 2023.

Huvudsyftet med vattentjänstplanen är att ge förutsättningar för en god planering av Falköping kommuns skyldigheter att ordna allmänna vattentjänster samt att ge berörda möjlighet till insyn och deltagande i processen. Innehållet redovisas i kapitel 1.2 nedan. Arbetet resulterar sammanfattningsvis i att:

- identifierade VA-planområden kategoriseras som enskilt VA-område, VA-bevakningsområde eller VA-utredningsområde,
- risker för den allmänna VA-anläggningen som följd av skyfall identifieras och åtgärder föreslås
- långsiktig planering för behov och åtgärder gällande förbättring av den allmänna VA-anläggningen, tydliggörs
- undersökning genomförs om vattentjänstplanen kan antas medföra betydande miljöpåverkan

Vattentjänstplanen blir ett tillägg till kommunens VA-plan.

Vattentjänstplanen ska visa hur kommunen ska förse kommuninvånarna med VA-tjänster under ett längre tidsperspektiv.

Vattentjänstplanen ska fungera som ett styrande dokument och vara en hjälp i prioritering och utveckling av nya bebyggelseområden samt befintliga områden. Planen kommer även att vara ett stöd i arbetet med översiktsplan, detaljplan samt bygglovshandläggning för att kunna avgöra om verksamheter och bebyggelse är lämpligt inom ett visst område.

1.2 Innehåll

Vattentjänstplanen ska enligt §6b i LAV innehålla

"Kommunens långsiktiga planering av hur behovet av allmänna vattentjänster ska tillgodoses. En vattentjänstplan ska också innehålla kommunens bedömning av vilka åtgärder som behöver vidtas för att de allmänna va-anläggningarna ska fungera vid en ökad belastning på grund av skyfall."

1.2.1 Långsiktig planering av kommunens VA-utbyggnad

Vattentjänstplanen innehåller kommunens långsiktiga bedömning av behovet av nya verksamhetsområden (VA-utbyggnadsplan).

Ändringen i LAV innebär bland annat en ökad flexibilitet för kommunerna. Vid bedömningen gällande om det finns behov av allmänt verksamhetsområde för VA, ska särskild hänsyn tas de till lokala förutsättningarna att tillgodose VA-försörjningen med en godtagbar enskild anläggning med hänsyn till människors hälsa och miljön. Bedömningen i kapitel 2 tar därför hänsyn till möjligheterna att ansluta området till allmänt VA med överföringsledning men även förutsättningarna för att lösa VA-försörjningen med enskilda anläggningar.

Ovan nämnda bedömningskrav innebär potentiellt en ökad utredningsbörda för kommunen då flera områden med enskilda lösningar behöver utredas i syfte att bestämma om de enskilda anläggningarna uppfyller lagkraven.

1.2.2 Skyfall

Vattentjänstplanen innehåller en redogörelse för kommunens bedömning av vilka åtgärder som behöver vidtas för att de allmänna VA-anläggningarna ska fungera vid en ökad belastning som uppkommer vid skyfall. Befintlig skyfallskartering (Sweco, 2023), som upprättats parallellt med vattentjänstplanen, har använts som underlag för att studera påverkan på allmänna VA-anläggningar i Falköpingskommun till följd av skyfall (se kapitel 3).

1.2.3 Långsiktig planering av kommunens allmänna VA-försörjning

Den långsiktiga planeringen av kommunens allmänna VA-försörjning omfattar en kortfattad beskrivning av större förändringar, till exempel en ny vattentäkt, nya verk eller planerad sammanslagning av flera försörjningsområden. Löpande planering för exempelvis förnyelse och beredskap omnämns men redovisas inte i detalj (se kapitel 4).

1.2.4 Undersökning av behov av strategisk miljöbedömning

Enligt 6 kap. miljöbalken ska en strategisk miljöbedömning göras för planer som kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Huruvida en vattentjänstplan kan antas medföra betydande miljöpåverkan avgörs genom

en undersökning i enlighet med kraven i miljöbalken kapitel 6 samt miljöbedömningsförordningen. Undersökningen gällande betydande miljöpåverkan för denna vattentjänstplan redovisas i kapitel 5.

1.3 Arbetssätt

Figur 1 nedan illustrerar de processteg som ingår i arbetet att ta fram/aktualisera en vattentjänstplan. En viktig framgångsfaktor är att skapa en rullande process där identifierade åtgärder planeras och genomförs kontinuerligt.

Vattentjänstplanen ska samrådas och granskas. Kommunen ska enligt §6 c LAV på lämpligt sätt och i skälig omfattning samråda med de fastighetsägare och myndigheter som kan antas ha ett väsentligt intresse av planen samt ställa ut ett förslag till vattentjänstplan för granskning under minst 4 veckor. Hur hänsyn tas till inkomna synpunkter ska också redovisas.

Figur 1. Schematisk illustration över processen att ta fram en vattentjänstplan.

1.3.1 Uppdatering och revidering

Planen är inte bindande, men ska enligt LAV antas av kommunfullmäktige som också, minst vart fjärde år, ska pröva om vattentjänstplanen är aktuell med hänsyn till behovet av allmänna vattentjänster (Regeringen, 2023). I Falköping är det kommunledningsförvaltningen som ansvarar för att driva arbetet gällande aktualisering av vattentjänstplan.

1.4 Befintlig strategisk VA-planering

2021 fastställde kommunfullmäktige en strategisk VA-plan för Falköpings kommun. Arbetet påbörjades med en nulägesbeskrivning som redovisades i en VA- översikt (2018) och fortsatte sedan med resterande delar av VA-planen. Under arbetet identifierades behovet av fördjupat arbetet inom fyra områden för vilka mer detaljerade delrapporter arbetats fram. Delrapporter för reservvatten, VA-utveckling utanför verksamhetsområdet samt brand- och släckvatten är inkluderade i VA- planen. Det är främst delrapporten för VA-utveckling utanför verksamhetsområdet som varit ett viktigt underlag för arbetet med vattentjänstplanen. Denna del utgår ur VA planen.

I *VA-planen* presenteras VA-strategier som tydliggör kommunens viljeriktning och strategiska vägval. Under arbetet identifierades åtgärder som krävs för att uppnå strategierna. Planen utgör ett underlag för fortsatt verksamhetsplanering och budgetarbete.

En viktig utgångspunkt för den strategiska VA-planeringen och föreliggande vattentjänstplan är kommunens översiktsplan, som vägleder beslut om mark- och vattenanvändning. Översiktsplanens övergripande mål är att ge förutsättningar för planering av ett långsiktigt hållbart samhälle utifrån ett socialt, ekonomiskt och ekologiskt perspektiv. Vattenförsörjning, avlopp samt dagvattenhantering är viktiga delar för att uppnå detta. Den planerade utvecklingen av kommunen behöver kontinuerligt kopplas till långsiktiga utvecklingen av vatten- och avloppsförsörjningen så att dessa harmoniserar med varandra.

2. VA-utbyggnad

Det är 6 § Lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster (LAV) som reglerar kommunens skyldighet att förse ett område med allmänna vattentjänster. Lagtexten från § 6 LAV lyder som följer:

6 § Om det med hänsyn till skyddet för människors hälsa eller miljön behöver ordnas vattenförsörjning eller avlopp i ett större sammanhang för en viss befintlig eller blivande bebyggelse, ska kommunen

1. bestämma det verksamhetsområde inom vilket vattentjänsten eller vattentjänsterna behöver ordnas, och

2. se till att behovet snarast, och så länge behovet finns kvar, tillgodoses i verksamhetsområdet genom en allmän va-anläggning.

Vid bedömningen av behovet enligt första stycket ska särskild hänsyn tas till förutsättningarna att tillgodose behovet av en vattentjänst genom en enskild anläggning som kan godtas med hänsyn till skyddet för människors hälsa och miljön.

Enligt 6 § LAV, har kommunen ett ansvar att ordna vattentjänster (dricks- och/eller avloppsvatten) för bebyggelse som tillsammans bildar ett större sammanhang, om risk för människors hälsa eller miljön föreligger. Vid bedömning av behov ska särskild hänsyn tas till förutsättningar för att kunna tillgodose behovet av en vattentjänst. Fokus vid bedömningen är skyddet för människors hälsa och miljö, lösningen kan vara en enskild anläggning eller överföringsledning.

Om en gemensam anläggning kan svara för områdets behov av vattentjänster finns inget behov av förändrad VA-försörjning för tillfället och därmed saknas stöd i 6 § LAV om att införliva området i verksamhetsområdet. Detta kan dock ändras om förutsättningarna för området förändras eller om avtal om anslutning mellan kommunen och föreningen skulle upphöra. Förhållandet kan också ändras om föreningen önskar upphöra eller upplöses av annan orsak.

Eftersom kommunens samhällsbyggnadsprocess går hand i hand med planering av VA-försörjning är det viktigt att skapa förutsättningar för ett ökat handlingsutrymme genom att i god tid identifiera potentiella § 6-områden och skapa en långsiktig plan för VA-utbyggnaden. Utan en plan för detta riskerar kommunen att ställas inför förelägganden från Länsstyrelsen enligt 51 § LAV om att inrätta allmänna vattentjänster i områden där avsikten inte varit att bygga ut allmänt VA, eller där planen har varit att göra det vid ett senare tillfälle. Då minskar kommunens kontroll över VA-taxans utveckling. En god VA-planering ger kommunen möjlighet att påverka i vilken ordning olika områden ska anslutas till den allmänna VA-försörjningen.

I denna del av vattentjänstplanen som handlar om VA-utbyggnad presenteras en bedömning av områden som i dag ligger utanför verksamhetsområdet för allmän VA-försörjning i Falköping och som har, eller kan komma att få, ett behov av att lösa försörjningen av dricksvatten eller spillvatten i ett större sammanhang.

2.1 Identifiering av VA-planområden

Fastigheter inom verksamhetsområde för allmän VA-försörjning tillhör allmänt VA-område. Fastigheter i mycket gles bebyggelse, utanför allmänt verksamhetsområde, tillhör enskilt VA-område. Mellan dessa två ytterligheter finns områden med tät bebyggelse där det är enskild VA-försörjning idag.

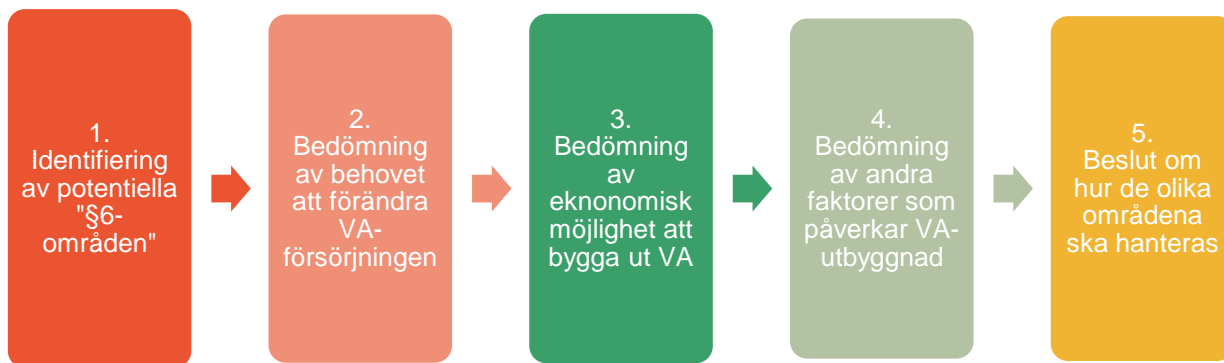
I denna del av vattentjänstplanen identifieras områden som skulle kunna utgöra så kallade ”större sammanhang”. Dessa områden benämns vidare som VA-planområden. I VA-planområden kan det finnas grund för att tillämpa 6 § LAV.

Det finns otydligheter i lagen kring vad som krävs för att bebyggelse ska utgöra ett så kallat större sammanhang. I förarbetena till lagen nämns 20–30 hushåll medan rättspraxis visar att så få som 8 hushåll kan utgöra ett större sammanhang. Detta visar på att det är svårt att ange ett schablonvärde för vad som anses med ett större sammanhang, vid bedömningen ska nu- eller framtida behov av hälsoskydd värderas. Bedömningen är komplex och en avvägning behöver genomföras i det enskilda fallet.

Gällande avstånd mellan husen anger rättspraxis i ett fall att 300 meter var för långt för att utgöra del av större sammanhang medan ett annat fall visade att 150–200 m var applicerbart.

VA-planområden i Falköping utgörs av områden som pekats ut i tidigare genomförd GIS-analys i samband med VA-planen och består av bebyggelsegrupper som uppfyller följande kriterier; 10 hus eller fler med ett avstånd om 100 meter eller mindre mellan husen. Bebyggelsestrukturen i kommunen har inte ändrats i den omfattningen att en ny GIS-analys bedömdes vara motiverad. I samband med revidering av VA-utbyggnadsplanen avses dock en ny GIS-analys genomföras. Befintlig analys har även kompletterats med områden som pekats ut av länsstyrelsen i samband med deras översyn. Dessa områden utgörs av kluster av 20 hus med ett avstånd om 150 meter eller mindre mellan husen där försörjningen av dricksvatten och omhändertagandet av spillvatten sker med enskilda anläggningar. De enskilda anläggningarna kan vara brunnar och avloppsanläggningar för enstaka hushåll eller grupper av hushåll. Om en grupp fastigheter har gått samman och bildat en förening eller gemensamhetsanläggning för samtliga eller vissa fastigheter i ett område har den gemensamma anläggningens kapacitet och status bedömts.

I Figur 1 beskrivs den arbetsgång som använts vid bedömning av identifierade VA-planområden.

Figur 2 Arbetsgång för bedömning av VA-planområden.

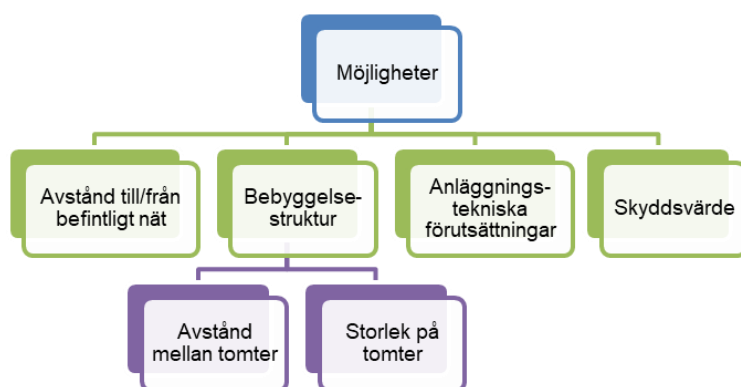
2.2 Bedömning av möjlighet och behov

De områden som utgör VA-planområden bedöms med avseende på flera kriterier som tillsammans ger en bild av områdets ”behov av en förändrad vattenförsörjning eller avloppshantering”. Detta görs för att tydligt kunna redovisa vilka områden som är mest angelägna att arbeta med. Det ger också en grund för prioritering av eventuell anslutning till allmän VA-försörjning eller andra förbättrande åtgärder. Klassningen av VA-planområdena görs utifrån en kvalitativ bedömning av olika kriterier som sedan inarbetas i en bedömningsmodell. Kriterier avseende behovet visar hur angeläget det är att ett område får en förändrad VA-försörjning, se Figur 3.

Figur 3 Kriterier vid bedömning av behov av förändrad vattenförsörjning och avloppshantering

Kriterier avseende möjligheten indikerar hur kostsamt det är att ansluta ett område till allmän VA-försörjning genom överföringsledningar till den befintliga allmänna VA-anläggningen, se Figur 4

Figur 4 Kriterier vid bedömning av möjligheter till förändrad vattenförsörjning och avloppshantering

Med utgångspunkt i VA-planområdenas behov, möjlighet och ytterligare påverkansfaktorer kategoriseras de som ett av alternativen i Figur 5. Eftersom bedömningen görs utifrån tillgängliga underlag behöver dessa uppdateras när ytterligare underlag framkommer eller då förutsättningarna förändras.

Med den möjlighet som är förknippad med VA-utbyggnad i olika områden, tillsammans med den del som utgör bedömning av behov, kan, som ovan nämnt, ett resonemang föras kring prioriteringsordning och takten för VA-utbyggnad. I det här fallet analyseras möjligheten för anslutning till allmänt VA via överföringsledning till den befintliga allmänna VA-anläggningen. Syftet med denna bedömning är inte att ta fram en kostnad för VA-anslutning av respektive område utan att visa bilden bakom kostnaden, dvs i vilka aspekter är möjligheten för VA anslutning god och var är möjligheterna mer utmanande.

För mer information om bedömningsmodellen och parametrar se bilaga 2.

2.3 Klassificering av VA-planområden

Genom att följa ovanstående arbetssätt har identifierade VA-planområden bedömts och klassificerats (se Figur 5 och kap 2.3.1-2.3.4 nedan).

Behovet i Falköping har bedömts utifrån en viktning mellan de olika kriterierna samhälle, hälsa och miljö. Samhälle har ansetts ha en lägre dignitet än de andra parametrarna då bebyggelsestrycket i flertalet VA-planområden är lågt. Kriterierna hälsa och miljö har viktats högt då de anses ha högst dignitet i bedömningen. Viktningen mellan parametrarna har därför satts till följande: Samhälle 20%, Hälsa 40% och Miljö 40%. Den totala viktning av fritidsboende har därefter klassats ner med 50 % med motiveringen att de har en lägre påverkan och behov jämfört med permanentboenden.

Parametrarna som representerar möjlighet till utbyggnad består av:

- längd på överföring till befintligt nät
- bebyggelsestruktur i området

- anläggningstekniska förutsättningar
- samordningsvinster
- skyddsvärde

Den mest kostnadsdrivande parametern i Falköping är längd på överföringsledning till befintligt nät. Med anledning av detta har denna parametern viktats upp till 40%. Bebyggelsestruktur, anläggningstekniska förutsättningar samt skyddsvärde har viktats till vardera 20% medan samordningsvinster inte har tagits med i analysen och har därför viktats till 0%. Vid vidare utredning kommer samordningsvinster att beaktas.

Figur 5 Beskrivning av de olika kategorierna för VA-planområden.

2.3.1 Enskilt VA-område

Ett enskilt VA-område är ett område med en sådan karaktär att godtagbart omhändertagande av avlopp och tjänligt dricksvatten kan lösas genom enskilda VA anläggningar idag så väl som i framtiden. I områden med enskilt VA är det respektive fastighetsägares, alternativt VA-förenings, ansvar att försörjningen av dricksvatten och omhändertagandet av spillvatten och dagvatten fungerar tillfredsställande.

2.3.2 VA-bevakningsområde

Ett VA-bevakningsområde är ett område som idag har enskild VA-försörjning och som utifrån den information kommunen har, fungerar tillfredsställande i dagsläget. Om bebyggelsen skulle utökas eller förändras är det dock inte självklart att vatten- och avloppssituationen kommer att fungera tillfredsställande.

Kommunen bör därför bevaka till exempel utsläpp av spillvatten från området, antalet tillkommande bygglov eller förändring i nyttjande av

bebyggelsen. När ett bevakningsområde förändras kan det klassas om till VA-utredningsområde eller VA-utbyggnadsområde.

2.3.3 VA-utredningsområde

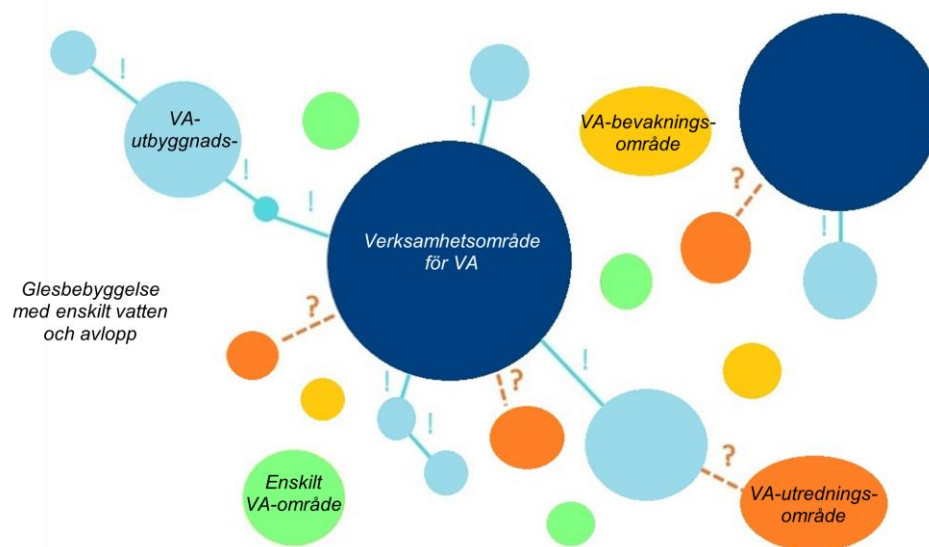
I områden som klassas som VA-utredningsområde finns osäkra parametrar som behöver utredas vidare innan beslut kan fattas kring hur området ska kategoriseras. Det kan bero på stora osäkerheter kopplat till behovet av förändrad VA-försörjning. Det kan även bero på att möjligheten till anslutning med överföringsledning är mycket låg vilket gör att alternativa lösningar behöver utredas vidare.

VA-utredningsområde är ett temporärt tillstånd. När utredningen är utförd klassificeras området till VA-utbyggnadsområde, VA-bevakningsområde eller enskilt VA-område. Att en utredning görs innebär inte per automatik att en allmän VA-utbyggnad blir aktuellt.

2.3.4 VA-utbyggnadsområde

Ett VA-utbyggnadsområde är ett område som idag har enskild VA-försörjning men som har behov av en förändrad VA-struktur. Hela eller delar av VA-utbyggnadsområdet planeras att införlivas i verksamhetsområde för allmänna dricks- och/eller spillvattentjänster.

För VA-utbyggnadsområdet bör även behovet av allmänt dagvatten utredas. Behovsutredningen ska grundas i 6 § LAV och identifiera huruvida det föreligger ett behov av allmän dagvattenhantering ur miljö – eller hälsoperspektiv.

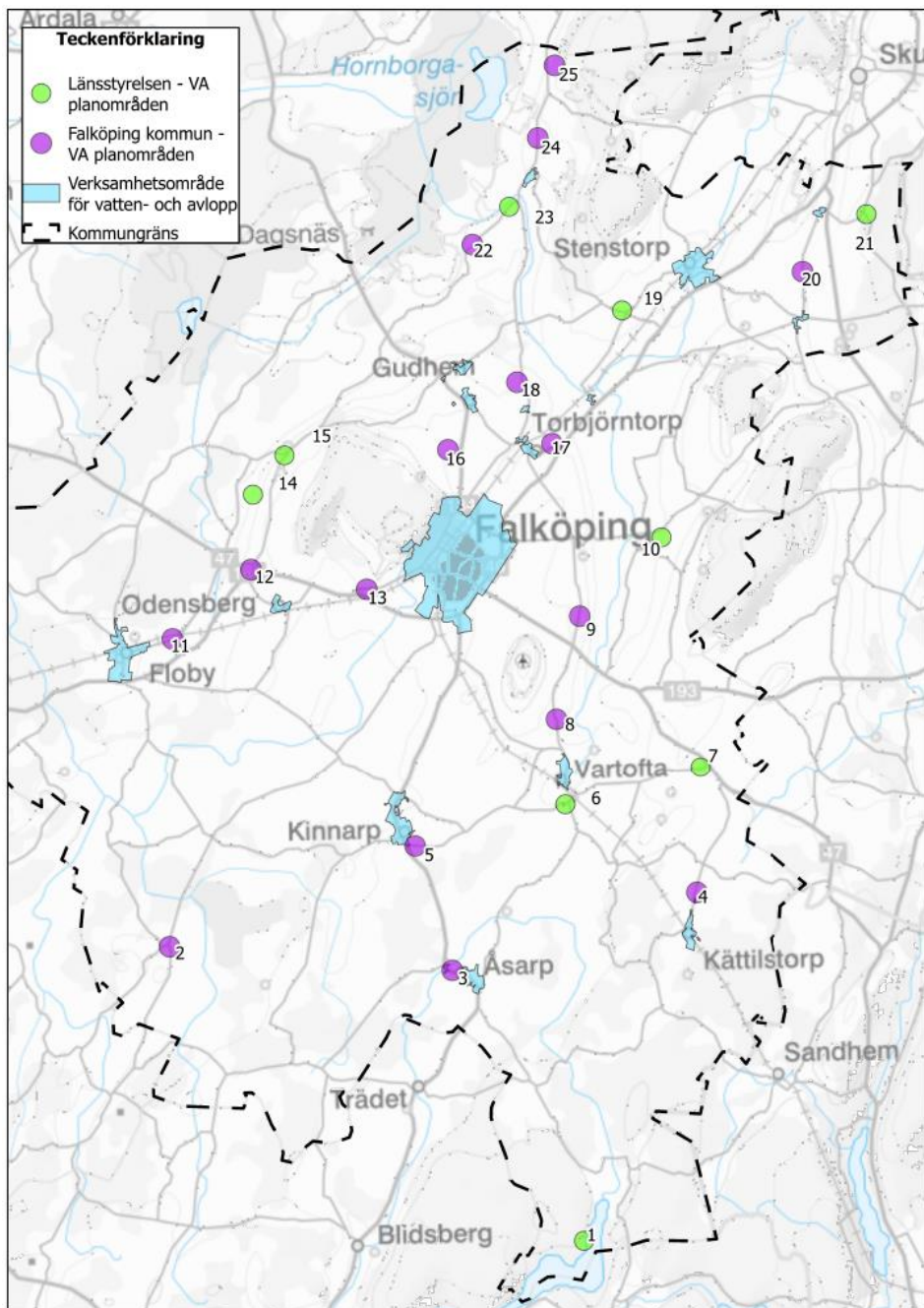
Figur 6 Schematisk figur över de fyra olika områdestyperna och verksamhetsområde för VA.

2.4 VA-planområden

2.4.1 Identifierade VA-planområden

I Figur 7 nedan redovisas vilka VA-planområden som har identifierats genom tidigare genomförd GIS-analys samt de områden som har pekats ut av Länsstyrelsen. Utpekade områden enligt GIS-analys har identifierats med ett urval baserat på 10 hus med maximalt 100 meter mellan husen. Utpekade områden enligt Länsstyrelsen har identifierats med ett urval baserat på 20 hus med maximalt 150 meter mellan husen. Notera att VA-planområdenas utbredning inte är likställt med eventuellt framtidens verksamhetsområdes utbredning. I efterföljande behovsutredning fastställs vilka fastigheter som bör ingå i respektive VA-planområdet.

Genom GIS-analysen beskriven i kapitel 2.12.1 samt Länsstyrelsens översyn har 25 VA-planområden identifierats.

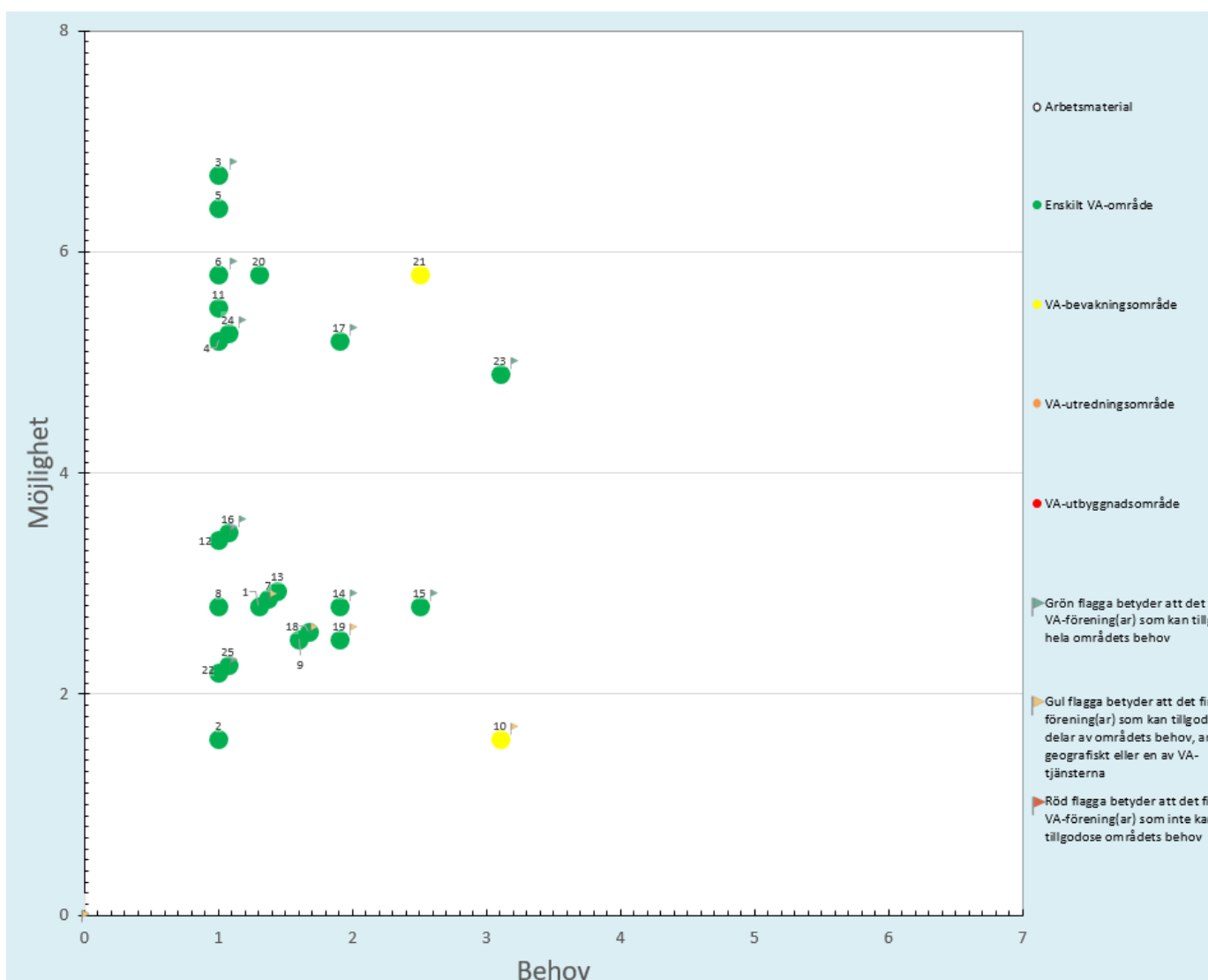

Figur 7 Identifierade VA-planområden genom tidigare kommunal GIS-analys (markerat i lila) och områden utpekade av Länsstyrelsen (markerade med grönt). Vissa områden finns med i båda analyserna men med olika utbredning. Utbredning av respektive område framgår i kap 2.5

Behovet av och möjligheten till en förändrad VA-försörjning i kommunens VA-planområden sammanfattas i Figur 8 och Figur 9. Behovet har analyserats utifrån den viktning mellan behovskriterierna som beskrivs i kap 2.3

Resultatsammanställning					
Allmänt		Behov		Möjligheter	
Område nr.	Namn	Prioriteringspoäng (1-10)		Prioriteringspoäng (1-10)	
1	Nabben	1,3		1,3	2,8
2	Jäla	1,0		1,0	1,6
3	Alvared	1,0		1,0	6,7
4	Yllestad	1,0		1,0	5,2
5	Lagerstorp	1,0		1,0	6,4
6	Vartofta-Solliden	1,0		1,0	5,8
7	Kälvene	1,4		1,3	2,9
8	Slöta	1,0		1,0	2,8
9	Karleby	1,6		1,6	2,5
10	Äsle	3,1		3,1	1,6
11	Sörby	1,0		1,0	5,5
12	"Bogrens" Gökhem	1,0		1,0	3,4
13	Skyberg	1,4		1,3	2,9
14	"Skår"	1,9		1,9	2,8
15	Vilse Kleva	2,5		2,5	2,8
16	Jättene	1,1		1,0	3,5
17	Balltorp	1,9		1,9	5,2
18	Johannedal	1,7		1,6	2,6
19	Segerstad	1,9		1,9	2,5
20	Dala station	1,3		1,3	5,8
21	Brobacken/Knölen	2,5		2,5	5,8
22	Sätuna	1,0		1,0	2,2
23	Hornborga	3,1		3,1	4,9
24	Bolum	1,1		1,0	5,3
25	Bäckagården (Norr om Bjällum)	1,1		1,0	2,3

Figur 8 Bedömning av respektive områdes behov och möjlighet till förändrad VA-försörjning

Figur 9 Diagram som redovisar Va-planområdenas behov och möjlighet till ändrad VA-försörjning

Tabellerna i kapitel 2.5 och 2.6 redovisar resultatet av den klassning som är gjord utifrån VA-situationen i respektive område. I kapitel 2.5 redovisas de områden som klassas som enskilt VA-område, dessa områden presenteras med grön färg i figur 9. I kapitel 2.6 redovisas VA-bevakningsområdena, dessa områden presenteras i gul färg i figur 9.

2.5 Områden med enskilt VA

Skyddsnivån för grundvatten är hög med hänsyn till kemisk status.

Enskilt VA-område		
Nr	Namn	Kommentar
1	Nabben	Området har ett medelhögt antal bostäder (29 st), varpå ca 10% utgörs av permanentboende. Den höga andelen fritidsboende i

		området bedöms medföra en lägre belastning på recipienten. Området har hög skyddsnivå pga att husen ligger tätt vilket medför många punktutsläpp. I övrigt normal, några bedömningskriterier i VISS för recipienten Lönern talar om övergödning. Området har enligt inspektion godtagbara avlopp som klarar hög skyddsnivå. Dricksvatten tillses via förening <u>utan anslutning till den allmänna anläggningen</u> , och vattenkvaliteten- och kvantiteten anses som god.
2	Jäla	Området har ett lägre antal bostäder (12 st). Dricksvattenkvaliteten och kvantiteten bedöms som god. Vattentjänsterna tillgodoses enskilt på varje fastighet. Ingen tillkommande bebyggelse sedan 1970-talet. Skyddsnivån för området är normal, inget vatten i närheten och ganska gles bebyggelse. Recipient för området är Lidån.
3	Alvared	Området har ett lägre antal bostäder (14 st). Vattentjänsterna tillgodoses via gemensamhetsanläggning för både vatten- och spillvatten med anslutning till den allmänna anläggningen. Området ansluter till recipienten Ätran som är påverkad, dock inte av övergödning. En tillkommande byggnad sedan 1970-talet.
4	Yllestad	Området har ett lägre antal bostäder (12 st). Dricksvatten kvaliteten- och kvantiteten bedöms som god. Vattentjänsterna tillgodoses enskilt på varje fastighet. Området har en normal skyddsnivå, inget vatten i närheten av området samt mestadels goda avstånd mellan husen. Ingen tillkommande bebyggelse sedan 1980-talet. Recipient för området är Havrebäcken – Tidån.
5	Lagerstorp	Området har ett lägre antal bostäder (10 st). Dricksvatten kvaliteten- och kvantiteten bedöms som god. Vattentjänsterna tillgodoses enskilt på varje fastighet. Området har normal skyddsnivå och är inspekterat varpå 50% har åtgärdat bristerna och resterade förväntas utföra åtgärder inom två år. Recipient för området är en bäck vid Kinnarp som rinner mot Lidån.
6	Vartofta-Solliden	Området har ett lägre antal bostäder (12 st). Enligt GIS-analys från Länsstyrelsen har detta område 35 bostäder men efter utsök på adresspunkter konstaterades det byggnader som inte utgjorde bostadshus har tagits med i analysen varpå antal bostäder inom området anges till 12 st. Dricksvatten kvaliteten- och kvantiteten bedöms som god. Skyddsnivån för området är övervägande normal. Vattentjänsterna tillgodoses via gemensamhetsanläggning för både vatten- och spillvatten ansluten till den allmänna anläggningen för de flesta fastigheterna i området. Recipienten är Åsakabäcken - Ätran.
7	Kälvene	Området har ett medelhögt antal bostäder (19 st). Dricksvatten kvaliteten- och kvantiteten bedöms som god. Vattentjänsterna

		tillgodoses enskilt på varje fastighet, i vissa fall genom enklare lösningar. De enskilda spillvattenlösningarna inom området är inventerade och åtgärdade. Skyddsnivån för området bedöms som högt då bebyggelsestrukturen är tät. Ingen tillkommande bebyggelse sedan 1940-talet. Recipient för området är Flinkabäcken – Lidan.
8	Slöta	Området har ett lägre antal bostäder (12 st). Dricksvatten kvaliteten- och kvantiteten bedöms som god. Vattentjänsterna tillgodoses enskilt på varje fastighet. Skyddsnivån för området är normal. Ingen tillkommande bebyggelse sedan år 1980. Recipient för området är Flän - Lidan.
9	Karleby	Området har ett lägre antal bostäder (11 st). Inom området finns två föreningar för vatten, där den ena är ansluten till Skarabordsvatten och den andra har en egen vattentäkt. Det finns god vattenkvantitet i området, eventuellt vissa mindre kvalitetsproblem inom området.-Området har normal skyddsnivå. Recipient för området är Flän - Lidan.
11	Sörby	Området har ett lägre antal bostäder (10 st). Dricksvatten kvaliteten- och kvantiteten bedöms som god. Vattentjänsterna tillgodoses enskilt på varje fastighet. Området närmast Salaholmsbäcken har hög skyddsnivå. Statusen på de enskilda spillvattenanläggningarna är godtagbara och de flesta har åtgärdats efter tillsyn. Recipient för området är Salaholmsbäcken - Lidan.
12	Bogrens Gökhem	Området har ett lägre antal bostäder (11 st). Dricksvatten kvaliteten- och kvantiteten bedöms som god. Vattentjänsterna tillgodoses via en nyanlagd gemensamhetsanläggning för både vatten- och spillvatten anslutet till den allmänna anläggningen för de flesta fastigheterna i området. Inom området finns obebodda, så kallade ödehus. Hög skyddsnivå bedöms eftersom bebyggelse är samlad. Recipient för området är Källarsabäcken - Lidan
13	Skyberg	Området har ett lägre antal bostäder (13 st). Dricksvatten kvaliteten- och kvantiteten bedöms som god. Vattentjänsterna tillgodoses enskilt på varje fastighet, med undantag för tre fastigheter som har enskilda avtalsanslutningar för kommunalt vatten. Området är inte känsligt, men det finns skyddade områden i anslutning till området. Där bebyggelse är tät bedöms skyddsnivå som hög. Visst bebyggelsestryck i området och bygglov har godkänts för ett mindre antal bostäder under 2000-talet. Recipient för området är Lidan.
14	Skår	Området har ett medelhögt antal bostäder (20 st) varav ungefär hälften utgörs av fritidsboenden. Vattentjänsterna tillgodoses via gemensamhetsanläggning för både vatten- och spillvatten för de

		flesta fastigheterna i området. Gemensamhetsanläggningen för vatten förses från kommunens allmänna anläggning och spillvattenanläggningen är inkopplad till Vilske-Kleva ARV. Samtliga enskilda spillvattenanläggningarna har åtgärdats under 2015-2016. Skyddsnivån för området är hög då det är fosforkänsligt och nära till sedimentärt berg. Dock bedöms påverkan från området vara lågt. Recipient för området är Färbrobäcken-Lidan.
15	Vilske Kleva	Området har ett högre antal bostäder (32 st). Vattentjänsterna i området tillgodoses via gemensamhetsanläggning för både vatten- och spillvatten där vattenförsörjningen sker från kommunens allmänna anläggning. Spillvattenhanteringen sker genom eget reningsverk. Skyddsnivån för området är hög då det är fosforkänsligt och nära till sedimentärt berg samt utgör naturreservat. Dock bedöms påverkan från området vara lågt. Bebyggelsestrycket i området bedöms som lågt. Recipient för området är Bjurumsån - Lidan
16	Jättene	Området har ett lägre antal bostäder (13 st). Vattentjänsterna för de flesta bostäderna i området tillgodoses via gemensamhetsanläggning för både vatten- och spillvatten anslutna till den allmänna anläggningen. Det bedöms finnas tillräcklig kapacitet i gemensamhetsanläggningarna för att försörja hela områdets behov. Skyddsnivån för området är normal. Lidan är recipient för området.
17	Balltorp	Området har ett medelhögt antal bostäder (23 st). Vattentjänsterna tillgodoses via flera olika föreningar bestående av en förening för spillvatten med anslutning till den allmänna anläggningen och två vattenföreningar. Den ena med anslutning till den allmänna anläggningen och en med anslutning till Skaraborgsvatten. För fastigheter som inte är anslutna till föreningen för spillvatten sker avloppshanteringen inom den enskilda fastigheten. Området i stort är känsligt för fosforbelastning, recipienten Markabäcken bedöms endast ha behov av skydd med hög skyddsnivå för nya avloppsanläggningar om de placeras precis intill recipienten. I övrigt anses normal skyddsnivå råda i recipienten.
18	Johannedal	Området har ett lägre antal bostäder (10 st). Vattentjänsterna tillgodoses enskilt på varje fastighet med god dricksvattenkvalitet- och kvantitet. Skyddsnivån för området är normal. Området inspekterades år 2010 varpå de mest kritiska avloppen är åtgärdades. Finns åtgärdsbehov på sikt. Recipient för området är Fljan - Lidan som har normal skyddsnivå.
19	Segerstad	Området har ett medelhögt antal bostäder (23 st). Merparten av fastigheterna försörjs med vatten via en dricksvattenförening

		med anslutning till Skaraborgsvatten. Skyddsnivån för området är normal. Avlopp hanteras enskilt på varje fastighet. Området inspekterades år 2010–11 varpå de mest kritiska avloppen åtgärdades. Områdets karaktär är förtätad landsbygd/mindre by. Recipienten har normal skyddsnivå Recipient för området är Lekumabäcken – Flian - Lidan
20	Dala Station	Området har ett medelhögt antal bostäder (15 st). Vattentjänsterna tillgodoses via gemensamhetsanläggning för både vatten- och spillvatten med anslutning till den allmänna anläggningen för de flesta fastigheterna i området. Recipienten har normal till hög skyddsnivå. Bebyggelsestrycket i området bedöms som lågt. Recipient för området är Rosån – Ömsån – Tidan.
22	Sätuna	Området har ett lägre antal bostäder (10 st). Vattentjänsterna för ungefär hälften av bostäderna tillgodoses enskilt på varje fastighet med god dricksvattenkvalitet och kvantitet. För övriga tillgodoses vattentjänsterna via förening för vatten och avlopp med anslutning till den allmänna anläggningen. Området inventerades år 2012 och krav på åtgärder ställdes på de anläggningar som inte uppnådde kraven på redning. Dessa anläggningar är åtgärdade. Karaktären i området är förtätad landsbygd. Skyddsnivån för området är normal, men kan bli hög om det är tätt mellan utsläppen eller nära vatten som leder ut mot sjön och reservaten, Natura 2000. Recipient för området är Hornborgasjön-Flian - Lidan
23	Hornborga	Området har ett medelhögt antal fastigheter (26 st). Vattentjänsterna tillgodoses via gemensamhetsanläggning för både vatten- och spillvatten för de flesta fastigheterna i området. För bostäder nära sjön och ån kan skyddsnivån bedömas som hög, men generellt inom område råder normal skyddsnivå. Inspektion på enskilda spillvattenanläggningar för de bostäder som inte ingår i gemensamhetsanläggningen genomfördes mellan år 2011–2012 och det finns inga kända dåliga lösningar i dagsläget. För fastigheter som ingår i gemensamhetsanläggningen hanteras spillvattnet genom avtalsanslutning till den allmänna anläggningen. Hanteringen av spillvatten för hela området bedöms därmed kunna hanteras via gemensamhetsanläggningen vid behov. Recipient för området är Flian - Lidan
24	Bolum	Området har ett lägre antal bostäder (10 st). Vattentjänsterna i området tillgodoses enskilt på varje fastighet med god dricksvattenkvalitet- och kvantitet. Området inspekterades år 2011-2012 och krav på åtgärder ställdes på de anläggningar som inte uppnådde kraven på redning. Dessa anläggningar är

		åtgärdade. Finns planer på att bygga ut gemensamhetsanläggning för vatten och spillvatten för anslutning till den allmänna anläggningen. Skyddsnivån för området är normal-hög beroende på läge i byn, då närliggande bäck leder till skyddade områden. Recipient för området är Hornborgasjön- Flian - Lidan.
25	Bäckagården norr om Bjällum	Området har ett lägre antal bostäder (10 st) varav ca 75% utgörs av permanentboende. Vattentjänsterna i området tillgodoses enskilt på varje fastighet med god dricksvattenkvalitet- och kvantitet. Inspektion utfördes år 2011 och krav på åtgärder ställdes på de anläggningar som inte uppnådde kraven på redning. Dessa anläggningar är åtgärdade. Ny inspektion planeras inom en 12-årsperiod. Skyddsnivån för området är normal-hög beroende på läge i byn, hur brant marken lutar osv. Finns intresse för att bygga uthyrningsstugor i området. Dessa bedöms ha förutsättningar för enskilda VA-anläggningar. Recipienten har normal skyddsnivå. Recipient för området är Hornborgasjön- Flian - Lidan.

2.6 VA-bevakningsområden

Skyddsnivån för grundvatten är hög med hänsyn till kemisk status.

VA-bevakningsområde		
Nr	Namn	Kommentar
10	Åsle	Området har ett högt antal bostäder (47st) varav samtliga utgörs av permanentboende. Skyddsnivån för området är hög. Vattenförsörjningen inom området sker gemensamt via en förening med anslutning till Vättervatten. Vidare finns en gemensamhetsanläggning för skolan i området och 2-3 bostäder, i övrigt sker spillvattenhanteringen enskilt på varje fastighet. Inspektion utfördes år 2013 och krav på åtgärder ställdes på de anläggningar som inte uppnådde kraven på redning. Dessa anläggningar är åtgärdade Recipienten för området är Djuradalsbäcken – Flian -Lidan. Området bör bevakas för förändringar i bebyggelsestryck och/eller påverkan på recipienten.
21	Brockacken/Knölen	Området har ett högt antal bostäder (42 st) varva samtliga utgörs av permanentboende. Skyddsnivån i området är normal. God dricksvattenkvalitet och kvantitet. Vattentjänsterna tillgodoses enskilt på varje fastighet. Inspektion i området utfördes år 2008-2009 varpå nästan samtliga åtgärdats. Recipient för området är Ömsån-Tidan. Området bör bevakas med avseende på ökat bebyggelsestryck som kan medföra

		svårigheter att fortsättningsvis förse områdets behov av vatten- och spillvatten enskilt.
--	--	---

3. Skyfall

Enligt §6b i LAV ska:

”En vattentjänstplan innehålla en redogörelse för kommunens bedömning av vilka åtgärder som behöver vidtas för att de allmänna VA-anläggningarna ska fungera vid en ökad belastning som uppkommer vid skyfall.”

Bedömningen ska omfatta alla allmänna vattentjänster (dricksvatten, spillvatten och dagvatten) och avgränsas till endast skyfall. Bedömningen omfattar inte andra klimatrelaterade händelser. Lagtexten innehåller inte någon närmare definition av skyfall än ”intensiv kortnederbörd”. Därmed finns en flexibilitet för kommunen att själv bedöma vilket regn som används som utgångspunkt i åtgärdsanalysen.

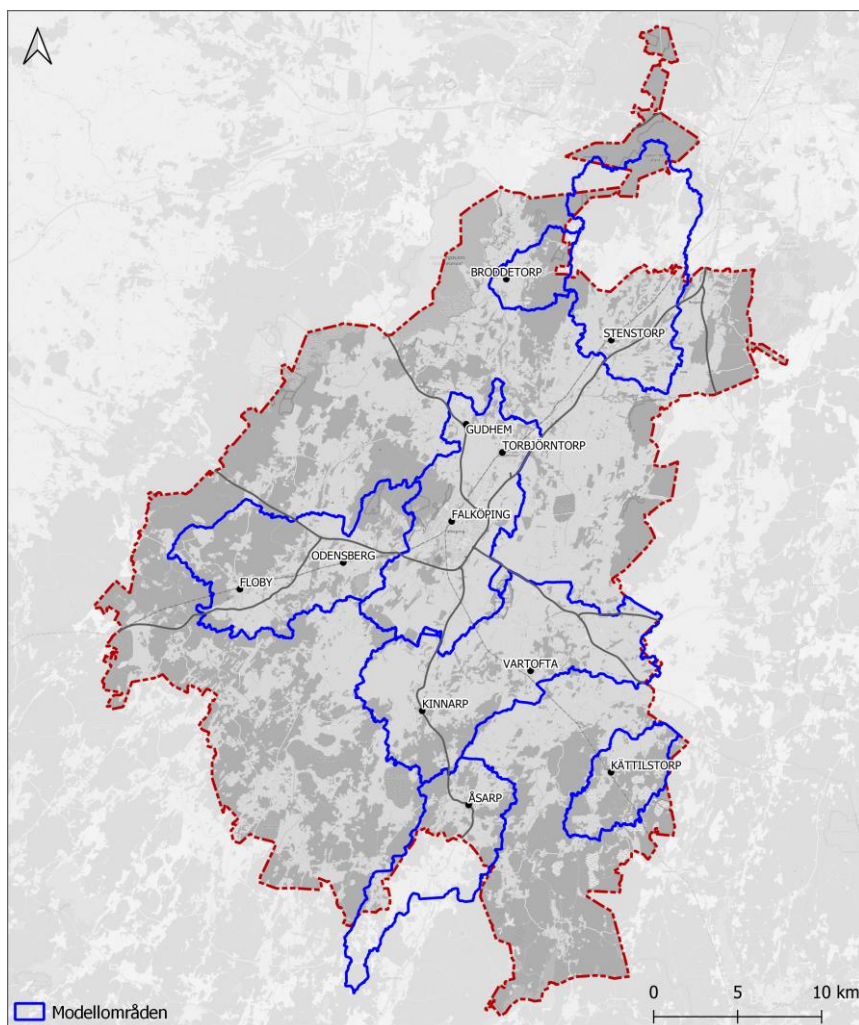
3.1 Generellt

Våra dagvattensystem är till för att avleda vatten genom ledningar och öppna diken. I samband med skyfall är dagvattensystemets kapacitet mycket begränsad i förhållande till regnets intensitet och volym. Det gäller även för markens infiltrationsförmåga som ofta inte räcker till för att ta emot regnmängderna. Följden blir avrinning på markytan som kan leda till översvämning. Höga vattennivåer som följd av skyfall kan leda till oönskade konsekvenser för ett samhälle, en stad eller en ort och medföra att viktiga försörjningsfunktioner skadas.

Beroende på var översvämningen inträffar kan den medföra allvarliga konsekvenser för exempelvis bebyggelse, infrastruktur och samhällsviktig verksamhet (MSB, 2017). I föreliggande vattentjänstplan ligger fokus på identifiering av VA-anläggningar där risk för översvämning finns, samt vilka åtgärder som kan vidtas för att bibehålla VA-anläggningarnas funktion vid skyfall.

3.2 Skyfallskartering

Parallellt med arbetet med denna vattentjänstplan upprättades också en skyfallsmodellering för samtliga av kommunens tätorter med omnejd (se Figur 10 nedan).

Figur 10. Skyfallskarterade områden i Falköpings kommun. Källa: Sweco, 2023, *Skyfallskartering Falköpings kommun*.

Skyfallsmodellerna för Falköping tätort, Åsarp och Kättilstorp består av tvåvägskopplade hydrauliska modeller som beskriver avrinningens väg i det dagvattenförande ledningsnätet och över markytan (1D-2D-modell). För övriga orter beskriver modellerna endast avrinning över markyta (2D-modell) med ett avdrag på 10 l/s i dagvattenbrunnar.

Markavrinningsmodellerna beaktar markens höjdsättning, infiltrationskapacitet och strömningsmotstånd. Endast skyfall har studerats i modellarbetet. Höga flöden har inte inkluderats.

Skyfallsmodellerna har belastats med nederbörd av återkomsttider 30-, 100-, 200- och 500-årsregn med en klimatafaktor på 1,4, dvs. en förväntad ökning av nederbörd med 40% till följd av klimatförändringarna. En klimatafaktor på 1,4 går i linje med klimatförändringarnas effekt på skyfall i slutet på innevarande sekel. Utgångspunkten i detta resonemang är nuvarande kunskapsläge från SMHI (SMHI, 2017). Detta underlag förutsätter fortsatt höga utsläpp av växthusgaser i enlighet med klimatscenario RCP8,5, vilket är det klimatscenario som Boverket (Boverket, 2018) rekommenderar att använda som utgångspunkt vid bedömning av olika typer av översvämningsrisker.

De sju modellområdena har avgränsats utifrån topografiska avrinningsområdena.

3.2.1 Framtagande av åtgärdsförslag

Identifiering av de delar av den allmänna VA-anläggningen som bedöms kunna påverkas negativt av ett skyfall har gjorts genom en GIS-analys med genomförd skyfallskartering som underlag. Punktobjekt för de allmänna VA-anläggningarna (avloppsreningsverk, tryckstegring vatten och pumpstationer för spill- och dagvatten) levererades av Falköpings kommun (2023-02-20) som kompletterande underlag för analysen. Därefter gjordes en analys där punktobjekten överlagrades med karterat maximalt vattendjup [m] vid en framtida skyfallshändelse (klimatfaktor 1,4) med en åtkomsttid på 100 år. I överlagringsanalysen karterades punktobjekten med en buffertzona på 5 meter runt objekten. De allmänna VA-anläggningarna som hade ett karterat vattendjup på minst 20 cm inom buffertzonen benämndes som "riskobjekt, vilket innebär att det är ett objekt som kan komma att översvämmas vid skyfall. Dessa analyserades sedan mer detaljerat vid två mötestillfällen för att kartlägga föreliggande åtgärdsbehov. För vissa objekt kartlades även kringliggande vattennivåer mer exakt för att kunna ta fram lämpliga åtgärdsförslag.

Åtgärder för skyfallshantering kan delas in i tre kategorier, skyfallsyta, skyfallsled eller styrning, se Figur 11 nedan. Beroende på förutsättningarna i anslutning till den anläggning som påverkas kan en åtgärd t.ex innebära att arbete med marknivåer i syfte att styra skyfallsvattnet till en annan plats. Kompletterande åtgärder kan även behöva utföras för specifika objekt, exempelvis höjning av elskåp och styrskåp och/eller extern klimatsäkring av själva byggnaden.

Figur 11. Schematisk illustration av tänkbara skyfallsåtgärder.

3.3 Identifierade VA-anläggningar där risk för översvämning föreligger

Det största åtgärdsbehovet enligt genomförd riskkartering föreligger kring avloppsreningsverket i Falköping. Vid vatteninträngning i byggnaden kan verkets funktion störas och lågt placerad elektrisk utrustning kan påverkas. Som åtgärd kan det bli aktuellt att i kringliggande område planera skyfallsytor för fördröjning och/ eller kombinerat med skyfallsled eller styrning av skyfall. Kompletterande åtgärder såsom flytt av lågt placerad elektrisk utrustning kan också bli aktuellt. Exakt placering av sådan utrustning samt vilken övergripande åtgärd som är mest lämplig behöver utredas närmare i det vidare arbetet.

Det har identifierats 11 pumpstationer inom kommunen, där det finns risk för påverkan vid ett skyfall. De utpekade pumpstationerna hanterar dag- eller spillvatten, se Tabell 1 nedan. För majoriteten av stationerna handlar det om att elskåpen översvämmas med påverkan på stationens funktion som följd. Vid skyfall som resulterar i stora vattendjup kring en pumpstation kan elförsörjningen brytas. Vid elavbrott nödvänder stationen örenat spillvatten till recipienten. Vid två av stationerna handlar det om översvämning i deras källarutrymmen. I dessa utrymmen kan det finnas känslighet i pumpar och brytare m.m. Vid en översvämningshändelse finns det risk att el- och pumpkomponenter i pumpstationen slås ut och driftavbrott uppstår.

Lämplig åtgärd för varje specifik station behöver detaljstuderas i den vidare processen. Åtgärder som kan bli aktuella på kort sikt är klimatsäkring av

själva stationsbyggnaderna samt dess interiör med fokus på elektriska komponenter, Detta kan t.ex. genomföras genom invallning (mobil eller stationär), avledning av vatten genom styrning till fördörjningsmagasin, flytt av elektriska komponenter mm. . Det är viktigt att tillgängligheten till den påverkade stationen säkerställs vid ett skyfall.

En pumpstation i anslutning till ån i Stenstorp bedöms vara en av stationerna med störst åtgärdsbehov. Anledning är närheten till ån och risken för förorening av denna om pumstationens funktion slås ut eller begränsas på grund av höga flöden. Detta är en prioriterad anläggning för vidare studie av åtgärder vilket skulle kunna omfatta klimatsäkring (se ovan), invallning eller på längre sikt flytt av anläggningen. I detta fall bör analys av sannolikhet och konsekvens föreligga.

Tabell 1. Översikt allmänna VA-anläggningar där risk för översvämning finns vid skyfall.

Benämning	Vattendjup (m) vid studerat skyfall	Risk
Avloppsreningsverk	cirka 0,3 m (vissa nivåskillnader på olika ställen runt verket)	Risk för höjda vattennivåer i anslutning till byggnaden.
Pumpstation dagvatten (13962) -	3,02	Risk att elskåp översvämmas
Pumpstation spillvatten (31295) -	0,26	Risk att elskåp översvämmas
Pumpstation dagvatten (21045) -	1,66	Risk att elskåp översvämmas
Pumpstation spillvatten (31252) -	0,69	Risk att elskåp översvämmas
Pumpstation spillvatten (31264) -	0,51	Kommer rinna över tröskel. Källare i pumpstationen kan fyllas

Pumpstation dagvatten (3220) -	1,68	Risk att elskåp översvämmas
Pumpstation spillvatten (895269)	1,04	Risk att elskåp översvämmas
Pumpstation spillvatten (31255) -	0,22	Kommer rinna över tröskel. Källare i pumpstationen kan fyllas
Pumpstation spillvatten (92058) -	1,6	Risk för vatten i elskåp
Pumpstation dagvatten (92064) -	1,6	Risk för vatten i elskåp
Pumpstation spillvatten (37934) -	0,37	Risk för vatten i elskåp som står på marken
Pumpstation spillvatten -	0,78	Risk att el- och pumpkomponenter översvämmas

3.4 Ansvar för skyfall

Den allmänna dagvattenanläggningen där VA-huvudmannen enligt LAV ansvarar är till för att avleda vatten genom ledningar och öppna diken. I samband med skyfall är dagvattensystemets kapacitet mycket begränsad i förhållande till regnets intensitet och volym. När dagvattensystemet är fullt innebär det i praktiken att avrinningen sker på markytan.

Vem som ansvarar för skyfall är en frågeställning som många kommuner i Sverige står inför att utreda, det finns idag inga nationella bestämmelser i frågan. Kommunen är enligt Plan- och bygglagen (PBL) ansvarig för att bebyggelse anläggs på mark lämplig för ändamålet, och ska därmed ta hänsyn till översvämningsrisker vid nyplanering. Allt ansvar för översvämningsrisker ligger dock inte på kommunen utan fastighetsägare och verksamhetsutövare har ansvar att skydda sin egendom.

Ett vanligt sätt att betrakta frågan är att ansvaret att skydda kommunen i stort ligger både på kommunen och på den enskilda fastighetsägaren. I kommunen ansvarar för samhällsplanering ingår att ta hänsyn till översvämningssrisker. När det byggs nytt ska kommunen se till att det är säkert ur ett klimatperspektiv, det innebär bland annat att se till att marken är lämplig utifrån risker för översvämning, ras, skred och erosion.

Kommunen anses också ofta ansvarig för att värdera och minska risken för klimatrelaterade skador på den redan byggda miljön. Fastighetsägaren ansvarar å sin sida för avledning och översvämningssäkring på sin egen tomt. Kommunen har således ett ansvar tillsammans med fastighetsägarna att skapa säkra vattenvägar vid skyfall.

Ett relativt vanligt sätt att betrakta ansvarsfrågan kopplat till skyfallsåtgärder för kommuner i Sverige är att:

- Åtgärder bara för att skydda VA-anläggningen genom att göra lokala lösningar så som exempelvis vallar, upphöjningar eller avskärande diken bekostas av VA-huvudmannen
- Kommunen tar ansvar för skyfallsåtgärder som är till för att säkra bebyggelse, större områden etc. Skydd av andra objekt förutom VA-anläggningen ingår därmed i kommunens ansvar.

4. Långsiktig planering av kommunens allmänna VA-försörjning

Falköpings kommun försörjs med dricksvatten via Skaraborgs Vatten som är kommunalförbund med Vättern som vattentäkt. Tillgången på dricksvatten för den ordinarie försörjning bedöms vara god, nu och på längre sikt.

I den regionala vattenförsörjningsplanen för Västra Götaland pekas två grundvattenresurser ut som regionalt viktiga, Rösjön Hornborga Valle Timmersdala och Sandhem-Hömb söder. De regionalt viktiga dricksvattenresurserna är sådana som kan vara av mellankommunalt intresse.

Grundvattenresursen Rösjön Hornborga Valle och Timmerdala sträcker sig delvis genom kommunen, och den större delen av området har löst hantering av avloppsvatten genom en gemensam ledning till kommunal påkopplingspunkt. Det innebär att övriga fastigheter i området har goda möjligheter att anlägga enskilda avlopp. De flesta har redan idag anläggningar som klarar hög skyddsnivå.

Ett större område som kan vara viktigt för vattenuttag är grundvattenresursen Falköping-Skövde, vilken bland annat berör Brobacken/Knölen. Information från brunnsarkivet (SGU) anger att jordtäcket generellt är ca 10 meter. Det är jämförelsevis tjockt och gör det möjligt att anlägga enskilda avloppsanläggningar om de kan placeras bra i förhållande till varandra och till vattentäkter och med rätt förstärkning och skyddsåtgärder. Idag är området delvis bebyggt. Även om det inte förekommer några specifika åtgärdsförslag i VISS som direkt berör avlopp så är bedömningen att kommunen behöver ta ett större grepp på området under vattentjänstplanens genomförandetid.

Eftersom dricksvattenförsörjning är en samhällskritisk funktion behöver den fungera även vid störning. Det är därför viktigt att planera för reservvattenförsörjning som kan sättas in i händelse av att ordinarie vattentäkt inte kan nyttjas. Det finns behov av att förstärka reservvattenförsörjningen i Falköpings kommun. Inom kommunen finns ett flertal grundvattenmagasin som tidigare nyttjats för ordinarie dricksvattenförsörjning och som möjligen kan användas vid reservvattenförsörjning. Ett alternativ till egna grundvattentäkter för reservvattenförsörjning är ett samarbete mellan kommunerna.

Arbete med plan för reserv- och nödvatten pågår där delen som handlar om reservvatten prioriteras och beräknas vara klart under 2023. I denna plan är

fokus på användning av vattenresurser inom kommunen. Efterföljande arbete de kommande åren kan därmed komma att omfatta arbete med att skapa vattenskyddsområden och ansöka om vattendomar för de resurser som pekats ut som möjliga reservvattentäkter. Redan idag finns det vattendomar för ett par grundvattentäkter som skulle kunna vara aktuella som reservvattentäkter, dessa saknar dock vattenskyddsområden. Efterföljande arbete omfattar vidare byggnation av reservvattenverk och tillhörande ledningar.

Kapaciteten i kommunens avloppsreningsverk bedöms vara goda i nuläget och kan även hantera ytterligare belastning vid behov. En begränsande faktor är dock kvävereningen. Alla bassängsvolymer är inte hydrauliskt dimensionerade för detta. Det finns i dagsläget väldigt liten marginal för rening av kväve sett ur ett årsbasis-perspektiv. Nya lagkrav (t.ex nya förslaget till avloppsdirektiv) och/eller en ökad belastning kan därmed komma att kräva ombyggnation.

För att utveckla och effektivisera kommunens avloppsförsörjning planeras tre mindre reningsverk (Broddetorp, Åsarp och Valtorp) att tas ur bruk kommande tioårsperiod. Anläggningarna kommer att ersättas av pumpstationer som kopplas till annat befintligt reningsverk. Broddetorp planeras att anslutas till Skara (ledningsarbete pågår och beräknas vara klart under 2023), Åsarp kommer att anslutas till Falköping (ledning för detta finns). Gällande vart Valtorp ska anslutas ska en förstudie kring vilket reningsverk som är mest lämpligt påbörjas inom kort. Anslutning till Falköping eller Stenstorp bedöms som de mest lämpliga alternativen i nuläget.

Det finns ett behov av långsiktigt arbete för att minska inläckaget av tillskottsvatten till spillvattenledningarna i kommunen. Vid större nederbörd är det vissa områden som är i riskzonen i dagsläget. När pumpstationen får in mycket ovidkommande vatten via ledningsnätet är det stor risk att pumparna inte har tillräckligt stor kapacitet att pumpa bort spillvattnet, vilket resulterar i att orenat avloppsvatten släpps ut i recipienten Fördjupad analys och åtgärdsförslag kring detta omfattas dock inte av denna vattentjänstplan utan hanteras i samband kommunens kontinuerliga arbete för att minska mängden tillskottsvatten.

Det finns också behov av att öka kapaciteten i dagvattennätet då ledningsnätet inte är anpassat för vare sig dagens eller för framtidens klimatförändringar. Ett lämpligt steg för att konkretisera vilka platser som har störst åtgärdsbehov är att ta fram en modell över ledningsnätet och kartlägga trånga sektioner. Då kan platser med behov av exempelvis ökad ledningsdimension eller utjämning av dagvattnet tydliggöras.

Som övergripande riktlinjer för att uppnå en hållbar dagvattenhantering i kommunen finns en dagvattenplan
<https://www.falkoping.se/download/18.1adde54a17861a73b1e11b78/1626688606768/Dagvattenplan%20f%C3%B6r%20Falk%C3%B6ping%20kom>

[mun.pdf](#)). Strategierna i denna har en tydlig koppling till VA-planen och beskriver en dagvattenhantering där funktioner som infiltration, fördröjning och rening åstadkoms samtidigt som vattnet används som en resurs vid gestaltning.

5. Bedömning av betydande miljöpåverkan

En undersökning gällande betydande miljöpåverkan har genomförts i enlighet med 6 kap. 6 § första stycket 1 miljöbalken. Genomförandet av vattentjänstplanen för Falköpings kommun kan utifrån denna inte antas medföra en betydande miljöpåverkan eftersom planens innehåll inte anger förutsättningar för att bedriva sådana verksamheter eller vidta sådana åtgärder som anges i 6 § eller i bilagan till miljöbedömningsförordningen (jfr 2 § 2 p miljöbedömningsförordningen). Planen anger inte heller förutsättningar för att bedriva verksamheter och åtgärder med hänsyn till hur de kan påverka miljön så att en betydande miljöpåverkan kan antas (jfr 4 § miljöbedömningsförordningen). Vid bedömningen har de kriterier som anges i 5 § miljöbedömningsförordningen beaktats.

Omständigheter som påverkar bedömningen av betydande miljöpåverkan är huvudsakligen påverkan från ytterligare utbyggnad av det allmänna verksamhetsområdet för VA. Vattentjänstplanen ger dock inte förutsättningar för någon sådan planerad utbyggnad under dess genomförandetid. En omständighet som skulle kunna tala för en betydande miljöpåverkan, enligt miljöbalken 6 kap 6 §, är påkoppling av befintliga reningsverk (som ska läggas ned) till andra befintliga reningsverk. De mottagande avloppsreningsverken har dock kapacitet att inom ramen för gällande miljötillstånd ta emot det tillkommande avloppsvattnet. Därmed bedöms vattentjänstplanen inte ange förutsättningar för att bedriva sådana tillståndspliktiga verksamheter som anges i 6 § MBF.

Se bilaga 1 för mer detaljer kring bedömningen.

6. Sammanställning åtgärder

Nedan sammanfattas de åtgärder som nämns i tidigare kapitel i denna vattentjänstplan uppdelade per tematiskt område.

6.1 VA-planområden

6.1.1.1 *Enskilt VA-område*

- Regelbundet utföra tillsyn på enskilda anläggningar inom dessa områden samt
- Hantera eventuella rapporteringar om problem med vattenkvaliteten och vatten kvantiteten

6.1.1.2 *Bevakningsområden*

- Vid aktualitetsprovning av vattentjänstplanen bevaka förändringar i områdena
- Vid behov revidera klassningen av områden där en förändring sker som påverkar områdets förutsättningar till enskilda anläggningar

6.2 Skyfall

Vidare detaljstudier av:

- Lämplig åtgärd kring reningsverket i Falköping
- Lämpliga åtgärder per utpekad pumpstation med risk för påverkan vid skyfall.

6.3 Långsiktig planering av kommunens allmänna VA-försörjning

Pågående eller kommande övergripande åtgärder för att uppnå en mer hållbar VA-försörjning i kommunen:

- Ta fram plan för nöd och reservvattenförsörjning (pågår, klart oktober 2023)
- Bevakning av kapacitet i reningsverk gällande kväverening
- Överföringsledning från Broddetorp reningsverk inför nedläggning av detta verk (pågår, klart under 2023)
- Genomföra förstudie gällande vilket reningsverk Valtorp ska anslutas till när detta reningsverk läggs ner.
- Kartläggning av trånga sektioner i ledningsnätet för dagvatten

Referenser

Boverket. (2018). *Tillsynsvägledning avseende översvämningsrisker, Rapport 2018:8.*

Boverket. (2018). *Tillsynsvägledning avseende översvämningsrisker, Rapport 2018:8.*

MSB. (2017). *Vägledning för skyfallskartering.* Myndigheten för samhällsskydd och beredskap.

Regeringen. (01 2023). *Lag om allmänna vattentjänster.* Hämtat från https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-2006412-om-allmanna-vattentjanster_sfs-2006-412

Skyfallskarteringen Falköpings kommun, Granskningshandling Sweco 2023

SMHI. (2017). *Extremregn i nuvarande och framtida klimat, Analyser av observationer och framtidsscenarioer, Klimatologi Nr 47.*

Svenskt vatten. (01 2023). M152 Vägledning vid framtagande av vattentjänstplan - Komplettering av VA-plan.

Bilaga 1 Vattentjänstplan för Falköpings kommun

Undersökning av behov av strategisk
miljöbedömning

Inledning

Parallellt med framtagandet av vattentjänstplanen behöver behovet av en strategisk miljöbedömning undersökas i enlighet med 6 kap miljöbalken. I detta dokument redovisas processen, relevanta lagtexter och resultatet av arbetet, där slutsatsen är att planen inte medför betydande miljöpåverkan och att en strategisk miljöbedömning därmed inte behöver genomföras.

Sammanfattning av vattentjänstplanen

Falköping kommuns vattentjänstplan innehåller i enlighet med Lagen om allmänna vattentjänster (LAV) §6b och c:

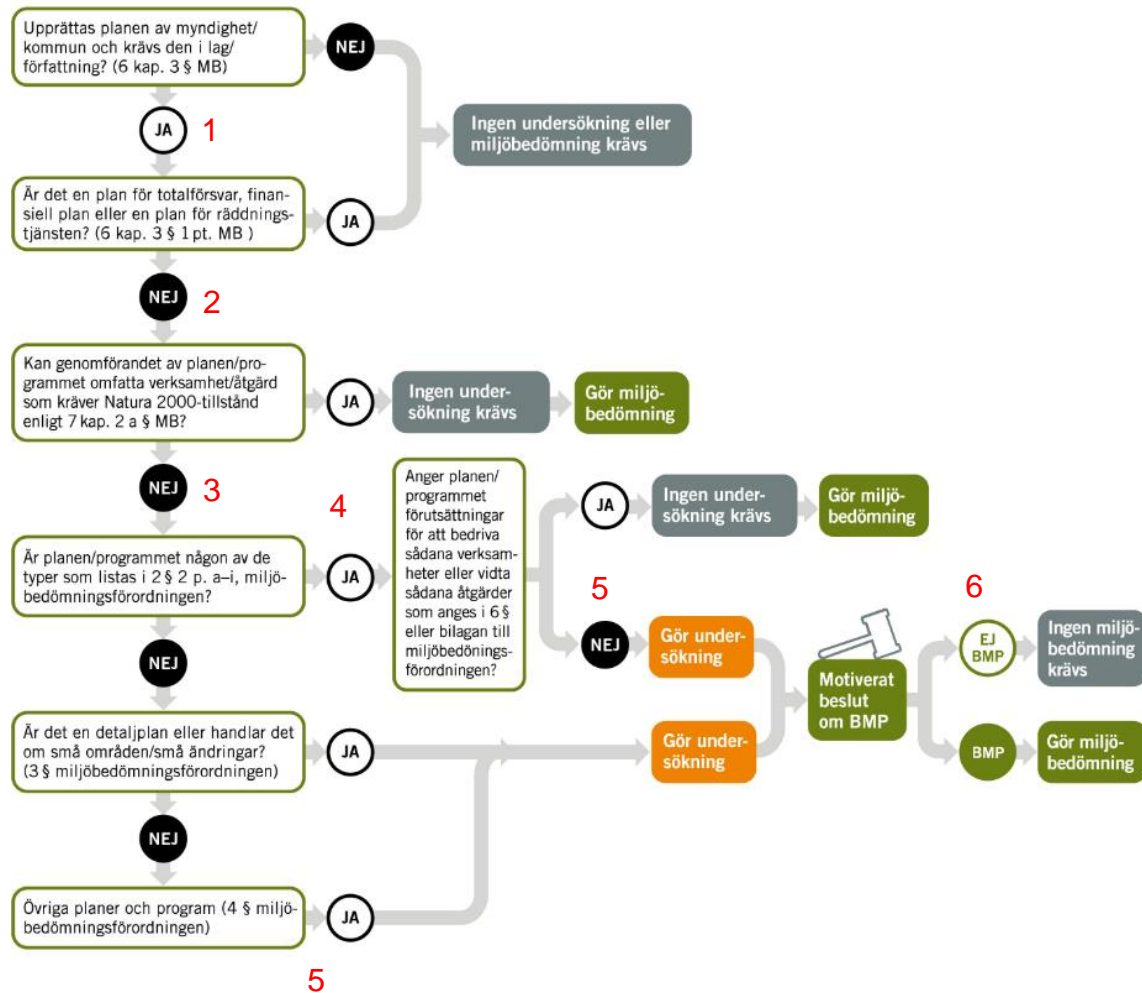
- VA-planområden kategoriserade som enskilt VA-område, VA-bevakningsområde, VA-utredningsområde eller VA-utbyggnadsområde,
- Risker och åtgärdsförslag för att den allmänna VA-anläggningen ska fungera vid skyfall
- långsiktig planering för behov och åtgärder gällande förbättring av den allmänna VA-anläggningen
- undersökning om vattentjänstplanen kan antas medföra betydande miljöpåverkan

Åtgärderna i vattentjänstplanen anger vad som behöver göras men fastslår inte hur, det vill säga teknisk lösning eller eventuellt markanspråk. Det utreds vidare i respektive projekt.

Processbeskrivning

Figuren nedan är hämtad från Naturvårdsverkets handledning för strategiska miljöbedömningar. Den röda numreringen i figuren representerar de bedömningar som gjorts och redovisas nedan i respektive steg.

STRATEGISK MILJOBEDOMNING – behöver en undersökning göras?

Steg 1 och 2

Strategiska miljöbedömningar för planer och program

3 § En myndighet eller kommun som upprättar eller ändrar en plan eller ett program som krävs i lag eller annan författning ska göra en strategisk miljöbedömning, om genomförandet av planen, programmet eller ändringen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan.

Skyldigheten gäller inte

1. planer och program som endast syftar till att tjäna totalförsvaret eller räddningstjänsten, och
2. finansiella eller budgetära planer och program.

Lag (2017:955).

Slutsats steg 1: JA, vattentjänstplanen faller under sådana planer som anges i 3 § för vilka miljöbedömning ska göras om genomförandet av planen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Vattentjänstplanen är reglerad i LAV och tas fram av kommunen.

Slutsats steg 2: NEJ, vattentjänstplanen omfattas inte av undantagen som anges i 3 §, dvs det är inte en plan för totalförsvaret, en finansiell plan eller en plan för räddningstjänsten

Steg 3

Kan genomförandet av planen/programmet omfatta verksamhet/åtgärd som kräver Natura 2000-tillstånd enligt 7 kap. 2 a § MB?

Slutsats steg 3: NEJ, vattentjänstplanen omfattar inte Natura 2000-områden eller andra områden som avses i 2 §.

Steg 4

Planer och program som ska eller inte ska antas medföra en betydande miljöpåverkan

2 § En betydande miljöpåverkan ska antas enligt 6 kap. 3 § första stycket miljöbalken, om

1. genomförandet av planen, programmet eller ändringen kan komma att omfatta en verksamhet eller åtgärd som kräver tillstånd enligt 7 kap. 28 a § miljöbalken, eller
2. planen, programmet eller ändringen anger förutsättningar för att bedriva sådana verksamheter eller vidta sådana åtgärder som anges i 6 § eller bilagan till denna förordning och är
 - a) ett åtgärdsprogram enligt 5 kap. 8 § miljöbalken,
 - b) en avfallsplan enligt 15 kap. 41 § miljöbalken eller enligt 9 kap. 11 § avfallsförordningen (2020:614),
 - c) en översiktsplan enligt 3 kap. plan- och bygglagen (2010:900),
 - d) en regionplan enligt 7 kap. plan- och bygglagen,
 - e) en plan för tillförsel, distribution och användning av energi enligt lagen (1977:439) om kommunal energiplanering,
 - f) en länsplan enligt förordningen (1997:263) om länsplaner för regional transportinfrastruktur,
 - g) en havsplan enligt havsplaneringsförordningen (2015:400),
 - h) en plan för moderna miljövillkor enligt 11 kap. 28 § miljöbalken, eller
 - i) en annan plan eller ett annat program som avser jord- eller skogsbruk, fiske, energi, industri, transporter, regional utveckling, avfallshantering, vattenförvaltning, telekommunikationer, turism, fysisk planering eller markanvändning. Förordning (2020:694).

Punkt 1 ovan är inte relevant då inga Natura 2000-områden berörs av planen.

Slutsats steg 4: JA, vattentjänstplanen faller under de planer som tas upp under "i)" p.2.

Steg 5

Anger planen/
programmet
förutsättningar
för att bedriva
sådana verksam-
heter eller vidta
sådana åtgärder
som anges i 6 §
eller bilagan till
miljöbedömnings-
förelagandet?

I 6 § miljöbedömningsförelagandet listas verksamheter som alltid kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. T.ex. listas verksamheter som är tillståndspliktiga enligt 28 kap. 1 eller 2 § miljöprövningsförelagandet:

- större avloppsreningsverk som tar emot avloppsvatten med en föroreningsmängd som motsvarar minst 2 000 personekvivalenter
- har en avloppsreningsanläggning med en anslutning av 2 000 personer eller fler.
- vattenöverledning av mer än fem procent av normal lågvattenmängd i något av de berörda områdena
- muddring i ett miljöriskområde

Vidare omfattas vissa sådana mer omfattande verksamheter som omfattas av krav på regeringens tillåtlighetsprövning. Av dessa är följande potentiellt aktuella (17 kap. 4 a § miljöbalken):

- 13. vattenregleringar varigenom ett vattenmagasin av minst 100 miljoner kubikmeter under året eller tio miljoner kubikmeter under veckan ska utnyttjas,
- 14. vattenöverledningar eller andra vattenbortledningar från vattendrag eller sjöar med en normal oreglerad lågvattenföring av minst tio kubikmeter i sekunden i bortledningspunkten eller utloppet, om därigenom en sådan mängd vatten tas i anspråk att vattenföringen understiger fyra femtedelar av den normala oreglerade lågvattenföringen,
- 15. grundvattentäkter för tillgodogörande av en större vattenmängd än 10 000 kubikmeter om dygnet, om inte minst nio tiondelar av det uttagna vattnet återförs till grundvattenmagasinet,
- 16. andra vattenregleringar, vattenöverledningar och vattenbortledningar än som har angetts förut, om verksamheten avser någon av sjöarna Vätern, Vättern, Mälaren, Hjälmarén, Storsjön i

Jämtland eller Siljan och företaget kan antas få betydande omfattning eller bli av ingripande slag,”

Nedan listas också de infrastrukturprojekt som anges i bilagan till

10. Infrastrukturprojekt som avser
- a) anläggning av industriområden,
 - b) tätortsbebyggelse, inklusive byggande av shoppingcentrum och parkeringsplatser,
 - c) byggande av järnvägar, omlastningsstationer eller terminaler för kombinerad trafik,
 - d) anläggning av flygfält,
 - e) byggande av vägar, hamnar eller hamnanläggningar, inklusive fiskehamnar,
 - f) anläggning av inre vattenvägar eller anläggningar för reglering av vattenflöden,
 - g) dammar och andra fördämningar eller vattenmagasin för långvarigt bruk,
 - h) spårvägar, upphöjda eller underjordiska järnvägar, hängbanor eller liknande banor av speciell typ som endast eller i huvudsak används för passagerartransport,
 - i) byggande av rörledningar för gas eller olja,
 - j) anläggning av vattenledningar över långa avstånd,
 - k) kustanläggningar för att bekämpa erosion eller havsanläggningar i form av vallar, piler, vågbrytare eller andra anläggningar för skydd mot havet eller andra havsanläggningar varigenom kustlinjen kan ändras (andra verksamheter och åtgärder än sådana som avser underhåll eller återuppbyggnad av anläggningar),
 - l) system för utvinning av grundvatten eller konstgjord grundvattenbildning, eller
 - m) anläggningar för överledning av vatten mellan avrinningsområden.

miljöbedömningsförordningen (p.10):

Slutsats steg 5: NEJ, Omständigheter som påverkar bedömningen av betydande miljöpåverkan är huvudsakligen påverkan från ytterligare utbyggnad av det allmänna verksamhetsområdet för VA. Vattentjänstplanen för Falköpings kommun ger dock inte förutsättningar för någon sådan planerad utbyggnad under dess genomförandetid. En omständighet som skulle kunna tala för en betydande miljöpåverkan, enligt miljöbalken 6 kap 6 §, är påkoppling av befintliga reningsverk (som ska läggas ned) till andra befintliga reningsverk. De mottagande avloppsreningsverken har dock kapacitet att inom ramen för gällande tillstånd ta emot det tillkommande avloppsvattnet. Därmed bedöms vattentjänstplanen inte ange

förutsättningar för att bedriva sådana tillståndspliktiga verksamheter som anges i 6 § MBF.

Även om en Vattentjänstplan inte anses vara en sådan plan som omfattas av 2 § 2 p. miljöbedömningsförordningen kan en sådan plan antas medföra betydande miljöpåverkan enligt förutsättningarna som regleras i 4 § miljöbedömningsförordningen:

- Planer och program som krävs i lag eller annan författning och som upprättas av en myndighet eller kommun samt ändringar i sådana planer och program ska, om de inte omfattas av 2 §, antas medföra en betydande miljöpåverkan endast om:
 1. planerna, programmen eller ändringarna anger förutsättningar för att bedriva verksamheter och åtgärder med hänsyn till hur de kan påverka miljön, och
 2. en undersökning enligt 6 kap. 6 § miljöbalken visar att en sådan miljöpåverkan kan antas.”

Undersökning om betydande miljöpåverkan kan antas:

För att utreda om planen antas medföra betydande miljöpåverkan görs en

6 § Undersökningen ska innebära att myndigheten eller kommunen

1. identifierar omständigheter som talar för eller emot en betydande miljöpåverkan, och

2. samråder i frågan om betydande miljöpåverkan med de kommuner, länsstyrelser och andra myndigheter som på grund av sitt särskilda miljöansvar kan antas bli berörda av planen eller programmet, om myndigheten eller kommunen inte redan i identifieringen kommer fram till att en strategisk miljöbedömning ska göras.

Regeringen kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela närmare föreskrifter om sådana omständigheter som avses i första stycket 1. *Lag (2017:955).*

undersökning i enlighet med miljöbalken 6 kap 6§.

Om undersökningen visar att planen kan antas medföra betydande miljöpåverkan behöver en miljökonsekvensbeskrivning (strategisk miljöbedömning) tas fram och antas parallellt med planen. Undersökningen ska generera ett beslutsunderlag men den bidrar samtidigt till kunskap som kan vara användbar i det fortsatta arbetet med planen samt med miljöbedömningen i de fall en sådan ska göras. En viktig del av undersökningen är att ta reda på hur olika typer av miljöeffekter samspelar

med varandra för att få en tydligare uppfattning om eventuell betydande miljöpåverkan.

Om undersökningen visar att planen inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan behöver ingen strategisk miljöbedömning tas fram.

Undersökningen har utgått ifrån 5 § miljöbedömningsförordningen där det tydliggörs vad undersökningen skall utgå ifrån vid bedömning av om planen

Att undersöka om genomförandet av en plan eller ett program kan antas medföra en betydande miljöpåverkan

5 § Vid en undersökning enligt 6 kap. 6 § miljöbalken ska identifieringen av omständigheter som i det enskilda fallet talar för eller emot en betydande miljöpåverkan utgå ifrån

1. i vilken utsträckning planen, programmet eller ändringen
 - a) anger förutsättningar för verksamheter eller åtgärder när det gäller lokalisering, typ av verksamhet, storlek eller driftsförhållanden eller genom att fördela resurser,
 - b) har betydelse för de miljöeffekter som genomförandet av andra planer eller program medför,
 - c) har betydelse för att främja en hållbar utveckling eller för integreringen av miljöaspekter i övrigt, eller
 - d) har betydelse för möjligheterna att följa miljölagstiftningen,
2. miljöproblem som är relevanta för planen, programmet eller ändringen,
3. de sannolika miljöeffekternas och det påverkade området utmärkande egenskaper,
4. i vilken utsträckning det går att avhjälpa de sannolika miljöeffekterna,
5. miljöeffekternas gränsöverskridande egenskaper,
6. miljöeffekternas omfattning,
7. riskerna för människors hälsa eller för miljön till följd av allvarliga olyckor eller andra omständigheter,
8. det påverkade området betydelse och sårbarhet på grund av intensiv markanvändning, överskridna miljökvalitetsnormer, dess kulturvärden eller andra utmärkande egenskaper i naturen, och
9. påverkan på områden eller natur som har erkänd skyddsstatus nationellt, inom Europeiska unionen eller internationellt.

eller programmets genomförande kan antas ge upphov till betydande miljöpåverkan.

En checklista har upprättats och använts som hjälp i arbetet med bedömningen för att tydliggöra vilka aspekter som särskilt har bedömts i undersökningen.

Vid ”ja” på följande 3 frågor innebär planen alltid en betydande miljöpåverkan och en strategisk miljöbedömning krävs.		Ja	Nej
Påverkar planen ett Natura 2000-område så att tillstånd krävs enligt MB 7 kap 28a §?			x
Anger planen/programmet förutsättningar för att bedriva sådana verksamheter eller vidta sådana åtgärder som anges i 6 § eller bilagan till miljöbedömningsförordningen?			x
Innebär planens genomförande betydande miljöpåverkan? (Ställningstagande utifrån checklistan nedan)			x

Övergripande bedömningsområden	Negativ påverkan	Ingen/Neutral påverkan	Positiv påverkan	Kommentar
Globala mål/Agenda 2030			x	Vattentjänstplanen ska bidra till att säkerställa kommunens vattentjänster, vilket bidrar till måluppfyllelse av mål 6, ”rent vatten och sanitet för alla” och mål 11 ”hållbara städer och samhällen”
Nationella miljömål		x		Osäkert, möjlig koppling till att vattentjänstplanen bidrar till vissa förutsättningar att uppnå miljö kvalitetsnormerna för vatten genom analys av påverkan från enskild VA-försörjning på recipienter samt en mer robust och

				<p>klimateanpassat och VA-försörjning i och med ris- och åtgärdsanalys kring skyfallspåverkan</p>
Regionala miljömål		x		<p>Samma som för de nationella miljömålen</p>
Översiktsplan		x		<p>Ingen direkt påverkan i nuläget, men bebyggelseutveckling som kan påverka behovet av vattentjänster behöver bevakas i det fortsatta arbetet.</p>
Övriga kommunala policys, planer och program		x		<p>Vattentjänstplan ersätter delar av VA plan som behandlar vatten- och avloppsfrågor utanför verksamhetsområdet.</p>
Riksintressen		x		<p>Ingen direkt påverkan. Inga åtgärder föreslås som påverkar riksintressen.</p>
Kulturmiljö		x		<p>Ingen direkt påverkan. Inga exakta ledningsdragningar föreslås i planen. Dock är bedömningen att det finns risk för påverkan på fornlämningar i det fortsatta arbetet. Hänsyn kommer tas i det fortsatta</p>

			projekteringsarbetet.
Naturmiljö		x	Ingen direkt påverkan. Inga exakta ledningsdragningar föreslås i planen. Dock är bedömningen att det finns viss risk för påverkan på naturmiljöer i det fortsatta arbetet. Hänsyn kommer tas i det fortsatta projekteringsarbetet.
Sociala värden och rekreation		x	Eventuell liten positiv påverkan på sociala värden genom att säkra vattentjänsterna som utgör en viktig grund för ett hållbart och robust samhälle. Påverkan bedöms dock vara liten och sekundär och kan därför anses vara försumbar.
Materiella värden		x	Ingen direkt påverkan men åtgärder till följd av planen kan skydda tekniska installationer (som har materiella värden) i den allmänna VA-anläggningen. Skyddet medför dock också en kostnad att upprätta. Så påverkan bedöms vara neutral.

Hälsa och säkerhet (människa och miljö)			x	Riskerna bedöms minska något genom att säkerställa vattentjänsterna.
Ekosystemtjänster		x		Ingen direkt påverkan. Men, beroende på hur åtgärder genomförs/utformas kan olika ekosystemtjänster bevaras, utvecklas eller försämrats
Vatten (yt- och grundvattenkvalitet)				Osäkert, liknande bedömning som för de nationella miljömålen gällande att vattentjänstplanen bidrar till vissa förutsättningar att uppnå miljö kvalitetsnormerna för vatten genom analys av påverkan från enskild VA-försörjning på recipienter
Klimat (lokalt)		x		Ingen påverkan

Kommunens övergripande ställningstagande om att planen inte antas medföra betydande miljöpåverkan redovisas i huvudhandlingen med denna bilaga som komplement och underlag till bedömningen. Samrådet gällande undersökningen om huruvida vattentjänstplanen kan antas medföra betydande miljöpåverkan ingår således i samrådet av vattentjänstplanen i enlighet med instruktioner från Länsstyrelsen.

Beslut

Beslut i frågan om miljöpåverkan

7 § Myndigheten eller kommunen ska efter undersökningen i ett särskilt beslut avgöra om genomförandet av planen, programmet eller ändringen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan.

Beslutet ska redovisa de omständigheter som talar för eller emot en betydande miljöpåverkan.

Beslutet ska göras tillgängligt för allmänheten. *Lag (2017:955).*

8 § Beslutet om huruvida genomförandet av planen, programmet eller ändringen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan får inte överklagas särskilt. *Lag (2017:955).*

Beslut som följer kommunens ställningstagande om att planen inte antas medföra betydande miljöpåverkan tas av kommunstyrelsen.

Slutgiltigt beslut gällande att planen inte antas medföra betydande miljöpåverkan fattas av kommunfullmäktige i samband med antagandet av planen, då detta ställningstagande kommer ligga som en bilaga till planen vid antagande.

Bilaga 2 Vattentjänstplan för Falköpings kommun

VA utbyggnadsplan

Manual för hantering av modellverktyget

Denna manual är ett hjälpmedel vid hantering av det modellverktyg som används för att bedöma vilket behov det finns av förändrad vattenförsörjning eller avloppshantering och möjlighet för anslutning till allmän VA-försörjning (via överföringsledning) i de områden i kommunen som utgör *VA-planområden*.

Manualen redovisar nedanstående moment. Tillvägagångssätt för avgränsning av VA-planområden eller vilket underlag som behövs för att utföra bedömningarna redovisas inte här.

Bedömning av behov av förändrad vattenförsörjning eller avloppshantering

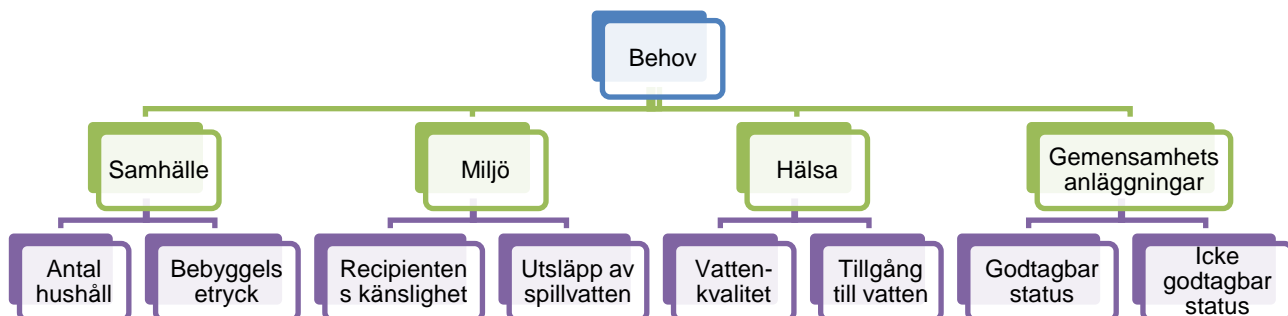
De områden som utgör VA-planområden bedöms med avseende på flera kriterier som tillsammans bildar områdets ”behov av en förändrad vattenförsörjning eller avloppshantering”. Detta görs för att kommunen ska kunna se vilka områden som är mest angelägna att arbeta med. Det ger också en grund för prioritering av eventuell anslutning till allmän VA-försörjning eller andra förbättrande åtgärder. Bedömningen omfattar de bebyggelsegrupper som identifierats i tidigare genomförd GIS-analys över fastigheter med enskild försörjning. I förarbetena till LAV ansågs 20–30 fastigheter utgöra lägsta nivån för samlad bebyggelse.

Falköpings GIS-analys omfattar bebyggelsegrupper där 10 eller fler hus ligger med minst 100 meters avstånd till varandra. Analysen har kompletterats med områden som pekats ut i Länsstyrelsens GIS-analys som baseras på 20 hus eller fler som ligger med minst 150 meters avstånd ifrån varandra.

De faktorer som bygger upp ”behovet” för en allmän VA-hantering är bebyggelsestruktur, hälsa och miljö. Ett av rekvisiten i 6 § LAV som reglerar ett kommunalt ansvar för att lösa VA-situationen i ett område är att området har en samlad bebyggelse som medför att VA-situationen behöver lösas i ett större sammanhang.

I bedömningen av områdets behov av en förändrad VA-situation ska särskild hänsyn tas till att förutsättningarna att tillgodose behovet av en vattentjänst genom en enskild anläggning som kan godtas med hänsyn till skyddet för människors hälsa och miljön. I de områden det finns en förening eller gemensam anläggning som svarar för områdets vattenförsörjning och/eller bortledning av spillvatten bedöms den befintliga anläggningens utbredning och status.

En annan faktor i behovskriteriet är områdets bebyggelsestryck och därmed på sikt förändrad VA-situation. Faktorn för miljö analyseras utifrån områdets nuvarande VA-lösning där utsläpp från avloppsanläggningar har en negativ påverkan samt om det finns risk för påverkan i en känslig recipient i området. I det sista rekvisitet, människors hälsa, bedöms områdets tillgång till dricksvatten med tillräcklig kvalitet och ett möjligt uttag som bedöms kunna tillgodose områdets behov.

1. Samhälle

Samhällsfaktorn är indelad i två kategorier, antalet hushåll och bebyggelsestryck. I förarbetet till lag (2016:412) om allmänna vattentjänster har man ansett att ett antal av 20–30 fastigheter kan tänkas utgöra ett antagbart minimum för att bebyggelsen ska anses som samlad. Bedömning av vad som kan utgöra samlad bebyggelse har inte förändrats med lagändringen i Lag (2022:1249) om ändring i lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster. I denna analys har man därav satt detta intervall som en lägsta nivå för att ett område ska utgöra ett VA-planområde. I denna analys har man därav satt detta intervall som en lägsta nivå för att ett område ska utgöra ett VA-planområde. Intervallerna har satts efter spridningen av bostäder inom de olika VA-planområdena

Antalet hushåll anges i tre storleksklasser enligt nedan:

- +++ Området innefattar >25 hushåll
- ++ Området innefattar 16–24 hushåll
- + Området innefattar 10–15 hushåll

Parametern *omvandlingstryck/bebyggelsestryck* anges i tre storleksklasser enligt nedan:

- +++ Området har högt omvandlingstryck/bebyggelsestryck och omfattas av politiskt beslut, t.ex. fördjupad översiktsplan eller detaljplan.
- ++ Området har ett högt omvandlingstryck/bebyggelsestryck men omfattas ej av politiskt beslut.

- + Området har ej högt omvandlingstryck/bebyggelsestryck och omfattas ej av politiskt beslut.

2. Befintliga vatten- och/eller avloppsföreningar

I Lag (2022:1249) om ändring i lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster tillkom ett nytt stycke i 6 § som anger att kommunen ska ta särskild hänsyn till möjligheten att uppnå syftet med bestämmelsen, det vill säga att tillgodose skyddet för människors hälsa eller miljön, genom enskilda va-anläggningar. Bedömningen i den här analysen tar sikte på att bedöma gemensamma anläggningar. Bedömningen baseras på anläggningens kapacitet och status för att bedöma anläggningens förutsättningar att tillgodose hela VA-planområdets behov av vatten- och spillvatten. Enskilda anläggningar bedöms i punkt 3 och 4 nedan i detta dokument.

- 3 Föreningen kan tillgodose områdets behov för vatten- och spillvatten
- 2 Föreningen kan tillgodose delar av områdets behov, antingen delar av området eller endast en vattentjänst.
- 1 Föreningen kan inte tillgodose områdets behov av vatten- och spillvatten.
- 0 Det finns ingen förening i området.

3. Miljö (avloppssituationen)

Miljöfaktorn är indelad i två parametrar, utsläpp och recipient. .

Bedömningen görs delvis med hjälp av GIS-stödet för enskilda avlopp. Information om recipientens känslighet och skyddsnivå har insamlats från VISS samt lokal kännedom.

Bedömning av skyddet för grundvatten utgår kravet på skyddsavstånd mellan utsläppspunkt efter reningsverk eller spridarledning i infiltration/markbädd i förhållande till högsta grundvattenyta.

Parametern *utsläpp* tar hänsyn till den förorenande verksamheten/källan som här utgörs av avloppsanläggningar.

- +++ I området finns till stor del avloppsanläggningar som påverkar miljön negativt, eller området har inte de naturliga och/eller geografiska förutsättningarna för att avloppsfrågan ska kunna lösas ur miljömässig synpunkt.
- ++ I området finns en mindre andel avloppsanläggningar som påverkar miljön negativt, eller området har delvis de naturliga och/eller geografiska förutsättningarna för att avloppsfrågan ska kunna lösas ur miljömässig synpunkt.

- + I området finns ett mycket begränsat antal avloppsanläggningar som påverkar miljön negativt, eller området har de naturliga och/eller geografiska förutsättningarna för att avloppsfrågan ska kunna lösas ur miljömässig synpunkt.

Parametern recipient tar hänsyn till närheten till känslig recipient i tre nivåer:

- +++ Området ligger i direkt anslutning till skyddat område eller kommunal badplats, eller inom fastställt/föreslaget vattenskyddsområde. Området ligger inom 100 meter från vattendrag eller sjö som är hårt belastat av näringsämnen. Avståndet baseras på risk för påverkan i områden som anses särskilt känsliga och riskerar att påverka människors hälsa negativt. Påverkan från avloppsvatten på vattendrag eller andra vattenförekomster anses vara en miljörisk.
- ++ Området ligger i direkt anslutning till vattenförekomst (inom 100 meter) som inte uppnår god ekologisk status p.g.a. övergödning, alternativt anses känslig.
- + Området ligger utanför ovan angivna områden.

4. Hälsa (dricksvattensituationen)

Hälsotorn är indelad i två parametrar, kvantitet och kvalitet.

Hälsotorn kvantitet tar hänsyn till huruvida tillgången på dricksvatten är tillräcklig eller inte. För bedömning av hälsoaspekten baseras analysen på områden med kända kvalitetsproblem kopplat till vattenkvaliteten. Bebyggelsestrukturen på landsbygden i Falköpings kommun består av stora fastigheter som medger ett tillräckligt skyddsavstånd mellan vattentäkt och avloppsanläggning.

Falköpings kommun arbetar aktivt med tillsyn av äldre avloppsanläggningar i närheten av grävda vattentäkter och ger inte tillstånd till nya avloppsanläggningar som riskerar att påverka en vattentäkt.

Många fastigheter på landet i den här kommunen är:

- +++ I området där det finns otillräcklig kapacitet.
- ++ I området där det finns tidvis otillräcklig kapacitet eller begränsad mängd dricksvatten.
- + I området där det finns tillräcklig kapacitet.

Hälsotorn kvalitet beaktar de eventuella problem som kan vara förknippad med vattenkvaliteten. Bedömningen baseras delvis på platsens fysiska förhållanden så som ogynnsamma jordartsförhållanden,

mindre tomter och lutning vilket skulle kunna bidra till en ökad risk för kontaminering av enskilda vattenbrunnar.

- +++ Allvarliga kvalitetsproblem förekommer i små delar av området eller mindre kvalitetsproblem i stora delar av området.
- ++ Allvarliga kvalitetsproblem förekommer i enstaka fall och mindre kvalitetsproblem i små delar av området.
- + Mindre allvarliga problem eller inga problem finns i området.

Bedömning av möjlighet för anslutning till allmänt VA via överföringsledning till den befintliga allmänna VA-anläggningen

De faktorer som bygger upp ”möjligheten” för ett område att anslutas till allmänt VA grundas på de huvudsakliga aspekter som i slutändan gör genomförandet mer eller mindre kostsamt. I det här fallet analyseras möjligheten för anslutning till allmänt VA via överföringsledning till den befintliga allmänna VA-anläggningen.

Områdets närhet till den allmänna anläggningen är av betydelse för bedömningen, så väl som avståndet mellan fastigheterna då det påverkar hur långt ifrån varandra förbindelsepunkten måste anläggas vilket påverkar kostnadstäckningen.

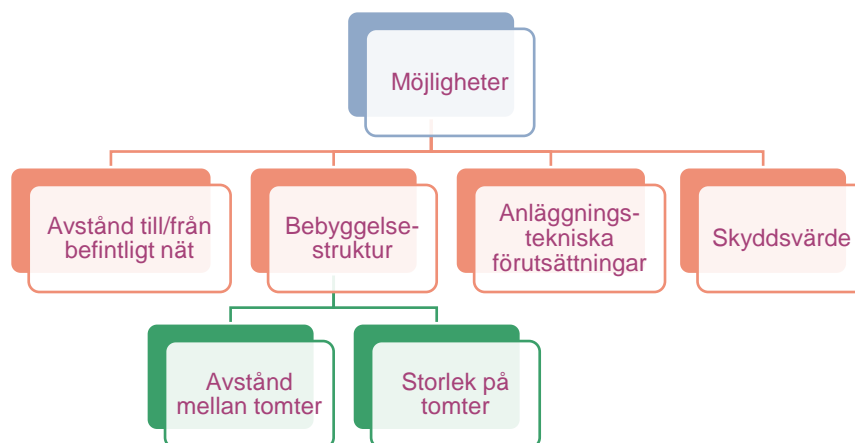
Möjligheten till utbyggnad påverkas även av områdets fysiska förutsättningar som jordartsförhållanden och höjdförhållanden då detta påverkar den allmänna anläggningens utformning om exempelvis behov av pumpning i området uppstår. Detta påverkar inte bara kostnad för utbyggnad utan även framtida drift- och underhållskostnader.

Områden som har så höga skyddsvärden att VA-utbyggnaden får ta en omväg innebär normalt att kostnaden eller det administrativa förarbetet ökar. Sådana förarbeten kan bland annat utgöras av markförhandlingar eller tillstånd- och dispensärenden.

Syftet med denna bedömning är inte att ta fram en kostnad för VA-anslutning av respektive område utan att visa bilden bakom kostnaden, dvs i vilka aspekter är möjligheten för VA-anslutning god och var är möjligheterna mindre goda.

Den bild som skapas av möjlighetsbedömningen kan användas som en grund för kostnadsberäkning. I det skede där kostnaden beräknas beaktas också sådana aspekter som har att göra med hur fördelning av kostnad ska gå till och hur investeringar ska göras över tid.

Med den möjlighet som är förknippad med VA-utbyggnad i olika områden, tillsammans med den del som utgör bedömning av behov, kan ett resonemang föras kring prioriteringsordning och takten för VA-utbyggnad. Förhoppningen är att det i resonemanget ska vara lätt för alla berörda att se bakgrunden till varför det är mer eller mindre dyrt att bygga ut VA och hur behovet inom olika områden skiljer sig åt.

1. Avstånd till/från befintligt nät

Denna faktor är avsedd att visa längden på nya, nödvändiga överföringsledningar till respektive område från närmsta möjliga anslutningspunkt i det befintliga ledningsnätet, från vilken dimension av spill- och dricksvattenledning är tillräcklig för områdets behov. Kriterier för bedömning av *Avstånd till/från befintligt nät* visas nedan.

- +++ Avståndet till närmaste anslutningspunkt på befintligt nät upp till 1 km
- ++ Avståndet till närmaste anslutningspunkt på befintligt nät är mellan 1 – 1,5 km
- + Avståndet till närmaste anslutningspunkt på befintligt nät är större än 5 km

2. Bebyggelsestruktur

Bebyggelsestrukturen inom ett område påverkar hur god kostnadstäckning VA-utbyggnad inom ett område kan uppnå. Bebyggelsestrukturen utgörs främst av de två delarna avstånd mellan tomter och storlek på tomter. Ju närmare varandra tomterna ligger och ju mindre de är desto bättre bedöms kostnadstäckningen vara, vilket är gynnsamt vid bedömning av möjlighet. I bedömningen har medelstorleken på tomter ansetts uppgå till 2000 m². Modellen utgår därför från att det är den vanligaste tomtstorleken. Kriterier för bedömning av *Bebyggelsestruktur* visas nedan.

Avstånd mellan tomter

- +++ Tomterna gränsar till varandra och samma huvudledning kan försörja två husrader
- ++ Tomterna gränsar till varandra men en huvudledning kan bara försörja en husrad
- + Tomterna är glest belägna

Storlek på tomter

- +++ Medelstorlek tomt <2000 m²

++ Medelstorlek tomt 2001 – 3000 m²

+ Medelstorlek tomt > 3001 m²

3. Anläggningstekniska förutsättningar

Jordartsförhållandena och förekomst av ytligt berg inom ett område påverkar kostnad för markarbeten. Kostnaden påverkas också av hur stabil marken är, dvs de geotekniska förutsättningar som finns, vilket styrs av jordarter, berg, lutningsförhållanden och höjdvariationer. Även höjdvariationerna inom området påverkar kostnaden för VA-utbyggnad. Kriterier för bedömning av *Anläggningstekniska förutsättningar* visas nedan.

+++ Området bedöms ha goda geotekniska förutsättningar med gynnsamma jordartsförhållanden och/eller avloppsvatten bedöms kunna avledas till befintligt VA med självfall.

++ Området bedöms delvis ha goda geotekniska förutsättningar, delvis svåra geotekniska förutsättningar *och/eller* avloppsvatten kan delvis ledas till befintligt VA med självfall.

+ Området bedöms ha svåra geotekniska förutsättningar med ogynnsamma jordartsförhållanden eller berg i dagen och/eller avloppsvatten bedöms behöva pumpas till befintligt VA.

4. Skyddsvärde

De skyddsvärden som finns i kommunen kan påverka hur möjlig VA-anslutningen är till olika områden. Områden som har så höga skyddsvärden att VA-utbyggnaden får ta en omväg innebär normalt att kostnaden ökar. I områden som innehar höga skyddsvärden kan det krävas mer omfattande administrativt förarbete innan VA-utbyggnad kan ske. Sådana förarbeten kan bland annat utgöras av markförhandlingar eller tillstånd- och dispensärenden.

Kriterier för bedömning av *Skyddsvärde* visas nedan.

+++ Det finns inga sådana skyddsvärden som påverkar önskad VA-utbyggnad.

++ Det finns sådana skyddsvärden inom området att VA-utbyggnaden behöver ta en viss omväg.

+ Det finns sådana skyddsvärden inom området att VA-utbyggnaden behöver ta en betydande omväg.

vid antagande.

Granskningsredogörelse

Vattentjänstplan

Falköpings kommun

Hur samrådet har bedrivits

Kommunstyrelsen har vid sammanträde den 15 november 2023, KS § 206 beslutat att genomföra granskning enligt 6 § Lag (2006:412) om allmänna vattentjänster.

Granskning har ägt rum mellan den 24 november 2023 till och med den 22 december 2023.

Huvudsyftet med vattentjänstplanen är att ge förutsättningar för en god planering av Falköping kommuns skyldigheter att ordna allmänna vattentjänster samt att ge berörda möjlighet till insyn och deltagande i processen.

Vattentjänstplanen publicerades på kommunens digitala anslagstavla. Handlingarna har under samrådtiden visats på Stadshuset och på Falköpings kommuns webbsida.

Inkomna yttranden

Följande yttranden har inkommit under samrådtiden:

Remissinstans	Ingen erinran	Synpunkter
Länsstyrelsen	x	
Miljönämnden Östra Skaraborg	x	

Sammanfattning av inkomna yttranden med kommentarer

Länsstyrelsen har inga ytterligare synpunkter på planen.

Miljönämnden östra Skaraborg har inga synpunkter utöver de som nämnden lämnade i sitt yttranden den 6 september 2023.

§ 22

Dnr 2023/01275

Samråd för översiktsplan 2024–2040 för Falköpings kommun

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen beslutar att godkänna förslag till översiktsplan 2024–2040 för Falköpings kommun med tillhörande miljökonsekvensbeskrivning och vindkraftprogram.
- 2 Kommunstyrelsen beslutar att sända förslag till översiktsplan 2024–2040 för Falköpings kommun samt vindkraftprogram på samråd från den 25 mars till och med den 1 juli 2024.

Sammanfattning

Kommunfullmäktige beslutade den 26 juni 2023, § 55 att anta planeringsstrategi 2023 samt uppdra åt kommunstyrelsen att ta fram en ny översiktsplan för Falköpings kommun. Föreslagen översiktsplan tar sikte på år 2040 och anger ett befolkningsmål om 40 000 invånare i kommunen. Målsättning ställer krav på skapandet av flertalet bostäder och arbetstillfällen i kommunen.

Den övergripande strategin för att nå målen är att i första hand förtäta i befintliga tätorter. Alla bostäder kan dock inte tillskapas genom förtätning utan annan mark måste också ianspråkta. Kring Falköpings tätort finns i huvudsak jordbruksmark förutom på Mösseberg. Översiktsplanen förslår att viss jordbruksmark kring Falköping ianspråkta i stället eftersom natur- och friluftsvärdena på Mösseberg väger tyngre.

Utöver bebyggelseutvecklingen anger översiktsplanen utvecklingsinriktning för transporter och teknisk försörjning samt natur och rekreation. Viktiga noder, stråk och områden som behöver bevaras, utvecklas och skapas föreslås. Förvaltningen bedömer att förslag till översiktsplan anger en utvecklingsinriktning och markanvändning som förhåller sig till statliga-, regionala-, och kommunala målsättningar.

Enligt miljökonsekvensbeskrivningen är det framför allt påverkan på riksintresse för kulturmiljövården som medför att översiktsplanen innebär en betydande miljöpåverkan. Kommunens vindkraftprogram har uppdaterats och sänds på samråd tillsammans med översiktsplanen.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2024-02-06
- Samrådsförslag till översiktsplan 2024–2040 (digital länk), 2024-02-21
- Miljökonsekvensbeskrivning tillhörande översiktsplan 2024–2040, 2024-02-16

Justerarnas signaturer			Protokollsutdraget bestyrks
Digital justering			

Justerarnas signaturer			Protokollsutdraget bestyrks
Digital justering			

Samråd för översiktsplan 2024–2040 för Falköpings kommun

Förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen beslutar att godkänna förslag till översiktsplan 2024–2040 för Falköpings kommun med tillhörande miljökonsekvensbeskrivning och vindkraftprogram.
- 2 Kommunstyrelsen beslutar att sända förslag till översiktsplan 2024–2040 för Falköpings kommun samt vindkraftprogram på samråd från den 25 mars till och med den 1 juli 2024.

Sammanfattning

Kommunfullmäktige beslutade den 26 juni 2023, § 55 att anta planeringsstrategi 2023 samt uppdra åt kommunstyrelsen att ta fram en ny översiktsplan för Falköpings kommun.

Föreslagen översiktsplan tar sikte på år 2040 och anger ett befolkningsmål om 40 000 invånare i kommunen. Målsättning ställer krav på skapandet av flertalet bostäder och arbetstillfällen i kommunen.

Den övergripande strategin för att nå målen är att i första hand förtäta i befintliga tätorter. Alla bostäder kan dock inte tillskapas genom förtätning utan annan mark måste också ianspråkta. Kring Falköpings tätort finns i huvudsak jordbruksmark förutom på Mösseberg. Översiktsplanen förslår att viss jordbruksmark kring Falköping ianspråkta istället eftersom natur- och friluftsvärdena på Mösseberg väger tyngre.

Utöver bebyggelseutvecklingen anger översiktsplanen utvecklingsinriktning för transporter och teknisk försörjning samt natur och rekreation. Viktiga noder, stråk och områden som behöver bevaras, utvecklas och skapas föreslås.

Förvaltningen bedömer att förslag till översiktsplan anger en utvecklingsinriktning och markanvändning som förhåller sig till statliga-, regionala-, och kommunala målsättningar.

Enligt miljökonsekvensbeskrivningen är det framförallt påverkan på riksintresse för kulturmiljövården som medför att översiktsplanen innebär en betydande miljöpåverkan.

Kommunens vindkraftprogram har uppdaterats och sänds på samråd tillsammans med översiktsplanen.

Bakgrund

Översiktsplan 2017–2030 för Falköpings kommun antogs 2018 och en planeringsstrategi arbetas fram under 2022–2023 enligt 3 kap. § 23 plan- och bygglagen (2010:900). Planeringsstrategin konstaterade att utvecklingen skett i snabbare takt än vad som förutspåts i översiktsplanen samt att tidshorizonten blivit för kort.

Kommunfullmäktige beslutade den 26 juni 2023, § 55 att anta planeringsstrategi 2023 samt uppdra åt kommunstyrelsen att ta fram en ny översiktsplan för Falköpings kommun.

En översiktsplan ska enligt plan och bygglagen redovisa kommunens övergripande långsiktiga utvecklingsinriktning av den fysiska miljön samt användningen av mark och vattenområden för hela kommunen. Översiktsplanen ska ge vägledning för hur mark- och vattenområden ska användas samt hur den bebyggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras.

Arbetet med framtagande av översiktsplanen har bedrivits tvärs över förvaltningsgränser och samordnats av stadsbyggnadsavdelningen. Flera workshops har genomförts med kommunstyrelsens-, och byggnadsnämndens arbetsutskott och på så sätt har förslaget förankrat politiskt.

Förvaltningens bedömning

Föreslagen översiktsplan tar sikte på år 2040 och anger ett befolkningsmål om 40 000 invånare i kommunen. Målsättningen är i linje med Skaraborgs kommunalförbunds delregionala utvecklingsstrategi som anger att Skaraborg ska växa till 300 000 invånare till år 2030. Målsättning ställer krav på skapandet av flertalet bostäder och arbetstillfällen i kommunen.

Den övergripande strategin för att nå målen är att i första hand förtäta i befintliga tätorter. Alla bostäder kan dock inte tillskapas genom förtätning utan annan mark måste också ianspråkta. Utvecklingen bedöms i huvudsak ske i kommunens stationsorter men områden för utveckling anges vid samtliga av kommunens tätorter med mer än 200 invånare. Kring Falköpings tätort finns i huvudsak jordbruksmark förutom på Mösseberg. Översiktsplanen förslår att viss jordbruksmark kring Falköping ianspråkta istället eftersom natur- och friluftsvärdena på Mösseberg väger tyngre.

Utöver bebyggelseutvecklingen anger översiktsplanen utvecklingsinriktning för transporter och teknisk försörjning samt natur och rekreation. Viktiga noder, stråk och områden som behöver bevaras, utvecklas och skapas föreslås. Därutöver anges vilka aspekter som behöver beaktas ur ett perspektiv som berör andra kommuner eller regionen.

Översiktsplanen har arbetats fram med flertalet planeringsunderlag som resulterat i vägledning som efterföljande planering samt hantering av förhandsbesked och bygglov får beakta. Även flertalet statliga hänsynsområden har varit underlag vid framtagandet av översiktsplanen.

Den befintliga översiktsplanen föregicks av en bred medborgardialog och förslag till ny översiktsplan har utgått från befintlig översiktsplan.

Förvaltningen bedömer att förslag till översiktsplan anger en utvecklingsinriktning och markanvändning som förhåller sig till statliga-, regionala-, och kommunala målsättningar. Förslag till översiktsplan anger vägledning för bevarande och utveckling av framtidens Falköpings kommun.

Översiktsplanen anger ett förslag till framtida utveckling och är endast vägledande. Det innebär inga direkta åtaganden eller konsekvenser.

Kommunens vindkraftprogram som antogs 2009 har uppdaterats med en beskrivning av att vindkraftverks som etableras idag är högre men att befintlig bedömning angående vindkraftsetablering kvarstår eftersom den inte baseras på specifika höjder.

Enligt miljökonsekvensbeskrivningen är det framförallt påverkan på riksintresse för kulturmiljövården som medför att översiktsplanen innebär en betydande miljöpåverkan.

Finansiering och ekonomiska konsekvenser

Förvaltningens förslag till beslut leder inte till några direkta ekonomiska konsekvenser för nämnden, varför beslut om finansiering inte behöver tas.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2024-02-06
- Samrådsförslag till översiktsplan 2024–2040 (digital länk), 2024-02-21
- Miljökonsekvensbeskrivning tillhörande översiktsplan 2024–2040, 2024-02-16

Beslutet ska skickas till

Josef Ydeskog, planstrateg

Josef Ydeskog
Planstrateg

§ 23

Dnr 2023/01163

Antagande av strategi för bostadsförsörjning för Falköpings kommun

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att anta strategi för bostadsförsörjning för Falköpings kommun, att gälla från och med den 15 april 2024.

Sammanfattning

Av lag (2000:1383) om kommunernas bostadsförsörjningsansvar framgår av första paragrafen att varje kommun med riktlinjer ska planera för bostadsförsörjning i kommunen.

Eftersom inga nya riktlinjer antagits för innevarande mandatperiod har nya arbetats fram. Som syftar till att skapa förutsättningar för alla i kommunen att leva i goda bostäder och för att främja att ändamålsenliga åtgärder för bostadsförsörjningen förbereds och genomförs.

En bostadsmarknadsanalys har genomförts som visar att både den demografiska utvecklingen och bostadsbyggandet framöver är svårbedömda och sammankopplade. Den ekonomiska situationen med höga räntor och byggkostnader medför att Boverkets prognos pekar på kraftigt minskat byggande kommande år. Samtidigt sker stora investeringar i Skaraborg som kan leda till ökad efterfrågan på arbetskraft och inflyttning.

I Falköping är andelen bostäder med ansträngd boendeekonomi det mått på bostadsbrist som är avsevärt sämre än på nationell nivå. Om nyproduktion anpassas för att locka äldre att flytta skulle en flyttkedja kunna starta som i slutändan kan frigöra ett billigare boende för de som idag har ansträngd boendeekonomi.

Riktlinjerna presenteras som mål med tillhörande insatser med specifika åtgärder. Dessa och vissa delar av strategin har reviderats efter yttranden som inkom under samrådet. Revideringarna presenteras i dokumentet justeringsredogörelse.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2024-02-06
- Strategi för bostadsförsörjning för Falköpings kommun, 2024-02-07
- Justeringsredogörelse, 2024-02-07

Justerarnas signaturer			Protokollsutdraget bestyrks
Digital justering			

Strategi för bostadsförsörjning för Falköpings kommun

Förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att anta strategi för bostadsförsörjning för Falköpings kommun, att gälla från och med den 15 april 2024.

Sammanfattning

Av lag (2000:1383) om kommunernas bostadsförsörjningsansvar framgår av första paragrafen att varje kommun med riktlinjer ska planera för bostadsförsörjning i kommunen.

Eftersom inga nya riktlinjer antagits för innevarande mandatperiod har nya arbetats fram. Som syftar till att skapa förutsättningar för alla i kommunen att leva i goda bostäder och för att främja att ändamålsenliga åtgärder för bostadsförsörjningen förbereds och genomförs.

En bostadsmarknadsanalys har genomförts som visar att både den demografiska utvecklingen och bostadsbyggandet framöver är svårbedömda och sammankopplade. Den ekonomiska situationen med höga räntor och byggkostnader medför att Boverkets prognos pekar på kraftigt minskat byggande kommande år. Samtidigt sker stora investeringar i Skaraborg som kan leda till ökad efterfrågan på arbetskraft och inflyttning.

I Falköping är andelen bostäder med ansträngd boendeekonomi det mått på bostadsbrist som är avsevärt sämre än på nationell nivå. Om nyproduktion anpassas för att locka äldre att flytta skulle en flyttkedja kunna starta som i slutändan kan frigöra ett billigare boende för de som idag har ansträngd boendeekonomi.

Riktlinjerna presenteras som mål med tillhörande insatser med specifika åtgärder. Dessa och vissa delar av strategin har reviderats efter yttranden som inkom under samrådet. Revideringarna presenteras i dokumentet justeringsredogörelse.

Kommunledningsförvaltningen föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att anta strategi för bostadsförsörjning för Falköpings kommun.

Bakgrund

Av lag (2000:1383) om kommunernas bostadsförsörjningsansvar framgår av första paragrafen att varje kommun med riktlinjer ska planera för bostadsförsörjning i kommunen. Det framgår också att sådana riktlinjer ska antas av kommunfullmäktige under varje mandatperiod.

Eftersom inga nya riktlinjer antagits för innevarande mandatperiod har nya arbetats fram. Som syftar till att skapa förutsättningar för alla i kommunen att leva i goda bostäder och för att främja att ändamålsenliga åtgärder för bostadsförsörjningen förbereds och genomförs. Försörjningen av bostäder är ett kommunalt ansvar men för att lyckas krävs samarbete med byggherrar, bostadsförvaltare och andra aktörer.

Kommunstyrelsen beslutade den 15 november 2023, §205 att sända förslag till strategi för bostadsförsörjning för Falköpings kommun under perioden 23 november 2023 och 7 januari 2024.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen bedömer att föreslagen strategi för bostadsförsörjning för Falköpings kommun anger mål, insatser och åtgärder som förhåller sig till nationella-, regionala-, och kommunala mål och planer. Förslaget har även anpassats till kommunens arbete med framtagande av ny översiktsplan.

Strategins mål, insatser och åtgärder har reviderats efter yttranden som inkom under samrådet. Revideringarna presenteras i dokumentet justeringsredogörelse.

Kommunledningsförvaltningen föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att anta strategi för bostadsförsörjning för Falköpings kommun.

Finansiering och ekonomiska konsekvenser

Förvaltningens förslag till beslut leder inte till några direkta ekonomiska konsekvenser för nämnden, varför beslut om finansiering inte behöver tas.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2024-02-06
- Strategi för bostadsförsörjning för Falköpings kommun, 2024-02-07
- Justeringsredogörelse, 2024-02-07

Beslutet ska skickas till

Planstrateg, Josef Ydeskog
Falköpings Hyresbostäder AB
Socialnämnden Falköpings kommun
Kompetens- och arbetslivsnämnden
Miljönämnden östra Skaraborg

Josef Ydeskog
Planstrateg

Strategi för bostadsförsörjning

STRATEGI

Typ av styrdokument	Strategi
Beslutsinstans	Kommunfullmäktige
Diarienummer	2023/01163
Giltighetstid	2024-04-01 – Tills vidare
Dokumentet gäller för	Samtliga nämnder och förvaltningar
Fastställd	
Ersätter	Strategi för bostadsförsörjning Falköpings kommun 2017-2020
Dokumentansvarig	Stadsbyggnadsavdelningen
Tidpunkt för aktualitetsprövning	Varje mandatperiod

Innehåll

Inledning.....	2
Kommunens vision.....	2
Bakgrund & syfte	2
Relevant lagstiftning.....	2
Mål & styrdokument.....	3
Kommunens mål och övriga styrdokument.....	4
Bostadsmarknadsanalys.....	5
Demografisk utveckling	5
Marknadsförutsättningar.....	7
Vakanser.....	8
Fördelning av upplåtelseform.....	8
Priser.....	8
Tillsyn.....	8
Bostadsbehov som inte tillgodoses.....	9
Slutsats.....	11
Riktlinjer för bostadsförsörjning	12
Hänsyn till relevanta mål, planer och program.....	12
Mål för bostadsbyggande och utveckling.....	12
Planerade insatser för att nå målen.....	12

Inledning

Kommunens vision

Det Goda Livet är kommunens vision om det hållbara samhället, ett samhälle i balans och harmoni, även för kommande generationer. Det Goda Livet bygger på allas lika värde och på samhällsaktiva invånare. I Falköping värnar vi om livskvalitet, välbefinnande och trivsel för Falköpingsborna.

I Falköping tar vi ansvar för vår gemensamma framtid och en hållbar utveckling. Vi vill skapa det goda livet för våra medborgare och för kommande generationer. Vi ska driva en förändringsprocess där kommunen går före i utvecklingen av ett hållbart samhälle, där naturens och våra mänskliga resurser används medvetet och balanserat. Ekologin sätter ramarna och villkoren med planetens absoluta gränser, våra ekosystem och naturens resurser. Ekonomin är de medel tillsammans med det politiska systemet vi har för att skapa social hållbarhet. Vilket är själva målsättningen med det dynamiska och rättvisa samhället där de mänskliga behoven uppfylls. Falköpings kommun ser ett tydligt samband mellan hållbara satsningar och den lokala utvecklingen.

Kommunens arbete med bostadsförsörjning är en del i arbetet för att nå visionen.

Bakgrund & syfte

Kommunfullmäktige antog den 25 september 2017 § 98 strategi för bostadsförsörjning för Falköpings kommun 2017-2020. Giltighetstiden angavs till och med sista december 2018 och dess aktualitet skulle provas varje mandatperiod. Giltighetstiden har gått ut och eftersom befolkningsökningen inte blivit den som prognostiserades behöver nya riktlinjer för bostadsförsörjning tas fram.

Syftet med riktlinjerna är att skapa förutsättningar för alla i kommunen att leva i goda bostäder och för att främja att ändamålsenliga åtgärder för bostadsförsörjningen förbereds och genomförs. Bostadsförsörjning är ett kommunalt ansvar men för att lyckas krävs det samarbete med byggherrar, bostadsförvaltare och andra aktörer.

Bostadsförsörjningen är i många avseenden en viktig strategisk fråga för kommunen och detta dokument uppfyller därmed en viktig roll i den strategiska planeringen på kort och lång sikt.

Relevant lagstiftning

Lagen om kommunernas bostadsförsörjningsansvar (2000:1383)

Varje kommun ska med riktlinjer planera för bostadsförsörjningen. Dessa riktlinjer ska samrådas med berörda kommuner och länsstyrelsen ska ges tillfälle att yttra sig.

Riktlinjer för bostadsförsörjningen ska antas av kommunfullmäktige under varje mandatperiod. Förändras förutsättningarna för de antagna riktlinjerna ska nya riktlinjer upprättas och antas av kommunfullmäktige.

Riktlinjerna ska grundas på analys av den demografiska utvecklingen, marknadsförutsättningarna och vilka behov som inte tillgodoses på den lokala bostadsmarknaden.

Plan- och bygglag (2010:900)

Kommunen har genom lagen ansvaret för planeringen av markanvändningen i kommunen och därmed indirekt ansvar för att möjlighet till goda boendemiljöer skapas. Vid all planläggning ska hänsyn tas till mellankommunala och regionala förhållande beträffande kommunernas arbete med att främja bostadsbyggande och utveckling av bostadsbeståndet.

Vid all planläggning enligt denna lag ska riktlinjerna i detta dokument vara vägledande.

Kommunallagen (2017:725)

Kommunen har enligt lagen rätt att bilda och driva näringsverksamhet som drivs utan vinstsyfte och tillhandahåller allmännyttiga anläggningar eller tjänster.

Lag (2010:879) om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag

Enligt lagen ska ett kommunalt allmännyttigt bostadsaktiebolag bland annat främja bostadsförsörjningen. Det innebär att det kommunala bostadsbolaget Falköpings Hyresbostäder har ett ansvar för att bostadsförsörjningen säkerställs i kommunen.

Socialtjänstlagen (2001:453)

Socialtjänsten har ett grundläggande ansvar för att människor med särskilda behov har tillgång till bra bostäder. Ansvaret har förtydligats i socialtjänstlagen och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade.

Lag (2016:38) om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning

Lagen innehåller bestämmelser om mottagande av vissa nyanlända för bosättning genom en anvisning till varje kommun. En kommun är enligt lagen skyldig att efter anvisning ta emot nyanlända för bosättning i kommunen.

Miljöbalken (1998:808)

Lagen anger att bostäder ska brukas så att olägenheter för människors hälsa inte uppstår och så att de hålls fria från ohyra och andra skadedjur. Lagen appliceras också parallellt med plan- och bygglagen vid planläggning.

Mål & styrdokument

Det finns globala, nationella-, regionala- och kommunala mål som tillsammans med lagarna utgör utgångspunkten för arbetet med att ta fram riktlinjer för bostadsförsörjningen.

Agenda 2030 & Globala målen för hållbar utveckling

Av de 17 globala målen är framförallt mål 11 om hållbara städer och samhällen applicerbart på detta styrdokument. I huvudsak är det delmål 11.1

Säkra bostäder till överkomlig kostnad som är applicerbart. Delmålet anger att alla senast 2030 ska få tillgång till fullgoda, säkra och ekonomiskt överkomliga bostäder och grundläggande tjänster samt att slumområden ska rustas upp.

Nationella mål

Av de sexton miljömål som riksdagen antagit är målet God bebyggd miljö applicerbar på bostadsförsörjningen. Miljömålet anger bland annat att städer, tätorter och annan byggd miljö ska vara en god och hälsosam livsmiljö.

Regeringen presenterade under 2022 en nationell strategi för hur hemlöshet ska motverkas. Strategin innehåller fyra mål:

1. Hemlöshet ska förebyggas
2. Ingen ska bo eller leva på gatan
3. Bostad först bör införas nationellt
4. Det sociala perspektivet i samhällsplaneringen ska stärkas

Regeringen beslutade också om uppdrag till länsstyrelserna och Socialstyrelsen var syfte är att stötta kommunerna samt kartlägga hemlösheten.

Regeringens övergripande mål för boende och samhällsplanering är att ge alla människor i alla delar av landet en från social synpunkt god livsmiljö där en långsiktig god hushållning med naturresurser och energi främjas samt där bostadsbyggande och ekonomisk utveckling underlättas. Målet är också långsiktigt väl fungerande bostadsmarknader där konsumenternas efterfrågan möter ett utbud av bostäder som svarar mot behoven.

Regionala mål

”Vision Västra Götaland – det goda livet” är den gemensamma utgångspunkten för hur Västra Götaland ska utvecklas hållbart för att vara en attraktiv region att bo och verka i. Visionen anger fem fokusområden varav ”En god hälsa” bland annat beskrivs omfatta en god fysisk miljö.

Delregional utvecklingsstrategi Skaraborg 2030

Strategins övergripande effektmål är att Skaraborg ska bli Sveriges fjärde största arbetsmarknadsregion med 300 000 invånare.

Kommunens mål och övriga styrdokument

I kommunens verksamhet finns mål och flertalet styrande dokument som är relevanta för bostadsförsörjningen. Detta styrdokument har dock ingen hierarkiskt förhållande till kommunens övriga styrdokument som kan vara fungerande vid sidan av varandra.

Kommunens vision

Det Goda Livet är kommunens vision om det hållbara samhället, ett samhälle i balans och harmoni, även för kommande generationer. Det Goda

Livet bygger på allas lika värde och på samhällsaktiva invånare. I Falköping värnar vi om livskvalitet, välbefinnande och trivsel för Falköpingsborna.

Falköpings kommun har fyra mål för att nå visionen.

1. Ett socialt hållbart Falköping
2. Ett attraktivare Falköping
3. Ett näringsliv som utvecklas
4. Kommunens organisation ska vara utvecklande och förnyande med en tillitsbaserande styrning

Mål 1 och 2 är huvudsakligen applicerbara på detta dokument.

Översiktsplan

Översiktsplan 2017-2030 som antogs av kommunfullmäktige 2018 anger övergripande strategi för bland annat bebyggelse men även markanvändningen i kommunen. Huvudstrategin är förtätning av kommunens tätorter och målsättningen är 38 000 invånare år 2030.

Den 26 juni 2023 fick kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram en ny översiktsplan för Falköpings kommun som har en framtidshorisont bortom år 2030. Arbetet förväntas preliminärt vara färdigt till sommaren 2025 och kommer i hög utsträckning utgå från befintlig översiktsplan.

Flerårsplan 2023-2025

Varje år beslutas om en flerårsplan där kommunen preciserar hur de fyra målen ska uppnås. I dokumentet framgår också budget och investeringsplan för kommunens nämnder men även för genomförande av detaljplaner.

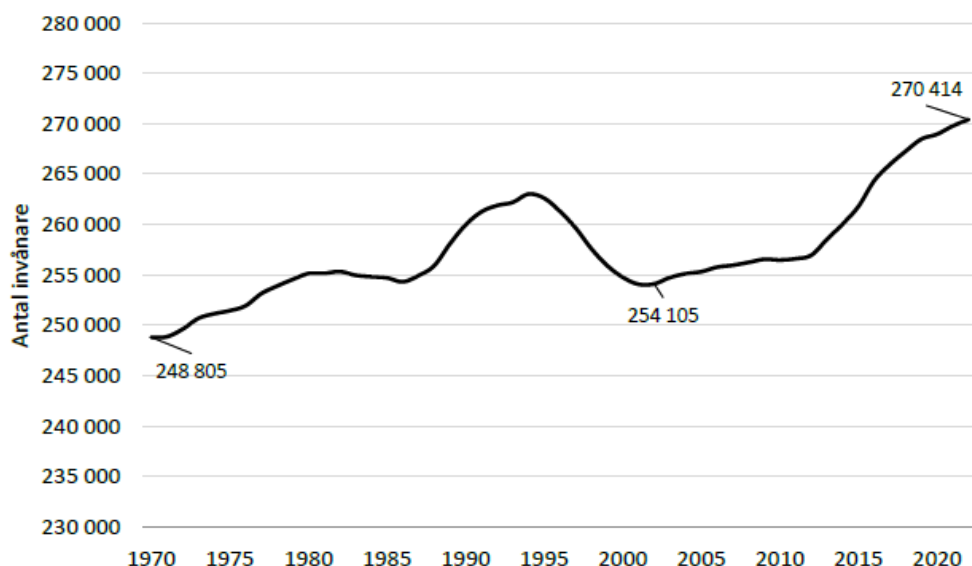
Styrdokument

Kommunen har ett antal relevanta riktlinjer vad gäller exempelvis prioritering av detaljplaner, markanvisning och exploateringsavtal. Det finns även ett förtättningsprogram för Falköpings stad och ägardirektiv för Falköpings Hyresbostäder.

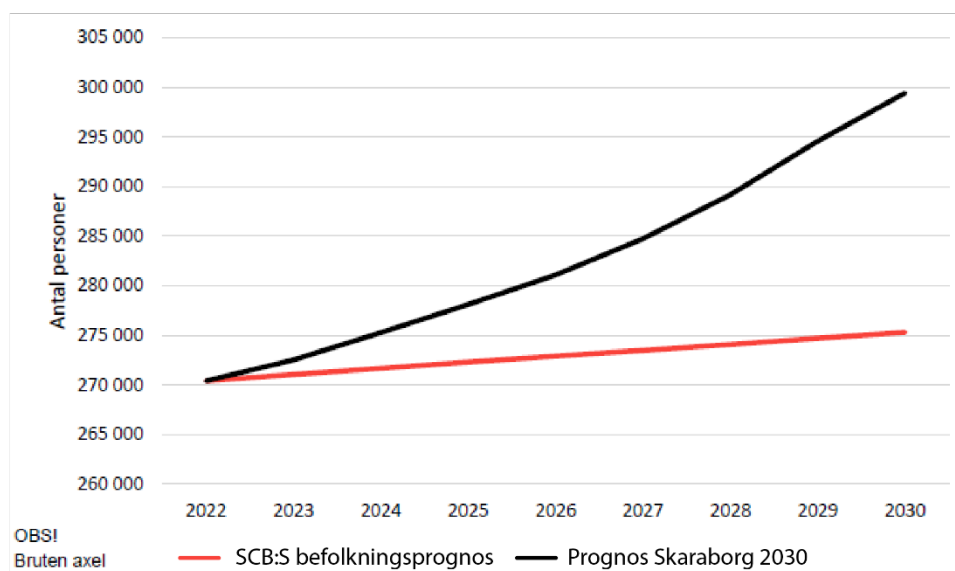
Bostadsmarknadsanalys

Demografisk utveckling

En bostadsförsörjningsanalys har tagits fram för Skaraborg som visar att befolkningen i Skaraborg har ökat med cirka 20 000 invånare de senaste 10 åren till cirka 270 000 i dagsläget.

SCB:s befolkningsprognos för Skaraborg uppskattar att befolkningen år 2030 uppgår till 275 000 invånare. En befolkningsprognos för Skaraborg har tagits fram för att nå målet om 300 000 invånare som anges i den delregionala utvecklingsstrategin.

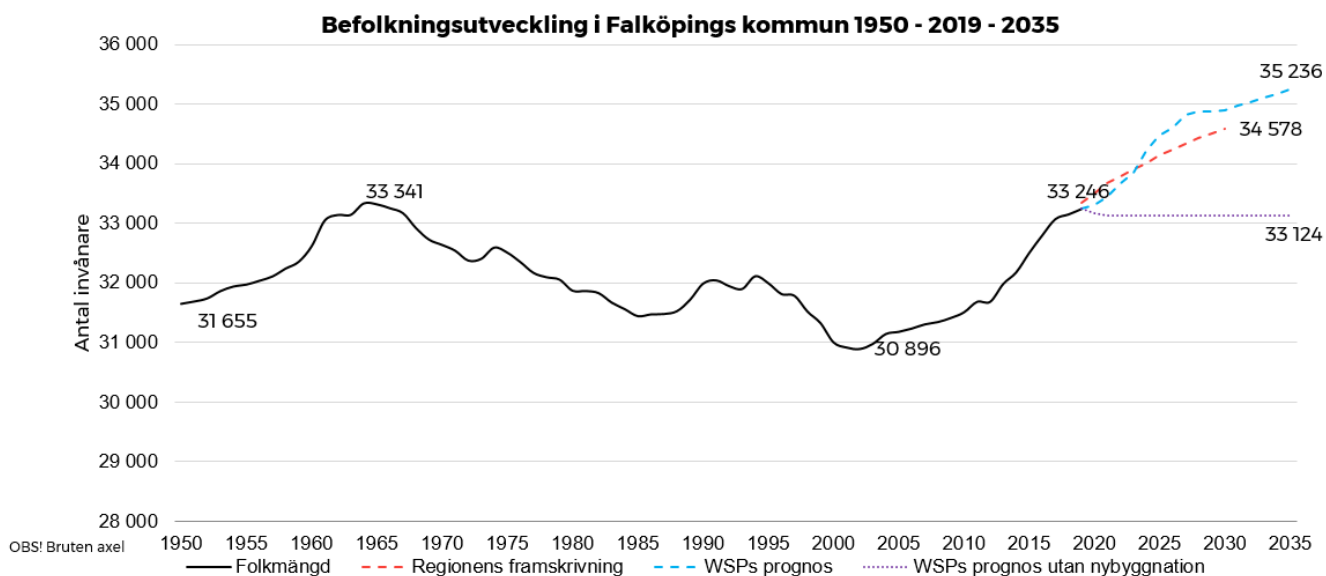
För att nå målet i delregionala utvecklingsstrategin behöver inflyttningen till Skaraborg vara i snitt 3 250 personer per år mellan 2022 och 2030 samt en total naturlig folkökning om 4 000 personer under samma tidsperiod.

Enligt statistik från SCB har nettoinvandring under de senaste 20 åren bidragit till att invånarantalet i Falköpings kommun ökat. Födelsenetto och inrikes flytt har endast vissa år bidragit till ökat antal invånare.

Enligt SCB har Falköpings kommuns invånarantal mellan 2018 och 2022 ökat med 175 invånare till totalt 33 252. Detta beror till största del på invandring eftersom det avlider fler än vad som föds. Under 2022 minskade antalet kommuninvånare något.

Inom kommunen var det under 2022 knappt 30 fler personer som flyttade till än från Falköpings tätort. Detta antyder en viss urbanisering inom kommunen vilket kan innebära att behovet av bostäder är större i Falköpings tätort än övriga delar av kommunen. I de flesta övriga delar av kommunen är den interna utflyttningen större än inflyttningen förutom i södra kommundelen inklusive Kinnarp och Åsarp.

Enligt en befolknings- och bostadsanalys genomförd av WSP i juni 2020 är en framtida befolkningsökning i Falköpings kommun tätt kopplad till bostadsbyggande. Om inga eller få nya bostäder uppförs stagnerar invånarantalet vid strax över 33 100. WSP:s prognos till år 2035 anger en ökning till drygt 35 200 invånare förutsatt att det byggs nya bostäder.

Marknadsförutsättningar

I rapporten Bostadsmarkandsanalys 2023 beskriver Länsstyrelsen i Västra Götaland att skillnaden mellan antalet färdigställda bostäder under 2022 och antal påbörjade bostäder 2023 bedöms bli stor. Den förändrade säkerhetspolitiska och ekonomiska situationen bedöms innebära kraftigt negativ påverkan på bostadsbyggandet under de kommande åren. Enligt Boverkets byggprognos från juni 2023 minskar antalet påbörjade bostäder nationellt från 71 000 under 2021 till cirka 27 000 år 2023 och 21 500 2024. Detta kan innebära att det uppdämda behovet av bostäder som under de senaste åren minskat kan komma att öka igen. Det kan också bli svårare att komma in på bostadsmarknaden för de som söker sin första bostad. I dessa oroliga tider är SCBs befolkningsprognoser och Boverkets byggprognoser speciellt osäkra.

Ett minskat bostadsbyggande riskerar att negativt påverka både SCB:s befolkningsprognos och prognos Skaraborg 2023 för befolkningsutvecklingen i kommunen. Som framgår av WSP:s befolknings- och bostadsanalys är befolkningsutvecklingen tätt sammankopplad med antal bostäder som färdigställs.

Det pågår arbete med detaljplaner som möjliggör för bostäder i flera delar av kommunen. De flesta innebär förtätning av redan befintliga strukturer. I Falköpings tätort pågår arbete med två större förtätningar som kan möjliggöra för uppskattningsvis 200 bostäder i lägenheter om de antas och genomförs. För den nya stadsdelen Fåraberget har två etapper planlagts och delvis byggts ut. Inom övriga områden av stadsdelen kan det uppskattningsvis möjliggöras för knappt 350 bostäder.

I Stenstorp pågår planarbete där Stenstorpsskolan tidigare låg för att tillskapa uppskattningsvis 20 bostäder i blandade former. Utformningen av området anpassas till platsens förutsättningar och byggbranschens efterfrågan.

I Floby har ett planarbete påbörjats som innebär en förtätning som uppskattningsvis kan möjliggöra för cirka 4-10 bostäder i lägenheter.

Vakanser

Enligt kommuns enkät om hyresbostadsmarknaden finns huvudparten av hyresbostäderna i kommunen i Falköpings tätort, drygt 2 920 stycken med en vakansgrad om 1,9 %. Andelen vakanser i beståndet över hela kommunen är 1,8 %.

Fördelning av upplåtelseform

Enligt SCB bodde det 33 252 personer i Falköpings kommun under 2022 och utav dessa bodde drygt 63 % i äganderätt, 5 % i bostadsrätter och drygt 26 % i hyresrätter. I Falköpings tätort är andelen som bor i hyresrätter knappt 43 % och i äganderätt knappt 42%. I Floby och Stenstorp är boende i äganderätt och i hyresrätt i övervägande majoritet.

Priser

Enligt Bostadsförsörjningsanalys Skaraborg och statistik från SCB var det genomsnittliga priset för en villa i Falköpings kommun mellan åren 2022 och 2023 strax under två miljoner och priset för en bostadsrätt var strax över en halv miljon. Medianhyran per kvadratmeter var år 2022 ungefär 1 000 kronor.

Tillsyn

Miljönämnden Östra Skaraborg genomför systematiskt tillsynskontroller av miljön i hyresbostäder. Under de senaste sex åren har tillsyn genomförts för två flerbostadshus i Falköpings kommun. Dessa två kontroller har resulterat i att krav på åtgärder har ställts på ägaren till flerbostadshusen.

Enligt Folkhälsomyndighetens Miljöhälsorapport (Miljöhälsorapport 2017), som grundas på enkäter till den svenska befolkningen från år 2015, upplever 20 % att de har symtom som de anser beror på inomhusmiljön i bostaden, skolan eller på arbetet. Besvär av inomhusmiljö i bostaden har ökat mellan åren 2007 och 2017. Enligt rapporten 2017 är andelen personer som anger att de har synliga fuktskador, synligt mögel eller mögellukt i bostaden 19 procent.

Bostadsbehov som inte tillgodoses

Boverkets mått på bostadsbrist utgår från fem olika definitioner samt en kombination av dem eller ifall hushåll har uppfyllt något av måtten två år i rad.

- Ansträngd boendeekonomi definieras som att hushållet har en inkomst som inte räcker till att täcka en baskonsumtion beräknad utifrån genomsnittshyror på orten och riksnormen för hyror.
- Hushållet är trångbott om det inte har sovrum utöver vardagsrum och kök eller kokvrå. Två barn kan dela sovrum, men med beaktande av stigande ålder och personlig integritet behöver barn över 11 år eget rum. Vuxna som inte är sambor delar inte sovrum. Ensamstående utan barn anses inte som trångbodda. För de hushåll där antalet rum saknas, främst småhus, används boendeyta per person. Har hushållet mindre än 20 kvm per person räknas hushållet som trångbott.
- Hushåll som flyttar ofta definieras som hushåll där någon av individerna har flyttat minst en gång årligen de senaste tre åren.
- Hushåll med hemmaboende vuxna barn definieras som att hushållet har hemmaboende barn som är äldre än 24 år.
- Hushåll med ansträngd boendeekonomi KALP (kvar att leva på) definieras som att hushållet har en inkomst som inte räcker till att täcka en baskonsumtion beräknad utifrån genomsnittshyror på orten och en kvar att leva på -kalkyl baserade på ett genomsnitt av bankernas kalkyler.

Ansträngd boendeekonomi

Enligt Bostadsförsörjningsanalys Skaraborg är det strax över 25 % av befolkningen i Skaraborg som har en ansträngd boendeekonomi utifrån KALP- kalkyl och enligt SCB är det jämförbart med hela Sverige. I Falköpings kommun var det 2021 knappt 28,5 % av befolkningen som uppfyller samma kriterier. När den ansträngda boendeekonomin baseras på genomsnittshyror på orten och riksnormen för hyror var det 5,2 % av hushållen i Falköping som uppfyllde kriteriet. Enligt SCB är det något högre än de 4,8 % av hushållen i hela Sverige

Trångboddhet

Enligt SCB och Boverket är det drygt 7 % av hushållen i Falköpings kommun som bedöms som trångbodda jämfört med 16 % i Sverige år 2021. Enligt Falköpings Hyresbostäder AB finns det en brist på större lägenheter och ett överskott av ettor. Enligt kommunens enkät om hyresbostadsmarknaden finns det viss eller stor efterfrågan på lägenheter i olika storlekar. Hyresbostadsföretagen har angett att stor efterfrågan finns på lägenheter med fyra rum och kök.

Hushåll som flyttar

Enligt uppgifter från Boverket är det knappt 2 % av hushållen i Falköping som uppfyller kriteriet för hushåll med upprepade flyttningar. I Skaraborg är andelen hushåll på ungefär samma nivå.

Hushåll med hemmaboende vuxna barn

Enligt Boverket är det strax under 2 % av hushållen som har hemmaboende vuxna barn i Falköpings kommun och på nationell nivå är det 3,5 procent av hushållen.

Återkommande problem

Det finns hushåll som enligt Boverket i minst 2 år uppfyllt något av kriterierna som beskrivits ovan. I Falköping var det 9,5 % av hushållen som 2021 hade återkommande problem vilket är ungefär som på nationell nivå.

Hemlöshet

Varken socialförvaltningen eller kompetens och arbetslivsförvaltningen har en komplett bild över antalet hemlösa i Falköpings kommun varför denna statistik saknas i dokumentet.

Våldsutsatta

Socialförvaltningen placerar de med akut behov samt samverkar med andra kommuner kring placering av personer som inte kan bo kvar i hemmakommunen.

Personer med funktionsvariation

Kommunen har tillgodosett LSS-boende för de som haft behov och för övriga boenden beslutas om bostadsanpassning.

Flyktingar

Sedan den 1 juli 2022 har kommuner en skyldighet att ta emot skyddsbehövande flyktingar från Ukraina på anvisning, och erbjuda dessa personer boende. Socialförvaltningen samverkar med Falköpings Hyresbostäder för att ordna boende för de som behöver det.

Trygghetsboende för äldre

Enligt SCB:s befolkningsprognos är andelen i åldrarna 70 år och äldre som kommer öka mest. I Falköping bedöms antalet personer som är 80 år eller äldre öka med 30 % till år 2030 och 50 % till omkring 2040. Enligt en utredning av behov av särskilda boendeformer för äldre som togs fram av socialförvaltningen under 2021 har Falköpings kommun, jämfört med angränsande och liknande kommuner, höga kostnader inom äldreboendet. För att inte kostnaderna i framtiden ska fortsätta stiga i samband med att antalet äldre blir fler behöver anpassade bostäder skapas där äldre kan bo och leva mer självständigt. Enligt det kommunala bostadsbolaget Hyresbostäder Falköping efterfrågar äldre personer lägenheter på markplan eller med hiss.

Slutsats

Både den demografiska utvecklingen och bostadsbyggandet framöver är svårbedömda och sammankopplade. Den ekonomiska situationen med höga räntor och byggkostnader medför att Boverkets prognos pekar på kraftigt minskat byggande kommande år. Samtidigt sker stora investeringar i Skaraborg som kan leda till ökad efterfrågan på arbetskraft och inflyttning. Skaraborgs kommunalförbunds delregionala utvecklingsstrategi anger en målsättning om 300 000 invånare år 2030, en ökning med cirka 30 000 invånare.

De senaste 10 åren har invandring varit den huvudsakliga orsaken till befolkningstillväxten och en fortsatt ökande befolkning i kommunen kräver i huvudsak en nettoinvandring. Andelen personer över 70 år förväntas öka och en viss urbanisering pågår i kommunen.

I Falköping är andelen bostäder med ansträngd boendeekonomi det mått på bostadsbrist som är avsevärt sämre än på nationell nivå. Samtidigt framgår av kommunens hyresmarknadsenkät att störst efterfrågan finns på större lägenheter. Eftersom nyproduktion av lägenheter ofta är förknippat med höga kostnader och höga hyror är det svårt att tillgodose behovet av stora lägenheter och minska andelen bostäder med ansträngd boendeekonomi. En ansträngd boendeekonomi kan dessutom leda till oförmåga att förändra sin boendesituation som kan ha problem med inomhusmiljön. Om nyproduktion anpassas för att locka äldre att flytta skulle en flyttkedja kunna starta som i slutändan kan frigöra ett billigare boende för de som idag har ansträngd boendeekonomi.

Riktlinjer för bostadsförsörjning

Hänsyn till relevanta mål, planer och program

Målen, insatserna och de specifika åtgärderna beaktar det nationella miljömålet god bebyggd miljö, Västra Götalandsregionens vision det goda livet samt de kommunala målen. Såväl den befintliga översiktsplanen som beslutet att arbeta fram en ny översiktsplan har beaktats likaså förtätningsprogrammet.

Riktlinjerna presenteras som mål och tillhörande insatser med specifika åtgärder. För åtgärderna presenteras tidsplan för genomförande och var ansvaret för genomförandet ligger.

Mål för bostadsbyggande och utveckling

- Det finns bostäder som är anpassade, prisvärda med god inomhusmiljö för alla invånare i Falköpings kommun.
- Det har tillskapats cirka 3 500 nya bostäder som möjliggör för befolkningstillväxt utan att andelen trångbodda ökar.
- Det finns 40 000 invånare i kommunen år 2040.

Planerade insatser för att nå målen

Baserat på analysen och målen för bostadsbyggande och utveckling föreslås följande insatser och åtgärder:

Säkerställ planberedskap för bostäder

Det kommunala planmonopolet medför stor makt men även ansvar för att säkerställa möjlighet att uppföra bostäder. En planberedskap innebär att redan planlagd mark finns tillgänglig för exploatering. De senaste årens exploateringstakt har medfört att den befintliga planberedskapen till stor del försvunnit trots att nya detaljplaner tagits fram. Det senaste årets lågkonjunktur och höga räntor har lett till ett minskat byggande men kan dock leda till att ny god planberedskap kan upprättas. Det gäller både förtätningsprojekt samt utveckling av befintligt bestånd och ianspråktagande av ny mark.

Den befintliga översiktsplanen antogs 2018 med tydliga ställningstaganden och inriktningar vad gäller befolknings och bostadsutveckling. Kommunfullmäktige beslutade den 26 juni 2023 att ny översiktsplan ska arbetas fram. Den nya översiktsplanens mål och inriktning för befolkningsutveckling och bostadsbyggande ska fortsatt vara tydligt

Åtgärder:

- Säkerställa tydliga ställningstaganden angående befolkningsutveckling och bostadsbyggande i översiktsplan
Genomförande: 2023-2025
Ansvar: Kommunstyrelsen

- Prioritering av detaljplaner för bostadsändamål

Genomförande: Löpande

Ansvar: Byggnadsnämnden

Aktiv markpolitik

För att kommunen ska kunna ställa krav på exploatörer och påverka bostadsbeståndet behöver kommunen äga mark som planläggs. På så sätt kan kommunen också skynda på genomförandet samt styra förutsättningarna och villkoren för exploatering. Kommunen ska i lämpliga fall arrangera markanvisningstävlingar för att kunna styra mot lämplig upplåtelseform och exploatering med hög kvalitet. Analysen visar att hushåll med ansträngd boendeekonomi är en av huvudanledningarna till att bostadsbehoven inte uppfylls. Trångboddhet och bostäder med hemmaboende vuxna barn förvisso inte är utbrett men det är olägenheter som har stor påverkan på de individerna. Genom att prioritera exploateringar som är anpassade för äldre personer kan en flyttkedja initieras som öppnar upp för bostäder för unga eller trångbodda. Det kan också möjliggöra att fler får tillgång till bostäder som matchar deras ekonomiska förutsättningar när vissa flyttar till större bostäder.

Åtgärder:

- Förvärva mark i enlighet med översiktsplan
Genomförande: Löpande
Ansvar: Kommunstyrelsen
- I markanvisningstävlingar prioritera exploateringar som gynnar en flyttkedja.
Genomförande: Löpande
Ansvar: Kommunstyrelsen

Förtätning av kommunens tätorter

Förtätning innebär att ny bebyggelse uppförs inom den befintliga bebyggelsestrukturen, exempelvis att obebyggda tomter exploateras eller på-, om- och tillbyggnation av befintliga byggnader. Förtätning motverkar utspridning av staden och minskar behovet av nya investeringar i gator och ledningar vilket leder till minskade kostnader. Det kan också minska bilanvändandet och transportkostnader samtidigt som det kan bidra till en ökad trygghet.

Åtgärder:

- Säkerställa förtätning som huvudsaklig utvecklingsstrategi i översiktsplanen.
Genomförande: 2023-2025
Ansvar: Kommunstyrelsen
- Främja detaljplaner som innebär förtätning.
Genomförande: Löpande
Ansvar: Byggnadsnämnden

Miljötillsyn med fokus på förebyggande bostadstillsyn

För att motverka olägenhet för människors hälsa på grund av dålig inomhusmiljö är det viktigt att förebyggande miljöbalkstillsyn av bostäder sker. Fokuset i bostadstillsynen är till exempel ventilation, fukt och mögel samt inomhustemperatur. Socioekonomi och trångboddhet är viktiga parametrar för miljönämnden att väga in när ett riskbaserat uttag sker för bostadstillsyn.

Åtgärder:

- Miljötillsyn med fokus på förebyggande bostadstillsyn av flerbostadshus.
Genomförande: Löpande
Ansvar: Miljönämnden Östra Skaraborg

Samverkan med branschen

Kommunen har, utöver det kommunala bostadsbolaget, liten möjlighet att uppföra bostäder. Därmed blir samverkan mellan Falköpings kommun och branschens aktörer viktig för att säkerställa byggnation av bostäder. Falköpings kommun behöver också aktivt marknadsföra och söka exploatörer som är intresserade av att bygga. Detta genomförs genom att arrangera markanvisningstävlingar eller intresseanmälningar.

Åtgärder:

- Anordna och medverka på fastighetsägarträffar och företagsfrukostar
Genomförande: Löpande
Ansvar: Kommunstyrelsen
- Arrangera markanvisningstävlingar för bostäder
Genomförande: Löpande
Ansvar: Kommunstyrelsen

Motverka hemlöshet

För att alla i Falköpings kommun ska få tillgång till en god boendemiljö krävs även ett proaktivt arbete kring hemlöshet. I dagsläget finns ingen tydlig bild över antalet hemlösa personer i kommunen samt anledningarna till hemlösheten.

Åtgärder:

- Kartlägga hemlösheten i kommunen.
Genomförande: 2024
Ansvar: Kompetens- och arbetslivsnämnden
- Ta fram rutiner för proaktivt arbete med hemlöshet.
Genomförande: Löpande
Ansvar: Kompetens- och arbetslivsnämnden

§ 24

Dnr 2024/00112

Uppdaterad spårplan för Marjarp

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen beslutar att en uppdaterad spårplan för området Marjarp och Brogårdets industriområde ska tas fram.

Sammanfattning

Den nuvarande spårplanen har till stora delar uppfyllts. Det finns därav behov att ta fram en uppdaterad spårplan då området kring Marjarp och Brogårdets industriområde växer och utvecklas. Detta är en viktig del inför kommande detaljplanearbete. Förvaltningen ser behovet av att undersöka möjligheten till framtida spår och terminaler genom en uppdaterad spårplan. Det tillkommer en konsultkostnad för detta då en spårprojektör behöver göra ritningar för möjliga lösningar.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-02-21
- Marjarp terminalområde spårplan, 2016

Justerarnas signaturer			Protokollsutdraget bestyrks
Digital justering			

Uppdaterad spårplan för Marjarp

Förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen beslutar att en uppdaterad spårplan för området Marjarp och Brogårdets industriområde ska tas fram.

Sammanfattning

Den nuvarande spårplanen har till stora delar uppfyllts. Det finns därav behov att ta fram en uppdaterad spårplan då området kring Marjarp och Brogårdets industriområde växer och utvecklas. Detta är en viktig del inför kommande detaljplanearbete. Förvaltningen ser behovet av att undersöka möjligheten till framtida spår och terminaler genom en uppdaterad spårplan. Det tillkommer en konsultkostnad för detta då en spårprojektör behöver göra ritningar för möjliga lösningar.

Bakgrund

Området kring Marjarp och Brogårdets industriområde har under de senare åren växt och utvecklats med nya byggnationer och nya verksamheter kring konceptet Skaraborg Logistic Center. Vad gäller spårbyggnationer har kommunen tillsammans med aktörer under åren 2020 - 2023 byggt ut med fler spår på området. Vid årsskiftet 2023/2024 färdigställdes kommunens byggnation av en ny överlämningsbangård. Tidigare har även ett spår utanför fastigheten Greenlog byggts samt spår in till Jula Logistics Dryport Skaraborg och ny terminalbyggnad. I och med att dessa spår byggts har den nuvarande spårplanen till stora delar uppfyllts. Det finns därav behov att ta fram en uppdaterad spårplan för området. Med spårplan menas hur helheten ska se ut och då behöver det säkerställas vilka spårkorridorer som behöver finnas, hur kommer tåg köra ut och in på området, vilka tågrörelser förekommer.

Det kan göras i några olika steg där man hämtar in aktörernas behov och möjligheter. Sedan behöver det omsättas i ritningar för att se om det är möjliga lösningar. Utifrån ritningar är det önskvärt att ta fram generella kalkyler, både för eventuella aktörer och för kommunen.

Förvaltningens bedömning

Det finns behov av att se över och uppdatera den nuvarande spårplanen med framtida möjligheter till fler spår och terminaler. Förvaltningen bedömer det som viktigt att ta fram en spårplan utifrån marknadens behov och inför kommande detaljplanearbete på Marjarpsområdet.

Finansiering och ekonomiska konsekvenser

Förvaltningens förslag till beslut betyder att en spårprojektör kommer behöva uppdatera den spårplan som finns från 2016. Detta kommer uppstå en konsultkostnad som behöver arbetas in i kommande budgetprocess.

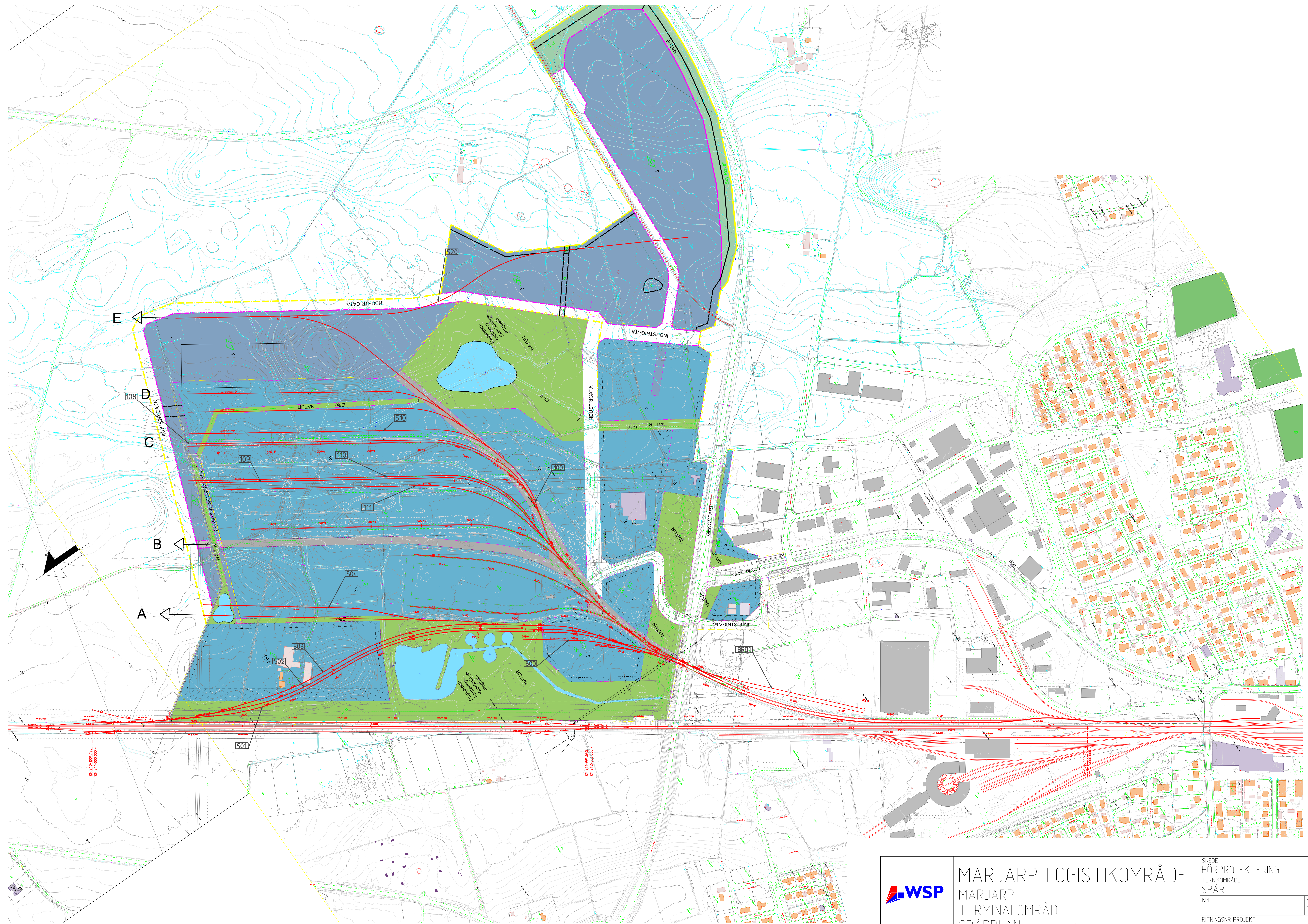
Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2023-02-21
- Marjarp terminalområde spårplan, 2016

Beslutet ska skickas till

Ida Elf, utvecklingsledare infrastruktur
Carl-Olov Holmström, näringslivschef
Tomas Berg, infrastrukturförvaltare
Amelie Sandström, stadsbyggnadschef

Ida Elf
Utvecklingsledare infrastruktur

		MARJARP LOGISTIKOMRÅDE MARJARP TERMINALOMRÅDE SPÅRPLAN		SKEDE FÖRPROJEKTERING TEKNIKOMRÅDE SPÅR KM							
		KONSTRUERAD AV WSP/C.LARSEN		GRANSKAD AV		FASTSTÄLLD AV		DATUM 2016-12-22		FORMAT A0	
RITNINGSNR. PROJEKT		RITNINGSNR. FÖRVALTNING		BLAD 001		NÄSTA BL. ---		REV. ---		SKALA 1:2500	
								BANDEL			

§ 25

Dnr 2024/00093

Avsiktsförklaring mellan Herrljunga kommun och Falköpings kommun gällande väg 181

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen beslutar att godkänna avsiktsförklaringen mellan Herrljunga kommun och Falköpings kommun gällande väg 181.

Sammanfattning

På grund av den pågående omställningen av industri- och transportsektorn i Västra Götaland i allmänhet och den utveckling som sker i vårt område i synnerhet har frågan kring en förbättrad väg 181 lyfts. Genom en avsiktsförklaring mellan Herrljunga kommun och Falköpings kommun avser kommunerna att tillsammans arbeta för att en ombyggnation av väg 181 ska ske. Trafikmiljön genom Herrljunga tätort och samhället Remmenedal är redan idag kritisk. Med ökning av antalet transporter blir detta ännu mer märkbart. Därav kommer kommunerna tillsammans att arbeta för att de instanser som har möjlighet att besluta om och genomföra åtgärder på vägen uppmantras att göra det. Förvaltningens bedömning är att det är positivt att formalisera det genom en avsiktsförklaring där det beskrivs vilka delar de båda kommunerna ska arbeta med för att uppnå påverkan och kännedom för att åstadkomma en förflyttning framåt i frågan.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2024-02-06
- Avsiktsförklaring mellan Herrljunga kommun och Falköpings kommun gällande väg 181

Justerarnas signaturer			Protokollsutdraget bestyrks
Digital justering			

Avsiktsförklaring mellan Herrljunga kommun och Falköpings kommun gällande väg 181

Förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen beslutar att godkänna avsiktsförklaringen mellan Herrljunga kommun och Falköpings kommun gällande väg 181.

Sammanfattning

På grund av den pågående omställningen av industri- och transportsektorn i Västra Götaland i allmänhet och den utveckling som sker i vårt område i synnerhet har frågan kring en förbättrad väg 181 lyfts. Genom en avsiktsförklaring mellan Herrljunga kommun och Falköpings kommun avser kommunerna att tillsammans arbeta för att en ombyggnation av väg 181 ska ske. Trafikmiljön genom Herrljunga tätort och samhället Remmenedal är redan idag kritisk. Med ökning av antalet transporter blir detta ännu mer märkbart. Därav kommer kommunerna tillsammans att arbeta för att de instanser som har möjlighet att besluta om och genomföra åtgärder på vägen uppmantras att göra det. Förvaltningens bedömning är att det är positivt att formalisera det genom en avsiktsförklaring där det beskrivs vilka delar de båda kommunerna ska arbeta med för att uppnå påverkan och kännedom för att åstadkomma en förflyttning framåt i frågan.

Bakgrund

I Västra Götaland pågår en omställning av industri- och transportsektorn. I vårt område påverkar denna omställning antalet lastbilstransporter på väg 181 som går genom Herrljunga kommun och Falköpings kommun. Väg 181 är en viktig del av ett regionalt stråk som sträcker sig från Tidaholm via Falköping och Herrljunga till Vårgårda, med anslutning till E20 blir det länken till Göteborgsregionen.

Det är flera verksamheter och företag som utvecklas och växer i vårt område för vilka väg 181 har stor betydelse. Skaraborg Logistic center i Falköping växer och därmed ökar transporter in och ut från noden. I Floby utmed väg 181 står företaget AC Floby inför en stor förändring av bolaget då Volvo personvagnar har tagit beslut om att förlägga sin produktion av nästa generations elektriska drivenheter till fabriken i Floby. Utifrån detta kommer

transporterna på sträcka Floby – Göteborg att öka med syftet att förse Volvos bilfabrik i Torslanda med elmotorer från AC Floby. Även inflödet av monteringsartiklar kommer öka.

Ökningen kommer ske på en vägsträcka framförallt genom Herrljunga kommun som redan i dagsläget upplever problem med den tunga trafiken. Problematiken är främst genom centrala Herrljunga och Remmendal. Här genomförde Herrljunga kommun 2019/2020 en åtgärdsvalstudie med syfte att tydliggöra den problematik som kommunen upplever. Även de som utför transporter på väg 181 såsom AC Floby kan bekräfta den bild Herrljunga kommun ger. Även tidigare regionala infrastrukturplaner har beskrivit att väg 181 har en otillfredsställande framkomlighet, trafiksäkerhet samt trafikmiljö.

Då mängden tung trafik kommer öka, i tillägg till att det blir många ”just-in-time”-leveranser, så innebär det en alltför stor olycksrisk och framkomlighetsbekymmer.

Med hänsyn till detta har Herrljunga kommun och Falköpings kommun bestämt sig för att samarbeta för att få till stånd en förbifart vid Herrljunga tätort och samhället Remmenedal. Detta är huvudprioritet för samarbetet för att uppnå en trafiksäker och samhällsekonomiskt hållbar lösning. Kommunerna avser, genom denna avsiktsförklaring, att arbeta för att de instanser som har möjlighet att besluta om och genomföra åtgärder på vägen uppmantras att göra det.

Förvaltningens bedömning

Det här en fråga som drivits i omgångar sedan många år tillbaka gemensamt av Herrljunga kommun och Falköpings kommun. Nu lyfts den återigen då den blivit högaktuell med tanke på den utveckling som sker av verksamheterna i både Falköping och Floby. Det är därmed en viktig fråga för oss två kommuner att samlas kring och driva genom de instanser som har möjlighet att besluta och påverka i frågan. Förvaltningens bedömning är att det är positivt att formalisera det genom en avsiktsförklaring där det beskrivs vilka delar de båda kommunerna ska arbeta med för att uppnå påverkan och kännedom för att åstadkomma en förflyttning framåt i frågan.

Finansiering och ekonomiska konsekvenser

Förvaltningens förslag till beslut leder inte till några direkta ekonomiska konsekvenser för nämnden, varför beslut om finansiering inte behöver tas.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2024-02-06
- Avsiktsförklaring mellan Herrljunga kommun och Falköpings kommun gällande väg 181

Beslutet ska skickas till

Ida Elf, utvecklingsledare infrastruktur
Carl-Olov Holmström, näringslivschef
Herrljunga kommun

Ida Elf
Infrastrukturstrateg

Avsiktsförklaring mellan Herrljunga kommun och Falköpings kommun gällande väg 181

Väg 181 – Den viktiga länken mellan Göteborgsregionen, Herrljunga och södra Skaraborg

I Västra Götaland pågår en genomgripande omställning av industri- och transportsektorn. Mycket stora investeringar planeras just nu i Västra Götaland inom ramen för grön omställning. En viktig förutsättning för denna tillväxt och utveckling är väl fungerande infrastruktur. Inom vårt område, Herrljunga och Falköpings kommun, ser vi som en följd av denna omställning en kommande ökning av lastbilstransporter på väg 181.

En god infrastruktur med vägar och en effektiv, säker och hållbar lösning för trafiken behövs för att kunna garantera den förväntade funktionaliteten och konkurrenskraften i hela regionen. Väg 181 är en del av ett viktigt regionalt stråk som sträcker sig från Tidaholm (väg 193) via Falköping och Herrljunga till Vårgårda (väg 47 och väg 181). Detta stråk är för företagen i området den naturliga länken till Göteborgsregionen via E20 i Vårgårda.

En region med expansiv utveckling

Stråket väg 181 har en stor betydelse utifrån satsningen på Skaraborg Logistic Center i Falköping där terminalverksamheterna växer. Därmed ökar transporter in och ut från noden i Falköping. Logistikcentret förser regionen med en möjlighet till hållbara transporter genom att kombinera transport på järnväg och att sista/första sträckan körs på lastbil.

I Floby, utmed väg 181, står nu företaget AC Floby inför en stor och viktig förändring i bolaget. Under sommaren 2023 togs beslut att förlägga Volvo personvagnars produktion av nästa generations elektriska drivenheter till fabriken i Floby. Detta är ett viktigt strategiskt beslut som gör att verksamheten kan ha en långsiktighet i sin planering och att arbetstillfällen säkras för regionen. Stora investeringar görs av Volvo och andra intressenter i anläggningen och i dess närhet för att säkerställa en verksamhet med goda förutsättningar. Det finns högt ställda ambitioner om bland annat hållbarhet och leveranseffektivitet. Serietillverkningen planeras starta hösten 2024 och uppnå full kapacitet i början av 2026. Transporterna på sträckan Floby – Göteborg kommer öka med syftet att förse Volvos bilfabrik i Torslanda med elmotorer från AC Floby. Även inflödet av ingående monteringsartiklar kommer att öka. AC Flobys bedömning är att deras trafikering på vägsträckan därmed kommer öka med ungefär 100% jämfört med dagens läge. Nytt läge kommer bli att en bil från AC Floby passerar Herrljunga ungefär en gång i halvtimmen måndag-fredag dagar och kvällar, för just-in-time-leverans till Volvo i Göteborg. Även i andra riktningen blir trafikeringen ungefär densamma. Jämfört med den totala mängden tung trafik på vägen innebär det en ökning av den tunga trafiken på mellan 5-10%. Specifikt genom centrala Herrljunga ökar mängden tung trafik med runt 6% jämfört med år 2021 då runt 207 lastbilar per dygn passerade tätorten i vardera riktning på väg 181.

Vägens förutsättningar

Denna beräknade ökning sker på en vägsträcka där Herrljunga kommun och dess invånare redan i dagsläget upplever problem med den tunga trafiken. Frågan har diskuterats återkommande och åtminstone sedan början av 1990-talet har kommunen aktivt försökt få till åtgärder för att förbättra situationen på vägen. Herrljunga kommun genomförde åren 2019/2020 en åtgärdsvalsstudie (ÅVS) för väg 181. Syftet med åtgärdsvalsstudien var att tydliggöra den problematik kommunen upplever med vägen genom och mellan centrala Herrljunga och Remmendam samt att utvärdera potentiella åtgärder för att underlätta för regionen och Trafikverket att ta ställning till vad som kan genomföras för att förbättra situationen. Av ÅVSen framkom bland annat att vägen passerar mellan ett flertal känsliga och viktiga målpunkter (skolor, förskolor, vårdcentral, mataffär, räddningstjänst, sportcenter) och bostadsbebyggelse, och att det som en följd av detta rör sig mycket oskyddade trafikanter (varav många barn på väg till/från skolan) på och utmed vägen. Vägens utformning är inte optimal med hänsyn till den tunga trafiken, längs vägen finns många direktutfarter, vägen är smal, och sikten skymd på sina ställen, cirkulationsplatserna är små och vissa kurvor väl skarpa för stora och långa fordon. ÅVSen lyfter två förslag på åtgärds paket: ett med åtgärder på vägen i befintligt läge, och ett förslag till ny sträckning av vägen, utanför tätorten.

Även AC Floby bekräftar Herrljunga kommuns bild av vägen. På förfrågan om hur de upplever vägen svarar de att "genom Herrljunga och mellan Herrljunga till Vårgårda är vägen undermålig gällande upplevd trafiksäkerhet, passager, övergångar, krokig, etc.". Tidigare regionala infrastrukturplaner har också beskrivit att väg 181 har en otillfredsställande framkomlighet, trafiksäkerhet samt trafikmiljö.

Vägen har byggts om i etapper sedan 80-talet, den senaste ombyggnationen genomfördes på sträckan Vårgårda – Bråttensby 2009. Dessa förbättringar var nödvändiga och bra, men nu anser både Herrljunga och Falköpings kommun att vägen behöver färdigställas till ett fullgott skick. Herrljunga och Falköpings kommun anser att kombinationen av vägens utformning i dagsläget, mängden oskyddade trafikanter (inte minst barn!) och en kraftigt ökande mängd tung trafik på sträckan innebär en allt för hög olycksrisk. Med "just-in-time"-leveranser av elmotorer mellan AC Floby i Falköping och AB Volvo i Göteborg som passerar sträckan riskerar det att bli en svår situation som påverkar samhället och människorna runt vägen kraftigt negativt.

Överenskommelsen

Med hänsyn till ovanstående och det kommande läget gällande en stor ökning av lastbilstransporter på väg 181 har Herrljunga och Falköpings kommuner bestämt att samarbeta för att en förbifart vid Herrljunga tätort och samhället Remmenedal ska komma till stånd. För uppnå en långsiktig trafiksäker och samhällsekonomiskt hållbar lösning är detta huvudprioritet för samarbetet. Med hänsyn till att en sådan förändring tar tid att genomföra, behöver trafikmiljön säkerställas även här och nu. I tillägg behöver därför kritiska sträckor genom Herrljunga tätort åtgärdas enligt vad som i dialog med Herrljunga kommun bedöms lämpligt, för att situationen ska vara hanterlig både inför att förbifarten kommer på plats och i förlängningen för den trafik som fortsatt nyttjar befintlig sträckning.

Kommunerna avser arbeta för att de instanser som har möjlighet att besluta om och genomföra åtgärder på vägen uppmuntras att göra det. Denna avsiktsförklaring mellan Herrljunga kommun och Falköping kommun tillser att kommunerna tillsammans arbetar för en ombyggnation av väg 181 genom att kommunerna:

- Ökar och sprider kännedomen om vägens problematik
- Kommuniserar med näringslivet för att uppmuntra dem att lyfta frågan från sitt perspektiv, utifrån sina behov och sina finansieringsmöjligheter
- Lyfter och driver behovet av åtgärder på vägen med respektive kommunalförbund
- Lyfter vägens behov med Västra Götalandsregionen och Trafikverket

För

**Herrljunga
kommun**

FALKÖPING
KOMMUNEN

Datum:

Datum:

Mats Palm
Kommunstyrelsens ordförande
Herrljunga kommun

Adam Johansson
Kommunstyrelsens ordförande
Falköpings kommun

Val av ombud till Coompanion Skaraborgs föreningsstämmor för år 2024

Förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen väljer xx till ombud för Coompanion Skaraborgs föreningsstämmor under år 2024.
- 2 Kommunstyrelsen väljer xx till ombudersättare för Coompanion Skaraborgs föreningsstämmor under år 2024.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har utifrån nämndens reglemente, § 10 punkten 15, möjlighet att ”utse ombud och utfärda ägarinstruktion till ombuden för att tillvarata kommunens intressen vid bolags- och föreningsstämmor och andra likartade sammanträden i de bolag som kommunen helt eller delvis äger eller annars har intressen i, samt de kommunalförbund, föreningar, andra organisationer och samverkansorgan som kommunen är medlem i.”

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2024-03-04

Beslutet ska skickas till

De valda
Anna-Karin Linder, administratör
Coompanion Skaraborg

Jenny Trygg
Kommunsekreterare

Nominering till styrelsen för Coompanion Skaraborg till årsstämman år 2025

Förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att nominera xx till ledamot för styrelsen Coompanion Skaraborg till årsstämman år 2025.
- 2 Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att nominera xx till ersättare för styrelsen Coompanion Skaraborg till årsstämman år 2025.

Bakgrund

Valberedningen för Coompanion Skaraborg har i en skrivelse efterfrågat nomineringar till styrelsen för åren 2024-2025.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2024-03-04

Beslutet ska skickas till

De nominerade
Anna-Karin Linder, administratör
Coompanion Skaraborg

Jenny Trygg
Kommunsekreterare

§ 26

Dnr 2019/00438210

Ett andra samråd för planprogram för Marjarps logistikområde

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen godkänner upprättat reviderat samrådsförslag till planprogram för Marjarps logistikområde samt tillhörande miljökonsekvensbeskrivning.
- 2 Kommunstyrelsen godkänner samrådsredogörelsen och bemötandet av inkomna synpunkter.
- 3 Kommunstyrelsen sänder det reviderade programförslaget och miljökonsekvensbeskrivning samt tillhörande dokument på samråd från den 18 mars till den 7 april 2024.

Sammanfattning

Planprogrammet föreslår att främst jordbruksmark men även till viss del skogsmark tas i anspråk för att möjliggöra för utveckling av Marjarps logistikområde. Detta föreslås för att tillgodose riksintresset för kommunikationer Falköpings kombiterminaler och depåer samt för att möjliggöra en grön omställning av godstransporter. Ett genomförande av planprogrammet kan således bidra till uppfyllnad av såväl kommunens som Västra Götalandsregionens och Sveriges klimatmål.

Planprogrammet möjliggör för transportintensiva-, platskrävande etableringar samt nya järnvägsanknutna terminaler och tågdepåverksamhet. Förslaget innebär dock även att vissa markområden inom programområdet bevaras från exploatering.

Ställningstaganden om dagvattenhantering och buller möjliggör för detaljplanläggning som inte medför risker för människors hälsa och säkerhet

I avvägningen mellan riksintresse för kulturmiljövården och riksintresset för kommunikationer Falköpings kombiterminaler och depåer bedöms riksintresset för kommunikationer inom planprogrammet vara av större vikt. Planprogrammets möjliga påverkan bedöms därför vara acceptabel för att tillgodose riksintresset för kommunikationer.

Förvaltningen bedömer att ett genomförande av planprogrammet visserligen kan innebära vissa negativa effekter på lokal nivå och positiva effekter på regional och nationell nivå vad gäller tillgodoseende av riksintresse för kommunikationer men även minskade koldioxidutsläpp samt ökade möjligheter till hållbara godstransporter.

Förvaltningen föreslår kommunstyrelsen att godkänna reviderat samrådsförslag till planprogram för Marjarps logistikområde samt tillhörande miljökonsekvensbeskrivning. Förvaltningen föreslår också

Justerarnas signaturer			Protokollsutdraget bestyrks
Digital justering			

kommunstyrelsen att sända programförslaget och miljökonsekvensbeskrivningen på ett andra samråd från den 25 mars till den 28 april.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2024-02-06
- Samrådsredogörelse, 2024-02-07
- Programbeskrivning samråd 2, 2024-02-08
- Miljökonsekvensbeskrivning samråd 2, 2024-02-08
- Rapport riksintresseprecisering Falköpings kombiterminaler och depåer, 2024-02-08
- Bullerutredning rapport och bilagor, 2023-12-19
- Volymstudie, 2023-04-03
- Utredning gällande kapacitet för korsningspunkter 2040 i område med logistik- och industri, 2022-03-30
- Arkeologiska utredningar, 2022-04-12
- Kulturmiljöutredning, utdrag, 2022-04-12
- Dagvattenutredning, 2021-03-31
- Trafikmätning på Energigatan, 2021-02-23
- Undersökning av miljöpåverkan, 2020-12-10
- Länsstyrelsens yttrande angående miljöpåverkan, 2021-01-21
- Naturvårdsprogrammet objekt del utdrag, 2020-11-27
- Översiktlig geoteknisk undersökning i samband med planprogram för Friggeråker, Marjarp, 2020-11-13
- Naturvärdesinventering inför planprogram av Marjarps industriområde, 2020-05-19

Justerarnas signaturer			Protokollsutdraget bestyrks
Digital justering			

Ett andra samråd för planprogram för Marjarps logistikområde

Förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen godkänner upprättat reviderat samrådsförslag till planprogram för Marjarps logistikområde samt tillhörande miljökonsekvensbeskrivning.
- 2 Kommunstyrelsen godkänner samrådsredogörelsen och bemötandet av inkomna synpunkter.
- 3 Kommunstyrelsen sänder det reviderade programförslaget och miljökonsekvensbeskrivning samt tillhörande dokument på samråd från den 18 mars till den 7 april 2024.

Sammanfattning

Planprogrammet föreslår att främst jordbruksmark men även till viss del skogsmark tas i anspråk för att möjliggöra för utveckling av Marjarps logistikområde. Detta föreslås för att tillgodose riksintresset för kommunikationer Falköpings kombiterminaler och depåer samt för att möjliggöra en grön omställning av godstransporter. Ett genomförande av planprogrammet kan således bidra till uppfyllnad av såväl kommunens som Västra Götalandsregionens och Sveriges klimatmål.

Planprogrammet möjliggör för transportintensiva-, platskrävande etableringar samt nya järnvägsanknutna terminaler och tågdepåverksamhet. Förslaget innebär dock även att vissa markområden inom programområdet bevaras från exploatering.

Ställningstaganden om dagvattenhantering och buller möjliggör för detaljplanläggning som inte medför risker för människors hälsa och säkerhet

I avvägningen mellan riksintresse för kulturmiljövården och riksintresset för kommunikationer Falköpings kombiterminaler och depåer bedöms riksintresset för kommunikationer inom planprogrammet vara av större vikt. Planprogrammets möjliga påverkan bedöms därför vara acceptabel för att tillgodose riksintresset för kommunikationer.

Förvaltningen bedömer att ett genomförande av planprogrammet visserligen kan innebära vissa negativa effekter på lokal nivå och positiva effekter på regional och nationell nivå vad gäller tillgodoseende av riksintresse för kommunikationer men även minskade koldioxidutsläpp samt ökade möjligheter till hållbara godstransporter.

Förvaltningen föreslår kommunstyrelsen att godkänna reviderat samrådsförslag till planprogram för Marjarps logistikområde samt tillhörande miljökonsekvensbeskrivning. Förvaltningen föreslår också kommunstyrelsen att sända programförslaget och miljökonsekvensbeskrivningen på ett andra samråd från den 25 mars till den 28 april.

Bakgrund

Marjarps logistikområde utvecklas och sedan år 2000 har flera detaljplaner tagits fram i olika versioner och etapper. Dessa detaljplaner omfattar i princip all den mark som utpekades i det planprogram som antogs av kommunfullmäktige den 23 februari 2009, § 23. Därmed kvarstår alltså ingen mark att planlägga inom det planprogrammet.

Den 26 februari 2018 antogs den ny gällande översiktsplanen av kommunfullmäktige som bland annat pekar ut mark för utökning av Marjarps logistikområde. Länsstyrelsen hade dock synpunkter på delar av detta område under granskningen av översiktsplanen.

Den 6 november 2020, § 189, gav kommunstyrelsen i uppdrag till stadsbyggnadsavdelningen att ta fram ett planprogram för Marjarps logistikområde. Ett förslag till planprogram arbetades fram och den 18 maj 2022, § 74, beslutade kommunstyrelsen att sända förslaget på samråd från den 8 juni till den 1 juli 2022. Under samrådet inkom synpunkter från sakägare och myndigheter som sammanstälts i en samrådsredogörelse. Efter samrådet har planprogrammet reviderats.

Förvaltningens bedömning

Utifrån inkomna synpunkter i samrådet och den riksintresseprecisering som Trafikverket genomfört angående riksintresse för kommunikationer Falköpings kombiterminaler och depåer har programförslaget reviderats. Förslaget till planprogram har en tydligare inriktning mot logistik- och depåetableringar.

Planprogrammet har förtydligats vad gäller avvägning mellan riksintresse för kulturmiljövården och kommunikationer Falköpings kombiterminaler och depåer. Inom programområdet bedöms riksintresse för kommunikationer väga tyngre. Planprogrammet innehåller dock även ställningstaganden för att minska de negativa konsekvenserna för kulturmiljön.

Planprogrammet innehåller ställningstaganden som blir vägledande vid detaljplanering inom området och bedöms innebära möjlighet till förlängning av befintliga terminaler, nya terminaler och etableringar. Samtidigt bedöms flertalet allmänna intressen beaktas och enligt genomförd miljökonsekvensbeskrivning bedöms inte planprogrammet innebära en betydande miljöpåverkan.

Förvaltningen bedömer att ett genomförande av planprogrammet visserligen kommer innebära vissa negativa effekter på lokal nivå främst vad gäller ianspråktagande av jordbruksmark, kulturmiljö samt viss påverkan från

verksamheterna. Genomförandet bedöms dock innebära flera positiva effekter på främst regional och nationell nivå vad gäller tillgodoseende av riksintresse för kommunikationer men även minskade koldioxidutsläpp samt ökade möjligheter till hållbara godstransporter för näringslivet.

Förvaltningen föreslår kommunstyrelsen att godkänna reviderat samrådsförslag till planprogram för Marjaps logistikområde samt tillhörande miljökonsekvensbeskrivning. Förvaltningen föreslår kommunstyrelsen att godkänna samrådsredogörelsen och bemötandet av inkomna synpunkter. Förvaltningen föreslår också kommunstyrelsen att sända programförslaget och miljökonsekvensbeskrivningen på ett andra samråd från den 18 mars till den 7 april 2024.

Finansiering och ekonomiska konsekvenser

Förvaltningens förslag till beslut leder inte till några direkta ekonomiska konsekvenser för nämnden, varför beslut om finansiering inte behöver tas.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2024-02-06
- Samrådsredogörelse, 2024-02-07
- Programbeskrivning samråd 2, 2024-02-08
- Miljökonsekvensbeskrivning samråd 2, 2024-02-08
- Rapport riksintresseprecisering Falköpings kombiterminaler och depåer, 2024-02-08
- Bullerutredning rapport och bilagor, 2023-12-19
- Volymstudie, 2023-04-03
- Utredning gällande kapacitet för korsningspunkter 2040 i område med logistik- och industri, 2022-03-30
- Arkeologiska utredningar, 2022-04-12
- Kulturmiljöutredning, utdrag, 2022-04-12
- Dagvattenutredning, 2021-03-31
- Trafikmätning på Energigatan, 2021-02-23
- Undersökning av miljöpåverkan, 2020-12-10
- Länsstyrelsens yttrande angående miljöpåverkan, 2021-01-21
- Naturvårdsprogrammet objekt del utdrag, 2020-11-27
- Översiktlig geoteknisk undersökning i samband med planprogram för Friggeråker, Marjarp, 2020-11-13
- Naturvärdesinventering inför planprogram av Marjarps industriområde, 2020-05-19

Beslutet ska skickas till

Josef Ydeskog, Planstrateg
 Ida Elf, Utvecklingsledare
 Carl-Olov Holmström, Näringslivschef

Josef Ydeskog
 Planstrateg

Samrådsredogörelse

Planprogram för Marjarps logistikområde

Falköpings kommun

Hur samrådet har bedrivits

Kommunstyrelsen har vid sammanträde den 4 maj 2022, KS § 74 beslutat att genomföra samråd enligt 5 kap. § 11 Plan- och bygglagen (PBL) i rubricerat ärende.

Samrådet ägde rum mellan den 8 juni 2022 till och med den 1 juli 2022.

Planprogrammet syftar till att kartlägga förutsättningarna för och möjligheterna till en framtida expansion av Marjarps logistikområde med inriktning mot transportintensiva, platskrävande etableringar eller industrietableringar med omgivningspåverkan som inte lämpar sig på andra platser. Planprogrammet syftar också till att vara vägledande i kommande detaljplanering av området, framförallt vad gäller övergripande frågor som vägstruktur och hantering av dagvatten.

Planprogrammet syftar också till att verka som ett visionsdokument för områdets framtida utveckling och därmed kunna fungera som vägledande underlag vid översiktlig planering.

Ett meddelande om samrådet och var handlingarna fanns tillgängliga skickades till berörda. Handlingarna har under samrådstiden funnits tillgängliga på Stadshuset och på Falköpings kommuns webbsida.

Ett allmänt samrådsmöte hölls i Stadshuset, den 15 juni 2022. Inbjudan till samrådsmötet har skett genom brev till de berörda sakägarna, annonsering i Falköpings tidning och på Falköpings kommuns webbsida.

Mötet drevs av planstrateg Josef Ydeskog och kommunstyrelsens ordförande Adam Johansson. Flera närboende närvarade mötet.

Mötesdeltagarna informerades om planprogrammets syfte och fick en genomgång av ställningstaganden. En del frågor ställdes av närvarande personer. Frågorna handlade framförallt om dagvattenhantering, störande ljud och ljus samt nordlig utbredning av området.

Kommunen informerade mötesdeltagarna om att skicka in sina synpunkter skriftligt till adressen på samrådsmissiven innan samrådstiden gått ut.

Inkomna yttranden

Följande yttranden har inkommit under samrådstitiden:

Remissinstans	Ingen erinran	Synpunkter
Länsstyrelsen Västra Götaland		X
Trafikverket		X
Lantmäteriet		X
Sveriges Geotekniska institut (SGI)		X
Västtrafik		X
Miljönämnden Östra Skaraborg (MÖS)		X
Tidaholms kommun	X	
Vattenfall Eldistribution AB		X
TeliaSonera Skanova Access		X
Ellevio AB	X	
Privatperson 1		X
Falbygdens hästsportförening samt Privatperson 2-5		X
Privatperson 6 & 7		X
Privatperson 8 & 9		X
Privatperson 10 & 11		X

Sammanfattning av inkomna yttranden med kommentarer

Yttrandena sammanfattas och kommenteras med kursiv stil. Fullständiga yttranden bifogas som bilaga.

Länsstyrelsen Västra Götaland

I yttrandet har följande synpunkter angetts:

Planförslagets förenlighet med översiktsplanen

1. I Länsstyrelsens yttrande till översiktsplanen, som är en del av översiktsplanen, finns det områden inom programområdet där Länsstyrelsen inte godtagit översiktsplanen. Dessa områden befaras riskera att påtagligt skada riksintresse för kulturmiljövården. Specifikt gäller det väster om västra stambanan, området norr om kraftledningen som löper norr om dagens verksamhetsområde och i en zon med fornlämningar i öster längs riksväg 46 ner till Marjarps gård. Länsstyrelsen vidhåller tidigare yttranden gällande utvidgning av Marjarps industriområde i såväl översiktsplan som tidigare samråd om betydande miljöpåverkan för planprogrammet.

Kommentar: I Länsstyrelsens yttrande till översiktsplanen framgår att en viss utökning åt norr kan vara möjligt, förutsatt att den inte kommer för nära Friggeråker. Utifrån då kända förhållanden bedömde Länsstyrelsen att kraftledningen som då fanns norr om Marjarps logistikområde måste utgöra gräns för maximal utökning av området. Programrådets nordliga avgränsning sammanfaller i huvudsak med detta.

Länsstyrelsen anger också i yttrandet till översiktsplanen att en utökning av verksamhetsområdet på den västra sidan av järnvägen är olämpligt eftersom det står i konflikt med upplevelsen av landskapet där järnvägen utgör en tydlig gräns, före-

komsten av fornlämningar och närheten till Friggeråker kyrkmiljö. Från vilka perspektiv landskapet ska uppfattas framgår inte. Västra stambanan angränsar på den västra sidan i huvudsak till en sumpskog som planprogrammet föreslår ska bevaras. Detta innebär att ett genomförande av planprogrammets förslag framförallt innebär en visuell förändring västerifrån och norrifrån, exempelvis från väg 2841, samt att Västra stambanan från söder och väster fortsatt kommer upplevas som en tydlig gräns.

I länsstyrelsens granskningsyttrande tillhörande översiktsplanen påtalas att dialog har förts med kommunen angående forn- och kulturlämningar öster om befintliga verksamheter. Ett av dessa områden beskrivs vara skyddade i detaljplan. Detta bedöms dock inte stämma eftersom inga fornlämningar skyddats i tidigare framtagna detaljplaner. Fornlämningar har uteslutits från detaljplaneläggning med cirka 60 meter. Länsstyrelsen påtalas också att det finns fornlämningar längs riksväg 46 som medför att området är olämpligt för exploatering. Dessa är i huvudsak synliga ovan mark och sammanfaller vid vissa tillfällen med naturvärden och bör enligt programförslaget därmed i huvudsak bevaras i enlighet med länsstyrelsens granskningsyttrande till översiktsplanen.

Hälsa/Säkerhet

Buller

2. Länsstyrelsen anser att det är positivt att kommunen konstaterat att åtgärder behövs samt att kommunen tagit ställning till att det ska finnas bullerskydd. I planprogrammet finns dock ingen diskussion om vad det är för skydd som kan behövas för att olägenheter ska undvikas. Är det bullervalvar som behövs? Var ska de placeras? Det är viktigt att planera för att det kommer att bli en ackumulerad påverkan från hela området och att bedömning och nödvändiga åtgärder i planprogrammet ska göras utifrån det. Mark bör därmed avsättas för skyddsåtgärder.

Kommentar: Inom befintligt område förekommer buller framförallt från terminallerna som uppstår när tågen som bromsar in till depån samt vid lossningen och lastningen av godset. Det är alltså i huvudsak buller som är förhållandevis momentant och inte ihållande under längre tid. Verksamhetstableringar inom det föreslagna området för planprogrammet består sannolikt av främst logistikverksamheter, depåverksamhet och eventuellt industrier. Depåverksamheten bedöms bidra med buller från tåg som bromsar in och logistikverksamheterna bedöms främst bidra med buller från godstransporter till och från verksamheterna eftersom lastning och lossning troligen sker inomhus. Industriverksamheternas buller är svårare att uppskatta och kan vara lägre ljudnivå men av en mer ihållande karaktär från exempelvis fläktaggregat men även transporter till och från industrin.

Enligt folkhälsomyndighetens skrift "Om ljud och buller" finns det två typer av bullerkällor, punkt- och linjekällor. Punktkällor är små i jämförelse med avståndet medan linjekällor är något som rör sig längs en rät linje. Om avståndet till en punktkälla fördubblas minskar ljudnivån generellt med 6 dB och vid en linjekälla med generellt 3 dB. Buller från planprogrammet bedöms bestå av linjekällor vid terminaler och gator samt punktkällor vid industrietableringar.

Bulleravskärmade åtgärder så som bullerskärmar eller vallar blir som mest effektiva om de är placerade nära källan alternativt nära den plats som önskas skyddas. Åtgärdens längd och höjd beror på bullerkällans placering. En bullervall som placeras mellan källan och skyddsobjektet är därför inte effektivt enligt skriften "Skapa goda ljudmiljöer" framtagen av Sveriges Kommuner och Landsting.

Enligt miljöbalken är verksamhetsutövaren ansvarig för de störningar som kan uppstå från bland annat buller samt för att genomföra de undersökningar av verksamheten som krävs för tillsynen, exempelvis mätningar av buller. Därefter är det antingen den kommunala tillsynsmyndigheten eller länsstyrelsen som ansvarar för den operativa tillsynen enligt miljöbalken.

En bullerutredning har tagits fram vad gäller tågrörelser inom området, verksamhetsbuller och godstrafik på gator inom programområdet. Det framgår av utredningen att riktvärden för ekvivalenta och maximala ljudnivåer riskerar att överskridas vid vissa närliggande bostäder norr, väster och sydväst om programområdet. Vid detaljplaneläggning av inom programområdet kan det komma att krävas detaljerad studie av bullerpåverkan för att avgöra ifall åtgärd krävs, var den ska placeras och med vilken höjd.

Planprogrammets ställningstagande gällande buller ändras till att bullerskyddande åtgärder ska säkerställas i detaljplan antingen genom reglering av byggnader inom kvartersmark eller uppförande av skydd inom allmän plats. Typ av bullerskydd och exakt placering kommer undersökas och säkerställas i efterkommande detaljplanläggning.

Planprogrammet kompletteras med beskrivning av ett nuläggsscenario vad gäller buller samt åtgärder som kan genomföras för att säkerställa att riktvärden inte överskrids vid närliggande bostäder.

Lukt/Luftföroreningar

3. Det saknas angivelse om avstånd angående lukt och luftföroreningar i området. Vad är det för verksamheter som åsytas? Vilken typ av luftutsläpp genereras? Det är få uppgifter i handlingarna att ta ställning till. Det är möjligt att kommunen inte vet, men då behöver kommunen i planprogrammet reglera vilken typ av verksamhet de inte vill ha. Miljösamverkan östra Skaraborg (MÖS) ger inte tillstånd enligt miljöbalken, beroende på verksamhet är det miljöprövningsdelegationen (MPD) eller Mark- och miljödomstolen. Anmälningspliktiga verksamheter hanteras av MÖS.

Det finns dock många verksamheter – såsom logistikverksamhet som vare sig är anmälnings- eller prövningspliktig, men som ändå kan innebära stora störningar för närboende. Miljökonsekvensbeskrivningen bör åtminstone kompletteras med en vindros som beskriver utbredningen av möjlig påverkan för boende utifrån ett scenario med trolig verksamhet på platsen. Det konstateras bara att påverkan från programmet varierar beroende på vilka verksamheter som etableras och att MÖS ska pröva miljöpåverkan (vilket inte är korrekt). Återigen är det viktigt att i planprogrammet ta ett helhetsgrepp över vilken etablering som är lämplig. Det är skillnad på att individuellt pröva en verksamhet och fem verksamheters sammanlagda störning på omgivningen. Den sammanlagda störningen prövas inte i ett senare skede.

Kommunen anger att syftet med planprogrammet är att kartlägga förutsättningarna för och möjligheterna till en framtida expansion av Marjarps industriområde med inriktning mot transportintensiva, platskrävande etableringar eller industrietableringar med omgivningspåverkan som inte lämpar sig på andra platser. Om det är kommunens intention hade det varit önskvärt att ha en mer utförlig beskrivning av vilka verksamheter som kan vara acceptabla och vilka som inte är det.

Kommentar: Planprogrammets syfte och inriktning har reviderats så att fokus är logistik- och depåverksamhet. Därmed har andra sorters industrier exkluderats.

Det framgår av planprogrammet med tillhörande miljökonsekvensbeskrivning att den förhärskande vindriktningen är sydlig och västlig samt att det innebär att eventuella luftföroreningar och lukt blåser mot nordost. Eftersom industrier med omgivningspåverkan endast föreslås tillåtas öster om Virkesvägen kommer utsläpp i huvudsak inte blåsa i riktning mot närmaste bostäderna i norr. Planprogrammet och miljökonsekvensbeskrivningen kompletteras med illustration med vindros som visar de huvudsakliga vindriktningarna för området.

Riksintresse - Kulturmiljö

4. Planprogrammet och planerad industriutbyggnad innebär en direkt skada på riksintresset då fornlämningsmiljöer och gravanläggningar kommer att förstöras. En utbyggnad av industriområdet skulle betyda stor negativ påverkan på fornlämningslandskapet. Läsbarheten i landskapet försvinner, där fornlämningar ingår i ett stort, rikt kulturlandskap som riskerar att förstöras för alltid. Värdefull kunskap går förlorad och ett rikt kulturarv försvinner. Eftersom fornlämningsbilden är starkt knuten till riksintresseområdets uttryck i landskapet innebär fortsatt planering enligt planprogrammets utbredning att programmet och kommande detaljplaner kan komma att bli omöjliga att genomföra.

Fornlämningarna i området har ett mycket högt kulturhistoriskt värde, och eventuella kommande ansökningar om tillstånd till ingrepp i fornlämning kan komma att avslås. Fornlämningar undersöks och tas bort endast om de medför hinder eller olägenhet som inte står i rimligt förhållande till fornlämningens betydelse. I detta fall bedömer Länsstyrelsen att kommunen inte påtalar några rimliga skäl till att ingrepp skulle beviljas inom fornlämningarna och fornlämningsområdena.

Länsstyrelsen noterar att planprogrammets föreslagna planområde med tillhörande grovt skissade markanvändning omfattar ett större område (norrut i östvästlig riktning, samt vid Marjarps gårdstomt) än översiktsplanens föreslagna markanvändning. Väsentliga delar av översiktsplanens markanvändningsområde för framtida verksamhetsområde överlappar områden som är mycket känsliga ur kulturmiljösynpunkt (enligt kommunens eget utredningsunderlag), ur ÖP 2017:

”Området öster om befintligt logistikcenter anges i den kulturhistoriska utredningen som i huvudsak känsligt för exploatering. Området kring Marjarps gård anges som mycket känsligt för exploatering eftersom det ingår i ett större område med fornlämningar. Avstånd bör hållas till fornlämningar samt gårdsbildningen. Området kring Stora Bäckebo, norr om befintligt logistikcenter anges till största del som mycket känsligt för exploatering men den sydöstra delen av området anges som känsligt. Stora delar av området tillhör både en kulturhistorisk helhetsmiljö och område med fornlämningar. Fornlämningar bör så långt möjligt bevaras i öppen omgivning, alternativt ingå i den nya utformningen. Siktlinjer mot Stora Bäckebo och ängsmarken bör ingå i utformningen av området. Norr om området, bredvid en bäck som rinner från logistikområdet, finns ett natur 2000-område. Området ska inte behöva påverkas negativt av en utveckling av logistikområdet men bör beaktas vid en framtida expansion.”

Därtill så föreslår planprogrammet, med hänvisning till översiktsplanen, verksamhetsutvidgning i områden där Länsstyrelsen framför följande erinran i sitt granskningsyttrande;

”Att utöka verksamhetsområdet på västra sidan av järnvägen är olämpligt. Det står i konflikt med upplevelsen av landskapet, där järnvägen utgör en tydlig gräns, förekomsten av fornlämningar och närheten till Friggeråkers kyrkomiljö.

Öster om befintligt verksamhetsområde har en dialog förts med kommunen om att undanta områden med forn- och kulturlämningar. Ett av dessa är skyddade i detaljplan för Marjarp, vilket var viktigt för att detaljplanen skulle bedömas som lämplig. Längs väg 46 finns, inom föreslagen utvidgning, ytterligare fornlämningar, vilka i tidigt planskede för Marjarps industriområde, uteslutits på grund av konflikt med kulturmiljön. I zonen längs väg 46, från kraftledningen till Marjarps gård, där dessa fornlämningar finns, är det olämpligt med en utbyggnad av verksamhetsområdet”.

Länsstyrelsen anser att befintliga detaljplaner tillsammans med översiktsplanens markanvändning och Länsstyrelsens granskningsyttrande skapar tydliga ramar kring en lämplig, hållbar möjlig exploatering i Marjarp. Dessa förutsättningar tillsammans med kommunens egen kulturmiljöutredning (i ÖP:n) ger vid handen den utveckling som är möjlig sett till tillgodoseende av riksintresseanspråket för kulturmiljövården, samt med beaktande av lagskyddade fornlämningar.

Planprogrammets schematiska markanvändningsförslag med tillhörande beskrivningar och ställningstaganden visar på en inkongruens med ÖP och de förutsättningar/ramar som nämns här ovan. Markanvändningen speglar inte heller beskrivningens intentioner för hänsynsmått ur kulturmiljösynvinkel.

Påverkan på riksintresset motiveras genom en avvägning mot potentiellt minskade koldioxidutsläpp, vilket inte är möjligt att göra. Avvägning kan endast göras mot andra riksintressen. Konsekvensbedömningen hävdar vidare att fornlämningar (synliga ovan mark) skulle få ett bättre bevarande genom att kringbyggas – ett resonemang som kan ifrågasättas.

Planprogrammet för resonemang om att ändrad marknivå tillsammans med reglerad byggnadshöjd ska vara ett sätt att tillgodose riksintressets närliggande uttryck (bl.a. Friggeråker/Stora Bäckabo). I sammanhanget nämns möjlighet till utblickar mot nämnda platser. Eftersom programområdet är att betrakta som ett randområde för stadens påtagliga påverkan på sitt omland anser Länsstyrelsen att den medvetna nedtrappning som krävs för att tillgodose riksintresset saknas i planförslaget.

Sammantaget anser Länsstyrelsen att planprogrammet innebär påtaglig skada på riksintresset för kulturmiljövården, samt att den för riksintresset viktiga fornlämningsbilden (inte enkom enskilda fornlämningar) inte kommer att möjliggöra tänkt exploateringsgrad.

Länsstyrelsen vill även nämna att vi noterar att kommunen återkommande undviker att hantera den ömsesidiga hänsynshantering som krävs mellan känsliga och mindre känsliga utredningsområden. Påverkan och hänsyns-

mått behöver hanteras åt båda hållen – inte bara inifrån ett känsligt område, utan även från dess berörda omland.

Kommentar: Länsstyrelsen bedömer att ett genomförande av programförslaget innebär att fornlämningsmiljöer och gravanläggningar kommer förstöras och att värdefull kunskap kommer gå förlorad i den processen. Det framgår av planprogrammet i kapitel 3.6 att ovan jord synliga fornlämningar bör bevaras samt att fornlämningar inom allmän plats kommer bevaras. Enligt genomförda arkeologiska utredningar finns det redan flertalet fornlämningar som antingen är förstörda eller borttagna. De fornlämningar som inte skyddas i planprogrammet innehåller fortfarande skydd enligt kulturmiljölagen och måste därför slutundersökas och dokumenteras innan de eventuellt kan tas bort. Detta innebär att kunskapen kring dessa fornlämningar inte bör förloras i processen.

Fornlämningarnas koppling till läsbarheten i landskapet och riksintresset torde endast vara kopplat till de ovan jord synliga fornlämningarna. Fornlämningar som inte är synliga ovan jord kan enbart påverka förståelsen av landskapet för den som vet att de finns där, alltså inte gemene man som observerar landskapet från exempelvis närliggande vägar.

Länsstyrelsen påtalar i samrådsyttrandet att det är fornlämningarnas sammanhang och gemensamma värde som omfattas i riksintresset. Av de 30 fornlämningar som identifierats inom och i närheten av programområdet är 6 stycken antingen förstörda eller borttagna. Av resterande 24 fornlämningar bedöms minst 13 vara synliga ovan mark. Planprogrammets ställningstagande angående bevarande av fornlämningar som är synliga ovan mark innebär alltså att drygt hälften av kvarvarande fornlämningar kommer bevaras. Det ska dock tilläggas att flera av dessa fornlämningar är skadade som följd av brukningen av marken.

En avvägning vid ansökan om slutundersökning bör göras mot tillgodoseende av riksintresse för kommunikationer Falköpings kombiterminaler och depåer. Området har unika förutsättningarna med Västra stambanan, ny överlämningsbangård och koppling till Jönköpingsbanan. På grund av dessa förutsättningar bedöms spårbunden logistikverksamhet i den omfattning som finns och kan möjliggöras genom expansion i närheten av terminalerna inte vara möjlig på annan plats i Skaraborg. I avvägningen mellan dessa motstående riksintressen inom programområdet bedöms att företräde ska ges till riksintresset för kommunikationer, i enlighet med 3 kapitlet 10 § miljöbalken. Denna bedömning baseras på tidigare beskrivna unika förutsättningar för logistiska verksamheter som finns på platsen. Trafikverkets positiva inställning till planprogrammet styrker denna bedömning.

Programmet revideras så att det framgår tydligt att riksintresse för kommunikationer Falköpings kombiterminaler och depåer bedöms väga tyngre än riksintresse för kulturmiljövården inom programområdet. De minskade utsläpp av växthusgaserna som utvecklingen bedöms innebära och dess bidrag till att uppfylla Sveriges miljömål och de globala hållbarhetsmålen bör också beaktas. Det gäller framförallt miljömålet begränsad klimatpåverkan och det globala målet att bekämpa klimatförändringarna men även hållbar industri, innovationer och infrastruktur. Planprogrammet förtydligas med en beskrivning av att påverkan på kulturmiljön oberoende av riksintresset bör vägas mot minskade koldioxidutsläpp som bidrar till uppfyllande av de nationella miljömålen och de globala hållbarhetsmålen.

De delar av programområdet där Länsstyrelsen inte godtagit översiktsplanen beskrivs under kapitel 2.1 i planprogrammet. Det är oklart från vilket perspektiv som åsytas angående upplevelse av landskapet i granskningsyttrande. Eftersom järnvägen främst kan upplevas som en gräns ifrån öster om programområdet är det

alltså främst resande på riksväg 46 som uppfattar järnvägen som gräns. Det skogsområde som finns inom programområdets västra del bedöms utgöra en barriär som medför att Västra stambanan fortsatt till stor del kommer uppfattas som en tydlig gräns. Det skogsområdet föreslås bevaras på grund av dess naturvärden men även eftersom det blir en visuell barriär för en utveckling väster om västra stambanan.

Programförslaget bedöms vara ett förtydligande av översiktsplanens föreslagna markanvändning där gränser inte ska tolkas med den noggrannhet som framstår på grund av dess digitala format. En kongruens mellan programförslaget och översiktsplanen bedöms därmed inte finnas. De ställningstaganden som föreslagits för att minimera påverkan på riksintresset för kulturmiljövården och säkerställa icke påtaglig påverkan har bedömts vara tillräckliga.

Planprogrammets resonemang kring att ställningstaganden angående fornlämningar bidrar till bättre bevarande än fortsatt brukande av marken bygger på det faktum att flertalet av fornlämningarna i området enligt undersökningar och beskrivningar har överodlats, skadats och riskerar att försvinna helt.

Planprogrammet föreslår inte, som beskrivs i länsstyrelsens yttrande, ändrad marknivå tillsammans med reglerad byggnadshöjd. Planprogrammet föreslår att höjden på byggnader bör regleras enligt nollplan. Det innebär att byggnader oavsett markens höjd inte får uppföras högre än en viss punkt över nollplanet. Detta föreslås för att minska påverkan på stads- och landskapsbilden. Planprogrammet kompletteras med tydligare förklaring av föreslagen reglering och dess innebörd. Därutöver föreslås att byggnaders höjd inom kvartersmark i programområdets norra del bör regleras lägre än omgivande kvartersmark samt att byggnader bör placeras så långt söderut som möjligt. Dessa ställningstaganden medför sammantaget att höjden på byggnader blir lägre i norr samt att byggnaderna placeras så långt söderut som möjligt. Dessutom bör siktlinjer, träridåer och delar av en brukningsväg bevaras. Sammantaget bedöms det innebära att även om byggnation möjliggörs kommer viss läsbarhet av landskapet och historien att kvarstå.

Råd enligt PBL och MB

Farligt gods

5. Kommunen anger i planprogrammet att inom 40 meter från farligt godsleder gäller generellt att byggnader ska uppföras med brandsäkert material, att utrymningsvägar leds bort från leden samt att utomhusytor inte uppmuntrar till stadigvarande vistelse, men att detta avstånd dock kan variera beroende på omgivningens beskaffenhet. Länsstyrelsen vill dock trycka på att den så kallade rimlighetsprincipen bör tillämpas vid riskvärderingen, vilket innebär att risker som med tekniskt och ekonomiskt rimliga medel kan elimineras eller reduceras alltid skall åtgärdas (oavsett risknivå). Detta skulle kunna innebära att mindre kostsamma åtgärder som utrymningsmöjlighet bort från leden och ventilationsåtgärder krävs inte bara nära leden, utan även på större avstånd.

Kommentar: Risker kopplade till transport av farligt gods kommer utredas under framtagande av detaljplaner och lämpliga bestämmelser av skydd kommer föreslås i enlighet med utredningarnas resultat.

Släckvatten

6. Länsstyrelsen rekommenderar att kommunen övergripande belyser släckvattenfrågan i planprogrammet och/eller uppsamlingsplatser för släckvatten eftersom stora mängder släckvatten kan produceras vid brand i industri. Dessa uppsamlingsplatser kan vara utrymmeskrävande och det kan finnas

fördelar med att redan på programnivå beskriva vikten av att detta beaktas på strategisk nivå i kommande detaljplaner.

Kommentar: Planprogrammet kompletteras med ställningstagande och beskrivning av hantering av släckvatten efter släckningsarbete.

Natura-2000

7. Länsstyrelsen anser att det är för tidigt i processen att avgöra ifall Natura-2000 området kommer påverkas negativt, utan det får följas upp i kommande planläggning. Kommunens inriktning att leda vattnet i dike förbi Natura 2000-området så att det inte påverkas är positivt. Frågan är om allt dagvatten på den östra sidan kommer att kunna ledas i diket. Kommer inget nå Natura 2000-området på ett sätt som det inte gör idag? Kommer diket i nuvarande form kunna hantera de flöden som blir med kraftigt ökad hårdgjord yta och tillkomst av dagvatten? Går det säkerställa att allt dagvatten hamnar i det diket och inte någon annanstans också och därmed påverkar Natura 2000-området? Detta är exempel på frågor som kommer att få utredas i kommande detaljplaner.

Kommentar: Ett av planprogrammets syften är att vara vägledande vid detaljplanläggning inom programområdet. Därmed är det viktigt att i planprogrammet ange ställningstaganden som bland annat säkerställer att Natura-2000 området inte påverkas negativt vid detaljplanering. Kommunen instämmer i Länsstyrelsens bedömning om att mer detaljerade lösningar kommer krävas vid detaljplanering. Det är också först vid detaljplanläggning som det kan regleras och på så sätt säkerställas. Krävs det utredningar för att säkerställa detta ska de genomföras under arbetet med detaljplanerna.

Vatten

8. Inom planprogrammets område finns det två till tre markavvattningsföretag. I det kommande detaljplanearbetet behöver samråd hållas med det markavvattningsföretag som berörs av den specifika detaljplanen och en redogörelse över hur ansvar ser ut inom markavvattningsföretaget före respektive efter genomförd detaljplan behöver också redogöras för.

Kommentar: De markavvattningsföretag som finns inom programområdet kommer hanteras under den fortsatta planeringsprocessen för området.

Trafik

9. Länsstyrelsen hänvisar vidare till Trafikverkets yttrande i sin helhet (datum 2022-06-30).

Kommentar: Länsstyrelsen hänvisar till Trafikverkets yttrande i sin helhet om det framgår att Trafikverket anser att det är positivt med kommunens utvecklingsplaner för området. Se kommentar till Trafikverkets yttrande.

Geoteknik

10. Om en första bedömning av markens lämplighet inte klart och entydigt utesluter geotekniska risker ska en detaljerad stabilitetsutredning genomföras. Stabilitetsförhållandena ska klarläggas med lägst detaljerad utredningsnivå enligt IEG Rapport 4:2010 alternativt IEG Rapport 6:2008. Vidare ska alla tillkommande laster (byggnader, uppfyllnader, trafiklast, avschaktningar med mera), som planen medger kontrolleras i den geotekniska utredningen. Observera att även stabilitetspåverkan från skyddsåtgärder så som vallar, dagvattendammar, diken med mera behöver ingå i utredningen.

Länsstyrelsen instämmer med SGI att den genomförda utredningen är mycket översiktlig och enbart genomförts på delar av planområdet. SGI delar dock kommunens bedömning om att inga kända geotekniska risker föreligger. Planbeskrivningen bör dock kompletteras med kommunens bedömning av om angränsande områden kan komma att påverka eller påverkas av planens genomförande. Vidare rekommenderar SGI att det av programmet framgår att det i kommande detaljplaner ska göras en ny bedömning utifrån planerad markanvändning. Notera att planerade anläggningar som exempelvis slänter, terrassering samt skydd mot översvämningar kan innebära att de geotekniska riskfrågorna behöver utredas ytterligare i kommande detaljplaner.

Kommentar: Geotekniska utredningar genomförs i samband med detaljplaneläggning om det bedöms krävas antingen på grund av platsens förutsättningar eller planens förslag. Programbeskrivningen kompletteras med en bedömning av om angränsande områden kan komma att påverka eller påverkas av ett genomförande av planprogrammet.

Barnperspektivet

11. Den 1 januari 2020 blev barnkonventionen lag i Sverige. Kommunerna har genom sitt planmonopol ett särskilt ansvar att integrera barnkonventionen i sin planering. I programförslaget framgår inte om en prövning av barnets bästa har genomförts och om barn har varit delaktiga i processen. Länsstyrelsen rekommenderar därför kommunen att göra en bedömning om hur barn påverkas av planförslaget. Kommunen bör ta ställning till planförslaget positiva eller negativa påverkan på barns miljö, hälsa, trafiksäkerhet, trygghet och tillgänglighet inom och i angränsning till planområdet. I de kommande planhandlingarna bör det framgå vilken hänsyn kommunen har tagit till barnen i planeringen.

Kommentar: Planprogrammet omfattar framförallt åkermark och skogsmark samt syftar till att möjliggöra en utökning av ett verksamhetsområde. Bedömningen har varit att barn inte använder området i nämnvärd utsträckning idag eller kommer använda området i framtiden. Utifrån den premissen bedöms inte planförslaget innebära positiv eller negativ påverkan på barns miljö, hälsa, trafiksäkerhet, trygghet eller tillgänglighet inom och i angränsning till programområdet. Planprogrammet kompletteras med en bedömning av programförslaget påverkan på barn samt bedömning utifrån barnkonventionen.

Koppling till miljömålen

12. Länsstyrelsen anser att den fysiska planeringen utgör ett viktigt verktyg för att uppnå miljömålen. PBL (2010:900) är direkt knuten till miljöbalken, enligt dess 2 kap 2 §. Miljömålen ska enligt miljöbalkspropositionen (1997/98:45) vara vägledande vid tillämpningen av miljöbalken. En översiktlig redovisning av miljömål på olika nivåer, det nuvarande miljötilståndet och planinnehållets förhållande till detta behöver beskrivas i fortsatt planarbete för att göra det möjligt att bedöma föreslagna åtgärder från miljösynpunkt.

Kommentar: En beskrivning av berörda miljömål och en bedömning utifrån nollalternativ och programförslaget finns i den till planprogrammet tillhörande miljökonsekvensbeskrivningen. I kommande detaljplaneläggning av området bedöms deras förhållande till miljömålen vara beskrivet i detta skede, förutsatt att planerna förhåller sig till planprogrammet

Synpunkter enligt annan lagstiftning

Ianspråktagande av jordbruksmark

13. Planprogrammet omfattar ungefär 78,5 ha jordbruksmark, som Falköpings kommun bedömer som brukningsvärd. Falköpings kommun bedömer även att den planerade exploateringen är ett väsentligt samhällsintresse. Falköpings kommun har konstaterat att det planerade området är den bästa platsen, dock utan att jämföra med några andra konkreta lokaliseringar.

Länsstyrelsen anser att en utredning enligt 3 kap. 4 § miljöbalken kräver att det redovisas alternativa områden för att visa på att det inte finns tillfredsställande markområden som kan användas i stället för brukningsvärd jordbruksmark. Endast en motivering att det saknas alternativ utan att visa på underliggande utredning, kommer troligen inte anses som tillräcklig lokaliseringsutredning i kommande detaljplaner, om dessa överklagas utifrån ianspråktagandet av jordbruksmarken. Det är med fördel som kommunen utreder lokaliseringar redan i planprogrammet, då det kan vara svårt att visa realistiska lokaliseringsutredningar i detaljplaneskedet.

I regeringens proposition 1985/86:3 framgår att i de fall en kommun känner sig tvingad att ta jordbruksmark i anspråk för utbyggnadsändamål, så kommer kommunen redovisa de alternativa utbyggnadsområdena som har studerats och även belysa konsekvenserna från allmän synpunkt av de olika alternativen. Om exploateringen berör större sammanhängande jordbruksbygder och jordbruksmark av hög kvalitet, kan det vara nödvändigt att också redovisa möjligheterna till alternativ lokalisering till annan del av den berörda kommunen eller regionen.

Enligt Falköpings översiktsplan 2017-2030 har kommunen mycket jordbruksmark med relativt god produktivitet. Jordbruksmarken har betydelse på både lokal och nationell nivå eftersom den har värden för såväl livsmedelsförsörjning som för ekosystemtjänster.

Med tanke på planprogrammets omfattning, med ett ianspråktagande av stora arealer sammanhängande jordbruksmark, bör kommunen inte ha en allt för snäv avgränsning i sin lokaliseringsutredning. Kommunen bör föra ett resonemang kring planens placering i kommunen men även i regionen. Finns det andra områden med samma förutsättningar i angränsande kommuner som inte tar jordbruksmark i anspråk bör även dessa tas i beaktande. Även om det är ovanligt för en kommun att utreda områden utanför kommungräns finns det fall när så varit nödvändigt, se dom från MÖD. p-14634-20-dom-2022-01-27.pdf (domstol.se)

Länsstyrelsen ställer sig även frågande till bedömningen av Nollalternativets påverkan av fornlämningar ” Alternativet innebär att marken fortsatt brukas vilket bedöms kunna innebära viss negativ påverkan på fornlämningarna över längre tidsperspektiv. Sådan påverkan kan bestå av att lämningarna täcks av sten, odlas över, växer över eller förstörelse till följd av brukningen. Exempel på sådan påverkan finns på fornlämningar inom området idag”.

Kommentar: I översiktsplanens beskrivning av utvecklingsstrategi för bebyggelse och i den tillhörande miljökonsekvensbeskrivningen framgår att förtätning ska förespråkas framför ianspråktagande av oexploaterad mark. Det framgår också att om inte förtätning är möjlig bedöms endast jordbruksmark vara tillgänglig eftersom Mösseberg omfattas av andra viktiga allmänna intressen. Förlusten av

jordbruksmark bedöms därutöver stå i relation till behovet av mark för Falköpings expansion.

Eftersom planläggning är en kommunal angelägenhet är möjligheten att påverka planläggningen utanför kommungränsen begränsad eller obefintlig. Därmed blir en bedömning av ifall det finns förutsättningar för föreslagen utveckling i angränsande kommuner utan ianspråktagande av jordbruksmark ett fruktlöst åtagande. Det kan dock förtydligas att det inte finns sådana områden med jämförbara förhållanden i angränsande eller närliggande kommuner. Miljökonsekvensbeskrivningen kompletteras med jämförelse av lokalisering av programförslaget i omkringliggande kommuner.

I en oberoende utredning genomförd av Handelshögskolan i Göteborg med finansiering från Vinnova, Västra Götalandsregionen, Banverket och Trafikverket framgår utifrån ett företagsekonomiskt perspektiv att Falköpings är det bästa lokaliseringsalternativet för dryport. Det stärker kommunens bedömning angående att de specifika och unika förhållanden som Marjarps logistikområde innehar inte kan återfinnas eller återskapas på andra platser i angränsande eller närliggande kommuner utan ianspråktagande av jordbruksmark. Planprogrammet kompletteras med beskrivning av utredningens slutsats.

Artskydd

14. Kommunen har bland annat föreslagit fördröjningsområden i naturområden, bland annat i buskmushabitaten. Länsstyrelsen ställer sig frågan hur planprogrammet samt kommande detaljplaner kommer att påverka buskmusen som finns i området. Buskmus kommer bli helt isolerad med industrimark runt om enligt programförslaget. Länsstyrelsen efterfrågar om det finns spridningsvägar för buskmusen då dess livsmiljö blir omringad av industrimark. Kommunen uppger att en sammanhängande struktur mellan grönområden bör eftersträvas vid detaljplaneläggning.

Länsstyrelsen vill även upplysa kommunen att det kommer krävas grod- och kräldjursinventeringar inför kommande planläggning.

Kommentar: Buskmusen inventerades i samband med Trafikverkets projekt för att iordningställa förbigångsspår längs Västra stambanan i angränsning till programområdet och befintlig verksamhet inom Marjarps logistikområde. Inventeringen visade att buskmusen bland annat trivs i diken där det tillåts växa medelhög vegetation. Det kommer fortsatt att finnas diken som kan fungera som spridningskorridor för buskmusen. Planprogrammet innehåller ställningstagande om att en sammanhängande struktur mellan grönområden bör eftersträvas vid detaljplanering samt att ekosystemtjänster och grönytefaktor ska beaktas och beräknas. Därmed bedöms länsstyrelsens antagande om att buskmusen vid ett genomförande av planprogrammet blir instängd vara felaktig.

Biotopskydd

15. Föreslagen kompensation för de biotopskyddade objekten följer det Länsstyrelsen vanligtvis kräver, att biotopen flyttas/uppføres på en plats i närheten där den fortsatt kommer omfattas av det generella biotopskyddet.

Det är viktigt att kommunen inte flyttar alla de biotopskyddade objekten till ett och samma naturområde utan att det sprids ut där de lämpar sig bäst att flyttas till. Flytt och uppbyggnad av hela biotopen på ny plats ska prioriteras före restaureringsåtgärder och dylikt på redan befintliga biotoper.

Kommunen uppger bland annat längden stenmur som ska restaureras bör vara minst dubbel så lång som längden stenmur som försvinner. Detta beror helt på hur stort behov en stenmur är av restaurering. Länsstyrelsen vill upplysa om att en ny stenmur ska i första hand byggas upp om man väljer att ta bort den.

Vad gäller kompensation för igenläggande av öppet dike brukar Länsstyrelsen normalt kräva 1 meter öppet dike ska kompenseras med 1 m² våtmarksyta.

Kommunen påtalar i handlingarna att en fortsatt brukning av marken (nollalternativet) inte skulle ha några positiva konsekvenser för till exempel biotopskyddsobjekten. Detta resonemang håller Länsstyrelsen inte med om. Om marken inte brukas runt åkerholmar, stenmurar, odlingsrösen, öppna diken etcetera kommer detta resultera i att marken på sikt kommer växa igen runtomkring. På så vis missgynnas biotoperna då de inte längre kommer vara solbelysta och att de så småningom kommer att försvinna i det igenväxta landskapet. Att programförslaget inte skulle ha några nämnvärda konsekvenser på biotopskyddsobjekten i området håller Länsstyrelsen inte heller helt med om. Det tar tid innan en biotop som flyttas får de värden den har ursprungligen. Det blir också mindre yta med biotopskyddade objekt med ledlinjer och biotoper som kompakteras.

Kommentar: Resonemanget om konsekvenserna av ett nollalternativ som återfinns i miljökonsekvensbeskrivningen utgår från att biotoperna skyddas eftersom de återfinns i och omgivs av en monokultur. Biotoperna skyddas eftersom de har blivit färre på grund av att jordbruket har industrialiserats och brukningen av åkrarna generaliserats. Hade biotoperna varit vanligare skulle de inte varit nödvändigt att skydda dem. Fortsatt brukande av marken kan kräva ytterligare generalisering och borttagande av biotoperna samtidigt som motsatsen förvisso skulle kunna innebära att exempelvis stenmurar inte längre blir solbelysta men även att området med stenmurar blir ett naturområde som kan gynna andra arter.

Masshantering

16. Länsstyrelsen vill upplysa om man inte har avsättning av massor för anläggningsändamål är det fråga om ett mellanlager eller en deponi vilket är anmälningspliktigt eller prövningspliktigt enligt miljöbalken.

Kommentar: De massor som beskrivs i planprogrammet är sådana massor som uppstår vid anläggande av exempelvis gator och hanteras därigenom inom projektet. Masshantering i samband med genomförande av kommande detaljplaner kommer följa gällande lagar och regler. Dialog kommer föras med tillsynsmyndighet vid behov.

Enskilda brunnar

17. Länsstyrelsen har i ett tidigare skede efterfrågat om det finns en eventuell påverkan på enskilda brunnar i närheten. Detta framgår och beskrivs inte i tillhörande MKB.

Miljökonsekvensbeskrivningen kompletteras med redogörelse för förekomsten av enskilda brunnar och eventuell påverkan på dem.

Undersökningssamråd

18. Kommunen bedömer att miljökonsekvensbeskrivningens slutsats är att planprogrammet inte bedöms innebära en betydande miljöpåverkan. Det innebär dock en viss negativ påverkan på miljön lokalt men reduktion av

koldioxid och nytta för näringslivet är positiva aspekter på regional och nationell nivå. De positiva effekterna av planprogrammet bedöms överväga de negativa. Länsstyrelsen delar inte bedömningen om att det inte kan innebära en betydande miljöpåverkan utan vidhåller sitt beslut att programmet antas medföra en betydande miljöpåverkan på miljö. Länsstyrelsen hänvisar till tidigare yttrande i undersökningssamrådet (daterat 2021-01-20).

Kommentar: Utifrån befintliga och kompletterande ställningstagande som föreslås till planprogrammet bedöms det inte innebära en betydande miljöpåverkan. Bedömningen baseras på ytterligare ställningstaganden som minskar påverkan på riksintresse för kulturmiljövården, främst i den norra delen av programområdet, men även förtydliganden att riksintresse för kommunikationer Falköpings kombiterminaler och depåer bedöms vara viktigare än riksintresset för kulturmiljövården inom planprogramområdet. Ytterligare ställningstaganden som minskar bullerpåverkan bedöms också bidra till att undvika betydande miljöpåverkan.

Trafikverket

I yttrandet har följande angetts:

1. Trafikverket anser att det är positivt med kommunens utvecklingsplaner för terminal- och depåområden och har startat en riksintresseprecisering för att fastställa funktioner och markområden som krävs för att riksintresset för kombiterminalen inte ska påverkas negativt och samtidigt kunna utvecklas. Planprogrammet är ett bra underlag i preciseringen och Trafikverket kan i nuläget inte se att intentionerna i programmet påverkar riksintresset på ett negativt sätt. Riksintressepreciseringen ska vara klar om cirka 1 år och kan då vara ett bra planeringsunderlag inför detaljplanarbetet inom området.

Kommentar: Preciseringen av riksintresset bedöms vara ett värdefullt planeringsunderlag vid detaljplaneläggning som underlättar arbetet med avvägningen mellan olika riksintressen.

2. Trafikverket instämmer i de bedömningar som gjorts i trafikutredningen gällande befintliga anslutningar och korsningar som berör området. Redan tidigt gjordes studier som visade att genomförd utformning i korsningen väg 46/184 var ett första steg för att öka tillgängligheten för tunga transporter. På sikt, med förväntad ökning av transporter krävs antagligen alternativa lösningar. Detta kräver fortsatt dialog mellan Trafikverket och kommunen där åtgärder som ny anslutning till väg 46, planläggning öster om väg 46 m.m. utreds vidare. I ett första skede bör anslutning för räddningstjänsten utredas. Även ny anslutning till väg 2841 kräver fortsatt dialog inför detaljplaneskedet.

Kommentar: Anslutning till väg 46 för räddningstjänsten kommer hanteras tydligare vid detaljplaneläggning.

3. Inför detaljplaneskedet bör dagvattenutredning tas fram med förutsättningen att inget vatten från området tillförs Trafikverkets diken.

Kommentar: Dagvatten kommer hanteras i varje detaljplan men den övergripande strukturen och nödvändiga ställningstaganden krävs i planprogrammet för att säkerställa god hantering i detaljplanerna.

4. Planprogrammet beskriver i text möjlig framtida gång- och cykelbana genom området och norrut. Förslagsvis kan den illustreras på karta för ökad förståelse av hur föreslagen sträckning är tänkt.

Kommentar: Planprogrammet kompletteras med en illustration som visar möjlig framtida gång- och cykelbana genom området.

5. Ett verksamhetsområde av Marjarps storlek och tänkt användning genererar mycket tung trafik som har behov av uppställningsplatser. Det kan vara lämpligt att utreda vidare om området ska kunna erbjuda detta. Risken finns annars att fordon parkerar på mindre lämpliga platser.

Kommentar: Det bedöms inte vara en kommunal angelägenhet att säkerställa uppställningsplatser utan en fråga för verksamhetsutövarna eller fastighetsägarna. Framtida bygganvisningar kan nämna detta men det kan även styras genom lokala trafikföreskrifter.

Lantmäteriet

I yttrandet har följande angetts:

1. Rubriken "Fastighetsreglering" på sid. 46 bör ändras till förslagsvis "Fastighetsbildning" eftersom den fastighetsbildning som behövs vid genomförandet av kommande detaljplaner kan komma att ske via andra fastighetsbildningsåtgärder än fastighetsreglering.

Kommentar: Planprogrammet ändras så att rubriken fastighetsreglering ändras till fastighetsbildning.

2. Under rubriken "Fastighetskonsekvenser" på sid. 75 kan kommunen med fördel beskriva konsekvenserna av att befintlig bostadsfastighet samt kolonilottsområdet planläggs som industri.

Kommentar: Planprogrammet kompletteras med en beskrivning av konsekvenserna för den befintliga bebyggelsen inom programområdet.

Sveriges Geotekniska Institut (SGI)

I yttrandet har följande angetts:

1. Om en första bedömning av markens lämplighet inte klart och entydigt utesluter geotekniska risker ska en detaljerad stabilitetsutredning genomföras. Stabilitetsförhållandena ska klarläggas med lägst detaljerad utredningsnivå enligt IEG Rapport 4:2010 alternativt IEG Rapport 6:2008. Vidare ska alla tillkommande laster (byggnader, uppfyllnader, trafiklast, avschaktningar med mera), som planen medger kontrolleras i den geotekniska utredningen. Observera att även stabilitetspåverkan från skyddsåtgärder så som vallar, dagvattendammar, diken med mera behöver ingå i utredningen.

Kommentar: Om det bedöms vara nödvändigt kommer markens stabilitet undersökas utifrån kommande detaljplanearbetes föreslagna markanvändning.

2. SGI konstaterar att den genomförda utredningen är mycket översiktlig och enbart genomförts på delar av planområdet. SGI delar dock kommunens bedömning om att inga kända geotekniska risker föreligger. Planbeskrivningen bör dock kompletteras med kommunens bedömning av om angrän-

sande områden kan komma att påverka eller påverkas av planens genomförs.

Kommentar: Se kommentar till synpunkt 10 av länsstyrelsens yttrande.

3. SGI rekommenderar att det av programmet framgår att det i kommande detaljplaner ska göras en ny bedömning av stabilitet utifrån planerad markanvändning. Notera att planerade anläggningar som exempelvis slänter, terrassering samt skydd mot översvämningar kan innebära att de geotekniska riskfrågorna behöver utredas ytterligare i kommande detaljplaner.

Kommentar: Planprogrammet kompletteras med ett ställningstagande om att ny bedömning av stabilitet utifrån planerad markanvändning ska göras vid detaljplanläggning.

Västtrafik

I yttrandet har följande angetts:

1. Det finns svårigheter med att kollektivtrafikförsörja området på ett attraktivt sätt. Det finns idag kollektivtrafik utmed väg 2841 mellan Torbjörntorp och väg 184, men det skulle inte vara möjligt att med de linjerna trafikera industriområdet utifrån planprogrammets förslag på väginfrastruktur. Det skulle också innebära att de resande med linjerna, som idag i huvudsak har andra målpunkter än planprogrammets område såsom skulle få en försämring. Möjligtvis kan en alternativ linjesträckning för kollektivtrafiken mellan Torbjörntorp och Falköpings resecentrum vara aktuellt om det ges möjlighet för en anslutning till väg 46 norra änden. Eventuell framtida utveckling öster om riksväg 46 påverkar också linjesträckning för kollektivtrafiken.

Kommentar: Utifrån det befintliga gatunätets utformning och områdets förutsättningar mellan Västra Stambanan och riksväg 46 är en annan utformning av gatustrukturen som förenklar för kollektivtrafiken ytterligare svår att utforma. Förslaget till planprogram innehåller ställningstagande om att en anslutning till riksväg 46 bör möjliggöras för räddningsfordon. Det utesluter inte möjligheten att skapa anslutning även för övrig trafik. Möjligheten till anslutning till riksväg 46 avgörs i samråd med Trafikverket. Eventuell utveckling av logistikområdet öster om riksväg 46 är något som kommer hanteras i en aktualisering av kommunens översiktsplan.

2. En förlängning av dagens tätortslinjer har också diskuterats, men det skulle då få ske på bekostnad av trafikering/tillgänglighet för Fåraberget eftersom det saknas lämplig infrastruktur som möjliggör gena, attraktiva resor med kollektivtrafik för att binda ihop de båda områdena.

Kommentar: Dialogen med Västtrafik angående Falköpings utveckling och kollektivtrafiklösningar kommer fortgå.

3. Det är bra att den gatuinfrastruktur som byggs ger utrymme för framtida kollektivtrafik och den kan möjligen även behövas reserveras plats för vänyda för eventuell framtida linje inom området.

Kommentar: Planprogrammet kompletteras med ställningstagande om att vändzon för kollektivtrafik bör möjliggöras inom allmän plats med användningen gata.

Miljönämnden Östra Skaraborg

I yttrandet har följande angetts:

1. Det finns inga kända förorenade områden inom programområdet och de potentiellt förorenade områdena i EBH-stödet redovisas på ett bra sätt. Det kan finnas naturligt förhöjda halter av bland annat arsenik inom programområdet. Rödfyr är en restprodukt från förbränning av alunskiffer. Det finns inga kända förekomster av rödfyr inom programområdet, men det går inte helt att utesluta. Det kan finnas en risk för föroreningar från bekämpningsmedel som DDT, och dess nedbrytningsprodukter i äldre koloniområden. Inför planläggning av platsen för det befintliga koloniområdet bör detta undersökas.

Kommentar: Eventuell förekomst av rödfyr bedöms kunna hanteras vid ett genomförande. Enligt flygfoton daterade 1975 fanns inte koloniområdet på platsen och Falköpings kommuns kommunstyrelse beslutade 1981-06-24 § 264 att anlägga koloniområdet. Eftersom användningen av DDT förbjöds i Sverige 1969 bedöms användning av DDT som mindre trolig inom området. Planprogrammet kompletteras med historisk information om koloniområdet och eventuell användning av DDT.

2. Verksamheter som omfattas av bestämmelser om tillstånds- eller anmälningsplikt enligt miljöprövningsförordningen (2013:251) behöver förtydligas i programhandlingarna. Tillstånd söks antingen från mark- och miljödomstolen (A-anläggningar) eller länsstyrelsens miljöprövningsdelegation (B-anläggningar). Anmälningspliktiga verksamheter (C-anläggningar) ska anmälas till miljönämnden. I prövningen av ansökan eller anmälan bedöms bland annat verksamheternas omgivningspåverkan som buller eller utsläpp till luft och vatten. Det finns möjlighet att sätta upp nödvändiga villkor för att minska en verksamhets omgivningspåverkan.

Kommentar: Planprogrammet och miljökonsekvensbeskrivningen förtydligas med information om verksamhetens tillstånds- eller anmälningsplikt.

3. Miljönämnden delar bedömningen att provtagning av dagvatten kan vara en lämplig uppföljning, men det är verksamhetsutövaren eller verksamhetsutövarna som ansvarar för att genomföra den.

Kommentar: Det är fastighetsägaren som ansvarar för rening av dagvatten från fastigheten innan det når det kommunala dagvattennätet. Huvudmannen ansvarar för att undersöka eventuella föroreningar i dagvattennätet och att därefter spåra och ålägga fastigheten som förorenar att undersöka och sanera. Vattenvårdsförbunden genomför provtagningar i recipienten på huvudmannens bekostnad. Planprogrammet ändras så att ansvarsfördelningen för rening av dagvatten framgår.

4. Miljökonsekvensbeskrivningen behöver kompletteras med en sammanfattning av de överväganden som har gjorts, vilka skäl som ligger bakom gjorda val av olika alternativ och eventuella problem i samband med att uppgifterna sammanställdes enligt 6 kap. 11 § punkt 6 miljöbalken (1998:808).

Kommentar: En huvudsaklig sammanfattning finns i kapitel 6 av miljökonsekvensbeskrivningen och skälen till de gjorda valen finns beskrivet för respektive miljöaspekt i kapitel 5.

Tidaholms kommun

I yttrandet har följande angetts:

1. Tidaholms kommun ser positivt på en fortsatt utveckling av Marjarps industriområde i syfte att säkerställa hållbara transporter i framtiden. Utveckling av Tidaholms näringsliv är generellt beroende av utveckling i närliggande kommuner och specifikt finns betydande potentialer att samverka med Skaraborg Logistic Center. En fortsatt utveckling av en logistikpark mindre än 30 minuters restid från Tidaholm är och kan bli en stor konkurrensfördel i frågan om att attrahera framtidens arbetsgivare. Tidaholms kommun har utpekat i sin översiktsplan omfattade områden för industriell utveckling, dessa områden kan på ett bra sätt kopplas ihop med Marjarp. Det finns planer och finansiella stöd godkända för åtgärder kopplat till elektrifiering av tunga transporter i anslutning till dessa områden vilket ytterligare kan ge konkurrenskraftiga och hållbara lösningar för framtiden.

Kommentar: Falköpings kommun delar Tidaholms kommuns perspektiv på den fortsatta utvecklingen av Marjarps logistikområde och kopplingen till hållbara transporter. Skaraborgs Logistic Center ett av Skaraborgs tre utpekade fokusområden vad gäller framtida tillväxtpotentialer. Skaraborgs Logistic Center marknadsförs på en internationell och nationell marknad och intresset för etablering på området är stort. I den stora industriella utvecklingen och omställning Skaraborg står inför utgör Skaraborgs Logistic Center en hörnsten och samverkan kring hållbara transportlösningar kommer i framtiden bli allt viktigare. En regional nod för intermodala järnvägslösningar är en stark konkurrensfaktor för det regionala näringslivet. Det kommer bibehålla arbetstillfällena och även ge möjlighet till nyetableringar av företag i området.

Vattenfall Eldistribution AB

I yttrandet har följande angetts:

1. Vattenfall Eldistribution har elnätanläggningar med beteckningen regionalt elnät med en spänningsnivå på 145 kV bestående av 145 kV luftledningar inom programområdet. Tillstånd för ledningen erhålls genom linjekoncession hos Energimarknadsinspektionen. Vid detaljplaneläggning ska mark för luftledningen reserveras för luftburna ledningar med bestämmelsen l. Området med bestämmelsen ska uppgå till minst 40 meter plus avståndet mellan lednings yttre fasar. Byggnader ska uppföras minst 20 meter från närmaste anläggningsdel på grund av elsäkerhetsrisken men även för att säkerställa möjlighet till underhåll. Därtill ska försiktighetsprincipen för frågan kring elektriska och magnetiska fält tillämpas. Bebyggelse där människor stadigvarande kan antas vistas ska inte uppföras närmare än 50 meter från lednings närmaste del.

Kommentar: Planprogrammet innehåller ställningstagande som anger att erforderliga bestämmelser ska föreslås där kraftledningar passerar genom kvartersmarken. Bestämmelserna som avses är sådana som framgår av yttrandet. Planprogrammet förtydligas med information om vilka typer av bestämmelser som kan vara aktuella.

2. Flytt eller förändring av befintliga regionnätledningar kan innebära att ny linjekoncession måste sökas vilket är en omfattande process som tar flera år att genomföra med hög osäkerhet. Arbetet med flytt, förändring eller annan ombyggnad av befintliga elnätanläggningar tillhörande Vattenfall Eldistri-

bution, bekostas av, om inget annat avtalats, den som initierar en eventuell flytt, förändring eller ombyggnad.

Kommentar: Flytt eller förändring av det befintliga regionnätledningarna är inte aktuellt varför detta inte beskrivs i planprogrammet.

3. För alla detaljer och anläggningar som placeras invid Vattenfall Eldistributions elnätanläggningar gäller att dessa skall placeras så att drift- och underhållsarbeten för elnätanläggning inte försvåras. Schaktning och sprängning får inte ske i närheten av Vattenfall Eldistributions elnätanläggningar utan att man i god tid inhämtat ledningsägarens medgivande. Hänsyn ska tas till försiktighetsprincipen som ingår i de allmänna hänsynsreglerna i miljöbalken avseende att verksamheter eller åtgärder inte medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. Upplag av materiel får inte finnas i ledningsgata. En luftledning skall vara framdragen på betydande avstånd från upplag med brännbart material och områden med explosionsrisk. För aktuella avstånd se Elsäkerhetsverkets föreskrifter ”Ledning vid upplag av brandfarlig & explosiv vara”.

Kommentar: Planprogrammet kompletteras med information om förhållningsregler för åtgärder vid regionnätledningar.

TeliaSonera Skanova Access

I yttrandet har följande angetts:

Skanova har markförlagda ledningar i området och önskar så långt som möjligt bibehålla befintliga teleanläggningar i nuvarande läge. Tvingas Skanova vidta undanflyttningsåtgärder eller skydda telekablar för att möjliggöra exploatering förutsätter Skanova att den part som initierar åtgärderna även bekostar den.

Kommentar: Dialog angående eventuell flytt av ledningar bör fortsätta vid detaljplanläggning när markanvändningen är mer exakt. Planprogrammet kompletteras med information om Skanovas ledningar inom området samt ställningstagande angående hantering av markförlagda ledningar vid detaljplanläggning.

Ellevio AB

Ingen erinran

Privatperson 1

I yttrandet har följande angetts:

1. Enligt planprogrammet har det inte observerats några djur inom ett område norr om den öst-västliga brukningsvägen i programområdet norra del. Inom detta område finns ett aktivt djurliv bestående av bland annat mindre vattensalamander, grodor, hermeliner, rådjur, tranor, häger och älgar. Älgar har ett vandringsstråk som går igenom programområdets norra del från Västra Stambanan över riksväg 46. Djurlivet kommer påverkas negativt vid ett genomförande av planprogrammet.

Kommentar: Ett genomförande av planprogrammet kommer innebära vissa negativa effekter för växt och djurlivet men vissa områden kommer även skyddas från exploatering och det kommer krävas kompensationsåtgärder i enlighet med lagstiftning som skyddar dessa arter och miljöer. Planprogrammet föreslår ett antal ställningstagande vad gäller växt- och djurlivet. Biotoper där växt- och djurarter som omfattas av artskyddsförordningen identifierats ska så långt som möjligt skyddas.

das från exploatering. Påverkan på biotoper som omfattas av det generella biotopskyddet bör kompenseras enligt förslag framtagna utifrån genomförd naturvärdesinventering. Områden med höga naturvärden (värdeklass 2) ska i huvudsak planläggas som naturmark. En sammanhängande struktur mellan grönområden bör eftersträvas vid detaljplanläggning. Ekosystemtjänster ska beaktas och grönytefaktor ska beräknas. Sammanlagt har dessa ställningstaganden bedömts innebära att naturvärden beaktas i en rimlig utsträckning vid detaljplanläggning så att betydande negativa effekter för växt- och djurlivet kan undvikas vid ett genomförande.

2. Vi påverkas redan i dag av ljud och ljus från den befintliga terminalen. Det hörs bland annat höga smällar av containern, backningsljud och ljud från maskiner. Dessa ljud kan höras när som helst på dygnet. En utbyggnad av industriområdet kommer att drabba oss som bor norr om området kraftigt med mer ljud och ljus. Vi kräver att en ljud- och ljus barriär uppförs längs programområdet norra avgränsning på båda sidor om Västra Stambanan. Barriären ska bestå av en jordvall av schaktmassorna som skydd mot ljudet samt att en 20 meter bred blandskogsremsa bakom jordvallen som skydd för ljuset. Detta skulle även innebära ett högre djur- och naturvärde. Jag vill att detta ska dokumenteras i planprogrammet och påbörjas så fort som möjligt för att trädgränsen ska vara etablerad innan utbyggnad av industriområdet.

Kommentar: Enligt genomförd bullerutredning riskerar inte riktvärden för ekvivalenta ljudnivåer överskridas vid bostäder men riktvärden för maximala ljudnivåer riskerar att överskridas nattetid vid ett bostadshus sydväst om programområdet. Vid övriga bostadshus i programområdets närhet överskrids inte riktvärden

Planprogrammets ställningstagande gällande buller ändras till att bullerskyddande åtgärder ska säkerställas i detaljplan antingen genom reglering av byggnader inom kvartersmark eller uppförande av skydd inom allmän plats. Vid detaljplanering säkerställs att tillräckliga åtgärder genomförs för att riktvärden för buller inte överskrids.

Se även kommentar till synpunkt nummer 2 av Länsstyrelsens yttrande. Ljusordningar kan vara bygglovspliktiga och får därför inte uppföras utan bygglov, annars ska tillsyn genomföras enligt plan- och bygglagen. Vid lovansökan kan krav ställas på avskärmning om det bedöms nödvändigt. Miljösamverkan östra Skaraborg kan också genomföra tillsyn enligt miljöbalken för att säkerställa att belysningen inte medför olägenhet för människors hälsa. Med olägenhet för människors hälsa avses störningar som enligt medicinsk- eller hygienisk bedömning kan påverka hälsan menligt och som inte är ringa eller helt tillfällig.

3. Era uppgifter om vattendrag till natura 2000-området är felaktiga. Det finns ett till vattendrag som saknas både i text och på kartan. Detta vattendrag är ett tillflöde till natura 2000-området. Vattendraget ligger norr om den brukningsväg som går igenom den norra delen av programområdet i öst-västlig riktning. Hur undviker man att detta vattenflöde blir påverkat?

Kommentar: Planprogrammet kompletteras med beskrivning av vattendraget. För att undvika att dagvatten från verksamheterna hamnar i detta vattendrag och därigenom påverkar Natura-2000 området norr om programområdet har ett ställningstagande föreslagits som fastslår att programområdets östra sida ska dräneras till det dike som inte passerar igenom Natura 2000-området. Det innebär att dagvattennet inte kan släppas till diket som passerar igenom Natura 2000-området. Ställ-

ningstagandena i planprogrammet ska följas vid detaljplaneläggning av området och först då kan det fastställas exakt hur ställningstagandet ska efterlevas.

Falbygdens hästsportsförening & Privatperson 2 - 5

I yttrandet har följande angetts:

1. Syftet med planprogrammet är positivt. Hållbara transportlösningar är en avgörande faktor för konkurrenskraften hos Skaraborgs företag, vilket i förlängningen är avgörande för att upprätthålla välfärd. Vi har inga synpunkter på planprogrammets intentioner för planområdet. Dock delar vi inte slutsatser och syften med delar av kapitel 6 framtidsvision 2050 i planprogrammet. Vi yrkar på att kapitlet tas bort i sin helhet ur programbeskrivningen eftersom en fortsatt utveckling västerut utöver planprogrammet skulle påverka Falköpings hästnäring påtagligt. Troligen skulle verksamheten vid ridskolan behöva flyttas eller påtagligt anpassas.

Hästnäringen riskerar att beskrivas som en fritidssysselsättning och därmed inte prioriteras framför etablering av mer klassiska etableringar men hästnäringen har en större potential än enbart som fritidsverksamhet som kan kopplas till besöksnäring, vården samt livsmedelsproduktionen.

En utveckling västerut enligt visionskapitlet bör innefatta en omfattande investering främst för att överbrygga vägen till Torbjörntorp. Hela syftet med lokaliseringen av verksamheter antas vara för att den ska vara spårbunden annars bör de kunna placeras på annan plats. En utveckling västerut riskerar också att innebära betydande investeringar i anpassning eller flytt av ridskolan. Att peka ut visionsbilder som på förhand inte ser en rationellt ekonomisk potential i ser vi som onödigt, kostnaderna kan överväga synergierna.

En fortsatt utveckling av Marjarp utöver det som pekas ut i planområdet kräver rent generellt att Västra Stambanan har kapacitet. Den nyligen redovisade nationella planen innehöll inte nödvändiga satsningar på spårkapacitet närmare Göteborg som krävs fram till 2033. Därmed är det möjliga utmanande att peka ut ytterligare framtidsvisioner i tre väderstreck till år 2050. Det är inte orimligt med de beskederna att ta bort visionen västerut.

Utveckling västerut är dessutom i motsats till Översiktsplan 2017-2030 där området är markerat med tätort medan övriga väderstreck inte har en sådan markanvändning. Därmed stämmer inte bedömningen i kungörelsen att planprogrammet är förenligt med intentionerna i kommunens översiktsplan.

Kommentar: Kapitel 6 i planprogrammet syftar till att beskriva möjliga inriktningar för utveckling av Marjarps logistikområde utöver planprogrammets omfattning. Därmed bör det inte heller tolkas som en del av övriga delar av planprogrammet och dess ställningstaganden. Det innebär att endast möjligheterna beskrivs och dessa beskrivningar kan användas som underlag för framtida översiktlig planering. Alltså kan dessa beskrivningar vara ett av flera underlag som behöver beaktas vid ett arbete med aktualisering av översiktsplanen. Det framgår av beskrivningarna av alternativen att utvecklingen österut bedöms inneha störst utvecklingspotential. Det bör tolkas som att det utvecklingsalternativet är första alternativet.

Etableringar inom Marjarps logistikområde är inte nödvändigtvis direkt spårbunden utan kan även bestå av verksamheter som gynnas av närheten till Västra stam-

banan och terminalerna. På så sätt kan transporter kortas ned och göras mer hållbara.

Planering av markens användning är en kommunal angelägenhet och översiktlig planering är ett viktigt verktyg för att säkerställa långsiktighet och förmedla kommunens intentioner över längre perspektiv. Planeringen behöver givetvis beakta förhållanden i omvärlden men utgår också utifrån möjlig och lämplig framtida användning av marken.

Privatperson 6 & 7

I yttrandet har följande angetts:

1. Idag är det cirka 600 meter mellan bostaden och nuvarande område, en utveckling enligt planprogrammet kommer innebära att avståndet minskas till 250 meter. Det kommer innebära stor negativ inverkan på vår boendemiljö. Idag lyser belysningen vid terminalerna mycket skarpt under dygnets alla mörka timmar. Denna störning kommer bli värre när avståndet till området minskar. Hur löser man det?

Kommentar: Se kommentar till synpunkt 2 tillhörande yttrande av privatperson 1.

2. Bullret från verksamheterna är inte direkt störande idag men kommer självklart bli ett större problem då avståndet halveras. Hur löser man det?

Kommentar: Se kommentar till synpunkt nummer 2 av Länsstyrelsens yttrande.

3. I det tänka planprogrammet ska dagvatten släppas i bäcken som mynnar ut i Slafsan. Den bäcken rinner utmed vår tomt och den blir redan idag översvämmad vid kraftigt regn, ett problem som kommer bli värre med större hårdgjorda ytor som inte tar emot vatten. Hur eliminerar man risken?

Kommentar: Planprogrammets syfte är bland annat att vara vägledande i kommande detaljplanering av området gällande exempelvis dagvattenhantering. Detta har lyfts fram specifikt eftersom det är en fråga som behöver hanteras på övergripande nivå och inte i varje enskild detaljplan. Planläggning av mark får inte negativt påverka miljö kvalitetsnormer för Slafsan eller Hornborgasjön. Likaså får inte människors hälsa och säkerhet riskeras genom exempelvis översvämningar. Eventuella skador på andra naturvärden får inte heller vara oproportionerliga. För att uppnå en god dagvattenhantering som inte medför oproportionerliga negativa effekter har ställningstaganden rörande dagvattenhantering föreslagits som innebär att dagvatten så långt som möjligt bör hanteras i öppna diken samt att det ska fördröjas och renas innan det lämnar programområdet. Men viss fördröjning och rening ska också ske inom fastigheterna där verksamheterna kan etableras. Vid detaljplaneläggning inom programområdet ska dessa ställningstaganden beaktas och säkerställas, först då fastslås en specifik lösning.

4. Vatten som idag rinner i bäcken som passerar tomten ska vara rent, där fanns förra året både fisk och kräftor. Under vintern förändrades vattnet som kommer vid regn eller snösmältning till en brun gegga som medförde att bäcken slammar igen. Det växer i stor sett bara grönalger och förekommer en massa slam. Detta har påtalats för både Falköpings kommun och Miljösamverkan Östra Skaraborg och bör inte vara ok. Detta problem kommer troligen öka med mer hårdgjord yta och ökad fordonstrafik i området med eventuella utsläpp som det förorsakar. Vad görs åt detta?

Kommentar: I enlighet med kommentar till synpunkt 3 innehåller planprogrammet ställningstaganden som avser att säkerställa att dagvatten ska fördröjas och renas innan det lämnar programområdet. Det bedöms innebära att vattnet i diket som passerar tomten blir renare och har ett stadigare flöde efter ett genomförande. Avsikten är alltså att utifrån ett helhetsperspektiv vad gäller bland annat dagvattenhantering förbättra situationen.

5. Troligen kommer försäljningsvärdet av fastigheten att minska kraftigt då vi går från lantlig idyll till industrinära miljö. Kompensation?

Kommentar: Redan i översiktsplanen angavs en utveckling av Marjarps logistikområde, vilket har preciserats i föreslaget planprogram. Det är därmed inte orimligt att en utveckling kan förväntas. Det är inte möjligt att uppskatta, bedöma eller beräkna en förändring av fastighetsvärdet som en följd av ett genomförande av planprogrammet och därmed är det inte möjligt att med någon form av kompensationslösning. Kommunen kan endast betala ut ersättning till en privatperson om det finns stöd i lagen. I detta fall regleras rätt till ersättning för minskning av fastighetsvärde av 14 kap. plan- och bygglagen. Av bestämmelserna framgår inte att kommunen kan betala ut någon ersättning i ett sådant fall. I all planläggning enligt plan- och bygglagen ska avvägning göras mellan enskilda och allmänna intressen. En negativ påverkan på ett enskilt intresse får inte vara orimlig i jämförelse med nyttan av planen. I detta fall bedöms de allmänna intressen som gynnas av planprogrammet vara starka. Dessa allmänna intressen bedöms vara att tillgodose riksentresse för kommunikationer Falköpings kombiterminaler och depåer, minskade koldioxidutsläpp, bidragande till uppfyllelse av miljö- och klimatmål samt tillskapandet av arbetstillfällen.

6. För att minska insyn och påverkan från utvecklingen av Marjarps industriområde föreslås att en jordvall placeras så långt norrut som möjligt, att en skogsridå bestående av blandlövsskog planteras bakom jordvallen samt att en damm anläggs som balanserar och renar vattenflödet och är positivt för djurlivet.

Kommentar: Se kommentar till synpunkt nummer 2 av länsstyrelsens yttrande angående buller samt kommentar till synpunkt nummer 2 i yttrandet av privatperson 1 angående insyn och störande ljus. Planprogrammet innehåller, som tidigare beskrivet, ställningstaganden angående dagvattenhantering som bedöms innebära att dagvatten som lämnar programområdet kommer fördröjas och renas. Vid detaljplanläggning inom programområdet ska dessa ställningstaganden beaktas och säkerställas, först då fastslås en specifik lösning.

Privatperson 8 & 9

I yttrandet har följande angetts:

1. Planprogrammets avgränsning förhåller sig inte till avgränsningen av framtida verksamhetsområde i Översiktsplan 2017-2030.

Kommentar: Se kommentar till synpunkt nummer 1 av Länsstyrelsens yttrande.

2. Planprogrammets område föreslås ändras genom att huvudsakligen exkludera åkermarken norr om den öst-västra brukningsvägen. Det skulle även kunna innebära att jordbruksmark inte behöver planläggas som naturmark. Planprogrammet skulle därutöver få en mer naturlig avgränsning jämfört med föreslagen avgränsning.

Kommentar: Denna föreslagna förändring av planprogrammets utbredning bedöms innebära en betydlig minskning av planprogrammets vilket skulle innebära minskade möjligheter till ett effektivt utnyttjande av terminalerna. Markanvändningen fastslås först vid detaljplaneläggning och då avgörs också vilka delar av planprogrammet som kommer planläggas och ifall några delar inte planläggs.

3. Redan idag påverkas personerna av ljud från befintliga terminaler bestående av smällar från containrar, backningsljud och andra ljud från maskiner. Dessa ljud kan uppfattas när som helst på dygnet. En utbyggnad av industriområdet kommer drabba oss som bor norr om området kraftigt med mer ljud och ljus. Vi kräver att en barriär mot ljud och ljus konstrueras. Det skulle bestå av en jordvall av schaktmassor mot ljudet och en 20 meter bred blandskogsplantering bakom jordvallen mot ljuset. Det skulle även innebära ett högre djur- och naturvärde. Denna åtgärd ska dokumenteras i planprogrammet och påbörjas så fort som möjligt för att säkerställa att trädgränsen är etablerad innan utbyggnad av industriområdet.

Kommentar: Se kommentar till synpunkt 2 från privatperson 1.

4. För att inte katastrofalt försämra de få promenadstråk och ridstråken som finns i området borde ett promenad/ridstråk från den gärdesväg som behålls ut till gårdet i nordöst anläggas.

Kommentar: Programförslaget innehåller ställningstaganden angående gång- och cykelvägar som kan användas även för rekreation, dock inte ridning. Naturområden bör också där så är möjligt anpassas för besökare. Specifika stråk som är lämpade för både promenader och ridning föreslås dock inte eftersom det fortsatt bedöms finnas vägar där ridning kan förekomma.

5. Det finns ett aktivt djurliv på åkern norr om brukningsvägen som går i östvästlig riktning närmast väg 46. Ålgarnas vandringsstråk mellan Mösseberg och Åsle går över detta område i riktning mot sydost.

Kommentar: Se kommentar till synpunkt 1 från privatperson 1.

Privatperson 10 & 11

I yttrandet har följande angetts:

1. Åtgärder mot störande ljud och ljus från industriområdet behöver göras i så tidigt skede som möjligt. Förslagsvis genom bredare plantering av träd och en jordvall utmed den norra sidan av området.

Kommentar: Se kommentar till synpunkt 2 från privatperson 1 samt kommentar till synpunkt nummer 2 av länsstyrelsens yttrande.

2. Det förekommer störande varnande ljud från tunga lastfordon inom området. Det finns andra system för detta som inte låter lika mycket.

Kommentar: Specifikt vilka system som används för varnande ljud av fordonen inom programområdet eller befintliga verksamheter är inte något som kan styras i planeringsprocessen.

3. Höjden på byggnader som placeras utmed Skövdevägen bör begränsas och högre byggnader bör placeras närmare Västra stambanan.

Kommentar: En specifik höjd på byggnader inom olika delar av programområdet har inte föreslagits, det ställningstagande angående höjd som är applicerbart utmed Skövdevägen är att byggnadernas höjd ska regleras genom en höjd över nollplanet. Därutöver kräver Trafikverket generellt en bebyggelsefri zon om 40 meter längs med bland annat riksvägar. Inom programområdet finns ett antal fornlämningar synliga ovan mark längs delar av Skövdevägen som föreslås bevaras vilket innebär att byggnader placeras längre från vägen i den sträckan. I de norra delarna av programområdet föreslås också att byggnader ska vara lägre än i övriga delar.

4. Känner en oro över negativ påverkan på fastighetsvärde vid ett genomförande av planprogrammet. Förhoppningen är att Falköpings kommun gör alla åtgärder för att bevara värdet på fastigheten och det lantliga läge som de värdesätter högt.

Kommentar: Det är omöjligt att avgöra ifall ett genomförande av planprogrammet innebär en negativ påverkan på fastighetsvärdet. En utökning av Marjarps logistikområde ingick i befintlig översiktsplan och är därmed rimlig att förvänta sig. Fastighetens placering nära Falköping bedöms också innebära att större förändringar bör vara att förvänta än fastigheter längre från tätorter. I all planläggning enligt plan- och bygglagen ska avvägning göras mellan enskilda och allmänna intressen. En negativ påverkan på ett enskilt intresse får inte vara orimlig i jämförelse med nyttan av planen. I detta fall bedöms de allmänna intressen som gynnas av planprogrammet vara starka. Dessa allmänna intressen bedöms vara att tillgodose riksintresse för kommunikationer Falköpings kombiterminaler och depåer, minskade koldioxidutsläpp, bidragande till uppfyllelse av miljö- och klimatmål samt tillskapandet av arbetstillfällen.

Sammanfattande bedömning

Efter samrådet har följande förändringar skett i planprogrammet.

- *Programmets syfte och inriktning har justerats så att fokus är logistik- och depåverksamhet vilket innebär att andra sorters industrier har exkluderats.*
- *Programmet har reviderats så att kopplingen mellan dess genomförande och riksintresse för kommunikationer Falköpings kombiterminaler och depåer förtydligats.*
- *Programmet har reviderats så att det framgår tydligt att riksintresse för kommunikationer Falköpings kombiterminaler och depåer bedöms väga tyngre än riksintresse för kulturmiljövården inom programområdet.*
- *Västra Götalandsregionens utredning Logistiska utmaningar och transportlösningar i Skaraborg har lagts till som underlag.*
- *Västra Götalandsregionens utredning Logistiska utmaningar och transportlösningar i Skaraborg har lagts till som underlag.*
- *Programmet har reviderats vad gäller påverkan på naturvärden i kapitel 3.3 och 3.5*
- *Programmet har reviderats vad gäller ställningstaganden kopplade till kulturmiljö i kapitel 3.9*
- *En bullerutredning har lagts till som underlag och planprogrammets ställningstagande gällande buller ändras till att bullerskyddande åtgärder ska säkerställas i detaljplan antingen genom reglering av byggnader inom kvartersmark eller uppförande av skydd inom allmän plats*
- *Planprogrammet kompletteras med beskrivning av ett nulägesscenario vad gäller buller samt åtgärder som kan genomföras för att säkerställa att riktvärden inte överskrids vid närliggande bostäder*
- *Planprogrammet kompletteras med information om förhållningsregler för åtgärder vid regionnätledning samt information om vilka typer av bestämmelser som kan vara aktuella vid luftledningar.*
- *Planprogrammet kompletteras med information om Skanovas ledningar inom området samt ställningstagande angående hantering av markförlagda ledningar vid detaljplaneläggning.*
- *Planprogrammet kompletteras med förtydligande om vad reglering av byggnaders höjd enligt nollplan innebär.*
- *Planprogrammet med tillhörande miljökonsekvensbeskrivning förtydligas med ytterligare beskrivning av att avvägning görs mellan riksintresset för kulturmiljö och riksintresset för kommunikationer Falköpings kombiterminaler och depåer.*
- *Planprogrammets beskrivning av tillstånds- och anmälningsplikt för verksamheter korrigeras.*
- *Planprogrammet och miljökonsekvensbeskrivningen kompletteras med illustration med vindros som visar de huvudsakliga vindriktningarna för området.*
- *Planprogrammet kompletteras med beskrivning av hantering av släckvatten efter släckningsarbete.*
- *Planprogrammet kompletteras med en bedömning av programförslagets påverkan på barn samt bedömning utifrån barnkonventionen.*

- *Planprogrammet och miljökonsekvensbeskrivningen kompletteras med beskrivning av slutsatsen från utredningen genomförd av Handelshögskolan i Göteborg angående lämpliga platser för en dryport.*
- *Miljökonsekvensbeskrivningen kompletteras med jämförelse av lokalisering av programförslaget i omkringliggande kommuner.*
- *Miljökonsekvensbeskrivningen kompletteras med redogörelse för förekomsten av enskilda brunnar och eventuell påverkan på dem.*
- *Planprogrammet kompletteras med en illustration som visar möjlig framtida gång- och cykelbana genom området.*
- *Planprogrammet ändras så att rubriken fastighetsreglering ändras till fastighetsbildning.*
- *Planprogrammet kompletteras med en beskrivning av konsekvenserna för den befintliga bebyggelsen inom programområdet.*
- *Planprogrammet kompletteras med ett ställningstagande om att ny bedömning av stabilitet utifrån planerad markanvändning ska göras vid detaljplaneläggning.*
- *Programbeskrivningen kompletteras med en bedömning av om angränsande områden kan komma att påverka eller påverkas av ett genomförande av planprogrammet.*
- *Planprogrammet kompletteras med historisk information om koloniområdet och eventuell användning av DDT.*
- *Planprogrammet ändras så att ansvarsfördelningen för rening av dagvatten framgår.*

Bilagor

Samtliga inkomna yttranden.

Stadsbyggnadsavdelningen

Planprogram för

Marjarps Logistikområde

Falköpings tätort

SAMRÅDSHANDLING
2024-02-08
DIARIENUMMER: 2019/00438
ANTAGEN 2020-00-00

Om planprogram

Ett planprogram är ett dokument som en kommun kan ta fram för att underlätta detaljplanearbetet vid exempelvis komplicerade planer eller för större områden. I ett planprogram kan därmed övergripande frågor lyftas i ett tidigt stadium. Ställningstaganden som görs i planprogrammet blir vägledande och utgör underlag för efterföljande detaljplanering.

Handlingar

Handlingar som ingår i planprogrammet:

- Geoteknisk utredning, 2020
- Naturvärdesinventering, 2020.
- Arkeologiska utredningar, 2007, 2008, 2009, 2012
- Utdrag från Kulturmiljöutredning, 2016
- Dagvattenutredning, 2021
- Utdrag från naturvårdsprogrammets objektindel, 2017
- Undersökning av betydande miljöpåverkan
- Länsstyrelsens yttrande angående undersökning av miljöpåverkan
- Miljökonsekvensbeskrivning
- Trafikmätning, 2021
- Kapacitetsutredning, 2022
- Bullerutredning, 2023
- Volymstudie, 2023
- Logistiska utmaningar och transportlösningar i Skaraborg, 2023
- Precisering av riksintresse för Falköpings kombiterminaler och depåer, 2024

Justeringar efter samråd

- Programmets syfte och inriktning har justerats så att fokus är logistik- och depåverksamhet vilket innebär att andra sorters industrier har exkluderats.
- Programmet har reviderats så att kopplingen mellan dess genomförande och riksintresse för kommunikationer Falköpings kombiterminaler och depåer förtydligats.
- Programmet och miljökonsekvensbeskrivningen har reviderats så att det framgår tydligt att riksintresse för kommunikationer Falköpings kombiterminaler och depåer bedöms väga tyngre än riksintresse för kulturmiljövården inom programområdet.
- Västra Götalandsregionens utredning Logistiska utmaningar och transportlösningar i Skaraborg har lagts till som underlag.
- Programmet har reviderats vad gäller påverkan på naturvärden i kapitel 3.3 och 3.5
- Programmet har reviderats vad gäller ställningstaganden kopplade till kulturmiljö i kapitel 3.9

- En bullerutredning har lagts till som underlag och planprogrammets ställningstagande gällande buller ändras till att bullerskyddande åtgärder ska säkerställas i detaljplan antingen genom reglering av byggnader inom kvartermark eller uppförande av skydd inom allmän plats
- Planprogrammet kompletteras med beskrivning av ett nuläggsscenario vad gäller buller samt åtgärder som kan genomföras för att säkerställa att riktvärden inte överskrids vid närliggande bostäder
- Planprogrammet kompletteras med information om förhållningsregler för åtgärder vid regionnätledningar samt information om vilka typer av bestämmelser som kan vara aktuella vid luftledningar.
- Planprogrammet kompletteras med information om Skanovas ledningar inom området samt ställningstagande angående hantering av markförlagda ledningar vid detaljpanelläggning.
- Planprogrammet kompletteras med förtydligande om vad reglering av byggnaders höjd enligt nollplan innebär.
- Planprogrammets beskrivning av tillstånds- och anmälningsplikt för verksamheter korrigeras.
- Planprogrammet och miljökonsekvensbeskrivningen kompletteras med illustration med vindros som visar de huvudsakliga vindriktningarna för området.
- Planprogrammet kompletteras med beskrivning av hantering av släckvatten efter släckningsarbete.
- Planprogrammet kompletteras med en bedömning av programförslagets påverkan på barn samt bedömning utifrån barnkonventionen.
- Planprogrammet och miljökonsekvensbeskrivningen kompletteras med beskrivning av slutsatsen från utredningen genomförd av Handelshögskolan i Göteborg angående lämpliga platser för en dryport.
- Miljökonsekvensbeskrivningen kompletteras med jämförelse av lokalisering av programförslaget i omkringliggande kommuner.
- Miljökonsekvensbeskrivningen kompletteras med redogörelse för förekomsten av enskilda brunnar och eventuell påverkan på dem.
- Planprogrammet kompletteras med en illustration som visar möjlig framtida gång- och cykelbana genom området.
- Planprogrammet ändras så att rubriken fastighetsreglering ändras till fastighetsbildning.
- Planprogrammet kompletteras med en beskrivning av konsekvenserna för den befintliga bebyggelsen inom programområdet.
- Planprogrammet kompletteras med ett ställningstagande om att ny bedömning av stabilitet utifrån planerad markanvändning ska göras vid detaljpanelläggning.
- Programbeskrivningen kompletteras med en bedömning av om angränsande områden kan komma att påverka eller påverkas av ett genomförande av planprogrammet.
- Planprogrammet kompletteras med historisk information om koloniområdet och eventuell användning av DDT.
- Planprogrammet ändras så att ansvarsfördelningen för rening av dagvatten framgår.

Justeringar efter samråd 2

Sammanfattning

Bild 1 visar en möjlig ungefärlig markanvändning i enlighet med de ställningstaganden som planprogrammet innehåller.

Planprogrammet föreslår att främst jordbruksmark men även till viss del skogsmark tas i anspråk för att möjliggöra för utveckling av Marjarps logistikområde tillika Skaraborg Logistic Center. Detta föreslås för att tillgodose riksintresset för kommunikationer Falköpings kombiterminaler och depåer samt för att möjliggöra en grön omställning av godstransporter och minska utsläppen av koldioxid. Ett genomförande av planprogrammet kan således bidra till uppfyllnad av såväl kommunens som Västra Götalandsregionens och Sveriges klimatmål.

Planprogrammet möjliggör för transportintensiva-, platskrävande etableringar samt nya järnvägsanknutna terminaler och tågdepåverksamhet. Förslaget innebär dock även att vissa markområden inom programområdet bevaras från exploatering för att bevara vissa höga natur- och kulturmiljövärden men även för att fördröja dagvatten.

En sammanhängande struktur mellan grönområden bör eftersträvas vid planläggning samtidigt som ekosystemtjänster ska beaktas och grönytefaktor beräknas. Biologisk mångfald bör beaktas vid utformning av naturområden.

De ställningstaganden som föreslås i planprogrammet möjliggör för en fortsatt utveckling av Marjarps logistikområde samtidigt som betydande negativ påverkan på kulturmiljö- och naturvärden bedöms kunna undvikas. En övergripande dagvattenhantering möjliggör för detaljplanläggning som inte medför risker för människors hälsa och säkerhet samtidigt som negativ påverkan på miljö kvalitetsnormer bedöms kunna undvikas. Ställningstaganden gällande bulleråtgärder möjliggör för detaljpanelläggning som inte medför att riktvärden överskrids vid närmaste bostäder. Ställningstaganden vad gäller gatustruktur möjliggör för planläggning av

mark på ett ekonomiskt hållbart sätt och möjlighet till utbyggnad av gång- och cykelvägar och kollektivtrafik.

Programförslaget möjliggör för verksamheter att placeras i utkanten av tätorten på ett betryggande avstånd till bostadsområden och bidrar därmed till en positiv utveckling för hela tätorten.

I avvägningen mellan riksintresse för kulturmiljövården och riksintresset för kommunikationer Falköpings kombiterminaler och depåer bedöms riksintresset för kommunikationer inom planprogrammet vara av större vikt. Planprogrammets möjliga påverkan bedöms därför vara acceptabel för att tillgodose riksintresset för kommunikationer. Ett genomförande av planprogrammet bedöms inte medföra en betydande miljöpåverkan enligt bifogad miljökonsekvensbeskrivning.

Bild 2 visar en illustration av ett möjligt genomförande av planprogrammet med möjliga spårdragningar gatustruktur och områden för dagvattenhantering samt natur.

SAMMANFATTNING	4
1. BAKGRUND, SYFTE & MÅL	8
1.1 BAKGRUND	8
1.2 SYFTE, MÅL & STÄLLNINGSTAGANDEN	9
1.3 GEOGRAFISK AVGRÄNSNING.....	12
2. PLANERINGSFÖRUTSÄTTNINGAR	13
2.1 BEFINTLIG PLANSITUATION	13
2.2 BEBYGGELSE.....	16
2.3 GATOR & TRAFIK.....	17
2.4 NATURVÄRDEN.....	19
2.5 KULTURMILJÖVÄRDEN	24
2.6 SOCIAL STRUKTUR.....	25
2.7 SKYDDADE OMRÅDEN	26
2.8 TEKNISK FÖRSÖRJNING	34
2.9 HÄLSA & SÄKERHET.....	37
3. PROGRAMFÖRSLAG & KONSEKVENSER.....	43
3.1 BEBYGGELSE	43
3.2 GATOR & TRAFIK.....	45
3.3 NATURVÄRDEN	47
3.4 SOCIAL STRUKTUR.....	50
3.5 SKYDDADE OMRÅDEN	51
3.6 TEKNISK FÖRSÖRJNING	58
3.7 HÄLSA & SÄKERHET.....	62
3.8 MILJÖKVALITETSNORMER	66
3.9 RIKSINTRESSEN.....	68
4. GENOMFÖRANDE	75
4.1 ORGANISATORISKA FRÅGOR.....	75
4.2 FASTIGHETSFRÅGOR	75
4.2 EKONOMISKA KONSEKVENSER	75
5. UNDERSÖKNING AV MILJÖPÅVERKAN.....	76

5.1 MILJÖKONSEKVENSBESKRIVNING.....	76
5.2 NOLLALTERNATIV.....	76
6. FRAMTIDSVISION 2050	78
6.1 UTVECKLING ÖSTERUT.....	78
6.2 UTVECKLING NORRUT	78
6.3 UTVECKLING VÄSTERUT	79

1. Bakgrund, syfte & mål

1.1 Bakgrund

Marjarps logistikområde utvecklas och sedan år 2000 har flera detaljplaner tagits fram i olika versioner och etapper. Dessa detaljplaner omfattar i princip all den mark som utpekades i det planprogram som antogs av kommunfullmäktige den 23 februari 2009, § 23. Därmed kvarstår alltså ingen mark att planlägga inom det planprogrammet.

Omlastningen som sker på terminalerna har en dimension om drygt 673 000 ton gods. Det har inneburit en reduktion av ungefär 12 135,5 ton koldioxid för transportarbetet i Sverige per år.

Det pågår en snabb utveckling av logistikområdet och det finns behov av att samordna övergripande frågor för att möjliggöra för fortsatt utveckling i framtiden. Den nya överlämningsbangård, som möjliggörs enligt den senast antagna detaljplanen, skapar ökad kapacitet för de befintliga kombiterminalerna. Genom den ökade kapaciteten beräknas överlämningsbangården kunna bidra med en reduktion cirka 7 269 ton koldioxid per år i Västra Götaland och ännu större effekt räknat på hela Sverige. På grund av dessa reduktioner har Naturvårdsverket genom klimatklivet tillsammans med regionutvecklingsnämnden i Region Västra Götaland lämnat stöd för att anlägga överlämningsbangården. Det medför möjlighet till fler etableringar som gynnas av närheten till kombiterminalerna och överlämningsbangården. Det bidrar också till ökad omlastning och ytterligare reduktion av koldioxid.

Enligt Trafikverkets rapport "Längre och tyngre tåg" (2020) är Västra stambanan en sådan sträcka där åtgärder ska möjliggöra för upp till 750 meter långa godståg. Därmed behöver mark tillgängliggöras för en förlängning av de befintliga kombiterminalerna.

Den 6 november 2020, § 189, gav kommunstyrelsen i uppdrag till stadsbyggnadsavdelningen att ta fram ett planprogram för Marjarps logistikområde.

Enligt utredningen logistiska utmaningar och transportlösningar i Skaraborg (WSP 2023) är Skaraborg en viktig gods- och näringslivsregion och Skaraborg Logistic Center i Falköping är av riksintresse samt beskrivs som en stark knutpunkt för logistik. Enligt utredningen är det inte heller lönsamt med ytterligare intermodal terminal i Skaraborg. Alltså är det denna plats där sådan verksamhet kan utvecklas på i hela Skaraborg.

Detta dokument är en beskrivning av förutsättningarna i området, planprogrammets intentioner och dess konsekvenser. Förslaget var utställt för samråd från den 8 juni till den 1 juli 2022 och under denna period kunde synpunkter lämnas på förslaget. Efter samrådet har förslaget reviderats och är mellan den 18 mars och 7 april utställt på ett andra samråd och under perioden kan synpunkter lämnas på förslaget.

Bild 3 visar planprogramområdets placering i förhållande till Falköpings stad med området markerat med en röd ring.

1.2 Syfte, mål & ställningstaganden

Detta planprogram ska ses som en precisering av intentionerna i Översiktsplan 2017-2030, antagen av kommunfullmäktige 26 februari 2018. Syftet med planprogrammet är att kartlägga förutsättningarna för och möjligheterna till en framtida expansion av Marjarps logistikområde med inriktning mot transportintensiva, platskrävande logistiketableringar samt depåverksamhet inom järnväg. Denna expansion av det befintliga regionala logistikcentret ska möjliggöra för ytterligare grön omställning av godstransporter som kan tillgodose framtidens gröna industris transportbehov. Planprogrammet syftar också till att vara vägledande i kommande detaljplanering av området, framförallt vad gäller övergripande frågor som vägstruktur och hantering av dagvatten.

Planprogrammet syftar också till att verka som ett visionsdokument för områdets framtida utveckling och därmed kunna fungera som vägledande underlag vid översiktlig planering.

Mål

Nedan beskrivs målen med utvecklingen av Marjarps logistikområde:

- Att bidra till ökade godstransporter via tåg istället för via lastbil och därmed lägre utsläpp av växthusgaser.
- Att bidra till en positiv utveckling för hela staden genom att föreslå logistiketableringar som är platskrävande på betryggande avstånd från närmsta bostadsområde.
- Att möjliggöra för fortsatt utveckling av Skaraborg Logistic Center och dess betydelse för det regionala näringslivet samt möjligheten att erbjuda förutsättningar för ett effektivt och miljövänligt transportsystem.
- Att skapa möjligheter för depåverksamhet, spåruppställning och nya terminaler.

- Att tillgodose riksintresse för kommunikationer Falköpings kombiterminaler och depåer.

Ställningstaganden

Listan nedan utgör sådana ställningstaganden som krävs på grund av platsens förutsättningar, för att uppfylla planprogrammets syfte och för att genomförandet ska vara lämpligt. Dessa ställningstaganden utgör planprogrammets kärna och ska efterlevas vid framtida detaljplanering.

- Fastigheter om minst 10 000 kvadratmeter ska kunna bildas.
- En fortsättning av Virkesvägen norrut och västerut bör planläggas.
- En gata parallellt med Virkesvägen mellan Virkesvägen och riksväg 46 bör planläggas.
- Gata med anslutning till Virkesvägen bör planläggas österut mot riksväg 46.
- Gata med anslutning till Väg 2841 bör planläggas.
- Säkerställa möjlighet att uppföra gång- och cykelbanor längs Virkesvägens fortsättning och tillgänglighet för kollektivtrafik längs samtliga gator inom allmän plats i den östra delen av programområdet.
- Användningen natur föreslås i huvudsak för områden som har naturvärdesklass 1 & 2.
- Allmän plats med användningen natur föreslås för områden som behövs för hantering av dagvatten.
- Ovan jord synliga fornlämningar inom kvartersmark och allmän platsmark bör bevaras.
- Biotoper där växt- och djurarter som omfattas av artskyddsförordningen (ASF) identifierats bör så långt som möjligt skyddas från exploatering.
- Dagvatten från programområdet ska fördröjas och renas innan det lämnar programområdet.
- Dagvatten från verksamheter ska renas och till viss del fördröjas inom den egna fastigheten.
- Dagvatten bör så långt som möjligt hanteras genom öppna diken.
- Kommunens dagvattenplan ska följas.
- Programområdets östra sida ska dräneras till det dike som inte passerar igenom Natura-2000 området norr om planprogrammet.
- Ytor för hantering av skyfall bör avsättas inom allmän plats där så är lämpligt.
- Vissa gators höjd ska om nödvändigt regleras så att de kan användas av räddningstjänstens fordon även vid översvämning.
- Lägsta tillåtna golvnivå ska om nödvändigt regleras så att byggnader inte översvämmas.
- Naturliga lågpunkter bör i första hand planläggas som allmän plats och i andra hand undantas från möjlighet att uppföra byggnad.
- Det bör finnas möjlighet att uppföra brandposter så att det finns tillgänglighet till brand- och släckvatten inom hela programområdet.
- En rundmatning av dricks- och brandvatten bör möjliggöras så att försörjning kan säkerställas.
- Verksamhetsområde för dricks-, spill- och dagvatten behöver utökas så att det omfattar hela programområdet.
- Ledningar för dricks- och spillvatten bör anläggas i gatumark i samband med utbyggnad.

- Samtliga markavvattningsföretag som helt eller delvis berörs av planprogramområdet behöver omprövas eller upphävas.
- Massbalans bör i så hög utsträckning som möjligt eftersträvas vid planläggning.
- Massor som bildas vid iordningställandet av allmän plats och inte kan återanvändas direkt bör placeras inom allmän plats med användning natur där så är möjligt utan påverkan på skyddade områden, skyddade arter eller fornlämningar.
- Där kraftledningar passerar genom kvartersmark ska erforderliga bestämmelser av kvartersmark införas.
- Minst ett 30 meter brett byggnadsfritt område ska finnas från mitten av trafikverkets spår- och vägområden.
- Risker kopplade till transportleder för farligt gods ska beaktas vid detaljplanering i anslutning av transportlederna.
- För att undvika att riktvärden för buller och vibrationer överskrids vid bostäder ska bullerskyddande åtgärder säkerställas i detaljplan antingen genom reglering av byggnader inom kvartersmark eller genom uppförande av skydd inom allmän plats.
- Kvartersmark väster om Västra stambanan bör planläggas för depåverksamhet.
- En gatuanslutning till riksväg 46 för räddningstjänsten bör möjliggöras för att säkerställa god tillgänglighet även vid nödsituationer.
- Byggnaders höjd bör regleras enligt nollplan för att minska påverkan på stads- och landskapsbilden.
- Vissa siktlinjer från gator till Friggeråker kyrkby, Stora Bäckabo och ängsmarken norr om programområdet inom området bör bevaras genom att reglera var byggnader kan placeras.
- Höjden på byggnader inom kvartersmark i programområdets norra delar bör regleras lägre än inom övrigt område så att stads- och landskapsbilden från Friggeråker kyrkbyn och Stora Bäckabo påverkas mindre.
- Byggnaders placering i norra delen av programområdet bör regleras så att de placeras så långt söderut som möjligt inom kvartersmarken.
- Siktlinjer från vägar och gator mot synliga fornlämningar bör skyddas.
- Vissa befintliga gränser som trädridåer bör bevaras genom planläggning av användningen natur.
- En sammanhängande struktur mellan grönområden bör eftersträvas vid detaljplanläggning.
- Naturområden bör utformas och placeras för att möjliggöra tillgänglighet för allmänheten.
- Underjordiska ledningar för el, värme och elektroniska kommunikationer bör anläggas under gator i samband med utbyggnad.
- Befintliga underjordiska ledningar för el, värme och elektroniska kommunikationer inom kvartersmark bör om möjligt skyddas och i annat fall flyttas.
- Vändzon för kollektivtrafik bör möjliggöras inom allmän plats med användning gata.
- Ny bedömning av stabilitet utifrån planerad markanvändning ska göras vid detaljplanläggning.

1.3 Geografisk avgränsning

Läge

Programområdet ligger norr om Falköpings stad, cirka 2 kilometer från Falköpings resecentrum. Området ligger mellan riksväg 46 och länsväg 184 samt angränsar till Marjarps logistikområde i väster, öster och norr. Programområdet delas av Västra stambanan och fastigheten Ranten 1:1 i en östlig och västlig del. Den västra delen avgränsas av Västra stambanan i öster, länsväg 184 i söder och väg 2841 i väst. Den östra delen avgränsas av riksväg 46 i öster och Västra stambanan i väst samt tidigare planlagd mark i söder. Båda delars nordliga avgränsning är ungefär vid en tidigare kraftledning.

Bild 4 visar ett flygfoto över området med programområdet markerat med gul streckad linje.

Areal

Programområdet omfattar knappt 110 hektar.

Markanvändning

Marken inom programområdet används idag främst för areella näringar så som jord- och skogsbruk men det finns även en bostadsfastighet och ett koloniområde.

2. Planeringsförutsättningar

2.1 Befintlig plansituation

Översiktsplan

Det föreslagna programområdet omfattas av Översiktsplan 2017-2030, antagen av kommunfullmäktige den 26 februari 2018 § 44, med användningarna framtida verksamhetsområde och grönområde. Området är till för storskaliga verksamheter som alstrar många och tunga transporter. Genom att samla dessa verksamheter på samma ställe, i utkanten av Falköping och med marginal till större sammanhängande bostadsområden sker en positiv utveckling för hela staden. Områdets kopplingar till Västra stambanan och närheten till riksvägarna 46 och 47 samt länsväg 184 möjliggör för transporter till och från området utan att behöva köra genom staden. Området kring Marjarp utgör en nod för transporter, dess utveckling är viktig för såväl kommunen, Skaraborg och Sverige som helhet. Programområdet omfattas även av ett utvecklingsområde för transporter. Översiktsplanens gränser ska inte tolkas som så exakta som de framstår i bild 4 nedan.

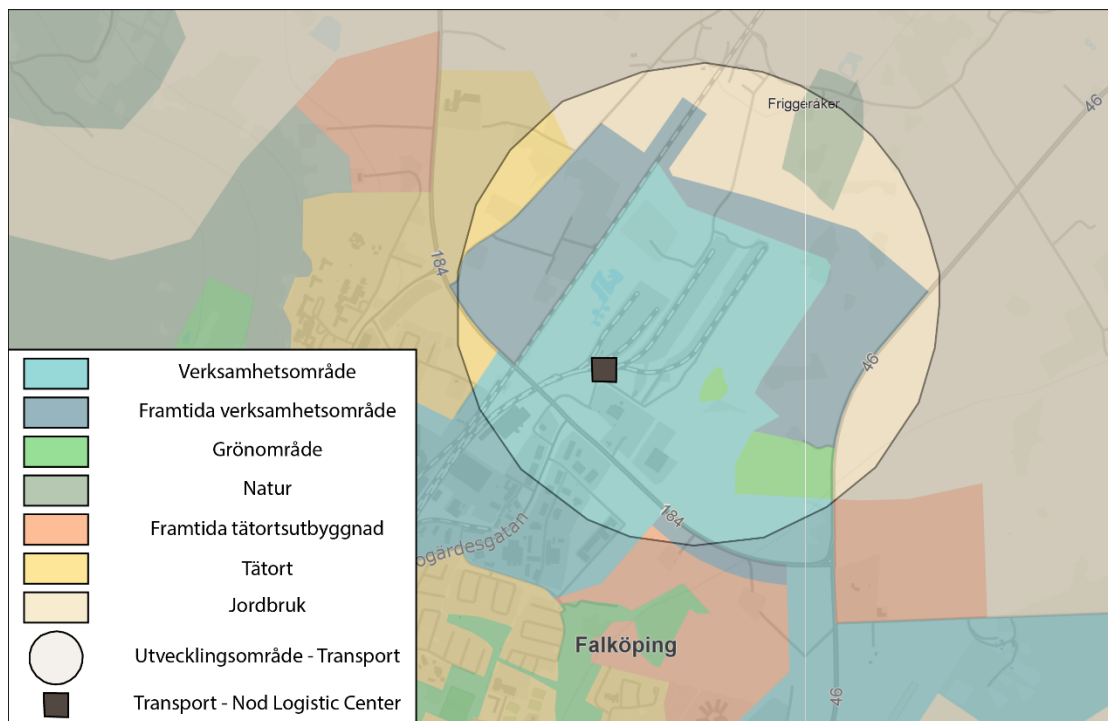

Bild 5 visar kommunens intentioner för programområdet med omnejd enligt översiktsplan 2017-2030.

I länsstyrelsens yttrande till översiktsplanen, som är en del av översiktsplanen, finns det områden inom programområdet där länsstyrelsen inte godtagit översiktsplanen. Dessa områden befaras riskera att påtagligt skada riksintresse för kulturmiljövården. Specifikt gäller det väster om västra stambanan, området norr om kraftledningen som löper norr om dagens verksamhetsområde och i en zon med fornlämningar i öster längs riksväg 46 ner till Marjarps gård.

Bild 6 visar ungefär vilka områden inom programområdet som länsstyrelsen har synpunkter på Översiktsplan 2017-2030.

Detaljplaner, områdesbestämmelser & järnvägsplan

Det föreslagna programområdet omfattas till största del inte av någon detaljplan. Endast en mindre del ingår i detaljplanen Marjarps industriområde etapp 2 antagen år 2016 och detaljplan för del av Friggeråker 25:8 ny överlämningsbangård antagen år 2020. Delen av detaljplanerna som ingår i programområdet har användningen industrigata.

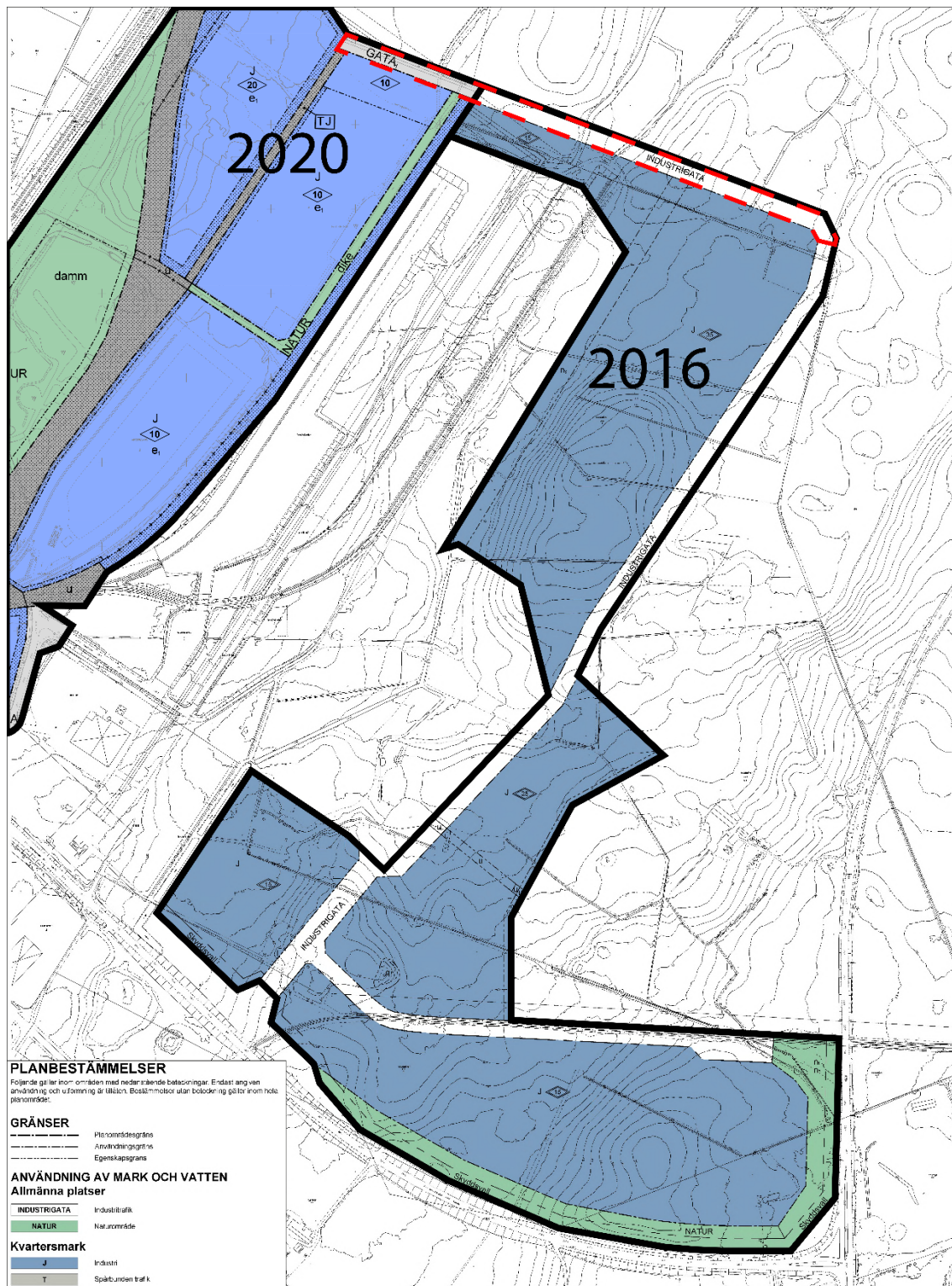

Bild 7 visar plankarta för detaljplan för Marjarps industriområde Etapp 2 samt med röd markering vilken del av planen som ingår i planprogramsområde.

Programområdet angränsar i norr till områdesbestämmelser för Friggeråker, antagen år 1993. Områdesbestämmelserna finns till för att skydda kulturmiljövärdena kopplade till Friggeråker kyrkby. Delar av området omfattas av järnvägsplan framtagen av Trafikverket för utbyggnad av förbigångsspår på Västra stambanan. De delar av planen som omfattas av programområdet är ny

järnvägsmark med servitutsrätt väster om Västra stambanan. Inom dessa områden har Trafikverket rätt att använda dem för servisväg.

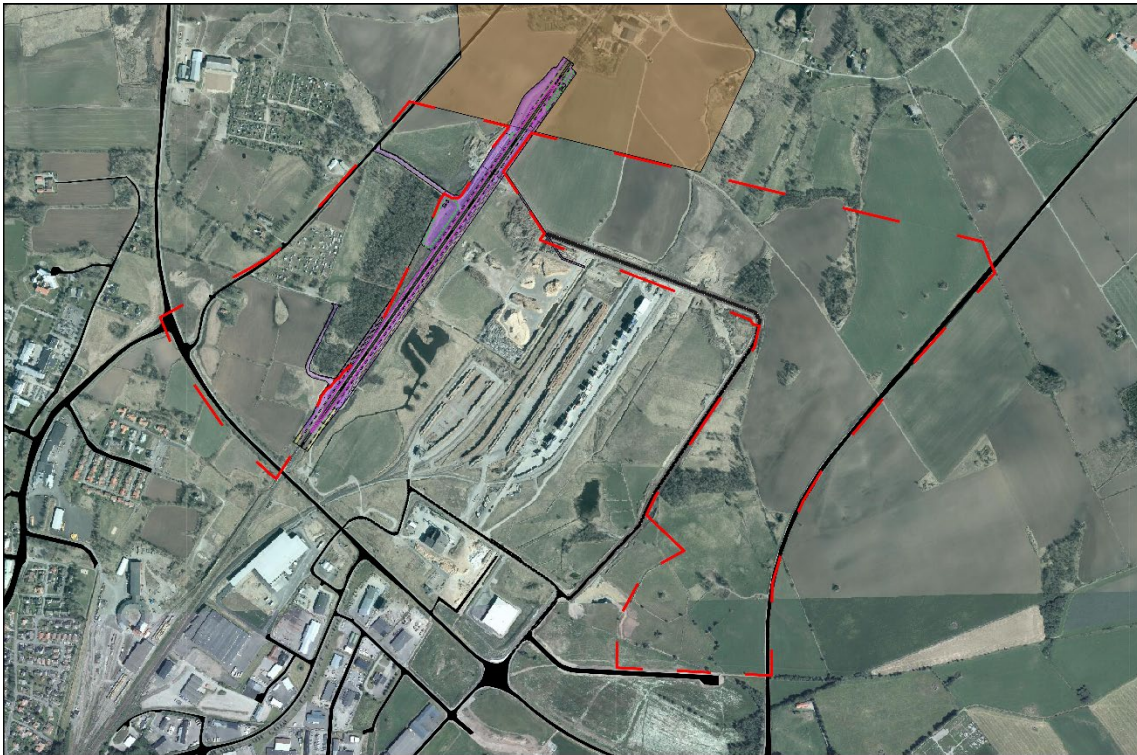

Bild 8 visar området som omfattas av områdesbestämmelser samt järnvägsplanen.

2.2 Bebyggelse

Inom programområdet finns idag ett koloniområde samt ett bostadshus med två mindre tillhörande byggnader.

Bild 9 visar var det finns befintlig bebyggelse inom programområdet. Programområdet är markerat med röd streckad linje.

2.3 Gator & trafik

Gång- & cykeltrafik

Gång- och cykelvägar finns i stråk längs Energigatan, Virkesvägen och Logistivägen samt sammankopplas med resterande gång- och cykelvägnät via stråk under länsväg 184 och över länsväg 184 vid rondellen. En grusväg som ansluter till Energigatan i norr används som gång- och cykelväg mellan Falköpings stad och Torbjörntorp.

Bild 10 visar gång- och cykelvägar inom och i närheten av programområdet. Programområdet markerat med röd streckad linje.

Bil- & Godstrafik

Spårbunden godstrafik ansluter till de befintliga terminalerna och överlämningsbangården via Västra stambanan och i förlängningen Jönköpingsbanan.

Lastbilstransporter och biltrafik till eller från Marjarps logistikområde går främst via Virkesvägen och Energigatan som sedan ansluter till det allmänna vägnätet.

De allmänna statliga vägarna som omfattas av eller angränsar till programområdet är riksväg 46, länsväg 184 samt väg 2841. Hastighet på väg 2841 regleras till som högst 80 kilometer i timmen. Riksväg 46 och länsväg 184 omfattas delvis av riksintresse för kommunikationer samt är transportled för farligt gods. Hastigheten regleras till 80 kilometer i timmen på samtliga vägar förutom vid korsningarna.

Bild 11 visar gator, vägar och Västra stambanan i området och planprogramsområdet är markerat med röd streckad linje.

Kapacitet vägnätet

En utredning har genomförts som undersöker kapaciteten på cirkulationsplatsen på länsväg 184 samt korsningen mellan riksväg 46 och länsväg 184. Utredningen visar att korsningen mellan länsväg 184 och riksväg 46 bedöms bli överbelastad år 2040 utifrån uppskattad trafikökning, alltså utan planprogrammets föreslagna expansion.

Kollektivtrafik

Det finns ingen kollektivtrafiksanslutning inom området och Falköpings resecentrum, som har både goda tåg- och bussanslutningar, ligger cirka 2,5 kilometersväst från programområdet.

Parkeringsplatser

Inom området finns inga allmänna parkeringsplatser men det finns platser för lastbilar längs vissa gator. Bostadshuset som finns i området och koloniområdet iordningställer egna parkeringsplatser inom respektive område och fastighet.

2.4 Naturvärden

Falköping kommuns naturvårdsprogram antogs av kommunfullmäktige den 26 februari 2018 § 47. Programmet identifierar, klassificerar och beskriver ett antal områden med naturvärden i och omkring programområdet. Inom och i närheten av programområdet finns områden med naturvärden av lokalt-, kommunalt, regionalt- och nationellt intresse. Informationen om naturvärdesobjekten har kompletterats med resultatet av en naturvärdesinventering som

genomfördes under april 2020. Inventeringen resulterade i 40 naturvärdesobjekt samt 104 biotoper som omfattas av generellt biotopskydd.

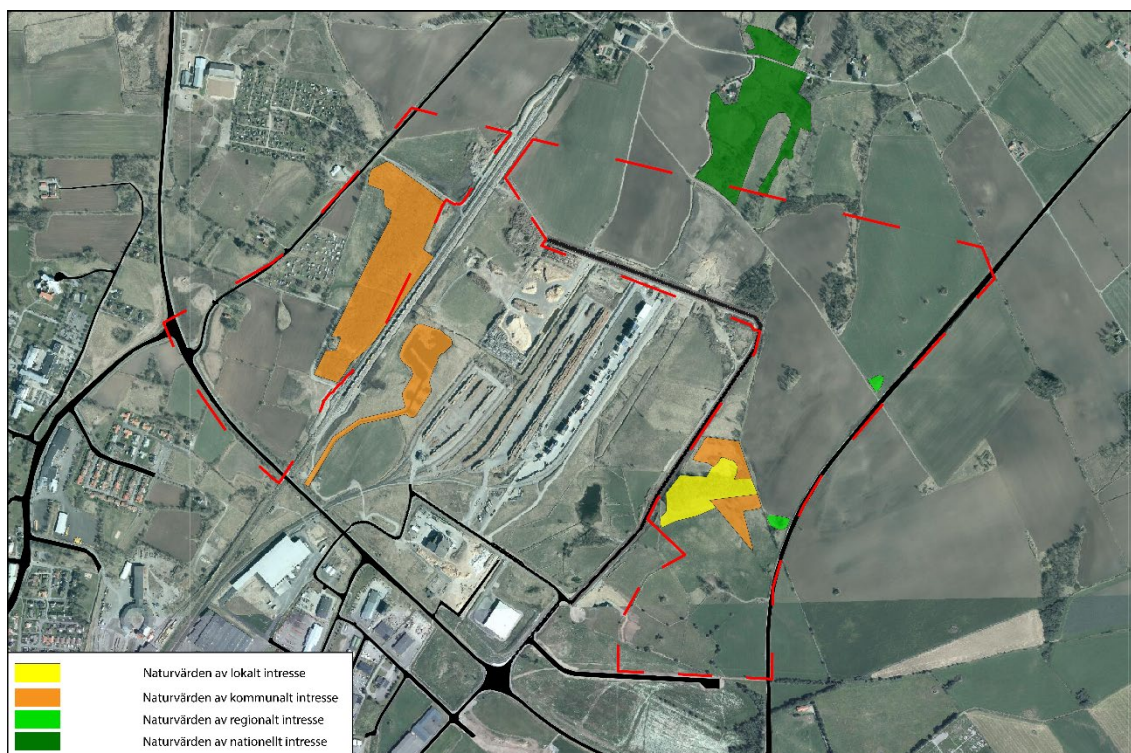

Bild 12 visar naturvärden enligt naturvårdsprogrammet som är av lokalt, kommunalt, regionalt och nationellt intresse som finns i och området och dess närhet.

Naturvärdesinventering

Under 2020 genomfördes en naturvärdesinventering av programområdet för att kartlägga och beskriva naturvärdesobjekt och biotoper som omfattas av det generella biotopskyddet. Inventeringen genomfördes också för att komplettera naturvårdsprogrammet. Sammantaget identifierades och beskrevs 4 naturvärdesobjekt med högt naturvärde (klass 2), 17 objekt med påtagligt naturvärde (klass 3) och 19 objekt med ett visst naturvärde (klass 4). Det registrerades 104 generella biotopskydd varav 8 diken, 24 stenmurar, 3 småvatten, 8 åkerholmar, 3 alléer och 58 odlingsrösen. Se bifogad naturvärdesinventering för beskrivning av objekten. Identifierade stenmurar, alléer, öppna diken, odlingsrösen, småvatten och åkerholmar som omfattas av generellt biotopskydd beskrivs i kapitel 2.8.

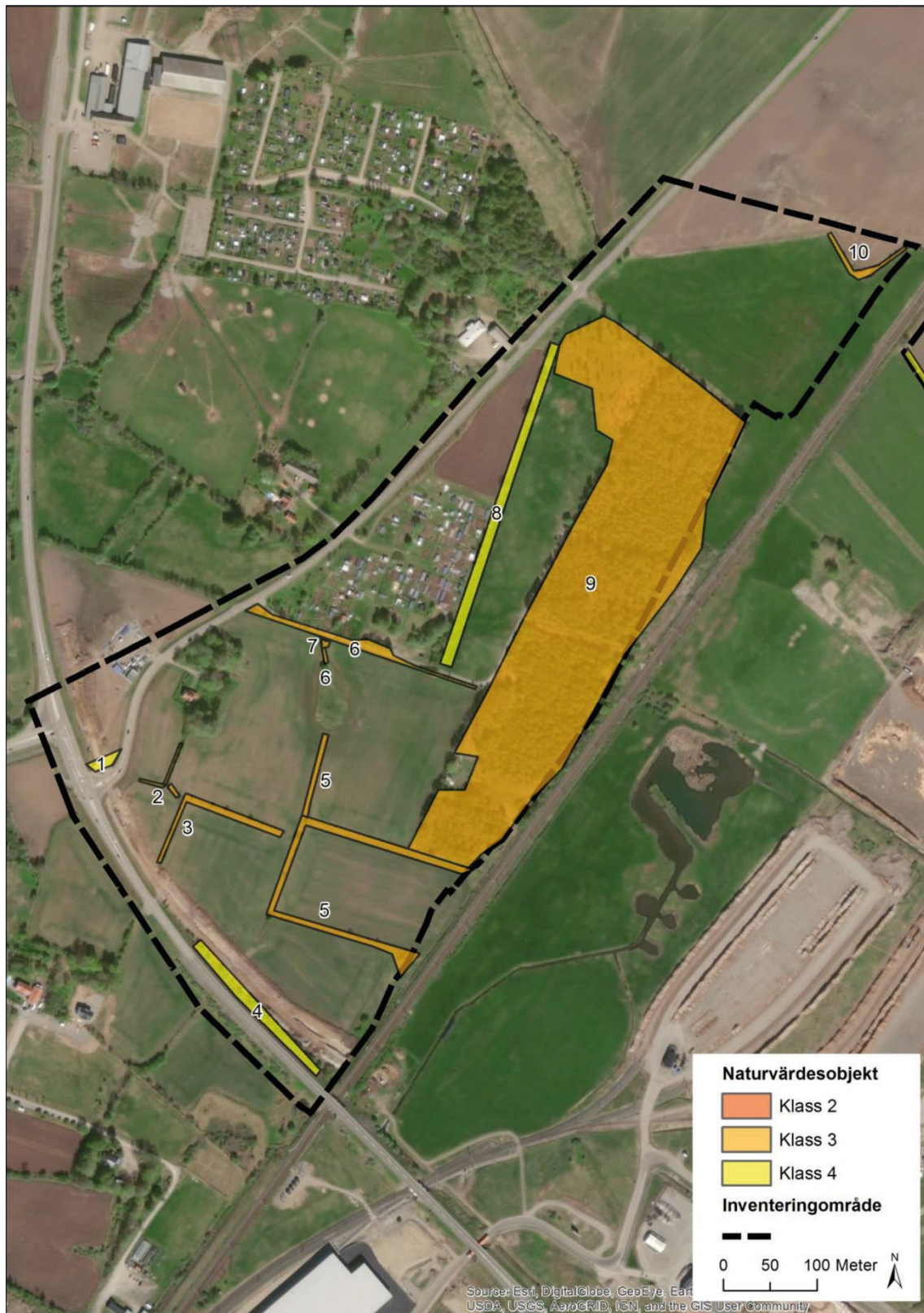

Bild 13 visar naturvärdesobjekt väster om Västra stambanan enligt naturvårdsinventeringen.

Bild 14 visar naturvärdesobjekt i den norra delen av programområdet enligt inventeringen.

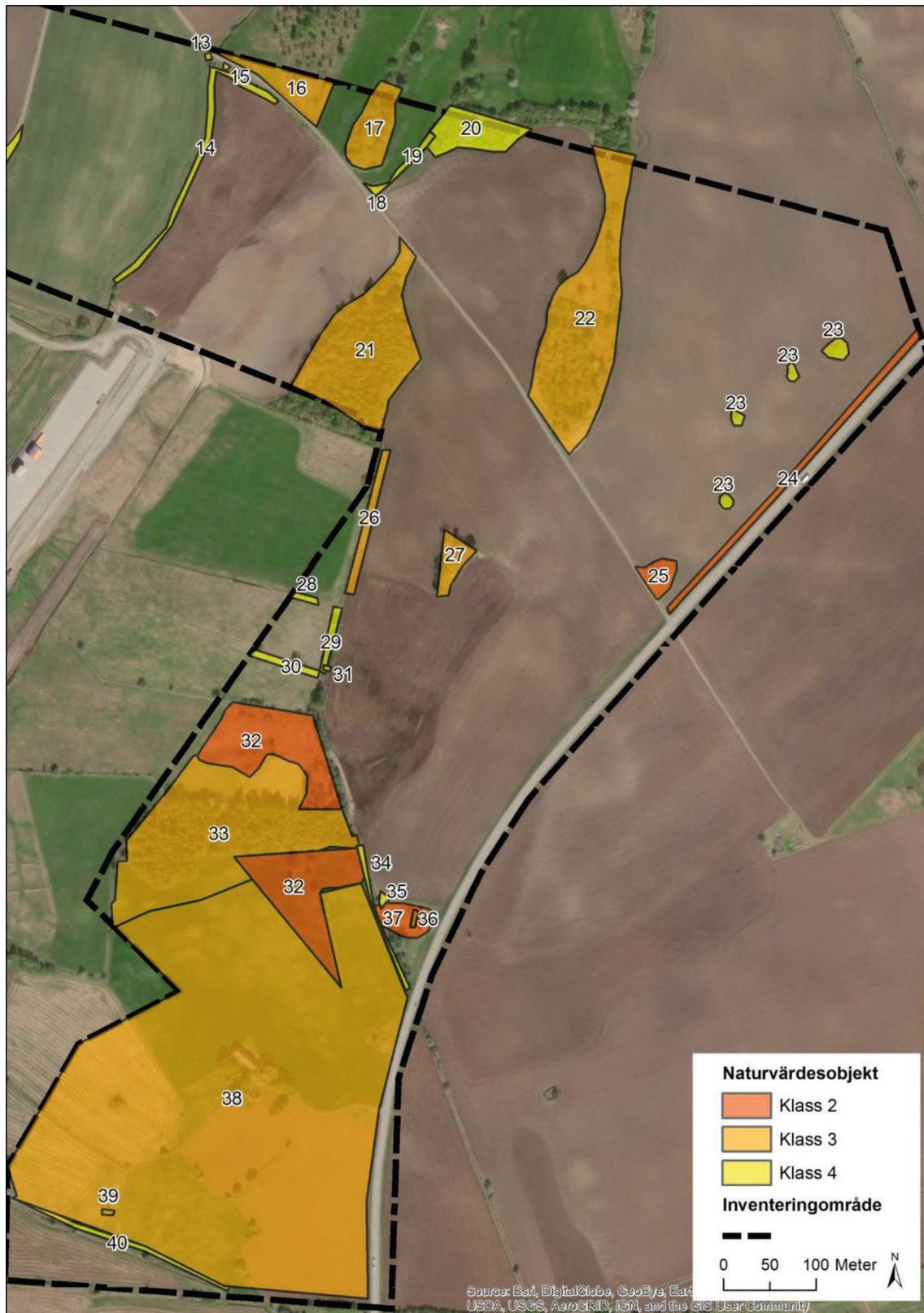

Bild 15 visar naturvärdesobjekt enligt inventeringen i den östra delen av programområdet väster om riksväg 46.

2.5 Kulturmiljövärden

En kulturmiljöutredning genomfördes 2016 av WSP för all mark som i översiktsplanen angivits som utvecklingsområden och som ingår i riksintresse för kulturmiljö. Utredningen identifierar områden med olika känslighet för förändring och föreslår förhållningssätt till de värden som beskrivs så att riksintresset kan tillgodoses. Utredningen beskriver även förhållningssätt till de värden som finns. Områdenas känslighet för förändring har klassificerats enligt en fyrgradig skala; inte känsliga, mindre känslig, känslig och mycket känslig. Beskrivningarna och bilden nedan är en sammanställning av resultatet av den kulturmiljöutredning som biläggs handlingarna.

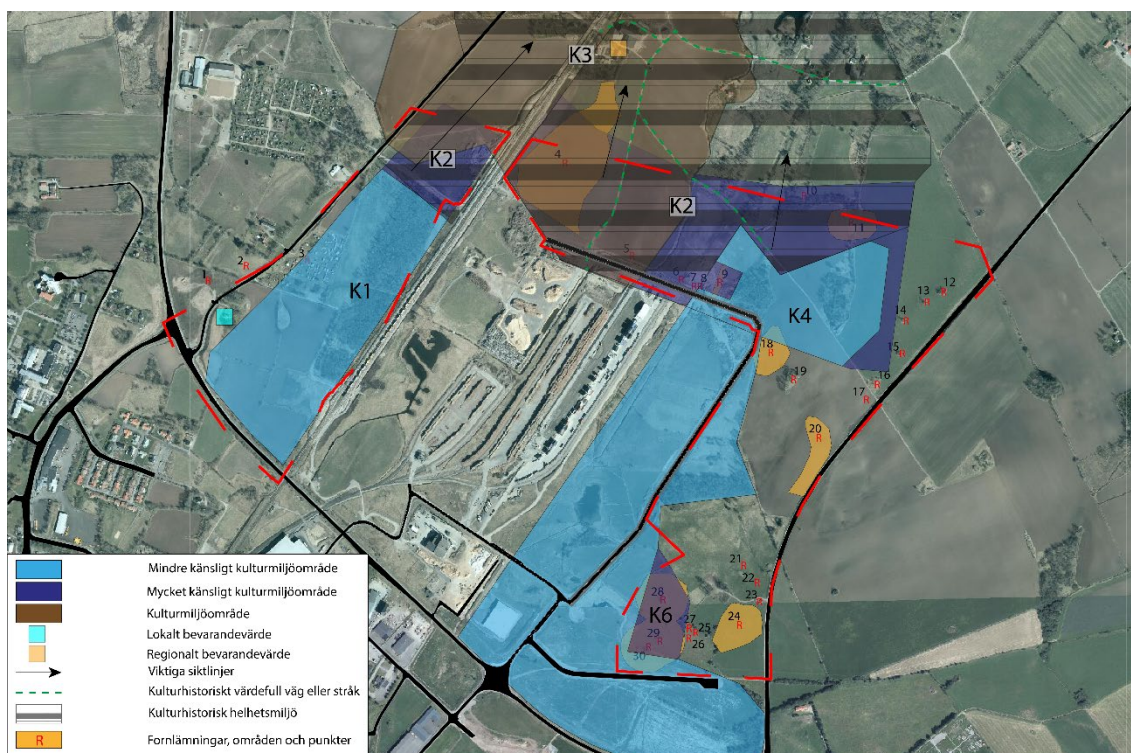

Bild 17 visar kulturmiljöområden med olika känslighet till förändring inom och i närheten av programområdet. Bilden illustrerar också var det finns byggnader/gårdar med bevarandevärde, viktiga siktlinjer, kulturhistoriskt värdefulla vägar samt fornlämningar.

K1

Ett mindre känsligt kulturmiljöområde med två gårdsmiljöer samt ett koloniområde. Den ena gårdsmiljön har sedan utredningen genomförts rivits och den andra har ett lokalt bevarandevärde.

K2

Två mycket känsliga kulturmiljöområden som delvis avgränsats utifrån den kulturhistoriska helhetsmiljön som är en ungefärlig utbredning för säteriet Stora Bäckabos marker vid 1800-talets början. Helhetsmiljön går fortfarande att uppleva i dagens landskap. Åkerns dominans har lång kontinuitet söder om Stora Bäckabo vilket gör vyn mot gården till en viktig siktlinje som förstärks av fornlämningar i området. De olika markslagen sammanbinds av brukningsvägar som i sig har ett kulturhistoriskt värde. Stora Bäckabos gårdsmiljö har vid översiktlig

inventering bedömts ha ett regionalt bevarandevärde på grund av bevarad manbyggnad samt ekonomibygnader från 1800-talets andra hälft.

K3

Området har ett regionalt bevarandevärde och består av den medeltida kyrkbyn Friggeråker som omges av ett öppet, mjukt kuperat odlingslandskap. I sin nuvarande omfattning består byn av bebyggelse både öster och väster om järnvägen. Området präglas av fullåkersbygd där de samlade åkerskiftena strålar ut från byn åt olika håll, avgränsade av vägar och stengärdesgårdar. En bygata kantad av stora lövträd från bytån fortsätter västerut. Området karaktäriseras av en samlad by med kyrka och prästgård samt bytå.

K4

Mindre känsligt kulturmiljöområde utan registrerade fornlämningar där marken varit på gränsen mellan säteriets åker- och betesmarker till de yttre betesmarkerna. I början av 1800-talet fanns här frälsegården Lilla Bäckabo. Det finns inga kända spår av denna gård men det skulle kunna påträffas vid en arkeologisk utredning. Genom området går en brukningsväg från riksväg 46 till Stora Bäckabo, denna sträcka har dock inte bedömts vara kulturhistoriskt värdefull. Generellt är fornlämningar allmänt förekommande.

K5

Ett mindre känsligt kulturmiljöområde vars gårdar som ingått i Marjarps by inte finns kvar. Den agrara landskapsbilden tillsammans med kvarvarande stenmurar är värdeskapande. Arkeologisk utredning är genomförd och fornlämningar berörda av befintlig planläggning har tagits bort. Stora delarna av den agrara landskapsbilden och flera av stenmurarna är borta på grund av tidigare planläggning. Endast mindre delar av området ingår i programområdet.

K6

Mycket känsligt kulturmiljöområde avgränsat till ett område med tre registrerade fornlämningar väster om Marjarps gård, två gånggrifter och en hällkista, två gravformer från bondestenalåldern. Direkt öster om delområdet finns även tre stensättningar. Områdets värdeklassning är starkt kopplad till Marjarps gård som utgör, upplevelsemässigt, en viktig kontext för fornlämningarna och visar på kontinuiteten av det mänskliga brukandet i området. Eftersom gården har rivits innebär det att kontinuiteten brutits och påverkar värdeklassningen till ett lägre värde.

2.6 Social struktur

Programområdet består till stor del av jord- och skogsbruk samt en bostadsbyggnad och ett koloniområde och delas i två delar av Västra stambanan. Programområdet avgränsas från resterande delar av Falköpings stad genom länsväg 184. Koloniområdet bedöms fungera som en mötesplats. Inom programområdet finns ett antal godsterminaler, verksamhetsmark och naturmark. Verksamheterna på kvartersmarken bidrar med trafik till och från arbetsplatser samt godstrafik, naturmarken bedöms kunna bidra med besökare. Det finns utbyggda gång- och cykelvägar längs gatorna i området vilket främjar hållbart resande. Social hållbarhet beaktas vid detaljplaneläggning.

Det bedöms inte vistas många barn i programmets närområde med tanke på att det inte finns tät bostadsbebyggelse i närheten och området avgränsas från tätorten av vägar. Vägarna utgör

barriärer som är svårforcerade för barn vilket gör området otillgängligt. Programområdet består till stor del av jordbruksmark och skogsmark som inte bedöms locka barn. De få barn som kan tänkas vistas inom programområdet bedöms främst vara kopplade till bostaden inom planområdet eller koloniområdet. Övriga områden bedöms vara otillgängliga och olämpliga för barn med eventuellt undantag från mark norr om den brukningsväg som korsar programområdet i öst-västlig riktning.

2.7 Skyddade områden

Stenmurar, alléer, åkerholmar, odlingsrösen, öppna diken och småvatten
Planprogramområdet omfattar jordbruksmark som innehåller flertalet biotopskyddade områden. Områdena finns främst i de västliga och östliga delarna av programområdet.

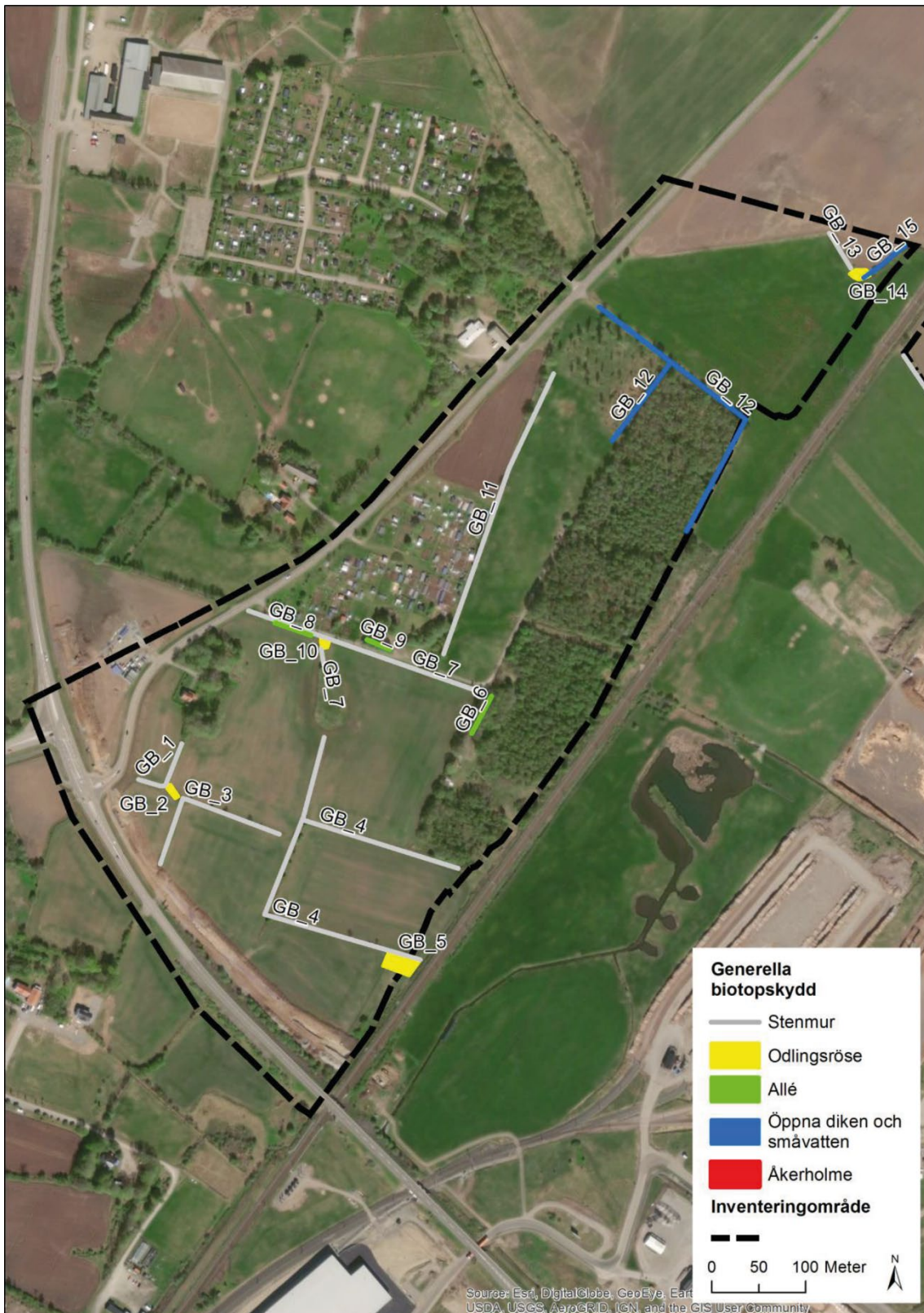

Bild 18 visar biotoper som omfattas av biotopskyddet på den västra sidan av Västra stambanan enligt inventeringen.

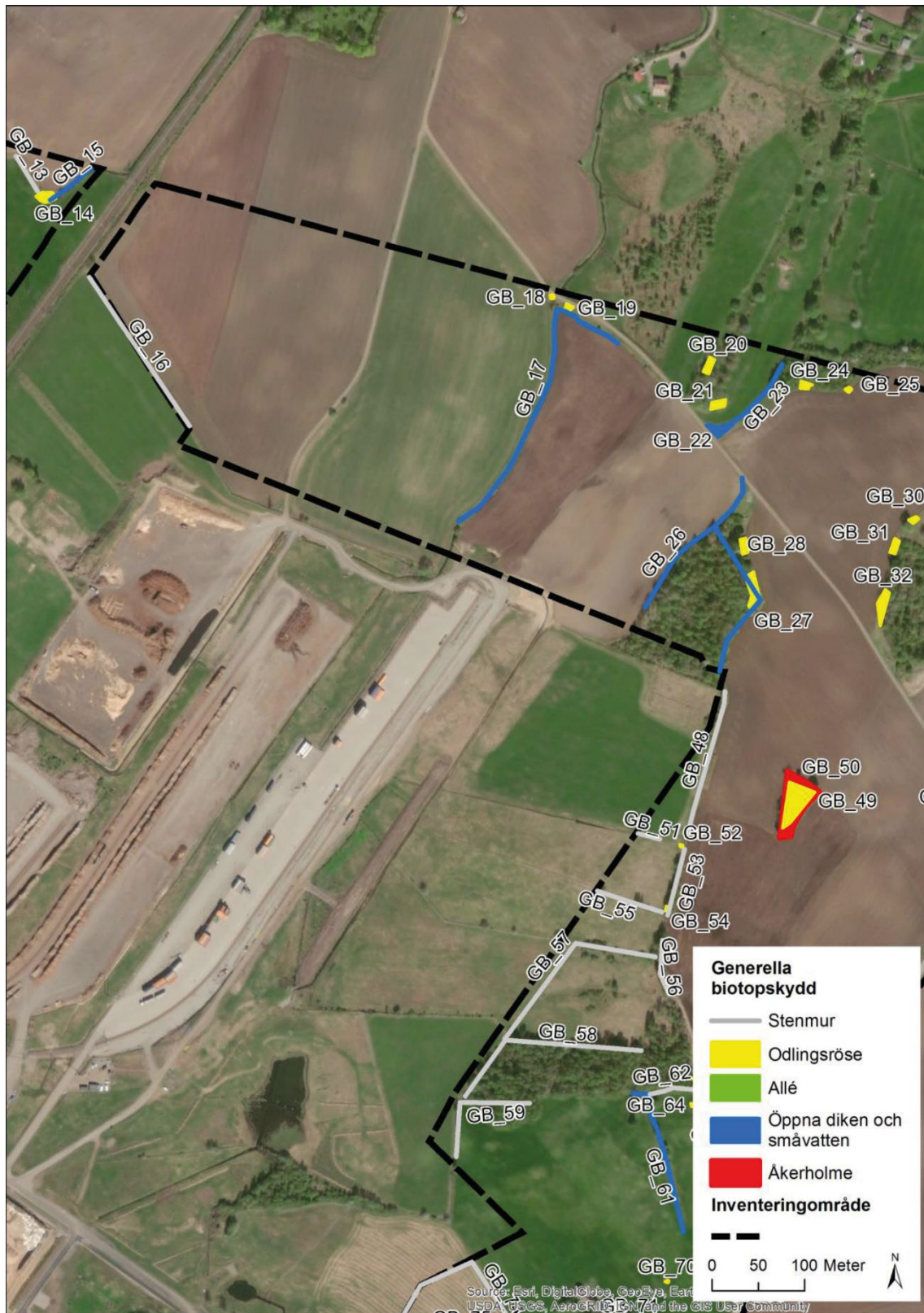

Bild 19 visar biotoper som omfattas av biotopskyddet i den norra delen av programområdet enligt inventeringen.

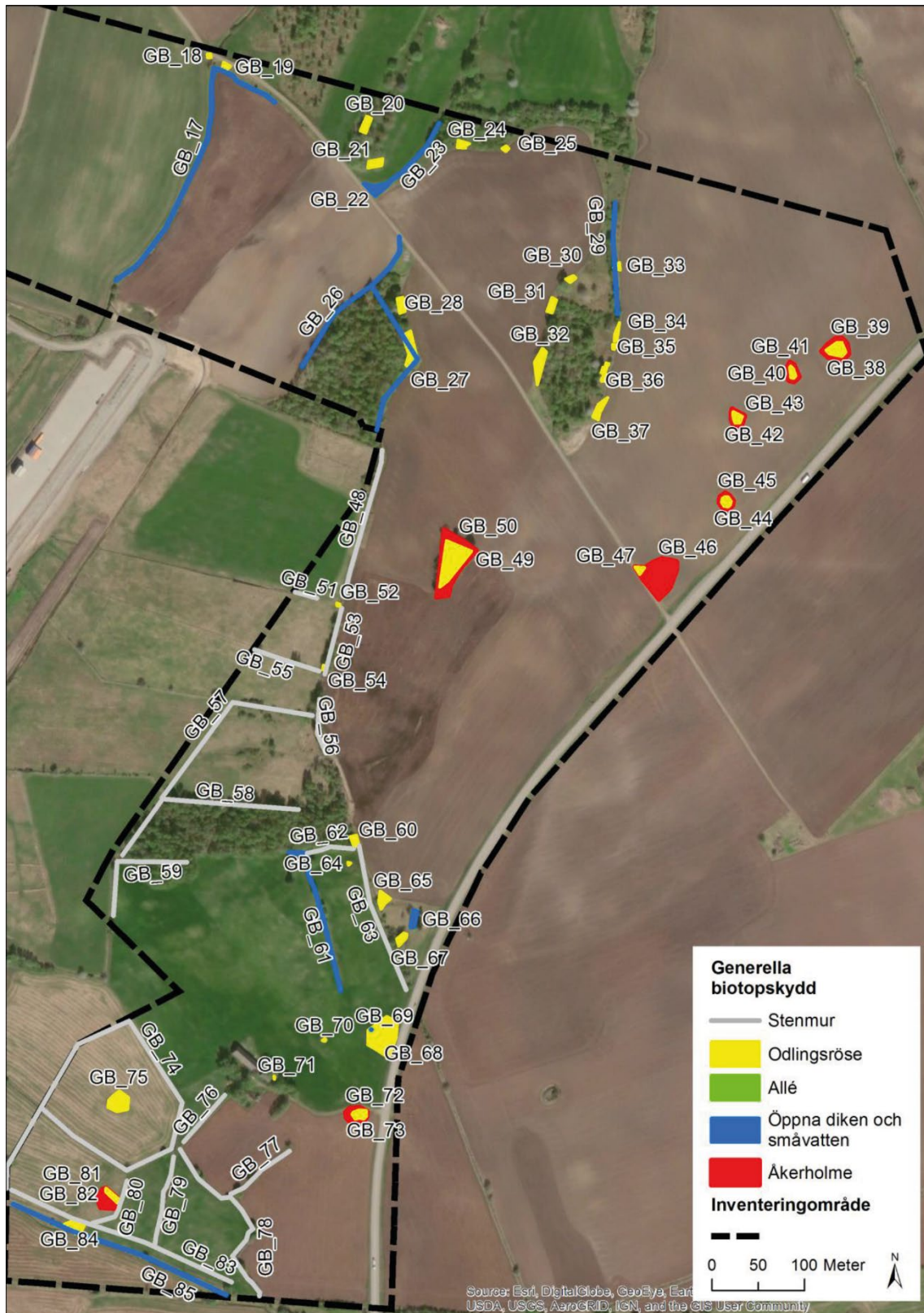

Bild 20 visar biotoper som omfattas av biotopskyddet i den östra delen av programområdet enligt inventeringen.

Skyddade arter

Inom och i närheten av programområdet har ett antal fridlysta arter observerats, dessa observationer har registrerats dels genom naturvärdesinventeringar men även artportalen och kommunens naturvårdsprogram. Enligt dessa källor har 18 olika fridlysta arter observerats i närområdet under de senaste 20 åren. Arterna vistas olika permanent på platsen, vissa eventuellt endast sporadiskt.

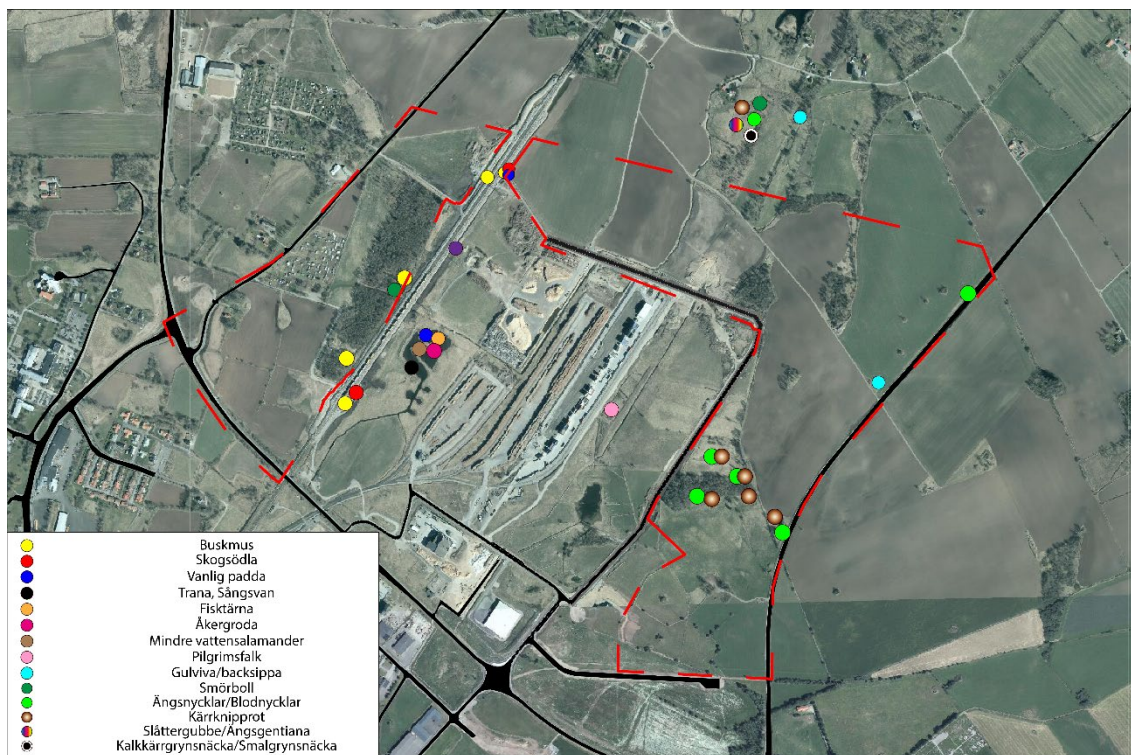

Bild 21 visar fridlysta arter enligt artportalen, naturvärdesinventering och naturvårdsprogram. Markörernas placering är inte exakt utan indikerar ungefär var arterna har observerats.

Några av platserna där skyddade arter noterats har sedan inventeringen påverkats och förstörts framförallt i samband med iordningställande av trafikverkets förbigångspår längs Västra stambanan. Det gäller ett odlingsröse i den nordvästra delen av programområdets östra del där buskmus, skogsödla och vanlig padda noterades. Odlingsröset finns inte längre kvar och delar av stenvallen har försvunnit eftersom ytan också använts för upplag och etablering under arbetets gång. Det gäller även de tidigare diken längs Västra stambanan där buskmus och skogsödla noterats både i norr och söder. Kompensationsåtgärder har genomförts för ingreppen för att locka bort buskmusen från ytorna som påverkades till ett område mellan dagvattendammar och Västra stambanan.

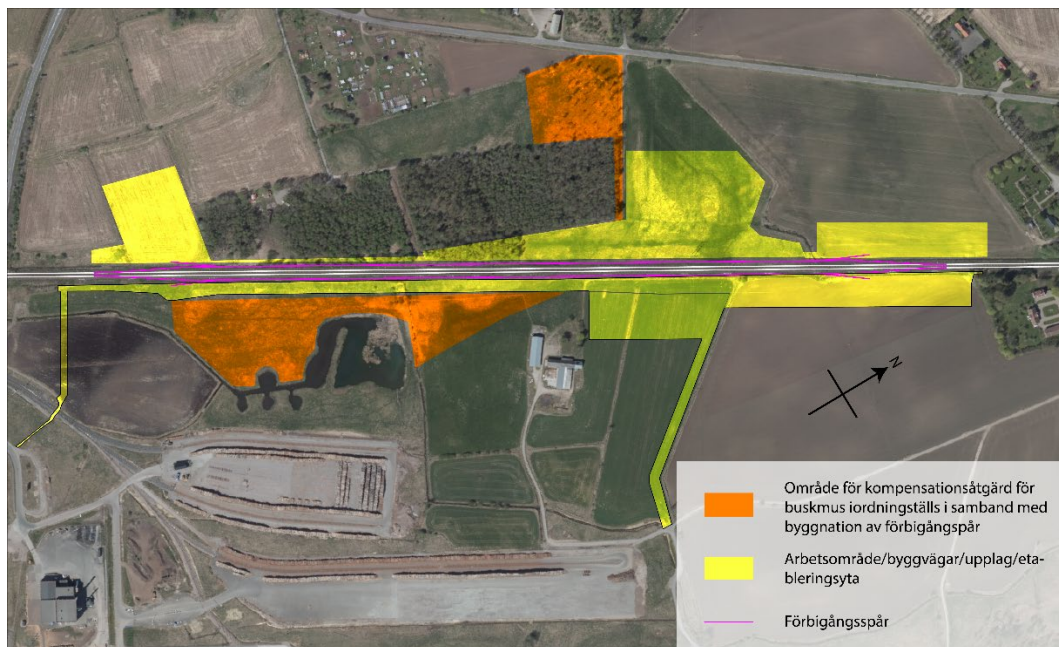

Bild 22 visar områden där kompensationsåtgärder iordningställs för busk mus och områden som påverkats under iordningställandet av förbigångsspåren.

Fridlysta arter skyddas genom artskyddsförordningen och åtgärder i miljöer där fridlysta arter finns ska föregås av en ansökan om dispens från förordningen.

Känsliga vattenmiljöer

Inom området finns inga känsliga vattenmiljöer men nedströms från området finns Slafsan som omfattas av miljökvalitetsnormer och mynnar ut i Hornborgasjön som är ett naturreservat samt omfattas av riksintresse för naturmiljö/naturvård. Beskrivning av planprogrammets påverkan på miljökvalitetsnormer kopplade till Slafsan finns i kapitel 3.11.

Jordbruksmark

Enligt tredje kapitlet fjärde paragrafen miljöbalken (1998:808) får brukningsvärd jordbruksmark tas i anspråk för bebyggelse eller anläggningar endast om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen och detta behov inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredställande sätt genom att annan mark tas i anspråk. Stora delar av marken som omfattas av planprogrammet bedöms vara brukningsvärd jordbruksmark.

Sammanlagt är det ungefär 78,5 hektar jordbruksmark som omfattas av planprogrammet.

Fornlämningar

Inom och i närheten av planprogramsområdet finns flera sedan tidigare kända fornlämningar och fornlämningsområden. Kartläggningen av dessa fornlämningar bygger på information från Riksantikvarieämbetet samt tidigare genomförda arkeologiska utredningar. För att tydligare beskriva vilka fornlämningar som finns i närområdet har de numrerats från 1 till 30.

Bild 23 visar kända fornlämningar och fornlämningsområden inom programområdet och närområdet.

Nr	RAÄ nr	Typ	Fynd	Undersökningsstatus	Grad av skada
1	Friggeråker 48:1	Domarring.		Okänd.	Förstörd.
2	Friggeråker 89:1	Övrig kulturhistorisk lämning i form av vägmärke.		Undersökt	Okänd.
3	Friggeråker 28:1	Stensättning.	knivar, pincetter och halsring av brons.	Undersökt.	Okänd/Övertäckt.
4	Friggeråker 111	Möjlig boplats, möjlig fornlämning.	Fynd av flinta, kvartsit, kvarts, diabas ben.	Delvis undersökt.	Ej skadad.
5	Friggeråker 110	Övrig kulturhistorisk lämning.	Fynd av flinta.	Delvis undersökt.	Ej skadad.
6	Friggeråker 19:1	Hällristning med skålgropar.	Skålgropar.	Okänd.	Borttagen
7	L2019:7014	Härd. Ej kulturhistorisk lämning.	Kolbitar och Skörbränd sten.	Ingen antikvarisk bedömning.	Förstörd och borttagen.
8	L2019:7012	Härd.		Ingen antikvarisk bedömning.	Förstörd och borttagen.

9	Friggeråker 109	Boplats	Härd och sex flintavslag.	Ej undersökt.	Ej skadad.
10	Friggeråker 16:1	Stensättning. Ej kulturhistorisk lämning.		Ingen antikvarisk bedömning.	Förstörd.
11	Friggeråker 86:1	Boplats.	Flintavslag.	Ej undersökt.	Ej skadad.
12, 13	Friggeråker 58:1 & 58:2	Stensättning.		Undersökt.	Skadad, övertäckt och överväxt.
14, 15, 16	Friggeråker 59:1, 92:1 & 17:1	Stensättning.		Okänd.	Okänd. Övertäckt och övervuxen.
17	Friggeråker 17:2	Stensättning.		Okänd.	Förstörd, borttagen och överodlad.
18	Friggeråker 115	Fyndplats. Övrig kulturhistorisk lämning.	Flintavslag.	Undersökt och slutredovisad.	Ej skadad.
19	Friggeråker 20:1	Domarring.		Okänd.	Okänd.
20	Friggeråker 108	Boplats	Flintfynd.	Delvis undersökt.	Ej skadad.
21	Friggeråker 21:3	Stensättning.		Okänd.	Överodlad, riskerar att försvinna helt.
22	Friggeråker 21:2	Hög.		Okänd.	Överodlad, riskerar att försvinna helt.
23	Friggeråker 21:1	Stensättning.		Okänd.	Skadad och övertäckt.
24	Friggeråker 114	Boplats	Flintfynd.	Ej undersökt.	Ej skadad.
25	Friggeråker 60:3	Trolig stensättning.		Okänd.	Skadad och överväxt.
26, 27	Friggeråker 60:1 & 60:2	Otydlig stensättning.		Okänd.	Okänd. Överväxt.
28, 29, 30	Friggeråker 23:1, 22:1 & 22:2	Gånggrift/Stenkamm argrav.		Okänd.	Skadad, övertäckt och övervuxen.

Tabell 1 visar information om fornlämningarna som finns inom och i närheten av programområdet.

2.8 Teknisk försörjning

El, värme & elektroniska kommunikationer

Det finns tre kraftledningar i form av luftledningar som går igenom och angränsar till planprogramområdet.

Bild 24 visar placering av luftledningar i och runt planprogramområdet. Planprogramområdet är markerat med röd streckad linje.

Skanova AB har underjordiska ledningar i planprogrammets västra del som sträcker sig i nordsydlig riktning. Skanova AB har även ledningar i den sydöstra delen av programområdet som sträcker sig tvärs över området från gatan utanför området via den före detta gården till riksväg 46.

FEAB har underjordiska ledningar som främst följer gatunätet men även servisledningar till befintlig och tidigare existerande bebyggelse. Därutöver finns en 10 kilovolt luftledning med nordsydlig sträckning som följer en brukningsväg i programområdets norra del.

Dricksvatten & spillvatten

Vissa delar av programområdet omfattas av kommunens verksamhetsområde för dricks-, spill- och dagvatten. Verksamhetsområdet innebär att kommunen ansvarar för försörjningen av dricks-, spill- och dagvatten till fastigheterna som omfattas.

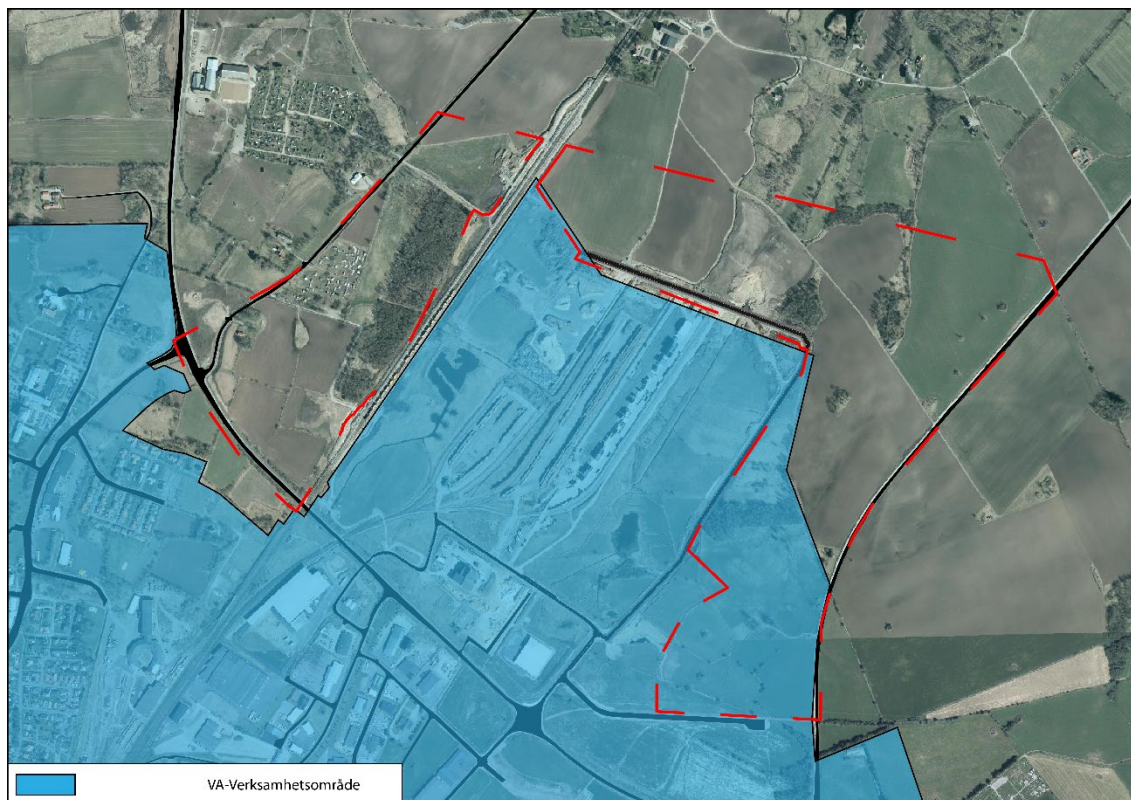

Bild 25 visar kommunens verksamhetsområde för dricks-, spill- och dagvatten. Planprogramområdet är markerat med röd streckad linje.

Det finns dricks- och spillvattenledningar i närområdet samt delvis inom planprogramområdet. Ledningarna följer till stor del sträckningen på Energigatan och Virkesvägen men har på vissa platser en annan sträckning.

Dagvatten

Dagvatten från delar av Falköpings tätort avleds via diken och ledningar till Marjarps logistikområde dels till dagvattendammarna närmast Västra stambanan samt dels en fördröjningsdamm nära korsningen mellan Energigatan och Virkesvägen. Detta dagvatten leds sedan via diken och ledningar till en bäck som rinner vidare norrut.

Det finns dagvattenledningar som huvudsakligen följer Energigatans och Virkesvägens sträckning men det finns även ledningar som sammankopplar diken. Inom programrådets västra del lutar marken mot Västra stambanan där det finns grävda diken som leder bort vattnet norrut. Norr om skogen väster om Västra stambanan går ett dike från väg 2841 österut mot diket längs västra stambanan. I den norra delen av programområdet kommer vatten söderifrån via diken mellan kvartersmarken som planlagts sedan tidigare. Dikena kommer samman i en bäck som fortsätter norrut. Den östra delen av programområdet lutar främst västerut förutom vid en sänka täckt av skog. Sänkan har dikats ut och dikena rinner norrut tills dikena når en grusväg som kulverterats.

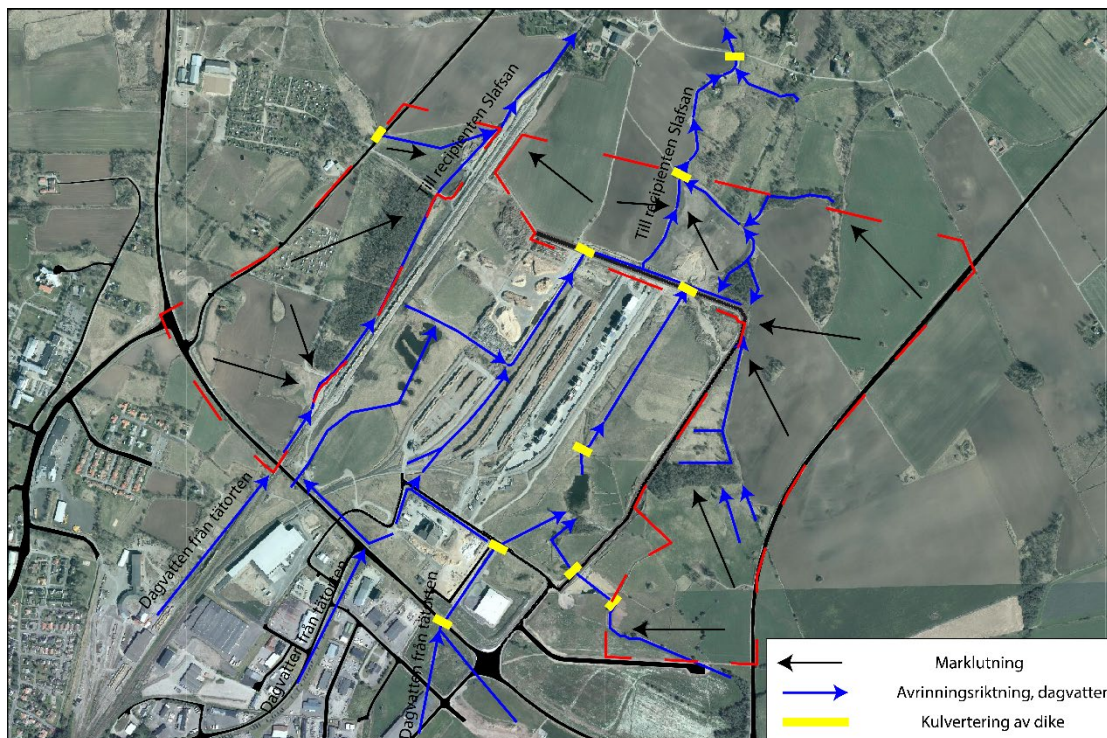

Bild 26 visar dagvattenhanteringen i och i närheten av planprogrammet. Programområdet markerat med röd streckad linje.

Det finns fem diktungs- och markavvattningsföretag som helt eller delvis ligger inom programområdet. Dessa är Dotorp-Marjarps torrlägningsföretag av år 1946, Marjarps torrlägningsföretag av år 1946, Stora Bäckabo diktungsföretag av år 1961, Stora Bäckabo diktungsföretag av år 1975 och Sikagårdens diktungsföretag av år 1955.

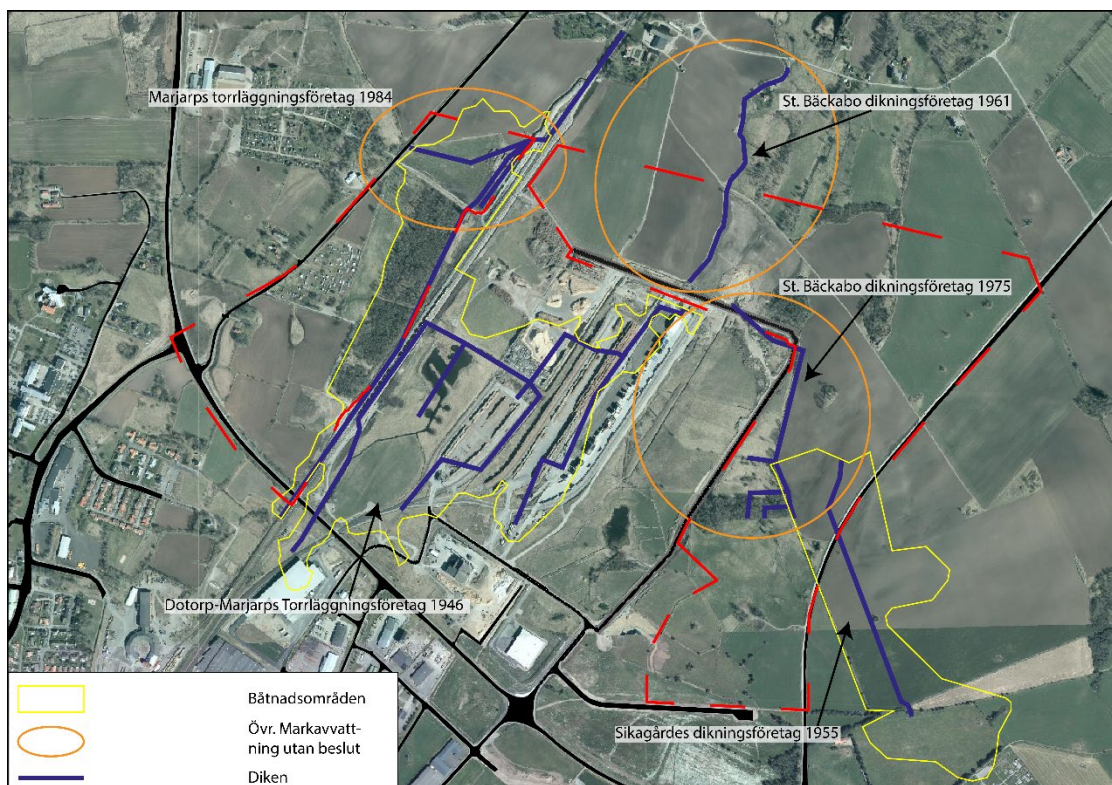

Bild 27 visar diknings- och markavvattningsföretagens utbredning inom programområdet. Programområdet är markerat med röd streckad linje.

Brand- och släckvatten

Kommunen har det samlade ansvaret för att se till att det finns tillgång till brand- och släckvatten inom det kommunala verksamhetsområdet för vatten och avlopp. Vid användande av ett så kallat konventionellt system för brandposter bör avståndet mellan brandposter maximalt vara 150 meter men kan inom tätort uppgå till maximalt 500 meter beroende på behov av vattentillgång. Avstånd mellan brandposter och placering av brandposter ska ske i samråd med Samhällsskydd Mellersta Skaraborg (SMS). Inom och i programområdet och dess närområde finns det elva brandposter som framförallt är placerade längs gatorna inom Marjarps logistikområde. Dessa brandposter är anslutna till dricksvattenledningarna under gatorna. Det längsta avståndet mellan posterna är 450 meter i Virkersvägens öst-västliga sträcka, därutöver är avståndet kortare.

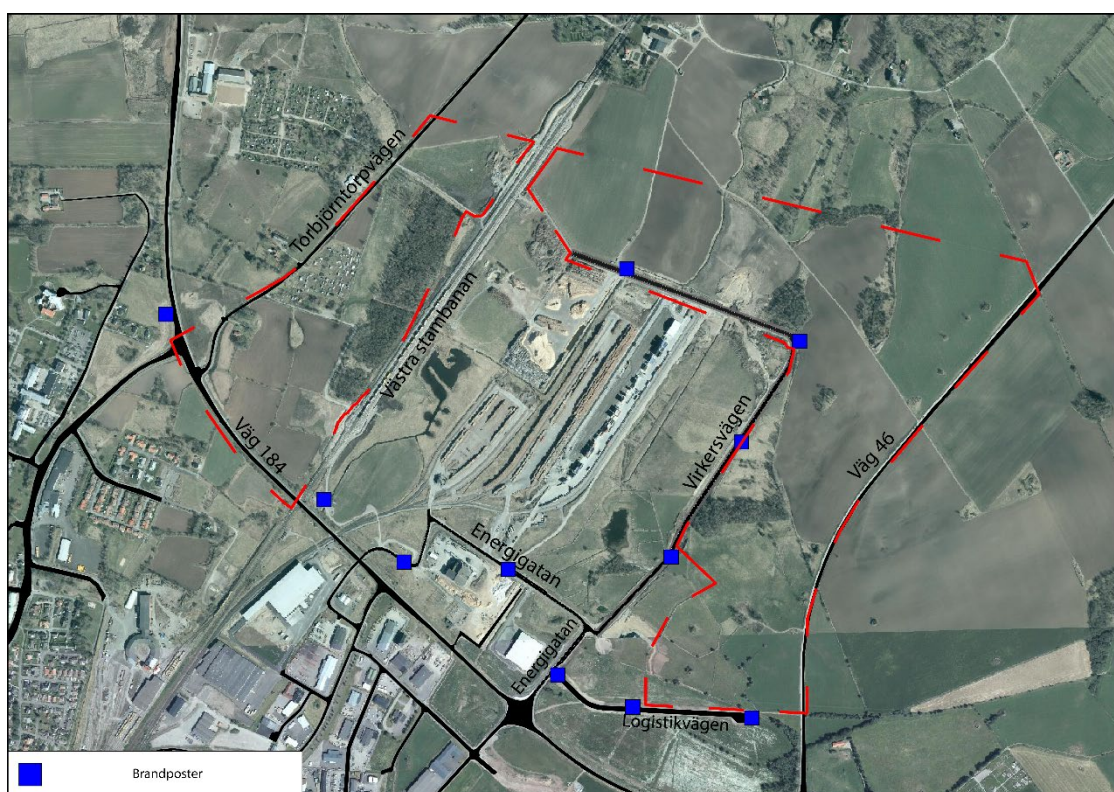

Bild 28 visar ungefärlig placering av befintliga brandposter i planprogrammets närområde.

Avfall

Verksamheter ansvarar själva för hanteringen av avfall.

2.9 Hälsa & säkerhet

Geoteknik

Den geotekniska utredningen som genomförts visar att inom större delen av programområdet utgörs den ytliga jorden av siltig mulljord med en mäktighet varierande mellan 0,2 och 1,1

meter. I områdets nordvästra del finns ett sankt område där den ytliga jorden utgörs av torv ner till som mest 1,5 meter i de undersökta punkterna, torvens mäktighet kan dock lokalt vara större än så. Under det organiska ytskiktet utgörs jorden huvudsakligen av morän. Inom stora delar av området överlagras moränen av sand, silt eller lera som bedöms vara av medelfast lagring och delvis mycket tjällyftande. Den underliggande moränen är av varierande sammansättning av sand och lera samt bedöms huvudsakligen hålla hög relativ fasthet och delvis mycket tjällyftande.

Radon

Jorden inom området innehåller rikligt med alunskiffer och uppmätta halter varierade enligt den genomförda geotekniska utredningen mellan 61 och 194 kBq/m³. Det innebär att marken ska klassas som högradonmark och därmed krävs åtgärder vid byggnation.

Översvämningsrisk

Vid skyfall finns det risk att områden inom planprogramområdet översvämmas. Detta gäller främst i områdets norra delar.

Ras-, skred- & erosionsrisk

Enligt den geotekniska utredningen bedöms inte sättningproblematik föreligga. Enligt geotekniska utredningen bedöms inte några stabilitetsproblem eller någon risk för ras eller blockutfall.

Buller

Det förekommer buller från Västra stambanan, riksväg 46 och länsväg 184 samt järnvägsspåren och godsterminalerna. Även fjärrvärmecentralen har miljötillstånd för buller. Enligt genomförd bullerutredning riskerar inte riktvärden för ekvivalenta ljudnivåer överskridas vid bostäder men riktvärden för maximala ljudnivåer riskerar att överskridas nattetid vid ett bostadshus sydväst om programområdet. Vid övriga bostadshus i programområdets närhet överskrids inte riktvärden, med undantag för bostadshus inom programområdet.

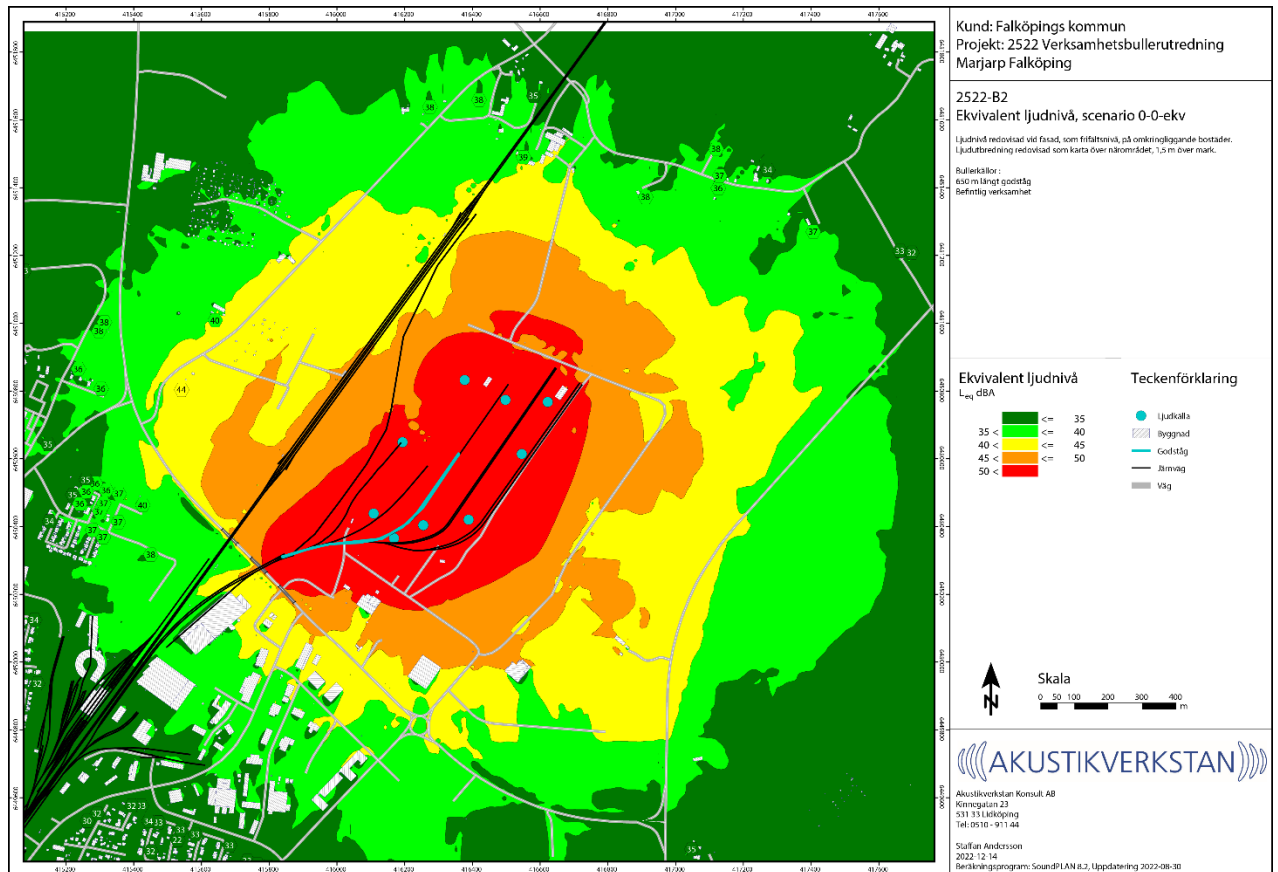

Bild 29 visar ekvivalenta bullernivåer samt bullernivåerna vid bostäder i närheten av verksamhetsområdet utifrån bullerutredningens nuläggsscenario. Nattetid får bullret inte överskrida 40 dBA ekvivalenta ljudnivåer.

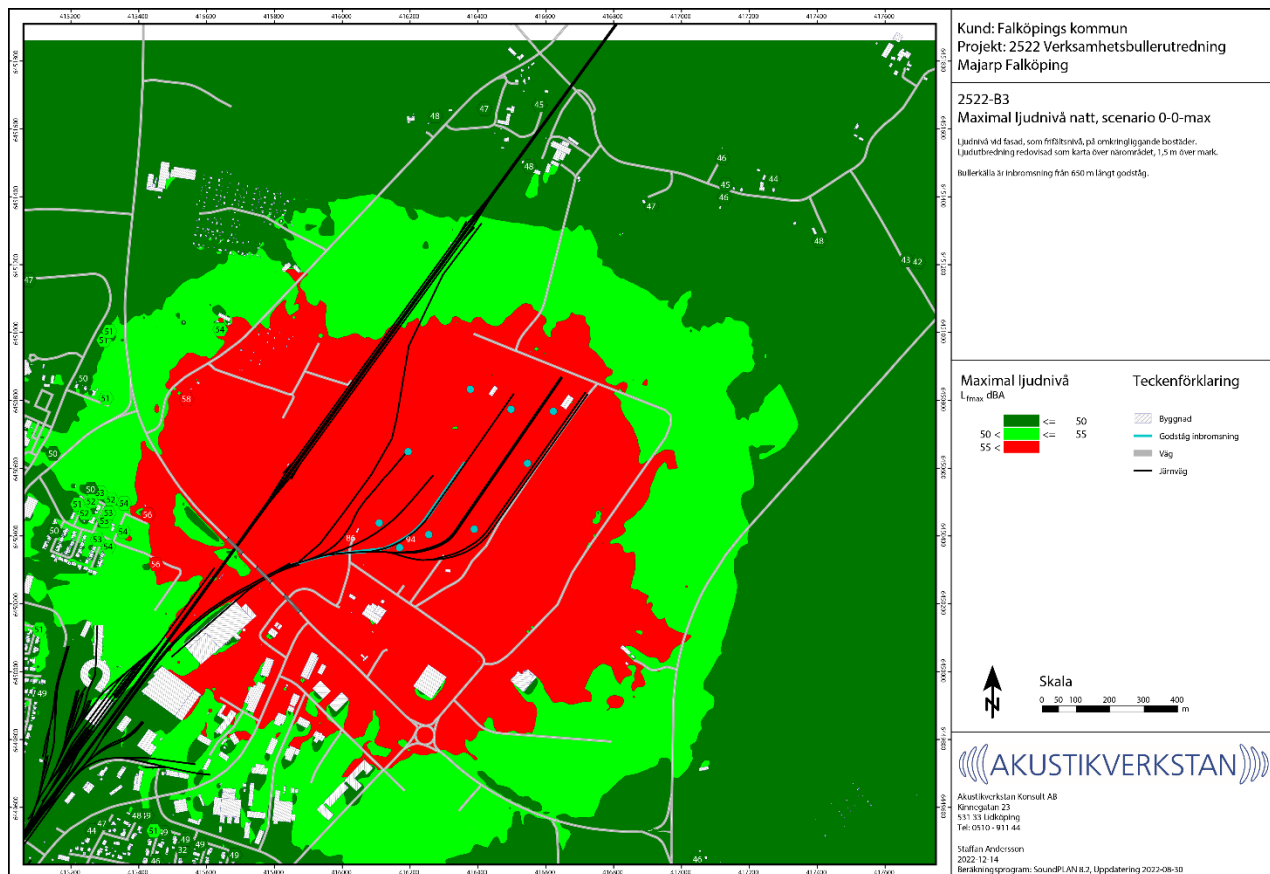

Bild 30 visar maximala bullernivåer samt bullernivåer vid bostäder i närhet av verksamhetsområdet utifrån bullerutredningens nuläggesscenario. Natttid får bullret inte överskrida 55 dBA maximala ljudnivåer.

Vibrationer

Det förekommer troligen vibrationer från Västra stambanan, riksväg 46 och länsväg 184 samt järnvägsspåren och godsterminalerna. Tunga lastbilstransporter till och från området bidrar troligen också till vibrationer på gator och omkringliggande vägar.

Farligt gods

Farligt gods transporteras på specifika trafikleder, inom 150 meter från dessa leder bildas ett så kallat influensområde. Inom influensområdet ska riskerna för människors liv och hälsa utredas vid planläggning och lovgivning. Inom 40 meter från dessa leder gäller generellt att byggnader ska uppföras med brandsäkert material, att utrymningsvägar leds bort från leden samt att utomhusytor inte uppmuntrar till stadigvarande vistelse. Detta avstånd kan dock variera beroende på omgivningens beskaffenhet. I planprogramområdets närhet ligger tre transportleder för farligt gods, det är länsväg 184, riksväg 46 och Västra stambanan.

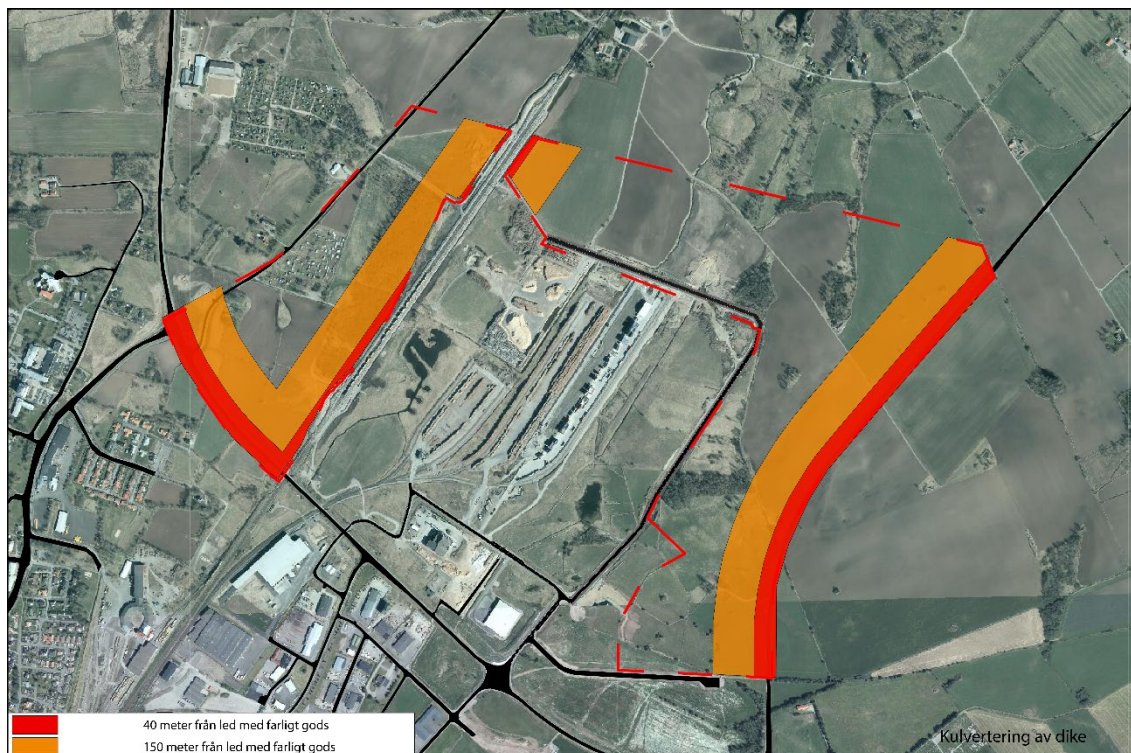

Bild 31 visar ungefär områden inom 40 och 150 meter från led där farligt gods transporteras. Programområdet är markerat med röd streckad linje.

Markföroreningar

Inom planprogramsområdet finns inga kända markföroreningar men det finns två i närområdet. Ett potentiellt förorenat område norr om planprogramsområdet är ett gammalt kalkbrott som återställts med vatten. Det finns även ett oklassat måttligt förorenat område vid fjärrvärmepannan i Marjarps logistikområde. I samråd med Miljösamverkan Östra Skaraborg (MÖS) har det bedömts att föroreningarna inte påverkar marken inom programområdet. På grund av detta bedöms inte markteknisk utredning krävas. Om förorening påträffas vid markarbeten ska arbetet avbrytas och föroreningen rapporteras till Miljösamverkan Östra Skaraborg.

Bild 32 visar områden som är och kan vara förorenade i programområdets närhet.

Lukt & luftföroreningar

Fjärrvärmecentralen omfattas av tillstånd för luftföroreningar så som kväveoxider, kolmonoxid, stoft, kadmium, kvicksilver, arsenik, bly, nickel, krom, koppar, zink och ammoniumkväve. Tillståndet omfattar även bullernivåer som inte får överskridas vid bostäder och närliggande verksamheter.

3. Programförslag & konsekvenser

3.1 Bebyggelse

Planprogrammet syftar främst till att möjliggöra för etableringar med koppling till logistik och terminaler på Marjarp logistikområde för exempelvis lagring och omlastning av gods men även depåverksamhet för spårbundna fordon. Sådana etableringar omfattar stora markytor och kräver att lägsta tillåtna höjd på byggnader inte är för låg. Nedan beskrivs vilka ställningstaganden kring bebyggelse som bedöms krävas för att förslaget ska vara lämpligt.

Ställningstaganden

- Fastigheter om minst 10 000 kvadratmeter ska kunna bildas.
- Byggnader bör placeras i förhållande till fastighetsgräns och andra byggnader.
- Byggnaders höjd bör regleras i meter över nollpunkt.
- Byggnaders höjder bör regleras i förhållande till intilliggande befintliga detaljplaner.
- Byggnaders höjd bör regleras med landskapsbilden i beaktning från omkringliggande vägar.

Stads- och landskapsbild

Genom reglering av byggnaders höjd i meter över en nollpunkt kan etableringar möjliggöras samtidigt som stads- och landskapsbilden till viss del kan värnas. En sådan reglering skulle kunna innebära att mark inom höglänta områden behöver schaktas för att möjliggöra för byggnader. En volymstudie har genomförts, se bilaga, som visar att planprogrammet bedöms innebära:

- Liten negativ påverkan på vyn mot Mösseberg från Riksväg 46.
- Måttlig negativ påverkan på landskapsbild och upplevelsen av Friggeråker norrifrån.
- Stor negativ påverkan på vyn mot Ålleberg norrifrån men ingen negativ påverkan på vyn mot Mösseberg.
- Måttlig negativ påverkan på vyn mot Friggeråker söderifrån.

Sammanfattningsvis bedöms planprogrammet utifrån dessa utgångspunkter innebära en måttlig negativ påverkan på landskapsbilden och riksintresse för kulturmiljövården i förhållande till ett nollalternativ. Det allmänna intresset av de positiva effekterna för klimatet, nyttan för det regionala näringslivet och vikten av att möjliggöra en fortsatt grön omställning av godstransporter inom Västra Götalandsregionen bedöms vara större än bevarandet av stads- och landskapsbilden. Föreslagen utveckling bedöms också vara i linje med att säkerställa att funktionen för riksintresse för kommunikationer Falköpings kombiterminaler och depåer ska fungera.

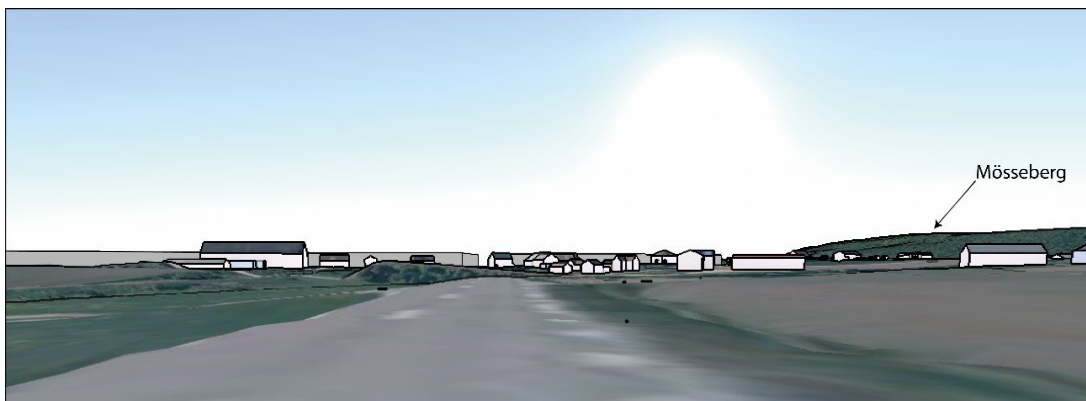

Bild 33 visar planprogrammets påverkan på landskapsbilden på väg 2841 norr om Friggeråker. Maximal bebyggelse är gråmarkerad.

Exploateringsgrad

Vid detaljplanering ska en exploateringsgrad regleras på ett sätt som möjliggör för stora etableringar samtidigt som det finns ytor för parkering, hantering av dagvatten och möjlighet till sikt mellan byggnader samt omhändertagande av den egna fastigheten.

Utformning & volymer

Höjddreglering bör beakta kulturmiljövärden kopplade till Friggeråker kyrkby genom att reglera byggnaders högsta höjd lägre närmare kyrkbyn än i andra delar av programområdet. Vid reglering av byggnaders höjd bör landskapsbilden beaktas från omkringliggande vägar. Byggnaders höjder bör i övrigt regleras i förhållande till intilliggande befintliga detaljplaner samt verksamheternas särart inom logistikområdet. Genom att reglera byggnaders höjd i meter över nollplanet kan deras höjd styras oberoende av markens höjd till skillnad från reglering utan referens till nollplanet.

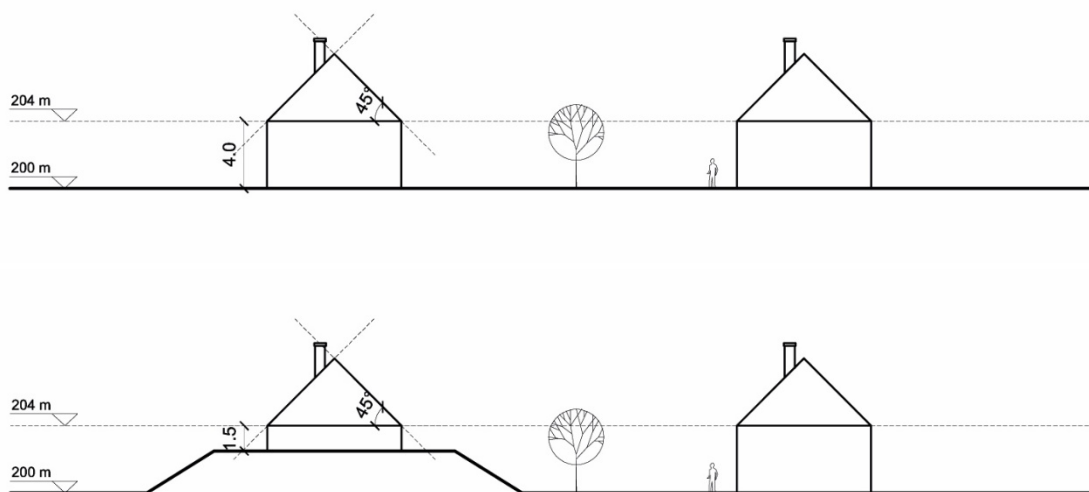

Bild 34 illustrerar effekten av reglering av byggnadshöjd utifrån nollplanet. Byggnaden till vänster kan inte uppföras högre oberoende av markens höjd.

Fastighetsbildning

För att möjliggöra för etableringar som är transportintensiva och platskrävande bör det i detaljplanering skapas förutsättningar för att bilda fastigheter om minst 10 000 kvadratmeter.

3.2 Gator & trafik

Eftersom planprogrammet främst syftar till att möjliggöra för etableringar med fokus på logistik är det viktigt att gatorna i området anpassas för tunga transporter men även att det finns möjlighet till både gång- och cykeltrafik som kollektivtrafik. Ställningstaganden nedan bedöms krävas för att det ska kunna säkerställas.

Ställningstaganden

- En fortsättning av Virkesvägen norrut och västerut bör planläggas.
- Gata med anslutning till Virkesvägen bör planläggas österut mot riksväg 46.
- En gata parallellt med Virkesvägen mellan Virkesvägen och riksväg 46 bör planläggas.
- Gata med anslutning till Väg 2841 bör planläggas i området väster om Västra stambanan.
- Säkerställa möjlighet att uppföra gång- och cykelbanor längs Virkesvägens fortsättning och tillgänglighet för kollektivtrafik längs samtliga gator inom allmän plats i den östra delen av programområdet.
- Parkeringsplatser för verksamheterna ska iordningställas i enlighet med Falköping kommuns parkeringspolicy och -norm.
- Vändzon för kollektivtrafik bör möjliggöras inom allmän plats med användning gata.

Gatustruktur

En fortsättning av Virkesvägen norrut förbi befintlig kraftledning föreslås. För kvartersmarken västerut bör gatan sedan svänga västerut parallellt med kraftledningen mot Västra stambanan. I nära anslutning till början av förlängningen av Virkesvägen föreslås en korsning med en industrigata österut mot riksväg 46. Denna gata skulle i framtiden kunna ansluta till riksvägen eller ett område på den östra sidan av riksväg 46. En gata föreslås planläggas parallellt med Virkesvägen för att på så sätt trafikförsörja etableringar närmare riksväg 46.

I den västra delen av programområdet föreslås en industrigata ansluta till Väg 2841 och fortsätta österut mot Västra stambanan. En sådan gata skulle fungera som den enda anslutningen till det allmänna gatunätet på den västra delen av programområdet.

Planprogrammets ställningstaganden kring gatustruktur möjliggör även för uppförande av gemensamt anlagda och skötta vägar inom kvartersmark om så är nödvändigt.

Bild 35 illustrerar en möjlig sträckning av industrigator samt gång- och cykelväg inom programområdet. Programområdet är markerats med röd streckad linje.

Industrigatornas bredd ska möjliggöra för både körbanan och ytor som behövs för hantering av dagvattnet som gatan ger upphov till. Bredden bör även möjliggöra för uppförande av gång- och cykelbanor, hållplatser för kollektivtrafik och eventuella kompensationsåtgärder som alléer.

Gång- och cykelbanor bör planläggas längs Virkesvägens fortsättning och tillgänglighet för kollektivtrafik föreslås på samtliga gator i den östra delen av programområdet. Huruvida området försörjs med kollektivtrafik avgörs av Västra Götalandsregionen. Genom en sådan utbyggnad kan hållbara transporter till och från arbete underlättas och möjlighet skapas för besök i de naturområden som skapas. Eftersom inte den befintliga gatustrukturen eller planprogrammet möjliggör för genomgående trafik bör en vändzon för kollektivtrafik möjliggöras inom programområdet. En utbyggnad av gång- och cykelvägen möjliggör för en ersättning av den befintliga anslutningen norrut mot Torbjörntorp.

Parkeringsplatser för verksamheterna ska iordningställas i enlighet med Falköpings kommuns parkeringspolicy och -norm. Det innebär bland annat att parkeringsplatser först och främst ska iordningställas inom respektive fastighet. Parkeringsbehovet beräknas utifrån vad som byggs och hur mycket.

Trafikalstring

Ett genomförande av planprogrammet bedöms innebära ökade trafikmängder på gatorna inom Marjarps logistikområde och den delen av Väg 2841 som ingår i programområdet. Trafikökningen bedöms bestå av godstrafik men även persontrafik till och från arbetsplatser. Exakta trafikmängder som ett genomförande av planprogrammet bidrar med är omöjligt att uppskatta och beror bland annat på hur stora ytor för etableringar som skapas vid detaljplanering. Enligt genomförd kapacitetsutredning bedöms korsningen mellan riksväg 46 och länsväg 184 överbelastas år 2040 även utan utbyggnad av planprogrammet. Utredningen

visar att eftersom vänstersvängarna i korsningen kräver väjning för ett eller flera fält bildas köer vid framförallt eftermiddagens maxtimme. Enligt utredningen finns det kapacitet i cirkulationsplatsen på länsväg 184 även vid full utbyggnad av planprogrammet och vid olika scenarier vad gäller huvudsaklig trafikriktning till och från området.

Planprogrammet möjliggör för ytterligare anslutning mot riksväg 46 men för att inte befintlig korsning på väg 46 ska överbelastas skulle en mötesfri korsningspunkt krävas antingen i den befintliga eller vid en ny anslutning.

3.3 Naturvärden

De etableringar planprogrammet syftar till att möjliggöra omfattar stora markytor. För att säkerställa att viktiga naturvärden inte går förlorade samtidigt som en utveckling kan möjliggöras föreslås följande ställningstaganden.

Ställningstaganden

- Användningen natur föreslås i huvudsak för områden som har naturvärdesklass 1 & 2.
- En sammanhängande struktur mellan grönområden bör eftersträvas vid detaljplanläggning.
- Naturområden bör utformas med beaktande av biologisk mångfald.

Naturmark

Områden med naturvårdsobjekt inom klass 1 & 2 bör i huvudsak planläggas med användningen natur. Den norra delen av planprogrammet omfattar delar av en ängs- och betesmark med naturvärdesklass 1 som kan behöva ianspråktagas för att möjliggöra ytterligare terminaler. Påverkan på dessa naturvärden bedöms vara nödvändiga och acceptabla för att tillgodose riksintresse för kommunikationer Falköpings kombiterminaler och depåer. Inom områden med klass 3 ska en prioritering göras vid varje enskilt fall.

En sammanhängande struktur mellan grönområden bör eftersträvas vid planläggning. Utöver områden som planläggs med användningen natur kan diken längs gator och vägar också delvis fungera som länkar mellan naturområden. Genom en sådan sammanhängande struktur kan växt- och djurarter sprida sig och deras bestånd fortleva. Även naturområden i redan planlagd mark bör beaktas på liknande sätt.

Genom att utforma naturområden med beaktande av biologisk mångfald kan den bevaras och utvecklas så att nuvarande och framtida generationer får tillgång till en god livsmiljö med rika naturupplevelser.

Bild 36 illustrerar en schematisk bild av hur sammanhängande struktur mellan grönområden kan skapas. Programområdet är markerat med röd streckad linje.

Allmän plats med användningen natur föreslås för områden som behövs för hantering av dagvatten som exempelvis diken eller fördröjningsområden så att kommunen har rådighet över dem och möjlighet att sköta dem. Användningen föreslås även för att bevara vissa skogsridåer och brukningsvägar som är av värde för kulturmiljön men även för att bevara vissa fornlämningar. Se kapitel 3.7 för beskrivning av programmets påverkan på och ställningstaganden angående det generella biotopskyddet, skyddade arter, känsliga vattenmiljöer, jordbruksmark och fornlämningar.

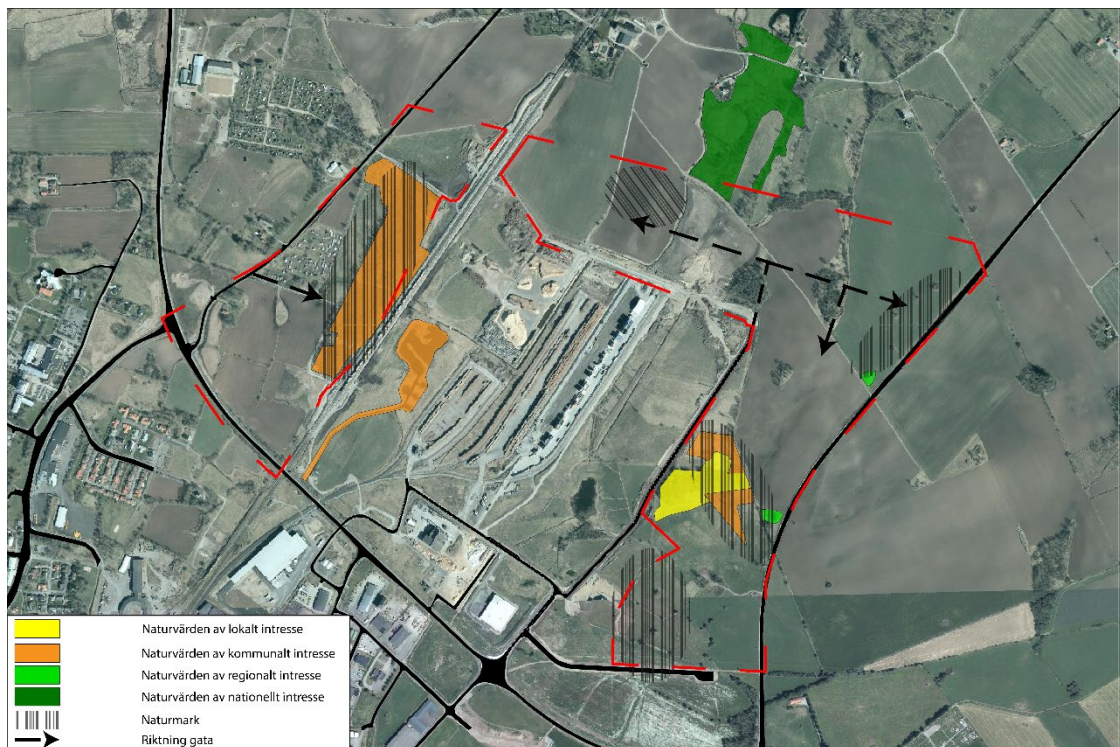

Bild 37 visar ungefärliga områden som föreslås planläggas som allmän plats med användningen natur samt områden med naturvärden enligt naturvårdsprogrammet. Programområdet är markerat med röd streckad linje.

Planprogrammet förespråkar att områden med naturvärden av kommunalt, regionalt och nationellt intresse som ingår i programområdet i huvudsak helt eller delvis planläggs med användningen natur. Genom sådan planläggning skyddas naturvärden inom dessa områden. Inom programområdet bedöms värdet av att säkerställa riksintresset för kommunikationer Falköpings kombiterminaler och depåer vara viktigare än bevarandet av samtliga naturvärden. Även värdet av de positiva effekterna för klimatet, nyttan för det regionala näringslivet och vikten av att möjliggöra en fortsatt grön omställning av godstransporter har bedömts som viktigare. Vissa naturvärdesobjekt är kopplade till biotoper som omfattas av det generella biotopskyddet och kommer om de påverkas kompenseras för. Påverkan på skyddade områden och kompensationsåtgärder beskrivs i kapitel 3.6.

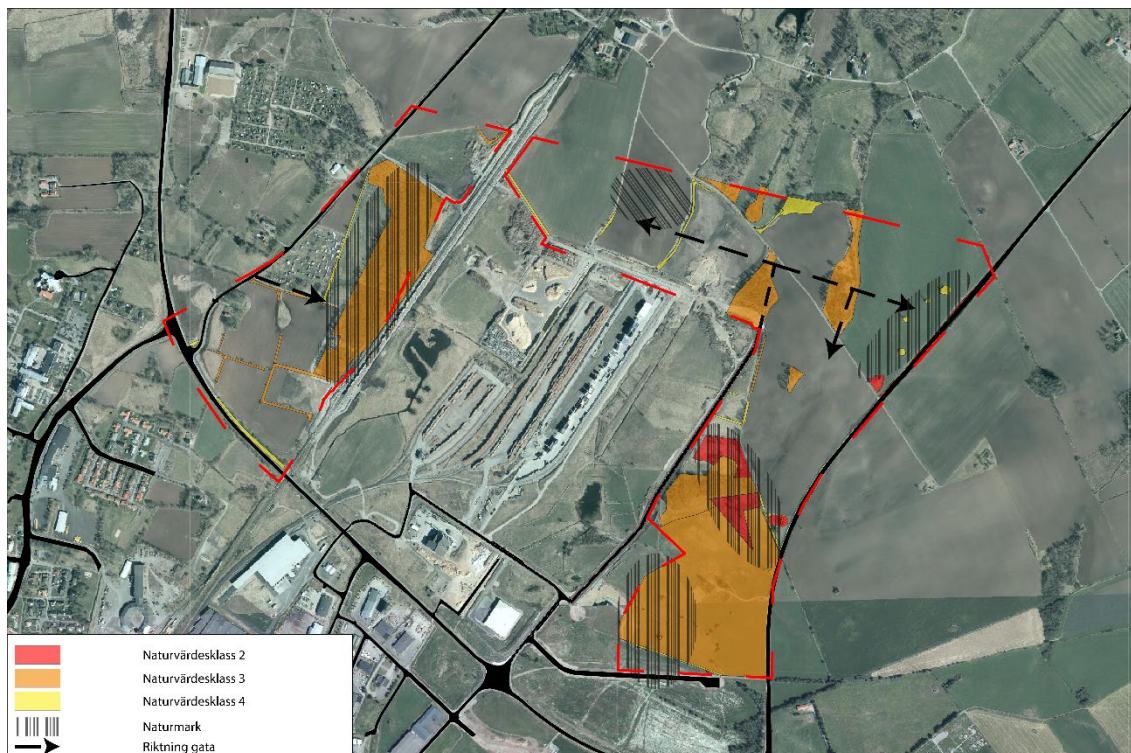

Bild 38 visar ungefärliga områden som föreslås planläggas som allmän plats med användningen natur samt områden med naturvärden enligt naturvärdesinventeringen. Programområdet är markerat med röd streckad linje.

3.4 Social struktur

Övergripande ställningstaganden

- Naturområden bör utformas och placeras för att möjliggöra tillgänglighet för allmänheten.

Social struktur

Vid ett genomförande av planprogrammets intentioner kommer den sociala strukturen i området främst präglas av personer som reser till och från arbetsplatser i området. Programförslaget innebär ingen funktionsblandning utan istället en utbyggnad av befintligt logistikområde. Programförslaget möjliggör för rekreation inom naturområden och fornlämningar som bevaras från exploatering. Kollektivtrafik samt gång- och cykelvägar kan ges utrymme inom allmän plats med användning gata. Koloniområdet i den västra delen av programområdet som bedöms fungera som en mötesplats försvinner samtidigt som programmet möjliggör för etablering av nya arbetsplatser som också bedöms kunna fungera som mötesplatser.

Få barn bedöms påverkas negativt vid ett genomförande av planprogrammet eftersom det inte angränsar tätbebyggt bostadsområde. Koloniområdet kan ersättas medan bostaden inom området kommer försvinna. Programområdet bedöms till största del fortsatt vara otillgänglig och olämpligt för barn med undantag för de naturområden som finns och kommer utvecklas. Utveckling på annan plats närmare bostadsområden bedöms kunna medföra större negativ påverkan vad gäller buller, trafiksäkerhet och trygghet. Framtagandet av programmet har utgått från barnrättsperspektivet.

3.5 Skyddade områden

Ställningstaganden

- Ovan jord synliga fornlämningar inom kvartersmark och allmän platsmark bör bevaras.
- Biotoper där växt- och djurarter har identifierats som omfattas av artskyddsförordningen bör så långt som möjligt skyddas från exploatering.

Kompensationsåtgärder för skyddade biotoper föreslås inom programområdet alternativt angränsande områden som ägs av kommunen. Placeringen och utformningen av dessa hanteras i detaljplan och ansökan om dispens.

Stenmurar

Programområdet omfattar 34 stenmurar som omfattas av det generella biotopskyddet. Murar inom mark som föreslås planläggas som allmän platsmark med användning natur skyddas genom att exploatering inte möjliggörs och genom skötsel av kommunen. Stenmurar inom mark som föreslås planläggas inom kvartersmark bör kompenseras.

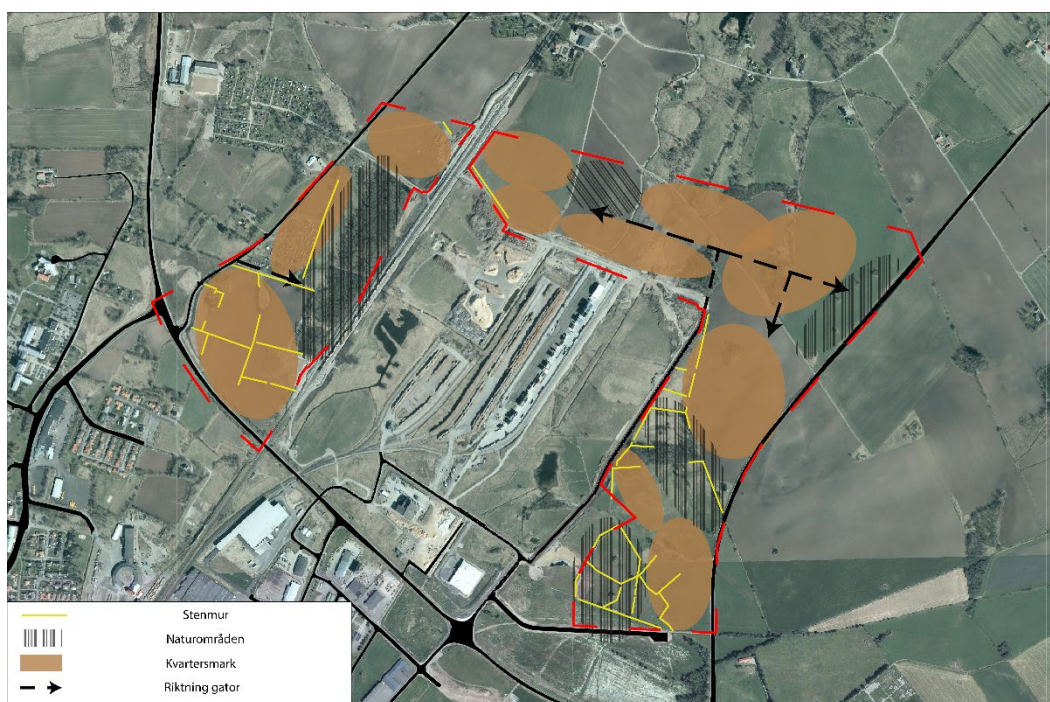

Bild 39 visar stenmurar i programområdet och planprogrammets föreslagna markanvändningar. Programområdet är markerat med röd streckad linje.

Alléer

Programområdet omfattar endast tre alléer som omfattas av det generella biotopskyddet. Vissa av alléerna behöver troligen flyttas och kompenseras.

Bild 40 visar alléer och planprogrammets ungefärliga föreslagna markanvändningar. Programområdet är markerat med röd streckad linje.

Åkerholmar

Inom programområdet finns åtta åkerholmar som omfattas av det generella biotopskyddet och samtliga sammanfaller med platser för odlingsrösen. Vissa skyddas från exploatering genom planläggning av marken som natur eftersom de sammanfaller med andra värden. Vissa åkerholmar föreslås planläggas som kvartersmark och behöver kompenseras.

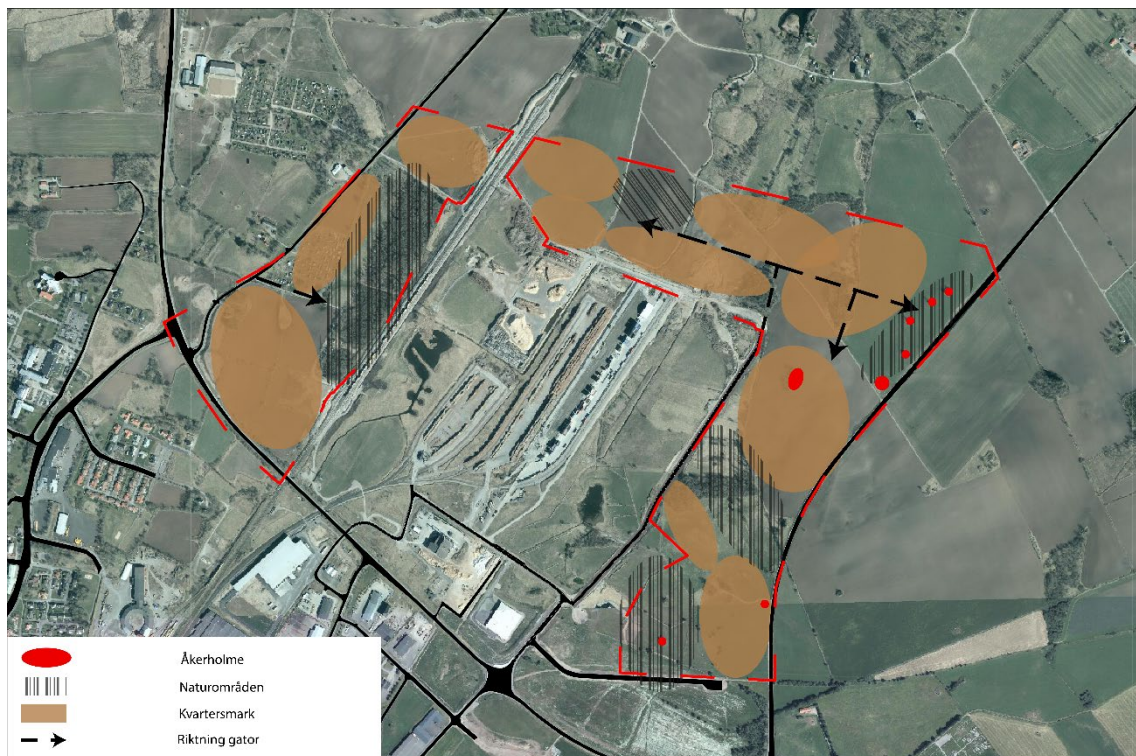

Bild 41 visar åkerholmarnas placering och planprogrammets föreslagna användningar. Programområdet är markerat med röd streckad linje.

Odlingsrösen

Det finns 58 odlingsrösen som omfattas av det generella biotopskyddet inom programområdet. Vissa av dem föreslås planläggas inom allmän plats med användning natur eftersom de sammanfaller med flera andra värden som också behöver skyddas från exploatering. Vissa föreslås planläggas inom kvartersmark och behöver därmed kompenseras.

Bild 42 visar odlingsrösen och planprogrammets föreslagna användningar. Programområdet är markerat med röd streckad linje.

Öppna diken och småvatten.

Det finns åtta öppna diken och tre småvatten som omfattas av det generella biotopskyddet inom programområdet. Vissa av dessa diken och småvatten föreslås helt eller delvis planläggas inom allmän plats med användning natur och skyddas därmed från exploatering. Denna planläggning föreslås eftersom områdena skyddas även av andra anledningar. Vissa av dessa diken och småvatten kommer dock användas för dagvattenhantering. Resterande öppna diken och småvatten behöver troligen tas bort och kompenseras.

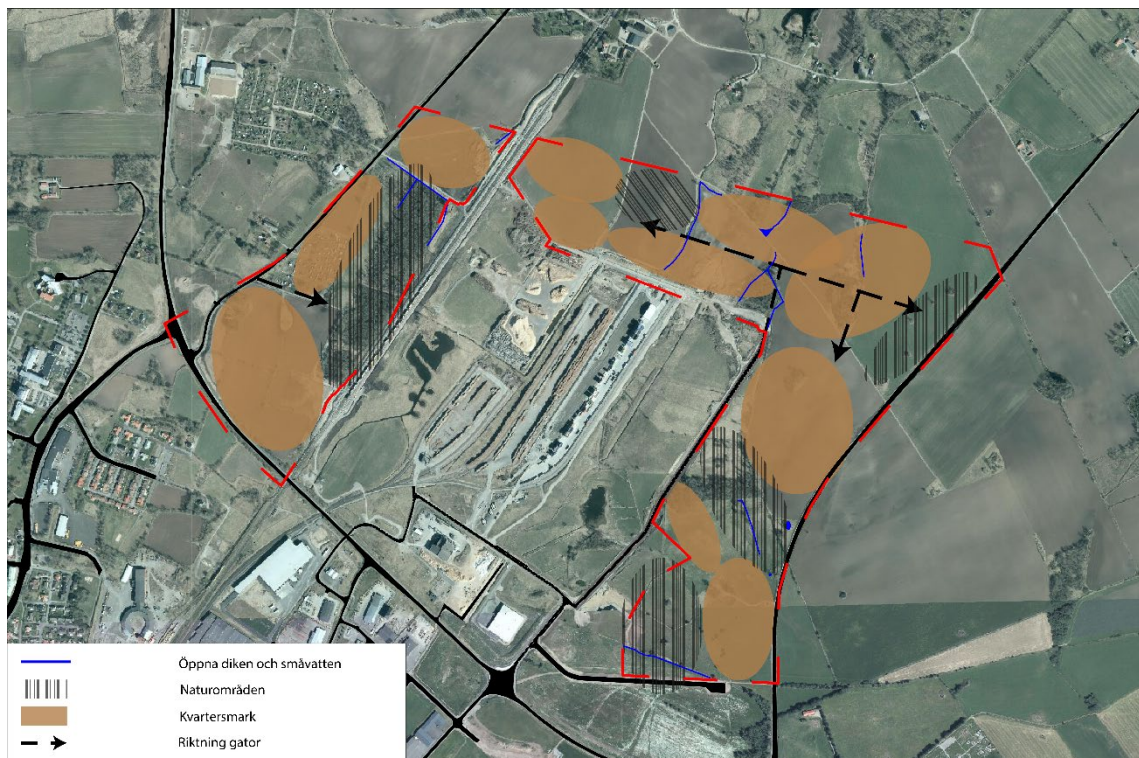

Bild 43 visar var öppna diken och småvatten finns samt planprogrammets föreslagna markanvändning. Programområdet är markerat med röd streckad linje.

Skyddade arter

Flera områden där fridlysta arter identifierats föreslås planläggas som allmän platsmark med användning natur för att på det sättet skydda arterna från exploatering. Eftersom odlingsröset försvunnit där buskmus, vanlig padda och skogsödla noterades vid av iordningställandet av Trafikverkets förbigångspår föreslås området inte skyddas.

Det går inte att förutse alla åtgärder som kan komma att bli aktuella vid ett genomförande av detaljplanerna och skulle en åtgärd innebära påverkan på en art som skyddas enligt artskyddsförordningen krävs dispens innan åtgärden kan genomföras. Detaljplanerna måste dock säkerställa att de kan genomföras utan påverkan på fridlysta arter.

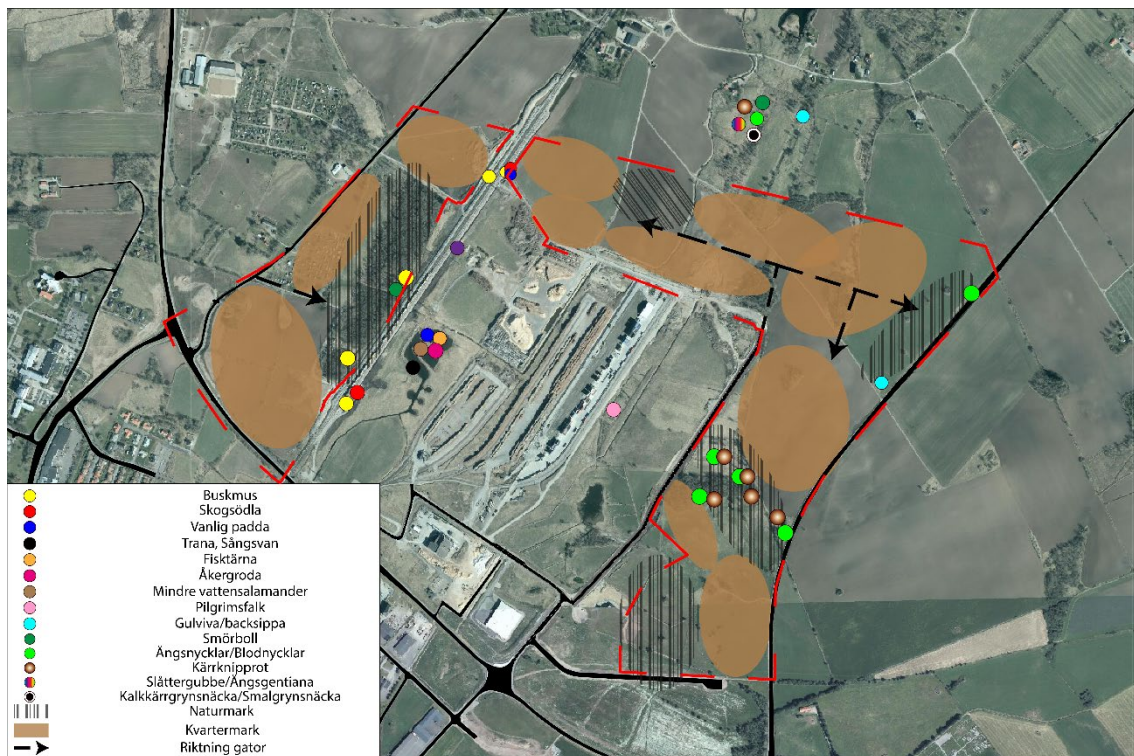

Bild 44 visar planprogrammets ungefärliga intentioner och skyddade arters inventeringsplats. Programområdet är markerat med röd streckad linje.

Känsliga vattenmiljöer

Inom programområdet finns inga känsliga vattenmiljöer. Områden med användning natur föreslås som i detaljplan kan säkerställa fördröjning av dagvatten så att det kan renas och reglera flödesmängden ut från programområdet. Därmed bedöms planprogrammet kunna genomföras utan påverkan på känsliga vattenmiljöer nedströms. I kapitel 3.8 beskrivs vilka områden som föreslås för hantering av dagvatten samt exempel på deras utformning så att rening kan ske.

Jordbruksmark

I kommunens översiktsplan resoneras kring planläggning av jordbruksmark och det framgår att planläggning av jordbruksmark i anslutning till befintliga tätorter anses som ett väsentligt samhällsintresse eftersom hela kommunen gynnas av utvecklingen. Falköpings tätort omgärdas av jordbruksmark med undantag för Mösseberg som är det enda område som inte består av jordbruksmark. Där finns dock höga natur- och friluftsvärden som kommunen avser att bevara och skydda från exploatering. Detta gör att i princip all exploatering på jungfrulig mark sker på jordbruksmark kring Falköping. Planläggning på jordbruksmark i anslutning till Falköping sker antingen i form av offentlig eller kommersiell service eller i form av bostäder vilka i båda fallen gynnar allmänheten.

Området planläggs för verksamheter som gynnas av en tydlig koppling till logistik och därmed närheten till terminalerna, Västra stambanan samt vägarna länsväg 184 och riksväg 46. På grund av områdets placering i utkanten av Falköpings tätort etableras verksamheterna långt från närmaste bostadsområde snarare än i närheten. Det finns inga andra alternativa placeringar som uppfyller närheten till de goda kommunikationerna och välutbyggda infrastrukturen. Falköpings kombiterminaler och depåer inom logistikområdet är av riksintresse och av stor betydelse för

regionen. Möjlighet till utveckling av området bedöms medföra fler godstransporter via tåg och därmed också vara av stor betydelse för minskade koldioxidutsläpp och den gröna omställning som pågår inom transportsektorn.

Utvecklingen av Skaraborg Logistic Center är viktigt för att främja ett robust näringsliv i regionen. Den föreslagna utvecklingen skapar en ökad tillgänglighet till järnväg i allmänhet och intermodala transporter i synnerhet för regionens företag och därmed ökade förutsättningar för att utveckla sin logistik hållbart. Betydelsen och behovet av konkurrenskraftig hållbar logistik förstärks av att Sverige är glest befolkat i världsmarknadens periferi med förhållandevis långt mellan produktion och marknad.

I en åtgärdsvalsstudie genomförd av Trafikverket utpekas Falköping som en av tre orter i Västra Götalandsregionen för framtida depåverksamhet och spåruppställning. För att möjliggöra för detta krävs att mark tillgängliggörs.

Enligt utredningen logistiska utmaningar och transportlösningar i Skaraborg (WSP 2023) är Skaraborg en viktig gods- och näringslivsregion och Skaraborg Logistic Center i Falköping beskrivs som en stark knutpunkt för logistik. Enligt utredningen är det inte heller lönsamt med ytterligare intermodala terminaler i Skaraborg. Alltså är det denna plats där sådan verksamhet kan utvecklas på. Med anledning av ovanstående bedöms möjligheten för området att utvecklas vara ett väsentligt samhällsintresse. Sammanfattningsvis bedöms marken vara brukningsvärd, utvecklingen av området vara av väsentligt samhällsintresse och alternativa placeringar, som inte omfattar brukningsvärd mark, inte finnas.

Fornlämningar

Vissa av fornlämningarna föreslås omfattas av kvartersmark men eftersom de lämningar som syns ovan jord enligt översiktsplan bör inkorporeras i utformningen innebär det inte att samtliga måste slutundersökas. Dessutom omfattas en fornlämning fortfarande utav skydd enligt kulturmiljölagen även om en detaljplan medger exploatering vid lämningen och får därmed inte skadas eller tas bort oavsett vad en detaljplan medger. De fornlämningar som inte är synliga ovan jord bör slutundersökas och borttagas.

Vissa av fornlämningarna föreslås omfattas av allmän plats med användning natur och kommer därmed skyddas från exploatering. Som beskrivs i kapitel 2.7 är flertalet av fornlämningar redan förstörda och borttagna.

Ett genomförande av planprogrammet innebär en förändrad upplevelse av landskapet och fornlämningarna inom det samt eventuellt Falköpings tätorts siluett. Landskapet vid planprogrammet upplevs främst av trafikanter på omkringliggande vägar med hastighetsbegränsningar om mellan 80 och 60 kilometer i timmen. En trafikant eller medpassagerare utan förkunskap om fornlämningarna i området bedöms i första hand uppfatta landskapets böljande form och brukningen av marken, alltså inte fornlämningarna eftersom de inte tydligt framgår från dessa perspektiv. Det är alltså de få som har förförståelsen om fornlämningarna i området och kopplingen till den rikedom av fornlämningar som finns på Falbygden som kan uppfatta eller uppleva att läsbarheten i landskapet med koppling till fornlämningarna förändras.

Ett genomförande av planprogrammet förstärker Falköpings tätorts koppling till järnvägen och dess utveckling samtidigt som bilden av Falköping och dess koppling till fornhistoria och som fornbygd blir mindre tydlig. Fornlämningarna utgör en del av riksintresset för kulturmiljövården samtidigt som utbyggnaden av logistikområdet gynnar riksintresset för kommunikationer Falköpings kombiterminaler och depåer. Att vissa fornlämningar bevaras samtidigt som omkringliggande mark exploateras påverkar upplevelsen av fornlämningarna även om lämningarnas individuella värde kvarstår. Området bedöms kunna bilda ett landmärke för den gröna omställningen av logistiska verksamheter och samhällets omställning mot hållbara lösningar. Den förändrade upplevelsen av landskapet och Falköpings tätort bedöms vara acceptabel och nödvändig för att upprätthålla riksintresset för kommunikationer. Utvecklingen av området skulle också gynna det regionala näringslivet, möjliggör en reduktion av koldioxid för godstransporter och skapa arbetstillfällen. Det saknas också alternativa placeringarmöjligheter med samma koppling till terminaler, Västra stambanan, Jönköpingsbanan och vägar i Falköpings kommun eller närliggande kommuner.

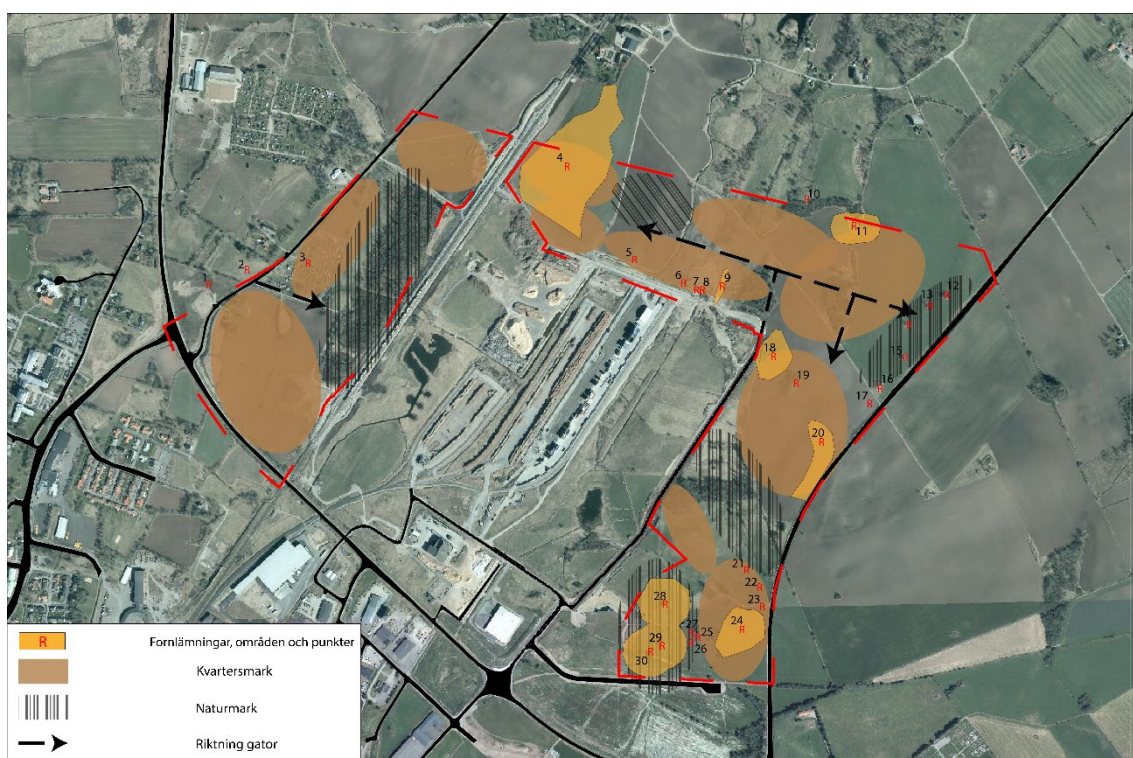

Bild 45 visar en ungefärlig markanvändning enligt programmet och placering av fornlämningar. Programområdet är markerat med röd streckad linje.

3.6 Teknisk försörjning

Ställningstaganden

- Dagvatten från programområdet ska fördröjas och renas innan det lämnar programområdet.
- Dagvatten från verksamheter ska renas och till viss del fördröjas inom den egna fastigheten.
- Dagvattnet bör så långt som möjligt hanteras genom öppna diken.

- Fördröjningsmagasin för dagvatten bör utformas så att även släckvatten kan hanteras utan negativ påverkan på recipient.
- Programområdets östra sida ska dräneras till det dike som inte passerar igenom Natura-2000 området norr om planprogrammet.
- Det bör finnas möjlighet att uppföra brandposter så att det finns tillgänglighet till brand- och släckvatten inom hela planområdet.
- En rundmatning av dricks- och brandvatten bör möjliggöras så att försörjning kan säkerställas.
- Verksamhetsområde för dricks-, spill- och dagvatten behöver utökas så att det omfattar hela programområdet.
- Ledningar för dricks- och spillvatten bör anläggas under gator i samband med utbyggnad.
- Samtliga diknings- och markavvattningsföretag som helt eller delvis berörs av planprogramområdet behöver omprövas.
- Allmän plats med användningen natur föreslås för områden som behövs för hantering av dagvatten.
- Massbalans bör i så hög utsträckning som möjligt eftersträvas vid planläggning.
- Massor som bildas vid iordningställandet av allmän plats och inte kan återanvändas direkt bör placeras inom allmän plats med användning natur där så är möjligt utan påverkan på skyddade områden, skyddade arter eller fornlämningar.
- Där kraftledningar passerar genom kvartersmark ska erforderliga bestämmelser av kvartersmark införas.
- Underjordiska ledningar för el värme och elektroniska kommunikationer bör anläggas inom gatemark i samband med utbyggnad.
- Befintliga underjordiska ledningar för el, värme och elektroniska kommunikationer inom kvartersmark bör om möjligt skyddas och i annat fall flyttas.

El, värme & elektroniska kommunikationer

FEAB har ledningar under Virkesvägen inklusive den delen av gatan som har en östvästlig sträckning som enligt förslaget ska tas bort för att möjliggöra en nordlig utökning av fastigheterna söder om gatans nuvarande sträckning. Därmed behöver även ledningarna där tas bort. Längs en av brukningsvägarna i den norra delen av programområdet finns en 10 kV luftledning som eventuellt behöver flyttas eller tas bort. Ledningar för el, värme och elektroniska kommunikationer anläggs under gator i samband med utbyggnad.

Det finns regionalt ledningsnät i programområdets norra del som består av 145 kV luftledningar som inte föreslås flyttas och marken under ledningsstråket kan delvis komma att planläggas som kvartersmark. För att skydda ledningarna och deras funktion ska erforderlig reglering föreslås vid detaljplanering, förslagsvis markreservat för allmännyttiga luftburna ledningar, byggnader ska uppföras minst 20 meter från närmaste anläggningsdel och delar där människors kan antas stadigvarande vistas minst 50 meter från.

Det finns markförlagda ledningar för elektronisk kommunikation inom programområdet. Ledningarna finns både i den östra och den västra delen av programområdet. Vissa delar av marken där dessa ledningar finns kommer planläggas som kvartersmark och en bedömning

behöver då göras ifall ledningarna kan finnas kvar och i så fall skyddas genom markreservat eller ifall de behöver flyttas. Ansvarsfördelningen vid flytt kommer beskrivas i detaljplanerna.

Dricksvatten & spillvatten

Ledningar för dricks- och spillvatten bör anläggas i gatumark i samband med utbyggnad. Vid rivning av del av Virkesvägen tas ledningarna därunder bort. Det finns nätkapacitet för utbyggnad enligt planförslaget men beroende på etableringar kan specifika åtgärder krävas.

Dagvatten

Vid rivning av del av Virkesvägen tas dagvattenledningarna därunder bort.

Fastighetsägare bör fördröja och på så sätt rena 10 mm dagvatten inom den egna fastigheten. Det är fastighetsägaren som ansvarar för rening av dagvatten från fastigheten innan det når det kommunala dagvattennätet. Huvudmannen ansvarar för att undersöka eventuella föroreningar i dagvattennätet och att därefter spåra och ålägga fastigheten som förorenar att undersöka och sanera. Vattenvårdsförbunden genomför provtagningar i recipienten på huvudmannens bekostnad. Dagvatten som inte fördröjs inom respektive fastighet bör ledas via öppna diken inom mark med användningen natur eller längs gator. Därefter föreslås det fördröjas och renas inom naturområden innan det lämnar programområdet. För att inte påverka miljökvalitetsnormer för vattendrag nedströms ska dagvatten fördröjas och renas till den grad att mängden dagvatten som lämnar området inte är större eller mer förorenat än vid ett nollalternativ där planprogrammet inte genomförs.

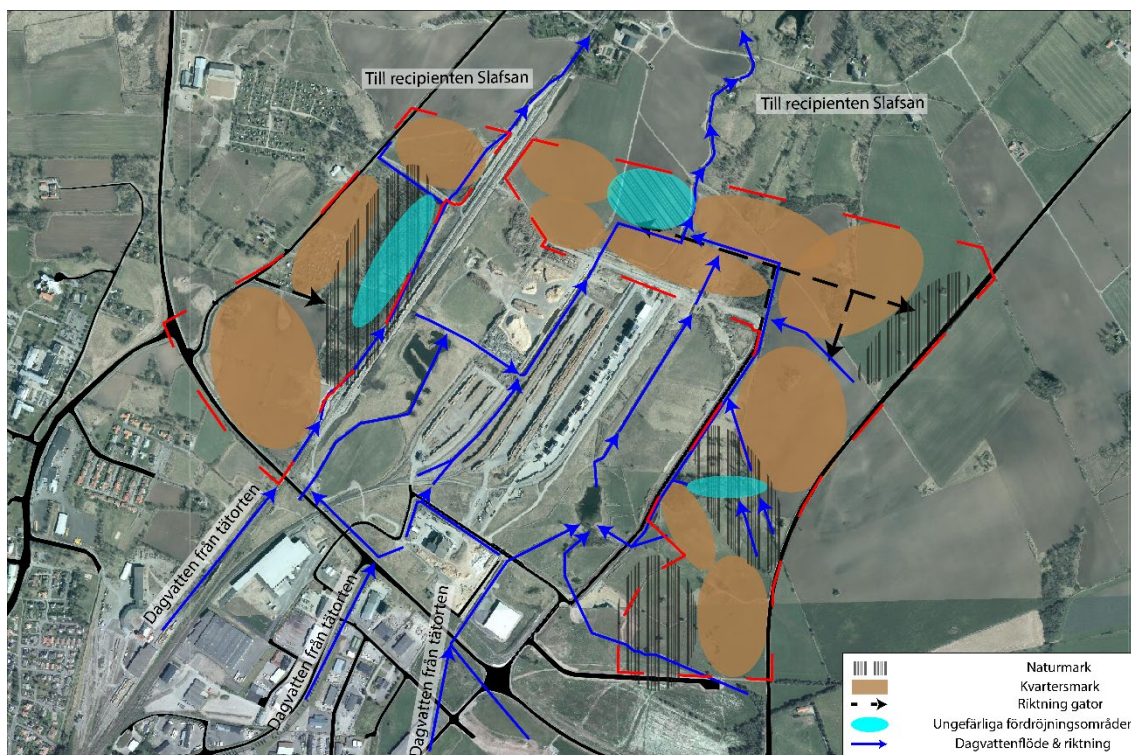

Bild 46 visar en ungefärlig möjlig hantering av dagvatten samt planprogrammets ungefärliga intentioner. Programområdet är markerat med röd streckad linje.

Brand- och släckvatten

Eftersom planprogrammet syftar till att möjliggöra för bland annat platskrävande logistiketableringar finns det behov av god tillgång till brandposter och infrastruktur som möjliggör för stora vattenmängder. För att säkerställa behovet bör en rundmatning av vattennätet säkerställas vid detaljplanering. Exakt placering av brandposter och ledningar avgörs i samband med projektering av vatten- och avloppsledning, efter att detaljplan antagits. Sprinkleranläggningar kan bli aktuella för verksamheter inom programområdet. Fördröjningsmagasin för dagvattenhantering bör utformas så att även släckvatten från brandsläckningsarbete eller sprinklers kan hanteras utan negativ påverkan på recipienten.

Markavvattnings- och dikningsföretag

De fem diknings- och markavvattningsföretagen som helt eller delvis omfattas av planprogrammet behöver omprövas eftersom hanteringen av markavvattningen behöver ändras för att genomföra planprogrammets intentioner.

Masshantering

Genomförande av planprogrammet i form av anläggande av allmän plats kommer troligen innebära jordmassor som behöver hanteras. För att detta inte ska medföra onödiga kostnader bör massorna hanteras inom programområdet och på så sätt uppnå massbalans i så hög grad som möjligt. Massor som inte kan återanvändas direkt i exempelvis utbyggnad av gator bör placeras inom allmän plats med användning natur där så är möjligt utan påverkan på skyddade områden, skyddade arter eller fornlämningar.

Avfall

Ägarna till fastigheterna som kan bildas inom programområdet ansvarar själva för hanteringen av avfall och får därmed själva välja företag för avfallshantering.

3.7 Hälsa & säkerhet

Ställningstaganden

- Ytor för hantering av skyfall bör avsättas inom allmän plats där så är lämpligt.
- Vissa gators höjd ska om nödvändigt regleras så att de inte översvämmas och så att gatorna kan användas av räddningstjänstens fordon.
- Lägsta tillåtna golvnivå ska om nödvändigt regleras så att byggnader inte översvämmas vid skyfall.
- Naturliga lågpunkter bör i första hand planläggas som allmän plats och i andra hand undantas från möjlighet att uppföra byggnad.
- Risker kopplade till transportleder för farligt gods ska utredas vid detaljplanering i anslutning till transportlederna.
- För att undvika att riktvärden för buller och vibrationer överskrids vid bostäder ska bullerskyddande åtgärder säkerställas i detaljplan antingen genom reglering av byggnader inom kvartersmark eller uppförande av skydd inom allmän plats.
- Kvartersmark väster om Västra stambanan bör planläggas för depåverksamhet.
- En gatuanslutning till riksväg 46 för räddningstjänsten bör möjliggöras för att säkerställa god tillgänglighet även vid nödsituationer.
- Ny bedömning av stabilitet utifrån planerad markanvändning ska göras vid detaljplaneläggning.

Geoteknik

Enligt den geotekniska utredning som genomförts kan grundläggning av byggnader ske på frostskyddad nivå med sulor, alternativt förstystvad bottenplatta, på naturligt lagrad friktionsjord eller väl packad fyllning (sedan allt organiskt material borttagits). Eventuellt kan även löst lagrad silt och lera behöva skiftas ur innan grundläggning. Då jorden inom området delvis är mycket tjällyftande ska vägar och gator dimensioneras för materialtyp 5A och tjälfarlighetsklass 4. Sättningsproblematik bedöms ej föreligga för enklare byggnation såvida all organisk jord utschaktas innan grundläggning. Tyngre byggnation där exempelvis större punktlaster förekommer bör detaljstuderas.

Schaktning i friktionsjord kan över grundvattenytan ske med slänt i lutning 1:1,5. Schakter på mindre yta, t ex för plintar och ledningar kan troligtvis ske med brantare schaktlutning. Då jorden inom området innehåller finkornigt material finns svårigheter vid schaktning och återfyllning under grundvattenytan. Jorden kan vid vattenmättad uppvisa flytjordsegenskaper. Schaktning under grundvattennivån ska om möjligt undvikas. Vid terrassering av området kommer viss massomflyttning att krävas för att erhålla jämna tomter. Bedömningen är att huvuddelen av jorden inom området kan användas för detta ändamål, dock inte jord med organiskt innehåll. Vid detaljplaneläggning kommer en ny bedömning angående stabilitet genomföras utifrån då framarbetat förslag. Eftersom jordlagren är fasta och det finns ett ringa jorddjup bedöms det inte föreligga risk för geoteknisk problematik för angränsande områden.

Översvämningsrisk

Genomförd dagvattenutredning visar att stora mängder vatten behöver hanteras vid skyfall så som 100 års regn inklusive klimatfaktor. I dessa beräkningar har även dagvatten som idag avvattnar befintliga områden inkluderats. För att hantera dessa mängder dagvatten vid ett skyfall krävs att ytor inom allmän plats utformas så att de kan översvämmas. Det innebär att vissa gator, gång- och cykelvägar samt naturmark kan komma att översvämmas. Vissa gators höjd ska om nödvändigt regleras så att de inte översvämmas och på så sätt säkerställs att räddningstjänstens fordon kan nyttja dem. Vatten från skyfall kan även behöva hanteras inom viss kvartersmark. En reglering av lägsta färdiga golvnivå kan krävas inom vissa områden för att säkerställa att skador på byggnader och risk för människors hälsa och säkerhet kan undvikas. På grund av planprogrammets detaljeringsgrad är det i detta skede omöjligt att exakt beräkna vid vilken golvnivå som översvämnings av byggnad undviks.

Buller

En bullerutredning som utgått från värsta tänkbara bullerscenarier vad gäller tågrörelser inom området, verksamhetsbuller och godstrafik på gator har tagits fram för att undersöka ifall det finns risk för att riktvärden för buller vid närmaste bostäder överskrids. Utredningen har utgått från ett troligt scenario av genomförande av planprogrammet vad gäller placering av verksamheter, spår och gator, därav har inte buller från västra stambanan inkluderats.

Det framgår av utredningen att riktvärden för ekvivalenta och maximala ljudnivåer riskerar att överskridas vid vissa bostäder norr, väster och sydväst om programområdet. För att säkerställa att riktvärden för buller inte riskerar att överskridas föreslås att skyddsåtgärder genomförs. Skyddsåtgärderna kan vid vissa platser bestå av byggnader och på andra platser krävs att bullerskydd uppförs.

Vid detaljplaneläggning inom programområdet kan det komma att krävas en detaljerad studie av bullerpåverkan för att avgöra ifall åtgärd krävs, var den ska placeras och med vilken höjd. Av genomförd utredning framgår också att verksamheterna behöver beakta risken för utbredning av buller genom att planera sina verksamheter och dess bullerkällor så att de riktas bort från bostäder och minimerar risken för att riktvärden överskrids, se utredningens kapitel 8 för utförlig beskrivning.

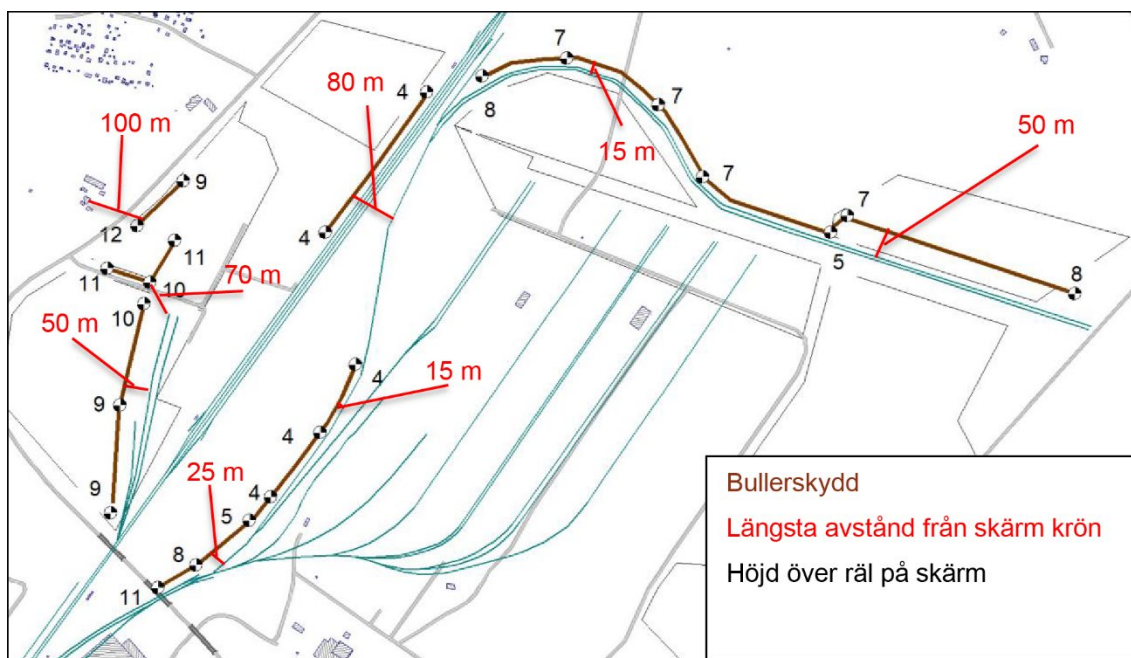
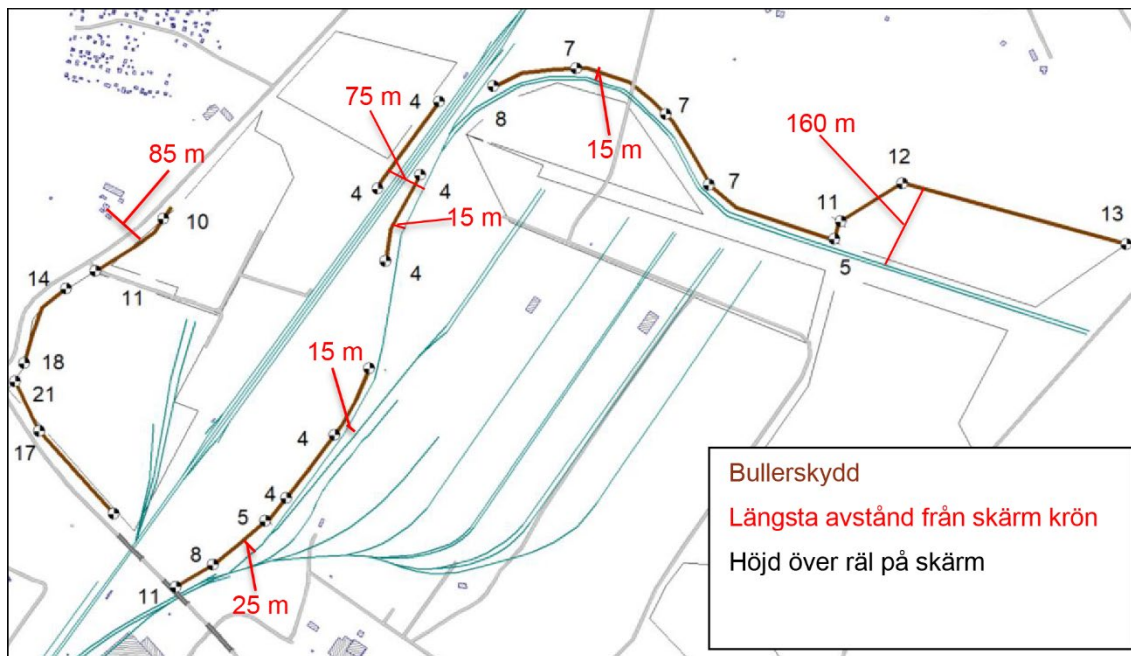

Bild 47-48 visar förslag på bullerskyddande åtgärder med meter över räl skyddsåtgärderna och högsta avstånd från räl till skyddets högsta punkt. Åtgärdsförslagen kan kombineras.

Vibrationer

Vibrationer bedöms främst uppstå i samband med tunga transporter till och från framtida etableringar på gator inom området och omkringliggande vägar. Det kan dock även förekomma vibrationer från verksamheter. På grund av planprogrammets placering i förhållande till resterande tätort bedöms det inte medföra störande vibrationer för bostadsområden. Det finns dock enstaka bostäder främst väster och norr om programområdet som potentiellt skulle kunna påverkas av vibrationer från verksamheter inom programområdet. För att undvika att dessa bostäder utsätts för vibrationer som riskerar att överstiga riktvärden ska skydd uppföras mellan verksamheten och bostäderna.

Farligt gods

I framtida planläggning ska risker kopplade till transport av farligt gods på Västra stambanan, länsväg 184 och riksväg 46 utredas. Utredningarnas resultat kommer ligga till grund för reglering av bestämmelser om skydd mot störningar och byggnaders avstånd till vägarna och Västra stambanan så att riskerna blir acceptabla. Ett genomförande av planprogrammets intentioner bedöms kunna medföra ökad andel transporter av farligt gods på gatorna inom området och vägarna kring området. Risker kopplade till transportleder för farligt gods ska utredas vid detaljplanering i anslutning till transportlederna.

Markföroreningar

Eftersom det inte finns registrerade markföroreningar inom planprogramområdet har det, i samråd med Miljösamverkan Östra Skaraborg, bedömts att en markteknisk miljöundersökning inte behöver genomföras. Verksamheter som etableras på platsen som riskerar att medföra utsläpp till marken är antingen anmälningspliktiga och hanteras av Miljösamverkan östra Skaraborg eller ska inneha miljötillstånd enligt miljöbalken från miljöprövningsdelegationen eller Mark- och miljödomstolen.

Det finns ett koloniområde inom programområdet och därmed en risk för att bekämpningsmedel så som DDT använts. Koloniområdet anlades efter beslut av kommunstyrelsen 1981 och eftersom DDT förbjöds i Sverige 1969 bedöms användning vid koloniområdet som mindre troligt.

Lukt & luftföroreningar

Planprogrammet medger inte etableringar som medför betydande luftföroreningar. Ett genomförande av planprogrammet bedöms dock medföra en ökning av framförallt tung trafik men även personbilstrafik. För ytterligare beskrivning hänvisas till kapitel 3.8.

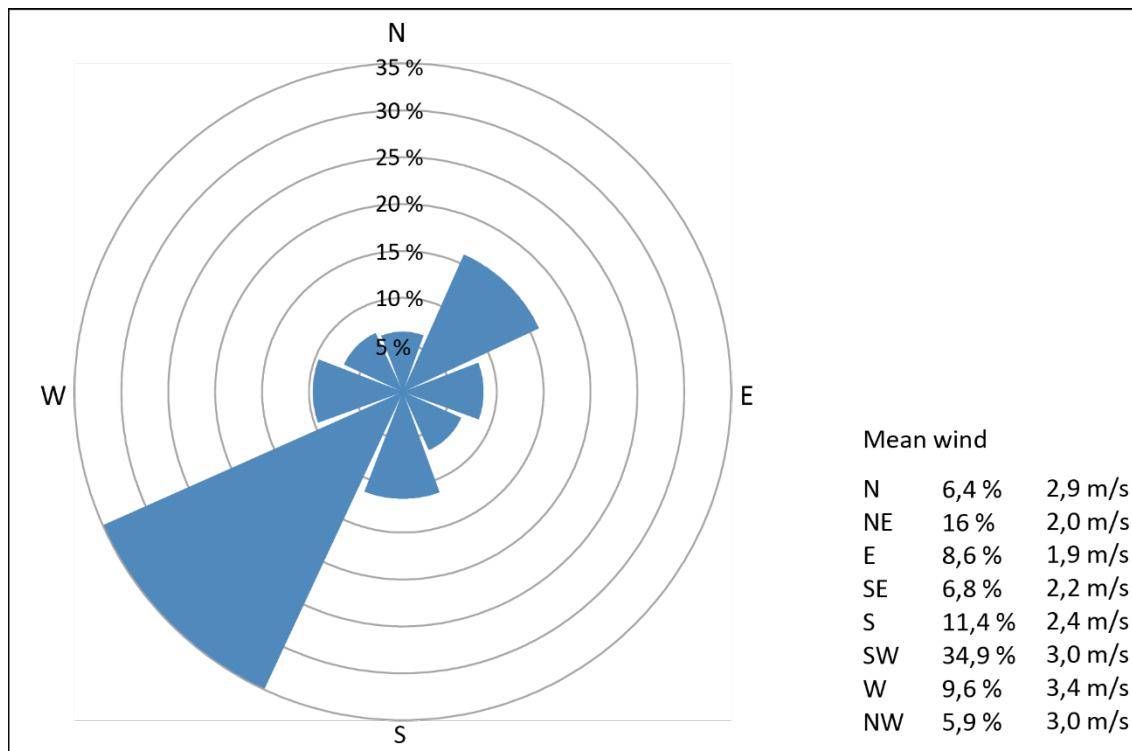

Bild 49 visar vindros med övergripande vindriktningar och hastigheter för Marjarps logistikområde. Det framgår att vinden i huvudsak blåser från sydväst men att det även förekommer vind från nordost och andra väderstreck.

Radon

Hur riktvärde för markradon uppnås är en teknisk egenskapsfråga som hanteras inom boverkets byggregler vilket prövas i bygglovsskedet.

Framkomlighet för utryckningsfordon

I samråd med Samhällsskydd Mellersta Skaraborg har det framkommit att det föreligger behov av ytterligare åtkomstpunkter för räddningstjänstens fordon till Marjarps logistikområde. Vid detaljplaneläggning av planprogrammet föreslås en anslutning till riksväg 46 för räddningstjänstens fordon möjliggöras. Det bedöm vara nödvändigt för att tillgängligheten ska vara stor nog även om befintlig åtkomstpunkt är otillgänglig och för att räddningstjänsten ska kunna utföra arbetet på ett säkert sätt.

3.8 Miljökvalitetsnormer

Luftkvalitet

Risken för överskridande av miljökvalitetsnormerna för luft bedöms generellt som låg i Falköpings kommun. Enligt uppgifter från Luft i Väst från 2019 ligger kväveoxidhalterna för de större vägarna i Falköping under den nedre utvärderingströskeln för miljökvalitetsnormen. En jämförelse mellan mätningar från 2010 respektive 2014 visar att årsmedelvärdet har sänkts från 15 mikrogram NO₂/m³ per år till 11,2 NO₂/m³ per år. Vad gäller partikelhalterna visar mätningar från Luft i Väst att årsmedelhalten, år 2017 för PM 10 och PM 2,5 på Järnvägsgränd i Falköping, ligger under riktlinjerna för både miljökvalitetsnorm och miljömål.

Ett genomförande av planprogrammet bedöms innebära en ökning av framförallt tung trafik men även personbilstrafik. Ökad trafik skulle innebära ökade mängder utsläpp av NO₂ och partiklar. Eftersom riktvärden för luftkvalitet inte överskrids vid de mest trafikerade gator i Falköping bedöms inte heller planprogrammet innebära att de överskrids. Genom att skapa utrymme för gång- och cykelvägar samt kollektivtrafik inom området kan personbilstrafiken till och från området och deras utsläpp minskas.

Närheten till kombiterminalerna och vägarna bedöms vara positivt för luftkvaliteten på en nationell nivå eftersom det innebär mindre utsläpp från transporter jämfört med etablering på andra platser utan järnvägsanslutning.

Ytvattenkvalitet

Marken inom programområdet öster om Västra stambanan avvattnas genom ett dike inom programområdet som fortsätter norrut utanför programområdet vidare till en bäck som mynnar ut i Slafsån. Marken inom programområdet väster om Västra stambanan avvattnas genom ett dike längs järnvägen tills det sammanstrålar med samma bäck som ovan.

Slafsåns ekologiska status bedöms vara måttlig men bedöms uppnå god ekologisk status till år 2039. Den kemiska statusen uppnår inte god kemisk status. Orsakerna till att vattendragets ekologiska status bedömts som måttlig är att det finns hinder för fiskar och andra vattenlevande djur samt att stränder och botten påverkas. Vattendraget är också påverkat av övergödning, främst på grund av den jordbruksmark som finns i vattendragets närhet. Eftersom den ekologiska statusens bedömning beror på vandringshinder samt påverkan på stränder och botten bedöms inte programförslaget innebära någon negativ påverkan så att statusen försämras eller äventyras.

Vattendraget uppnår ej god kemisk status på grund av bromerad difenyleter (PBDE) samt kvicksilver och kvicksilverföreningar. I samtliga av Sveriges undersökta vattendrag överskrids gränsvärdet för PBDE. PBDE:er som innehåller brom är förbjudna att producera och använda. I samtliga av Sveriges undersökta vattendrag överskrids gränsvärdet för kvicksilver och kvicksilverföreningar. I Sverige gäller sedan 2009 förbud mot kvicksilverhaltiga varor med vissa undantag. Källor som har en betydande påverkan på vattendragets status är jordbruket, enskilda avlopp, atmosfärisk deposition, dammar, barriärer och slussar.

Programförslaget bedöms inte påverka Slafsåns kemiska status eftersom dagvattnet från kvartersmarken kommer fördröjas och renas innan det lämnar programområdet. Programförslaget innebär en utveckling av området med möjlighet för logistik- och depåetableringar, dessa verksamheters miljöpåverkan prövas vid etablering av Miljösamverkan Östra Skaraborg. Programförslaget bedöms alltså inte bidra med kvicksilver, kvicksilverföreningar eller bromerade difenyleter och på så sätt försämra eller äventyra Slafsåns kemiska status.

Grundvattenkvalitet

Programområdet omfattas av de två grundvattenförekomsterna ”Falköping – Skövde” och ”Falköping kalksten”. Båda har enligt vatteninformationssystem Sverige god kvantitativ status men endast förekomsten ”Falköping – Skövde” har även god kemisk status.

Grundvattenförekomsten ”Falköping kalksten” uppnår inte god kemisk status på grund av höga halter av bekämpningsmedel som främst kommer från jordbruk. Förekomsten påverkas också av punktkällor av förorenade områden relaterade till textilindustri, kemtvätt och ytbehandlingsindustri. Verksamheter som etableras inom programområdet som innebär utsläpp som kan påverka grundvattnet ska prövas av Miljösamverkan Östra Skaraborg och på så sätt bedöms inte miljökvalitetsnormernas kvalitativa status försämrats eller äventyras.

Programområdet omfattar cirka 110 hektar eller strax över 1 kvadratkilometer vilket motsvarar ungefär mellan 1 procent av förekomsten ”Falköping kalkstens” totala upptagningsområde. Planprogrammets ställningstagande gällande fördröjning och rening av dagvatten bedöms bidra till att motverka sänkning av grundvattennivåerna även om den genomsläppliga ytan minskar.

Med anledning av beskrivningarna ovan bedöms planprogrammet inte medföra att miljökvalitetsnormernas kvantitativa status försämrats eller äventyras.

3.9 Riksintressen

Ett riksintresse är ett statligt utpekade område som från allmän synpunkt behöver värnas och inte får påverkas negativt. Programområdet omfattas av riksintressen för kulturmiljövården, kommunikationer och Natura 2000.

Kulturmiljövården

Kambrosiliumrådet är en kulturhistorisk region kring de västgötska platåbergen vars breda innehåll speglar väsentliga skeden i landets agrara och förindustriella landsbygdshistoria från jordbrukande stenålderskulturer till 1700- och 1800-talets agrara revolution, och där gynnsamma naturgeografiska förhållanden bidragit till en landskapsutveckling av rent kontinentala mått, exempelvis ovanligt stora byar. Detta utgjorde också basen för en medeltida stadsbildning vars fortsatta utveckling präglades av järnvägens tillkomst. Området, som har sin tyngdpunkt på Falbygden, har mycket höga pedagogiska och vetenskapliga värden som genom landskapets öppenhet och speciella topografiska egenskaper tydligt kan avläsas.

Planprogrammet syftar till att möjliggöra en fortsatt utveckling av Marjarps logistikområde med i huvudsak etableringar inom logistik och depåverksamhet. Denna sorts etableringar upptar stora markytor och ställer krav på en höjdsättning som möjliggör dess verksamhet.

För att kunna skapa förutsättningar för fler klimatsmarta godstransporter via tåg och färre via lastbil bedöms det inte finnas andra platser för exploatering i kommunen eller regionen än i närheten av terminalerna i Skaraborg Logistik Center. Ett genomförande av programmets intentioner skulle kunna innebära att delar av mindre känsliga kulturmiljöområden påverkas. Även delar av mycket känsliga kulturmiljöområden samt delar av kulturmiljöområdet vid Friggeråker kyrkby kan påverkas. Vissa kulturhistoriskt värdefulla vägar eller stråk, några siktlinjer, en gårdsmiljö, vissa stengärdesgårdar samt delar av den kulturhistoriska helhetsmiljön kan i viss utsträckning komma att påverkas.

Bild 50 visar möjlig ungefärlig markanvändning enligt planprogrammet samt vilka delar av kulturmiljöområdena som kan påverkas. Programområdet är markerat med röd streckad linje.

K1

Delar av området bör planläggas som kvartersmark men andra delar som allmän plats med användningen natur och gata. Sumpskogen som trädriddå bör bevaras genom planläggning med användningen natur. Troligtvis innebär förslaget att gårdsmiljön med lågt bevarandevärde kommer påverkas negativt.

K2

Delar av området bör planläggas som kvartersmark och vissa delar som allmän plats med användningen natur. Det innebär också påverkan på den kulturhistoriska helhetsmiljön. Delar av vissa siktlinjer påverkas troligen men vid planläggning bör siktlinjer beaktas så att de till viss del kan kvarstå mellan bebyggelsen. Kulturhistoriskt värdefulla vägar påverkas men inom naturmark ska de bevaras. Delar av vägarna norr om programområdet kommer kvarstå. Vid planläggning bör byggnaders placering regleras så att siktlinjer mot kyrkbyn från gator kan bevaras. Byggnaders höjd bör i detta område begränsas för att minska upplevelsen av den från Friggeråker kyrkby och Stora Bäckabo.

K3

De södra delarna av kulturmiljöområdet skulle påverkas av ett genomförande av programmets intentioner. Till största del föreslås det planläggas som kvartersmark och vissa mindre delar som allmän plats med användning gata och natur. Ett genomförande skulle inte påverka den samlade gårdsbebyggelsen kring kyrkan, bytån eller prästgården. Odlingsmarken skulle påverkas men inte den närmast kyrkbyn och Stora Bäckabo som hamnar utanför programområdet och därmed bevaras. Delar av siktlinjerna påverkas men bör beaktas vid planläggning så att de kan bevaras från gator inom programområdet. Byggnaders höjd bör precis som i område K2 begränsas för att minska upplevelsen av den från Friggeråker kyrkby och Stora Bäckabo. På så sätt minskas

påverkan av ett genomförande av programmet. Det kommer fortsatt finnas jordbruksmark mellan logistikområdet och Friggeråker kyrky.

K4

Kulturmiljöområdet föreslås framförallt planläggas som kvartersmark och delvis som allmänplats med användningen naturområde. Det innebär att den agrara landskapsbilden från riksväg 46 påverkas. Genom att föreslå att delar av området längs riksväg 46 planläggs som naturmark och att byggnaders höjd regleras genom höjd över nollplan kan den agrara landskapsbilden från Skövdevägen till viss del bevaras. Stadens koppling till järnvägen blir tydligare samtidigt som den agrara landskapsbilden påverkas negativt.

K5

Delarna av kulturmiljöområdet som omfattas av programområdet föreslås till största del planläggas som allmän plats med användningen natur och endast mindre delar som kvartersmark. Sådan planläggning skulle innebära att huvuddelen stenmurar kan bevaras och att landskapsbild kvarstår.

K6

Kulturmiljöområdet bör vid detaljplaneläggning i sin helhet omfattas av användningen natur på grund av fornlämningarna inom området och kulturmiljövärdet kopplade till dem. Det innebär att värdena inom området inte påverkas.

Ställningstaganden

Som framgår av beskrivningen ovan innebär programförslaget påverkan på flera områden som enligt kulturmiljöutredningen som genomfördes av WSP år 2016 har värden för riksintresset. Ett antal ställningstaganden föreslås vid planläggning för att minska påverkan på riksintresset så att det inte blir påtagligt. Dessa förslag är:

- Att byggnaders höjd bör regleras enligt nollplan för att minska påverkan på stads- och landskapsbilden.
- Att vissa siktlinjer till Friggeråker kyrkby, Stora Bäckabo och ängsmarken norr om programområdet från gator inom området bör bevaras genom att reglera var byggnader kan placeras.
- Att höjden på byggnader inom kvartersmark i programområdets norra delar bör regleras lägre än inom övrigt område så att stads- och landskapsbilden från Friggeråker kyrkbyn och Stora Bäckabo påverkas mindre.
- Att byggnaders placering i norra delen av programområdet bör regleras så att de placeras så långt söderut som möjligt inom kvartersmarken.
- Att fornlämningar som är synliga över mark bör ingå i utformningen av kvartersmarken och på så sätt bevaras.
- Att vissa befintliga gränser som trädridåer bör bevaras genom planläggning av användningen natur.
- Att siktlinjer från vägar och gator mot synliga fornlämningar bör skyddas.

Föreslagna ställningstaganden innebär att placering av byggnader föreslås regleras i förhållande till fastighetsgräns och andra byggnader så att mellanrum skapas. Kvartersmark i de norra delarna av programområdet regleras så att vissa siktlinjer kan bevaras mot Friggeråker kyrkby,

Stora Bäckabo och ängsmarken norr om programområdet från gator inom området. Byggnader inom samma område bör också placeras så sydligt som möjligt. Genom dessa föreslagna regleringar och förhållningssätt bedömer kommunen att riksintresse för kulturmiljövården inte påtagligt påverkas samtidigt som expansion av området möjliggörs.

Vid detaljplaneläggning bör siktlinjer och landskapsbilden studeras, illustreras och beskrivas med utgångspunkt i punkterna ovan.

Kommunikationer

Västra stambanan och Falköpings kombiterminaler och depåer är utpekade som riksintressen för kommunikationer samt riksväg 46 och del av länsväg 184.

Västra Stambanan

Stambanan är av riksintresse eftersom det är en del av utpekat TEN-T stamnät och trafikerats av godstrafik, långväga persontrafik och har stationer som är av riksintresse.

Programförslaget bedöms innebära fler godstransporter via tåg och därmed mer trafik på Västra stambanan men detta utgör inte något hinder för själva stambanan. Planprogrammet bedöms inte innebära någon negativ påverkan på riksintresset som Västra stambanan utgör.

Riksväg 46 och del av länsväg 184

Riksvägen är av riksintresse eftersom den utgör del av funktionellt prioriterat vägnät för godstransporter, långväga personresor och rekommenderad färdväg för farligt gods. Båda vägar är också av riksintresse eftersom de ansluter till Falköpings kombiterminaler och depåer som också utgör riksintresse.

Ett genomförande av planprogrammet bedöms även kunna medföra fler godstransporter via lastbil och på så sätt påverka riksväg 46 och länsväg 184. Det är delvis för att hantera godstransporter som vägarna är av riksintresse och därmed bedöms inte riksintresset påtagligt skadas. En kapacitetsutredning visar att korsningen mellan länsväg 184 och riksväg 46 riskerar att bli överbelastad år 2040 även utan ett genomförande av planprogrammet. Programmet möjliggör för ytterligare en anslutning till riksväg 46.

Falköpings kombiterminaler och depåer

Trafikverket har i en precisering av riksintresseanspråket angett att befintliga och planerade områden för kombiterminaler och depåer ska omfattas av riksintresseanspråket på grund av dess betydelse för riket och regionens transportförsörjning.

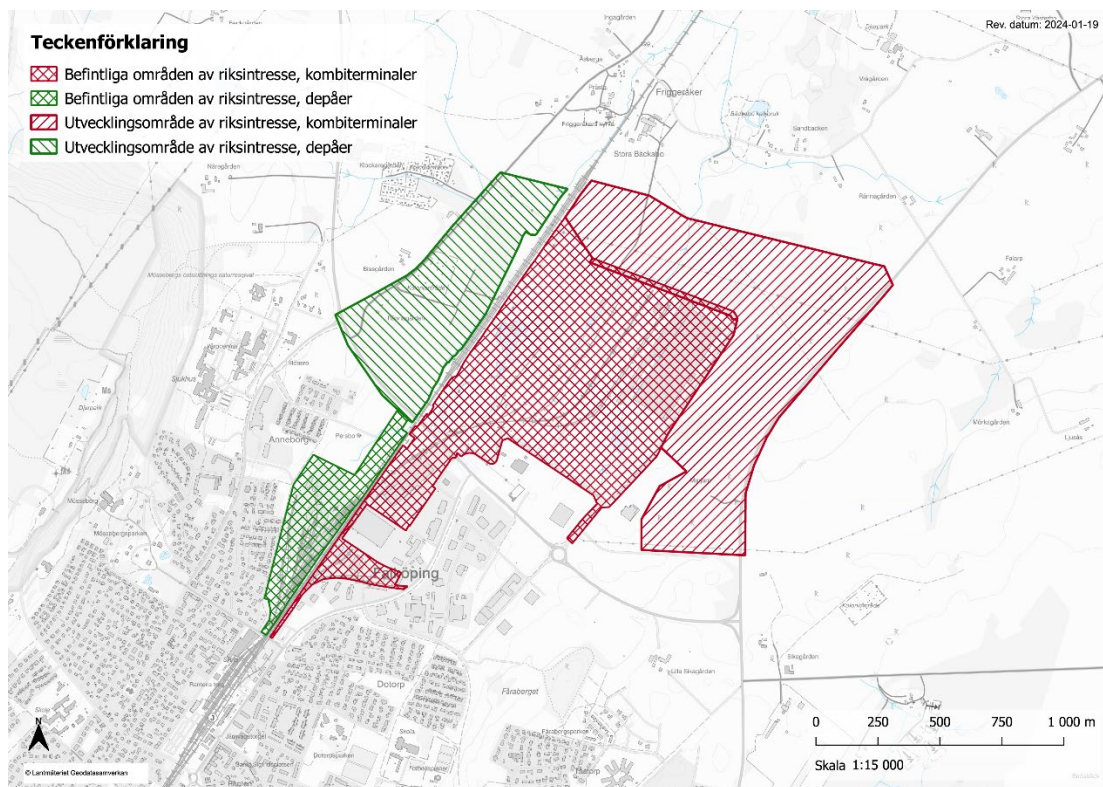

Bild 51 visar befintliga och planerade områden som omfattas av riksintresset för kommunikationer Falköpings kombiterminaler och depåer.

Planprogrammet syftar till att möjliggöra för en utökning och etablering av verksamheter som gynnas av närheten till kombiterminalen samt vägarna. Ett genomförande av planprogrammet möjliggör även för en förlängning av vissa terminaler samt potentiellt fler terminaler. Ett genomförande av planprogrammet skulle innebära en effektivare användning av terminalerna. Sammantaget innebär planprogrammet möjlighet för fler godstransporter via tåg istället för lastbil. Planprogrammet bedöms därmed vara positivt för riksintresset Falköpings kombiterminaler och depåer.

Om planprogrammet inte kan genomföras bedöms det innebära påtagligt negativ påverkan på riksintresset Falköpings kombiterminaler och depåer och att det inte kan tillgodoses.

Avvägning mellan riksintressen

Den negativa påverkan på riksintresset för kulturmiljövården bedöms som nödvändig för att säkerställa den framtida funktionen av riksintresset för Falköpings kombiterminaler och depåer. Det föreligger alltså en konflikt mellan dessa två riksintressen där de behöver avvägas mot varandra för att tydliggöra vilket av dem som ska väga tyngst inom programområdet. Västra Götalandsregionens utredning Logistiska utmaningar och transportlösningar i Skaraborg (WSP 2023) visar att det inte är möjligt med ytterligare intermodal terminal utöver Skaraborg Logistic Center samt att terminalerna är en stark knutpunkt för logistik. Alltså är det vitalt både för näringslivet och för riksintresset att en utveckling är möjlig.

Programområdet och dess närområde är förvisso rikt på fornlämningar och innehar områden som utpekats som känsliga och värdefulla för kulturmiljön. Dessa miljöer är till del redan ianspråktagna av logistikområdet och vissa av kulturmiljövårderna finns inte längre eftersom

gårdar rivits och fornlämningar slutundersökts. Därutöver omfattar riksintresset för kulturmiljövården ett avsevärt större område än programområdet vari värdena för riksintresset för kommunikationer finns. Den påverkan på riksintresse för kulturmiljövården som planprogrammet bedöms innebära påverkar inte hela riksintresset för kulturmiljövården. Motsvarande om planprogrammet inte kan genomföras bedöms riksintresset för kommunikationer Falköpings kombiterminaler och depåer påverkas påtagligt negativt.

I avvägningen mellan riksintresse för kulturmiljövården och riksintresse för kommunikationer Falköpings kombiterminaler och depåer bedömer kommunen därför att riksintresset för kommunikationer inom området för planprogrammet är viktigare.

Natura 2000

Natura 2000-områden är riksintresseområde enligt 4 kap, 1 och 8 §§ i miljöbalken (SFS 1998:808). Enligt 4 kap 8 § miljöbalken får inte en detaljplan antas om den strider mot Natura 2000-reglerna.

Norr om programområdet ligger våtmarken Friggeråker Stora Bäckabo vilken utgör Natura 2000 habitat (SE0540181) samt biotopskyddsområde. Området ligger i lätt kuperad slättbygd med inslag av dungar och har en total areal av 1,2 ha. En mindre bäck rinner från sydost mot nordväst. I och vid bäcken finns blottade kalkhällar. En rännil ansluter till bäcken från sydväst. De naturtyper i området som speciellt måste bevaras är fuktängar med blåtåtel eller starr samt rikkärr. Även kalkgräsmarker finns inom Natura 2000-området. Det långsiktiga målet med Stora Bäckabo är att bevara och utveckla rikkärret och fuktängarna så att rikkärrensarterna kan expandera. Igenväxning, kvävenedfall, försurning, kemiska gifter, gödsling, upplag, schaktning, körskador, trädplantering, dikning, dämning, isolering/ fragmentering utgör sådana faktorer som kan påverka området negativt.

Två diken finns i närheten av Natura 2000-området, det mindre utgör tillflöde och det större passerar området.

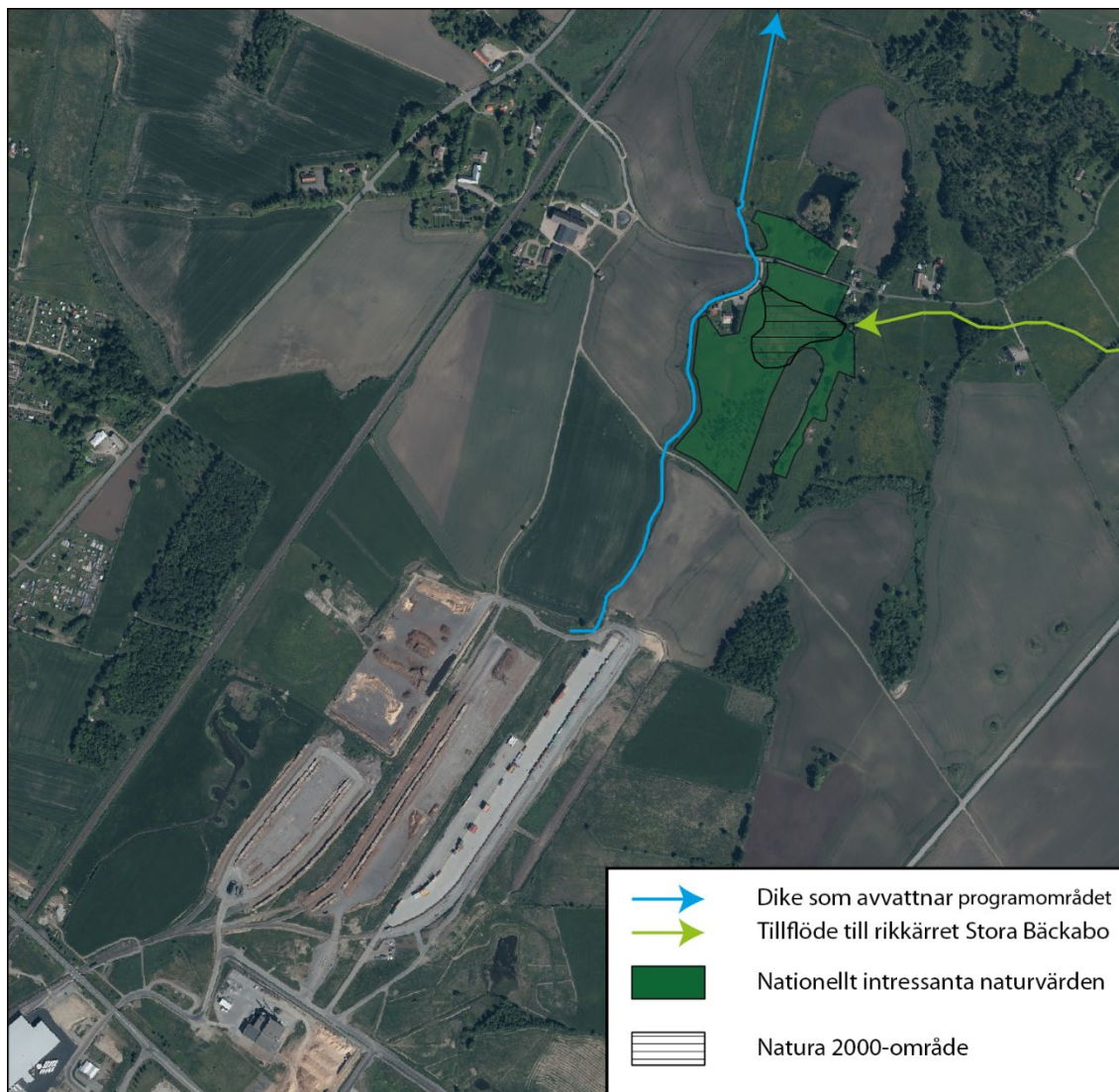

Bild 52 visar Natura 2000-området Stora Bäckabo, dess tillflöde samt det dike som avvattnar programområdets östra del som passerar väster om natura 2000-området.

Det större norrgående diket ska avvattna programområdets östra del och passerar bredvid ett rikkärr vid Stora Bäckabo som är Natura 2000-område. Diket passerar under flera vägtrummor med en diameter mellan 0,8-1,0 m, vilka i sin tur stryker flödet innan diket passerar bredvid Natura 2000-området. Vid passagen förbi rikkärret ligger dikesbotten minst 3 meter under kringliggande marknivå. Diket som avvattnar programområdet bedöms därför inte tillföra vatten till Natura 2000-området.

4. Genomförande

4.1 Organisatoriska frågor

Etappindelning

Programområdet kan detaljplaneläggas i etapper eller i sin helhet, därmed finns ingen tydlig etappindelning beskriven. Vid beslut om vilka delar av planprogrammet som ska planläggas först och i vilken ordning resterande delar ska planläggas bör flera parametrar beaktas. Sådana parametrar, utan inbördes ordning är:

- Behov av mark för försäljning
- Redan färdig infrastruktur
- Investeringar i infrastruktur
- Behov av ytor för dagvattenhantering
- Utredningsbehov

4.2 Fastighetsfrågor

Fastighetskonsekvenser

Programmet innebär inte några fastighetskonsekvenser men ett genomförande av programmet genom detaljplanering kommer innebära att befintliga fastigheter inom Marjarps logistikområde kan utökas och att nya fastigheter bildas. Ett genomförande innebär också att bostadsfastigheten inom programområdet kan bli del av en större fastighet.

Markförvärv

Strategiska markförvärv behöver genomföras innan detaljplaneläggning sker för delar av planprogrammet.

4.2 Ekonomiska konsekvenser

Planprogrammet är inte juridiskt bindande och medför inga ekonomiska konsekvenser men vägledande vid detaljplanering. Ett genomförande av sådana efterföljande detaljplaner bedöms medföra ett antal olika kostnader och utgifter för kommunen. Iordningställande av allmänna platser som gator, gång- och cykelvägar samt naturmark och annan infrastruktur innebär utgifter. Samma allmänna platser ska också skötas vilket medför driftskostnader. Skötseln kan handla om snöröjning av gator eller skötsel av natur så att biologiska värden bevaras och invasiva arter omhändertaras. Kostnader uppstår också vid olika kompensationsåtgärder för påverkan på exempelvis biotopskyddade områden.

5 Undersökning av miljöpåverkan

Om genomförandet av detaljplanen kan antas få en betydande miljöpåverkan ska miljökonsekvenserna redovisas i en särskild miljökonsekvensbeskrivning, i enlighet med Plan- och bygglagen 4 kap. 34 § och Miljöbalken 6 kap. 11-12 §. För att kunna ta ställning till om planen medför en betydande miljöpåverkan görs en så kallad undersökning av miljöpåverkan (se bilaga). Baserat på undersökningen av miljöpåverkan som finns bifogad planhandlingarna, är slutsatsen att ett genomförande av planen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Länsstyrelsen i Västra Götaland framför i sitt yttrande, daterat 2021-01-20, att de delar kommunens bedömning.

Slutsatsen av behovsbedömningen är att planprogrammet bedöms kunna medföra en betydande miljöpåverkan och en miljökonsekvensbeskrivning behöver därmed upprättas. Undersökningen har avgränsats till de frågor som kan innebära en viss miljöpåverkan och dessa frågor belyses i planprogrammet. De frågor som särskilt behandlas i miljökonsekvensbeskrivningen är:

- Påverkan på miljö kvalitetsnormer för grundvatten, ytvatten och luften.
- Påverkan på kulturmiljön inklusive fornlämningar.
- Påverkan på naturmiljön inklusive generella biotopskyddet samt rödlistade och fridlysta arter.

5.1 Miljökonsekvensbeskrivning

Beskrivning av hänsynstaganden och ställningstaganden vad gäller miljö kvalitetsnormer för grundvatten, ytvatten och luften beskrivs under kapitel 3.8. Hänsynstaganden och ställningstaganden vad gäller kulturmiljön beskrivs under kapitel 3.9 och hänsynstagande samt ställningstaganden för naturmiljön beskrivs under kapitel 3.3 samt 3.9. I tillhörande miljökonsekvensbeskrivning framgår resonemang kring programmets konsekvenser och påverkan samt slutsatsen att planprogrammet inte bedöms innebära betydande miljöpåverkan.

5.2 Nollalternativ

Ett nollalternativ innebär att planprogrammet inte genomförs och därmed att detta område inte exploateras för logistikändamål. Det skulle innebära att den nuvarande användningen av marken för jord- och skogsbruk fortskrider. Det medför fortsatt matproduktion men även eventuella föroreningar och utsläpp kopplade till brukningen av marken. Ett nollalternativ bedöms också innebära att all påverkan på kulturmiljö uteblir men även att riksintresse för kommunikationer Falköpings kombiterminaler och depåer inte tillgodoses.

Om planprogrammets intentioner inte genomförs är det rimligt att anta att annan mark ianspråk tas för samma ändamål och därmed skulle också närheten till Falköpings kombiterminaler, riksväg 46 samt länsväg 184 gå förlorad samt att riksintresse för kommunikationer Falköpings kombiterminaler och depåer skulle påverkas negativt eftersom området inte kommer kunna möta framtidens krav på effektiva, hållbara logistiklösningar. Exploatering av annan plats skulle innebära att eventuella värden på den platsen påverkas. Utredningen Logistiska utmaningar och transportlösningar i Skaraborg som Västra Götalandsregionen tagit fram visar att godsunderlaget i ett omland runt kombiterminal i Skaraborg inte är så stort, att det motiverar fler områden för logistik i Skaraborg. Ett

nollalternativ skulle också innebära att vissa befintliga terminaler inte skulle kunna förlängas och möjliggöra för längre godståg. Det skulle också innebära fler godstransporter via lastbil istället för tåg och som följd större utsläpp av växthusgaser. Nollalternativet skulle även innebära att Dryport Skaraborg inte kan fortsätta utvecklas som regional kombiterminal och därmed potentiellt negativt påverka näringslivet i regionen.

Beroende på var logistiketableringarna placeras istället skulle avstånd till bostadsområden kunna bli ett problem på ett annat sätt än vid ett genomförande av planprogrammet.

Sammanfattningsvis innebär ett nollalternativ att påverkan inom området uteblir, att annan mark exploateras med sämre kopplingar till västra stambanan, Jönköpingsbanan och Göteborgs hamn. Det innebär också att funktionaliteten av riksintresset för kommunikationer Falköpings kombiterminaler och depåer inte säkerställs samt större utsläpp av växthusgaser vid godstransporter samt uteblivna fördelar för regionens näringsliv. Statliga, regionala och kommunala investeringar i området kan då inte nyttjas fullt ut och blir därmed delvis bortkastade.

6. Framtidsvision 2050

I detta kapitel beskrivs möjliga inriktningar för ytterligare utveckling av logistikområdet utöver planprogrammets omfattning. Alternativerna som beskrivs nedan kan användas som underlag för framtida översiktlig planering.

Bild 53 visar alternativen för framtidsvision 2050. Programområdet är markerat med röd streckad linje.

6.1 Utveckling österut

En expansion av området öster om riksväg 46 skulle kunna innebära en tydligare koppling till riksvägen för logistikområdet. En gatulänk till programområdet och kombiterminalerna i Dryport Skaraborg skulle medföra att även etableringar där kan dra nytta av dess närhet och möjlighet till klimatsmarta godstransporter. En utveckling i denna riktning skulle fortsatt innebära en positiv utveckling för hela staden med tanke på betryggande avstånd till närmaste bostadsområde vad gäller buller, vibrationer och lukt.

Jämfört med övriga alternativ bedöms utvecklingspotentialen österut vara större.

6.2 Utveckling norrut

Utveckling av området norrut skulle innebära en fortsatt närhet och tillgång till kombiterminalerna inom Dryport Skaraborg. Troligen skulle nya kopplingar till programområdet för trafik behöva skapas för att bibehålla den närheten. Denna alternativa utveckling skulle också innebära en fortsatt positiv utveckling för hela staden med tanke på avstånd till bostadsområden. Trafikförsörjningen skulle kunna bli problematisk på grund av tillkommande trafik och allteftersom avståndet till befintliga anslutningar till länsväg 184 blir

längre och en lösning som kräver vidare utredning skulle kunna vara en anslutning till riksväg 46. Alternativet bedöms innebära påverkan på kulturmiljön runt Friggeråker kyrkby och ge staden en avlång form med ökade avstånd till centrum och resecentrum.

Jämfört med övriga alternativ bedöms utvecklingspotentialen norrut vara minst.

6.3 Utveckling västerut

En utveckling av området västerut skulle innebära en inneslutning av väg 2841 och fortsatt eller utökad koppling till länsväg 184. En tydligare koppling till kombiterminalerna inom Dryport Skaraborg och möjligheten till fler klimatsmarta transporter skulle troligen kräva någon form av anslutning som korsar Västra stambanan. Denna alternativa utveckling bedöms innebära en möjlig påverkan på närliggande bostadsområden.

Jämfört med en utveckling norrut är detta alternativ att föredra men en utveckling österut är förstahandsalternativet att studera vidare.

§ 28

Dnr 2024/00067

Ändringar av verksamhetsområden gällande vatten, spillvatten och dagvatten

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att godkänna ändring av verksamhetsområden för vatten, spillvatten och dagvatten enligt bilaga 1, Karta över ändringar av verksamhetsområden år 2024.
- 2 Ändringen ska gälla från och med den 15 april 2024.

Sammanfattning

Kommunfullmäktige fattar beslut om verksamhetsområden enligt lag (2006:412) om allmänna vattentjänster. Verksamhetsområden är geografiska områden där fastigheter som ligger inom området är en del av VA-kollektivet och ska vara anslutna till kommunalt VA-nät. Inom verksamhetsområden har kommunen skyldighet att ordna vattentjänster till fastigheterna.

Senaste ändring av verksamhetsområden gjordes 2022. Sedan dess har uppstått behov av mindre justeringar av områdets gränser. Korrigeringen av gränsen görs så att verksamhetsområdets gränser följer fastighetsgränserna eller där fastigheterna uppfyller krav enligt 6 § lag om allmänna vattentjänster.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2024-02-01
- Bilaga 1 – Karta över ändringar av verksamhetsområden år 2024

Justerarnas signaturer			Protokollsutdraget bestyrks
Digital justering			

Ändringar av verksamhetsområden gällande vatten, spillvatten och dagvatten

Förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att godkänna ändring av verksamhetsområden för vatten, spillvatten och dagvatten enligt bilaga 1, Karta över ändringar av verksamhetsområden år 2024.
- 2 Ändringen ska gälla från och med den 15 april 2024.

Sammanfattning

Kommunfullmäktige fattar beslut om verksamhetsområden enligt lag (2006:412) om allmänna vattentjänster. Verksamhetsområden är geografiska områden där fastigheter som ligger inom området är en del av VA-kollektivet och ska vara anslutna till kommunalt VA-nät. Inom verksamhetsområden har kommunen skyldighet att ordna vattentjänster till fastigheterna.

Senaste ändring av verksamhetsområden gjordes 2022. Sedan dess har uppstått behov av mindre justeringar av områdets gränser. Korrigeringen av gränsen görs så att verksamhetsområdets gränser följer fastighetsgränserna eller där fastigheterna uppfyller krav enligt 6 § lag om allmänna vattentjänster.

Bakgrund

Verksamhetsområden är geografiska områden per vattentjänst – vatten, spillvatten och dagvatten där kommunen har skyldighet att ordna kommunalt vatten och avlopp och där fastigheterna är tvungna att anslutas till kommunalt VA. Detta regleras enligt lag (600:412) om allmänna vattentjänster. Enligt lagen skall kommunen bestämma verksamhetsområde inom vilket vattentjänster eller vattentjänsterna behöver ordnas och se till att behovet snarast, och så länge behovet finns kvar, tillgodoses i verksamhetsområde genom en allmän VA-anläggning.

Revidering av verksamhetsområden sker enligt behov, oftast en gång per år. Senast revidering av verksamhetsområden gjordes 2022. Sedan dess har upptakts behov av mindre korrigeringar av verksamhetsområdets gränser.

Ändringarna som tas upp till beslut avser mindre korrigeringar av verksamhetsområden så att fastighetsgränsen följs samt utökning med några fastigheter som uppfyller krav enligt § 6 i lagen om allmänna vattentjänster.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningens bedömning är att revideringen behövs för att uppfylla krav enligt lagen om allmänna vattentjänster.

Finansiering och ekonomiska konsekvenser

Föreslagen ändring av verksamhetsområden innebär kostnader som är medräknade i budgetmedel.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2024-02-01
- Bilaga 1 – Karta över ändringar av verksamhetsområden år 2024

Beslutet ska skickas till

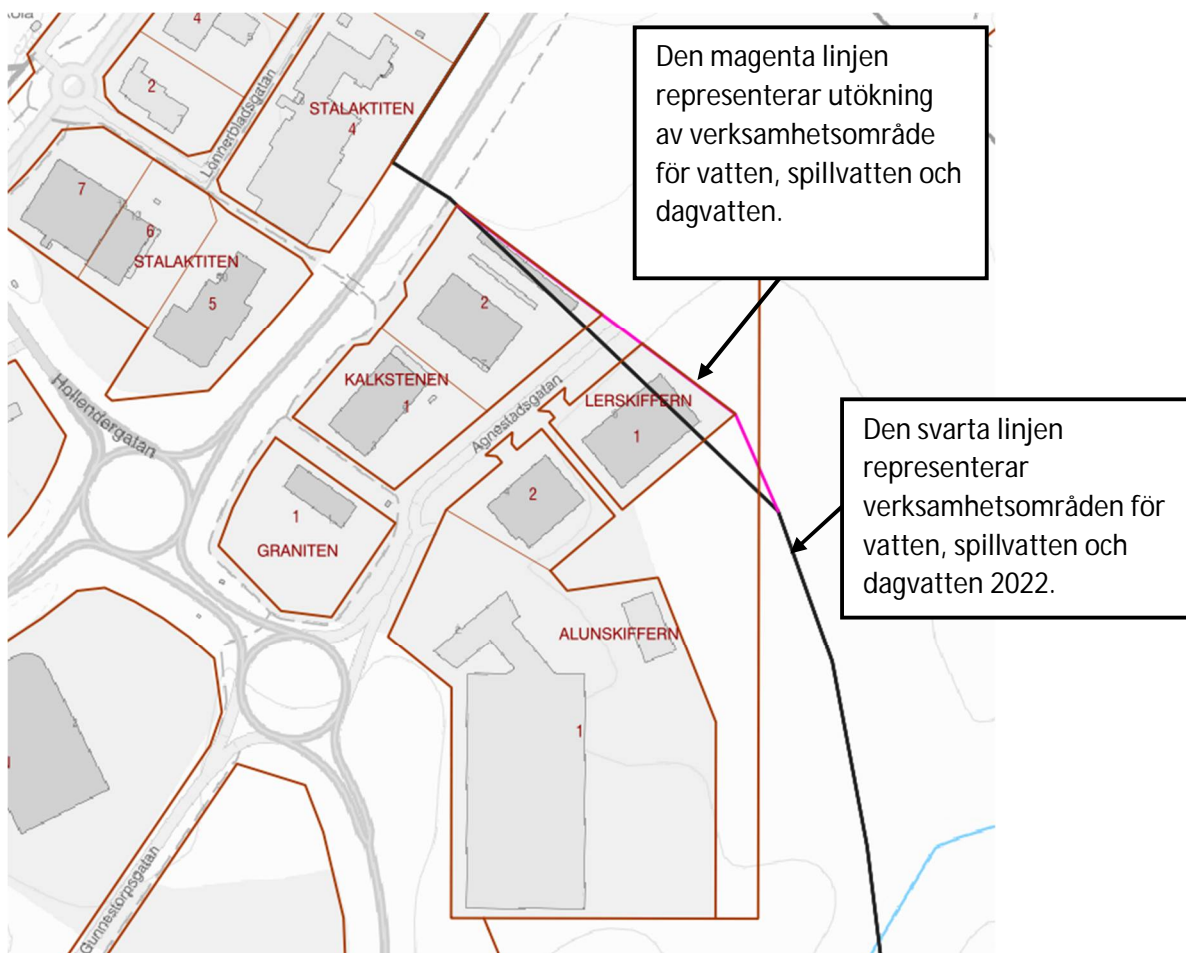
Adela Kapetanovic, VA-chef
Stadsbyggnadsavdelningen

Adela Kapetanovic
VA-chef

Karta över revidering av verksamhetsområdet för dricksvatten, spillvatten och dagvatten i Falköping, Kättilstorp, Borgunda och Broddetorp.

Falköping, Agnestadsgatan

Mindre justering av verksamhetsområden. Gränser på verksamhetsområden följer fastighetsgränser.

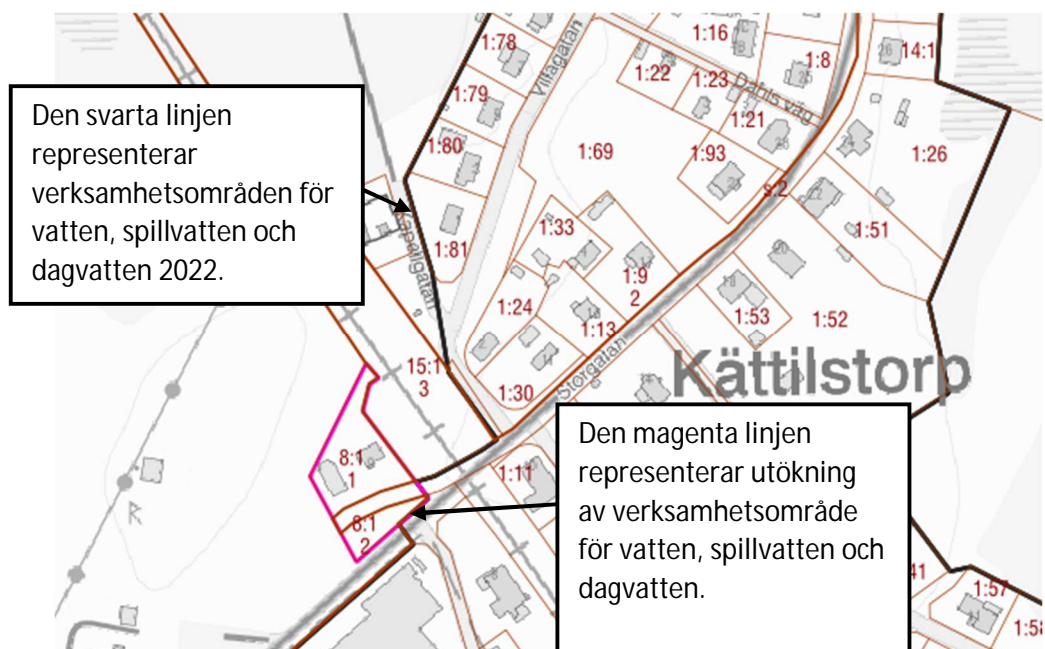

VA-avdelningen | Samhällsbyggnad Kommunledningsförvaltningen

Adela Kapetanovic | 0515-88 52 33 | adela.kapetanovic@falkoping.se
Falköpings kommun, 521 81 Falköping | Besök: Stadshuset, S:t Sigfridsgatan 9 | Växel 0515-88 50 00
kommunen@falkoping.se | www.falkoping.se | Bankgiro 991-2478 | Org nr 212000-1744

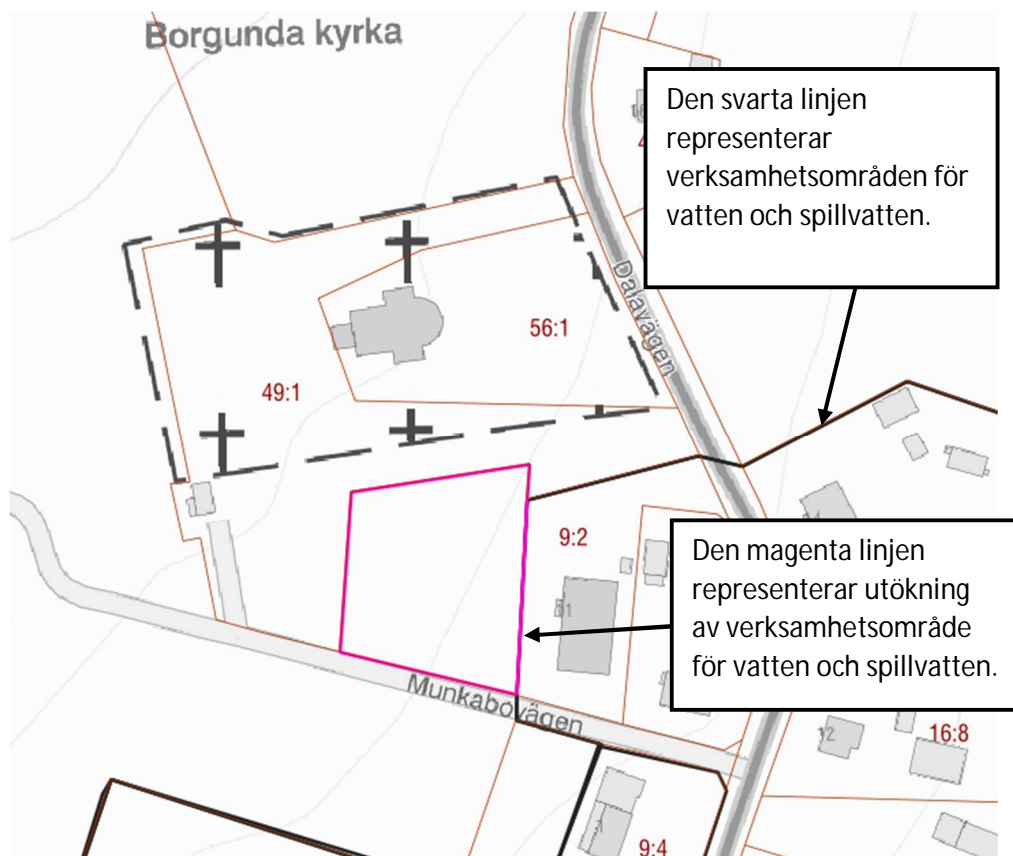
Kättilstorp, Storgatan

Fastigheten Yllestads-Kättilstorp 8:1 är ansluten till kommunalt vatten och avlopp sedan tidigare och betalar för alla tjänster. Gränserna justeras så att verksamhetsområden innefattar fastigheten.

Borgunda, Munkabovägen

Fastigheten Bogunda 9:2 utökade ytan. Gränserna justeras så att hela fastigheten ingår i verksamhetsområde för vatten och spillvatten.

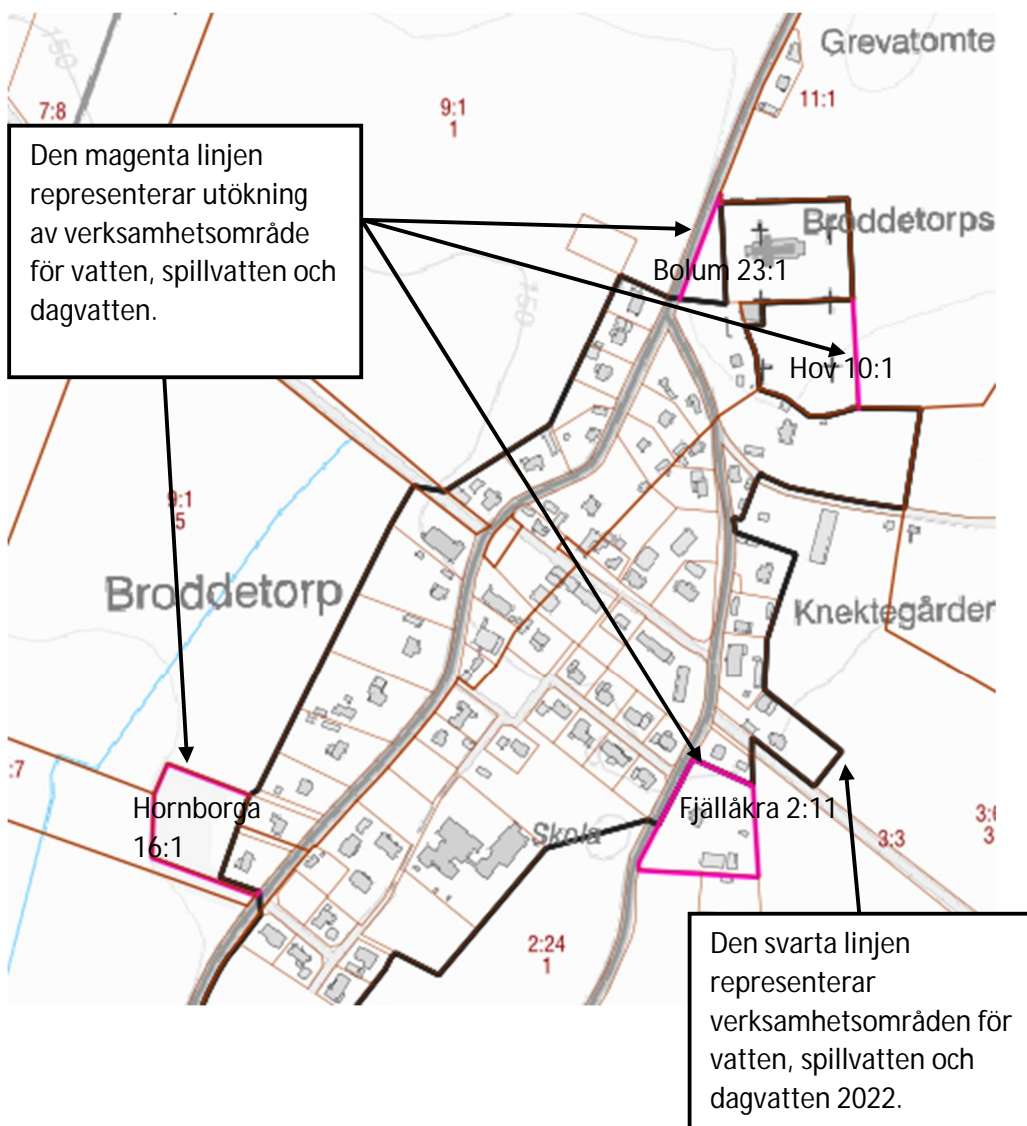

Broddetorp

Hornborga 16:1 beviljades bygglov för småhus. Fastigheten har behov av vattentjänster och regleras in i verksamhetsområden.

Hov 1:10 och Bolum 23:1 – fastigheten har behov av vattentjänster och regleras in i verksamhetsområden.

Fjällåkra 2:11 är ansluten till kommunalt vatten och avlopp sedan tidigare och betalar för alla tjänster. Gränserna justeras så att verksamhetsområden innefattar fastigheten.

§ 29

Dnr 2024/00033

Ändring av taxa för felparkeringsavgifter inom Falköpings kommun

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att anta ändring av taxa för felparkeringsavgifter inom Falköpings kommun.
- 2 Ändringen gäller från och med den 15 april 2024 och ersätter kommunfullmäktiges beslut den 30 november 2015, § 161.

Sammanfattning

Falköpings kommun har kommunal parkeringsövervakning inom hela kommunen. Sedan tidigare finns en taxa för felparkering antagen där varje överträdelse finns angiven med ett belopp. Transportstyrelsen har meddelat föreskrifter som innehåller en kodbeteckning som kan användas för att ange de olika överträdelserna i taxan.

Falköpings kommuns taxa följer inte kodbeteckningen och även om denna är frivillig att följa är förvaltningens bedömning att en ny taxa som följer beteckningen bör beslutas för att öka tydligheten i den beskrivning som lämnas om själva överträdelsen och som meddelas på anmärkningen om felparkering likväl som att förenkla för kommunens parkeringsövervakare. Polismyndigheten har alltid rätt att meddela en anmärkning om felparkering och använder då koderna som finns i föreskrifterna vilket också är en anledning till att kommunens taxa bör anges med samma koder.

De belopp som finns i den befintliga taxan för respektive parkeringsöverträdelse kvarstår dock då de justerades senast kommunen antog en taxa för felparkeringsavgifter (2015). Ett beslut om en ny taxa medför inga kostnader för förvaltningen.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2024-01-11
- Förslag till ändring av taxa för felparkeringsavgifter inom Falköpings kommun
- Taxa för felparkeringsavgifter inom Falköpings kommun, § 161/2015

Justerarnas signaturer			Protokollsutdraget bestyrks
Digital justering			

Ändring av taxa för felparkering inom Falköpings kommun

Förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att anta ändring av taxa för felparkeringsavgifter inom Falköpings kommun.
- 2 Ändringen gäller från och med den 15 april 2024 och ersätter kommunfullmäktiges beslut den 30 november 2015, § 161.

Sammanfattning

Falköpings kommun har kommunal parkeringsövervakning inom hela kommunen. Sedan tidigare finns en taxa för felparkering antagen där varje överträdelse finns angiven med ett belopp. Transportstyrelsen har meddelat föreskrifter som innehåller en kodbeteckning som kan användas för att ange de olika överträdelserna i taxan.

Falköpings kommuns taxa följer inte kodbeteckningen och även om denna är frivillig att följa är förvaltningens bedömning att en ny taxa som följer beteckningen bör beslutas för att öka tydligheten i den beskrivning som lämnas om själva överträdelserna och som meddelas på anmärkningen om felparkering likväl som att förenkla för kommunens parkeringsövervakare. Polismyndigheten har alltid rätt att meddela en anmärkning om felparkering och använder då koderna som finns i föreskrifterna vilket också är en anledning till att kommunens taxa bör anges med samma koder.

De belopp som finns i den befintliga taxan för respektive parkeringsöverträdelse kvarstår dock då de justerades senast kommunen antog en taxa för felparkeringsavgifter (2015). Ett beslut om en ny taxa medför inga kostnader för förvaltningen.

Bakgrund

Polismyndigheten är den myndighet som i grunden har befogenheter att övervaka felparkeringar. Dock finns genom lagen (1987:24) om kommunal parkeringsövervakning m.m. 2 § möjlighet för en kommun att besluta om kommunal parkeringsövervakning inom ett angivet område i föreskriven omfattning. Falköpings kommun har genom beslut kommunal parkerings-

övervakning. Hela kommunen ingår i det område som pekats ut med en omfattning om en heltidstjänst. Inriktningen är att felparkering som innebär försämrade trafiksäkerhet prioriteras i första hand och tidsreglerad parkering i andra hand varpå övriga felparkeringar övervakas i mån av resurser. Även om en kommun har beslutat om kommunal parkeringsövervakning har Polismyndigheten alltid rätt att övervaka parkeringsöverträdelser.

Enligt lagen (1976:206) om felparkeringsavgift 3 § får regeringen ange det högsta och det lägsta belopp som felparkeringsavgifter får fastställas till. Beloppen får därvid varieras med hänsyn till skilda slag av parkeringsöverträdelser. I förordning (1976:1128) om felparkeringsavgift är det lägsta beloppet fastställt till 75 kronor och det högsta till 1 300 kronor. Enligt förordning (1976:1128) om felparkeringsavgift 2 a § får en kommun inom denna variation fastställa det belopp som ska gälla vid olika slag av parkeringsöverträdelser.

I Transportstyrelsens föreskrifter TSFS 2012:115 om meddelande av parkeringsanmärkning m. m. anges koder för olika slag av parkeringsöverträdelser. När en anmärkning om felparkering meddelas ska information om vilket slag av parkeringsöverträdelser som anmärkningen avser anges i klartext eller enligt koderna i beteckningen som anges i föreskriftens bilaga. Polismyndigheten använder koderna i föreskrifterna men Falköpings kommun har fastställt en taxa för felparkeringsavgifter med en kodbeteckning som inte följer Transportstyrelsens föreskrifter.

Förvaltningen föreslår därför att en ny taxa för felparkeringsavgifter antas, som följer den kodbeteckning som finns angiven i Transportstyrelsens föreskrifter. De belopp som finns angivna i den tidigare taxan föreslås lämnas oförändrade.

Förvaltningens bedömning

En kommun kan anta en taxa för felparkeringsavgift som anger de belopp som gäller vid olika parkeringsöverträdelser inom det område för vilket kommunen har beslutat om kommunal parkeringsövervakning. Kommunen kan i taxan välja att använda den kodbeteckning som finns i Transportstyrelsens föreskrifter eller ange en egen beskrivning av de olika parkeringsöverträdelserna som respektive belopp gäller för. Falköpings kommun har i sin nuvarande taxa inte använt den kodbeteckning som finns i Transportstyrelsens föreskrifter medan Polismyndigheten när de meddelar en anmärkning om felparkering använder kodbeteckningen.

Förvaltningens bedömning är därför att ett beslut om ny taxa för felparkeringsavgifter som följer den kodbeteckning som finns i Transportstyrelsens föreskrifter bör tas för en konsekvent och transparent angivelse av parkeringsöverträdelserna när en anmärkning om felparkering meddelas inom Falköpings kommun, vare sig den meddelas av kommunens parkeringsövervakare eller av Polismyndigheten. Det blir samtidigt tydligare för den som får en anmärkning om felparkering när angivelserna om parkeringsöverträdelserna anges på samma sätt och om de följer vad som anges i de föreskrifter som Transportstyrelsen meddelat. För parkeringsövervakaren blir det också enklare med ett enhetligt system för hur överträdelserna anges.

Dock är förvaltningen av den meningen att beloppen som finns i den tidigare taxan ska kvarstå då de justerades senast kommunen beslutade om en ny taxa (2015).

Finansiering och ekonomiska konsekvenser

Förvaltningens förslag till beslut leder inte till några direkta ekonomiska konsekvenser för nämnden, varför beslut om finansiering inte behöver tas.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2024-01-11
- Förslag till ändring av taxa för felparkeringsavgifter inom Falköpings kommun
- Taxa för felparkeringsavgifter inom Falköpings kommun, § 161/2015

Beslutet ska skickas till

Gatuchef, park- och gatuavdelningen

Trafik-/parkeringsövervakare, park- och gatuavdelningen

Trafikingenjör, park- och gatuavdelningen

Thérese Broman

Trafikingenjör

Taxa för felparkeringsavgifter inom Falköping kommun

KOMMUNAL FÖRFATTNINGSSAMLING

Typ av dokument	Taxa
Beslutsinstans	Kommunfullmäktige
Fastställd	"Skriv t.ex. 2021-01-01, § 10"
Ersätter dokument	Ersätter Taxa för felparkeringsavgifter inom Falköping kommun antagen i kommunfullmäktige den 30 november 2015 § 161
Diarienummer	KS 2024/33
Giltighetstid	Gäller fr. o. m. den 1 maj 2024 och tills vidare
Dokumentet gäller för	Falköping kommun
Dokumentansvarig	Gatuchef
Tidpunkt för aktualitetsprövning	Vid behov

Innehåll

Inledande bestämmelser	2
Felparkeringsavgifter	2
§ 1 Överträdelse av bestämmelser i trafikförordningen (1998:1276)	2
§ 2 Överträdelse av särskilda trafikregler i lokala trafikföreskrifter eller i föreskrifter enligt 10 kap. 14 § trafikförordningen (1998:1276).....	3
Taxans ikraftträdande	4

Inledande bestämmelser

Denna författning innehåller Falköpings kommuns taxa för parkeringsanmärkning som meddelats enligt lagen (1976:206) om felparkeringsavgift. Beslut om taxan tas med stöd av förordning (1976:1128) om felparkeringsavgift.

Koder och slag av parkeringsöverträdelse följer Transportstyrelsens föreskrifter TSFS 2012:115 om meddelande av parkeringsanmärkning m. m.

Felparkeringsavgifter

§ 1 Överträdelse av bestämmelser i trafikförordningen (1998:1276)

Stannat eller parkerat fordon

Kod	Belopp kronor
01 på allmän plats inom tätbebyggt område som är terräng (3 kap. 48 §).....	750
02 på gång- eller cykelbana (3 kap. 48 §).....	1 000
03 mot färdriktningen (3 kap. 52 §).....	750
04 på eller inom ett avstånd av 10 m före ett övergångsställe, en cykelpassage eller en cykelöverfart (3 kap. 53 §).....	1 000
05 i en vägkorsning eller inom 10 m från korsande körbanas närmaste ytterkant (3 kap. 53 §).....	1 000
06 i ett körfält eller en körbana för fordon i linjetrafik m.fl. (3 kap. 53 §).....	1 000
07 för annat ändamål än på- eller avstigning på hållplats, ändamålsplats eller laddplats (3 kap. 54 §).....	1 000
08 för annat ändamål än på- eller avstigning på plats avsedd för viss trafikantgrupp eller visst fordonsslag (3 kap. 54 §).....	1 000
09 enligt antecknad överträdelse	1 000

Parkerat fordon

Kod	Belopp kronor
20 med något hjul utanför en uppställningsplats eller annan markering (3 kap. 49 §).....	500
21 längre tid än 24 timmar i följd på vardagar, utom vardag före sön- och helgdag (3 kap. 49 a §).....	500
22 utan att giltig parkeringsbiljett eller motsvarande är synlig och läsbar (3 kap. 49 a §).....	500
23 utan att tiden på parkeringsskiva eller motsvarande har ställts in enligt 3 kap. 49 a § eller utan att angivelsen är synlig och läsbar (3 kap. 49 a §).....	500
24 framför infart till fastighet eller så att fordonstrafik till eller från fastigheten väsentligen försvåras (3 kap. 55 §).....	750
25 på en huvudled (3 kap. 55 §).....	750
26 på en gågata eller i ett gångfartsområde (8 kap. 1 §).....	750
27 enligt antecknad överträdelse.....	750

§ 2 Överträdelse av särskilda trafikregler i lokala trafikföreskrifter eller i föreskrifter enligt 10 kap. 14 § trafikförordningen (1998:1276)**Stannat eller parkerat fordon**

Kod	Belopp kronor
30 inom område där fordon inte får stannas eller parkeras.....	1 000
31 på plats där fordon inte får stannas eller parkeras.....	1 000
33 enligt antecknad överträdelse.....	1 000

Parkerat fordon

Kod	Belopp kronor
34 inom område där fordon inte får parkeras.....	750

35 på plats där fordon inte får parkeras'.....	750
37 på fel sida av vägen enligt bestämmelser om datumparkering.....	750
38 längre än tillåten tid.....	500
39 utan att visa att avgift eller motsvarande är betald.....	500
41 utan att parkeringsskiva eller motsvarande har använts.....	500
42 enligt antecknad överträdelse	500

Taxans ikraftträdande

Denna taxa träder i kraft den 1 maj 2024 då Taxa för felparkeringsavgifter inom Falköping kommun antagen i kommunfullmäktige den 30 november 2015 § 161 ska upphöra att gälla.

KOMMUNAL FÖRFATTNINGSSAMLING

FÖR FALKÖPINGS KOMMUN

KS 2015/462 315

KFS 2015:7

Taxa för felparkeringsavgift inom Falköpings kommun

Antagen av kommunfullmäktige den 30 november 2015, § 161
Gäller från och med 1 januari 2016.

Innehåll

Överträdelse av bestämmelser i trafikförordningen (1998:1276)	1
Stannat eller parkerat fordon	1
Parkerat fordon	2
Överträdelse av lokal trafikföreskrift eller väghållarbeslut enligt trafikförordningen 10:14	3
Stannat eller parkerat fordon	3
Parkerat fordon	3

Punkterna i första kolumnen hänvisar till transportstyrelsens koder för
överträdelse av bestämmelser i trafikordningen.

§ 1

Överträdelse av bestämmelser i trafikförordningen (1998:1276)

(inom parentes anges lagrumshänvisning)

	Stannat eller parkerat fordon	Avgift (kronor)
1	på allmän plats inom tätbebyggt område som är terräng (3 kap. 48 §)	750
2	På gång- eller cykelbana (3 kap. 48 §)	1 000
3	Mot färdriktningen (3 kap. 52 §)	750
4	På eller inom ett avstånd av 10 meter före ett övergångsställe (3 kap. 53 §)	1 000

5	I en vägkorsning eller inom 10 meter från korsande körbanas närmaste ytterkant (3 kap. 53 §)	1 000
6	I ett körfält eller en körbana för fordon i linjetrafik med flera (3 kap. 53 §)	1 000
7	För annat ändamål än på- och avstigning på busshållsplats eller ändamålsplats (3 kap. 54 §)	1 000
	För annat ändamål än på- eller avstigning på ändamålsplats (3 kap. 54 §) (Taxiplats m.fl.)	1 000
	För annat ändamål än på- eller avstigning på laddplats (3 kap. 54 §)	1 000
8	För annat ändamål än på- eller avstigning på plats avsedd för viss trafikantgrupp (3 kap. 54 §) (Parkeringsplats för parkeringstillstånd för rörelsehindrade)	1 000
	För annat ändamål än på- eller avstigning på plats avsedd för viss fordonsslag (3 kap. 54 §) (Parkeringsplats för motorcykel, personbil klass II etc.)	1 000
9	Så att fara uppstår eller trafiken hindras eller störs (3 kap. 47 §)	1 000
	I en korsning med järnväg eller spårväg (3 kap. 47 §)	1 000
	Vägmärken eller trafiksignal skymms (3 kap. 47 §)	1 000
	Ej i vägens längdriktning (3 kap. 52 §)	750
	Ej så långt från körbanans mitt som möjligt (3 kap. 52 §)	750
	På eller inom ett avstånd av 10 meter före en cykelöverfart (3 kap. 53 §)	1 000
	Vägport eller tunnel (3 kap. 53 §)	1 000
	Backkrön eller kurva (3 kap. 53 §)	1 000
	Längs en heldragen linje som anger gräns mellan körfält (3 kap. 53 §)	1 000
	Cykelfält (3 kap. 53 §)	1 000
	Spärrområde (3 kap. 53 §)	1 000
	Cirkulationsplats (3 kap. 53 §)	1 000
Parkerat fordon		
10	Med något hjul utanför en uppställningsplats (3 kap. 49 §)	500
	Längre tid än 24 timmar i följd på vardagar, utom vardag före söndag och helgdag (3 kap. 49a §)	500
	Utan att giltig parkeringsbiljett eller motsvarande är synlig och läsbar (3 kap. 49a §)	500
	Utan att tiden på en parkeringsskiva eller motsvarande ställts in enligt 3 kap. 49a §	500

	Utan att tidsangivelsen på en parkeringsskiva eller motsvarande är synlig och läsbar utifrån (3 kap. 49a §)	500
	Utan att visa att avgift är betald på parkeringsmätare (3 kap. 49a §)	500
11	Framför infart till fastighet eller så att trafik till eller från fastigheten väsentligen försvåras (3 kap. 55 §)	750
12	På huvudled (3 kap. 55 §)	750
13	På en gågata eller inom ett gångfartsområde (8 kap. 1 §)	750
14	Hindrar tillträde eller att fordon kan föras från platsen (3 kap. 49 §)	750
	Inom 30 meter från en plankorsning (3 kap. 55 §)	750
	Bredvid annat fordon eller anordning (3 kap. 55 §)	750
	Mötesplats (3 kap. 55 §)	750

§ 2

Överträdelse av lokal trafikföreskrift eller väghållarbeslut enligt trafikförordningen 10:14

Stannat eller parkerat fordon

30	Inom område där fordon inte får stannas eller parkeras (vändplats, om det är lämpligt)	1 000
31	På plats (sträcka) där fordon inte får stannas eller parkeras	1 000
33	Enligt antecknad överträdelse	1 000

Parkerat fordon

34	Inom område där fordon inte får parkeras (vändplats)	750
35	På plats (sträcka) där fordon inte får parkeras (till exempel ”sopning tisdag kl. 07-16”)	750
37	På fel sida av vägen enligt bestämmelser om datumparkering	750
38	Längre än tillåten tid	500
39	Utan att visa att avgift eller motsvarande är betald	500
41	Utan att giltig parkeringsbiljett eller motsvarande är synlig	500
42	Enligt antecknad överträdelse	500

Denna kommunala författning ersätter författningen 2009:16

§ 30

Dnr 2024/00069

Upphävande av taxa för förvaring av fordon som flyttats

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att upphäva Falköpings kommuns taxa för förvaring av fordon som flyttats, antagen av kommunfullmäktige den 27 oktober 2008, § 145.
- 2 Upphävandet ska gälla från och med den 15 april 2024.

Sammanfattning

Falköpings kommun kan genom sin kommunala parkeringsövervakare också utföra flytt av fordon. När en flytt utförs ställs det flyttade fordonet upp på kommunens uppställningsplatser där fordonet står till det att fordonet hämtas ut av fordonets registrerade ägare eller till det att fordonet säljs eller skrotas. I samband med en flytt av fordon uppstår kostnader av olika slag. För de faktiska kostnaderna som uppstår har kommunen rätt att ta ut en ersättning. En av kostnaderna är för uppställningsplatsen vid förvaring av fordonet.

Sedan tidigare har kommunen beslutat om en taxa för förvaring men genom nu gällande förordning finns i lagtext grunden för de kostnader som kommunen kan ta ut. Genom detta saknas skäl till att ha en beslutad taxa utan i stället bör detta beräknas utifrån hyreskostnad och storleken på förvaringsplatsen per dygn.

Förvaltningens bedömning är därmed att taxan bör upphävas och att en rutin för beräkningsgrunderna vid en förvaring istället tas fram. På så sätt kommer ersättningen bestå av den faktiska kostnaden samtidigt som det går att härleda kostnaderna till verkliga utgiftsposter.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2024-01-29
- Taxa för förvaring av fordon som flyttats, § 145/2008

Justerarnas signaturer			Protokollsutdraget bestyrks
Digital justering			

Upphävande av taxa för förvaring av fordon som flyttats

Förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att upphäva Falköpings kommuns taxa för förvaring av fordon som flyttats, antagen av kommunfullmäktige den 27 oktober 2008, § 145.
- 2 Upphävandet ska gälla från och med den 15 april 2024.

Sammanfattning

Falköpings kommun kan genom sin kommunala parkeringsövervakare också utföra flytt av fordon. När en flytt utförs ställs det flyttade fordonet upp på kommunens uppställningsplatser där fordonet står till det att fordonet hämtas ut av fordonets registrerade ägare eller till det att fordonet säljs eller skrotas. I samband med en flytt av fordon uppstår kostnader av olika slag. För de faktiska kostnaderna som uppstår har kommunen rätt att ta ut en ersättning. En av kostnaderna är för uppställningsplatsen vid förvaring av fordonet.

Sedan tidigare har kommunen beslutat om en taxa för förvaring men genom nu gällande förordning finns i lagtext grunden för de kostnader som kommunen kan ta ut. Genom detta saknas skäl till att ha en beslutad taxa utan istället bör detta beräknas utifrån hyreskostnad och storleken på förvaringsplatsen per dygn.

Förvaltningens bedömning är därmed att taxan bör upphävas och att en rutin för beräkningsgrunderna vid en förvaring istället tas fram. På så sätt kommer ersättningen bestå av den faktiska kostnaden samtidigt som det går att härleda kostnaderna till verkliga utgiftsposter.

Bakgrund

Falköpings kommun har kommunal parkeringsövervakning. Genom lagen (1982:129) om flyttning av fordon i vissa fall kan en kommun som har kommunal parkeringsövervakning också utföra flytt av fordon. I lagen anges också när ett fordon får flyttas. I samband med en flytt måste fordonet som flyttats förvaras på en uppställningsplats under den tid det tar till det att fordonet hämtas av fordonets ägare eller till det att fordonet säljs eller

skrotas. Förutom förvaringen av fordonet och kostnader för att flytta det kan andra kostnader uppstå i samband med att ett fordon flyttas, för vilka den myndighet som flyttar fordonet vill begära ersättning av fordonsägaren.

Sedan tidigare har Falköpings kommun KFS 2009:06 Taxa för förvaring av fordon som flyttats (beslutades 27 oktober 2008). I nu gällande förordning (1982:98) om flyttning av fordon i vissa fall ges av lagtexten grunderna för att ta ut ersättning för kostnader i samband med att ett fordon flyttas. I 13 § regleras särskilt vilka kostnader som myndigheten kan begära ersättning för. Här anges bland annat förvaring av ett fordon som flyttats till en uppställningsplats där fordonet förvaras till det att fordonet hämtas av fordonets ägare eller till det att fordonet säljs eller skrotas. Här anges också att det är för de faktiska kostnaderna som ersättning kan tas ut.

Kommunens parkeringsvakt handlägger hela processen med att flytta ett fordon och tar fram underlag för ersättning enligt de kostnadsposter som finns angivna i förordningens 13 §. Underlaget sammanställs och lämnas till ekonomiavdelningen för faktura till fordonets ägare. Vad gäller flyttandet av fordonet ges beloppet av den faktura som kommunen får av assistansbolaget medan kostnad för förvaring måste den beräknas på något sätt. För detta kan en rutin tas fram för hur kostnaden beräknas så den motsvarar den faktiska kostnaden, i detta fall en kvadratmeterkostnad per dygn. Genom att använda hyran för fastigheten som underlag kan en kvadratmeterkostnad räknas fram varje år som hyran för innevarande år sätts.

Förvaltningens bedömning

Enligt vad som anges i gällande förordning (1982:98) om flyttning av fordon i vissa fall finns inte längre skäl att ta ut ersättning enligt en beslutad taxa då det framgår av lagtexten. Det handlar istället om att ta ut en ersättning för den faktiska kostnaden. För att beräkna den faktiska kostnaden krävs en uträkning som fångar upp källan till kostnaden, så som hyresutgifter. Uppställningsplatserna har en avskild yta varför det ses som lämpligare att bestämma ersättningens storlek utifrån kvadratmeterpris per påbörjat dygn som fordonet står uppställt, baserat på den faktiska hyreskostnaden. Genom detta ges också en beräkningsmodell som är lätt att följa i händelse av att den ifrågasätts. Utifrån detta är förvaltningens bedömning att Falköpings kommun KFS 2009:06 Taxa för förvaring av fordon som flyttats (beslutades 27 oktober 2008) bör upphävas.

Finansiering och ekonomiska konsekvenser

Förvaltningens förslag till beslut leder inte till några direkta ekonomiska konsekvenser för nämnden, varför beslut om finansiering inte behöver tas.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2024-01-29
- Taxa för förvaring av fordon som flyttats, § 145/2008

Beslutet ska skickas till

Gatuchef
Parkeringsövervakare
Trafikingenjör

Thérese Broman
Trafikingenjör

KOMMUNAL FÖRFATTNINGSSAMLING

FÖR FALKÖPINGS KOMMUN

KS 2008/0261 100

KFS 2009:06

Taxa för förvaring av fordon som flyttats

(Antagen av kommunfullmäktige den 27 oktober 2008)
(Gäller från och med den 1 januari 2009)

§ 1

En avgift på 20 kronor per dygn uttages för förvaring av fordon som flyttats enligt § 16 i flyttningsförordningen. Därutöver tillkommer en administrationsavgift på 300 kronor.

Kostnader för bärgning och värderingsman uttages enligt lagen med faktiska kostnader.

§ 2

Kommunfullmäktige delegerar till tekniska nämnden att vid behov ändra beloppen i taxan. Taxan bör över tid följa kostnadsutvecklingen (KPI basmånad augusti 2008). Delegationen avser dock höjning med max 5 procent per år.

Denna kommunal författningssamling ersätter kommunal författningssamling 1994:06.

§ 31

Dnr 2023/01120

**Besvarande av motion från Johanna Johansson (SD)
om att köpa in applikation för att varna om pågående
dödligt våld till förskolor, skolor och fritidshem****Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut**

1 Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige avslår motionen.

Reservation

Jonas Larsson (SD) reserverar sig mot kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut.

Sammanfattning

Sverigedemokraterna har genom Johanna Johansson inkommit med en motion till kommunfullmäktige med förslaget att barn- och utbildningsförvaltningen ska påbörja en upphandling för att köpa in en applikation som ska varna för pågående dödligt våld i förskolor, skolor och fritidshem. Motionen har remitterats till barn- och utbildningsnämnden och nämnden för samhällsskydd mellersta Skaraborg som föreslagit att motionen ska avslås. Mot bakgrund av remissinstansernas yttranden föreslår kommunledningsförvaltningen att kommunfullmäktige avslår motionen.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2024-02-04
- Barn- och utbildningsnämnden § 156/2023
- Nämnden för samhällsskydd mellersta Skaraborg § 33/2023
- Tjänsteutlåtande från samhällsskyddsförvaltningen och barn- och utbildningsförvaltningen, 2023-11-03
- Kommunfullmäktige § 65/2023
- Motionen

Yrkanden

Jonas Larsson (SD) yrkar bifall till motionen.

Beslutsgång

Ordföranden ställer proposition på förvaltningens förslag respektive Jonas Larssons (SD) yrkande och finner att kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar enligt förvaltningens förslag.

Justerarnas signaturer			Protokollsutdraget bestyrks
Digital justering			

Besvarande av motion från Johanna Johansson (SD) om att köpa in en applikation för att varna om pågående dödligt våld till förskolor, skolor och fritidshem

Förslag till beslut

1 Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige avslår motionen.

Sammanfattning

Sverigedemokraterna har genom Johanna Johansson inkommit med en motion till kommunfullmäktige med förslaget att barn- och utbildningsförvaltningen ska påbörja en upphandling för att köpa in en applikation som ska varna för pågående dödligt våld i förskolor, skolor och fritidshem. Motionen har remitterats till barn- och utbildningsnämnden och nämnden för samhällsskydd mellersta Skaraborg som föreslagit att motionen ska avslås. Mot bakgrund av remissinstansernas yttranden föreslår kommunledningsförvaltningen att kommunfullmäktige avslår motionen.

Bakgrund

Sverigedemokraterna har genom Johanna Johansson inkommit med en motion till kommunfullmäktige med förslaget att barn- och utbildningsförvaltningen ska påbörja en upphandling för att köpa in en applikation som ska varna för pågående dödligt våld i förskolor, skolor och fritidshem. I motionen beskrivs att det finns appar som kan installeras som kan hjälpa lärare, elever och annan personal att sätta sig i säkerhet i händelse av till exempel en skolskjutning.

Motionen har remitterats till barn- och utbildningsnämnden och nämnden för samhällsskydd mellersta Skaraborg som har samberett ärendet.

Nämnden för samhällsskydd mellersta Skaraborg behandlade ärendet den 7 december 2023, § 33 och barn- och utbildningsnämnden den 19 december 2023, § 156. Nämnderna föreslår att kommunfullmäktige ska avslå motionen.

Nämnden för samhällsskydd mellersta Skaraborg och barn- och utbildningsnämnden framför att det förbyggande arbetet mot pågående dödligt våld är en mycket viktig fråga men att en applikation inte kommer ha

den önskade effekt som motionären avser och att det nuvarande förebyggande arbetet med god kännedom om rutiner och handlingsplaner är viktigare att prioritera i nuläget.

Barn- och utbildningsförvaltningen har tillsammans med samhällsskydd mellersta Skaraborg informerat och arbetat för att ge skolor och förskolor kunskap och beredskap för att hantera en situation med pågående dödligt våld.

Barn- och utbildningsförvaltningen har vid ett flertal tillfällen ordnat föreläsningar för all personal inom förvaltningen genom att bjuda in en expert med bakgrund från polisen och Center mot våldsbevakande extremism. Förvaltningen har köpt in en e-licens som ger tillgång till en utbildningsplattform för personalen. Plattformen används för att ge personalen kunskap och för att träna sig i olika scenarion. Den ger även ny personal grundläggande kunskap i ämnet.

Samhällsskydd mellersta Skaraborg har även tagit fram en rutin för samtliga skolor och förskolor för att stödja arbetet med att ta fram en handlingsplan i händelse av pågående dödligt våld.

Förvaltningens bedömning

Mot bakgrund av remissinstansernas yttranden föreslår kommunledningsförvaltningen att kommunfullmäktige avslår motionen.

Finansiering och ekonomiska konsekvenser

Förvaltningens förslag till beslut leder inte till några direkta ekonomiska konsekvenser för nämnden, varför beslut om finansiering inte behöver tas.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2024-02-04
- Barn- och utbildningsnämnden § 156/2023
- Nämnden för samhällsskydd mellersta Skaraborg § 33/2023
- Tjänsteutlåtande från samhällsskyddsförvaltningen och barn- och utbildningsförvaltningen, 2023-11-03
- Kommunfullmäktige § 65/2023
- Motionen

Beslutet ska skickas till

Motionären
Barn- och utbildningsnämnden
Nämnden för samhällsskydd mellersta Skaraborg

Linda Karelid
Kanslichef

§ 156

Dnr 2023/01089

Motion från Johanna Johansson (SD) om att köpa in applikation för att varna om pågående dödligt våld till förskolor, skolor och fritidshem**Barn- och utbildningsnämndens beslut**

- 1 Barn- och utbildningsnämnden beslutar att föreslå kommunstyrelsen att avslå Johanna Johanssons (SD) motion om att köpa in en applikation för att varna personal om pågående dödligt våld.

Reservation

Samtliga tjänstgörande ledamöter från Sverigedemokraterna; Albin Gilbertsson (SD) och Christer Carlsson (SD) reserverar sig mot beslutet till förmån för Albin Gilbertssons (SD) yrkande.

Sammanfattning

Sverigedemokraterna har genom Johanna Johansson (SD) inkommit med en motion om att köpa in en applikation för att varna om pågående dödligt våld till förskolor, skolor och fritidshem. Barn- och utbildningsförvaltningen anser att det förbyggande arbetet mot PDV (pågående dödligt våld) är en mycket viktig fråga men att en applikation inte kommer ha den önskade effekt som motionären avser. Förvaltningen anser att vårt nuvarande förebyggande arbete med god kännedom om rutiner och handlingsplaner är viktigare att prioritera i nuläget. Ärendet är samberett av Samhällsskydd Mellersta Skaraborg och barn- och utbildningsförvaltningen.

Beslutsunderlag

- Arbetsutskottet § 81/2023
- Tjänsteutlåtande från barn- och utbildningsförvaltningen, 2023-11-02

Yrkanden

Albin Gilbertsson (SD) yrkar bifall till motionen.

Beslutsgång

Ordföranden ställer proposition på arbetsutskottets förslag respektive Albin Gilbertssons (SD) yrkande och finner att barn- och utbildningsnämnden har beslutat enligt arbetsutskottets förslag.

Paragrafen skickas till

Kommunstyrelsen

Justerarnas signaturer Digital justering			Protokollsutdraget bestyrks
---	--	--	-----------------------------

Nämnden för samhällsskydd mellersta Skaraborg

§ 33

Dnr 2023/00046

Svar på remiss från kommunstyrelsen i Falköping om motion från Johanna Johansson (SD) om att köpa in applikation för att varna om pågående dödligt våld till förskolor, skolor och fritidshem**Nämnden för samhällsskydd mellersta Skaraborgs beslut**

- 1 Nämnden för samhällsskydd mellersta Skaraborg föreslår kommunfullmäktige i Falköping besluta att avslå Johanna Johanssons (SD) motion om att köpa in en applikation för att varna personal om pågående dödligt våld.

Sammanfattning

Sverigedemokraterna har genom Johanna Johansson (SD) inkommit med en motion om att köpa in en applikation (app) för att varna om pågående dödligt våld (PDV) till förskolor, skolor och fritidshem.

Barn- och utbildningsförvaltningen och Samhällsskydd Mellersta Skaraborg (SMS) ser att det förbyggande arbetet mot PDV är en mycket viktig fråga men att en applikation inte kommer ha den önskade effekt som motionären avser. Förvaltningen ser att vårt nuvarande förebyggande arbete med god kännedom om rutiner och handlingsplaner är viktigare att prioritera i nuläget. Ärendet är samberett av Samhällsskydd Mellersta Skaraborg och barn- och utbildningsförvaltningen.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från samhällsskyddsförvaltningen och barn- och utbildningsförvaltningen, 2023-11-02
- Motion från Johanna Johansson (SD) om att köpa in applikation för att varna om pågående dödligt våld till förskolor, skolor och fritidshem

Paragrafen skickas till

Kommunstyrelsen Falköpings kommun
Samhällsskydd Mellersta Skaraborg

Justerarnas signaturer			Protokollsutdraget bestyrks
Digital justering			

Nämnden för samhällsskydd mellersta Skaraborg

Svar på remiss från kommunstyrelsen i Falköping om motion från Johanna Johansson (SD) om att köpa in applikation för att varna om pågående dödligt våld till förskolor, skolor och fritidshem

Förslag till beslut

- 1 Nämnden för samhällsskydd mellersta Skaraborg föreslår kommunfullmäktige i Falköping besluta att avslå Johanna Johanssons (SD) motion om att köpa in en applikation för att varna personal om pågående dödligt våld.

Sammanfattning

Sverigedemokraterna har genom Johanna Johansson (SD) inkommit med en motion om att köpa in en applikation (app) för att varna om pågående dödligt våld (PDV) till förskolor, skolor och fritidshem.

Barn- och utbildningsförvaltningen och Samhällsskydd Mellersta Skaraborg (SMS) ser att det förbyggande arbetet mot PDV är en mycket viktig fråga men att en applikation inte kommer ha den önskade effekt som motionären avser. Förvaltningen ser att vårt nuvarande förebyggande arbete med god kännedom om rutiner och handlingsplaner är viktigare att prioritera i nuläget. Ärendet är samberett av Samhällsskydd Mellersta Skaraborg och barn- och utbildningsförvaltningen.

Bakgrund

Sverigedemokraterna har genom Johanna Johansson (SD) inkommit med en motion om att köpa in en applikation för att varna om pågående dödligt våld till förskolor, skolor och fritidshem.

Barn- och utbildningsförvaltningen har tillsammans med Samhällsskydd Mellersta Skaraborg informerat och arbetat för att ge våra skolor och förskolor kunskap och beredskap för att hantera en pågående dödligt våld-situation.

Barn- och utbildningsförvaltningen har vid ett flertal tillfällen haft Lena Ljungdahl som föreläsare för all personal inom förvaltningen. Lena Ljungdahl är expert inom området med en bakgrund från polisen och Center mot

våldsbejakande extremism (CVE). Genom Lena Ljungdahl har förvaltningen köpt in en e-licens som ger tillgång till en utbildningsplattform för personalen.

Denna plattform används för att ge personalen kunskap och för att träna sig i olika scenarion. Den ger även ny personal grundläggande kunskap i ämnet.

Samhällsskydd Mellersta Skaraborg har även tagit fram en rutin för samtliga skolor och förskolor för att stödja arbetet med att ta fram en handlingsplan i händelse av PDV.

Förvaltningens bedömning

Utifrån de åtgärder som är vidtagna ser förvaltningen inget behov av en applikation i nuläget.

Genom den kunskap vi har fått genom bland annat föreläsningar och omvärldsorientering, ser vi att en app-lösning även kan vara kontraproduktiv då den i en skarp situation kan röja personer som vill gömma sig. Den kräver att varje personal har en mobil med sig och är väl förtrogen med appen. All personal har idag inte tillgång till en tjänstemobil och barn- och utbildningsförvaltningen vill undvika att man har med sig sin privata mobil under sina arbetspass.

PDV är en statistisk sett ovanlig händelse och därför kommer appen inte att användas tillräckligt ofta för att personalen ska vara väl förtrogen med den.

Finansiering och ekonomiska konsekvenser

Den föreslagna lösningen kommer att kräva att all personal har tillgång till en egen tjänstemobil.

Barn- och utbildningsförvaltningen har idag cirka 1 100 anställda. Kostnaden för att köpa in en mobiltelefon till alla anställda väntas vara minst 3 300 000 kronor. Kostnad för inköp och underhåll av systemet är inte inräknad.

Utöver ovannämnda kostnader tillkommer tid för administration för hantering av systemet samt att rätt medarbetare ska behörigheter.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från samhällsskyddsförvaltningen och barn- och utbildningsförvaltningen, 2023-11-02.
- Motion från Johanna Johansson (SD) om att köpa in applikation för att varna om pågående dödligt våld till förskolor, skolor och fritidshem.

Beslutet ska skickas till

Kommunstyrelsen Falköpings kommun
Samhällsskydd Mellersta Skaraborg

Karina Bronell
Skolchef

Mikael Winarve
Brottsförebyggande samordnare

§ 65

Dnr 2023/01120

Motion från Johanna Johansson (SD) om att köpa in applikation för att varna om pågående dödligt våld till förskolor, skolor och fritidshem**Kommunfullmäktiges beslut**

- 1 Kommunfullmäktige beslutar att remittera motionen till kommunstyrelsen för yttrande.

Bakgrund

Vår personal och våra barns trygghet är oerhört viktigt för oss i Sverigedemokraterna. Vi måste ligga steget före och vara förberedda ifall något händer.

Man läser ofta om så kallade ”skoldåd”, där en ensam (oftast) gärningsman går in på en förskola/skola och vill skada/döda så många som möjligt. Om något skulle hända på en förskola/skola i Falköpings kommun så vill vi att personalen ska vara så förberedd som man kan vara.

Det finns system som kan varna om något händer på skolan som tex en app som ska kommunicera om eventuell fara för de som befinner sig på skolan. Dessa appar kan varna i både telefon och på datorer. En app installeras som ska hjälpa lärare, elever och annan personal att sätta sig i säkerhet i händelse av tex en skolskjutning.

Det är av största vikt med snabb kommunikation om vi ska kunna rädda så många som möjligt den dag det händer i en skola i kommunen.

Med hänvisning till ovanstående yrkar Sverigedemokraterna:

Att: Barn- och utbildningsförvaltningen ska påbörja en upphandling för att köpa in en app som ska varna för pågående dödligt våld i våra förskolor, skolor och fritidshem.

Paragrafen skickas till

Kommunstyrelsen

Motion - Inköp av app för pågående dödligt våld

Vår personal och våra barns trygghet är oerhört viktigt för oss i Sverigedemokraterna.

Vi måste ligga steget före och vara förberedda ifall något händer.

Man läser ofta om så kallade "skoldåd", där en ensam (oftast) gärningsman går in på en förskola/skola och vill skada/döda så många som möjligt.

Om något skulle hända på en förskola/skola i Falköpings kommun så vill vi att personalen ska vara så förberedd som man kan vara.

Det finns system som kan varna om något händer på skolan som te.x en app som ska kommunicera om eventuell fara för de som befinner sig på skolan. Dessa appar kan varna i både telefon och på datorer. En app installeras som ska hjälpa lärare, elever och annan personal att sätta sig i säkerhet i händelse av te.x en skolskjutning.

Det är av största vikt med snabb kommunikation om vi ska kunna rädda så många som möjligt den dag det händer i en skola i kommunen.

Med hänvisning till ovanstående yrkar Sverigedemokraterna:

Att: Barn- och utbildningsförvaltningen ska påbörja en upphandling för att köpa in en app som ska varna för pågående dödligt våld i våra förskolor, skolor och fritidshem.

Sverigedemokraterna Falköping
Johanna Johansson

§ 32

Dnr 2024/00041

Uppdrag om att utreda förutsättningarna för intraprenad

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att utreda förutsättningarna för intraprenad i Falköpings kommun.

Sammanfattning

Socialnämnden har tagit emot en ansökan om att få bedriva intraprenad. Eftersom socialnämnden inte har rådighet i frågan har socialnämnden gett förslag om att kommunfullmäktige ska ge kommunstyrelsen i uppdrag att utreda förutsättningarna för intraprenad i Falköpings kommun. Kommunledningsförvaltningen delar socialnämndens bedömning om att en utredning om förutsättningarna bör genomföras.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2024-02-08
- Socialnämnden § 10/2024
- Tjänsteutlåtande från socialförvaltningen, 2024-01-10

Justerarnas signaturer			Protokollsutdraget bestyrks
Digital justering			

Uppdrag om att utreda förutsättningarna för intraprenad

Förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att utreda förutsättningarna för intraprenad i Falköpings kommun.

Sammanfattning

Socialnämnden har tagit emot en ansökan om att få bedriva intraprenad. Eftersom socialnämnden inte har rådighet i frågan har socialnämnden gett förslag om att kommunfullmäktige ska ge kommunstyrelsen i uppdrag att utreda förutsättningarna för intraprenad i Falköpings kommun. Kommunledningsförvaltningen delar socialnämndens bedömning om att en utredning om förutsättningarna bör genomföras.

Bakgrund

En arbetsgrupp på socialförvaltningen, korttiden på Tåstorp, har inkommit med en ansökan till socialförvaltningen om att få bedriva verksamheten inom ramen för intraprenad.

En intraprenad är en avgränsad enhet som via en formell överenskommelse med ansvarig nämnd utför verksamhet inom ramen för den kommunala förvaltningsorganisationen under mer företagsliknande former. Intraprenaden fungerar som en egen resultatenheter och har utökat ansvar och utökade befogenheter för verksamhet, ekonomi och personal. Enheten är fortfarande kommunalt ägd och driven och personalen är anställd av kommunen. Detta innebär att ansvaret för intraprenadens verksamhet, personal och ekonomi ytterst är kommunens.

Falköpings kommun tillämpar i nuläget inte intraprenad som driftsform. Eftersom intraprenad är en alternativ driftsform krävs att kommunfullmäktige fattar ett beslut om att intraprenad ska vara en möjlig driftsform samt antar styrdokument om intraprenad. Styrdokumentet bör klargöra hur en ansökan om att bedriva intraprenad ska gå till, hur en

intraprenad bildas samt ansvar och befogenheter för den verksamhet som vill bedriva intraprenad.

Socialnämnden anser att frågan om intraprenad bör hanteras kommunövergripande och har därför föreslagit att kommunstyrelsen ska få i uppdrag att utreda förutsättningarna för intraprenad i Falköpings kommun.

2016 väckte Lena Sjödahl (M) en motion i kommunfullmäktige om att starta upp en intraprenad i någon eller några av kommunens verksamheter.

Motionen avslogs då mot bakgrund av att det då pågående systematiska kvalitetsarbetet och utvecklingen av medborgardialog behövde prioriteras.

Förvaltningens bedömning

Kommunledningsförvaltningen delar socialnämndens bedömning om att frågan om intraprenad som driftsform bör hanteras övergripande och principiellt och föreslår att kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att utreda förutsättningarna för intraprenad i Falköpings kommun.

Finansiering och ekonomiska konsekvenser

Förvaltningens förslag till beslut leder inte till några direkta ekonomiska konsekvenser för nämnden, varför beslut om finansiering inte behöver tas.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2024-02-08
- Socialnämnden § 10/2024
- Tjänsteutlåtande från socialförvaltningen, 2024-01-10

Beslutet ska skickas till

Socialnämnden

Linda Karelid
Kanslichef

§ 10

Dnr 2024/00026

Ansökan om intraprenad

Socialnämndens beslut

1 Socialnämnden föreslår att kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att utreda förutsättningarna för intraprenad i Falköpings kommun.

Sammanfattning

Socialnämnden har tagit emot en ansökan om att få bedriva intraprenad. Socialnämnden har inte rådighet i frågan eftersom det saknas beslut om intraprenad som driftsform i Falköping. Socialnämnden föreslår därför att kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att utreda förutsättningarna för intraprenad i Falköpings kommun.

Beslutsunderlag

- Socialnämndens arbetsutskott, § 20/2024
- Ansökan om att få bilda intraprenad

Paragrafen skickas till

Kommunstyrelsen
Eva Olofsson

Justerarnas signaturer			Protokollsutdraget bestyrks
------------------------	--	--	-----------------------------

Socialnämnden

Hantering av ansökan om intraprenad

- 1 Socialnämnden föreslår att kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att utreda förutsättningarna för intraprenad i Falköpings kommun.

Sammanfattning

Socialnämnden har tagit emot en ansökan om att få bedriva intraprenad. Socialnämnden har inte rådighet i frågan eftersom det saknas beslut om intraprenad som driftsform i Falköping. Socialnämnden föreslår därför att kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att utreda förutsättningarna för intraprenad i Falköpings kommun.

Bakgrund

En arbetsgrupp på Socialförvaltningen, korttiden på Tåstorp, har inkommit med en ansökan om att få bedriva verksamheten inom ramen för intraprenad. Ansökan inkom per e-post den 27 december 2023, från en enskild medarbetare i arbetsgruppen. Av ansökan framkommer att samtlig personal står bakom ansökan. Ansökan har även skickats till kommunledningsförvaltningen.

En intraprenad är en avgränsad enhet som via en formell överenskommelse med ansvarig nämnd utför verksamhet inom ramen för den kommunala förvaltningsorganisationen under mer företagsliknande former. Intraprenaden fungerar som en egen resultatenheter och har utökat ansvar och utökade befogenheter för verksamhet, ekonomi och personal.

Enheten är fortfarande kommunalt ägd och driven och personalen är anställd av kommunen. Detta innebär att ansvaret för intraprenadens verksamhet, personal och ekonomi ytterst är kommunens.

Falköpings kommun tillämnar i nuläget inte intraprenad som driftsform. Eftersom intraprenad är en alternativ driftsform krävs att kommunfullmäktige fattar ett beslut om att intraprenad ska vara en möjlig driftsform samt antar styrdokument om intraprenad. Styrdokumentet bör klargöra hur en ansökan om att bedriva intraprenad ska gå till, hur en

intraprenad bildas samt ansvar och befogenheter för den verksamhet som vill bedriva intraprenad.

Förvaltningens bedömning

Socialnämnden har tagit emot en ansökan om att få bedriva intraprenad, men kan inte självständigt fatta beslut om att en intraprenad ska få bildas, eftersom det saknas ett principiellt ställningstagande från kommunfullmäktige.

Om kommunen vill tillämpa intraprenad som driftsform krävs att beslut om driftsformen fattas samt att styrdokument arbetas fram för att tydliggöra hur processen ska gå till, ansvar och befogenheter gällande ekonomi och personalfrågor och uppföljning av verksamhetens ekonomi och kvalitet. Det är viktigt att det är tydligt både för den personalgrupp som vill bedriva intraprenad och för ansvarig nämnd hur ansvarsfördelningen ska se ut samt vilka förväntningar man har på varandra.

Socialförvaltningen gör bedömningen att frågan om intraprenad bör hanteras kommunövergripande. Socialförvaltningen föreslår därför att kommunstyrelsen ger kommunstyrelsen i uppdrag att utreda förutsättningarna för intraprenad i Falköpings kommun.

Beslutsunderlag

- Ansökan om att få bilda intraprenad

Beslutet ska skickas till

Kommunstyrelsen
Eva Olofsson

Eva Olofsson
Biträdande socialchef

Från: Dina Ebbeson
Skickat: den 9 januari 2024 11:20
Till: Eva Johansson
Kopia: Linda Karelid
Ämne: SV: Ansökan om intraprenad

Hej Eva

God fortsättning.

Tack för ansökan om intraprenad den är mottagen och den kommer att behandlas vidare.

Med vänliga hälsningar

Dina Ebbeson
Bitr. Kommundirektör
dina.ebbeson@falkoping.se
0515-88 53 32

Kommunledningsförvaltningen (KLF)
Stadshuset, S:t Sigfridsgatan 9
521 81 Falköping

www.falkoping.se

Så här behandlar Falköpings kommun dina personuppgifter www.falkoping.se/gdpr

Från: Eva Johansson <ewa.b.johansson@falkoping.se>
Skickat: den 27 december 2023 15:30
Till: Dina Ebbeson <dina.ebbeson@falkoping.se>
Ämne: Ansökan om intraprenad

Tåstorp 2023-12-27

Vi är en arbetsgrupp som arbetar på Tåstorp avdelning korttid/växelvård.

Vi har 6 korttidsrum och 4 växelvårdsrum.

Att sköta vår avdelning helt på egen hand är en tanke som vuxit sig starkare ju mer man läst om andra som har intraprenad.

Tror att vi på vår avdelning skulle klara det med bravur. Vi har många gemensamma år i vården med varierande bakgrund.

Arbetsmoralen hos oss är hög och vi ser till vårddagarens bästa.

Att sköta om avdelningen på vårt vis skulle vara ett sådant lyft.

Vi är alla vana vid att klara oss själva och till viss del fatta egna beslut.

Vi skulle vilja prova på intraprenad för enligt andra som jobbar under detta arbetssätt kan de tydligt se att det minskat sjukskrivningar och ökat motivationen hos de anställda.

Intraprenad är ett arbetssätt där personalen själva driver verksamheten men kommunen har huvudansvar. Ungefär som att starta eget i kommunal regi.

De anställda ges friheten att kunna fatta sina egna beslut utifrån de behov de anser finns i verksamheten men det kommunala skyddsnätet finns hela tiden med om något inte skulle fungera.

I Falköpings Kommuns värdegrund- vision och mål- står att ” Kommunens organisation ska vara utvecklande och förnyande med en tillitsbaserad styrning”

Att vara en självstyrande verksamhet ger stora utvecklingsmöjligheter för var och en av personalen.

Modellen finns i andra kommuner runt om i landet och det har visat sig vara ett positivt arbetssätt där personalen får ökat inflytande och där de anställda får ta egna initiativ.

Intraprenader har visat sig bidra till kvalitetsvinster för både brukare och personal utan att det lett till kostnadsökningar. En av intraprenadens fördelar att kortare beslutsvägar leder till ökad flexibilitet vilket i sin tur leder till en mer anpassad verksamhet som utgår från den enskildes behov.

Intraprenaden är en självstyrande ekonomisk enhet och personalen kan t.ex. bestämma vilken bemanning enheten bör ha.

Vad vi vill med den här ansökan är att kommunens beslutsfattare har tillit till oss personal och ger oss möjligheten att få ett självstyrande arbetssätt.

Med vänlig hälsning

Samtlig personal genom

Ewa Johansson och Marie-Louise Jansson

Tåstorp avdelning korttid/växelvård

Ansökan är även skickad till Eva Olofsson

§ 33

Dnr 2024/00111

ordningställande av Mossvägen, kvarteret Värjan**Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut**

- 1 Kommunstyrelsen beslutar att starta projekt Mossvägen – kvarteret Värjan till en beräknad kostnad om 775 000 kronor.
- 2 Kommunstyrelsen beslutar att projektet finansieras med medel ur kommunstyrelsens investeringsmedel för exploatering - Oförutsett mark och exploatering.

Sammanfattning

Byggnadsnämnden antog den 17 november 1961 Förslag till ändring i stadsplan för del av Mossen. Sedan dess har utbyggnad av området skett i omgångar. En tomt (Värjan 5) inom planen har dock stått orörd sedan dess. Denna har nu sålts vilket innebär att kommunen enligt plan- och bygglagen ska bygga ut allmän plats i den mån det behövs. För att fastigheten ska kunna nyttjas och kommunala anläggningar göras tillgängliga behöver cirka 35 meter gata samt cirka 100 m grusväg byggas ut. Kostanden för utbyggnad av gata med tillhörande anläggningar samt grusväg beräknas till 775 000 kronor. Kommunledningsförvaltningens förslag till beslut är att kommunstyrelsen beslutar att starta projekt Mossvägen – kvarteret Värjan till en beräknad kostnad om 775 000 kronor, att projektet finansieras med medel ur kommunstyrelsens investeringsmedel för exploatering - Oförutsett mark och exploatering.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2024-02-08

Justerarnas signaturer			Protokollsutdraget bestyrks
Digital justering			

lordningställande av Mossvägen, kvarteret Värjan

Förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen beslutar att starta projekt Mossvägen – kvarteret Värjan till en beräknad kostnad om 775 000 kronor.
- 2 Kommunstyrelsen beslutar att projektet finansieras med medel ur kommunstyrelsens investeringsmedel för exploatering - Oförutsett mark och exploatering.

Sammanfattning

Byggnadsnämnden antog den 17 november 1961 Förslag till ändring i stadsplan för del av Mossen. Sedan dess har utbyggnad av området skett i omgångar. En tomt (Värjan 5) inom planen har dock stått orörd sedan dess. Denna har nu sålts vilket innebär att kommunen enligt plan- och bygglagen ska bygga ut allmän plats i den mån det behövs. För att fastigheten ska kunna nyttjas och kommunala anläggningar göras tillgängliga behöver cirka 35 meter gata samt cirka 100 m grusväg byggas ut. Kostanden för utbyggnad av gata med tillhörande anläggningar samt grusväg beräknas till 775 000 kronor. Kommunledningsförvaltningens förslag till beslut är att kommunstyrelsen beslutar att starta projekt Mossvägen – kvarteret Värjan till en beräknad kostnad om 775 000 kronor, att projektet finansieras med medel ur kommunstyrelsens investeringsmedel för exploatering - Oförutsett mark och exploatering.

Bakgrund

Byggnadsnämnden antog den 17 november 1961 Förslag till ändring i stadsplan för del av Mossen. Sedan dess har utbyggnad av området skett i omgångar. En tomt (Värjan 5) inom planen har dock stått orörd sedan dess. Denna har nu sålts till Minlokal Falköping AB som har påbörjat byggnation för verksamheter.

Enligt plan- och bygglagen har kommunen en skyldighet att bygga ut allmän plats i den takt som bebyggelse färdigställs.

Förvaltningens bedömning

För att möjliggöra en gatuanslutning till fastigheten Värjan 5 behöver cirka 35 meter gata med tillhörande anordningar byggas ut. För att fortsatt tillgängliggöra kommunala anläggningar norr om området behöver den grusväg som tidigare legat inom tomten Värjan 5 flyttas så att denna är belägen inom allmän plats. Utbyggnaden har markerats med röd färg i kartan nedan.

Figur 1 - Område markerat med röd färg visar utbyggnad av gata och grusväg.

Avdelningen park och gata har beräknat kostnaden för utbyggnaden till 775 000 kronor.

Kommunledningsförvaltningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar att starta projekt Mossvägen – kvarteret Värjan till en beräknad kostnad om 775 000 kronor, att projektet finansieras med medel ur kommunstyrelsens investeringsmedel för exploatering - Oförutsett mark och exploatering.

Finansiering och ekonomiska konsekvenser

Finansiering av projektet som beräknas kosta 775 000 kronor sker med medel ut kommunstyrelsens investeringsbudget - Oförutsett mark och exploatering. Den årliga driftkostnaden har beräknats till 6 720 kronor och den årliga kapitalkostnaden till 42 000 kronor.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2024-02-08

Beslutet ska skickas till

Alexander Järkeborn, mark- och exploateringsansvarig

Amelie Sandström, stadsbyggnadschef

Fredrik Johansson, gatuchof

Tina Gustavsson, förvaltningsekonom

Christoffer Fridolf Eriksson, bitr. ekonomichef

Alexander Järkeborn

Mark- och exploateringsansvarig

§ 34

Dnr 2024/00070

Tillägg till reglemente för nämnden för samhällsskydd mellersta Skaraborg

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att tillföra uppgift enligt bilaga på nämnden för samhällsskydd mellersta Skaraborg om att hantera VMA för medlemskommunerna.
- 2 Bilagan införs i nämnden för samhällsskydd mellersta Skaraborgs reglemente från och med den 1 april 2024.
- 3 Besluten i punkterna 1-2 gäller under förutsättning att samtliga kommunfullmäktige i medlemskommunerna beslutar att anta tillägget.

Sammanfattning

Nämnden för samhällsskydd mellersta Skaraborg (SMS) beslutade den 17 januari 2024, genom ett ordförandebeslut, att föreslå kommunfullmäktige i medlemskommunerna besluta tillföra uppgift enligt bilaga på nämnden. Bakgrunden är att det har införts en ny lag, lag (2023:407) om viktigt meddelande till allmänheten med tillhörande förordning. Den nya lagen är att se som en ny kommunal kompetens som ersatt den tidigare möjligheten att utfärda VMA (viktigt meddelande till allmänheten). Det är SMS som hanterar larmhantering för medlemskommunerna i sin kommunsamordningscentral och som sedan sommaren 2023 även fått uppgiften att betjäna Tjänsteperson i beredskap (TiB). För att möjliggöra att SMS ska kunna utfärda VMA åt alla medlemskommuner föreslås en förändring i nämndens reglemente. Kommunledningsförvaltningen bedömer att det är lämpligt att uppgiften överförs på SMS och föreslår att kommunfullmäktige antar tillägget.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2024-01-25
- Ordförandebeslut från SMS, 2024-01-17
- Bilaga om tillägg till reglemente, 2024-01-17

Justerarnas signaturer			Protokollsutdraget bestyrks
Digital justering			

Tillägg till nämnden för samhällsskydd mellersta Skaraborgs reglemente

Förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att tillföra uppgift enligt bilaga på nämnden för samhällsskydd mellersta Skaraborg om att hantera VMA för medlemskommunerna.
- 2 Bilagan införs i nämnden för samhällsskydd mellersta Skaraborgs reglemente från och med den 1 april 2024.
- 3 Besluten i punkterna 1-2 gäller under förutsättning att samtliga kommunfullmäktige i medlemskommunerna beslutar att anta tillägget.

Sammanfattning

Nämnden för samhällsskydd mellersta Skaraborg (SMS) beslutade den 17 januari 2024, genom ett ordförandebeslut, att föreslå kommunfullmäktige i medlemskommunerna besluta tillföra uppgift enligt bilaga på nämnden. Bakgrunden är att det har införts en ny lag, lag (2023:407) om viktigt meddelande till allmänheten med tillhörande förordning. Den nya lagen är att se som en ny kommunal kompetens som ersatt den tidigare möjligheten att utfärda VMA (viktigt meddelande till allmänheten). Det är SMS som hanterar larmhantering för medlemskommunerna i sin kommunsamordningscentral och som sedan sommaren 2023 även fått uppgiften att betjäna Tjänsteperson i beredskap (TiB). För att möjliggöra att SMS ska kunna utfärda VMA åt alla medlemskommuner föreslås en förändring i nämndens reglemente. Kommunledningsförvaltningen bedömer att det är lämpligt att uppgiften överförs på SMS och föreslår att kommunfullmäktige antar tillägget.

Bakgrund

Nämnden för samhällsskydd mellersta Skaraborg (SMS) beslutade den 17 januari 2024, genom ett ordförandebeslut, att föreslå kommunfullmäktige i medlemskommunerna besluta tillföra uppgift enligt bilaga på nämnden.

Av bakgrunden i beslutet framgår att det införts en ny lag, lag (2023:407) om viktigt meddelande till allmänheten med tillhörande förordning. Lagen innebär

att en sändning av VMA får begäras av bland annat kommuner när det finns fara för liv, hälsa, miljö och egendom och om meddelandet skyndsamt behöver nå allmänheten för att förhindra eller begränsa skadan.

Den nya lagen är att se som en ny kommunal kompetens som ersatt den tidigare möjligheten att utfärda VMA med stöd av lagen om skydd mot olyckor (LSO) eller lagen om kommuner och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (LEH).

Det är SMS som hanterar larmhantering för medlemskommunerna i sin kommunsamordningscentral och som sedan sommaren 2023 även fått uppgiften att betjäna Tjänsteperson i beredskap (TiB). För att möjliggöra att SMS ska kunna utfärda VMA åt alla medlemskommuner föreslås en förändring i nämndens reglemente som innebär att kommunerna låter SMS ansvara för uppgiften. Tanken är därefter att SMS kommer att delegera beslutanderätten om att utfärda VMA till kommundirektör och eventuell annan befattningshavare.

Under år 2024 planeras för en större revidering av reglemente och samverkansavtal för SMS och tanken är att tillägget då kommer att arbetas in i dokumentet.

Förvaltningens bedömning

Kommunledningsförvaltningen bedömer att det är lämpligt att uppgiften om att utfärda VMA överförs på SMS. Kommunledningsförvaltningen föreslår därför att kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att tillföra uppgift enligt bilaga på SMS om att hantera VMA för medlemskommunerna enligt förslaget ovan.

Finansiering och ekonomiska konsekvenser

Förvaltningens förslag till beslut leder inte till några direkta ekonomiska konsekvenser för nämnden, varför beslut om finansiering inte behöver tas.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2024-01-25
- Ordförandebeslut från SMS, 2024-01-17
- Bilaga om tillägg till reglemente, 2024-01-17

Beslutet ska skickas till

Nämnden för samhällsskydd mellersta Skaraborg
Administratör Anna Karin Linder
Kommunjurist Sara Cronholm

Sara Cronholm
Kommunjurist

SAMHÄLLSSKYDD

MELLERSTA SKARABORG
Falköping | Götene | Skara | Tidaholm

Reglemente för Falköpings, Götenes, Skaras och Tidaholms kommuners gemensamma nämnd för samhällsskydd mellersta Skaraborg

REGLEMENTE

Typ av styrdokument	Reglemente
Beslutsinstans	Kommunfullmäktige
Fastställd	Kommunfullmäktige Skara XX Kommunfullmäktige Falköping XX Kommunfullmäktige Tidaholm XX Kommunfullmäktige Götene XX
Diarienummer	2024/00007
Giltighetstid	Tillsvidare
Dokumentet gäller för	Nämnden för samhällsskydd mellersta Skaraborg
Dokumentansvarig	Förvaltningschef
Tidpunkt för aktualitetsprövning	20250101

Gällande reglemente, KFS 2019:11 diarienummer KS2018/249, för Nämnden för samhällsskydd mellersta Skaraborg kompletteras med lydelsen i detta tillägg till reglemente genom att punkten § 1 punkten 1 A kompletteras med ett stycke.

1 A § Uppgifter

Nämnden för samhällsskydd mellersta Skaraborg fullgör Falköpings, Skaras, Götenes och Tidaholms uppgifter inom ramen för Lag (2023:407) om viktigt meddelande till allmänheten samt Förordning (2023:579) om viktigt meddelande till allmänheten.

Ordförandebeslut SMS för signering

Signerad text:

Jag har läst och förstår innehållet i PDF-filen (1) och samtycker och godkänner allt som avtalas däri, som om jag skrivit under en fysisk utskrift av PDF-filen (1):

(1) Avser PDF-fil enligt följande

Namn: Ordförandebeslut SMS.pdf

Storlek: 90653 byte

Hashvärde SHA256:

708a33ed712982cdd93bfa0a1a0a18b24b500a39dad50f9bfe36b0a19e0ff421

Originalfilen och signaturerna är bifogade som bilagor till denna PDF.

För att öppna bilagorna kan en dedikerad PDF-läsare krävas.

Signerat av 1:

MARIA BRUCKSHAW

Signerat med BankID 2024-01-22 11:52 Ref: bf9f9864-7be1-4cec-88d1-e472661efe6b

Förslag om revidering av reglemente med anledning av ny lagstiftning avseende Viktigt meddelande till allmänheten

Ordförandebeslut

- 1 Nämnden för samhällsskydd mellersta Skaraborg beslutar föreslå kommunstyrelserna i medlemskommunerna föreslå kommunfullmäktige i medlemskommunerna besluta att tillföra uppgift enligt bilaga om att hantera VMA för medlemskommunerna.
- 2 Bilagan införs i Nämnden för samhällsskydd mellersta Skaraborg från 1 april 2024.
- 3 Beslutet i punkterna 1-2 gäller under förutsättning att samtliga kommunfullmäktige i medlemskommunerna beslutar att anta tillägget.

Ordförandebeslut enligt

Ordförandebeslut enligt kommunallag 6 kap 39 §.

Bakgrund

Vid årsskiftet förändrades lagstiftningen kring Viktigt meddelande till allmänheten (VMA) genom lag¹ och tillhörande förordning.

Enligt lagen får sändning av VMA begäras, av bland annat kommuner, när det finns fara för liv eller hälsa eller för omfattande skada på egendom eller miljö, om meddelandet skyndsamt behöver nå allmänheten för att förhindra eller begränsa faran eller skadan.

Rätten att utfärda VMA har tidigare funnits främst för räddningstjänst genom LSO² och den rätten kompletteras med nya lagen.

Den nya möjligheten att utfärda VMA är att se som en ny kommunal kompetens, då en händelse som kräver ett VMA kanske varken är relaterat till LSO eller LEH³ där tidigare stödet för utfärdandet funnits.

¹ Lag (2023:407) om viktigt meddelande till allmänheten samt Förordning (2023:579) om viktigt meddelande till allmänheten.

² Lag (2003:778) om skydd mot olyckor

Nämnden för samhällsskydd mellersta Skaraborg (SMS) hanterar larmhantering för medlemskommunerna och har sedan sommaren 2023 även fått uppgiften att betjäna Tjänsteperson i beredskap (TiB).

Eftersom att SMS är en gemensam nämnd finns speciella regler i kommunallagen som reglerar hur uppgifter kan delegeras till nämnden.

Det går inte att delegera beslutsrätt från kommunstyrelsen till en medarbetare vid den gemensamma nämnden då det inte nämns i kommunallagen. I detta fall kan inte kommunstyrelsen delegera rätten att utfärda VMA från kommunstyrelsen till SMS utan att bryta mot kommunallagen.

Värdkommunen är undantagen men problemet kvarstår för övriga medlemskommuner. Den gemensamma nämnden kan dock delegera till respektive medlemskommun om uppgiften finns hos SMS. Sveriges kommuner och regioner (SKR) har tillfrågats och bekräftat att de delar den redovisade uppfattningen.

För att möjliggöra att SMS ska kunna utfärda VMA åt alla medlemskommuner föreslås en förändring i reglementet för nämnden där kommunerna överför sin VMA-kompetens till SMS. SMS ska därefter delegera till respektive kommundirektör och eventuell annan befattningshavare att utfärda VMA för respektive kommun.

Förmågan och rutinen för att utfärda VMA finns vid SMS där kommunsamordningscentralen har utarbetade rutiner och kontakter.

Under år 2024 kommer en revidering att genomföras för reglemente och samverkansavtal för Nämnden för samhällsskydd mellersta Skaraborg där, den i detta beslut aktuella, förändringen ska arbetas in. Avsikten är att nytt förslag ska kunna beslutas om hösten 2024.

Då medlemskommunerna har varit angelägna om att ändringen ska ske i närtid, och uppfattningen är att det är brådskande, inväntas inte ordinarie nämndsmöte för SMS i mars utan beslutet fattas av ordförande.

Beslutet ska skickas till

Kommunstyrelsen Götene

Kommunstyrelsen Falköping

Kommunstyrelsen Tidaholm

Kommunstyrelsen Skara

Maria Bruckshaw (KD)

Ordförande nämnden för samhällsskydd mellersta Skaraborg

³ Lagen om kommuner och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (2006:544)

§ 35

Dnr 2024/00074

Exploateringsavtal med Automotive Components Floby AB och Fastighetsaktiebolaget Mösseberg för Domkraften 10 med flera**Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut**

- 1 Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att godkänna Exploateringsavtal – Domkraften 10 med flera.

Sammanfattning

Automotive Components Floby AB:s verksamhet i Floby växer och för att möjliggöra fortsatt expansion har en ny detaljplan antagits. För att reglera genomförandet av detaljplanen har ett exploateringsavtal tecknats mellan berörda parter. Enligt kommunens riktlinjer för exploateringsavtal ska exploatören stå för samtliga kostnader som detaljplanen medför. Exploateringsavtalet reglerar bland annat att exploatörerna Automotive Components Floby och Fastighetsaktiebolaget Mösseberg förvärvar cirka 14 000 kvadratmeter mark av kommunen, att de ska utföra anläggningar för dagvattenhantering samt att flytta skyddade biotoper.

Exploatörerna ska även ersätta kommunen för framtida intäktsbortfall för den kvartersmark som utgår från tidigare planlagt bostadsområde.

Den totala ersättningen som exploatörerna betalar till kommunen uppgår till cirka 1,6 miljoner kronor.

Kommunledningsförvaltningen föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att godkänna Exploateringsavtal – Domkraften 10 med flera.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2024-02-07
- Exploateringsavtal – Domkraften 10 med flera

Justerarnas signaturer			Protokollsutdraget bestyrks
Digital justering			

Exploateringsavtal med Automotive Components Floby AB och Fastighetsaktiebolaget Mösseberg för Domkraften 10 med flera

Förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att godkänna Exploateringsavtal – Domkraften 10 med flera.

Sammanfattning

Automotive Components Floby AB:s verksamhet i Floby växer och för att möjliggöra fortsatt expansion har en ny detaljplan antagits. För att reglera genomförandet av detaljplanen har ett exploateringsavtal tecknats mellan berörda parter. Enligt kommunens riktlinjer för exploateringsavtal ska exploatören stå för samtliga kostnader som detaljplanen medför. Exploateringsavtalet reglerar bland annat att exploatörerna Automotive Components Floby och Fastighetsaktiebolaget Mösseberg förvärvar cirka 14 000 kvadratmeter mark av kommunen, att de ska utföra anläggningar för dagvattenhantering samt att flytta skyddade biotoper.

Exploatörerna ska även ersätta kommunen för framtida intäktsbortfall för den kvartermark som utgår från tidigare planlagt bostadsområde.

Den totala ersättningen som exploatörerna betalar till kommunen uppgår till cirka 1,6 miljoner kronor.

Kommunledningsförvaltningen föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att godkänna Exploateringsavtal – Domkraften 10 m.fl.

Bakgrund

Verksamheten som Automotive Components Floby AB bedriver på fastigheten Domkraften 10 i Floby växer. En ny detaljplan har därför tagits fram för området. Den nya detaljplanen antogs av byggnadsnämnden den 24 januari 2024. Automotive Components i Floby AB hyr lokaler av Fastighetsaktiebolaget Mösseberg på den angränsande fastigheten Domkraften 7, även denna fastighet omfattas av detaljplanen.

Enligt kommunens riktlinjer för exploateringsavtal ska exploatören stå för samtliga kostnader som en detaljplan medför. Kommunen ska endast stå för kostnader i den mån nyttan inte enbart kan anses härröra till planområdet. Aktuell detaljplan medför ingen nytta för kommunen utanför planområdet varför samtliga kostnader ska belasta exploatören.

Förvaltningens bedömning

Den nya detaljplanen innebär att Domkraften 7 och 10 får en utökad byggrätt. Utöver detta planläggs ytterligare cirka 14 000 kvadratmeter för industriändamål. Av denna mark regleras cirka 3 600 kvadratmeter till Domkraften 10 och cirka 10 000 kvadratmeter till fastigheten Domkraften 7. Marken säljs enligt gällande taxa om 40 kronor per kvadratmeter till en total köpeskilling om cirka 540 000 kronor.

För att hantera dagvatten från den tillkommande byggrätten ska ett dike utmed den västra detaljplanegränsen samt en dagvattendamm med en volym om minst 3 000 kubikmeter anläggas. Skyddade biotoper i form av odlingsrösen och stenmur ska flyttas och byggas upp runt dagvattendammen på kommunägd mark. Samtliga åtgärder utförs och bekostas gemensamt av exploatörerna. Utför inte exploatörerna åtgärderna inom avtalad tid äger kommunen rätt att utföra åtgärderna på exploatörernas bekostnad.

Norr om planområdet har kommunen sedan tidigare planlagt ett bostadsområde. En del av den planlagda kvartersmarken för bostäder har tagits i anspråk för att kunna lösa dagvattenhanteringen. Exploatörerna ersätter kommunen med cirka 1 miljon kronor för framtida intäktsbortfall för den aktuella kvartersmarken.

Detaljplanen omfattar även mindre justering av allmän plats i form av gator som sedan tidigare är planlagda. Kommunen står för utbyggnad av gatumark i förlängningen av Volvogatan samt vändplats på Aspenäsgatan. Åtgärderna är planerade att utföras under år 2025.

Mot bakgrund av tidigare fattade beslut samt det ovan anförda föreslår kommunledningsförvaltningen kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att godkänna Exploateringsavtal – Domkraften 10 m.fl.

Finansiering och ekonomiska konsekvenser

Förvaltningens förslag till beslut leder inte till några direkta ekonomiska konsekvenser för nämnden, varför beslut om finansiering inte behöver tas.

Genom markförsäljning och ersättning för den planlagda mark som tas i anspråk erhåller kommunen ersättningar om totalt cirka 1,6 miljoner kronor.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2024-02-07
- Exploateringsavtal – Domkraften 10 m.fl.

Beslutet ska skickas till

Alexander Järkeborn, mark- och exploateringsansvarig
Ekonomiavdelningen
Carl-Olov Holmström, näringslivschef
Amelie Sandström, stadsbyggnadschef

Fredrik Johansson, gatuchof
Adela Kapetanovic, VA-chef
Automotive Components Floby AB
Fastighetsaktiebolaget Mösseberg

Alexander Järkeborn
Mark- och exploateringsansvarig

Exploateringsavtal – Domkraften 10 m.fl.

1 Avtalsparter

Namn & adress:	Organisationsnr:	Fastighet:	Benämning i avtalet:
Falköpings kommun 521 81 Falköping	212000-1744	Västtorp 3:8, Floby 24:21	Kommunen, säljaren
Automotive Components Floby AB Aspenäsgatan 2 521 51 Floby	556981-8874	Domkraften 10	Exploator 1
Fastighetsaktiebolaget Mösseberg Dotorpsgatan 53 521 38 Falköping	556000-5190	Domkraften 7	Exploator 2

Mellan parterna träffas avtal om exploatering enligt nedan ("Avtalet"):

2 Bakgrund

Arbetet med en ny detaljplan för Domkraften 10 m.fl. inom Floby tätort (nedan detaljplanen) pågår, se bilaga 1. Den nya detaljplanens syfte är att möjliggöra för en expansion av den befintliga industriverksamheten.

3 Avtalets avgränsning

Avtalet syftar till att reglera förutsättningarna för genomförandet av ovanstående detaljplan.

Det område som omfattas av detta avtal (benämns nedan avtalsområdet) är markerat med blå kantlinje och exploatörernas fastigheter är markerad med svart vänsterställd skraffering, se bilaga 2.

4 Villkor

Följande villkor gäller för detta avtals giltighet:

- att kommunfullmäktige i Falköpings kommun godkänner detta avtal senast den 30 maj 2024 och att beslutet vinner laga kraft,
- att detaljplan "Domkraften 7 och 10 med flera" antas av byggnadsnämnden i Falköpings kommun senast den 30 maj 2024 och att beslutet vinner laga kraft.

Om villkoren inte uppfylls är detta Avtal till alla delar förfallet utan rätt för någon av parterna att kräva motparten på ekonomisk ersättning. Förfaller avtalet ska prestationerna enligt punkterna 5.4 och 9 återgå och Parterna ska således bära sina egna övriga kostnader.

5 Överenskommelse om fastighetsreglering

5.1 Fastighetsreglering

Fastighetsreglering ska genomföras enligt följande:

- Ca 3 604 m² av Falköping Västtorp 3:8, se svart vänsterställd skraffering och nummer 1637 på bilaga 3 (nedan benämnd som Område 1), ska regleras till Falköping Domkraften 10.
- Ca 217 m² av Falköping Domkraften 10, se svart högerställd skraffering och nummer 1556 på bilaga 3, ska regleras till Falköping Floby 24:21.
- Ca 10 124 m² av Falköping Västtorp 3:8 och Floby 24:21, se svart vänsterställd skraffering och nummer 1658 på bilaga 3 (nedan benämnd som Område 2), ska regleras till Falköping Domkraften 7.

5.2 Jämkning av gränser

Parterna accepterar utan ersättning sådana mindre jämkningar beträffande gränser, särskilda rättigheter och dylikt, som inte strider mot vad som varit avsett vid tillkomsten av detta avtal och som vid lantmäteriförrättningen bedömts erforderliga för att åstadkomma en ändamålsenlig fastighetsindelning i enlighet med detaljplanen.

5.3 Tillträde

Tillträde sker när lantmäteriförrättningen i enlighet med detta avtal har vunnit laga kraft.

Exploatörerna äger rätt att, på egen risk och bekostnad från dagen för sitt undertecknande av detta avtal, disponera över den överlåtna marken (förtida tillträde). Om regleringen inte fullföljs förbinder sig exploatörerna att återställa marken i sådant skick som säljaren godkänner.

Exploatörerna får inte börja schakta, uppföra byggnadsverk eller vidta likalydande åtgärder innan formellt bygglov och startbesked beviljats.

5.4 Ersättning

För ovanstående fastighetsreglering ska Exploatör 1, inom 60 dagar från detta Avtals undertecknande, betala 135 480 kr till kommunen.

För ovanstående fastighetsreglering ska Exploatör 2, inom 60 dagar från detta Avtals undertecknande, betala 404 960 kr till kommunen.

5.5 Inteckningar m.m.

Parterna garanterar att de överförda fastighetsdelarna på tillträdesdagen inte besväras av några inteckningar.

Pantbrev ska inte fortsatt gälla i de överförda delarna.

5.6 Servitut, nyttjanderätter m.m.

Parterna garanterar att fastighetsdelarna på tillträdesdagen inte besväras av annan servitut, arrende- eller hyresrätt, annan nyttjanderätt eller annan rätt än vad som framgår av anteckningar och inskrivningar i fastighetsregistret vid den tidpunkt då avtalet undertecknats av båda parter eller i övrigt vad som framgår av detta Avtal. Parterna förbinder sig att från dagen för detta avtals undertecknade ej teckna nya avtal av nämnda slag.

Upplysningsvis Jordbruksarrende är jordbruksarrende upplåtet inom Område 1-2. Avtalet sägs upp i samband med detta avtals tecknande. Fardag är den 13 mars 2025.

Falköpings kommun har markupplåtelseavtal med Nordion energi AB (FENAB) gällande rätt att dra ledningar över kommunägd mark. Befintliga ledningar framgår av bilaga 4. Exploatör 2 förbinder sig att utan intrångsersättning medverka till att ovan nämnda ledningsägare erhåller ledningsrätt eller annan nyttjanderätt för att skydda sina ledningar samt att biträda dessa parter ansökan om ledningsrätt eller servitut.

5.7 Ansvar för skador

Avstående part ansvarar för respektive fastighetsdel fram till tillträdesdagen om inte annat avtalats mellan parterna.

Mottagande part tar vid förtida tillträde fullt skadeståndsansvar för person-, sak- och förmögenhetsskada enligt 32 kapitlet miljöbalken. Detta innebär fullt skadeståndsansvar för de skador som kan uppstå vid verksamhet på de berörda fastigheterna genom förorening av vattenområde, förorening av grundvatten, ändring av grundvattennivå, luftförorening, markförorening, buller, skakning eller annan liknande störning. Skador som orsakats genom sprängsten eller andra lössprängda föremål ingår likaså i ansvaret.

5.8 Faran för fastigheten

Avstående part står faran om fastighetsdel skadas eller försämras mellan kontraktsdagen och tidpunkten för tillträdesdagen. Faran övergår på mottagande part på tillträdesdagen.

5.9 Utgifter och inkomster

Utgifter för och inkomster av överförd fastighetsdel betalas av, respektive tillfaller, avträdande part fram till tillträdesdagen. Mottagande part träder in vad avser tid därefter.

5.10 Avgifter

Respektive exploatör svarar för de avgifter som är förenliga med fastighetsregleringen. Dessa är bl.a. kommunala avgifter (planavgift, bygglov, utsättning m.m.), anslutningsavgifter (va , el, tele, opto m.m.) och statliga avgifter (fastighetsbildning m.m.).

Alla kommunala avgifter bestäms utifrån gällande taxa vid tidpunkten för uttaxering.

5.11 Lantmäteriförrättning

Detta Avtal utgör gemensam ansökan om fastighetsbildning. Kommunen ansvarar för att ett exemplar av detta avtal överlämnas till Lantmäteriet. Exploatörerna svarar gemensamt för förrättningskostnaderna med hälften var.

6 VA-anläggningar

Exploatörerna ansvarar för projektering, produktion och kostnader för dagvattendamm alternativt fördröjningsmagasin om minst 3 000 m³, dike och ledningar som framgår av bilaga 5 enligt kommunens ”Teknisk handbok VA”. Anläggningen projekteras och utförs så att diket och tillhörande ledningar till dammen kan hantera ett 100-årsregn från tillrinningsområdet inom exploateringsfastigheterna och Område 1-2. Av ”Teknisk handbok VA” framgår att dimensionering av ledningar med tillhörande anläggningar ska utföras enligt Svenskt Vattens publikationer:

- P114 – Distribution av dricksvatten,
- P110 – Avledning av dag-, drän- och spillvatten.

Falköpings kommuns VA-avdelning ska skriftligen godkänna projekteringen innan åtgärderna genomförs. Åtgärder ska vara utförda av exploatörerna samt godkända av kommunen senast den 31 december 2025. Har exploatörerna inte utfört sina åtagande enligt ovan har kommunen rätt att utföra åtgärderna enligt självkostnadsprincipen på exploatörernas bekostnad.

Anslutningspunkt för dagvatten från fortsatt byggnation inom exploatörernas fastigheter är dagvattendiket väster om Område 1-2. Efter genomförda åtgärder övergår ägandet av anläggningarna till kommunen utan ersättning.

7 Skyddade biotoper

Inom avtalsområdet finns skyddade biotoper i form av en stenmur och tre odlingsrösen. Exploatörerna ansvarar för och bekostar ansökan om dispens hos Länsstyrelsen för att flytta de skyddade biotoperna markerade med R1, R2 samt S2 på bilaga 6. Kommunen erbjuder utrymme för uppbyggnad av biotoperna på kommunens mark inom naturmark runt dagvattendammen.

Kommunens park och gatuavdelning ska godkänna placeringen innan dispensen söks. Exploatörerna står för genomförande och kostnad för flytt och återuppbyggnad av de skyddade biotoperna. Åtgärderna ska vara utförda av exploatörerna samt godkända av kommunen och Länsstyrelsen senast den 31 december 2026. Har exploatörerna inte utfört sina åtagande enligt ovan har kommunen rätt att utföra hela eller delar av åtgärderna enligt självkostnadsprincipen på exploatörernas bekostnad.

Efter genomförda åtgärder övergår ägandet av anläggningarna till kommunen utan ersättning.

8 Utbyggnad av allmän plats

Industrigatan (Volvogatan) som passerar norr om Domkraften 10 i östvästlig riktning är planlagd sedan tidigare. Kommunen står således för framtida projektering och produktion av gatan.

Kommunen ansvarar även för att bygga ut vändplatsen på Aspenäsgatan.

Utbyggnaden av dessa anläggningar industrigatan är vid detta avtals tecknande planerad till år 2025.

9 Ersättning

Exploatörerna ersätter kommunen för fastighetsreglering enligt punkt 5.4.

Exploatörernas åtgärder medför att planlagd mark för bostäder norr om avtalsområdet behöver tas i anspråk för hantering av dagvatten. Exploatör 1 ersätter kommunen för framtida intäktsbortfall vid försäljning av mark för bostäder med 758 800 kr . Ersättningen ska erläggas inom 60 dagar från detta avtals undertecknande.

Exploatör 2 ersätter kommunen för framtida intäktsbortfall vid försäljning av mark för bostäder med 325 200 kr . Ersättningen ska erläggas inom 60 dagar från detta avtals undertecknande.

Om exploatörerna inte utför åtgärder enligt punkt 6 och/eller 7 inom angivna tidsramar ska exploatörerna erlägga 50 % av den beräknade totalkostnaden (projektering, produktion etc.) för respektive åtgärd 60 dagar innan kommunen påbörjar arbetet. Resterande del av den verkliga kostnaden regleras snarast efter slutförande av respektive åtgärd. Dessa kostnader fördelas enligt följande:

Exploatör 1 – 70 %

Exploatör 2 – 30 %.

10 Betalning

Kommunen fakturerar exploatörerna de kostnader, ersättningar etc. som uppstår genom detta Avtal med 60 dagars betalningsfrist.

Dröjsmål med betalning berättigar kommunen dröjsmålsränta enligt lag.

11 Överlåtelse av avtal

Exploatörerna får inte överlåta detta avtal utan skriftligt medgivande från kommunen.

12 Tvist

Tvist rörande tolkningen eller tillämpningen av detta avtal ska avgöras av allmän domstol.

13 Ändringar och tillägg

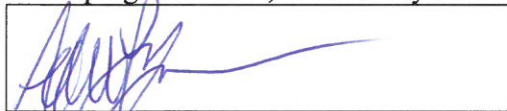
Ändringar eller tillägg till detta Avtal ska upprättas skriftligt och undertecknas av parterna för att kunna göras gällande.

14 Avtalsexemplar

Detta Avtal har upprättats i fyra lika lydande exemplar. Parterna erhåller var sitt exemplar och ett exemplar tillställs Lantmäteriet.

15 Underskrifter och bevittning

Falköping den 27 / 1 2024
Falköpings kommun, kommunstyrelsen

Adam Johansson
Ordförande kommunstyrelsen

Falköping den / 2024
Automotive Components Floby AB

Bruyneel, Geert Paul
Styrelseordförande

Falköping den 28 / 1 2024
Falköpings kommun, kommunstyrelsen

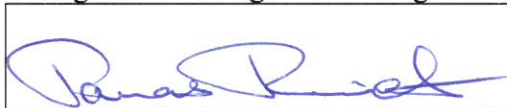
Lars Svensson
Kommundirektör

Falköping den / 2024
Automotive Components Floby AB

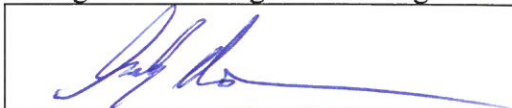
Heidenvall, Pernilla
Styrelseledamot

Falköping den 29 / 1 2024
Fastighetsaktiebolaget Mösseberg

Tomas Thiel
Extern verkställande direktör

Falköping den / 2024
Fastighetsaktiebolaget Mösseberg

Fredy Neuman
Styrelseordförande

Bilagor:

1. Antagande plankarta Domkraften 7 & 10 m.fl.
2. Karta – Avtalsområde och exploatörernas fastigheter
3. Karta – Fastighetsreglering
4. Karta – Ledningar
5. Karta – VA-åtgärder
6. Karta – Skyddade biotoper

PLANBESTÄMMELSER

Följande gäller inom området med nedanstående bestämmelser. Endast angiven ändring och utformning är tillåten. Bestämmelser utan beteckning gäller inom hela planområdet.

GRÄNSBETECKNINGAR

- Planområdesgränns
- Avvicklingsgränns
- Egenskapsgränns

ANVÄNDNING AV MARK OCH VATTEN

Allmän plats

- GATA
- Huvudgata
- NATUR
- VÄG

Förordningsmark

- E Tevetska anläggningar
- J Industri
- U Rådningstjänst och annat samhälleligt ändamål

EGENSKAPSBESTÄMMELSER FÖR ALLMÄN PLATS

Utformning av allmän plats

- Förhöjning av minst 3000 kubikmeter djagratten ska finnas
- Dagvattnets ska finnas

EGENSKAPSBESTÄMMELSER FÖR KVARTERSMARK

Begränsning av markens utnyttjande

Marken får inte förses med byggnad

Marken får inte förses med byggnad

Marken får inte förses med byggnad

Marken får inte förses med byggnad

Marken får inte förses med byggnad

Marken får inte förses med byggnad

Marken får inte förses med byggnad

Marken får inte förses med byggnad

Marken får inte förses med byggnad

Marken får inte förses med byggnad

Marken får inte förses med byggnad

Marken får inte förses med byggnad

Marken får inte förses med byggnad

Marken får inte förses med byggnad

Marken får inte förses med byggnad

Marken får inte förses med byggnad

Marken får inte förses med byggnad

Marken får inte förses med byggnad

Marken får inte förses med byggnad

Marken får inte förses med byggnad

Marken får inte förses med byggnad

Marken får inte förses med byggnad

Marken får inte förses med byggnad

Marken får inte förses med byggnad

Marken får inte förses med byggnad

Marken får inte förses med byggnad

Marken får inte förses med byggnad

Marken får inte förses med byggnad

Marken får inte förses med byggnad

Marken får inte förses med byggnad

Marken får inte förses med byggnad

Marken får inte förses med byggnad

Marken får inte förses med byggnad

Marken får inte förses med byggnad

Marken får inte förses med byggnad

Marken får inte förses med byggnad

Marken får inte förses med byggnad

Marken får inte förses med byggnad

Marken får inte förses med byggnad

Marken får inte förses med byggnad

Marken får inte förses med byggnad

Marken får inte förses med byggnad

Marken får inte förses med byggnad

Marken får inte förses med byggnad

Marken får inte förses med byggnad

Marken får inte förses med byggnad

Marken får inte förses med byggnad

Marken får inte förses med byggnad

Marken får inte förses med byggnad

Marken får inte förses med byggnad

Marken får inte förses med byggnad

Marken får inte förses med byggnad

Marken får inte förses med byggnad

Marken får inte förses med byggnad

Marken får inte förses med byggnad

Marken får inte förses med byggnad

Marken får inte förses med byggnad

Marken får inte förses med byggnad

Marken får inte förses med byggnad

Marken får inte förses med byggnad

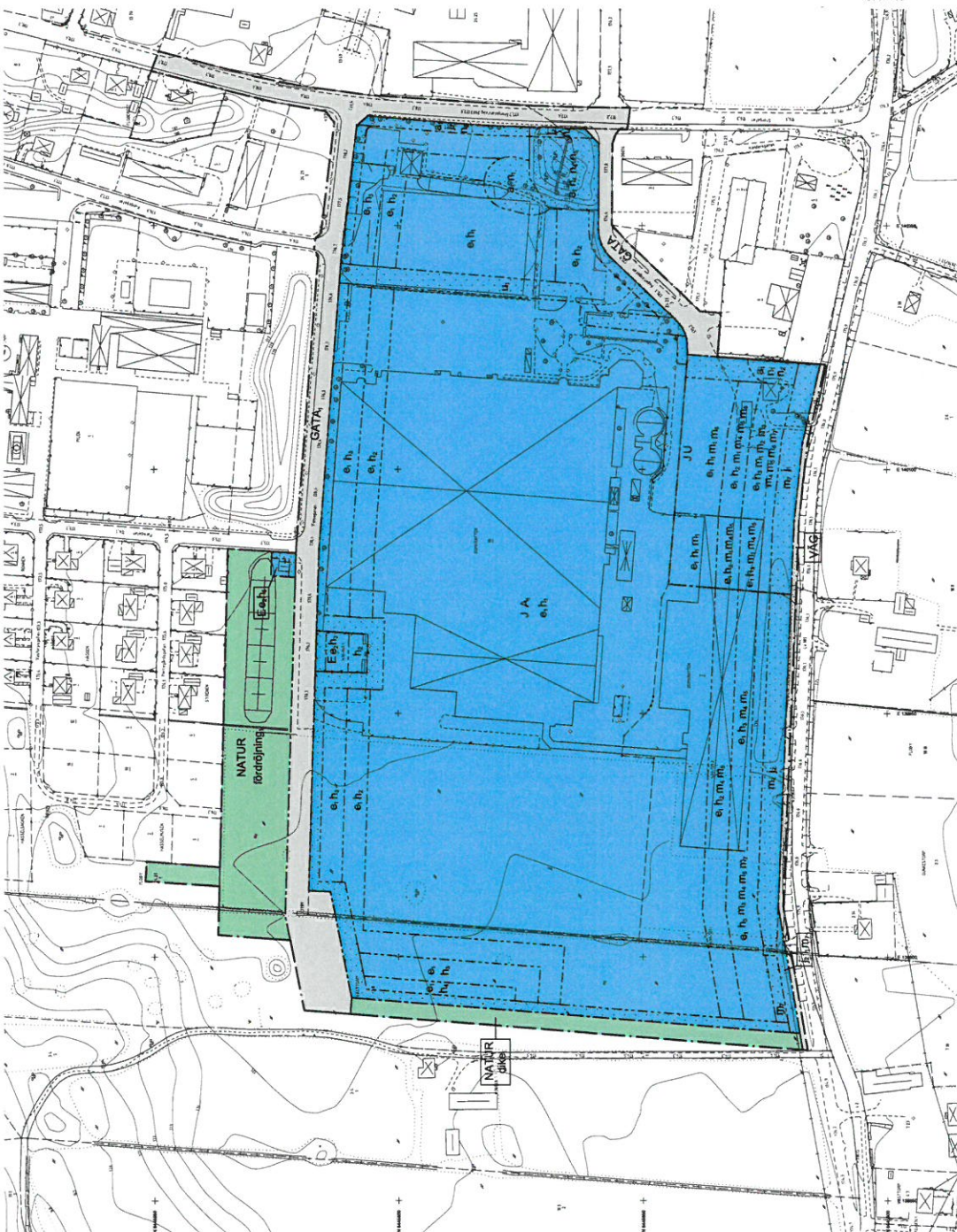
Marken får inte förses med byggnad

Marken får inte förses med byggnad

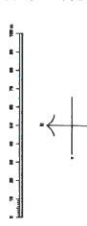
Marken får inte förses med byggnad

Marken får inte förses med byggnad

Marken får inte förses med byggnad

PLANKARTA

- STANDARDISERINGSBETECKNINGAR**
- 10 Allmän plats
 - 11 Gata
 - 12 Huvudgata
 - 13 Natur
 - 14 Väg
 - 15 Förordningsmark
 - 16 E Tevetska anläggningar
 - 17 J Industri
 - 18 U Rådningstjänst och annat samhälleligt ändamål
 - 19 Fördjörning
 - 20 dike
 - 21 Markens användningsområde och vegetation
 - 22 Träd
 - 23 Träd större än 1 meter i diameter för ej föllias
 - 24 Allt ska bevaras
 - 25 Stämmur ska bevaras
 - 26 Fomflämning ska bevaras
 - 27 Markreservat för allmännyttiga ändamål
 - 28 Markreservat för allmännyttiga ändamål
 - 29 Markreservat för allmännyttiga ändamål
 - 30 Rådningstjänst och annat samhälleligt ändamål
 - 31 Ytterväg för rådgivningstjänst och annat samhälleligt ändamål
 - 32 Ytterväg till kontorslokaler
 - 33 Ytterväg till kontorslokaler
 - 34 Ytterväg till kontorslokaler
 - 35 Ytterväg till kontorslokaler
 - 36 Ytterväg till kontorslokaler
 - 37 Ytterväg till kontorslokaler
 - 38 Ytterväg till kontorslokaler
 - 39 Ytterväg till kontorslokaler
 - 40 Ytterväg till kontorslokaler
 - 41 Ytterväg till kontorslokaler
 - 42 Ytterväg till kontorslokaler
 - 43 Ytterväg till kontorslokaler
 - 44 Ytterväg till kontorslokaler
 - 45 Ytterväg till kontorslokaler
 - 46 Ytterväg till kontorslokaler
 - 47 Ytterväg till kontorslokaler
 - 48 Ytterväg till kontorslokaler
 - 49 Ytterväg till kontorslokaler
 - 50 Ytterväg till kontorslokaler
 - 51 Ytterväg till kontorslokaler
 - 52 Ytterväg till kontorslokaler
 - 53 Ytterväg till kontorslokaler
 - 54 Ytterväg till kontorslokaler
 - 55 Ytterväg till kontorslokaler
 - 56 Ytterväg till kontorslokaler
 - 57 Ytterväg till kontorslokaler
 - 58 Ytterväg till kontorslokaler
 - 59 Ytterväg till kontorslokaler
 - 60 Ytterväg till kontorslokaler
 - 61 Ytterväg till kontorslokaler
 - 62 Ytterväg till kontorslokaler
 - 63 Ytterväg till kontorslokaler
 - 64 Ytterväg till kontorslokaler
 - 65 Ytterväg till kontorslokaler
 - 66 Ytterväg till kontorslokaler
 - 67 Ytterväg till kontorslokaler
 - 68 Ytterväg till kontorslokaler
 - 69 Ytterväg till kontorslokaler
 - 70 Ytterväg till kontorslokaler
 - 71 Ytterväg till kontorslokaler
 - 72 Ytterväg till kontorslokaler
 - 73 Ytterväg till kontorslokaler
 - 74 Ytterväg till kontorslokaler
 - 75 Ytterväg till kontorslokaler
 - 76 Ytterväg till kontorslokaler
 - 77 Ytterväg till kontorslokaler
 - 78 Ytterväg till kontorslokaler
 - 79 Ytterväg till kontorslokaler
 - 80 Ytterväg till kontorslokaler
 - 81 Ytterväg till kontorslokaler
 - 82 Ytterväg till kontorslokaler
 - 83 Ytterväg till kontorslokaler
 - 84 Ytterväg till kontorslokaler
 - 85 Ytterväg till kontorslokaler
 - 86 Ytterväg till kontorslokaler
 - 87 Ytterväg till kontorslokaler
 - 88 Ytterväg till kontorslokaler
 - 89 Ytterväg till kontorslokaler
 - 90 Ytterväg till kontorslokaler
 - 91 Ytterväg till kontorslokaler
 - 92 Ytterväg till kontorslokaler
 - 93 Ytterväg till kontorslokaler
 - 94 Ytterväg till kontorslokaler
 - 95 Ytterväg till kontorslokaler
 - 96 Ytterväg till kontorslokaler
 - 97 Ytterväg till kontorslokaler
 - 98 Ytterväg till kontorslokaler
 - 99 Ytterväg till kontorslokaler
 - 100 Ytterväg till kontorslokaler

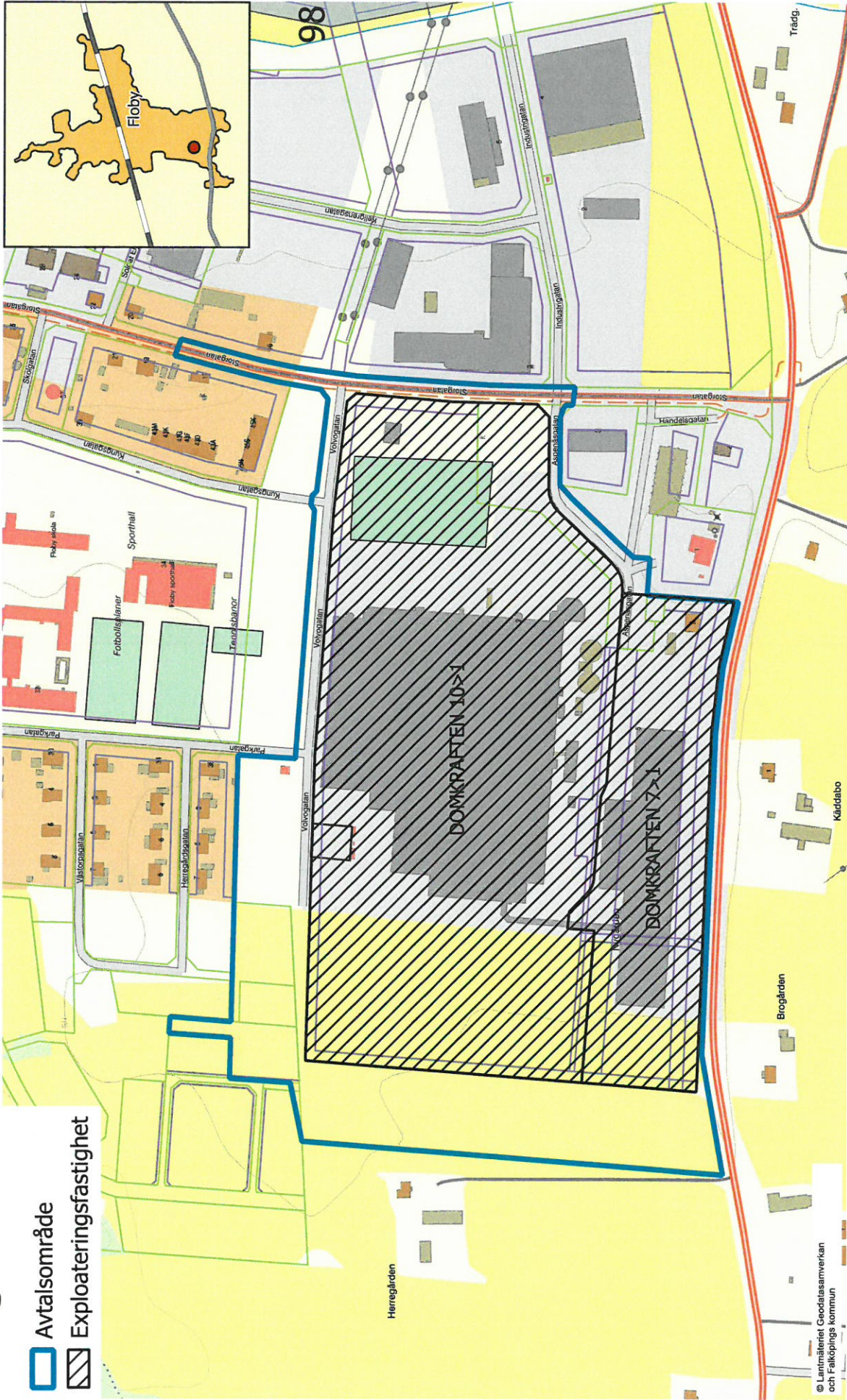
DOMKRAFTEN 7 & 10 M.F.L.
FLOBY TÄTORP
FALKÖPINGS KOMMUN
DETALJPLAN

STADSBYGGNADSAVDELNINGEN, november 2023
 Märta Gahm
 Planarkitekt

STANDARDISERINGSBETECKNINGAR
 10 Allmän plats
 11 Gata
 12 Huvudgata
 13 Natur
 14 Väg
 15 Förordningsmark
 16 E Tevetska anläggningar
 17 J Industri
 18 U Rådningstjänst och annat samhälleligt ändamål
 19 Fördjörning
 20 dike
 21 Markens användningsområde och vegetation
 22 Träd
 23 Träd större än 1 meter i diameter för ej föllias
 24 Allt ska bevaras
 25 Stämmur ska bevaras
 26 Fomflämning ska bevaras
 27 Markreservat för allmännyttiga ändamål
 28 Markreservat för allmännyttiga ändamål
 29 Markreservat för allmännyttiga ändamål
 30 Rådningstjänst och annat samhälleligt ändamål
 31 Ytterväg för rådgivningstjänst och annat samhälleligt ändamål
 32 Ytterväg till kontorslokaler
 33 Ytterväg till kontorslokaler
 34 Ytterväg till kontorslokaler
 35 Ytterväg till kontorslokaler
 36 Ytterväg till kontorslokaler
 37 Ytterväg till kontorslokaler
 38 Ytterväg till kontorslokaler
 39 Ytterväg till kontorslokaler
 40 Ytterväg till kontorslokaler
 41 Ytterväg till kontorslokaler
 42 Ytterväg till kontorslokaler
 43 Ytterväg till kontorslokaler
 44 Ytterväg till kontorslokaler
 45 Ytterväg till kontorslokaler
 46 Ytterväg till kontorslokaler
 47 Ytterväg till kontorslokaler
 48 Ytterväg till kontorslokaler
 49 Ytterväg till kontorslokaler
 50 Ytterväg till kontorslokaler
 51 Ytterväg till kontorslokaler
 52 Ytterväg till kontorslokaler
 53 Ytterväg till kontorslokaler
 54 Ytterväg till kontorslokaler
 55 Ytterväg till kontorslokaler
 56 Ytterväg till kontorslokaler
 57 Ytterväg till kontorslokaler
 58 Ytterväg till kontorslokaler
 59 Ytterväg till kontorslokaler
 60 Ytterväg till kontorslokaler
 61 Ytterväg till kontorslokaler
 62 Ytterväg till kontorslokaler
 63 Ytterväg till kontorslokaler
 64 Ytterväg till kontorslokaler
 65 Ytterväg till kontorslokaler
 66 Ytterväg till kontorslokaler
 67 Ytterväg till kontorslokaler
 68 Ytterväg till kontorslokaler
 69 Ytterväg till kontorslokaler
 70 Ytterväg till kontorslokaler
 71 Ytterväg till kontorslokaler
 72 Ytterväg till kontorslokaler
 73 Ytterväg till kontorslokaler
 74 Ytterväg till kontorslokaler
 75 Ytterväg till kontorslokaler
 76 Ytterväg till kontorslokaler
 77 Ytterväg till kontorslokaler
 78 Ytterväg till kontorslokaler
 79 Ytterväg till kontorslokaler
 80 Ytterväg till kontorslokaler
 81 Ytterväg till kontorslokaler
 82 Ytterväg till kontorslokaler
 83 Ytterväg till kontorslokaler
 84 Ytterväg till kontorslokaler
 85 Ytterväg till kontorslokaler
 86 Ytterväg till kontorslokaler
 87 Ytterväg till kontorslokaler
 88 Ytterväg till kontorslokaler
 89 Ytterväg till kontorslokaler
 90 Ytterväg till kontorslokaler
 91 Ytterväg till kontorslokaler
 92 Ytterväg till kontorslokaler
 93 Ytterväg till kontorslokaler
 94 Ytterväg till kontorslokaler
 95 Ytterväg till kontorslokaler
 96 Ytterväg till kontorslokaler
 97 Ytterväg till kontorslokaler
 98 Ytterväg till kontorslokaler
 99 Ytterväg till kontorslokaler
 100 Ytterväg till kontorslokaler

Bilaga 2 - Karta

Datum: 2023-12-12
Skapad av: Mark och exploateringsenheten

© Lantmäteriet Geodatasamverkan
och Falköpings kommun

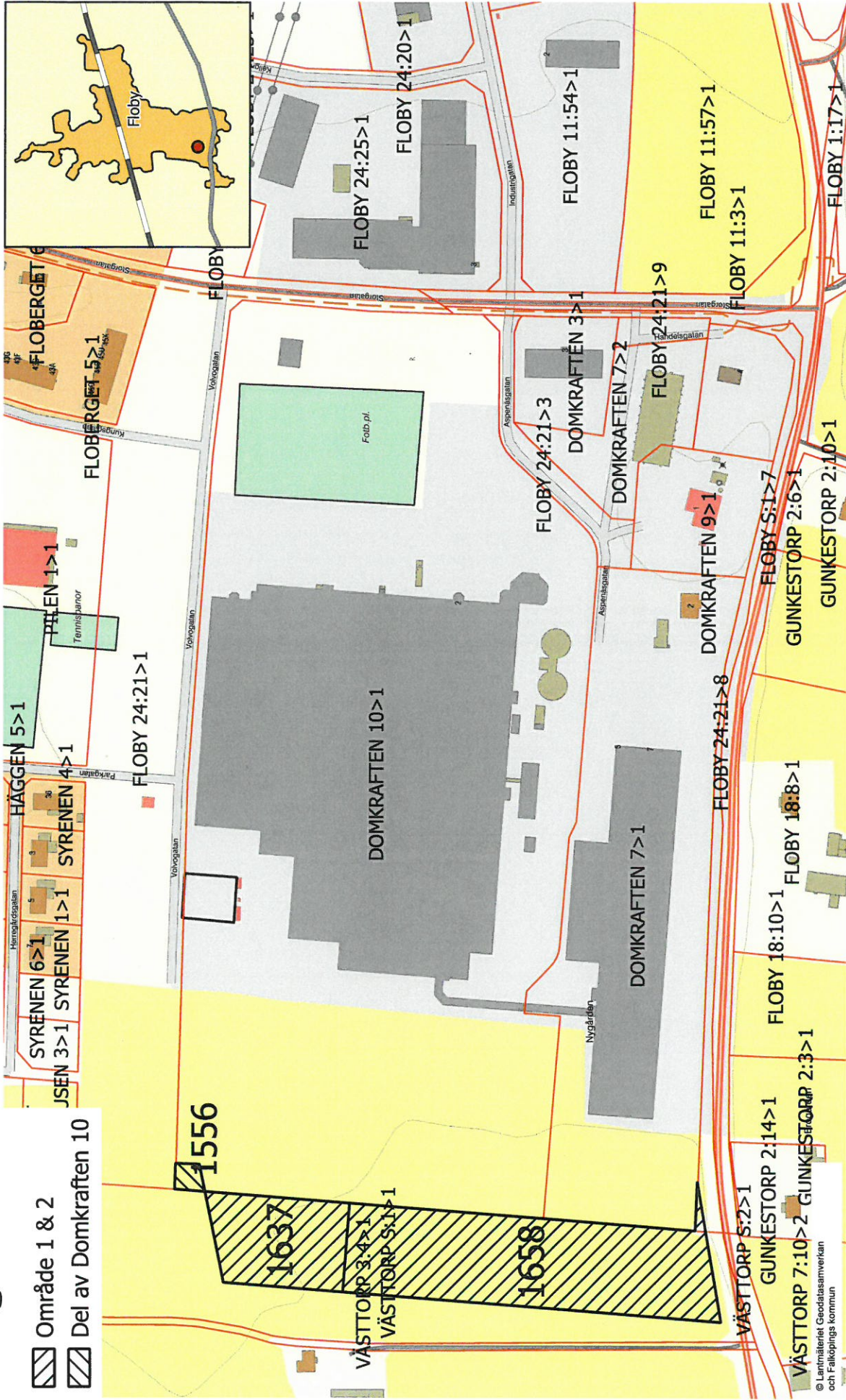

Skala: 1:4 000

FALKÖPING
KOMMUNEN

Bilaga 3 - Karta

Datum: 2024-01-17
 Skapad av: Mark och exploateringsenheten

- Område 1 & 2
- Del av Domkraften 10

© Lantmateriet Geodatesamverkan
 och Falköpings kommun

Skala: 1:3 000

FALKÖPING
 KOMMUNEN

Handwritten signature and initials in blue ink.

Bilaga 4 - Karta ledningar

Datum: 2023-12-12
Skapad av: Mark och exploateringsenheten

- Område 1 & 2
- Del av Domkraften 10
- Ledningar - Nordion Energi (FENAB)

Skala: 1:3 000

© Lantmäteriet Geodatasamverkan och Falköpings kommun

FALKÖPING
KOMMUNEN

[Handwritten signature]

Handwritten signature or initials in blue ink at the top right of the page.

Blaga 3

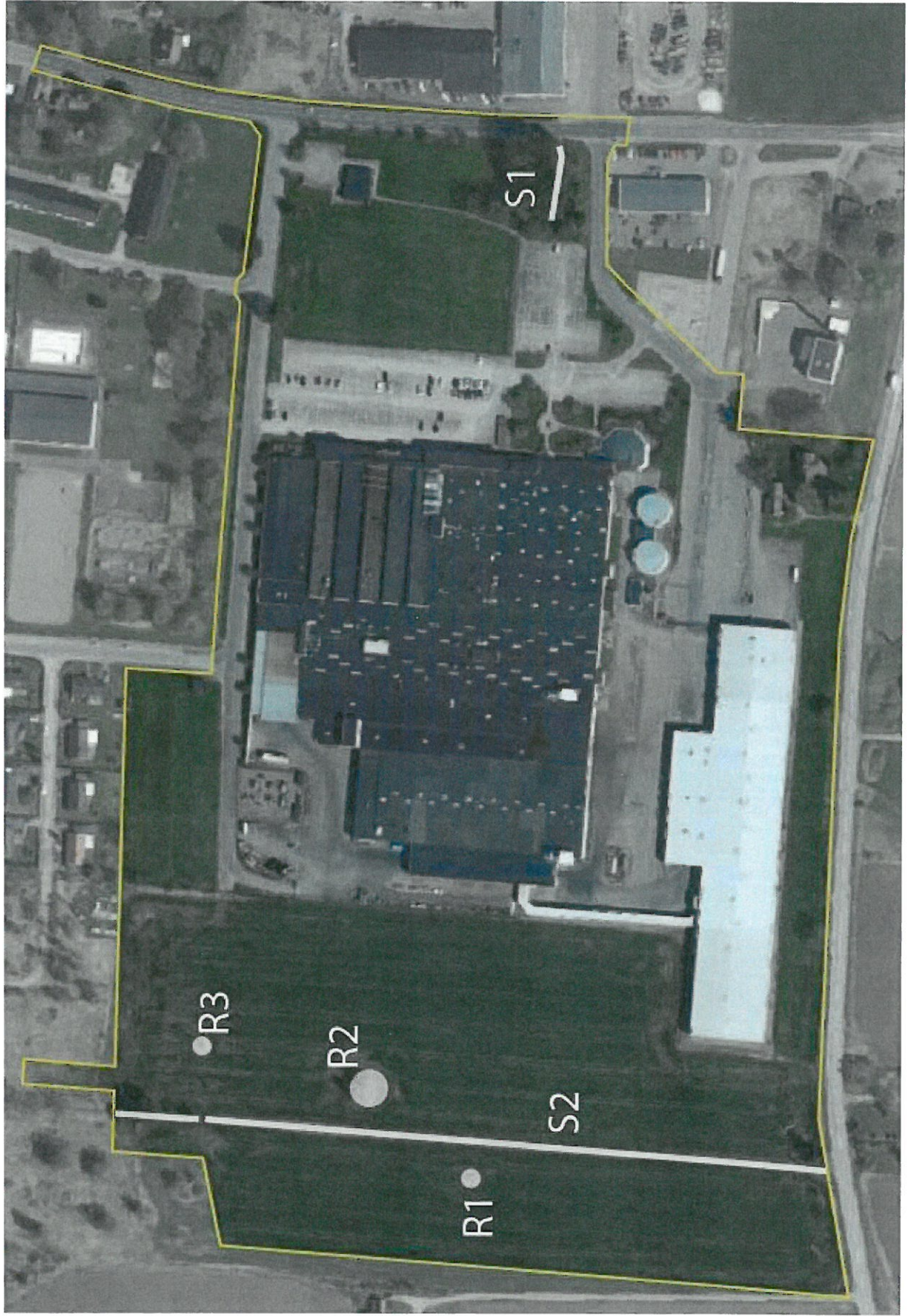
2. Inom naturområdet ska en dagvattendamm/fördrovningsmagasin om minst 3000 kubikmeter med renande åtgärder uppföras.

3. Dagvattenkylvert ska uppföras inom gatunivån och leda vattnet från diket till fördrovningsytan norr om Völvogatan.

1. Dagvattendike ska uppföras inom naturområdet och ledas mot fördrovningsytan norr om Völvogatan.

4. Utlopp genom ledning från dammen/fördrovningsmagasinet kopplas på befintligt dagvattenmät i Parkgatan med reglerat utflöde.

Handwritten signature

§ 36

Dnr 2024/00071

Samarbetsavtal med Aktiv Handel gällande Stadsfesten 2024

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen beslutar att teckna samarbetsavtal med föreningen Aktiv Handel, med 100 000 kr i avsatta medel för genomförande av Stadsfesten 2024.

Sammanfattning

Falköpings kommun har sedan tidigt 80-tal anordnat evenemang för allmänheten i stadskärnan fredagen efter Kristi himmelfärd. Från år 2016 har kommunen i samverkan med Aktiv handel och deras medlemskrögare skapa ett attraktivt evenemang som ska vara hållbart och återkommande.

Förvaltningen bedömer att arrangemanget stämmer väl överens med de övergripande målen i kommunens flerårsplan om social hållbarhet och attraktivitet och har avsatt 100 000 kr i verksamhetsbudget för 2024 för genomförandet av stadsfesten.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunförvaltningen, 2024-02-06
- Förslag till samarbetsavtal

Justerarnas signaturer			Protokollsutdraget bestyrks
Digital justering			

Samarbetsavtal med Aktiv Handel gällande Stadsfesten 2024

Förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen beslutar att teckna samarbetsavtal med föreningen Aktiv Handel, med 100 000 kr i avsatta medel för genomförande av Stadsfesten 2024.

Sammanfattning

Falköpings kommun har sedan tidigt 80-tal anordnat evenemang för allmänheten i stadskärnan fredagen efter Kristi himmelfärd. Från år 2016 har kommunen i samverkan med Aktiv handel och deras medlemskrögare skapa ett attraktivt evenemang som ska vara hållbart och återkommande.

Förvaltningen bedömer att arrangemanget stämmer väl överens med de övergripande målen i kommunens flerårsplan om social hållbarhet och attraktivitet och har avsatt 100 000 kr i verksamhetsbudget för 2024 för genomförandet av stadsfesten.

Bakgrund

Evenemanget Fest i Stad är ett traditionellt evenemang som genomförts i Falköpings stadskärna från tidigt 80-tal, fredagen efter Kristi himmelfärd.

År 2016 skapade Falköpings kommun i samverkan med Aktiv Handel en ny samverkansmodell för Fest i Stad i syfte att vidareutveckla och förlänga evenemanget samt locka en bredare målgrupp. Arrangörerna gick från evenemangsnamnet Fest i Stad till Stadsfesten och började samverka närmare föreningen Aktiv Handel och deras medlemskrögare i syfte att skapa ett attraktivt evenemang som ska vara hållbart och återkommande. Kommunens intention är att det ska vara ett evenemang med fria entréer, då alla ska ges samma möjlighet att besöka Falköpings stadsfest.

Aktiv Handel och Falköpings kommun genomförde samma typ av arrangemang åren 2016-2019 samt år 2022 och 2023 med bra utfall och uppnådde då uppsatta mål och syften. Pandemin medförde att det inte varit möjligt att genomföra evenemanget år 2020-2021. Parterna ser ett stort värde

i detta samarbete och har funnit formerna och strukturen för evenemanget, det är formaliserat i bifogat samverkansavtal.

Förvaltningens bedömning

Kommunledningsförvaltningen har i samverkan med föreningen Aktiv Handel tagit fram ett förslag till samverkansavtal för organisation och struktur för Stadsfesten 2024. Förvaltningen bedömer att arrangemanget stämmer väl överens med de övergripande målen i kommunens flerårsplan om social hållbarhet och attraktivitet. Förvaltningen föreslår kommunstyrelsen att godkänna samarbetsavtalet kring Stadsfesten 2024.

Finansiering och ekonomiska konsekvenser

Kommunledningsförvaltning har avsatt 100 000 kr i verksamhetsbudget för 2024 för genomförandet av Stadsfesten 2024.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunförvaltningen, 2024-02-06
- Förslag till samarbetsavtal

Beslutet ska skickas till

Woori Gennemark, näringslivsutvecklare
Carl-Olov Holmström, näringslivschef

Woori Gennemark
Näringslivsutvecklare

Samarbetsavtal mellan Falköpings kommun och Aktiv Handel Falköping

Parter

Mellan Falköpings kommun, 521 81 Falköping, org.nr 212000-1744, och Aktiv Handel Falköping, ekonomisk förening, organisationsnummer 769617-1144 angående att gemensamt anordna evenemanget Stadsfesten 2024 den 10-11 maj 2024.

Tjänster som omfattas

Kostnaderna för att arrangera Stadsfesten 2024 fördelas jämnt mellan de båda parterna.

För skador som uppstår som inte ena parten varit vållande till delar de båda parterna lika på samtliga kostnader.

Aktiv Handel har en evenemangsförsäkring.

Om en av parterna har varit vållande till skadan ska denne ansvara fullt ut för skadan.

Avtalsperiod

Avtalsperiod: Stadsfesten 2024 genomförs den 10-11 maj 2024

Priser

Samtliga priser anges i svenska kronor (SEK) exklusive mervärdesskatt. Falköpings kommun går in med 100 000 kr och Aktiv handel går in med 100 000 kr.

Kontaktpersoner

Falköpings kommun: Lars Svensson, kommundirektör Falköpings kommun, lars.svensson@falkoping.se
Aktiv Handel: Robert Bengtsson, ordförande Aktiv Handel, ordforande@handelfalkoping.se

Fakturering/betalningsvillkor

Leverantörsfakturorna går direkt till de båda parterna Falköpings kommun och Aktiv Handel.

Elektronisk faktura

Falköpings kommun ser gärna att leverantörer använder e-fakturering. Vi använder Inexchange AB i Skövde, www.inexchange.se, som fakturaväxel. Vårt GLN-nummer är 7362120001743. Vid intresse – kontakta Inexchange för att utreda förutsättningarna.

Uppsägning

Om någon av de båda parterna under avtalsperioden inte uppfyller de åtaganden som avtalet omfattar skall skriftlig erinran ske av den andra parten. Om bristerna är väsentliga, kan avtal sägas upp med omedelbar verkan.

Detta avtal har upprättats i två likalydande exemplar, varav parterna har tagit var sitt. Bindande samarbetsavtal föreligger när båda parter undertecknat detta avtal. Avtalet signeras digitalt och saknar därför underskrifter.

Falköpings kommun

Adam Johansson
Kommunstyrelsens ordförande

Lars Svensson
Kommundirektör

Aktiv Handel, ek. förening

Robert Bengtsson
Ordförande Aktiv Handel

§ 37

Dnr 2024/00113

Riktlinje för säkerhetsskydd

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen beslutar att anta riktlinje för säkerhetsskydd, att gälla från och med den 1 april 2024.

Sammanfattning

Kommunens arbete inom säkerhetsskydd utgår från säkerhetsskyddslagen (SFS 2018:585), säkerhetsskyddsförordning (SFS 2021:955), säkerhetspolisens föreskrifter om säkerhetsskydd (PMFS 2022:1) samt offentlighets- och sekretesslag (2009:400). Med säkerhetsskydd avses förebyggande åtgärder för att skydda Sveriges säkerhet.

Riktlinjen syftar till att skapa en gemensam inriktning och tydliggöra de krav och ansvar som gäller för Falköpings säkerhetsskydd. Riktlinjen ska vara styrande för hanteringen av säkerhetsskyddsfrågor i samtliga nämnder, kommunalförbund och bolag i Falköpings kommun. Riktlinjen kompletteras av tillhörande rutiner inom säkerhetsskydd.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från samhällsskyddsförvaltningen, 2024-02-12
- Förslag till Riktlinje för säkerhetsskydd
- Rutin för hantering av säkerhetsskyddsfrågor enligt beslut från 2021-04-27 (KS 2021/205)

Justerarnas signaturer			Protokollsutdraget bestyrks
Digital justering			

Riktlinje för säkerhetsskydd

Förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsen beslutar att anta riktlinje för säkerhetsskydd, att gälla från och med den 1 april 2024.

Sammanfattning

Kommunens arbete inom säkerhetsskydd utgår från säkerhetsskyddslagen (SFS 2018:585), säkerhetsskyddsförordning (SFS 2021:955), säkerhetspolisens föreskrifter om säkerhetsskydd (PMFS 2022:1) samt offentlighets- och sekretesslag (2009:400). Med säkerhetsskydd avses förebyggande åtgärder för att skydda Sveriges säkerhet.

Riktlinjen syftar till att skapa en gemensam inriktning och tydliggöra de krav och ansvar som gäller för Falköpings säkerhetsskydd. Riktlinjen ska vara styrande för hanteringen av säkerhetsskyddsfrågor i samtliga nämnder, kommunalförbund och bolag i Falköpings kommun. Riktlinjen kompletteras av tillhörande rutiner inom säkerhetsskydd.

Bakgrund

Säkerhetsskydd har tidigare styrts av rutin för hantering av säkerhetsskyddsfrågor enligt beslut den 27 april 2021 (diarienummer KS 2021/205). En riktlinje för gemensam inriktning av säkerhetsskyddsarbetet har saknats och bedöms behövas då säkerhetsskydd är ett kommunövergripande arbete som innefattar samtliga förvaltningar, bolag och kommunalförbund i Falköpings kommun.

Riktlinjen utgår från:

- Säkerhetsskyddslagen (SFS 2018:585)
- Säkerhetsskyddsförordning (SFS 2021:955)
- Säkerhetspolisens föreskrifter om säkerhetsskydd (PMFS 2022:1)
- Offentlighets- och sekretesslag (2009:400).

Kommunledningsförvaltningen

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen har tagit fram riktlinjen enligt befintliga lagkrav och interna rutiner och föreslår att denna antas av kommunfullmäktige.

De uppgifter och den ansvarsfördelning som redogörs för i riktlinjen följer befintliga lagkrav.

Finansiering och ekonomiska konsekvenser

Förvaltningens förslag till beslut leder därmed inte till några direkta ekonomiska konsekvenser för nämnden, varför beslut om finansiering inte behöver tas.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från samhällsskyddsförvaltningen, 2024-02-12
- Förslag till Riktlinje för säkerhetsskydd
- Rutin för hantering av säkerhetsskyddsfrågor enligt beslut från 2021-04-27 (KS 2021/205)

Beslutet ska skickas till

Samtliga förvaltningschefer och samtliga nämnder
Emilie Andersson, säkerhetssamordnare
Anna-Karin Linder, administratör

Emilie Andersson
Säkerhetssamordnare skydd/säkerhet

Säkerhetskydd

RIKTLINJE

Typ av styrdokument	Riktlinje
Beslutsinstans	Kommunstyrelsen
Diarienummer	KS 2024/113
Giltighetstid	Fr.o.m. och tillsvidare
Dokumentet gäller för	Samtliga nämnder och förvaltningar i kommunen
Fastställd	2024-xx-xx
Ersätter	Finns ingen tidigare version av dokumentet
Dokumentansvarig	Säkerhetssamordnare
Tidpunkt för aktualitetsprövning	Vid behov

Innehåll

1. Inledning.....	2
1.1. Syfte	2
1.2. Vem omfattas av riktlinjen.....	2
1.3. Koppling till lagstiftning och andra styrdokument	2
2. Ansvar och organisation	2
2.1. Kommunstyrelsen.....	2
2.2. Säkerhetsskyddschef	2
2.3. Förvaltningschef/VD kommunala bolag	3
2.4. Tystnadsplikt	3
3. Säkerhetsskydd	3
3.1. Säkerhetsskyddsanalys	3
3.2. Säkerhetsbedömning och säkerhetsskyddad upphandling	4
3.3. Informationssäkerhet	5
3.4. Fysisk säkerhet	6
3.5. Personalsäkerhet.....	6
4. Incidenthantering	7

1. Inledning

1.1. Syfte

Riktlinjen syftar till att skapa en gemensam inriktning och tydliggöra de krav och ansvar som gäller för Falköpings säkerhetsskydd.

Med säkerhetsskydd avses i förebyggande åtgärder för att skydda Sveriges säkerhet. Enligt 1 kap 2§ säkerhetsskyddslagen definieras säkerhetsskydd som:

1. Skydd av säkerhetskänslig verksamhet mot spioneri, sabotage, terroristbrott och andra brott som kan hota verksamheten samt skydd i andra fall av säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter.
2. Med Säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter avses uppgifter som rör säkerhetskänslig verksamhet och som därför omfattas av sekretess enligt offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) eller som skulle ha omfattats av sekretess enligt den lagen, om den hade varit tillämplig.

1.2. Vem omfattas av riktlinjen

Dessa riktlinjer är styrande för hanteringen av säkerhetsskyddsfrågor i samtliga nämnder, kommunalförbund och bolag i Falköpings kommun. Varje nämnd och bolag ska inom ramen för riktlinjerna ansvara för arbetet inom sitt verksamhetsområde och själva utreda sina verksamheter om de hanterar säkerhetsskydd

1.3. Koppling till lagstiftning och andra styrdokument

Styrdokumentet på kommunövergripande nivå består av *Riktlinje för säkerhetsskydd* med tillhörande rutiner.

Styrande vid framtagande av riktlinjerna var säkerhetsskyddslag (2018:585) och säkerhetsskyddsförordningen (2021:955), Polismyndighetens författningssamling (2022:1) samt offentlighets- och sekretesslag (2009:400).

2. Ansvar och organisation

2.1. Kommunstyrelsen

Det yttersta ansvaret för att säkerhetsskyddslagen följs i Falköpings kommun åvilar kommunstyrelsen enligt 5 § punkten 6 i kommunstyrelsens reglemente.

2.2. Säkerhetsskyddschef

Kommunstyrelsen har utsett förvaltningschefen på samhällsskyddsförvaltningen till säkerhetsskyddschef.

Om en säkerhetsskyddschef inte har utsetts ska de beslut och uppgifter som ankommer på säkerhetsskyddschefen istället fattas och utföras av kommundirektören.

Säkerhetsskyddschefen ska leda och samordna säkerhetsskyddet. Säkerhetschefen utövar, under kommunstyrelsen, kontroll över att säkerhetsskyddet finns, är tillräckligt och fungerar. Säkerhetsskyddschefen ska vidare samordna skyddet samt säkerställa att berörd personal ges erforderlig utbildning.

Säkerhetsskyddschefen är direkt underställd kommundirektör och rapporterar till densamma. Säkerhetsskyddschefen kan inte delegera sitt ansvar för ovan frågor.

2.3. Förvaltningschef/VD kommunala bolag

Förvaltningschef/VD för kommunala bolag har ansvaret att verksamheten i respektive förvaltning eller kommunala bolag bedrivs enligt säkerhetsskyddslagen.

2.4. Tystnadsplikt

För säkerhetskänsliga verksamheter som bedrivs i offentlig regi gäller bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

I säkerhetsskyddslagen finns särskilda bestämmelser om tystnadsplikten hos enskilda verksamhetsutövare. Personal som grund av sin anställning eller på annat sätt har deltagit eller deltar i säkerhetskänslig verksamhet och fått del av säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter, eller fått del av uppgifter rörande säkerhetsprovning får inte obehörigen röja eller utnyttja dessa uppgifter.

3. Säkerhetsskydd

3.1. Säkerhetsskyddsanalys

I säkerhetsskyddsanalysen ska säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter och de delar av verksamheten som är skyddsvärda med hänsyn till Sveriges säkerhet identifieras, även hot och sårbarheter som finns kopplade till identifierade verksamheter och uppgifter.

Av säkerhetsskyddsanalysen ska även framgå en förteckning över de befattningar inom verksamheter som ska inplaceras i säkerhetsklass och genomgå en säkerhetsprovning.

Då säkerhetsskyddsanalysen normalt innehåller uppgifter om svagheter i säkerhetsskyddet omfattas i regel uppgifterna av sekretess enligt 15 kap. 2 § offentlighets- och sekretesslagen.

Säkerhetsskyddsanalys genomförs enligt särskild anvisning.

3.1.1. Ansvarsfördelning säkerhetsskyddsanalys

Kommundirektör fastställer kommunens säkerhetsskyddsanalys.

Säkerhetsskyddschefen ansvarar för att det i kommunen genomförs och finns en aktuell dokumenterad och fastställd säkerhetsskyddsanalys.

Det praktiska arbetet med säkerhetsskyddsanalysen utförs av förvaltningarna tillsammans med kommunens säkerhetssamordnare.

3.1.2. Säkerhetsskyddsplan

Efter att en säkerhetsskyddsanalys är fastställd ska verksamheten upprätta en säkerhetsskyddsplan i samverkan med säkerhetsskyddschefen. Planen ska utifrån säkerhetsskyddsanalysen tydliggöra vilka säkerhetsskyddsåtgärder som behöver vidtas. Det ska framgå när åtgärderna ska vidtas och vilka som ansvarar för åtgärderna. Åtgärder som är nödvändiga ska vidtas så snabbt som möjligt.

3.1.2.1. Ansvarsfördelning säkerhetsskyddsplan

Säkerhetsskyddsplanen fastställs av säkerhetsskyddschefen.

3.1.3. Åtgärdsplan

Till säkerhetsskyddsanalysen hör en åtgärdsplan för löpande kontroll och uppföljning. Åtgärdsplanen ska:

- Utvärdera om vidtagna säkerhetsskyddsåtgärder ger avsedd effekt
- Identifiera brister och sårbarheter i säkerhetsskyddet, och
- I övrigt kontrollera och följa upp att regelverket för säkerhetsskyddet följs.

3.2. Säkerhetsskyddsbedömning och säkerhetsskyddad upphandling

Om kommunen avser överlåta någon del av den säkerhetskänsliga verksamheten eller egendom som har betydelse för Sveriges säkerhet eller ett för Sverige förpliktande internationellt åtagande om säkerhetsskydd, ska den göra en särskild säkerhetsbedömning, lämplighetsprövning och samråd.

Säkerhetsbedömning sker enligt särskild anvisning.

3.2.1. Säkerhetsskyddad upphandling

Enligt säkerhetsskyddslagstiftningen ska kommunen innan en upphandling, ingång av avtal eller inledande av samverkan pröva om denna ska omfattas av säkerhetsskyddsavtal. Bedömningen baseras på om aktören kan få tillgång till säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter av säkerhetsskyddsklassen konfidentiell eller högre, eller annan verksamhet av motsvarande betydelse för Sveriges säkerhet.

Bedöms aktören få tillgång till sådana uppgifter eller verksamheter ska en Säkerhetsskyddad upphandling med säkerhetsavtal upprättas med leverantör och/eller underleverantör. Säkerhetsskyddsavtalet ska upprättas innan aktören får tillgång till den säkerhetskänsliga verksamheten.

Säkerhetsskyddad upphandling sker enligt särskild anvisning.

3.3. Informationssäkerhet

För att ta del av säkerhetskänsliga uppgifter som har betydelse för totalförsvaret eller för Sveriges säkerhet måste en person vara säkerhetsklassad (se avsnitt 3.5). Med uppgift avses all information oavsett i vilken form eller hur den behandlas, till exempel fysiskt på papper, muntligt eller elektroniskt lagrad.

I informationssäkerheten innefattas administrativ säkerhet vilket innebär att kommunen ska ha rutiner som följs beträffande sekretessbelagda uppgifter som har betydelse för Sveriges säkerhet, för att garantera att god säkerhet tryggas vid handläggning.

Kommunen ska även ha rutiner och vidta skyddsåtgärder för att upptäcka, försvåra och hantera skadlig påverkan på informationssystemen, samt vidta skyddsåtgärder mot obehörig avlyssning, åtkomst och nyttjande på informationssystem som ska användas i säkerhetskänslig verksamhet.

Hantering av säkerhetsskyddsklassificerade handlingar sker enligt särskild anvisning.

Kommunens arbete med informationssäkerhet beskrivs mer ingående i Falköpings kommuns policy och riktlinje för informationssäkerhet.

3.3.1. Säkerhetsskyddsklassificering

Säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter ska enligt 2 kap 5§ säkerhetsskyddslagen delas in i säkerhetsskyddsklasser utifrån den skada som ett röjande av uppgiften kan medföra för Sveriges säkerhet. Indelningen ska göras enligt följande:

1. *Kvalificerat hemlig* vid en synnerligen allvarlig skada
2. *Hemlig* vid en allvarlig skada
3. *Konfidentiell* vid en inte obetydlig skada, eller
4. *Begränsat hemlig* vid endast ringa skada

En säkerhetsskyddsklassificerad handling ska förses med anteckning om den säkerhetsskyddsklass som uppgifterna i handlingen har. Det är uppgifterna med högsta säkerhetsskyddsklass i handlingen som ska avgöra vilken anteckning som handlingen ska ha.

3.3.2. IT-säkerhet

Säkerhetsskyddet ska tillgodoses i och kring de IT-system som utvecklas och används inom kommunens verksamheter. Kommunen ska därför i en säkerhetsskyddsbedömning (se avsnitt 3.2) ta ställning till vilka säkerhetskrav som är motiverade och se till att säkerhetsskyddet utformas enligt de kraven, innan ett informationssystem med betydelse för säkerhetskänslig verksamhet tas i drift.

3.3.2.1. Ansvarsfördelning IT-säkerhet

Informationssystem som ska användas i säkerhetskänslig verksamhet ska godkännas av säkerhetskylldschefen innan det tas i drift. Godkännandet ska dokumenteras.

3.4. Fysisk säkerhet

Fysisk säkerhet innebär att hindra obehöriga att få tillgång till olika områden, till exempel platser eller anläggningar där det finns säkerhetskylldsklassificerade uppgifter eller där det bedrivs säkerhetskänslig verksamhet i övrigt som har betydelse för Sveriges säkerhet. Fysisk säkerhet ska även förebygga skadlig inverkan på sådana områden, byggnader, anläggningar eller objekt.

I kommunen ska finnas funktioner för att upptäcka, försvåra och hantera obehörigt tillträde och skadlig inverkan utifrån ett identifierat säkerhetskylldskylldbehov.

Den fysiska säkerheten kan till exempel regleras på följande sätt:

- Koder och nycklar för olika förvaringsutrymmen och platser.
- Byggnadstekniska åtgärder kan vara att en byggnad har delats in i olika sektioner. Det kan också vara uppsatta lås, stängsel och larm samt kameraövervakning.
- Inre och yttre bevakning innebär rutiner och åtgärder för att kontrollera att ingen obehörig finns kvar i byggnaden eller i närområdet.
- Passerkontroll, passerkort med tillhörande personliga koder eller vakter som kontrollerar och registrerar in- och utpasserande.

3.5. Personalsäkerhet

Enligt 3 kap 1§ säkerhetskylldskylldlagen ska den som genom en anställning eller på något annat sätt ska delta i säkerhetskänslig verksamhet säkerhetsprövas och säkerhetskylldklassas. Säkerhetsprövning ska dock enligt 3 kap 10§ säkerhetskylldskylldlagen ske endast om behov av säkerhetskylldskylld inte kan tillgodoses på annat sätt.

Säkerhetsprövning ska göras i samband med beslut om anställning eller innan annat deltagande i den säkerhetskänsliga verksamheten påbörjas. Prövningen innebär dock inte automatiskt att de befattningar dessa personer kan inneha ska vara säkerhetskylldskylldade.

Säkerhetsprövningen ska följas upp under den tid som deltagandet i den säkerhetskänsliga verksamheten pågår. I säkerhetsprövningen ingår att utreda lojalitet, pålitlighet och sårbarheter genom en grundutredning, registerkontroll och särskild personutredning.

Säkerhetsprövning sker enligt särskild anvisning.

3.5.1. Utbildning och tillsyn

Det viktigaste med ett effektivt säkerhetsskyddsarbete är att personalen får information och utbildning i säkerhetsskydd relevant för deras arbetsuppgifter och ansvar, innan personalen får åtkomst till den säkerhetskänsliga verksamheten. Syftet är att personalen ska göra bättre bedömningar av skyddsåtgärder mot olika slags hot. Utbildning ska även ges regelbundet i den omfattning som behövs.

3.5.1.1. Utbildningskrav

Säkerhetsskyddschefen och biträdande säkerhetsskyddschef ska genomgå adekvat utbildning för funktionen säkerhetsskyddschef.

Personal som ska hantera säkerhetsskyddsklassificerad information ska genomgå utbildning enligt gällande *Rutin för säkerhetsprövning och säkerhetsklassning*. Personalen ska också känna till Falköpings kommuns *Riktlinje för säkerhetsskyddsfrågor*.

4. Incidenthantering

Om det förekommer misstanke om eller konstaterat fall av oegentligheter eller missbruk som berör säkerhetsskyddet ska det anmälas omgående till närmast behörig chef eller säkerhetsskyddschef. Med oegentligheter menas avsiktliga/medvetna fel i handläggningen eller vid åtgärder.

Säkerhetsskyddschefen och säkerhetssamordnare utreder incidenten och vidtar lämpliga åtgärder. Om det av utredningen framgår att det finns skäl att anta att en säkerhetsskyddsklassificerad uppgift, eller annan allvarlig säkerhetshotande verksamhet, har röjts ska detta skyndsamt anmälas till Säkerhetspolisen.

Om det inträffat en IT-incident som påverkar säkerheten i system som berör säkerhetskänslig verksamhet och det finns skäl att anta att en säkerhetsskyddsklassificerad uppgift har otillåtet röjts, eller om det finns misstanke om annan allvarlig säkerhetshotande verksamhet, ska kommunen skyndsamt anmäla detta till säkerhetspolisen.

Incidenthantering sker enligt särskild anvisning.

Hantering av säkerhetsskyddsfrågor

RUTIN

Typ av styrdokument	Rutin
Beslutsinstans	Kommundirektör
Fastställd	2021-04-27
Diarienummer	KS 2021/205
Giltighetstid	Tillsvidare
Dokumentet gäller för	Samtliga förvaltningar
Dokumentansvarig	Säkerhetssamordnare
Revidering	Vid behov

Innehåll

Inledning	3
Säkerhetsskydd	3
Ansvar och organisation	4
Kommunstyrelsen	4
Säkerhetsskyddschef.....	4
Biträdande Säkerhetsskyddschef	4
Förvaltningschef/VD kommunala bolag	4
Tystnadsplikt	4
Säkerhets- och skyddsåtgärder	5
Säkerhetsskyddsanalys	5
Säkerhetsskyddsplan.....	5
Fysisk säkerhet	6
Informationssäkerhet	6
Säkerhetsprövning	7
Säkerhetsklassning och registerkontroll	8
Säkerhetsklassad upphandling (SUA)	8
Utbildning och tillsyn	9
Rutiner och ansvar vid säkerhetsprövning och säkerhetsklassning.....	10
Incidenthantering	10
Bilaga	11
Uppgifter som ska finnas med i en incidentrapport.....	11

Inledning

Enligt säkerhetsskyddslag (2018:585) och säkerhetsskyddsförordningen (2018:658) samt offentlighets- och sekretesslag (2009:400), ska Falköpings kommun vidta förebyggande åtgärder för att skydda mot brott som kan hota Sveriges säkerhet. En antagonistisk handling ska förebyggas med hänsyn till verksamhetens art, omfattning och övriga omständigheter. Ansvaret gällande säkerhetsskydd regleras i säkerhetspolisens föreskrift om säkerhetsskydd.

Denna rutin klargör hur hanteringen av säkerhetsskyddsfrågor sker i Falköpings kommun.

Säkerhetsskydd

Med säkerhetsskydd avses enligt säkerhetsskyddslagen

- Skydd av säkerhetskänslig verksamhet mot spioneri, sabotage, terroristbrott och andra brott som kan hota verksamheten samt skydd i andra fall av säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter.
- Säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter som berör säkerhetskänslig verksamhet och som därför omfattas av sekretess enligt offentlighets- och sekretesslagen eller om den skulle omfattas av sekretess av den lag, om den hade varit tillämplig.

Säkerhetsskyddets funktion ska utifrån detta särskilt beakta och förebygga:

Informationssäkerhet ska

- förebygga att säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter obehörigen röjs, ändras, görs otillgängliga eller förstörs, och förebygga skadlig inverkan i övrigt på uppgifter och informationssystem som gäller säkerhetskänslig verksamhet.

Fysisk säkerhet ska

- förebygga att obehöriga får tillträde till områden, byggnader och andra anläggningar eller objekt där de kan få tillgång till säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter eller där säkerhetskänslig verksamhet i övrigt bedrivs, och förebygga skadlig inverkan på sådana områden, byggnader, anläggningar eller objekt som avses i punkten ovan.

Personalsäkerhet ska

- förebygga att personer som inte är pålitliga från säkerhetssynpunkt deltar i en verksamhet där de kan få tillgång till säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter eller i en verksamhet som av någon annan anledning är säkerhetskänslig, och säkerställa att de som deltar i säkerhetskänslig verksamhet har tillräcklig kunskap om säkerhetsskydd.

De uppgifter som ska skyddas är uppgifter som rör Sveriges säkerhet och avser uppgifter som angår verksamhet för att försvara landet, planläggning eller annan förberedelse av sådan verksamhet eller uppgift som i övrigt rör totalförsvaret, om det kan antas att det skadar landets försvar eller på annat sätt vållar fara för Sveriges säkerhet om uppgiften röjs. Det kan vara uppgifter om den egna verksamheten eller uppgifter som inkommer från andra myndigheter eller organisationer. Säkerhetsskyddet omfattar också uppgifter som kan knytas till intresset att förebygga och beivra brott.

Ansvar och organisation

Kommunstyrelsen

Det yttersta ansvaret för att säkerhetsskyddslagen följs i Falköpings kommun åvilar kommunstyrelsen enligt 5 § punkten 6 i kommunstyrelsens reglemente. Ansvaret för säkerhetsskyddet följer dock i första hand chefsansvaret inom respektive verksamhet.

Säkerhetsskyddschef

Kommunstyrelsen har utsett förvaltningschefen på samhällsskyddsförvaltningen till säkerhetsskyddschef. Denne ska under kommunledningens ansvar ha övergripande kontroll över säkerhetsskyddet. Säkerhetschefen utövar, under kommunstyrelsen, kontroll över att säkerhetsskyddet finns, är tillräckligt och fungerar. Säkerhetsskyddschefen ska vidare samordna skyddet samt säkerställa att berörd personal ges erforderlig utbildning. Säkerhetsskyddschefen är direkt underställd kommundirektör och rapporterar till densamma.

Biträdande Säkerhetsskyddschef

Vid säkerhetsskyddschefen frånvaro ska biträdande säkerhetsskyddschefen ersätta säkerhetsskyddschefen. Biträdande säkerhetsskyddschef ska fullgöra säkerhetsskyddschefens uppgifter med samma ansvar och mandat.

Förvaltningschef/VD kommunala bolag

Har ansvaret att verksamheten i respektive förvaltning eller kommunala bolag bedrivs enligt säkerhetsskyddslagen.

Tystnadsplikt

För säkerhetskänsliga verksamheter som bedrivs i offentlig regi gäller bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

I säkerhetsskyddslagen finns särskilda bestämmelser om tystnadsplikten hos enskilda verksamhetsutövare. Personal som grund av sin anställning eller på annat sätt har deltagit eller deltar i säkerhetskänslig verksamhet får inte röja säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter.

Personer som får del av uppgifter under en säkerhetsprövning får inte obehörigen röja säkerhetsskyddsklassade uppgifter.

Säkerhets- och skyddsåtgärder

Säkerhetsskyddet indelas övergripande enligt säkerhetsskyddslagen och säkerhetsskyddsförordningen i;

- Säkerhetsskyddsanalys
- Säkerhetsskyddsplan
- Fysisk säkerhet
- Informationssäkerhet
- Säkerhetsprövning
- Säkerhetsklassning och registerkontroll
- Säkerhetsskyddad upphandling (SUA)
- Utbildning och tillsyn

Nedan följer beskrivning av varje del av säkerhetsskyddet och de rutiner som gäller i Falköpings kommun.

Säkerhetsskyddsanalys

Säkerhetsskyddsanalys innebär att säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter och vad som i övrigt behöver ett säkerhetsskydd identifieras. De delar av verksamheten som är skyddsvärda med hänsyn till Sveriges säkerhet samt de hot och sårbarheter som finns kopplade till detta skyddsvärde ska också identifieras. Säkerhetsskyddsanalysen ska innehålla en bedömning av vilka säkerhetsskyddsåtgärder som är nödvändiga. Analysen ska hållas uppdaterad. Säkerhetsskyddschefen ansvarar för att det i kommunen genomförs och finns en aktuell dokumenterad säkerhetsskyddsanalys. Det praktiska arbetet med säkerhetsskyddsanalysen utförs av förvaltningarna tillsammans med kommunens säkerhetssamordnare.

Eftersom säkerhetsskyddsanalysen normalt innehåller uppgifter om svagheter i säkerhetsskyddet omfattas i regel uppgifterna av sekretess enligt 15 kap. 2 § offentlighets- och sekretesslagen.

Säkerhetsskyddsplan

Efter att en säkerhetsskyddsanalys är fastställd ska verksamheten upprätta en säkerhetsskyddsplan i samverkan med säkerhetsskyddschefen. Planen ska utifrån säkerhetsskyddsanalysen tydliggöra vilka säkerhetsskyddsåtgärder som behöver vidtas. Det ska framgå vilka som ansvarar för åtgärderna.

Säkerhetsskyddsplanen ska fastställas av säkerhetsskyddschefen eller den han eller hon bestämmer.

Säkerhetsskyddsplanen ska omfatta följande säkerhetsskyddsområden vilket framgår av säkerhetsskyddslagen:

- Informationssäkerhet
- Fysisk säkerhet
- Personalsäkerhet

Åtgärder som är nödvändiga ska vidtas så snabbt som möjligt.

Fysisk säkerhet

Fysisk säkerhet innebär att hindra obehöriga att få tillgång till olika områden, till exempel platser eller anläggningar där det finns säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter eller där det bedrivs säkerhetskänslig verksamhet i övrigt som har betydelse för Sveriges säkerhet. Fysisk säkerhet ska förebygga skadlig inverkan på sådana områden, byggnader, anläggningar eller objekt som beskrivs i säkerhetsskyddslag (2018:585) 2 kap, 3§ punkt 1. Det grundläggande ska vara att det finns funktioner för att upptäcka, försvåra och hantera obehörigt tillträde och skadlig inverkan utifrån ett identifierat säkerhetsskyddsbehov.

Den fysiska säkerheten kan till exempel regleras på följande sätt;

- Koder och nycklar för olika förvaringsutrymmen och platser.
- Byggnadstekniska åtgärder kan vara att en byggnad har delats in i olika sektioner. Det kan också vara uppsatta lås, stängsel och larm samt kameraövervakning.
- Inre och yttre bevakning innebär rutiner och åtgärder för att kontrollera att ingen obehörig finns kvar i byggnaden eller i närområdet.
- Passerkontroll, passerkort med tillhörande personliga koder eller vakter som kontrollerar och registrerar in- och utpasserande.

Informationssäkerhet

Informationssäkerhet enligt säkerhetsskyddslagstiftningen syftar till att hindra obehöriga att få kännedom om säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter och uppgifter som har betydelse för säkerhetskänslig verksamhet. Informationssäkerhet ska förebygga skadlig inverkan i övrigt på uppgifter och informationssystem som gäller säkerhetskänslig verksamhet. Med informationstillgång avses all information oavsett i vilken form eller hur den behandlas, till exempel fysiskt på papper, muntligt eller elektroniskt lagrad. Informationssäkerheten ska även hindra att sådana uppgifter ändras eller förstörs. För att ta del av säkerhetskänsliga uppgifter som har betydelse för totalförsvaret eller för Sveriges säkerhet måste en person;

Bedömas som pålitlig ur säkerhetssynpunkt,

Ha tillräckliga kunskaper om säkerhetsskydd,

Behöva uppgifter för sitt arbete i den verksamhet där de hemliga uppgifterna förekommer.

Den som ges behörighet ska även upplysas om vad sekretessen omfattar.

I informationssäkerheten innefattas även administrativ säkerhet vilket ska garantera att god säkerhet tryggas vid handläggning och att det finns rutiner som följs beträffande sekretessbelagda uppgifter som har betydelse för Sveriges säkerhet och skyddet mot terrorism. Säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter delas in i *säkerhetsskyddsklasser* utifrån den skada som ett röjande av uppgiften kan medföra för Sveriges säkerhet. Indelningen i säkerhetsskyddsklasser görs enligt följande:

1. *Kvalificerat hemlig* vid en synnerligen allvarlig skada
2. *Hemlig* vid en allvarlig skada
3. *Konfidentiell* vid en inte obetydlig skada, eller
4. *Begränsat hemlig* vid endast ringa skada.

En viktig del av informationssäkerhet utgörs även av IT-säkerhet på grund av den omfattande användningen av datorer och datanätverk. Det har även medfört nya tillvägagångssätt för obehöriga att komma åt känsliga uppgifter. Det är därför av största vikt att säkerhetsskyddet tillgodoses i och kring de IT-system som utvecklas och används inom kommunens verksamheter och att dessa är uppbyggda på ett betryggande sätt utifrån säkerhetssynpunkt- både tekniskt och organisatoriskt. Det är förvaltningschefen för respektive förvaltning som har det yttersta ansvaret för att det finns fungerande rutiner för informationssäkerhet.

Säkerhetsprövning

Säkerhetsskyddslagen innefattar personalsäkerhet vilket innebär att Falköpings kommun ska förebygga att personer som inte är pålitliga deltar i en verksamhet där de kan få tillgång till säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter eller i en verksamhet som är säkerhetskänslig i övrigt. Av säkerhetsskyddsanalysen ska framgå en förteckning över de befattningar som ska inplaceras i säkerhetsklass och genomgå en säkerhetsprövning. Detta ska ske endast om behov av säkerhetsskydd inte kan tillgodoses på annat sätt.

Säkerhetsprövning ska göras i samband med beslut om anställning eller annat deltagande i den säkerhetskänsliga verksamheten.

Säkerhetsskyddschefen ska se till att det finns rutiner för säkerhetsprövning vid anställningar tillsammans med personalavdelningen. I säkerhetsprövningen ingår att utreda lojalitet, pålitlighet och sårbarheter

genom en grundutredning, registerkontroll och särskild personutredning. Innan grundutredning och registerkontroll får utföras ska den som säkerhetsprövningen gäller ha gett sitt samtycke till åtgärden och informeras om att uppgifter kommer att hämtas in från belastningsregistret, misstankeregistret och säkerhetspolisens register. Detta genomförs praktiskt av kommunens säkerhetssamordnare. Säkerhetsprövningen innebär dock inte automatiskt att de befattningar dessa personer kan inneha ska vara säkerhetsklassade.

Säkerhetsklassning och registerkontroll

Säkerhetsklassning görs av befattningar vars innehavare kommer att hantera hemlig information eller på annat sätt delta i säkerhetsskyddad verksamhet enligt ovan. För säkerhetsklassade befattningar i en kommun krävs säkerhetsprövning och i säkerhetsklass 1 och 2 även svenskt medborgarskap.

Säkerhetsklassade befattningar som kan förekomma är:

- **Säkerhetsklass 1** – i en omfattning som inte är ringa får del av uppgifter i säkerhetsskyddsklassen kvalificerat hemlig, eller till följd av sitt deltagande i verksamheten har möjlighet att orsaka synnerligen allvarlig skada för Sveriges säkerhet.
- **Säkerhetsklass 2** – i en omfattning som inte är ringa får del av uppgifter i säkerhetsskyddsklassen hemlig eller i ringa omfattning kvalificerat hemlig eller till följd av sitt deltagande i verksamheten har möjlighet att orsaka allvarlig skada för Sveriges säkerhet.
- **Säkerhetsklass 3** – får del av uppgifter i säkerhetsskyddsklassen konfidentiell eller i ringa omfattning får del av uppgifter i säkerhetsskyddsklassen hemlig eller till följd av sitt deltagande i verksamheten har möjlighet att orsaka en inte obetydlig skada för Sveriges säkerhet.

Falköpings kommun beslutar själv om placering i säkerhetsklass 2 och 3. Beslutet fattas av säkerhetsskyddschefen och är ett verkställighetsbeslut. Regeringen fattar beslut om placering i säkerhetsklass 1. Säkerhetspolisen ska informeras om säkerhetsklassad placering i kommunen.

Säkerhetsklassad upphandling (SUA)

Funktionen säkerhetsskyddad upphandling med säkerhetsskyddsavtal (SUA) är en del av säkerhetsskyddet. Enligt säkerhetsskyddslagstiftningen ska kommunen innan en upphandling sker pröva om denna, helt eller delvis, ska omfattas av säkerhetsskydd. Om så är fallet ska Säkerhetsskyddad upphandling med säkerhetsavtal upprättas med leverantör och/eller underleverantör. SUA brukar med beaktande av uppdragets art indelas och hanteras på tre olika nivåer:

Nivå 1

Leverantören kommer att utanför verksamhetsutövarens lokaler eller utrymmen:

- Få tillgång till eller möjlighet att förvara säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter i säkerhetsskyddsklassen konfidentiell eller högre, eller
- Få tillgång till säkerhetskänslig verksamhet där åtkomst till verksamheten kan medföra en inte obetydlig skada för Sveriges säkerhet.

Nivå 2

Leverantören kommer att i verksamhetsutövarens egna lokaler eller utrymmen:

- Få tillgång till eller möjlighet att förvara säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter i säkerhetsskyddsklassen konfidentiell eller högre, eller
- Få tillgång till säkerhetskänslig verksamhet där åtkomst kan medföra en inte obetydlig skada för Sveriges säkerhet.

Nivå 3

Leverantören kan komma att i verksamhetsutövarens egna lokaler eller utrymmen:

- Få tillgång till säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter i säkerhetsskyddsklassen konfidentiell eller högre, eller
- Få tillgång till säkerhetskänslig verksamhet där åtkomst kan medföra en inte obetydlig skada för Sveriges säkerhet.

Av kravspecifikationen i anbudshandlingen ska framgå att uppdraget kräver säkerhetsskydd och i vilken omfattning. Till exempel måste det framgå om leverantören ska utföra arbetet i sina egna lokaler och om kostnaden för eventuella säkerhetsskydds krav inte ska betalas av beställaren. Det ska framgå om säkerhetsprovning i form av registerkontroll ska genomföras eftersom detta kräver ett särskilt medgivande. Det ska också framgå att säkerhetsskyddsavtalet är en förutsättning för att få uppdraget.

Utbildning och tillsyn

Det viktigaste med ett effektivt säkerhetsskyddsarbete är att personalen får information och utbildning gällande deras arbetsuppgifter och ansvar. Syftet är att personalen ska göra bättre bedömningar av skyddsåtgärder mot olika slags hot.

Säkerhetsskyddschefen och biträdande säkerhetsskyddschef i Falköpings kommun ska genomgå adekvat utbildning för funktionen säkerhetsskyddschef.

Personal som ska hantera säkerhetsskyddsklassificerad information ska genomgå MBS:s webbutbildning säkerhetsklassificerade handlingar. Ska också känna till Falköpings kommuns rutin för säkerhetsskyddsklassificerade handlingar.

Säkerhetspolisen har tillsynsansvaret för säkerhetsskyddsarbetet i Falköpings kommuns verksamheter och berörda kommunala bolag.

Rutiner och ansvar vid säkerhetsprövning och säkerhetsklassning

1. Kommunens förvaltningschefer ska, i samråd med säkerhetssamordnare, undersöka och ajourhålla vilka befattningar inom förvaltningen som kräver **säkerhetsprövning**.
2. Resultatet av denna undersökning ska dokumenteras och förvaras hos säkerhetsskyddschefen.
3. Därefter görs en bedömning av säkerhetsskyddschefen eller säkerhetssamordnare, utifrån gjord säkerhetsskyddsanalys, om befattningen ska vara **säkerhetsklassad**.
4. Säkerhetssamordnare genomför säkerhetsprövning, efter samråd med berörd förvaltningschef, i samverkan med personalchef för person som har förordnats till befattning eller innehar befattning som placerats i säkerhetsklass. Innan dess ska information ges till berörd person av säkerhetssamordnare eller personalchef.
5. Registerkontroll utförs av säkerhetspolisen på begäran av säkerhetsskyddschefen eller säkerhetssamordnare.
6. Registerkontroll och eventuell särskild personutredning i samband med säkerhetsprövning utförs av säkerhetspolisen efter framställan från säkerhetsskyddschefen.
7. Säkerhetsskyddschefen beslutar om i vilket avseende de uppgifter som framkommit ska beaktas i säkerhetsprövningen.
8. Då en befattning kan förändras över tid så måste ansvarig förvaltningschef anmäla till säkerhetsskyddschef eller säkerhetssamordnare om en person som har varit säkerhetsklassad slutar sin anställning eller får nya arbetsuppgifter. Säkerhetsskyddschefen/säkerhetssamordnare anmäler i sin tur detta till säkerhetspolisen så att dessa inte fortsätter med kontroller på personen i fråga.

Incidenthantering

Om det förekommer misstanke om eller konstaterat fall av oegentligheter eller missbruk som berör säkerhetsskyddet ska detta anmälas. Med oegentligheter menas avsiktliga/medvetna fel i handläggningen eller åtgärder. Anmälan ska omgående ske till närmast behörig chef, kommunens säkerhetsskyddschef eller till säkerhetssamordnare. Säkerhetsskyddschefen

tillsammans med säkerhetssamordnare utreder incidenten enligt framtagen mall (se bilaga) och vidtar lämpliga åtgärder

Bilaga

Uppgifter som ska finnas med i en incidentrapport

- Aktuella kontaktuppgifter
- En beskrivning av den säkerhetshotande händelsen eller verksamheten
 - Konstaterad
 - Misstänkt
- Den exakta eller uppskattade tidpunkten för när händelsen eller verksamheten inträffade
- Den exakta eller uppskattade tidpunkten för när händelsen eller verksamheten upptäcktes
- Status för händelsen eller verksamheten
 - Pågående
 - Avbruten/hanterad
 - Avslutad
- Verksamhetsutövarens initiala bedömning av händelsens eller verksamhetens omfattning och konsekvenser, både faktiska och potentiella
 - Vilken säkerhetskänslig verksamhet har påverkats?
- Verksamhetsutövarens vidtagna och planerade åtgärder
- K-nummer om en polisanmälan har gjorts
- En bedömning av skadan utifrån säkerhetsskyddsklassificeringen av de röjda uppgifterna
 - Kvalificerat hemlig vid en synnerligen allvarlig skada,
 - Hemlig vid en allvarlig skada,
 - Konfidentiell vid en inte obetydlig skada eller
 - Begränsat hemlig vid endast ringa skada

DELEGATIONSLISTADatum
2024-03-13

Kommunstyrelsen

Datum	Dokument id.	Diarienummer	Beskrivning	Handläggare	Sekretess
2024-03-04	99396	2019/00257	Uppsägning av lägenhetsarrende för upphörande på del av Friggeråker 25:8	Lolita Dikanda	
2024-02-23	99689	2024/00127	Ordförandebeslut om godkännande av förlikningsavtal med Asplunds bygg i Mellansverige AB	Karola Svensson	
2024-02-20	99750	2024/00130	Yttrande till Länsstyrelsen västra Götaland i ärende 4895-2024 gällande ansökan från Aktiv Handel om uppvisning på väg - julparad Falköping	Thérese Broman	
2024-02-20	99763	2019/00014	Tilläggsavtal skanning av fakturor	Magnus Fleischer	
2024-02-22	99766	2023/01430	Ordförandebeslut om ansökan till kommunstyrelsen om strategiska utvecklingsmedel 2024	Adam Johansson	
2024-02-22	99783	2024/00121	Avtal om lägenhetsarrende Skövde Flygklubb	Lolita Dikanda	
2024-02-22	99786	2024/00115	Beslut om parkeringstillstånd	Anna Johansson	OSL kap. 21 § 1 - Sekretess till skydd om enskilda personliga förhållanden
2024-02-22	99787	2024/00128	Beslut om parkeringstillstånd	Anna Johansson	OSL kap. 21 § 1 - Sekretess till skydd om enskilda personliga förhållanden

Datum	Dokument id.	Diarienummer	Beskrivning	Handläggare	Sekretess
2024-02-20	99788	2024/00149	Avtal med Lantmännen Biorefineries AB om leverans av substrat för biogasproduktion	Johan Eriksson	
2024-02-23	99789	2024/00150	Delegationsbeslut gällande begäran om planuppdrag hos byggnadsnämnden Falköping för del av fastigheten Friggeråker 25:8	Alexander Järkeborn	
2024-02-23	99790	2024/00152	Begäran om planuppdrag	Alexander Järkeborn	
2024-02-21	99792	2022/00624	Avtal med Limepark AB om modulen filterbar lista	Niclas Beermann	
2024-02-23	99793	2024/00103	Yttrande i Polismyndighetens ärende A090.043/2024 gällande ansökan om tillstånd enligt ordningslagen för Nestor fest 20240809-20240811	Thérese Broman	
2024-02-26	99826	2024/00068	Väghållarföreskrifter februari månad 2024 på Dotorpsgatan och Storgatan gällande förbud mot trafik med motorfordon	Thérese Broman	
2024-02-26	99827	2024/00068	Väghållarföreskrifter februari månad 2024 på Nygatan inom Trätorget parkering gällande förbud att parkera	Thérese Broman	
2024-02-26	99828	2024/00103	Yttrande i Polismyndighetens ärende A096.617/2024 gällande ansökan om tillstånd enligt ordningslagen för Klassbollen 240601-240602	Anna Johansson	
2024-02-22	99838	2024/00064	Avtal om utökad åtgärd utmed järnväg gällande palissad-stängsel vid resecentrum med gällande avtalstid år 2024	Fredrik Johansson	
2024-02-27	99873	2024/00125	Ordförandebeslut om ansökan om förtursförklaring i mark- och miljödomstolens mål P 759-24	Adam Johansson	

Datum	Dokument id.	Diarienummer	Beskrivning	Handläggare	Sekretess
2024-02-29	99919	2024/00103	Yttrande i Polismyndighetens ärende A 100.381/2024 gällande ansökan om tillstånd enligt ordningslagen för loppis på Mössebergs camping 240622-240824	Anna Johansson	
2024-02-28	99931	2024/00068	Väghållarföreskrifter februari månad 2024 på Åskebäcksvägen gällande förbud mot trafik med fordon	Thérese Broman	
2024-03-01	99937	2024/00165	Väghållarföreskrifter mars månad 2024 på Nygatan inom Trätorget's parkering gällande förbud att parkera	Thérese Broman	
2024-03-01	99952	2024/00065	Besvarande av remiss gällande granskning av översiktsplan 2040 för Skövde kommun	Kommunstyrelsens arbetsutskott	
2024-03-04	99966	2024/00173	Adressättning för fastigheten Väsmestorp 1:30	Mikael Carp	
2024-03-04	99977	2024/00117	Beslut om parkeringstillstånd	Anna Johansson	OSL kap. 21 § 1 - Sekretess till skydd om enskilda personliga förhållanden
2024-03-04	99978	2024/00174	Adressättning för fastigheten Hassla 2:40	Mikael Carp	
2024-03-04	99986	2024/00175	Yttrande till polisen gällande ansökan från Svea Vaccin AB om vaccinations-buss, A 098.878/2024	Anna Johansson	
2024-03-04	99998	2024/00188	Direktupphandlat ramavtal med Utskriften AB om profilprodukter	Magnus Fleischer	
2024-03-04	99999	2024/00189	Direktupphandlat ramavtal med Utskriften AB om skyltar och bildekör	Magnus Fleischer	
2024-03-04	100000	2024/00190	Avtal avseende parkeringsövervaknings-system från Goldpen Computing AB	Fredrik Johansson	
2024-03-06	100004	2024/00193	Köpeavtal Del av Hov 9:1	Lolita Dikanda	

Datum	Dokument id.	Diarienummer	Beskrivning	Handläggare	Sekretess
2024-03-06	100005	2024/00194	Överenskommelse om fastighetsreglering, del av fastigheten Hov 9:1 och Hov 10:1	Lolita Dikanda	

ANMÄLNINGSÄRENDEN

Datum
2024-03-13

Kommunstyrelsen

Datum	Dokument id.	Diarienummer	Beskrivning	Handläggare	Sekretess
2024-03-04	99988	2024/00062	Protokoll från Miljönämnden Östra Skaraborgs den 28 februari 2024	Anna Karin Linder	

Plats och tid	Inredia i Tibro, kl. 13.00–15.20	
Beslutande	Mikael Wendt (L), Falköping, ordförande Karolina Bergström (S), Falköping Klara de Boer (C), Hjo ersätter Knut Indebetou (M), Hjo Anders Karlsson (S), Hjo Anders Lundgren (C), Karlsborg Peter Kornestedt (S), Karlsborg Michael Nimstad (M), Skövde, 1:e vice ordförande Lars Lundgren (SP), Skövde ersätter Ann-Britt Nilsson (SD), Skövde Lena Åberg (L), Tibro, 2:e vice ordförande Urban Samuelsson (M), Tibro	
Övriga närvarande	Ersättare Anders Ståhl (L), Karlsborg Anna Bruzell (S), Karlsborg Linda Schultz Forsberg (S), Skövde Roland Wannar (MP), Falköping Christer Carlsson (SD), Falköping Kenny Johansson (S), Hjo	Övriga Pelle Holmström, förbundschef Jenny Möller, avdelningschef avlopp, hälsoskydd, livsmedel Eleonor Daag, sekreterare Sofia Stensson, ekonom/verksamhetsutvecklare Annika Grimling, miljöinspektör
Ajournering	Kl. 14.30–14.50	
Utses att justera	Anders Karlsson	
Underskrifter	Protokollet är justerat digitalt, se sista sidan i dokumentet.	
Sekreterare	Eleonor Daag	Paragrafer 9–23
Ordförande	Mikael Wendt (L)	
Justerare	Anders Karlsson (S)	

Innehållsförteckning

Årsredovisning för år 2023.....	3
Internkontrollrapport samt uppföljning av miljömålen för helåret 2023	4
Miljönämndens sammanträdesdagar år 2024	5
Klagomål på rökning hos Khabour Syrien förening, Skövde kommun	6
Remiss om plangranskning ÖP2040, Skövde kommun	14
Upphävande av nämndriktlinje för hantering av ärenden om biogödsel från biogasanläggningar.....	16
Upphävande av nämndriktlinje för eldning av avfall	17
Upphävande av nämndriktlinje för förbränningsanläggningar med träavfall som bränsle	18
Upphävande av nämndriktlinje för informationsteknik	19
Upphävande av nämndriktlinje för kontrollprogram enligt miljöbalken	20
Upphävande av nämndriktlinje för lagring av tryckimpregnerat virke	21
Information	22
Projektrapporter.....	23
Redovisning av delegationsbeslut	24
Övriga frågor	25

Protokollet är signerat digitalt av:

Mikael Wendt och Anders Karlsson

Årsredovisning för år 2023

Beslut

Miljönämnden östra Skaraborg beslutar att överlämna årsredovisningen för 2023 till direktionen.

Miljönämnden beslutar också att överlämna årsredovisningen till revisionen för granskning.

Beslutsunderlag

Miljösamverkans förslag till beslut daterat 2024-02-15
Årsredovisning 2023

Bilaga

Årsredovisning 2023

Beslutet skickas till

Direktionen för Miljösamverkan östra Skaraborg
Revisionen

Internkontrollrapport samt uppföljning av miljömålen för helåret 2023

Beslut

Miljönämnden östra Skaraborg beslutar att fastställa internkontrollrapporten samt uppföljning av miljömålen för helåret 2023.

Redogörelse för ärendet

Enligt internkontrollplanen för år 2023 ska miljökontoret rapportera resultat av internkontrollen för januari till och med december till nämnden.

Beslutsunderlag

Miljösamverkans förslag till beslut daterat 2024-02-15
Internkontrollrapport samt uppföljning av miljömålen 2023

Bilaga

Internkontrollrapport samt uppföljning av miljömålen 2023

Beslutet skickas till

Direktionen för Miljösamverkan östra Skaraborg

Miljönämndens sammanträdesdagar år 2024

Beslut

Miljönämnden östra Skaraborg beslutar att fastställa följande sammanträdesdagar och platser för nämndens sammanträden år 2024:

- Onsdagen den 10 april, Falköping
- Torsdagen den 2 maj, reservdatum, Skövde
- Tisdagen den 4 juni, Karlsborg
- Onsdagen den 11 september, Hjo
- Onsdagen den 9 oktober, Skövde
- Onsdagen den 6 november, reservdatum, Skövde
- Onsdagen den 4 december, Skövde

Sammanträdena börjar kl. 13.00 om inte någon annan tid anges i kallelsen.

Nämndens ordförande har rätt att besluta att sammanträden ska hållas på distans.

Beslutsunderlag

Miljösamverkans förslag till beslut daterat 2024-02-15

Protokollet är signerat digitalt av:

Mikael Wendt och Anders Karlsson

Klagomål på rökning hos Khabour Syrien förening, Skövde kommun

Anläggningens namn: Khabour Syrien förening
Verksamhetsutövare: Khabour Syrien förening i Skövde
Org.nr/personnr: 802513-2732
Besöksadress: Norregårdsvägen 3
Fastighetsbeteckning: Minkfarmen 5, Skövde

Beslut

Miljönämnden östra Skaraborg förbjuder Khabour Syrien förening i Skövde (organisationsnummer (802513-2732) att tillåta rökning i serveringslokalen på fastigheten Minkfarmen 5 med adress Norregårdsvägen 3 i Skövde.

- Förbudet förenas, till och med den 31 december 2026, med ett löpande vite om **75 000 kronor** för varje gång som förbudet inte följs.

Miljönämnden östra Skaraborg beslutar också att förelägga Khabour Syrien förening i Skövde (organisationsnummer 802513-2732) att genom skyltning tydligt informera om rökförbudet i serveringslokalen.

- Skyltningen ska utformas och placeras på lämpliga platser så att gäster enkelt kan se dem och ta till sig information om att rökförbud gäller.
- Föreläggandet förenas, till och med den 31 december 2026, med ett löpande vite om **15 000 kronor** för varje gång som föreläggandet inte följs.

Miljönämnden östra Skaraborg bestämmer att detta beslut om förbud och föreläggande ska gälla omedelbart även om det överklagas.

Khabour Syrien förening i Skövde har rätt att överklaga beslutet. Information om bland annat vad överklagan ska innehålla finns i bifogad överklagningshänvisning.

Redogörelse för ärendet

Den 3 mars 2021 fick Miljönämnden östra Skaraborg ett klagomål på att rökning av vattenpipa förekommer där människor sitter och äter i Khabour Syrien föreningens serveringslokal på Norregårdsvägen 3 i Skövde. Miljönämnden hade tidigare, den 27 maj 2019, fått en anmälan om registrering enligt livsmedelslagen från föreningen där de angav att verksamheten är en restaurang/serveringsställe.

Miljönämnden har sedan klagomålet kom in fattat flera beslut om förbud mot rökning för verksamheten och genomfört flera uppföljande kontroller.

MN § 12 forts.

Miljönämndens kontroll den 17 november 2023

Den 17 november 2023 genomförde miljönämnden en uppföljande kontroll av rökfrimiljö hos Khabour Syrien förening. Syftet med kontrollen var att följa upp efterlevnaden av miljönämndens beslut som fattades den 23 februari 2022 (MN § 11) om förbud att tillåta rökning i serveringslokalen.

Närvarande från verksamheten var [REDACTED].

Vid kontrollen var entrédörren öppen och det fanns ingen kontroll av gäster eller av miljöinspektörerna vid dörren. Med kontroll av gäster avser miljönämnden till exempel kontroll av medlemskap i föreningen.

Vid samtal med [REDACTED] fick miljönämnden information om att endast medlemmar är välkomna. Det fanns enligt [REDACTED] en lista där namnen på gästerna skrivs upp. [REDACTED] anser sig känna igen alla medlemmar. Det finns enligt [REDACTED] ungefär 2 500 medlemmar.

Det pågick rökning av vattenpipa i serveringsdelen under kontrollen. Grillen var i gång i köket och grillspett låg förberedda. Det fanns många vattenpipor i lokalen, rester av kol till vattenpipor låg synligt samt färdig tobak stod framme väl synligt. Vid kontrollen konstaterade miljönämnden att förbudet om rökning i serveringslokalen inte följdes samt att tillagning av mat pågick.

Det fanns ett påbörjat bygge av ett rökrum i lokalen. [REDACTED] uppskattade rökrummets storlek till ungefär 200 kvadratmeter. Det återstod att färdigställa ventilation och väggar. [REDACTED] berättade att rökrummet förväntades vara färdigt i början på nästa år.

Det saknades skyltning om rökförbud i lokalen.

Miljönämndens tidigare beslut om att förbjuda rökning

Miljönämnden förbjöd den 5 maj 2021 föreningen att tillåta rökning i den aktuella serveringslokalen. Förbudet var förenat med ett vite om 50 000 kr. Beslutet gällde omedelbart även om det överklagades. Den 26 maj 2021 överklagade föreningen beslutet och överinstans har avgjort ärendet.

Den 8 september 2021 fattade miljönämnden ett nytt beslut (MN § 44) om att förbjuda föreningen att tillåta rökning i den aktuella serveringslokalen. Förbudet var förenat med ett vite om 75 000 kr. Beslutet gällde omedelbart även om det överklagades.

Protokollet är signerat digitalt av:

Mikael Wendt och Anders Karlsson

MN § 12 forts.

Den 23 februari 2022 fattade miljönämnden ett nytt beslut (MN § 11) om att förbjuda föreningen att tillåta rökning i serveringslokalen. Förbudet var förenat, till och med den 31 december 2023, med ett löpande vite om 50 000 kr för varje gång som förbudet inte följdes.

Möjlighet till yttrande inför beslut

Miljönämnden har den 28 december 2023 gett föreningen möjlighet att yttra sig över de uppgifter som ligger till grund för detta beslut i form av kontrollrapporten från kontrollen den 17 november 2023. Eventuellt yttrande skulle ha kommit in till miljönämnden senast den 16 januari 2024. Miljönämnden har inte fått in något yttrande.

Skälen för miljönämndens beslut

Tillämpade bestämmelser

Lagen (2018:2088) om tobak och liknande produkter (nedan benämnd lagen om tobak)

6 kapitlet 1 § Med rökning avses vid tillämpningen av bestämmelserna i detta kapitel: rökning av tobak, inhalering efter förångning eller annan upphettning av tobak, användning av elektroniska cigaretter, rökning av örtprodukter för rökning samt användning av njutningsmedel som till användningssättet motsvarar rökning men som inte innehåller tobak.

6 kapitlet 2 § Rökning är förbjuden: 5. i restauranger och på andra serveringsställen, 7. i andra lokaler än sådana som avses i 1–6 om allmänheten har tillträde till lokalerna.

6 kapitlet 6 § Rökning får tillåtas i restauranger och på andra serveringsställen i separata rum som särskilt avsatts för rökning. Rum där rökning tillåts får endast utgöra en mindre del av serveringsställets yta. Rummen skall vara belägna så att besökare inte måste passera genom dessa. Arbetstagare skall endast tillfälligtvis behöva vistas i rummen, när rökning pågår. Servering eller annan liknande verksamhet får inte bedrivas i rummen när rökning pågår. Detta gäller dock inte sådan verksamhet som har direkt samband med rummens funktion. Mat eller dryck får inte föras med in i dessa rum.

6 kapitlet 7 § Avvikelse från 2 § 1–3, 6 och 7 och 3 § får göras om det finns särskilda skäl till det på grund av utrymmets eller områdets beskaffenhet eller användningssätt eller av omständigheterna i övrigt. Detsamma gäller för sådana färdmedel, lokaler och andra utrymmen som avses i 2 § 4.

Protokollet är signerat digitalt av:

Mikael Wendt och Anders Karlsson

MN § 12 forts.

6 kapitlet 8 § Den som i egenskap av ägare eller på annan grund disponerar över en lokal, ett annat utrymme eller ett område utomhus som omfattas av någon av bestämmelserna i 2 § 1–9 eller 3 § ansvarar för att bestämmelserna följs.

6 kapitlet 9 § Den som är ansvarig enligt 8 § ska genom skyltning tydligt informera om rökförbudet och vid behov ingripa med information och tillsägelser. Om någon trots tillsägelse röker där rökning inte är tillåten, får denne avvisas.

7 kapitlet 9 § En tillsynsmyndighet som anges i 2–7 §§ får i sin tillsynsverksamhet meddela de förelägganden eller förbud som behövs för att denna lag och anslutande föreskrifter ska följas. I beslut om föreläggande eller förbud får tillsynsmyndigheten sätta ut vite. Vitet får inte omvandlas till fängelse.

Förordningen om tobak och liknande produkter (SFS 2019:223)

5 kapitlet 1 § Sådana rum som avses i 6 kapitlet 6 § lagen (2018:2088) om tobak och liknande produkter ska vara så utformade och ventilerade att rök inte sprids till övriga delar av serveringsstället.

Lagen (1985:206) om vite

3 § Storleken på vitet ska fastställas till ett belopp som med hänsyn till vad som är känt om adressatens ekonomiska förhållanden och till omständigheterna i övrigt kan förmå adressaten att följa beslutet.

4 § Om det är lämpligt med hänsyn till omständigheterna, får vite föreläggas som löpande vite. Vitet bestäms då till ett visst belopp för varje tidsperiod av viss längd under vilken föreläggandet inte har följts eller, om föreläggandet avser en återkommande förpliktelse, för varje gång adressaten underlåter att fullgöra denna. Om vitesföreläggandet innefattar ett förbud eller någon liknande föreskrift eller det annars är lämpligt, kan i stället bestämmas att vitet skall betalas för varje gång föreskriften överträds. Löpande vite får inte tillämpas, om det av någon särskild föreskrift följer att vitet inte får överstiga ett visst högsta belopp.

Förvaltningslagen (2017:900)

35 § En myndighet får även verkställa ett beslut omedelbart om ett väsentligt allmänt eller enskilt intresse kräver det. Myndigheten ska dock först noga överväga om det finns skäl att avvakta med att verkställa beslutet på grund av 1. att beslutet medför mycket ingripande verkningar för någon enskild. 2. att verkställigheten inte kan återgå om ett överklagande av beslutet leder till att det upphävs, eller 3. någon annan omständighet.

Protokollet är signerat digitalt av:

Mikael Wendt och Anders Karlsson

MN § 12 forts.

Miljönämndens bedömning

Rökförbud

Miljönämnden anser att rökning är förbjuden i Khabour Syrien förenings lokal enligt gällande lagstiftning eftersom det är ett serveringsställe för mat och dryck. Det är också förbjudet att röka i lokalen eftersom det är att se som att allmänheten har tillträde till lokalen. Det finns enligt uppgifter från [REDACTED] ungefär 2 500 medlemmar i föreningen. Verksamheten är normalt öppen dagligen och till föreningens lokal kan människor gå för att träffas, serveras mat och dryck samt röka. Serveringslokalen är registrerad som en livsmedelsanläggning enligt livsmedelslagen. Därmed är miljönämndens bedömning att lokalen är ett serveringsställe för mat och dryck samt tillgänglig för allmänheten.

I lagen om tobak ges möjligheter till undantag om det finns särskilda skäl till det på grund av utrymmets eller områdets beskaffenhet eller användningssätt eller av omständigheterna i övrigt. Miljönämnden bedömer att det i detta fall inte finns några särskilda skäl för att tillåta rökning i lokalen. Att tillåta rökning i en serveringslokal där människor samlas innebär en olägenhet både för de som röker och de som utsätts för passiv rökning när de vistas i föreningens lokaler.

I lagen om tobak definieras rökning bland annat som rökning av tobak, rökning av örtprodukter för rökning och användning av njutningsmedel som till användningssättet motsvarar rökning men som inte innehåller tobak. Av lagen framgår det också att rökning är förbjuden i restauranger och på andra serveringsställen. Verksamheten är registrerad enligt livsmedelslagen och föreningen har i samband med detta angett att verksamheten serverar mat och därmed är en serveringsverksamhet/restaurang. Enligt miljönämndens bedömning omfattas även föreningar som har ett serveringsställe eller restaurang av förbudet om rökning.

Vid miljönämndens kontroll den 17 november 2023 tillhandahöll föreningen mat, dryck och vattenpipor till besökare. Rökning med vattenpipa pågick i restaurangen vid kontrollen. [REDACTED] har uppgett att det inte är en restaurang. Miljönämnden bedömer trots det att verksamheten är en serveringsverksamhet med ett stort antal medlemmar och att det är att anse som att allmänheten har tillträde till lokalen.

Vid kontrollen den 17 november kunde besökare gå in utan någon kontroll av medlemskap. Verksamheten har uppgett att besökare skrivs upp på en lista, men vid kontrollen fanns ingen sådan kontroll vid entrén. Oavsett hur kontroll av medlemmar går till så anser miljönämnden att en sådan omfattning av medlemmar får anses utgöra en allmänhet.

Protokollet är signerat digitalt av:

Mikael Wendt och Anders Karlsson

MN § 12 forts.

Verksamheten är en registrerad livsmedelsanläggning som normalt har öppet dagligen för människor att komma och äta och dricka. Enligt miljönämndens bedömning är en lokal som både serverar mat och dryck till allmänheten och som kan abonneras att anse som ett serveringsställe som omfattas av rökförbudet i tobakslagen. Detta gäller oavsett om lokalen för tillfället, helt eller delvis, är uthyrd för en privat sammankomst. Av regeringens proposition 2003/04:65 framgår att rökförbudet gäller sådana restauranger och serveringsställen som abonneras eller som på annat sätt används eller hyrs ut till slutna sällskap.

Rökning kan vara tillåten på restaurang och på serveringsställen i separata rum avsatts särskilt för rökning. Rökrum ska vara utformade och ventilerade så att rök inte sprids till övriga delar av serveringsstället. Rum där rökning tillåts får endast utgöra en mindre del av serveringsställets yta och ska vara belägen så att besökare inte måste passera genom dessa. Rökrummen bör inte utgöra hela avdelningar på serveringsstället. Avsikten är att rökrummen endast ska användas vid rökning. Det får därför inte ske någon typ av underhållning i rummet. Rökrummens yta bör därtill inte överstiga 25 procent av den del av serveringsställets yta till vilken gästerna har tillträde. Rökrummen bör dock inte heller vara alltför små.

Något färdigställt rökrum finns inte utan rökning sker i hela lokalen. Föreningen har påbörjat att utforma ett rökrum som beräknas vara klart i början av år 2024. Vid kontrollen den 17 november kunde miljönämnden konstatera att rökrummet inte uppfyllde kraven i lagstiftningen. Det uppfyllde inte kraven i lagstiftningen eftersom det inte fanns väggar som nådde ända upp till taket och eftersom det inte fanns färdigställd ventilation som hindrar rök från att spridas till övriga delar av serveringsstället. Miljönämnden är också skeptisk till att rökrummet ska vara så stort, 200 kvadratmeter, vilket kan bedömas som att det utgör en hel avdelning på serveringsstället.

Miljönämnden anser därför med stöd av tobakslagstiftningen att Khabour Syrien förening ska förbjudas att tillåta rökning i hela serveringslokalen. Om ett särskilt rökrum färdigställs som uppfyller kraven i lagstiftningen så är det rummet inte att se som en del av serveringslokalen. Rökförbudet gäller således fortsatt i serveringslokalen.

Protokollet är signerat digitalt av:

Mikael Wendt och Anders Karlsson

MN § 12 forts.

Skyltning

Den som är ansvarig för en lokal som omfattas av rökförbud är skyldig att informera gäster om förbudet med skyltning. Skyltningen ska tydligt informera gästerna om att det inte är tillåtet att röka. Vid kontrollen den 17 november fanns inga skyltar som informerade om rökförbud i Khabour Syrien förenings lokal. Miljönämnden bedömer att föreningslokalen omfattas av kravet på skyltning och förelägger därför föreningen om att sätta upp tydlig skyltning i lokalen. Skyltningen är viktigt för att ge gästerna information om att det inte är tillåtet att röka i serveringslokalen. Miljönämnden bedömer att skyltningen behöver placeras så att kunderna inte kan gå in i lokalen och vistas i lokalen utan att se skyltning som informerar om rökförbudet.

Passiv rökning är lika farlig som rökning och bedöms utgöra en stor del av olägenheten. Det är endast en fjärdedel av röken som andas in av rökaren som "huvudrök" och filtreras i rökarens lungor innan den går ut i luften igen vid utandningen mellan blossen och bildar sidorök som påverkar andra personer i närheten. I Sverige beräknades år 2007 att passiv rökning årligen bidrar till 5–10 fall av lungcancer hos personer som aldrig rökt vanemässigt. Utöver detta beräknas passiv rökning orsaka ungefär 400 fall av hjärtkärlsjukdom bland personer som inte röker eller har rökt tidigare (Socialstyrelsen 2009). Passiv rökning medför stora hälsorisker. Tobak och örtprodukter för rökning innehåller organiskt material som växter, örter eller frukter. Rök från förbränning av organiskt material innehåller kolmonoxid som ökar risken för hjärt- och kärlsjukdomar.

Beslutet gäller omedelbart

Miljönämnden anser att beslutet att följa gällande lagstiftning ska gälla omedelbart. I annat fall kan rökning fortgå i lokalen i strid mot det grundläggande förbudet ända till dess att beslutet har vunnit laga kraft. Det vistas barn och många vuxna i lokalen dagligen och det är förenat med stora hälsorisker att utsättas för hälsoskadlig rök. Förbudet är av väsentlig betydelse för människors hälsa samt innebär ingen kostnadskrävande investering för att uppfyllas och ska därför gälla omedelbart.

Föreningens beslut med vite

Miljönämnden anser även att beslutet ska förenas med ett löpande vite. Nämnden bedömer att det mot bakgrund av vad som kommit fram i ärendet är motiverat och angeläget utifrån risk för människors hälsa att förena förbudet mot rökning med ett löpande vite om 75 000 kronor varje gång det inte följs samt att förena föreläggandet om skyltning med 15 000 kronor för varje gång det inte följs. Detta för att säkerställa att Khabour Syrien förening följer gällande lagstiftningen. Vitet har fastställts till dessa belopp med hänsyn till vad som kan antas förmå föreningen att följa beslutet.

Protokollet är signerat digitalt av:

Mikael Wendt och Anders Karlsson

MN § 12 forts.

Fortsatt handläggning

Miljönämnden kommer att följa upp att föreningen följer förbudet och föreläggandet. Om föreningen inte gör det kan nämnden ansöka om utdömande av vite varje gång nämnden konstaterar att förbudet eller föreläggandet inte följs.

Beslutsunderlag

Miljösamverkans förslag till beslut daterat 2024-02-15

Bilaga till Khabour Syrien förening i Skövde

Överklagningshänvisning

Beslutet skickas till

Khabour Syrien Förening i Skövde, [REDACTED]
Folkhälsomyndigheten, info@folkhalsomyndigheten.se
Polismyndigheten, region Väst, registrator.vast@polisen.se
Länstyrelsen Västra Götaland (e-tjänst)

Protokollet är signerat digitalt av:

Mikael Wendt och Anders Karlsson

Remiss om plangranskning ÖP2040, Skövde kommun

Beslut

Miljönämnden östra Skaraborg beslutar att lämna följande synpunkter:

Allmänt

Skövde kommun har tagit fram ett bra förslag till ny översiktsplan, som kommer att utveckla kommunen i en positiv och hållbar riktning. Förslaget till översiktsplan har reviderats och utvecklats enligt många av de synpunkter som miljönämnden lämnade under samrådet, vilket vi är glada och tacksamma för.

Hänvisningar till Miljöbarometern för östra Skaraborg har lagts till, vilket är ett viktigt verktyg för revidering och uppföljning av hållbarhetsarbetet. Översiktsplanen innehåller en bra redogörelse för hur vi i samhället ska kunna anpassa kommunen till ett förändrat klimat och därmed göra oss mer förberedda och robusta för kommande klimatförändringar. De utmaningar som förtätning av befintliga miljöer medför har nyanserats.

Förorenade områden

Planeringsprinciperna för förorenade områden är på det hela bra avvägda. Det är viktigt att påpeka att EBH-stödet inte ensamt kan utgöra underlag för när miljötekniska markundersökningar behöver göras. Det krävs även lokal kunskap och annat underlag för bedömningen. Det är extra viktigt vid bygglovsprövning inom områden med äldre befintliga detaljplaner där eventuella föroreningar antingen inte undersökts eller där de kan ha uppstått sedan detaljplanen antogs.

Översiktsplanen behöver utvecklas och kompletteras med kommunens arbete och strategier för att undersöka och åtgärda förorenade områden. Till exempel i de fall där kommunen själv har ett ansvar och i de fall där det saknas ansvar och kommunen kan gå in som huvudman för avhjälpandeåtgärder. Miljönämnden har en handlingsplan för arbetet med förorenade områden som går ut på att potentiellt förorenade områden ska riskklassas, undersökas och åtgärdas. Översiktsplanen kan kompletteras med detta.

I översiktsplanen och hållbarhetsbedömningen hänvisas till en äldre riktlinje för områden utfyllda med formsand. Det finns fortfarande en nyare version som är beslutad av miljönämnden den 10 december 2014 § 67.

Miljö kvalitetsnormer

Det är positivt att översiktsplanen har kompletterats med en redovisning av de vattenförekomster som finns i kommunen samt översiktligt vilka förslag som berör vattenförekomsterna.

MN § 13 forts.

I åtgärdsprogram för vatten 2022–2027 för Västerhavets vattendistrikt finns ett antal åtgärder som kommunerna ska genomföra för att uppnå god vattenkvalitet. Bland annat ska kommunerna enligt åtgärd 4 särskilt tillgodose att översiktsplanen tar hänsyn till och samordnas med aktuella planeringsunderlag, bland annat regionala vattenförsörjningsplaner, på ett sådant sätt att miljö kvalitetsnormerna för vatten kan följas. Detta bör framgå av översiktsplanen.

Hållbar utveckling

Det är positivt att de globala hållbarhetsmålen redovisas och länkas samman med de nationella miljö kvalitetsmålen i hållbarhetsredovisningen. Där finns även hänvisningar till de regionala miljömålen. Det får gärna redovisas tydligare i själva översiktsplanen.

De regionala miljömålen är nedbrutna preciseringar för Västra Götalands län, varav flera är mätbara. De regionala mål som är relevanta för översiktsplaneringen och de visioner och planeringsförutsättningar som översiktsplanen bygger på bör redovisas i översiktsplanen.

Redogörelse för ärendet

Förslaget till ny och uppdaterad Översiktsplan 2040 för Skövde kommun ställs ut för granskning.

Översiktsplanen ska vägleda kommunen, myndigheter och andra i beslut kring mark- och vattenanvändning. Planen beskriver kommunens viljeinriktning och ger handlingsberedskap för framtida beslut och planering för att möta behov och efterfrågan till 2040 med utblick mot 2060.

Översiktsplanen bidrar till och skapar förutsättningar för en långsiktigt hållbar utveckling i linje med Vision Skövde 2040.

En hållbarhetsbedömning med miljökonsekvensbeskrivning (MKB) har tagits fram och är en del av planen. En översiktsplan bedöms enligt miljöbalken kunna innebära en betydande miljö påverkan.

Skövde kommun önskar svar senast den 2 april 2024.

Beslutsunderlag

Miljösamverkans förslag till beslut daterat 2024-02-15
Remiss från Skövde kommun

Beslutet skickas till

Skövde kommun, Sektor samhällsbyggnad, PLAN.2021.4

Protokollet är signerat digitalt av:

Mikael Wendt och Anders Karlsson

Upphävande av nämndriktlinje för hantering av ärenden om biogödsel från biogasanläggningar

Beslut

Miljönämnden östra Skaraborg beslutar att upphäva ”Nämndriktlinje för hantering av ärenden om biogödsel från biogasanläggningar”.

Redogörelse för ärendet

Den 18 april 2012 fattade miljönämnden beslut om ”Nämndriktlinje för hantering av ärenden om biogödsel från biogasanläggningar”. Arbetssättet har förändrats och riktlinjen är inte längre nödvändig.

Beslutsunderlag

Miljösamverkans förslag till beslut daterat 2024-02-19

Nämndriktlinje hantering av biogödsel från biogasanläggningar

Protokollet är signerat digitalt av:

Mikael Wendt och Anders Karlsson

Upphävande av nämndriktlinje för eldning av avfall

Beslut

Miljönämnden östra Skaraborg beslutar att upphäva ”Nämndriktlinje för eldning av avfall”.

Redogörelse för ärendet

Den 2 maj 2013 fattade miljönämnden beslut om ”Nämndriktlinje för eldning av avfall”. Arbets sättet har förändrats och nämndriktlinjen är inte längre nödvändig.

Beslutsunderlag

Miljösamverkans förslag till beslut daterat 2024-02-19
Nämndriktlinje för eldning av avfall

Protokollet är signerat digitalt av:

Mikael Wendt och Anders Karlsson

Upphävande av nämndriktlinje för förbränningsanläggningar med träavfall som bränsle

Beslut

Miljönämnden östra Skaraborg beslutar att upphäva ”Nämndriktlinje för förbränningsanläggningar med träavfall som bränsle”.

Redogörelse för ärendet

Den 25 februari 2009 fattade miljönämnden beslut om ”Nämndriktlinje för förbränningsanläggningar med träavfall som bränsle”. Arbetssättet har förändrats och riktlinjen är inte längre nödvändig.

Beslutsunderlag

Miljösamverkans förslag till beslut daterat 2024-02-19
Nämndriktlinje för förbränningsanläggningar med träavfall

Upphävande av nämndriktlinje för informationsteknik

Beslut

Miljönämnden östra Skaraborg beslutar att upphäva ”Nämndriktlinje för informationsteknik”.

Miljönämnden beslutar också att ge förbundschefen i uppdrag att beakta nämndens demokratiuppdrag i nämndmålen för kommande år.

Redogörelse för ärendet

Den 11 december 2013 fattade miljönämnden beslut om ”Nämndriktlinje för informationsteknik”. Arbetssättet har förändrats och riktlinjen är inte längre nödvändig.

Beslutsunderlag

Miljösamverkans förslag till beslut daterat 2024-02-19
Nämndriktlinje för informationsteknik

Upphävande av nämndriktlinje för kontrollprogram enligt miljöbalken

Beslut

Miljönämnden östra Skaraborg beslutar att upphäva ”Nämndriktlinje för kontrollprogram enligt miljöbalken”.

Redogörelse för ärendet

Den 22 september 2010 fattade miljönämnden beslut om ”Nämndriktlinje för kontrollprogram enligt miljöbalken”. Arbetssättet har förändrats och riktlinjen är inte längre nödvändig.

Beslutsunderlag

Miljösamverkans förslag till beslut daterat 2024-02-19
Nämndriktlinje för kontrollprogram enligt miljöbalken

Upphävande av nämndriktlinje för lagring av tryckimpregnerat virke

Beslut

Miljönämnden östra Skaraborg beslutar att upphäva ”Nämndriktlinje för lagring av tryckimpregnerat virke”.

Redogörelse för ärendet

Den 6 april 2011 fattade miljönämnden beslut om ”Nämndriktlinje för lagring av tryckimpregnerat virke”. Arbetssättet har förändrats och riktlinjen är inte längre nödvändig.

Beslutsunderlag

Miljösamverkans förslag till beslut daterat 2024-02-19

Nämndriktlinje för lagring av tryckimpregnerat virke

Protokollet är signerat digitalt av:

Mikael Wendt och Anders Karlsson

Information

- a) Redovisning av projekt om livsmedelskontroll hos pizzerior, restauranger och skolor (dnr 2022 6397)
- b) Kostrekommendationer för södra Bottensjön, Karlsborgs kommun – åtgärder och vad som har hänt efter nämndens beslut (dnr 2023-8871)
- c) Anmälan om ändring av verksamhet för Automotive Components Floby AB, Falköpings kommun (dnr 2023-8737)

Protokollet är signerat digitalt av:

Mikael Wendt och Anders Karlsson

MN § 21

Projektrapporter

Miljönämnden har tagit del av följande projektrapporter:

- a) Bostadstillsyn i flerbostadshus i Karlsborg, Skövde och Tibro (dnr 2022-6016)
- b) Miljötillsyn på städning i skolor (dnr 2022-6019)
- c) Livsmedelskontroll hos stora och små butiker samt en fritidsgård (dnr 2023-8576)
- d) Livsmedelskontroll hos pizzerior, restauranger och skolor (dnr 2022-6397)
- e) Tillsyn av rökfria miljöer vid livsmedelsbutiker (dnr 2023-9000)
- f) Miljötillsyn hos kemisk industri och verkstadsindustri (dnr 2023-8904)

Protokollet är signerat digitalt av:

Mikael Wendt och Anders Karlsson

Redovisning av delegationsbeslut

Miljönämnden har tagit del av en lista med de beslut som miljökontoret har fattat på nämndens delegation under januari 2024.

Bilaga

Lista med delegationsbeslut från januari 2024

Protokollet är signerat digitalt av:

Mikael Wendt och Anders Karlsson

MN § 23

Övriga frågor

- Anders Lundgren (C) ställer en fråga om sanering av PFAS vid Skövde flygplats.
- Avdelningschef Jenny Möller informerar om ett ärende om klagomål på misstänkt matförgiftning på en skola i Skövde kommun.

Protokollet är signerat digitalt av:

Mikael Wendt och Anders Karlsson

MILJÖSAMVERKAN
ÖSTRA SKARABORG

Detta dokument är elektroniskt signerat enligt EU:s förordning eIDAS och utgör en avancerad elektronisk underskrift och är juridiskt bindande.

Signed by: MIKAEL WENDT

Date: 2024-03-01 10:36:31

BankID refno: 5c9d46a7-d859-4133-84db-ee9e1fbc9571

Ordförande i Miljönämnden östra Skaraborg: Mikael
Wendt

Signed by: Anders Berndt Henning Karlsson

Date: 2024-03-01 14:40:31

BankID refno: b81b17de-83f8-46e8-9ca2-2ed5a77eeaff

Ledamot i Miljönämnden östra Skaraborg: Anders
Karlsson

Signed by: ELEONOR DAAG

Date: 2024-03-01 16:39:21

BankID refno: f2b7e13c-293a-42f1-aa38-a56c2716678f

Miljösekreterare: Eleonor Daag